ЯН ПЯТРОЎСКІ

КЛЯСЫЧНЫ

ГРЭЦКА-БЕЛАРУСКІ СЛОЎНІК

==================

ЧАСТКА ДРУГАЯ

==================

Літары: Ν ν – Ω ω

1985

ЯН ПЯТРОЎСКІ

ГРЭЦКА-БЕЛАРУСКІ СЛОЎНІК

2

ν–Ωω

ЯН ПЯТРОЎСКІ

***

КЛЯСЫЧНЫ

ГРЭЦКА-БЕЛАРУСКІ СЛОЎНІК

НАНАВА АПРАЦАВАНЫ

=================
ЧАСТКА ДРУГАЯ
=================

Літары: N ν – Ω ω

Published by The Byelorussian Charitable Educational Fund, Inc.
Printed in The United States of America

-- • --

1985

З прычыны ўзаемнае залежнасьці думкі і слова, тут ляжыць довад, што мовы не зьяўляюцца фактычна сродкамі рэпрэзэнтацыі праўды, якая ўжо запэўнілася, але значна болей – сродкамі выкрываючымі праўду, няведамую дагэтуль. Іхная розьніца не зьяўляецца розьніцаю гукаў, але розьніцаю сьветапаглядаў.

Вільгэльм Гумбольдт

СКАРОЧАНЬНІ

а. – або
абазн. – абазначаны
абум. нязьм. часьц. – абумоўленая нязьменная часьцінка
адзін. л. – адзіночнага ліку
адн. – адносны займеньнік
азбр. – азброены
анат. – анатомія
анг. – у ангельскай мове
арам. – арамэйская мова
арт. – артысты; артыкул
ас. і асоб. – асоба
асабл. – асабліва
Ат. – Атэны.
атт. – хворма аттыцкага дыялекту
астр. – астраномія
б. – бог, багіня
бел. – беларускі.
буд. ч. – будучы час
Бэот. – Бэоцыя
в. – вайна
ваен. – ваенны
він. скл. – вінавальны склон
выш. ступ. – вышэйшая ступеня
ґімн. – ґімнастычны
ґэом. – ґэомэтрыя
гр. – граматычны; грэцкі
грам. – граматыка
гэаґр. – гэаґрафічны назоў
гэбр. – гэбрайскі
дав. скл. – давальны склон
дадз. – дадзены
дасл. – даслоўна
дзеясл. – дзеяслоўны прыметнік
дор. – хворма дорыйскага дыялекту
Д. сьв. ап. – Дзеяньні сьв апосталаў
жан. – жанчына; жаночы род
жарт. – жартоўна
жаў. – жаўнер
ж. р. – жаночы род
заг. л. – загадны лад
займ. – займеньнік
зам. – замест
зах. – заходні
зв. – званы
звар. займ. – зваротны займеньнік
злуч. – злучнік
іён. – хворма іёнскага дыялекту
імя ўл. – імя ўласнае
ін. – іншы
інф. – інфінітыў
іт. – італьянскі
к. – кедравы
кам. – каменны
кл. – кілёмэтар
кліч. скл. – клічны склон
к.-н. – каго-небудзь
кр. – красіс /κρᾶσις/
лац. – лацінскі
лінґ. – лінґвістыка
літ. – літаратурны
Лякон. – Ляконія
м. – места
М. А. – Марк Аўрэліюс
мар. – маральны
месц. – месца
міт – міталягічны
мн. л. – множны лік
мовазн. – мовазнаўства
муж. – мужынскі род
мэд. – мэдыцына
мэтал. – мэталёвы
мэтаф. – мэтафорычны
н. – нехта, нейкі, нешта
наз. назоўнік = прадметнік
наст. – наступны
неакр. – неакрэсьлены
неас. – неасабовы
Н. З. – Новы Запавет
ніяк. род – ніякі род
новатв. новатвор
нязьм. часьц. – нязьменная часьцінка
ням. – у нямецкай мове

п. паводля; птушка
паказ. займ. – паказальнае займеньне
паменш. – паменшальны
пар. – параўнальна
Парм. – "Пармэнідэс"
пас. хв. – пасыўная хворма
паэт.– паэтычны
пер. – пераважна
перш. асоб. – першая асоба
п.н.э. – перад нашаю эраю
роз. грэц. – позна-грэцкае
прав. – праваслаўны
прадм. – прадметнік
прым. – прыметнік
прым. пыт. – прыметнік у сэнсе пытаньня
прын. займ. прыналежны займеньнік
прыназ. – прыназоўнік
прысл. – прыслоўе
пыт. – пытальны
р. – радзіўся
рэліг. – лэлігійны
с. – самога
сакр. – сакральны
скар. – скарот
скл. – склон
ст. – стары; старажытны
ступ. пар. – ступень параўнаньня
супроць. – супроцьлежнасьць
супроцьст. – супроцьстаўленьне
суф. – суфікс
сьцісн. – сьціснуты
у гір. сэн. – у гіранічным сэнсе
у грам. – у граматыцы
у зн. – у значэньні
у зн. пер. – у значэньні пераносным
ускл. – усклік
хв. – хворма
хр. – хрысьціянства, хрысьціянскі
царк. – царкоўны
цяпер. ч. – цяперашні час
ч. – чалавек
ч. прош. – час прошлы дакананы
часьц. – часьцінка
ш.-н. – што-небудзь
энкл. энклітычны
эп. – грэцкая эпічная літаратура
эпіт. – эпітэт

N

N, ν, νῦ, ну, трынаццатая літара грэцкае абэцэды.
ν' як лік = 50; але ͵ν = 50.000.
ναέτης, ου, ὁ, паэт. сусед.
ναετήρ, ῆρος, ὁ, асяленец, жыхар.
Ναζαρηνός, ὁ, назарэнец, жыхар Назарэту.
ναί, так, гэтак, але, ага.
Ναΐς, άδος, ἡ, перав. мн. л., Ναΐδες, Наіады, водныя або крынічныя німфы, русалкі.
ναΐδιον, τό, малая сьвятыня, капліца, капліčка.
ναιετάω, жыць /у доме/, кватэравацца; засяляць, у- //мясцовіць.
ναίω = νάω, плысьці, пераплываць.
ναίω, жыць /у доме/, кватэравацца, займаць памешканьне; ляжаць на дадзеным месцы, класьці, класьціся; асяліцца, пасяліцца, асесьці /сярод людзей/.
νάκη, ἡ, казьліная шкура; руно; воўна.
νάκος, τό, = νάκη.
νᾶμα, ατος, τό, кажная рэч, якая цячэ: струмень, паток, ручай, крыніца, жарало, выток.
ναμάτιαῖος, α, ον, плаўны, аплывальны.
ναμέρτεια, ἡ, = νημέρτεια, непамыльнасьць, праўда, //рэчаіснасьць.
νάνος, ὁ, карлік.
ναός, ὁ, месца прабываньне бога; сьвятыня; унутраная частка сьвятыні; сьвятое месца, сьвятая сьвятых.
νάπη, ἡ, = νάπος, τό, лясная даліна; лес.
νάρδος, ἡ, нард; шматгадовая травяністая араматычная расліна; нардыйскі алей.
ναρκάω, адубець, скачанець, спруціцца, скасьцянець, памерці. //касьцяненьне.
νάρκη, ἡ, адубеньне, скачаненьне, спруцяненьне, а-
νάρκισσος, ὁ, нарцыз.
ναρκωτικός, які ашаламлівае, наркатычны.
νᾶς, ἡ, = ναῦς. //струмень, раўчук.
νασμός, ὁ, цякучае рэчыва, плынь; крыніца, жарало,
νάσσω, сьціснуць, туга скласьці.
ναστός, ή, όν, густа замешаны; тугі, моцны.
νάττω = νάσσω.
ναυαρχέω, быць адміралам морскае флятылі.
ναυαρχία, ἡ, загадваньне морскаю флётаю; адміральства; адміралітэт.
ναύαρχος, ὁ, камандзір морскае флёты; адмірал.
ναυάτης, ου, ὁ, паэт. для ναύτης.
ναυβάτης, ου, ὁ, той, хто пагрузіўся на вадаплаў, вадаплаўнік, чалавек мора.
ναυβάτης, прым. вадаплаўніцкі.
ναυκληρέω, кіраваць, стырнаваць вадаплавам; быць стырнічым; быць уласьнікам вадаплаву.
ναυκληρία, ἡ, жыцьцё і пакліканьне стырнічага, капітана.

ναύκληρος, ὁ, уласьнік вадаплаву або стырнічы ці капітан, які перавозіць людзей ці груз або адно і дру-
ναῦλον, τό, плата за перавоз людзей //гое разам.
або грузу праз мора.
ναῦλος, ὁ, плата за морскі перавоз людзей або грузу.
ναυμᾱχέω, змагацца на моры або змагацца на вадапла-
ναυμαχία, ἡ, морская бітва. //ве.
ναυπηγέω, будаваць вадаплаў.
ναυπηγία, ἡ, будаваньне або пабудова вадаплаву.
ναυπήγιον, τό, месца будаваньня вадаплаву; док.
ναῦς, ἡ, вадаплаў; ναῦς μακρά, доўгі вадаплаў або
ναυσία, ἡ, морская хвароба. //ваенны.
ναυσιάω, цярпець з прычыны морскае хваробы.
ναύσταθμον, τό, прыпынішча для вадаплаваў, порт.
ναυστολέω, перавозіць морам; канваяваць на моры.
ναυστόλημα, ατος, τό, морскае падарожжа.
ναυστολία, ἡ, плыцьце, плаваньне па моры.
ναυστόλος, ον, высланы вадаплавам.
ναύτης, ου, ὁ, вадаплаўнік.
ναυτικός, ἡ, όν, вадаплаўны; наутычны.
ναυτιλία, ἡ, морскае плаваньне; л.мн., падарожжа.
ναυτίλος, ὁ, вадаплаўнік.
νάφθᾱ, ἡ, нафта, горная аліва, /алей/; /нафталіна/.
νάω, цякчы, плысьці.
νεᾱνίας, ου, ὁ, юнак; νεαγενής, ές, нованароджа-
νεᾱνιεύομαι, быць юнаком; дзейнічаць як мала- //ны.
дзён; выказваць сябе парывіста; быць раптоўным.
νεάζω, быць маладым; думаць як малады.
νεᾱρός,ά,όν, малады, юнацкі; новы, сьвежы.
νέᾱτος, ὁ, пераворваньне а. гараньне папару.
νεάω, узараць а. пераворваць папар або дзірван.
νεβρίζω, насіць наперавес целяча-аленевы кажушок
/Бахусавая ўрачыстасьць/.
νεβρίς, ίδος, ἡ, целяча-аленевая шкурка /ношаная
νεβρός, ὁ, малады алень. //наперавес/.
νε-ηλῦς, ῦδος, ὁ,ἡ, навічок; новапрыбылы.
νεί, /бзот./ = νή.
νεικεστήρ, ῆρος, ὁ, спрачальнік.
νεικέω, спрачацца, сварыцца.
νεῖκος, τό, спрэчка, сварка; дыспута, дыскусыя.
Νειλαιεύς, ὁ, жыхар з-над ракі Нілю.
Νεῖλος, ὁ, рака Ніль; у Гомэра - Αἴγυπτος.
νεῖος, ον, пра людзей: малады, юнацкі; сьвежы.
νειός, οῦ, ὁ, поле, загон; новая зямля; новазагараная зямля, папар.
νείρα або νεῖρα, ἡ, жывот, чэрава.
νείφω, пра сьнег: падаць, засьнежыць, пакрыць сьне-
νεκρᾱγωγέω, весьці на сьмерць. //гам.

νεκρο-βᾱρής, ές, наладаваны, нагружаны трупамі.
νεκρο-δοχεῖον, τό, зьмяшчальнік трупаў, трупярня,
νεκρο-θήκη, ἡ, труна, дамавіна. //могілкі.
νεκρός, ὁ, труп, нябожчык, мяртвец /нэкралёг/.
νεκρόω, умярцьвіць, усьмерціць.
νεκρών, ῶνος, ὁ, месца паховінаў, м.л.:могілкі.
νέκρωσις, ἡ, спрычыненьне сьмерці; паміраньне,
νέκτᾱρ, ᾱρος, ὁ, нэктар, піцьцё багоў. //сьмерць.
νεκτάρεος, η, ον, як нэктар; пахашчны, араматны, бос-
νέκυς, ὁ, труп, нябошчык, мярцьвец. //кі.
νεμεσάω, чуцца справядліва абураным; абурыцца, абурацца, быць злосным; злавацца.
Νεμέσεια, τά, урачыстасьці на чэсьць Нэмэсіс/а/.
νέμεσις, εως, ἡ, сорам, сарамяжнасьць перад няпрыстойнасьцю і ганарлівасьцю; пачуцьцё абычаю, пачуцьцё гонару; абурэньне або неахвочасьць з прычыны няпрыстойнасьці; нараканьне; пакараньне, помста.
Νέμεσις, ἡ, Нэмэсіс, багіня ўзважваючая шчасьце
νέμεσσις, ἡ, эп. νέμεσις. //сьмяротных; б.помсты.
νεμέτωρ, ορος, ὁ, вызначальнік; судзьдзя.
νέμω, раздаць, распадзяліць, вызначыць; выгнаць на пашу, пасьвіць; карміць /жывёлу/, есьці, жэрці.
νεο- прыстаўка, прэфікс; у складзеных словах азначае нешта новастворанае:
νεο-αρβής, ές, нованамочаны, зноў намочаны.
νεό-γαμος, ον, новаажэнены, новапавенчаны.
νεο-γενής, ές, нованароджаны.
νεό-γραπτος, ον, /=νεό-γρᾶφος/, нованамалёваны, нованамаляваны, нованапісаны.
νεοδίδακτος, ον, нованавучаны, новавыстаўлены.
νεόδμητος, ον, новазбудаваны, -пабудованы, -ўзьняты.
νεόδρεπτος, ον, сьвежасарваны, сьвежа зьняты /плод/.
νεοίη, ἡ, юнацкі запал, узьлёт маладосьці.
νεοκατάστᾱτος, ον, новазакладзены, -аседлены.
νεολαία, ἡ, група моладзі, моладзь.
νέομαι, ісьці /на вайну/, прынесьці; адыйсьці.
νέος, νέα, новы; малады /чалавек/; сьвежы.
νεοσσεύω, выводзіць, выседжваць /куранят/, наседжваць /яйца/, выходзіць /зь яйца/.
νεοσσία, ἡ, гняздо птушанят; гняздо; вывад маладых птушанят.
νεόσσιον, τό, = νοσσίον. //чына.
νεοσσίς, ίδος, ἡ, малая птушка; 2. маладая дзяў-
νεοσσός, ὁ, кажны малады зьвер: куранё, пеўнік, птушка; рой пчолаў.
νεότομος, ον, сьвежанакроены, сьвежа гараны, сьвежа гараны; сьвежа зрэзаны /качан капусты/; сьвежасабраны.
νεόφυτος, новапасаджаны; нованавернуты; /нэофіта/; сьвежасьпечаны.

νεο-φιλολογία, ἡ, нэофілялёґія, філялёґія сучасных моваў. //перад нечым новым.
νεο-φοβία, ἡ, новафобія, страх перад зьменамі або
νεοχάρακτος, ον, новаадціснуты; сьвежа а. новавыдрукаваны. //радыкальны, рэвалюцыйны.
νεοχμός, όν, новы, сьвежы, сваеасаблівы, дзіўны;
νεοχμόω, рабіць нешта наваколл, асабліва ўводзіць
νεόω, аднавіць, зьіначыць. //палітычныя інавацыі.
νεοττός, ὁ, пеўнік, куранё; наагул кажны малады
νέρθε = νέρθεν, прыс. пад, с-пад. //зьвер.
νερτέριος, α, ον, падземны, падзямельны.
νέρτερος, α, ον, ніжэйшы, падзямельны /сьвет/.
νέρτος, ὁ, драпежная птушка, коршык, шуляк.
νεῦμα, ατος, τό, знак, азначэньне, засека. //ку.
νευρά = νευρή, ἡ, сухажыльле; струна з с.; цеціва лу-
νεῦρον, τό, сухажыльле; у мн. л. - νεῦρα, сухажыльле ног; у зн.пер. сіла, адвага, харобрасьць, кураж, зухаватасьць; струна; цеціва луку; шнуры рагаткі.
νευρορραφέω, сшываць дратвою; тачаць дратвою боты.
νευρορράφος, ὁ, рымар, шавец.
νευρόσπαστος, ον, /па/цягнуты пры дапамозе шнура; парушаны пры помачы шнура.
νεύω, патакваць ківаць галавою на знак згоды па-
νεφέλη, ἡ, хмара, воблака. //хіляцца; прыракаць.
νεφελόω, хмарыцца.
νεφελωτός, ή, όν, захмураны; пакрыты хмарамі.
νεφοειδής, ές, падобны да хмары. //хмараў.
νέφος, εος, τό, хмара, во лака; сузграмаджэньне
νεφρῖτις, ιδος, ἡ, хвароба нырак.
νεφρός, ου, ὁ, перав. ў мн.л.: ныркі.
νέω, віць, зьвіваць, прасьці.
νέω, сыпаць на кучу, укладваць на гурбу а. на стог.
νέω, плаваць; устыкнуць /нагу ў чаравік/; грамадзіцца.
νεωκορέω, быць чыстым; быць даглядчыкам сьвятыні.
νεωκορία, ἡ, урад або функцыя даглядчыка.
νεωκόρος, ὁ, даглядчык сьвятыні.
νεωμένη, ἡ, нанава загараная зямля.
νεώριον, τό, месца, дзе рамантуюцца вадаплавы, док-
νεώς, ώ, ὁ, сьвятыня. //ярд; арсэнал.
νεώσοικος, ὁ, вадаплаўная будыніна /дасл. вадаплаўны дом/; док, у якім вадаплаў будаваўся або рамантаваўся; склад тавараў. //году, на наступны год.
νέωτα, прысл. нова, сьвежа, нядаўна; наступнага
νεώτατος, η, ον, найв. ст. ад νέος /найнавейшы/, прысл. нова, молада, сьвежа, нядаўна, толькі-што.
νεωτερίζω, зьмяніць /частку ў машыне/, паправіць; увесьці, уводзіць нешта новае; праводзіць аснаўныя зьмены на дарозе рэвалюцыі, рэвалюцыянізаваць; будаваць, адбудоўваць.

νεωτερικός, ή, όν, свомы для маладога веку; малады,
νεωτερισμός, ου, ὁ, новасьць, інавацыя. //юнацкі.
νεωτεροποιΐα, ἡ, новасьць, інавацыя; рэвалюцыя.
νεώτερος, α, ον, выш.ст. ад νέος, маладзейшы, на-
νεωτέρω, прысл. нядаўна. //вейшы.
νη-, неадлуч. прэфікс, як узмацняючая хворма, адказвае бел. без, не: бездапаможны, непрабудны, непапраўны.
νή, атт. часьц. адказвае бел.: так, на: так, напэўна
νηγάτεος, η, ον, новаўчынены.//будзе.., на Зэуса.
νήγρετος, ον, непрабудны. //ка.
νήδυια, ων, τά, патрахі, кішкі, нетры; тоўстая кіш-
νήδυμος, ον, моцны /сон/; салодкі, прыемны.
νηδύς, ἡ, жывот, чэрава, лона.
νηέω, = νηνέω, награмадзіць, насабіраць, награмаджваць, насыпаць у кучу.
νήθω, віць /пугу/, віцца, круціцца; абяртацца; сукаць /дратву/, прасьці /лён/; плесьці /кош/.
Νηιάς, άδος, ἡ = іён. Ναΐάς. //дамы.
νῆις, ιδος, ὁ, ἡ, які ня ведае, ненавучаны, нясьве-
νηκερδής, ές, без заработку, без даходу.
νήκεστος, ον, невылячальны.
νηκουστέω, быць бязуважным а. непаслухмяным.
νηλεόθυμος, ον, бязьлітасны.
νηλεόποινος, ον, бязьлітасна пакараны.
νηλεῶς, прысл. бязьлітасна. //крыўдны.
νηλῑτής, ές, бязвінны, невінаваты; бясшкодны, бяс-
νῆμα, ατος, τό, тое, што зьвіта ці скручана або сплецена: нітка, вяроўка, пуга, павуціна, кош.
νημερτής, ές, нязьменны; стойкі, верны /прынцыпам/; беспамыльны, беспамылкавы; надзейны. //ша.
νηνεμία, ἡ, цішыня /ў паветры/; супакой, застой, ці-
νήνεμος, ον, бязветраны, басправеўны; супакойны.
νηνέω = νηέω.
νῆνις, ιος, ἡ, дзяўчына, дзеўчанё, дзяўчук.
νῆξις, εως, ἡ, плыцьцё, плаваньне.
νηοβάτης, ου, ὁ, = ναυβάτης.
νηοπόλος, ὁ, сьвятар, служыцель у сьвятыні; дагляд-
νηοπορέω, узыходзіць на вадаплаў. //чык сьвятыні.
νηός, οῦ, ὁ, = ναός.
νηπενθής, ές, бястурботны; лагодны, ціхамірны.
νηπία, ἡ, раньняе дзяцінства, маленства.
νηπιαχεύω, быць дзяцінным, забаўляцца як дзіця.
νηπίᾱχος, ον, дзяціны, дзіцячы.
νηπιέη, ἡ, = νηπία.
νηπιότης, ητος, ἡ, = νηπία. //слаўлены.
νήποινος, ον, непакараны; неадпомшчаны; недобра-
νηπύτιος, α, ον, дзяціны, бязмысны.
Νηρεΐς і Νηρηΐς, ἡ, дачка Нэрэуса, згэтуль Нэрэідаю названа або морскаю Німфаю.

Νηρηΐς, ΐδος, ἡ = іён. Νηρεΐς.
νήριθμος, ον, бязьлікі.
νήρῖτος, ον, паэт. хворма ад νήριθμος.
νησιώτης, ου, ὁ, жыхар абтокі, вастравец.
νησιῶτις, ιδος, ἡ, жыхарка абтокі а. востраву.
νησιωτικός, ή, όν, вастраўскі, з абтокі.
νησομαχία, ἡ, бітва на абтоцы а. за абтоку,востраў.
νῆσος, ἡ, абтока, востраў.
νῆσσα = νῆττα, ἡ, качка. //ранё.
νησσάριον і νηττάριον, τό, качанё,качачка,качу-
νηστεία, ἡ, пост; дзень посту.
νηστεύω, пасьціць, паўстрымацца ад /яды/.
νῆστις, ῖδος, ιος або έως, ὁ, ἡ, які посьціць а. паўстрымліваецца ад /яды/, а. здавальняецца без яды.
νηστηΐη, ἡ = νηστεία.
νησύδριον, τό = νησίδιον, τό, вастравок. //месца.
νητός,ή,όν, насыпаны /курган/; навалены на адно
νῆττα, ἡ = νῆσσα, ἡ.
νηῦς, ἡ = ναῦς.
νηφάλιος, α, ον, цьвярозы; бяз /піцьця/ віна.
νῆφον, ονος, паэт., цьвярозы.
νήφω, быць цьвярозым; ня піць віна; жыць разумна.
νήχω, плысьці, плаваць.
νίγλαρος, ὁ, малая дудка, жалейка; труба, сьвісток.
νίζω,/аб/мыць асабліва рукі, ногі, апаласкаць, змыць,
Νίκανδρος, ὁ, Нікандрос, ляконец. //абмыцца.
Νίκαρχος, ὁ, Нікархос, аркадзец.
νῑκαφόρος = νῑκηφόρος. //над, браць верх; перасілець.
νικάω, перамагчы, -гаць, мець перавагу, панаваць
νίκειος, ον, пераможны.
νίκη, ης, ἡ, перамога /ў бітве/; 2. заваёва;
"ἐν τούτῳ νίκα","Гэтым пераможаш".
Νίκη, ἡ, багіня перамогі, Ніке.
νίκημα, τό, узнагарода за перамогу.
Νῑκήρᾱτος, ὁ, Нікератос, атэнец, сын ведамага дзяржаўнага мужа і стратэга Нікіяса, пакараны сьмерцю сыра-
νῑκητήρ, ῆρος, ὁ, пераможнік.//кузцамі ў 413 г. п.н.э.
νικητήριος, α, ον, акрыты хвалаю перамогі; пераможны; узнагароджана за перамогу; урачыстасьць з прычыны
νῑκητής, οῦ, ὁ, пераможнік. //перамогі.
νῑκητικός, ή, όν, свомы перамозе, спрычынены да пера-
νῑκήτωρ, ορος, ὁ, пераможнік, збаўца. //могі.
νῑκηφορέω, выносіць здабычу а. атрымаць узнагароду
νῑκηφορία, ἡ, перамога, перамаганьне. //перамогі.
νῑκηφόρος, ον, які прыносіць перамогу; поўны перамогі; увенчаны а. каранаваны перамогаю.
νικηφόρος, ὁ, ἡ, пераможнік/пераможніца.
Νῑκίας, ου, ὁ, Нікіяс, сын Нікератоса, дзяржаўны муж у Аттэнах і стратэг.

νῑκόβουλος, ον, з перавагаю ў зграмаджэньні.
Νικόλοχος, ό, Нiколохос, спартанец.
Νῑκομαχίδης, ου, ό, Нікомахідэс, мужчынскае імя.
νικομάχος, ου, ό, пераможнік у бітве.
νῖκος, εος, τό, = /пазьней/ перамога.
Νῑκόστρατος, ό, Нікостратос, мужчынскае імя.
Νῑκόφημος, ό, Нікофэмос, мужчынскае імя.
νίν = μίν, энкліт., паэт., дар., він. скл., асабов. займ., трэй. ас., адал. αὐτόν, αὐτήν, αὐτό, яго, яе, яго.
Νίνος, ἡ, Нінос а. Нініва, старажытнае места/сталіца Ассырыі, паложанае над Тыгрысам /368 км ад Багдаду/.
Νῑόβη, ἡ, Ніоба, дачка Танталёса і Дыёны, каралева Тэбаў; з прычыны свайх дзьвенаццацёра дзяцей яна горда пахвалялася, што Лета мае толькі двое.
Νῑπεύς, έως, ό, Ніпэус, сын Харопса і Аглii.
νίπρον, τό, паэт. вада да мыцьця; абмываньне ног.
νιπτήρ, ῆρος, ό, зьмяшчальнік, пасуда да мыцьця.
νίπτω, = νίζω.
Νίσαια, ἡ, Нісаія, партовае места Мэгары насупроць Салямісу.
νίσσομαι, ісьці, адыйсьці, адыходзіць; вярнуць, вярнуцца.
Νῑσύριος, ό, жыхар абтокі Нісырос.
Νῑσυρος, ἡ, Нісырос, спарадычная абтока паміж Косам і Родосам, сягоньня Нісыра.
νίτρον, τό, атт. λίτρον, вуглякіслая соль, вуглякіслата; натрон.
νιφάς, άδος, ἡ, сьняжынка, /сьнег/; пераважна ў мн. л. — мяцеліца, завея, завіруха, кудаса.
νιφετός, ου, ό, мяцеліцца, завея, кудаса.
νιφετώδης, ες, сьнежны, засьнежаны, пакрыты сьнегам.
νῐφόβολος, засьнежаны, забіты сьнегам, замецены сьнегам.
νῑφόεις, сьнежны, засыпаны сьнегам.
νῑφοστιβής, ές, засыпаны сьнегам; пакрыты сьнегам, заваленены сьнегам.
νίφω, няправ. замест νείφω.
νοερός, ά, όν, які думае, разумовы, інтэлектуальны.
νοέω, бачыць, спасьцерагаць, заўважыць, прыкмеціць; думаць, мысьліць, задумацца, памятаць; разважаць.
νόημα, ατος, τό, аб'ект думкі; замер; мэта; завяршэньне; угляд; разумнасьць, мудрасьць, дух /чалавека/.
νοήμων, ον, поўнадумны; задуменны; патонуты ў разваажаньні.
νόησις, εως, ἡ, думка, думаньне.
νοητικός, ή, όν, кемны, інтэлігэнтны.
νοητός, ή, όν, адчувальны, спасьцярожны, прыкметны; зразумелы, выразны.
νοθεία, ἡ, няшлюбнае, няпраўнае нараджэньне; стан няпраўнага дзіцяці.
νοθοκαλλοσύνη, ἡ, падробленая прыгожасьць, хвальшывая, штучная, няшчырая прыгожасьць.
νόθος, η, ον, няпраўны, пазашлюбны, нятоесны, неаўтэнтычны.

νοΐδιον, τό, /пра νόος, νοῦς/ малая думка, пры-
гожая_думке. //чы, вандроўны.

νομᾱδικός, ά, όν, пераходны, номадычны, перасялен-

νόμαιον, τό, звычай, абычай.

νομαῖος, α, ον, перасяленчы, вандроўны, пераходны.

νόμαιος, α, ον, абычаёвы, звычаёвы.

Νομαντία, ἡ, Номенцыя, гішпанскае места.

Νομαντῖνος, ου, ὁ, жыхар места Номанцыі. //натар.

νομάρχης, ου, ὁ, галава правінцыі ў Ягіпце, ґубэр-

νομάς, άδος, ὁ, ἡ, той, хто вандруе з месца на
месца; номад; вандроўнік; Νομάδες, οἱ, номады, па-
стушныя роды,якія пераганялі стады зь месца на месца.

Νόμᾱς, ὁ = Νουμᾶς. //да, гурт.

νόμευμα, ατος, τό, тое, што выганяецца на пашу: ста-

νουμεύς, έως, ὁ, пастух, каняпас, валапас, сьвіня-
пас; даглядчык; вадаплаўнае рабро, шпанта. //вёлу/.

νομεύμω, пасьвіць, выганяць на пашу; карміць /жы-

νομή, ἡ, пасьвішча, выган; паша, корм.

νομίζω, утрымліваць або ўважаць за звычай ці прак-
тыкаваць н.; узнаваць абычай або загад; прыняць або
выконваць абычай; быць павінным; быць абазнаным са
звычаем; быць падпарадкаваным старому праву ці абы-
чаю; спадзявацца, што нешта станецца.

νομϊκός, ή, όν, праўны; абасновбаны правам; абазна-

νομικός, ὁ, праўнік, адвакат. //ны з правам.

νόμῑμος, η, ον, звычаёвы, абычаёвы, традыцыйны, праў-

νομίμως, прысл., паводля права. //ны.

νόμιος, α, ον, пастушы, прыналежны дагляду стада.

νόμῑσις, εως, ἡ, звычай; праўнае агалошаньне; пра-
ва даўнасьці; норма, пастанова; традыцыйная вера а. культ.

νόμισμα, ατος, τό, агульны звычай; аддаўна ўведзе-
нае ўладжаньне; старадаўны звычай; уведзеная манэта,

νομογράφος, ου, ὁ, правадаўца. //нумізматыка/.

νομογράφος, ον, праўны, правадаўчы. //права.

νομοδείκτης, ου, ὁ, паясьняльнік, інтэрпрэтатар

νομοδῑδάκτης, ου, ὁ, паясьняльнік а. вучыцель права.

νομοδιδάσκαλος, ου, ὁ, вучыцель а. выкладчык права.

νομοθεσία, ἡ, правадаўства, леґісьлятура.

νομοθετέω, быць правадаўцам; пісаць права.

νομοθέτημα, τό, права, парадак /у краю/.

νομοθέτης, ου, ὁ, правадаўца.

νομός, ου, ὁ, пасьвішча, выган; паша; адміністра-
цыйны абшар: гміна, павет, правінцыя; сатрапія.

νόμος, ου, ὁ, кажная выдзеленая або распадзеленая
рэч; вызначэньне правам; звычай; пастанова; загад;
дэкрэт; права; пісанае права як супроцьлежнае нату-
рал наму праву – φύσε ;

α) νόμοι, τά, правы – назоў дадзены правам Солёна;

β) Νόμοι, Правы, тытул аднаго з дыялёгаў плятона.

νομοφῦλᾶκέω, стаяць на стражы правоў, перасьцерагаць права.
νομοφύλαξ, ᾶκος, ὁ, стражнік або даглядчык права; пакліканая ў Атэнах установа дзеля дагляду права.
νόος, νόου, сьцісн. νοῦς, νοῦ, ὁ, пачуцьцё,сіла думаньня, памяць; розум, разуменьне; здаровы рассудак; спасьцярожнасьць; разважнасьць, кемлівасьць.
νοούμενον, τό, прадмет разважаньня ў сфэры маральнага пастуляту.
νοσερός, ά, όν, хворы, хваравіты, нядужы.
νοσέω, быць хворым, хварэць, захварэць; цярпець з прычыны недамаганьня. //гляд хворых.
νοσηλεία,ἡ, выдзеліны зь цякучае абалочкі, гной;да-
νοσηλεύω, даглядаць хворага.
νοσηλός, ά, όν, хворы, нездаровы, пашкоджаны.
νόσημα, ατος, τό, хвароба, пошасьць, нядужасьць,
νοσηρός, ά, όν = νοσηλός. //немач, млявасьць.
νόσος, ἡ, хвароба, немач, недамаганьне, нядужасьць; слабасьць, млявасьць; зло; галоўна – зараза, пошасьць; шалёнасьць; няшчасьце; памылка; /носоґэоґрафія/.
νοσοτροφία, ἡ, дагляд хворых; хворасьць.
νοσσεύω, выседжваць, выводзіць птушак; (νεοσσεύω).
νοσσία, ἡ, = νοεσσία. //дзе.
νοσσίον, τό, кураньнё, куранятка, птушанё ў гнязь-
νοσσίς, ίδος, ἡ, маладая птушка; 2. маладая дзяў-
νοστέω, вяртацца, вярнуцца /ісьці назад //чына. дадому/; вярнуцца шчасьліва пасьля небясьпекі. //моў.
νόστῖμος, ον, прыналежны да тых, што вяртаюцца да-
νόστος, ου, ὁ, паварот дадому; прыбыцьце дадому; падарожжа; /настальгія: νόστος + ἄλγος – туга па родным куце, туга па бацькаўшчыне/. //сам для сябе.
νόσφι(ν), νόσφ', прысл. аддалена, далёка,асобна,
νοσφίδιος, α, ον, вылучаны, выдзелены /з грамады/; узяты /з дому/.
νοσφίζω, выдзяліць з; забраць; адлучыць; адчужыцца.
νοσώδης, ες, хворы, хваравіты, нездаровы.
νοτερός, όν, мокры, вільготны, імглісты, парны.
νοτία, ἡ, мокрасьць, вогкасьць, парнасьць; дождж.
νοτίζω, намачыць, размачыць; учыніць вогкім.
νοτίη, ἡ, макрыня, улева.
νότιος, α, ον, мокры, парны; 2. паўдзённы.
νοτίς, ίδος, ἡ, вогкасьць, вільгаць, парнасьць.
νότος, ου, ὁ, паўдзённы а. паўдзённа-заходні вецер; паўздённы а. паўдзённа-заходні квартал ў Атэнах, Аґора.
νοττίς, ίδος, ἡ, куранё, курка; маладая дзяўчына.
νουθεσία, ἡ, перасьцярога; угаворваньне, пераконваньне, заахвочваньне. //іць.
νουθετέω, прывесьці на ўспамін; перасьцерагчы; ра-
νουθέτημα, ατος, τό, угаворваньне, пераконваньне;

заахвочваньне /да навукі/; перасьцераганьне.
νουθετικός, ή, όν, які пераконвае а. перасьцерагае.
Νούμᾶς, ὁ = Νουμᾶς, ὁ, Нума/с/, кароль, князь.
νοῦς, ὁ, скар. ад νόος, розум.
νοῦσος, ἡ, = νόσος.
νύ, гл. νῦν.
νυκτεγερτέω = νυκτερεύω.
νυκτερέτης, ου, ὁ, той, хто вяслуе ноччу.
νυκτερευτικός, ή, όν, адпаведны, здольны да трыманьня стражы ноччу.
νυκτερεύω, /пера/начаваць, асабліва пільнаваць праз ноч; прадпрыняць /атаку/ ноччу; біваакаваць праз ноч, //быць чуйным праз ноч.
νυκτερήσιος, ον, начны.
νυκτερινός, ή, όν, начны, уночы; 2. паўночны.
νυκτερίς, ίδος, ἡ, лятучая мыш.
νυκτερῖνός, ή, όν, = νύχιος.
νύκτερος, ον, начны.
νυκτερωπός, όν, які спатыкае ноч, ноч-спатыканы.
νυκτηγορέω, ноччу спатыкацца, сузграмаджвацца, зыходзіцца. //выправа.
νυκτηγορία, ἡ, начное /су/зграмаджэньне; начная
νυκτηρεφής, ές, спалоханы ўночы; цемраны.
νυκτίβρομος, паэт., праведзеная а. прагуляная ноч.
νυκτίγαμος, ον, ноччу-павенчаны, патаёмны.
νυκτικλέπτης, ου, ὁ, начны злодзей.
νυκτῖκόραξ, ᾶκος, ὁ, ляляк, сінуха, сава, пугач.
νυκτιλαθραιοφάγος, ον, зьедзены патайком уночы.
νυκτιλάλος, ον, начна-сугучны.
νύκτιος, α, ον, начны.
νυκτῖ-πᾶται-πλάγιος, ον які бадзяецца ноччу.
νυκτί-πλαγκτος, ον, ахвочы вандраваць ноччу; парушальны супакой ноччу.
νυκτῖ-πόλος, ον, які вандруе, бадзяецца ноччу.
νυκτι-φανής, ές, зіхацісты, зіяльны а. відны.
νυκτί-φαντος, ον, які зьяўляецца ноччу.
νυκτί-φοιτος, ον, які вандруе а. надыходзіць ноччу.
νυκτο-γραφία, ἡ, пісаньне а. навука ўночы.
νυκτο-θήρας, ου, ὁ, начны паляўнічы.
νυκτο-κλέπτης, ου, ὁ, начны злодзей.
νυκτομᾶχέω, змагацца а. біцца ўночы.
νυκτο-μᾶχία, ἡ, начная бітва, змаганьне папоцемку.
νυκτοπορέω, ісьці або падарожнічаць ноччу.
νυκτο-πορία, ἡ, начны марш; начное падарожжа.
νυκτο-φαής, ές, выдавальны сьвятло ноччу, зіхацістыя.
νυκτοφῦλακέω, стаяць на начнай варце.
νυκτο-φύλαξ, ᾶκος, ὁ, начны вартаўнік, старожа.
νυκτῷον, τό, сьвятыня Ночы.
νύκτωρ, прысл., уночы, уначы, ноччу.
νύμφᾶ = νύνφη.

νυμφαῖον, τό, сьвятыня німфаў.
νυμφαῖος, α, ον, пасьвенчаны німфам.
νυμφεῖα, τά, жанімста; маладая, нарачоная, нявеста.
νυμφεῖος, α, ον, вясельны, шлюбны; прысьвечаны жа-
νύμφευμα, τό, вясельле; жанімства. //німству.
νυμφευτήριος, α, ον, вясельны.
νυμφευτής, ου, ὁ, шафер; жаніх; муж.
νυμφεύτρια, ἡ, дружка /на вясельлі/; маладая.
νυμφεύω, аддаваць дачку замуж; заручваць; жаніць; выходзіць замуж; пабрацца.
νύμφη, ἡ, паэт. νύμφᾱ, маладая, нарачоная; нявеста; маладзіца, маладая жонка; кажная замужняя жанчына; імя ўласнае Німфа - б.ніжэйшае рангі; - німфы прабываюць у крыніцах рэкаў, паміж дрэваў, у моры, на лугох і г.д. зь імёнамі пераважна ў мн. л.: Ναΐδες, Наіды - крынічныя німфы; Νηρηΐδες, Нарэіды - морскія німфы; Νύμφαι ὀρεστιάδες або ὀρεάδες - горныя німфы; Δρυάδες, Ἁμαδρυάδες, Ἀδρυάδες - тры лясныя німфы, якія назоў свой выводзяць ад дрэва дуб (δρῦς); Νύμφαί ὑάδες - німфы дажджу; Νύμφαι λειμωνιάδες - німфы лугоў; Νύμφαι πετραῖαι - німфы скалаў.
νυμφίδιος, α, ον, вясельны.
νυμφικός, ή, όν = νυμφίδιος.
νυμφίος, ὁ, жаніх; 2. муж.
νύμφιος, новаажэнены; вясельны.
νυμφόκλαυτος, ον, аплак/в/аны нявестаю а. жонкаю.
νυμφοκομέω, быць апранальніцаю маладое; апранацца як маладая да вянчаньня; апранаць маладую.
νυμφοκόμος, ον, апрануты да вянчаньня; шлюбны.
νυμφό-ληπτος, ον, апанаваны або натхнёны німфамі; захоплены; у стане трансу; ажыўлены.
νυμφο-στολέω, праводзіць маладую.
νυμφότιμος, ον, уганараваны; адносна маладое: ганараваць маладую песьняю ці песьнямі.
νυμφών, ῶνος, ὁ, пакой жаніха; вясельная заля.
νῦν, прысл., энкліт. цяпер/ака/, якраз у гэтым часе, сягоньня/шнягa дня/; у дадзеную хвіліну, тады.
νύξ, νυκτός, ἡ, ноч; ночная пара; поўнач; цемра.
νυός, ου, ἡ, сыновая, шваґерка.
νύσσα, ης, ἡ, слуп, веха на пачатку і канцы трасы бегу.
νύσσω, пхаць, папіхаць, пхнуць, папіхнуць; калоць.
νυσταγμός, ὁ, сон, драманьне, ністаґмос.
νυστάζω, ківаць галаваю асабл. ў часе схільнасьці да сну; драмаць; спаць; быць склонным да сну.
νύττω = νύσσω.
νύχα, прысл., ноччу, уночы, уначы.
νυχ-εγρεσία, ἡ, уставаньне ўночы. //ваньне.
νύχευμα, ατος, τό, ночная варта, ночнае пільна-

νυχεύω, быць чуйным /пільнаваць/ праз усю ноч.
νυχθήμερον, τό, дзень і ноч, 24 гадзіны; ніхтэма.
νύχιος, α, ον, = νυκτερῖνός, ночны; цёмны як ноч; спавіты ночнаю цемраю.
νωδός, ή, όν, бяззубы.
νωδῦνία, ή, супакой, спыненьне болю. //лёгкі.
νώδῦνος, ον, безбалесны; спакойны, свабодны ад болю;
νώθεια, ή, інэрцыя, безвалоднасьць, бясчыннасьць; пасыўнасьць; зьнеахвочаньне да чыну; павольнасьць.
νωθής, ές, інэртны, безвалодны, павольны, бясчынны,
νωθρός, ά, όν, = νωθής. //аспалы, пасыўны.
νῶι, νώ або νῷ, у наз. і він. скл. парны л. ад ἐγώ, мы два, нас двух. //ад нас двух.
νωΐτερος, α, ον, нашыя два; належыць да нас двух;
νωλεμές, прысл., без перапынку; стала, бесперапын-
νῶμα, τό = νόημα. //на, заўсёды, увесь час.
νωμάω, дзяліць, распадзяліць; ківацца /сюды і туды/; кіраваць, мець пагляд; абыходзіцца /з прадметам/.
νώνυμνος, ον = νώνυμος, ον, бязіменны, няведамы.
νωτᾶγωγέω, несьці на плячох.
νωτίζω, павярнуць плечы; ухіліцца; уцячы.
νῶτον, τό, плечы, лапаткі.
νωτοφόρος, ον, несены на плячох.
νωχελής, ές, павольны, аспалы, бясчынны.
νωχελία, ή, слабасьць, млявасьць, лянота.
νωχελίη, ή, павольнасьць, бясчыннасьць, аспаласьць.

Ξ

Ξ, ξ, ξῖ, τό, ксі, чатырнаццатая літара грэцкае абэцэды.
ξ΄ як лік = 60, але ͵ξ = 60.000.
ξαίνω, скрэпці, часаць /воўну/; кардаваць.
ξανθίζω, хварбаваць, маляваць нажоўта а. набранзова; зарумяніць /на патэльні/; падпражыць набранзова.
Ξανθίππη, ης, ή, Ксантыпа, жонка Сакратаса.
ξάνθισμα, ατος, τό, прадмет захварбаваны нажоўта.
ξανθόθριξ, ό, ή, рыжы, рыжавалосы, -ая.
ξανθός, ή, όν, жоўты, жаўтаваты, пажаўцелы; бледнажоўты, залаты, пазалочаны; чы вона-жоўты; каштановы
ξανθοφυής, ές, натуральна-жоўты. //бранзовы.
ξανθο-χίτων, ωνος, ό, ή, жоўты хітон а. плашч.
ξαν^ό-χρ ς, ον, жоўташкуры.
ξάντης, οι, ό, часальш..ык воўны.
ξάντρια, ή, часальшчыца воўны.
ξείνη, ή = ξένη, госьця. //цінец.
ξεινήιον, τό, гасьцінец для госьця; сяброўск гась-
ξεινίζω, = ξενίζω.
ξεινοσύνη, ή = ξενοσύνη.
ξεινόω = ξενόω.
ξενᾶγέω, быць правадніком падарожнага.

ξένη, ἡ, госьця, чужынка.
ξενηλᾶσία, ἡ, пастанова забараняючая чужынцам уваходзіць у край /Спарта/; пастанова высяленьня з краю.
ξενηλᾰτέω, выгнаць чужынца.
ξενία, ἡ, статус а. прывілея госьця; гасьціннасьць; гасьціннае прыняцьце; прыязныя суадносіны між панyючымі дамамі а. гаспадарствамі; статус а. права чужынца.
ξενίζω, прыняць госьця а. падарожнага; праявіць гасьціннасьць; быць прынятым як госьць; быць а. гаварыць як //чужынец.
ξενικός, ἡ, όν, чужы.
ξένιος, α, ον, прыналежны госьцю; гасьцінны.
ξένισις, ἡ, прыняцьце госьця.
ξενισμός, ου, ὁ, = ξένισις.
ξενιτεύω, быць чужынцам; быць наймітам у чужой арміі.
ξενοδαίκτης, ου, ὁ, забойца госьця. //ца.
ξεν δαίτης, , , той, хто пажырае госьця а. чужын-
ξενοδοκεῖον, τό, месца начлегу чужынцаў, гатэль.
ξενοδοχεῖον, τό, месца начлегу чужынцаў, гатэль.
ξενοδοχέω, = ξενοδοκέω, прыймаць гасьцей; прыймаць на начлег гасьцей або чужынцаў.
ξενοδοχία, ἡ, прыйманьне, гасьця або чужынца.
ξενοδώτης, ου, ὁ, гаспадар дому.
ξένοι, οἱ = (ξενικόν, τό), наёмныя вайсковыя аддзелы; армія наёмных.
ξενοκτονέω, замардаваць гасьцей або чужынцаў.
ξένος, η, ον, чужы, чужыземны, замежны; /ксэнофобія (ξένος + φόβος, страх а. упярэджаньне да чужынцаў/; чужанецкі.
ξένος, ὁ, госьць; чужынец; гаспадар.
ξενόστᾰσις, ἡ, начлег для гасьцей а. чужынцаў; нач- //лежны дом.
ξενοσύνη, ἡ, гасьціннасьць.
ξενοτροφέω, весяліць гасьце або прыйм ць г с ей; раскватэраваць наемнае войска.
ξενοφονέω, мардаваць гасьцей а. чужынцаў.
Ξενοφῶν, ῶντος, ὁ, Ксэнафон, сын Ґрыльлёса, ведамы аўтар, філёзаф і камандзір.
ξενόω, прыняць як госьця а. ўважаць за госьця.
ξενών, ῶος, ὁ, гасьцінны пакой.
ξένως, прысл., пачужынецку.
ξένωσις, ἡ, адчужанасьць; нешта новае.
ξερόν, τό, сухая зямля; суша.
ξερός, ά, όν, сухі; /ξερός+γραφή, ксэроґрафія/.
ξεσμάω, сьціраць, выціраць; выгладжваць.
ξεστός, ά, όν, аскрэблены, выгладжаны.
ξέω, /са/скрэбці, /вы/раўнаць, выпаліраваць; пра- //цаваць на камені.
ξηραίνω, высушыць, падпражыць.
ξηρός, ά, όν, сухі.
ξηρότης, ητος, ἡ, сухасьць дрэва.
ξηροφαγέω, есьці сухую ежу.

ξίσμα, ατος, τό, тое, што ёсьць выгладжаным, выпалі-
ξἰφήρης, ες, азброены мячом; //раваным.
ξιφηφόρος, зь мячом у руцэ.
ξιφίδιον, τό, малы меч.
ξιφοδήλητος, ον, забіты мячом.
ξιφοκτόνος, ον, замардаваны мячом.
ξιφομάχαιρα, ἡ, меч крыху выгнуты ў сваей хворме.
ξίφος, τό, меч.
ξόανον, τό, дрэварыт; статуя.
ξοανοποΐα, ἡ, разьба; прадстаўленае падабенства.
ξοίς, ίδος, ἡ, долата скульптара.
ξυήλη, ἡ, прылада да выгладжваньня дрэва; напільнік;
ξυληγέω, несьці дровы а. дрэва. //выгнуты кінджал.
ξύλινος, η, ον, драўляны, з дрэва.
ξύλον, τό, палена, бервяно; палка; лаўка, стол.
ξυλοτόμος, ον, ссечанае а. сьпілаванае дрэва.
ξυλοτόμος, ὁ, дравасек, лесаруб. //дрэве.
ξυλουργέω, апрацоўваць дрэва; выконваць працу на
ξύλ-ουργία, ἡ, выпрацоўваньне дрэва; цесьлярства.
ξύλουργος, όν, прыналежны да выпрацоўваньня дрэва.
ξύλοχίζομαι, зьбіраць гальлё, трэскі, дровы.
ξύλοχος, ὁ, ἡ, дровы; гушчар, лясок да высекі дро-
ξυλόω, вырабляць, выпрацоўваць дрэва. //ваў.
ξύλωσις, εως, ἡ, драўляны выраб; праца пры пабудове
ξύν = σύν. //дому; зруб хаты; драўляны будынак.
ξῡνῆ, прысл. супольна, грамадзка.
ξυνήια, τά, грамадзкая ўласнасьць,
ξῡνήων, ονος, ὁ, супольнік, уласьнік часткі.//ны.
ξῡνός, ἡ, όν, супольны, грамадзкі, публічны, агуль-
ξῡνο-χάρής, ές, які радуецца ў роўнай меры з іншымі.
ξῡνωνία, = ξῡνωνίη, ἡ, супольнасьць; грамада.
ξῡράω = ξυρέω, стрыгчы, брыць, брыцца.
ξῡρόν, τό, нож да брыцьця.
ξῡροφορέω, несьці, насіць нож да брыцьця.//віваецца.
ξύσμα, ματος, τό, тое, што саскрэбваецца а. выроў-
ξυστίς, ίδος, ἡ, доўгая сукенка з трэнам; тога.
ξυστόν, τό, выпаліраваная палка асабл. кап'ё.
ξυστός, ὁ, пакрытая калёнада з роўнаю і чыстаю пад-
ξυστός, όν, выскраблены, выпалераваны. //логаю.
ξύστρα = ξυστρίς, ἡ, скрэбла.
ξύω, раўняць, выгладжваць, паліраваць.

О

О, о, ὂ μικρόν, омікрон /малое або карткае о у супроцьпастаўленьні да ὂ μέγα - вялікага або доўгага ці падвойнага о - ω /; пятнаццатая літара грэцкае абэцэды.
о́ як лік = 70, але ͵о = 70.000.
ὁ, артыкул акрэсьлены, адказвае нямецкаму der, ён,
ὄαρ, ὄαρος, ἡ, сужаніца, жонка. //гэты, каторы.

ὀαρίζω, гаварыць, выказвацца шчыра, весьці гутарку адкрыта. //не, сяброўская размова.
ὀαρισμός, ου, ὁ, шчырая гутарка, прыемнае выказвань-
ὀαριστής, ου, ὁ, сябра, таварыш, друг, дружа.
ὄαρος, ὁ, сяброўская гутарка, прыемная вымена думкі.
Ὄασις, ἡ, Оаза, назоў ураджайнага месца ў пустыні.
ὀβελίσκος, ὁ, абэліск; востраслуп, пераважна помнік; маналітны высокі і смуглы чатырохкантны слуп за звужэньнем у напрамку свае высокасьці з вастрыём на версе.
ὀβελός, ου, ὁ, шпіц, кажная шпічаста закончаная прылада, выступаючая ўверх; слуп закончаны шпіцам.
ὀβολός, οῦ, ὁ, оболь, грош; дробная манэта ў ст.Грэцыі вартасьцю аднае шостае драхмы = 8 халкой.
ὄβρια, τά, /мн. л./ = ὀβρίκαλα, τά, маладзенькія зьвяры, маладое зьвяр'ё.
ὀβρίμος, ον і η, ον, сільны, моцны, магутны.
ὀβολός, οῦ, ὁ, оболь /манэта/.
ὀγδοήκοντα, οἱ, αἱ, τά, восемдзесят.
ὀγδοηκοστός, ή, όν, васемнаццаты.
ὄγδοος, η, ον, восьмы.
ὀγδώκοντα, οἱ, αἱ, τά, восемдзесят.
ὅ-γε, ἥ-γε, τό-γε, паказ. займ., пра месца: вось тут/ака/, якраз тут (τῇγε); з гэтае якраз прычыны (τόγε).
ὄγκος, ὁ, гурба, куча; звал, накід, гурт; пра валасы: кукса, закрут, каса, завіцьцё, чупрына; вага, важнасьць, гордасьць; клопат, труднасьць.
ὀγκόω, насыпаць, злажыць, накідаць на кучу, на гурбу; пра хвалю: узднмацца; чуцца ганаровым.
ὀγκωτός, ή, όν, узьняты /курган/; насыпаны /ў гурбу/.
ὄγμος, ὁ, кажная рэч выцягнутая ўздоўж: баразна, роў, лінія, сьцежка, дарога, шлях нябесных целаў.
ὄγχνη, ἡ, ігрушавае дрэва; ігруша.
ὀδάω, несьці, вынесьці, выносіць, панесьці.
ὅ-δε, ἥ-δε, τό-δε, паказ. займ., створанае дарогаю даданьня энкл. δε да старога паказ. займ.: ὁ, ἡ, τό, гэты, гэтакі, які, што, катсры; тут; якраз, вельмі; гэты самы; у гэтым /часе/.
ὁδεύω, падарожнічаць, адбываць падарожжа; ісьці.
ὁδηγέω, узыйсьці на дарогу, паказаць дарогу; правесь-
ὁδηγός, ὁ, праваднік. //ці па дарозе.
ὅδιος, ον, дарожны /знак/.
ὅδισμα, ατος, τό, сродак транспарту: дарога, шлях.
ὁδίτης, ου, ὁ, бадзяка, вандроўнік, падарожны.
ὀδμή, ἡ, духмянасьць; 2. смурод.
ὁδοιπορέω, адбыць падарожжа; падарожнічаць, ісьці.
ὁδοιπορία, ἡ, падарожжа /на сушы/; дарога; вандраваньне, падарожнічаньне, марш.

ὁδοποιέω, рабіць, раўняць дарогу; учыніць карысным; вывесьці на дарогу.
ὁδός, οῦ, ἡ, дарога, шлях, гасьцінец/бальшак, сьцежка; σχιστή ὁδός, крыжовая дарога.
ὀδός, οῦ, ὁ, парог.
ὀδούς, ὁ, зуб.
ὁδόω, весьці правільнаю дарогаю; увайсьці ў каляіну.
ὀδυνάω, спрычыняць боль а. цярпеньне; цярпець.
ὀδύνη, ἡ, боль, цярпеньне, перажываньне.
ὀδυνηρός, ᾱρός, ά, ή, балючы, які баліць.
ὀδυνηρῶς, прысл. балюча. //не.
ὄδυρμα, ατος, τό, заводжаньне /плач/, лямэнтаваньὀδύρομαι, аплакваць, насіць жалобу; сумаваць па н.
Ὀδυσσεία, ἡ, Одысэя.
Ὀδυσσεύς, έως, ὁ, Одысэуш.
ὀδύσσομαι, злавацца а. быць злосным на; памставаць.
ὀδωδή, ἡ, нюх, пачуцьцё нюху.
ὀδών, όντος, ὁ, зуб. //тычны.
ὁδωτός, ή, όν, праходны, магчымы /прайсьці/; пракὄζος, ου, ὁ, ветка, голька, парастак.
ὄζω, пахнуць /прыемна ці няпрыемна/, мець пах.
ὅθεν, прысл. скуль, якім спосабам /чынам/, як?
ὀθνεῖος, α, ον, чужы.
ὅθι, прысл. дзе.
ὀθόνη, ἡ, пераважна ў мн.л.: тонкае белае палатно; палатняная вопратка, адзежа, рызьзё; прасьцірадла аб-
ὀθόνινος, η, ον, выкананы зь ільну, ільняны. //рус.
ὀθόνιον, τό, памянш., рэч выкананая з тонкага палат-
οἴ, ускл. ой, ай, о, а. //на.
οἱ, наз. мн. л. муж. ад арт. ὁ.
οἵ, наз. мн. л. муж. ад адн. займ. ὅς.
οἱ, дав. адзін. трэйц. муж. і жан. для займ. αὐτῷ. αὐτῇ, яму, ёй.
οἷ, куды, як далёка, да якое ступені.
οἰδάνω, напухнуць, успухнуць.
οἰδέω, пухнуць, напухнуць, успухнуць.
οἴδημα, τό, напухласьць, напухшае месца, скула.
οἶδος, τό, напухліна, скула.
οἴεος, α, ον, з авечае або баранавае шкуры.
οἰ-έτης, ες, аднагодні, аднагадовы.
οἰζύς, ἡ, гора, сум, туга, няшчасьце, цярпеньне.
ὀϊζυρός, ά, όν, абцяжаны горам; прыгноблены, сумны.
οἰζύω, плач наўзрыд; заводжаньне; цярпець у горы.
οἶς, ἴδος, ἡ, авечка, авечачка.
οἴκαδε, прысл. дадому; у напрамку дому, род. краю.
οἰκεῖος, α, ον, хатні, родны, свой.
οἰκειότης, ἡ, сваяцтва, сяброўства, жаніцтва.
οἰκείως, прысл. пасяброўску, адпаведна, натуральна.

οἰκετεία, ἡ, сям'я; хатняя служба; чэлядзь.
οἰκετεύω, жыць /у хаце/, кватаравацца.
οἰκέτης, ου, ὁ, семянін; чаляднік.
οἰκέω, кватаравацца, жыць /разам/; займаць кватэру; асяліцца, асесьці на жыльлё; мець уласнасьць. //рог.
οἴκημα, τό, месца жыльля; дом; хлеў, загарода; вастοἴκησις, ἡ, права жыльля; месца жыцьця; дом, хата.
οἴκητης, ου, ὁ, жыхар дому.
οἰκία, ἡ, дом, жыльлё; гаспадарка; забудаваньне.
οἰκίδιον, τό, малы дом, домік.
οἰκίζω, будаваць дом; закласьці асельле; залюдніць.
οἰκίον, τό,(οἶκος), заўсёды ў мн.л. οἴκια, τά, дом, месца, месца жыцьця; аселасьць.
οἴκισις, ἡ, забудаваньне; калёнізацыя. //ветка.
οἰκίσκος, ὁ, дом, домік, пакой; хлявушок, падпаοἰκιστής, ου, ὁ, жыхар, асяленец, пасяленец.
οἰκοδεσποτέω, быць гаспадаром дому.
οἰκοδομέω, будаваць, пабудаваць, збудаваць дом.
οἰκοδομή, ἡ, будаваньне; будынак; направа дому.
οἰκοδόμημα, τό, жыльлёвы будынак; дом. //дынак.
οἰκοδομία, ἡ, пабудова дому; спосаб будаваньня; буοἰκοδομική, ἡ,/у зн. τέχνη/, архітэктура.
οἰκοδομικός, ή, όν, здольны ў будаваньні. //тар.
οἰκοδόμος, ὁ, цясьляр, будаўнічы майстра, архітэкοἴκοθεν, прысл. з уласнага дому, з дому.
οἴκοι, дома.
οἰκονομέω, гаспадарыць у доме; быць гаспадаром.
οἰκονομία, ἡ,кіраваньне хатнімі справамі; гарадсοἰκονομικός, ή, όν, абазнаны ў справах //кая ўправа. вядзеньня гаспадаркі; ашчадны, эканамічны /эканоміка/.
οἰκονομικῶς, прысл. эканамічна, ашчадна, разумна.
οἶκος, ου, ὁ, дом, хата; жыльлё, кватэра, будынак, пакой, камора; дом божы; нярухомасьць; як прым. хатні, сямейны, родны /кут/.
οἰκόπεδον, τό, месца пад забудову; пабудова, дом.
οἰκουμένη, ἡ, цывілізаваны сьвет; уся заселеная Зямля /γλεб/, гл. οἰκέω; экумэна. //дома.
οἰκουρέω, пільнаваць дом; утрымліваць дом; астацца
οἰκούρημα, τό, пільнаваньне/дагляданьне дому.
οἰκοφθορέω, давесьці да руіны дом; згубіць маеοἰκοφθορία, ἡ, руіна, зьнішчэньне, заняпад.//масьць.
οἰκτείρημια, τό, спагада, літасьць.
οἰκτείρησις, ἡ, літасьць, спагада.
οἰκτείρω, літасьць, мець літасьць; спагадваць, мець спагаду, спаўчуваць, мець спаўчуваньне.
οἰκτιρμός, ου, ὁ, спагада, літасьць, міласэрдзьдзе.
οἰκτίρμων, ον, спагадлівы, поўны спагады а. літасьці.
οἴκτιρμα, ατος, τό, плач з заводжваньнем.
οἰκτισμός, ου, ὁ, лямэнтаваньне, плач.

οἶκτος, ου, ὁ, ласка, літасьць, спагада; спаўчу-
ваньне, выражэньне спаўчуваньня. //насьць гаспадыні.
οἰκωφελία, ἡ, прыбытак у дом; ашчаднасьць, старан-
οἶμα, ατος, τό, атака з бравураю; скок пантэры, іль-
ва, імклівы налёт коршыка.
οἴμη, ἡ, дарога, шлях /асягненьня/; вядзеньне /на-
прамак/ апавяданьня; апавяданьне, паэма. //зямлі.
οἶμος, ου, ὁ, шлях, дарога, сьцежка; пласт, кусок
οἰμωγή, ἡ, крык, плач, лямант.
οἴμωγμα, ατος, τό, плач зь лямантам.
οἰμωγμός, ὁ, лямантаваньне, пляканьне, плач.
οἰμώζω, плакаць, заводзіць у плачу, лямантаваць.
οἴνη, ἡ, вінаградная лаза, віно; віно.
οἰνηρός, ά, όν, вінны, вінаградны.
οἰνήρυσις, ἡ, /па/судзіна да сьцягваньня віна.
οἰνίζω, чуць пах віна; чуць віном; купляць віно.
Οἰνόη, ης, ἡ, Ойноя, атэнская крэпасьць на бэоцкай
οἰνόμελι, ιτος, τό, пчаліны мёд зьмешаны зь //мяжы.
віном; мёд /пітво/.
οἰνοπέδη, ἡ, зямла прыдатная да гадаваньня вінагра-
οἰνόπεδος, ον, прыдатны да га- //ду, вінаграднік.
доўлі вінаграду; які аплывае віном.
οἰνοπέπαντος, ον, пра віно: гатовы да фэрмэнтацыі.
οἰνοποτάζω, піць віно.
οἶνος, ου, ὁ, віно.
οἰνοφαγία, ἡ, спажываньне віна, піцьцё віна.
οἰνοφλυγία, ἡ, ахвота да піцьця а. п'янства.
οἰνοχοεύω, наліваць віно, адліваць віно, выліваць
οἰνοχοέω, быць віначэрпам, наліваць віно. //віно.
οἰνοχόη, ἡ, ойнохія, адумыснае глінянае начыньне
зь дзюбам да наліваньня віна ў паасобныя чары.
οἴομαι, здагадвацца, думаць, дапускаць думку, спа-
οἰνόω, ап'янець віном, упіцца. //дзявацца.
οἰνών, ῶνος, ὁ, вінны склеп а. магазын.
οἰό-βατος, ον, адлюдны, самотны.
οἰο-βουκόλος, ον, пастух аднае каровы.
οἰό-γαμος, ον, аднажэнны.
οἰο-ζωνος, ον, самотны, сам, адзін у жыцьці.
οἴομαι, думаць, верыць, здагадвацца; баяцца.
οἰο-ποκος, ον, выстрыжаны з авечкі.
οἰο-πολος, ον, самотны.
οἷος, οἷα, як гэтакі; якога роду, што за адзін, які
/гэта чалавек/, як гэта, як. //торы.
οἶος, οἴη, οἶον, сам, сам адзін: той самы, які, ка-
ὄϊς, ὁ, ἡ, авечка, баран.
οἴσπη, ἡ, авечы гной; нямытая брудная воўна.
οἰσπώτη, ἡ, бруд на тыльнай частцы авечкі.
ὀϊστεύω, /за/пускаць стрэлы.
ὀϊστός = οἰστός, οῦ, ὁ, страла.

οἰστράω, падбадзёрваць; пра сьляпень: заядаць, кусаць, джаліць, даводзіць да ашалеласьці.
οἰστρ-ήλᾶτος, ον, узбударажаны, гнаны сьляпенямі.
οἴστρημα, ατος, τό, укус сьляпеня; джала; ашале- //ласьць.
οἰστρο-δίνητος, ον, гнаны навакол сьляпенямі.
οἶστρος, ου, ὁ, сьляпень, авадзень; машкара; джала; //ашалеласьць.
οἰσύπη, ἡ, = οἴσπη, ἡ.
οἰσυπηρός, ά, όν, пра нямытую воўну: брудны.
οἶτος, ου, ὁ, доля; няшчасьце, цярпеньне, сьмерць.
οἰχνέω, ісьці, прыйсьці; пра птушкі: ляцець, лётаць; хадзіць, быць жывым, рухацца, кратацца, жыць.
οἰχνέω, эп. = οἴχομαι, адыходзіць.
οἴχομαι, ісьці, хадзіць, вандраваць, адыходзіць, адыйсьці, аддаляцца.
οἴω, прадчуваць, здагадвацца, спадзявацца /што н. здарыцца/; баяцца, палохацца; несьці, зносіць, цярпець.
οἰωνίζομαι, прыймаць прадвесьце зь лёту і голасу птушак.
οἰώνισμα, ατος, τό, варажба зь лёту птушак.
οἰωνιστήριον, τό, прадвесьце, омэн; месца, зь якоганазіраецца лёт птушак.
οἰωνιστής, οῦ, ὁ, той, хто прадказвае на падставе лёту і крыку птушак.
οἰωνό-θροος, ον, пра птушак: крыклівы, галосны.
οἰωνό-μαντις, εως, ὁ, тлумач, паясьняльнік, інтэрпрэтар лёту і крыку птушак.
οἰωνός, οῦ, ὁ, хіжацкая птушка, вялікшая птушка; коршык, сьцярвятнік, арол; птушка прадвесьця.
οἰωνοσκοπέω, назіраць лёт і крык птушак; прыймаць прадвесьце зь лёту і крыку птушак.
οἰωνο-σκόπος, ον, птушканазіральны.
ὄκᾶ, дор. замест ὅτε, калі.
ὀκλάδίας, ου, ὁ, складальнае сядзэньне /крэсла/.
ὀκλάζω, апусьціцца на калені, укленчыць; сагнуць к.
ὀκνέω, паўстрымлівацца ад; быць нерашучым а. няпэўным.
ὀκνηρός, ά, όν, паўстрыманы, нерашучы.
ὄκνος, ὁ, паўстрыманьне, нерашучасьць, няпэўнасьць; адступленьне ад н.; хістаньне, трусьлівасьць.
ὀκτάγωνος, ὁ, васьмікутнік; васьмікутны будынак, октагон.
ὀκτα-δάκτυλος, ον, васьміпальцавы.
ὀκτα-ήμερος, ον, васьмідзенны; на восьмы дзень.
ὀκτάκις, прысл. восем разоў.
ὀκτακις-χίλιοι, αι, α, восем тысяч.
ὀκτά-μηνος, ον, васьмімесячны.
ὀκτά-πεδος, ον, васьміножны.
ὀκτα-πλάσιος, α, ον, васьмістолкавы.
ὀκτα-πόδης, ου, ὁ, васьмі-футовец.
ὀκτά-πους, ὁ, ἡ, доўгі ў восем футаў.
ὀκτάς, ἡ, лік /як гэтакі/ восем.
ὀκτώ, οἱ, αἱ, τά, восем /прадметаў/; сам лік

восем, як гэтакі — ὀκτάς, ἡ.

ὀκτω-δάκτυλος, ον, васьміпальцавы.

ὀκτω-καί-δεκα, οἱ, αἱ, τό, васемнаццаць: восем і дзесяць.

ὀκτω-και-δέκατος, η, ον, васемнаццаты.

ὀκτω-και-δεκ(α)-έτης, ον, васемнаццацігодні.

ὀλβίζω, /па/цешыць, /па/радаваць. //чыні.

ὀλβιο-δαίμων, ονος, ὁ,ἡ, шчасьлівае долі а. буду-

ὀλβιό-μοιρος, ον, шчасьлівае долі.

ὄλβιος, ον, ашчасьліўлены, шчасьлівы, радасны, добраслаўлены; памысны.

ὀλβιστος, η, ον, найв. ст. ад ὄλβιος, найшчасьнейшы, найболей шчасьлівы.

ὀλβίως, прысл. шчасьлівы, шчасны.

ὀλβο-δοτήρ, ῆρος, ὁ = ὀλβο-δότης, ου, ὁ, даўца добрае долі а. шчасьця ці памыснасьці.

ὄλβος, ου, ὁ, шчасьце, добраслаўленьне; дабрабыт.

ὀλέθριος, ον, зьнішчальны, дэструкцыйны, сьмярот-

ὄλεθρος, ὁ, зьнішчэньне, руіна, спусташэньне. //ны.

ὀλέκω, нішчыць, руйнаваць, забіваць.

ὀλεσ-ήνωρ, ορος, ὁ,ἡ, нішчыцель, зьніштажальнік.

ὀλεσί-θηρ, ῆρος, ὁ,ἡ, нішчыцель дзікіх зьвераў.

ὀλέτειρα, ἡ, ж. род ад ὀλετήρ.

ὀλετήρ, ῆρος, ὁ, нішчыцель, разбуральнік.

ὀλέτις, ιδος, ἡ = ὀλέτειρα.

ὀλιγάκις, прысл. рэдка, час ад часу.

ὀλιγ-άμπελος, ον, мала або недахоп віна.

ὀλιγανδρέω, быць у нястачы мужчын.

ὀλιγανδρία, ἡ, нястача а. недахоп мужчын /для войска або ў месьце/.

ὀλίγ-ανδρος, ον, у недахопе мужчын.

ὀλιγανθρωπία, ἡ, нястача, недахоп людзей.

ὀλιγ-άνθρωπος, ον, нястача людзей.

ὀλιγ-αρχέομαι, быць кіраваным а. ўпраўляным некалькімі людзьмі; быць аб'ектам для оліґархіі.

ὀλιγαρχία, ἡ, оліґархія /аліґархія/, панаваньне не вялікае групы людзей /багатых а. арыстакратаў/.

ὀλιγαρχικός, ή, όν, оліґархічны.

ὀλιγαχόθεν, з розных мясьцінаў; з малых частак.

ὀλιγηπελέω, быць слабым а. бясьсільным.

ὀλιγη-πελής, ές, слабы, бясьсільны.

ὀλιγηπελία, ἡ, кволасьць, хілкасьць.

ὀλιγήριος, ον = ὀλίγος, малы.

ὀλίγιστος, гл. μικρός.

ὀλίγιστος, η, ον, малы.

ὀλιγογονία, ἡ, недахоп прадуктаў, неўраджайнасьць.

ὀλιγό-γονος, ον, малаўраджайны, неўраджайны.

ὀλιγο-δρανής, ές, бясьсільны, слабы.

ὀλιγοδρανία, ἡ, кволасьць, млявасьць, бязьверра.

ὀλιγο-έτης, ες, малалетні, некалькігодні.
ὀλιγοετία, ἡ, малалетнасьць, маладосьць, юнацкасьць.
ὀλιγοπιστία, ἡ, малавернасьць, слабая вера.
ὀλιγό-πιστος, η, ον, малаверны, малое веры.
ὀλίγος, η, ον, некалькі, крыху, крышку.
ὀλιγοστός, ή, όν, адзін зь некалькі, толькі крышку.
ὀλιγότης, ητος, ἡ, маласьць, некалькасьць.
ὀλιγοτροφέω, даць крышку пажывы.
ὀλιγο-χρόνιος, ον, трывалкі адно кароткі час; кароткае трывалкасьці.
ὀλιγωρία, ἡ, грэбаваньне, няўвага; пагарда.
ὀλίγ-ωρος, ον, малапаважаны; занядбаны.
ὀλίγως, прысл. мала.
ὀλισθάνω, пасьлізнуцца, сьлізгацца; упасьці.
ὀλκή, ἡ, перавага; цягненьне; вага, цяжар /шалі/.
ὀλκός, ή, όν, прыцяжны, атракцыйны.
ὄλλυμι, /зь/нішчыць, зьнiштожыць; зьнікнуць, шчэзнуць; /с/кончыць /жыцьцё/, памерці, паміраць.
ὀλλύω, /зь/нішчыць; памерці, скончыць /жыцьцё/.
ὅλμος, ὁ, круглы гладкі камень; гала, куля.
ὀλοθρευτής, οῦ, ὁ, зьнішчальнік.
ὀλοτρεύω, зьнішчыць.
ὀλοιός, όν, зьнішчальны. //вяру.
ὁλοκαυτέω, прыносіць, прынесьці ўсёспальваную ах-
ὁλόκαυτον, τό, усёцэлая ахвяра.
ὁλόκαυτος, ον, усёспалены, суцэльна спалены; /згэтуль - голёкаст/. //вяру.
ὁλοκαυτόω, усё спальваць; спальваць усёцэлую ах-
ὁλοκληρία, ἡ, суцэльнае здароўе.
ὁλόκληρος, ον, закончаны а. выканчаны ў кажнай сваей частцы; цэлы, здаровы, дасканалы. //манту.
ὀλολυγή, ἡ, кажны голасны крык; выклік радасьці /ля-
ὀλόλυγμα, ατος, τό, голасны крык пер. радасьці.
ὀλολυγμός, οῦ, ὁ, голасны плач радасьці; выражэньне здаволеньня.
ὀλολύζω, голасна прасіць багоў; крычаць, галасіць.
ὁλο-μελής, нераспадзелены. //суцэльнасьць.
ὅλον, τό, цэлае, нешта ўзятае ўсё разам, усё цэлае;
Ὀλονδεύς, έως, ὁ, Олёндэуш, спартанец.
ὀλοοί-τροχος, = ὀλοί-τροχος = ὀλοί-τροχος, ὁ, камень, які спадвае з абрыву.
ὀλοός, η, ον, зьнішчальны, зьніштажальны; загубны, шкодны, страшны, жахлівы, сьмяротны. //галіць.
ὀλόπτω, цягнуць, выцягнуць; зьдзерці, абдзерці, а-
ὅλος, η, ον, суцэльны, цэлы, камплетны.
ὁλο-σχερής, ές, цэлы, суцэльны, камплетны, важны.
ὁλό-σχιστος, расколаты, расшчыплены.
ὁλο-τελής, ές, дасканалы.
ὀλοφυδνός, ή, όν, наракальны, заводны, плачлівы.

ὀλοφυρμός, οῦ, ὁ, заводжаньне ў плачу; нараканьне.

ὀλοφύρομαι, плакаць, заводзіць, лямантаваць, наракаць; прасіць са сьлязамі ў вачох.

ὀλόφυσις, εως, ἡ, = ὀλοφυρμός.

ὀλοφώιος, ον, падступны, здрадны, здрадлівы.

ὄλπη, ἡ, шкураная бутэлька на аліву, алей.

ὄλπις, ιδος, ἡ = ὄλπη.

Ὀλυμπία, ἡ, Олімпія, раўнінная акруга ў даліне старажытнага Элісу, з ракою Альфэос, у зах. Пэлёпоннэзе, дзе кожны чацьверты год адбываліся Олімпійскія гульні і спаборніцтвы.

Ὀλύμπια, τά, Олімпійскія гульні і спаборніцтвы, запачаткаваныя Гэркулесам і адноўленыя Іфітосам, якія адбываліся кожны чацьверты год на чэсьць Олімпійскага Зэуса.

Ὀλυμπιεῖον, τό, сьвятыня Олімпійскага Зэуса.

ὀλυμπιο-νίκης, ου, ὁ, пераможца на Олімпійскіх гульнях і спаборніцтвах.

Ὄλυμπος і Οὔλυμπος, ὁ, Олімп, высокі горны ланцуг на пагранічу паміж Македоніяю і Тэсаліяю; у грэцкай міталёгіі слаўная сяліба багоў.

ὀλύνθη, ἡ = ὄλυνθος.

ὄλυνθος, ἡ, фіга, якая расьце зімою.

ὄλῡρα, ἡ, род зярна, полба або спэльт. //кажучы.

ὅλως, прысл. цалкам, усё разам, агульна, коратка

ὅμαδος, ὁ, усеагульны крык, гоман.

ὁμαίμιος, ον, сваяцкі, спароднены. //тра, брат.

ὅμ-αιμος, ον, тае самае крыві, зроднены, як мян. сяс-

ὁμαιμοσύνη, ἡ, сваяцтва. //нае змаганьне.

ὁμαιχμία, ἡ, саюз самаабароны, братэрства; суполь-

ὅμ-αιχμος, ὁ, саюзьнік, супольны змагар.

ὁμᾰλής, ές, роўны, выраўнены, гладкі.

ὁμᾰλίζω, /вы/раўняць, выраўноўваць.

ὁμᾰλός, ή, όν, роўны.

ὁμαλότης, ητος, ἡ, роўнасьць, роўнаякаснасьць.

ὁμαλῶς, прысл. роўна.

ὁμ-αρτέω, сходзіцца, зыйсьціся, суэграмадзіцца; спаткацца; ісьці разам; трымаць крок; імкнуцца да мэты.

ὁμαρτῆ або ὁμαρτῇ прысл. разам, супольна, талакою.

ὅμασπις, ῐδος, ὁ, ἡ, саюзьнік зброі, ваяр, жаўнер, змагар, сябра, таварыш.

ὁμαυλία, ἡ, супольнае жыцьцё; аб'еднаньне, злучэньне, хаўрус; супольнасьць. //манізаваны.

ὅμαυλος, ον, супольная гра на флейце; зграны, згар-

ὀμβρέω, пра дождж: падаць, ісьці, ліць як зь вядра.

ὀμβρηρός, ά, όν, дажджысты, мокры, сыры.

ὄμβρῖμος, ον = ὄβριμος.

ὄμβριος, ον, дажджавы.

ὀμβροκτύπος, ον, улеўны /дождж/.

ὄμβρος, ὁ, дождж, улева; бура з дажджом і грымотамі.
ὀμέφιος, ὁ,ἡ, сябра гульні. //век; сябра.
ὁμῆλιξ, ικος, ὁ, адналетак, равесьнік; аднолькавы
ὁμηρεία, ἡ, залог, заклад, запэўненьне.
ὁμηρεύω, быць заложнікам; служыць як заклад.
ὁμηρέω, зыйсьціся разам, спаткацца; злучыцца, аб'еднацца; згадзіцца.
Ὁμηρίδης, ου, ὁ, пераважна ў мн. л. Ὁμηρίδαι, οἱ, гомэрыды - род паэтаў на абтоцы Хіёс, паложанай на захад ад Клязомэнаў, які, п. пер. выводзіўся ад Гомэра.
ὅμ-ηρος, ον, злучаны, аб'еднаны, павенчаны.
ὅμηρος, ὁ, = ὅμηρον, τό, злучэньне; заклад, фант; ґваранцыя ўстрыманьня адзінасьці.
Ὅμηρος, ου, ὁ, Гомэр, Гомэрос, найбольшы эпічны паэта Грэцыі /850-800?п.н.э./.
ὁμῑλᾰδόν, прысл. талакою, грамадою, разам.
ὁμῑλέω, быць разам а. сумесна; прыйсьці жаць разам.
ὁμῑληδόν, = ὁμῑλᾰδόν. //вучань, слухач.
ὁμῑλητής, οῦ, ὁ, надзейны сябра; суродзіч; студэнт,
ὁμῑλία, ἡ, быцьцё а. жыцьцё разам; духовая супольнасьць; паводзіны ч.; навучаньне, пропаведзь, гомілія.
ὅμῑλος, ὁ, сход, зьбег людзей, натоўп, зграмаджэньне, зборышча, мітусьня, сумяціцца.
ὁμίχλη, = ὀμίχλη, = ὁμίχλα, ἡ, туман, пахмурнасьць, пара, чад.
ὄμμα, ατος, τό, вока, галка вока; позірк, спагляд, выгляд; тое, што н. бачыць: спазор, твар, сьвятло, сонца, месяц.
ὀμμάτιον, τό, малое вока, вочка. //ца, месяц.
ὀμματο-στερής, ές, пазбаўлены вачэй, без вачэй.
ὀμμᾰτόω, даць вочы, паправіць зрок.
ὄμνῡμι і ὀμνύω, прысягаць, запрысягнуць, гаварыць праўду, пацьвердзіць.
ὁμο-βώμιος, ον, які мае адзін супольны алтар.
ὁμο-γάλακτος, ον, адным і тым-жа малаком кормленыя
ὁμό-γᾰμος, ον, павенчаны, сужэнны. //а. гадаваныя.
ὁμό-γᾱμος, ὁ, ἡ, сужанец, сужаніца, муж, жонка.
ὁμο-γάστρος, ον, з таго самага лона а. маці. //брат.
ὁμο-γενέτωρ, ορος, ὁ, народжаны з тых самых бацькоў,
ὁμο-γενής, ές, таго самага роду а. сям'і, суродзіч.
ὁμο-γέρων, οντος, ὁ, адналетак, пажылага веку.
ὁμογλωσσέω, гаварыць аднолькаваю моваю.
ὁμό-γλωσσος, ον, аднолькавае мовы.
ὁμό-γνιος, ον, тае самае суроднасьці а. расы.
ὁμογνωμονέω, быць аднолькавае думкі; згаджацца.
ὁμο-γνώμων, ον, аднолькавае думкі, згодны.
ὁμό-γονος, ον, таго самага роду а. сям'і, суродны.
ὁμό-δᾱμος, ον, суродны.
ὁμοδοξέω, быць аднолькавае думкі.
ὁμοδοξία, ἡ, аднолькавасьць думкі.

ὁμό-δουλος, ὁ, сунявольнік.
ὁμο-δρομία, ἡ, супольны бег, курс а. спатканьне.
ὁμοεθνέω, належаць да таго самага народу; быць тае самае нацыі а. тое самае нацыянальнасьці.
ὁμο-εθνής, ές, тае самае нацыі, суроднены.
ὁμοζῡγέω, быць разам запрэжаным у ярме.
ὁμό-ζῠγος, ον, супольнага ярма.
ὁμο-ειδής, ές, аднолькавы, аднародны.
ὁμο-ήθης, ες, аднолькавага характару.
ὁμό-θεν, прысл. з аднае мясцовасьці, гэтага самага паходжаньня; ὁμόθεν, ὁ, суродзіч, брат.
ὁμό-θρονος, удзельнік аднаго трону.
ὁμοθῡμάδον, прысл. аднадумна, аднаэгодна, сумесна.
ὁμοθῡμέω, быць аднадумным, згодным.
ὁμό-θῡμος, ον, аднадумны.
ὁμοιάζω, быць аднолькавым а. падобным.
ὁμοΐϊος = ὅμοιος, талакою, усе разам, бяз розьніцы.
ὁμοιο-γενής, аднародны, аднолькавы. //ных частак.
ὁμοιομέρειαι, ῶν, αἱ, элемэнты ўзьніклыя з аднарод-
ὁμοιοπᾰθέω, быць у тым самым стане; быць аднолькава даткнутым.
ὁμοιοπᾰθής, ές, аднолькава даткнуты здарэньнем.
ὅμοιος, α, ον, падобны; аднолькавы, адыстар.
ὁμοιότης, ητος, ἡ, адыстарнасьць, падобнасьць, аднолькавасьць, роўнасьць.
ὁμοιό-τροπος, ον, аднолькавых манераў, аднолькавы ў характары.
ὁμοιόω, рабіць адыстарным, роўным, падобным.//ным.
ὁμοίωμα, ατος, τό, тое, што робіць падобным, роў-
ὁμοίως, прысл. падобна.
ὁμοίωσις, ἡ, /у/чыненьне роўным, падобным.
ὁμοκλέω, выклікваць, клікаць, крычаць, заахвочваць а. падбадзёрваць /падбадзёрыць/; падаваць голасна каманду; падганяць крыкам да працы.
ὁμο-κλή, (ὁμός + καλέω), ἡ, крычаньне, голаснае кліканьне; загадваньне, пануканьне; загад; словы нараканьня; пагражаньне, пагроза.
ὁμό-κληρος, ὁ, суспадчаньнік. //дзел.
ὁμό-κληρος, ον, удзельны ў спадчыне, частка а. на-
ὁμοκλητήρ, ῆρος, ὁ, чалавек, які выкліквае а. заах-
ὁμό-κλῑνος, ον, які ўзьлежвае //вочвае/да бою/. на адным ложу пры стале.
ὁμολογέω, гаварыць разам, гаварыць аднолькавую мову; згадзіцца з; быць суэгодным з; рабіць умову; прыйсьці да згоды адносна пунктаў умовы; прыракаць.
ὁμολογία, ἡ, умова; дамоўленасьць, кантракт; дапушчэньне /у арганізацыю/; у часе вайны ўмова злажэньня
ὁμονοέω, быць аднадумным, згаджацца, //аружжа. быць у суэгоднасьці з.

ὁμόνοια, ἡ, згода, згоднасьць, супольнасьць думкі.
ὁμόνοος, ον, аднадумны, /адна/згодны; аднае думкі.
ὁμονόως, прысл. згодна, аднадумна.
ὁμο-πάτριος, ον, аднаго бацькі, аднакроўны. //рам.
ὁμόπλοια, ἡ, супольнае а. ў таварыстве падарожжа мо-
ὁμό-πτολις, εως, ὁ,ἡ, прыналежны да самога места.
ὁμόργνῦμι, выціраць, абцерці, сьцерці; высушыць.
ὁμορέω, межаваць, мець супольную мяжу; быць суседам.
ὅμ-ορος, ον, пагранічны, на мяжы, гранічны, суседскі.
ὁμορροθέω, вяславаць разам, быць згодным, згадзіцца.
ὁμός, ή, όν, адзін і той самы: прыналежны да двух
ці болей адначасна, сумесны, супольны: роўны; палажа-
ны роўна ў коле ад цэнтру;[ὁμός+κέντρον] гомоцэнтрычны.
ὁμόσε, прысл. на адно і тое самае месца /а. на той самы
ὁμο-σθενής, ές, роўнае сілы. //пункт.
ὁμο-σίπῦος, ὁ, застольнік, сябра пры стале.
ὁμοσῑτέω, разам есьці а. жыць.
ὁμό-σῑτος, ον, які разам спажывае.
ὁμό-σκευος, ον, аднолькава ўзброены а. аснашчаны.
ὁμοσκηνία, ἡ, прабываньне ў той самай палатцы.
ὁμο-σκηνόω, у вадной палатцы супольна быць /жыць/.
ὁμό-σπλαγχνος, ον, з таго самага лона; аднае маці.
ὁμό-σπλαγχνος, ὁ, брат.
ὁμό-σπορος, ον, разам узгадаваны, сваяцкі, суродны.
ὁμο-στῑχάω, ісьці разам а. пабач.
ὁμο-τᾱχής, ον, аднолькава хуткі.
ὁμό-τᾰφος, ον, разам пахованы.
ὁμό-τεχνος, ον, які выконвае тое самае рамяство;
- ὁ, калега, сябра, таварыш працы.
ὁμοτιμία, ἡ, аднолькавасьць, роўнасьць у ранзе.
ὁμό- τῑμος, ον, аднолькавы, роўны ў гонарах.
ὁμό-τειχος, ὁ, празплотны сусед.
ὁμό-τειχος, ον, суседскі, аддзелены валам, плотам.
ὁμο-τράπεζος, ὁ, сябра пры стале, субанкетнік стала.
ὁμό-τροπος, ον, гэтага самага звычаю, аднолькавы
ў манеры а. характары.
ὁμό-τροφος, ον, супольна або разам узгадованы.
ὁμοῦ, прысл. разам, супольна, зараз-жа; сярод, па-
сярод, бадай-што, блізу, падобна як, якраз як.
ὁμό-φοιτος, ον, які ідзе разам з н.; ὁμό-φοιτος,
ὁ, супольнік, кампаніён.
ὁμοφρονέω, быць аднолькавае думкі. //думкі.
ὁμοφροσύνη, ἡ, сузгоднасьць /пагляду/; супольнасьць
ὁμό-φρων, ον, /су/згодны, аднолькавае думкі.
ὁμό-φῦλος, ον, суродны з народам; тае самае расы або
ὁμόφυλος, ὁ, суродзіч. //народу.
ὁμόφυλος, τό, тоесамнасьць расы або народу.
ὁμοφωνέω, гаварыць тою самаю моваю.
ὁμοφωνία, ἡ, аднолькавасьць а. сугучнасьць мовы.

ὁμό-φωνος, ον, аднамоўны. //шкура.
ὁμοχροία, ἡ, аднаколернасьць; верхняя плошча цела,
ὁμοχρονέω, ісьці з часам.
ὁμόχρονος, ον, адначасны, аднагодны, аднaлетні.
ὁμό-χροος, ον = ὁμόχρους, ουν, аднаколерны.//іншымі.
ὁμό-ψηφος, ον, упраўнены да аднолькавага голасу зь
ὁμόω, /з/лучыцца, аб'еднацца; быць злучаным.
ὄμπνη, ἡ, зярно; спажыва, харчы.
ὄμπιος, α, ον, зернавы, спажыўны, сытны. //пкі.
ὀμφακίας, ου, ὁ, віно зь недаспелага вінаграду; цер-
ὀμφάλιος, ον, прыналежны да пупавіны; бубляхвормны.
ὀμφαλός, οῦ, ὁ, пупавіна, пуп; асяродзьдзе, цэнтр.
ὄμφαξ, ακος, ἡ, недасьпелы, спозьнены вінаград.
ὀμφή, ἡ, голас, боскі голас; аракулу голас перасьця-
ὀμ-ωχέτης, ου, ὁ, прабываны а. жылы разам; //рогі.
супольна аддаваная чэсьць багам.
ὄν-αγρος, ὁ, дзікі асёл.
ὄναρ, τό, сон, візыя, лятуценьне, мроя.
ὀνάριον, τό, малады асёл, асьлянё.
ὄνειαρ, ατος, τό, помач, дапамога, падтрымка, а-
хова; яда, харчы, выжыўленьне.
ὀνείδειος, ον, наракальны, ганебны, бяссорамны.
ὀνειδίζω, дакараць, лаяць.
ὀνείδισμα, τό, дакор, лаянка.
ὀνειδισμός, ὁ, дакараньне, лаяньне.
ὀνειδιστήρ, ῆρος, ὁ, дакарыцель.
ὀνειδιστικός, дакораны.
ὄνειδος, τό, = ὀνείδισμα, τό,=ὀνειδισμός, ὁ,
дакор, упіканьне, нараканьне, закід; няслава; ганьба.
ὄνειος, ον, асьліны. //тэпрэтар сноў.
ὀνειρο-κρίτης, ου, ὁ, паясьняльнік, тлумач, ін-
ὀνειροκριτικός, ον, прыналежны да сну.
ὀνειρό-μαντις, εως, ὁ,ἡ, паясьняльнік сноў.
ὄνειρον, τό, сон.
ὀνειροπολέω, сьніць, бачыць у сьне.
ὀνειρο-πόλος, ὁ, паясьняльнік, тлумач сноў.
ὄνειρος, ὁ, сон, відзежа ў сьне.
ὀνειρό-φαντος, ον, выяўлены ў сьне.
ὀνειρό-φρων, ονος, ὁ,ἡ, разуменьне сноў. //сьне.
ὀνειρώσσω, сьніць, бачыць у сьне,мець відзежу ў
ὀν-ηγός,ὁ, чалавек, які едзе на асьле; паганяты асла.
ὀν-ηλάτης, ου, ὁ = ὀνηγός, паганяты асла./сьлівы.
ὀνήσιμος, ον, карысны, прыдатны, гонараносны, шча-
ὄνησις, εως, ἡ, карысьць, прыдатнасьць; помач, пад-
ὄνθος, ὁ, бруд, сьмецьце, гной. //трымка; шчасьце.
ὀνία, ἡ, = ἀνία.
ὀνίδιον, τό, малы асёл, осьлік, асьлянё.
ὀνικός, ή, όν, асьліны.
ὀνικός μύλος, вялікі жарнавы камень кручаны аслом.

ὀνίνημι, быць карысным, мець карысьць, памагчы, памагаць, успамагаць, спрычыняць радасьць; быць шчасьлі-
ὀνίς, ἴδος, ἡ, асьліны гной. //вым.
ὄνομα, ατος, τό, імя, назоў, абазначэньне; слова, выражэньне; тытул, годнасьць; слава, выдатнасьць.
ὀνομάζω, стварыць, даць імя, назваць, называць; быць названым; называцца.
ὄνομαι, наракаць, упікаць, адкінуць; быць нездаволеным; пакінуць бяз увагі.
ὀνομαίνω, называць; клікаць /некага/ паводля імяні; даваць імя.
ὀνομα-κλήδην,прысл. пайменна; паводля імя.
ὀνομα-κλυτός, όν, слаўны імем, ведамы.
ὀνομα-κλήτωρ, ορος, ὁ, выклікальнік іменяў.
ὀνομαστί, прысл. пайменна; паводля імя.
ὀνομαστός, ή, όν, названы; ведамы, годны ўспаміну, слаўны; памятны. //тура/.
ὀνοματο-λόγος, ὁ, выклікальнік імёнаў /номэнкля-
ὄνος, ὁ,ἡ, асёл, асліца.
ὄντα, τά, рэчы, якія існуюць; спасьярожны сьвет; маемасьць, дабро, нярухомасьць; сучаснасьць; рэчаіснасьць; праўда; /"Пармэнідэс"/.
ὄν, ὄντος, τό, тое, што ёсьць: быцьцё, жыцьцё; рэчаіснасьць, існасьць, твор;Он, Онтос, Адно, Адзін; /онтолёгія/, - Пармэнідэс.
ὄντως, прысл. запраўды, рэчаісна, фактычна.
ὄνυμα, τό = ὄνομα.
ὄνυξ, ὁ, кіпцюры, кіпець, капыта; каштоўны камень - онікс, разнавіднасьць мінэралу халькедону /ад гр. места Χαλκηδών/ - з пераплятаным цёмна-чырвоным напластаваньнем.
ὀξέως, прысл. востры.
ὀξηρός, ά, όν, воцтавы.
ὀξίνης, ου, ὁ, воцтава-кіслае віно.
ὀξίς, востры.
ὀξύα = ὀξύη, ἡ, пэўны род буковага дрэва.
ὀξύ-βελής, ές, востразакончаны, сьпічасты, шорсткі.
ὀξύ-βερκής, ές, вострапозіркавы, з вострым зрокам.
ὀξῡθῡμέω, быць хуткім да злосьці.
ὀξῡθῡμία, ἡ, хуткасьць да гневу; гнеў.
ὀξύτῡμος, ον, запальчывы, хуткі да злосьці.
ὀξῡ-κίνητος, ον, хуткапарушаны, хуткі. //ласы.
ὀξύ-κομος, ον, з натапыранымі валасамі: дыбам ва-
ὀξυ-κώκῡτος, ον, аплакваны, голасна-наракальны.
ὀξῠλᾰβέω, хутка ўхваціць нагоду; быць хуткім.
ὀξῠ-λᾰβής, ές, хуткасхвачаны; хуткахватны.
ὀξύ-λάλος, ον, языкаваты, хуткі на язык.
ὀξῠ-μελής, ές, яснасьпеўны, мілагучны. //лівы.
ὀξῠ-μήνιτος, ον, поўны злосьці а. помсты, памст-

ὀξύ-μολπος, ον, яснасьпеўны, звонкі. //ны.
ὀξύ-μωρος, ον, тупы, глупы, супярэчны, парадаксаль-
ὀξύνω, /на/вастрыць, завастрыць, вывастрыць.
ὀξύδεις, εσσα, εν, востразакончаны;сьпічасты; на-
ὀξυ-παγῆε, ές, востразакончаны. //востраны.
ὀξυ-πευκής, ές, востразакончаны.
ὀξύ-πους, ὁ, ἡ, хуткаңогі. //прадуманы, пасьпешлівы.
ὀξύ-ρροπος, ον, пра шалю вагі: хуткаперахілены; не-
ὀξύρρυγχος, ὁ, асецёр, осырынхос.
ὀξύς, востры; адважны; парывісты, хуткі, задзірысты.
ὀξύστομος,ον, востразубы, востраножны; востракусь-
ὀξυ-τενής, ές = ὀξύτονος,. //лівы.
ὀξύτης, ητος, ἡ, вострасьць; вышыня /тону, гуку/; кемнасьць, разумнасьць; хуткасьць.
ὀξίτονος, ον, вывастраны да канца; пранізьлівы.
ὀξύφωνος, ονος, (ὁ,ἡ), даўціпны.
ὀξύ-χειρ, χειρος, спрытны на ўсе рукі; падкі.
ὀξύ-χολος, ον, хуткі да гневу.
ὀξῦ-ωπής, ές, вострарочны.
ὄπα, дар. = ὄπη.
ὀπάζω, даць магчымасьць а. дазволіць праводзіць ці сьледаваць; сьледаваць за, прасьледаваць.
ὀπαῖον, τό, дзірка, люка, праход /у коміне/.
ὀπαῖος, α, ον, дзіравы, адчынены, расчынены.
ὀπανίκα = ὀπηνίκα.
ὄ-πατρος, ον, з таго самага бацькі.
ὄπερ, эп. замест ὅσπερ.
ὀπή, ῆς, ἡ, дзірка, адкрыцьце, праход /у коміне/.
ὅπῃ.і ὅπη, дор. ὅπᾳ, эп. ὅππῃ, (іён. ὅκῃ), дзе /якраз/, і куды ты ўсё, куды; як якім спосабам, на-
ὀπηδέω, (= ὀπαδέω), ісьці за, сьле- //колькі.
даваць, таварышыць.
ὀπηνίκα, прысл. калі, у якім часе, ад часу.
ὀπίζομαι, уважаць, паважаць, мець пашану /для н./, шанаваць; палохацца, баяцца.
ὀπισθόμ-βροτος, ον, які сьледуе па памершым; нашчадны;/слава,якая жыве па памершым/. //ля.
ὄπισθε = ὄπισθεν = ὄπιθε = ὄπιθεν, за, з-заду, пась-
ὄπι-σθεν,прысл. за, з-заду, пасьля /сьмерці/, за
ὀπίστιος, α, ον, задні, тыльны. //плячыма.
ὀπισθό-γράφος, ον, напісаны на канцы а. на воклад-
ὀπισθό-δομος, ὁ, тыльнае памяшчэньне а. галя //цы.
ці камора ўжываная ў старой сьвятыні ў Атэнах як скарб-
ὀπισθόπους, ὁ, ἡ, ход з-заду; слуга. //ніца
ὀπισθοφῡλᾰκέω, тварыць тульную старожу; пільнаваць тыл ваен. часткі; камандаваць тыльнаю старожаю.
ὀπισθοφῡλᾰκία, ἡ, камандзір тылу; тыл.
ὀπισθο-φύλαξ, ᾰκος, ὁ, ἡ, старожа тылу
ὀπίσσω, прысл.= ὀπίσω.

ὀπίστατος, η, ον, тыльны, канцавы, апошні.
ὀπίσω, прысл. месц. самы тыльны, задні, апошні.
ὀπλέω, рыхтаваць, рыхтавацца; рабіць готовым.
ὀπλή, ἡ, капыт.
ὀπλήεις, εσσα, εν, азброенны, узброенны.
"Οπλητες, οἱ, назоў аднаго з чатырох філяў у аттыцы.
ὀπλίζω, гатовіць, прыгатаўляць, рыхтаваць, падрыхтоўваць; практыкаваць; быць гатовым; узброіць; быць гатовым да бітвы; асядлаць а. запрагаць каня; рыхтавацца, зброіцца.
ὅπλῐσις, ἡ, падрыхтова да вайны; збраеньне: аружжа, зброя; узбройваньне войска. //жэньне.
ὅπλισμα, ατος, τό, выстройваньне да бітвы, уварудπλισμός, ὁ, = ὅπλισις.
ὀπλίτης, ου, ὁ, гопліты, цяжка азброены пешы жаўнер са шчытом /ὅπλον/.
ὀπλῑτικός, όν, цяжка азброены.
ὀπλο-θήκη, ἡ, збраёўня, склад аружжа.
ὀπλομᾰχέω, у поўнай экіпіроўцы змагацца, як цяжка азброены жаўнер.
ὀπλομᾰχία, ἡ, штука ўжываньня цяжкага ўзбраеньня, уменьне ваяваньня; тактыка.
ὅπλον, τό, прылада, шчыт, снасьць, зброя, узбраеньне; τά ὅπλα, зброя, узбраеньне.
ὀπλοποιία, ἡ, рыхтаваньне або каваньне зброі.
ὀπλότᾰτος, η, ον, малады, юнацкі, маладзены, найболей здольны і моцны да вайсковае службы.
ὀπλότερος, α, ον, = ὀπλότᾰτος.
ὀπλοφορέω, насіць цяжкае аружжа /шчыт/, быць цяжкаазброеным жаўнерам - гоплітым.
ὀπλοφόρος, ὁ, ваяр, змагар, жаўнер.
ὀποδᾰπος, ἡ, όν, што за чалавек, што за чужынец.
ὀπόθεν, эп. ὀππόθεν, іён. ὀκόθεν, скуль, зь якога
ὀπόθῑ, прысл. куды, дакуль, да якога месца. //месца.
ὅποι, прысл. куды, дакуль, да якога месца, датуль.
ὀποῖος, α, ον, як учынены, які, якога роду, што за
ὅποι-περ, прысл. куды якраз. //ён.
ὀπός, οῦ, ὁ, сок з дрэ б р ьліны.
ὀπός, род. скл. ад ὄψ. //... колькі.
ὀποσάκῑς, прысл. гэтак часта ... як, гэтулькі разоў
ὀποσᾰχῆ, прысл. на гэтак шмат мясцох як...
ὀπόσε, эп. ὀππόσε, прс. = ὅποι.
ὀπόσος, η, ον, = эп. ὀππόσος, = ὀππόσσος, прысл. як многа ці шмат, колькі, як высокі, гэтак шмат... як
ὀπόταν = ὀπότε. //толькі...
ὀπότε, злуч. калі, бо, з тае пары, ад часу.
ὀπότερος, α, ον, = эп. ὀππότερος, η, ον, каторы з двох, каторы з блізьняцоў.
ὅπου, іён. ὅκου, прысл. дзе, дзе пайменна.

ὄππα, прс = ὄπη.
ὀππά, τό, эол. = ὄμμα, вока.
ὄππη, = ὄπη.
ὀππόθεν, ὀππόθι = ὀπόθι.
ὄππτα, = ὀπότε.
ὀπποῖος, ὀππόσε = ὀποῖος,= ὀπόσε.
ὀππόκα, дор. замест ὀπότε.
ὀππόσος, η, ον, эп. замест ὀπόσος.
ὀππότε = ὀπότε.
ὀππότερος = ὀπότερος.
ὄππως,= ὄπως.
ὀπταλέος, α, ον, смажаны, печаны.
ὀπτάνιον, τό, = ὀπτᾶνεῖον, τό, кухонная пліта; духоўка; кухня.
ὀπτάνομαι, паказацца.
ὀπτᾶσία, ἡ, здань, зьява, відзежа, твар.
ὀπτάω, смажыць, пражыць, пя/к/чы; тушыць у печы; выпальваць гліняные начыньне.
ὀπτεύω, бачыць. //глядчык, шпіён.
ὀπτήρ, ὁ, той, хто прыглядаецца нейкай рэчы; на-
ὄπτομαι, гл. ὁράω. //лены, спалены.
ὀπτός, ή, όν, смажаны, печаны, пражаны, /пры/па-
ὀπυίω, жаніцца, выходзіць замуж, пабрацца, вянчацца; быць ажэненым або замужняю. //ка.
ὀπωπή, ἡ, позірк, угляд; сіла бачаньня; пагляд, во-
ὀπωπητήρ, ῆρος, ὁ, шпіён, разьведчык.
ὀπώρα = ὀπώρη, ἡ, частка году: познага лета і раньняе вясны: час жніва а. плядоў; плод; сьпеласьць; чала-
ὀπωρίζω, абіраць плады з дрэва а.зьб.з агароду.//век.
ὀπωρῖνός, ή, όν, у сярэдзіне лета а. у раньняй восе-
ὀπωροφορέω, зьбіраць плады а. ураджай. //ні.
ὀπωρο-φόρος, ον, плоданосны.
ὀπωρ-ώνος, ου, ὁ, купец фруктовае бранжы.
ὅπως = ὅππως /= ὅκως/, эл. і прысл. якім шляхам /чынам, спосабам/, у якім выпадку; зараз-жа, найхутчэй.
ὅρᾱμα, τό, тое, што бачыцца: від, спазор, вобраз,
ὅρᾱσις, εως, ἡ, = ὅρᾱμα. //твар.
ὁρᾱτός, ή, όν, бачаны, спасьцярожны, назіральны.
ὁράω, бачыць, глядзець; мець спазор; прыглядацца; быць бачаным; зьявіцца; прачікаць узрокам.
ὀργαίνω, злосьціць, раззлосьціць.
ὀργάνιον, τό, малая прылада або інструмэнт.
ὄργανον, τό, інструмэнт, прылада, уладжаньне; машына; орґан /арган/; музычны інструмэнт. //ваны.
ὀργᾶνος, η, ον, выраблены, выпрацаваны, вымадэля-
ὀργάς, άδος, ἡ, добранаводнены луг; ураджайная па-
ὀργάω, мець унутраную схільнасьць; //ласа зямлі.
цьвісьці здароўем; уздымацца, напухаць, набрыняць, дасьпець; быць узбударажаным; прагна хацець, імкнуцца да.

ὀργή, ἡ, натуральная цяга; штурх, штуршок; нахіл, імпульс, пауцьцё/васьць/; тэмпэрамэнт, дыспазыцыя; кажнае гвалтоўнае пачуцьцё; злосьць, гнеў, помста; страх, жах; эротычны імпульс, оргазм.

ὄργια, ίων, τά, сьвятое паступаваньне, рытуал; тайнае аддаваньне чэсьці; оргія або оргіі.

ὀργιάζω, абыходзіць оргіі.

ὀργίζω, выклікваць злосьць, раззлаваць, раззлосьціць, справакаваць гнеў або злосьць. //ны.

ὀργίλος, η, ον, хуткі да злосьці; загневаны, злос-

ὀργυά, = ὀργυιά, ἡ, сажань – адлегласьць паміж канцамі пальцаў дзьвюх выцягнутых рук = 6 грэцкім футам = 4 πήχεις = 1.85 мэтр.; (πῆχυς).

ὀργυιαῖος, α, ον, даўжынёю ў вадзін фатом = морская сажань = 6 футам = 185 цм.

ὄρεγμα, ατος, τό, распасьцертасьць; падношаньне, узьнясеньне, узьняцьце ахвяраваньня.

ὀρέγω, эп. ὀρέγνῡμι, сягаць, сягнуць, выцягнуць,

ὀρει-άρχης, ου, ὁ, уладар гораў. //дасягнуць.

ὀρειάς, άδος, ἡ, Орэіада – горная німфа; м.л. Орэіады – німфы гораў.

ὀρειβᾰτέω, вандраваць, хадзіць у горах.

ὀρει-βάτης, ου, ὁ, вандроўнік у горах.

ὀρειδρομία, ἡ, дзікае беганьне па горах.

ὀρει-νόμος, ον, горскі, горны, у горах.

ὀρεινός, ή, όν, горскі, горны, з гораў.

ὀρεινός, ὁ, жыхар гораў.

ὄρειος, α, ον, горскі, горны.

ὀρειώτης, ου, ὁ, жыхар гораў.

ὄρεξις, εως, ἡ, цяг, цяга, жадоба, імкненьне; прагавітасьць, жміндасьць.

ὀρεστιάς, άδος, ἡ, (ὄρος) = Ὀρειάς; Νύμφαι ὀρεστιάδες, горныя німфы /Орэстэя, Орэсьціяды/.

ὀρέω, = іён. ὁράω.

Ὀρθαγόρας, ου, ὁ, Ортагорас, музыка на флейце.

Ὄρθη, ἡ, Орта, места ўпаўночнай Тэсаліі.

Ὀρθία, ἡ, Орція, Простастойная, дадатковае імя Артэміды, асабліва сярод спартанцаў.

ὄρθια, прысл. голасна.

ὀρθιά-δε, прысл. проста, ўверх. //проста а. роўна.

ὀρθιάζω, крычаць а. гаварыць голасна; паставіць

ὀρθίασμα, ατος, τό, высокі тон голасу; голаснае крычаньне, крык.

ὄρθιος, α, ον, роўны, просты /ўверх/; просты, выпраставаны; круты, абрывісты.

ὀρθο-βατέω, ісьці напрасткі, ісьці проста на.

ὀρθο-δαής, ές, абазнаны як правільна рабіць.

ὀρτο-δίκαιος, ον, правільны, які правільна судзіць.

ὀρθο-δίκας, = ὀρθοδίκης, ου, ὁ, правасудны а. спра-

вядлівы судзьдзя.
ὀρθοδρομέω, бегчы проста наперад.
ὀρθο-δρόμος, ον, які бяжыць проста наперад.
ὀρθο-έπεια, ἡ, правільная мова; правільнае ўжываньне словаў /Продікос з Кеёсу/ або розьніца значэньня паміж словамі, якія ў папулярнай мове ўважаюцца за сынонімы. //рагамі.
ὀρθό-κραιρος, α, ον, з простымі а. ўверх паднятымі
ὀρθό-κρᾶνος, ον, з простаўзьнятаю галавою а. каро-
ὀρθομαντεία, ἡ, праўдзівае прадказаньне. //наю.
ὀρθο-νόμος, ον, справядліва а. правільна падзелены
ὀρθό- μαντις, εως, ὁ, праўдзівы прарок. //край/.
ὀρθοποδέω,ісьці, крочыць проста а. выпраставана.
ὀρθό-πους, ὁ, ἡ, простанogі, простаногая.
ὀρθός, ἡ, όν, просты, роўны, які стаіць проста; правільны, верны,справядлівы; ортодоксальны.
ὀρθο-στάδην, прысл. у стоячай паставе.
ὀρθο-στάτης, ου, ὁ, той, хто стаіць проста а. роўна, простая рэч.
ὀρθότης, ητος, ἡ, простасьць, роўнасьць; простая пастава; трапнасьць, дакладнасьць. //цаваць.
ὀρθοτομέω, дакладна а. проста кроіць; дакладна апра-
ὀρθόω, уверх а. роўна ўладзіць, уставіць; трымаць проста; шчасьліва весьці; трымацца проста а. роўна.
ὀρθρεύω, устаць або прабудзіцца рана; рана ня спаць.
ὀρθρίδιος, α, ον, = паэт. ὄρθριος.
ὀρθρίζω, устаць а. прачхнуцца на золаку а. рана.
ὄρθριος, α, ον, на золаку, перад усходам сонца.
ὄρθρος, ὁ, золак, час перад усходам сонца, раніца.
ὀρθῶς, прысл. правільна; справядліва; верна, фактыч-
Ὀρθωσία ἡ, = Ὀρθία, Ортазыя а. Ортыя - //на.
эпітэт Артэмізы.
ὀθωτήρ, ῆρος, ὁ, памочнік, супольнік.
ὀρίγᾱνον, τό, майёран.
ὀριγνάομαι,= ὀρέγομαι, выцягнуцца /самому/.
ὁρίζω, дзяліць або разьмежаваць адну частку ад іншае; распадзяліць, правесьці мяжу; выдзяліць, выгнаць з краю; выкладаць, тлумачыць, паясьняць, паясьніць; дэфініяваць; падаваць дэфініцыю слова, ідэі, канцэпцыі; пастанавіць; вызначыць /гарызонт/.
ὀρικός, ἡ, όν, прыналежны мулу.
ὅριον, τό, мяжа, граніца; мэта; акруга, мясцовасьць, абмежаванасьць; месца пастою вадаплаву, док.
ὅρισμα, τό, мяжа, граніца; гранічны знак.
ὁρισμός, ὁ, абмежаваньне, вызначэньне; дэфініцыя; узгадненьне.
ὁριστής, ου, ὁ, той, хто вызначае межы.
ὁριστικός, дакладна вымежаваны.
ὀρκάνη, ἡ (=ἕρκος), агароджаньне; вастрог; пастка.

ὀρκίζω, /за/прысягаць, прысягнуць, прысягваць.
ὅρκιον, τό, прысяга, зарок, прырачэньне; умова.
ὅρκιος, ον, прысяжны, запрысяжаны; забавязаны; зьвязаны а. абмежаваны прысягаю.
ὅρκος, ου, ὁ, прысяга, зарок; абазначэньне ўмоваю.
ὁρκόω, прысягаць, даваць зарок; заракацца.
ὅρκωμα, τό, прысяга.
ὁρκωμοσία, ἡ, прысяга.
ὁρκωμόσιον, τό, месца прысягі.
ὁρκωμοτέω, прыняць прысягу.
ὁρκωμότης, ου, ὁ, = ὁρκωτής. //сягу.
ὁρκωτής, ου, ὁ, той, хто прыймае а. адмініструе пры-
ὁρμαθός, ου, ὁ, самазлучаны рад; ланцуг; рой.
ὁρμαίνω, рухаць, рушаць, мяшаць, узбударажыць, закруціць; развакаць, браць пад увагу, затрымліваца /над пытаньнем/. //рашыцца на.
ὁρμάω, /за/пусьціць у рух, урухоміць; заахвоціць;
ὁρμειά, ἡ = ὁρμιά. //ным.
ὁρμέω, ляжаць а. стаяць на катвізе; быць закатвіжа-
ὁρμή, ἡ, набег, заскочаньне, напад, атака. //така.
ὅρμημα, τό, імпульс, афэкт; унутраны несупакой; а-
ὁρμητήριον, τό, кажны сродак узбуджанасьці а. несупакою; выходны пункт, асяродзьдзе пачыну. //лосься.
ὁρμιά, ἡ, валасьня: шнур на вудачку з конькага ва-
ὁρμίζω, увесьці вадаплаў на катвігу, увесьці ў порт, паставіць на катвігу.
ὁρμο-δοτήρ, ῆρος, ὁ, чалавек, які ўводзіць вадаплаў у порт, уводнік, пілёт.
ὅρμος, ὁ, шнур караляў, ланцужок, нашыйнік; танец выкананы ў коле.
ὅρμος, ὁ, прыстанішча, ахова, прытулак, порт.
ὀρνᾱπέτιον, τό, = ὄρνεον.
ὄρνεον, τό, = ὄρνις, птушка; курыца, певень.
ὀρνίθ-αρχος, ὁ, кароль птушак.
ὀρνίθειος, α, ον, птушыны.
ὀρνῑθευτής, ου, ὁ, птушкалоў.
ὀρνῑθεύω, лавіць птушак.
ὀρνῑθίας, ου, ὁ, назоў паўночнага ветру вясною, які выбівае птушак зь іхнага міграцыйнага лёту;орніціяс.
ὀρνῑθικός, ή, όν, птушыны.
ὀρνίθιον, τό, малая птушка; птушанё, куранё.
ὀρτίθιος, η, ον,= ὀρνῑθικός.
ὀρνῑθο-θήρος, ου, ὁ, птушкалоў.
ὀρνῑθο-κόμος, ὁ, дагляддчык птушак.
ὀρνῑθο-τροφία, ἡ, гадоўля птушак, птушкагадоўля.
ὄρνις, ὁ, ἡ, птушка; певень, курыцца, птаства; са-
ὀρνῑχο-λόχος, ὁ,птушкалоў,пастарчальнік п.//лавей.
ὄρνῡμι і ὀρνύω, ушчынаць, выклікваць /несупакой/; хутка рухаць, пусьціць у рух; падбадзёрваць; узбу-

даражваць, падганяць, панукаць; запаліць, выклікаць /гнеў/; запальвацца, гневацца, узбударажвацца, уздымацца; нападаць, накідвацца; пачынаць.
ὄροβος, ὁ, віка, гарох, гарошак.
ὀρόγυια, ἡ, = ὀργυιά.
ὁροθεσία, ἡ, вызначэньне, абазначэньне граніцы а. межаў; граніца, мяжа.
ὀροθύνω, усчаць, усчынаць, выклікаць несупакой.
ὄρομαι, пільнаваць, даглядаць, стаяць на стражы.
ὄρος, τό, гара, узгорак.
ὅρος, τό, мяжа, граніца.
ὀρός, ὁ, = ὀρρός, цякоміна, сыраватка, сукравіца.
ὀρούω, падняцца, падскочыць, ускочыць, кінуцца бунтарна наперад; кінуцца да штурму.
ὀροφή, ἡ, дах, страха, столь.
ὀροφίας, хатні, прысвоены, прывыклы, абрахманены.
ὀροφίας, ου, ὁ, жыцьцё, прабываньне пад дахам.
ὄροφος, ὁ, салома, дранка, ґонта на дах; дах.
ὀρόω = ὀρράω.
ὄρπετον, τό, = ἑρπετόν.
ὄρπηξ і ὅρπηξ, ηκος, ὁ, атожылак, парастак.
ὀρρανός, ὁ, = οὐρανός. //бы.
ὀρρο-πύγιος, τό, зад або хвост зьвера, птушкі, ры-
ὀρρός, ὁ, = ὀρός, цякоміна, сыраватка, сукравіца.
ὀρροδέω, быць у страху а. дрыжэць ці баяцца; брыдзіц-
ὀρρωδία, ἡ, жах, страх, сполах. //ца.
ὀρσο-θύρη, ἡ, верхнія дзьверы, да якіх вядуць сходы і з каторых можна выйсьці на λαύρα.
ὀρσολοπεύω, справакаваць напад, напасьці; груба абыходзіцца з к.-н.; спалохаць, непакоіць.
ὀρσός = ὀρθός.
ὀρτάλις, ίδος, ἡ, кажны малады зьвер; птушанё, куранятка. //шанё.
ὀρτάλιχος, ὁ, птушка, хатняя птушка, куранё, пту-
ὀρτάλιχεύς, ὁ = ὀρτάλιχος.
ὀρτή, ἡ, іён. для ἑορτή.
Ὀρτυγία, -η, ἡ, казачная зямля Ортігія; дадатковае імя часткі Сыракузаў, Артэмізы, старажытнае імя Дэльфаў.
ὄρτυξ, ῦγος, ὁ, перапёлка.
ὄρυγμα, τό, выкапанае месца: яма, роў, западліна; βάραθρον, глыбокая яма, у якую кідалі крымінальных праступнікаў.
ὀρυκτός, ή, ον, /вы/капаны, ахвормлены капаньнем.
ὀρυμαγδός, ὁ, крык, гул, роў, сумяціца, сутолака.
ὄρυξ, ῦγος, ὁ, ґазэля або антылёпа.
ὄρυξις, εως, ἡ, капаньне. //падкапацца.
ὀρύσσω, -ττω, /вы/капаць яму; пракапацца /у зямлі/,
ὀρφάνευμα, τό, асіраценьне, сіроцтва.

ὀρφᾰνεύω, узгадоўваць сірату; асірацець, жыць сі-
ὀρφανία, ἡ, сіроцтва, цяжкая страта, галеча.//ратою.
ὀρφᾰνίζω, асірацець.
ὀρφᾰνικός, ή, όν, асірочаны.
ὀρφάνιος, ον, = ὀρφᾰνικός. //гадавальнік.
ὀρφᾰνιστής, οῦ, ὁ, той, хто апекуецца сіратою, уз-
ὀρφᾰνός, ή, όν, асірацелы.
ὀρφᾰνόω, асірацціць.
ὀρφᾰν-φύλαξ, ᾰκος, ὁ, апякун над сіратою.
'Ορφειος, α, ον, прым. ад 'Ορφεύς.//старажытны бард.
'Ορφεύς, έως, ὁ, Орфэус, сын Апольлёна, ведамы гр.
ὀρφναῖος, α, ον, цёмны, хмурны, пануры.
ὄρφνη, ἡ, = ὄρφνα, цемра, ноч.
ὄρφνινος, η, ον, цёмны, сьцямнелы, цёмна-чырвоны.
ὀρφνίτης, ου, ὁ, цёмны.
ὄρφος, = ὀρφώς, ὁ, род морскага вокуня /акуня/.
ὄρχᾰμος, ὁ, першы ў радзе, старшыня ў філе; гаспадар,
ὄρχᾰτος, ὁ, рад дрэваў, сад, агарод. //князь.
ὀρχέομαι, танцаваць, выражаць танцам.
ὀρχηδόν, адзін за адным, усе разам, шчыльным радам.
ὀρχηθμός, ὁ = ὀρχησμός, ὁ, = ὄρχησμα, τό, = ὄρ-
χησις, ἡ, танцаваньне або выконваньне танцу.
ὄρχημα, τό, танец, танцаваньне.
ὀρχηστήρ, ῆρος, ὁ, = ὀρχηστής, ου, ὁ, танцор.
ὀρχηστικός, ή, ον, танцавальны.
ὀρχηστο-διδάσκαλος, ὁ, вучыцель а. майстра танцу.
ὀρχηστο-μανέω, быць заядлым танцорам.
ὀρχήστρα, ἡ, архэстра – у аттыцкім тэатры адумыснае
вялікае месца ў хв. поўколя, на каторым танцаваў хор.
ὀρχηστρίς, ίδος, ἡ, танцорка. //танцу.
ὀρχηστύς, ύος, ἡ, танец, танцаваньне, выкананьне
ὀρχίλος, ὁ, птушка; крапіўнік.
ὀρχιπεδάω, вымерыць, акрэсьліць орхіс.
ὀρχί-πέδη, ἡ, імпотэнцыя.
ὀρχί-πεδον, τό, орхавая торба.
ὄρχις, εως і ιος, ὁ, мн.л. ὄρχεις або ὄρχῖς,
анат. орха, мн. л. орхі.
'Ορχομενός, ἡ, Орхомэнос, імя некалькі гр. местаў,
зь якіх найболей ведамым ёсьць у Бэоцыі. //сад, агарод.
ὄρχος, ὁ, род дрэваў а. вінаграднае лазы; шпалера;
ὅς, ἥ, ὅ, паказ. займ. гэты, гэтая, гэтае; ням.:
dieser, diese, dieses; der, die, das; er, sie, es.
ὅς, ἥ, ὅ, ён, яна, яно; каторы, каторая, каторае,
ням.: der, die, das; welcher, welche, welches.
ὁσάκι = ὁσάκις = ὁσσάκι, прысл. гэтак шмат разоўяк
ὁσάτιος, α, ον, замест ὅσος. //толькі магчыма.
ὁσάχοῦ, прысл. у гэтак лічных мясцох якtолькі магчыма.
ὁσία, = ὁσίη, ἡ, божае права; права натуры, сьвятое
права; 2. Божая служба; ахвяраваньне; абрад.

ὅσιος, α, ον, дзякуючы боскму а. натуральнаму праву радзіўся; узнаны а. зацьверджаны правам натуры; ласкавы ў вачох Бога, Богам умілаваны, пабожны.

ὁσιότης, ητος, ἡ, перасьцерагаНьне божага права; рэлігійнасьць, піэтэт; пабожнасьць.

ὁσιόω, імкнуцца да сьвятасьці, называцца праведным; пасьвячацца.

ὁσίως, прысл. пабожны, рэлігійны. //вацць.

ὀσμάομαι, нюхаць, чуць пах а. духмянасьць; асэнсоў-

ὀσμή, ἡ, = ὀδμή, пах, духмянасьць, запах.

ὅσον, або ὅσα, прысл. як шмат, як многа, як далёка, як вельмі; /П. 366, d/.

ὅσος, ὅση, ὅσον, і ὅσσος, ὅσσος τε, якое вялічыні, вялікі як, як шмат, як многа, як далёка, як доўгі; якое даўжыні; колькі, вельмі, прыблізна; магчыма.

ὅσος-περ, як вялікі, як шмат, ня гледзячы як вялікі а. як многа; гэтак шмат як..., вялікі як...

ὅσ-περ, ἥ-περ, ὅ-περ, які, каторы гэта, якраз той.

ὄσπριον, τό, струкавыя плады: боб, гарох, фасоля.

ὄσσα, ἡ, чутка, гутарка; 2. голас, гук, звон.

ὄσσε, τώ, вочы. //мецць уяўленьне.

ὄσσομαι, мецць перад вачыма, бачыць; уяўляць сабе,

ὅσσος = ὅσσος, = ὅσος.

ὀστάριον, τό, костачка. //кая, якое.

ὅσ-τε, ἥ-τε, ὅ-τε, каторы, каторая; каторае; які, я-

ὀστείνος, η, ον, касьцяны. //голені, шкілет.

ὀστέον, = ὀστοῦν, τό, мн. л. ὀστέα, косьць, костка,

ὄστινος, η, ον, касьцяны, з косьці.

ὅσ-τις, ἥ-τις, ὅ-τι або ὅ,τι, хто-небудзь, хто-колечы; кажны хто; што-небудзь, што.

ὀστο-λογέω, зьбіраць а. сабраць косьці /пасьля спаленьня цела/.

ὀστρακίζω, выгнаць пры помачы остракізму. (ὀστρακισμός).

ὀστρακισμός, ὁ, выгнаньне, остракізм які практыкаваўся ў ст. Атэнах - суд чарапковы; спосаб ухіленьня грамадзян, сіла ўплыву якіх уважалася за вялікаю і пагражаючаю свабодзе гаспадарства; на агульным народным зграмаджэньні /веча/ адбывалася тайнае галасаваньне: кажны чалавек выпісваў на гліняным чарапку імя асобы, якая павінна была быць выгнана з краю - глядзі ὄστρακον.

ὄστρακον, τό, остракон - выпалены з гліны чарапок з выпісаным імем асобы, супроць якое праводзіўся остракізм; 2. дыск у хворме круцёлкі ўжываны ў судох: адналіты /бяз дзіркі ў сярэдзіне/ азначаў "невінаваты", зь дзіркаю - "вінаваты".

ὀστρακοφορία, ἡ, галасаваньне пры помачы остраконаў =(ὀστρακισμός).

ὀστρειο-γραφής, ές, намалёваны на пурпурны колер.
ὄστρε(ι)ον, τό, малюска; вострэя; пурпурная хварба.
ὀστ-ώδης, ες, касьцяны, касьцісты.
ὀσφραίνομαι, нюхаць, чуць носам.
ὀσφραντήριος, α, ον, які пахне, пахашчны, чутны ў паветры; здольны /вы/нюхаць.
ὄσφρησις, εως, ἡ, пачуцьцё нюху; нюх.
ὀσφῦς, ἡ, сьцягно, клуб.
ὄσχος, ου, ὁ, парастак; вінаградны парастак.
ὅταν, (эоль. = ὅτ' ἄν = ὅτε κεν = ὅτε, ἄν), прысл. калі-ж; кожны раз калі.
ὅτε, прысл. калі, як тольк, тады, усякі раз як, у часе калі; падчас, часамі.
ὅτι, зл. і часьц. бо, што (нямецкае dass), затым, магчыма, калі.
ὀτίς, ίδος, ἡ, дрофа, прохва, вялікая стэпавая птушка (ὠτίς).
ὀτλεύω, цярпець, зносіць /гора/.
ὄτλος, ὁ, цярпеньне, змучанасьць, цяжар.
ὀτοβέω, разыходзіцца громам, гулам.
ὄτοβος, ὁ, гром, гул, гук.
ὀτοτοῖ ой-ё-ёй, ой! ах!
ὀτοτύζω, крычаць, ойкаць, енчыць.
ὀτρᾰλέως, пры. ὀ-τρηρός, сьпешна, хутка, спрытна.
ὀτρηρός, ά, όν, хуткі, спрытны, сьпешны.
ὀτρυντύς, ύος, ἡ, узбудараканьне, падбухторваньне, заахвочаньне, узьняцьце.
ὀτρύνω, падбухторыць, узбударажыць, заахвоціць, падняць /да чыну/; падшпорыць.
ὄττα, ἡ, = ὄσσα.
ὀττή, зл. бо, затым што.
ὅττι і ὅττι, што (ὅτι).
οὐ, οὐκ, не;
οὐκι, не;
οὐχ, не;
οὐχί, не;
μή, не;
οὐ φημί, οὐ λέγω, я кажу не; запярэчваю, кажу, што не.
οὗ, яго, яе, род. скл. 3-яя асоб. муж. і жан. р. асаб. займ. для αὐτοῦ, αὐτῆς і αὐτοῦ, αὐτῆς. (гл. Б. Дн-ка 148).
οὗ, прысл. дзе, туды, да таго /месца/.
οὐά і οὐᾶ, кліч болю а. абрыдласьці: ах! ой! фэ!
οὐαί, кліч болю: ай! ой!
οὖας, ατος, τό, вуха; слух. //ны ўхватам.
οὐάτόεις, εσσα, εν, з вушкамі /начыньне/, агледжа-
οὐ γάρ, не /= чаму павінен я?/.
οὐ γάρ οὖν, нэг. адказ: чаму не? пэўна, што не!

οὐ γάρ ποτε, ніколі; назаўсёды; не заўсёды.
οὐ γάρ που, /а/ні якім спосабам; у ніякім выпадку.
οὐδ-άλλος, ον, = οὐδέτερος. //I38/.
οὐδᾰμά, прысл. нідзе, на ніякім месцы, ані як;/Парм.
οὐδᾰμῇ, прысл. нідзе, на ніякім месцы; аніскуль;
οὐδᾰμό-θεν, прысл. аніскуль, ані з боку.//Парм. I38/.
οὐδᾰμό-θῐ, прс. = οὐδαμοῦ. //ку.
οὐδᾰμοῖ і οὐδᾰμό-σε, прысл. аніскуль;зь ніякага бо-
οὐδᾰμός, ή, όν, ані водзен, ніхто.
οὐδᾰμόσε, прысл. аніскуль, зь ніякага боку.
οὐδᾰμοῦ, прысл. аніскуль, на ніякім месцы, ані як.
οὐδᾰμῶς, прысл. ані ў якім выпадку./Пол. VII, 529d/.
οὖδας, εος, τό, паверхня Зямлі, глеб; дно, грунт.
οὐδέ, прс. ані; οὐδέ..., οὐδέ..., але не, ані...; ані; нават не.
οὐδ-είς, οὐδε-μῐᾰ, οὐδ-έν, ані водзен, ніхто, нічога, нішто.
οὐδέ-κοτε, іён. замест οὐδέποτε.
οὐδενόσ-ωρος, ня варты ўвагі, ня варты пашаны.
οὐδέ-ποτε, прысл. ніколі, не; яшчэ не.
οὐδέ-πω, яшчэ не, наагул не, зусім не.
οὐδ-έτερος, α, ον, ані водзен з двух.
οὐδ-ετέρως, прысл. ані як з цвух бакоў.
οὐδ-ετέρωσε,прысл. ня ніякім з абодвух канцоў.
οὐδ' ἔτι, прысл. і ня болей; не даўжэй.
οὐ δή, прысл. напэўна не.
οὐδός, ὁ, парог.
οὐδός, ἡ, дарога, шлях, гасьцінец, сьцежка.
οὖθαρ, ᾰτος, τό, вымя, матчыныя грудзі, малоч-
οὐθάτιος, ον, вымявы. //насьць, плоднасьць.
οὐ θην, напэўна не, ведама не.
οὐκ, гл. οὐ.
οὐκ-έτι, прысл. болей не, не даўжэй.
οὐκί, = οὐχί. //затым не? дык што не?
οὔκ-ουν, прысл. ці не...? і так не, ці не затым?
οὐκ-οῦν, прысл. тады, дзелягэтага, затым, паводля,
οὔ-κω, = οὔ κω, = οὔκ-ουν, яшчэ не. //пэўна.
οὔκ-ων = οὔκ-ῶν = οὔκ-ουν. яшчэ не; ня праўда?
οὔ-κως = οὔ-κως = οὔπως.
οὐλαί, = ὀλαί, αἱ, ячменныя ахвяраваньні.
οὐλᾰμός, ὁ, натоўп, банда.
οὖλε, воклік: дабро табе, слава табе.
οὐλή, ἡ, рубец, шрам. //чаны.
οὔλιος, α, ον, прадназначаны на зьнішчэньне, зьніш-
οὖλιος, ον, пушысты, ваўняны, кучаравы.
οὐλό-θριξ, -τρῐχος, ὁ, ἡ, кучаравы.
οὐλο-κάρηνος, ον, з густымі кучаравымі валасамі.
οὐλόμενος, η, ον, зьнішчаны; няшчасны, мізэрны.
οὖλον, τό, у мн. л. οὖλα, дзясны.

οὖλος, η, ον, цэлы, суцэльны, камплетны, інтэґральны.
οὖλος, η, ον, ваўняны, густы, кучаравы.
οὖλος, η, ον, зьнішчальны, здрадзецкі.
οὐλό-χῦται, αἱ, падпражаны і пакрышаны ячмень, якім пасыпвалі яхвяру на алтары.
Οὔλυμπος, ὁ, эп. іён. = Ὄλυμπος.
οὔλω, быць цэлым або здаровым.
οὐ μέν, не праўдзіва.
οὐ μέν δή, фактычна не, запраўды не.
οὐ μέν πως, ані якім спосабам.
οὐ μέντοι, аднак-жа не.
οὐ μήν, запраўды не, напэўна не.
οὐ μήν ἀλλά, тым ня меней, ня гледзячы на, аднак-жа.
οὖν, іён., дар.ὦν, прысл. тады, запраўды, у кажным выпадку, напэўна так, але, так, ага.
οὕνεκα, (перад г.г. οὕνεκεν), прысл. для οὗ ἕνεκα, на чый рахунак; зь якое прычыны. //ніколі, немагчыма.
οὔπως, прысл. ані за што; ані ў якім выпадку, зусім не,
οὔ-πω, прысл. яшчэ не.
οὐρά, ἡ, хвост; зад, задняя частка /ч.н./; стырно; тыл /арміі/.
οὐρ-ᾱγός, ὁ, камандзір тыльнае аховы.
οὐραῖος, α, ον, канцавы, тыльны.
Οὐρᾰνία, ἡ, Уранія = Нябесная - імя аднае з музаў - муза астраноміі.
Οὐρανίδης, ου, ὁ, жыхар нябёсаў.
οὐράνιος, α, ον, нябесны, прыналежны небу.
Οὐρᾰνίων, ωνος, ὁ, = Οὐρανίδης.
οὐρᾰνό-θεν, прысл. зь неба сюды.
οὐρᾰνόθι, на неба. //неба.
οὐρᾰνο-μήκης, ες, высокі як нябёсы, сягальны аж да
οὐρᾰνό-νικος, ον, які перамагае нябёсы
οὐρᾰνο-πετής, ον, які ўпаў зь неба.
οὐρᾰνός, ὁ, неба; скляпеньне а. фірмамэнт нябёсаў /неба/; неба як месца прабываньне багоў; паветраная прастора; паветра; атмасфэра; Уранос, бог неба.
οὔρειος, η, ον, горскі, горны.
οὐρέω, спускаць урыну, даць моч, мачыць, мачыцца.
οὐρία, ἡ, памысны вецер.
οὐρίαχος, ὁ, ніжэйшы канец а. ніжэйшая частка.
οὐρίζω, абмежаваць, агранічыць.
οὐρίζω, паставіць у памысны вецер; памысна плысьці.
οὔριος, α, ον, зь лёгкім подыхам ветру; з памысным а. шчасьлівым ветрам.
οὐριο-στάτης, εν, палажэньне заможнасьці або стан абясьпечанасьці.
οὐριόω, кінуць на вецер, пусьціць зь ветрам.
οὖρον, τό, мача, урына.
οὖρον, τό, прастора; адлегласьць /кіненьня дыску/;

кіданьне дыску, дыскакіненьне.

οὖρος, ὁ, памысны вецер. //ваў.

οὐρός, οῦ, ὁ, роў, канал для гаўляваньня вадапла-

οὖρος, ὁ, даглядчык, старожа, вартаўнік.

οὖρος, ὁ, мяжа, граніца.

οὖρος, ὁ, гара.

οὖρος, ὁ, род дзікага быка, зубр/?/.

οὖς, ὠτός, τό, вуха, вушка.

οὐσία, -ίη, ἡ, эсэнцыя, сутнасьць; існасьць, запраўднасьць, чыстасьць а. існасьць суцэльнага існаваньня, суцэльнасьць быту ці быцьця; быцьцё; адзінасьць быцьця; маемасьць, уласнасьць; дабро.

οὐτάζω, трапіць, удырыць, раніць.

οὐτάω, раніць, раніць пры помачы аружжа.

οὔ-τε, прысл. і не; οὔτε... οὔτε, ані... ані...; ня толькі не... але гэтаксама і не.

οὔτερος, = ἕτερος.

οὐτήτειρα, ἡ, жан.р. ад οὐτητήρ.

οὐτητήρ, ῆρος, той, хто раніць.

οὐτιδανός, ή, όν, бескарысны, безвартасны.

οὔ-τις, οὔ-τι, род. скл. οὔτινος, ніхто, нішто, ні-

οὔτοι, прысл. запраўды не, напэўна. //які, нічога.

οὗτος, αὕτη, τοῦτο, указ. займ. гэты, гэтая, гэтае, гэты тут, той там; гэй ты! ты, там! /зварот ужываны да нявольнікаў і ў іншых выпадках/.

οὕτως, перад зычным гукам οὕτω, прысл., гэтакім спосабам, гэтаю дарогаю, гэткім шляхам; як гэта кажацца; гэтак, затым; так, толькі /адно/ гэтак, проста, ня болей як; часткава, з аднаго боку..., а з другога...; у казках; аднойчы, даўно, даўно..., калісьці...

οὐχί, прысл. замест οὐ, не, ня /ён/.

ὀφειλέτης, ου, ὁ, даўжнік.

ὀφειλή, ἡ, доўг. //віна.

ὀφείλημα, τό, тое, што нехта некаму вінаваты, доўг,

ὀφείλω, быць у даўгу, быць вінаватым, стацца задоўжа-

ὀφέλλω, = ὀφείλω. //ным б. заабавязаным.

ὀφέλλω, пабольшыць, памножыць, узмоцніць, асягнуць.

ὄφελος, τό, карысьць, выгада; прыбытак, даход; помач.

ὀφθαλμία, ἡ, хвароба вачэй, запаленьне вачэй.

ὀφθαλμιάω, мець запаленьне вачэй.

ὀφθαλμίδιον, τό, вочка.

ὀφθαλμο-δουλεία, ας, ἡ, служба, нясеньне службы.

ὀφθαλμός, ὁ, вока; твар, від /твару/, сьвятло.

ὀφθαλμό-τεγκτος, ον, пра вочы: сьлязьлівы.

ὀφθαλμ-ώρυχος, ον, пра вочы: выдзерты.

ὄφις, ὁ, вуж/ака/, гад/зюка/; [з прычыны штогод зьмены сваё шкуры – вуж стаўся сымбалем мастацтва аздараўляньня].

ὀφι-ώδης, ες, у хворме вужакі, вужакападобны.
ὄφλημα, ατος, τό, доўг а. судовая кампэнсацыя.
ὀφλισκάνω, быць вінаватым а. ў даўгу; страціць з прычыны грашовае кары; быць засуджаным; учыніць даўжніком н.
ὄφρα, злуч. што, каб, як, аж, да, аж да, пакуль, як доўга, да канца гэтага.
ὀφρυκάω, быць узгоркавым а. гарыстым.
ὀφρυόεις, εσσα, εν, узгоркавы, гарысты.
ὀφρύς, ύος, ἡ, падняцьце брывоў як выражэньне зьдзіўленьня, абурэньня, злосьці або гордасьці; сур'ёзнасьць, павага, паважнасьць; годнасьць, гордасьць, абраза, гнеў.
ὀχᾶ, прысл. узвышана, выдатна, паважна.
ὀχάνη, ἡ, і ὄχανον, τό, раменны ўхват шчыта.
ὀχεία, ἡ, накрыцьце /на каня/. //ваду каналам.
ὀχετεύω, перавозіць каналам а. ровам; адводзіць
ὀχετός, ου, ὁ, роў, канал, канава, пракоп, ложа ракі.
ὀχεύς, έως, ὁ, кажнае ўладжаньне для трыманьня: рамень, які трымае гэлм на галаве, спражка на поясе.
ὀχευτής, οῦ, ὁ, жарабец; юрлівы няпрыстойны чалавек.
ὀχέω, несьці, весьці; зносіць, цярпець гора.
ὄχημα, τό, тое, што нясе, утрымлівае а. падтрымлівае: воз, тачка, каляска, вадаплаў. //парту/.
ὀχήματα, τά, сродкі зносінаў а. камунікацыі /транс-
ὄχησις, εως, ἡ, еханьне, уезджваньне.
ὀχθέω, быць цяжка нагружаным; быць зьнеахвочаным; быць раздражненым, нэрвовым.
ὄχθη, ἡ, і ὄχθος, ὁ, кажная ўзьнёсласьць зямлі; вывышэньне, падняцьце, горка, насып.
ὀχθηρός, ά, όν, узьняты, падняты, гарысты.
ὄχθος, ὁ, узьняцьце зямлі, грунту; горка, вал.
ὀχλέω, згаблеваць, выгаблеваць, вывальцаваць; быць турбаваным, неспакойным натоўпам.
ὀχληρός, ά, όν, дакучлівы, надаедлівы, неспакойны.
ὀχλίζω, = ὀχλέω, рухаць, рушыць, уздымаць, падымаць бомаю.
ὀχλοποιέω, уздымаць бунт, бунтаваць /натоўп/.
ὄχλος, ὁ, зборышча людзей, нерэгулярнае зборышча людзей; натоўп, вуліца; шум, гоман, крык людзкага натоўпу, бунт.
ὀχλώδης, ές, свомы для вялікага зграмаджэньня людзей; як натоўп; усхвалёваны, буйны.
ὄχμα, ατος, τό, тое, за што можна ўхваціцца: ухват, зьвяз, зьвязваньне.
ὀχμάζω, ухваціць, агарнуць, трымаць моцна; путаць, спутаць /каня/; учыніць паслухмяным сабе, уціхамірыць.
ὄχνη, ὁ, = ὄγχη, ігруша; ігрушавае дрэва, ігруша.
ὄχος, εος, τό, трымальнік, падпора; носьбіт; утры-

мальнік; аслона.
ὄχος, ὁ, τό, воз, калёсьніца, каляска, каламажка.
ὀχῦρός, ά, όν, моцны, сталы, трывалкі, вытрыманы, зацяты; цяжкадаступны.
ὀχῦρότης, ητος, ἡ, цьвёрдасьць, супраціўнасьць; магутнасьць, непахіснасьць.
ὀχῦρόω, умацаваць, узмоцніць; узносіць фартыфікацыю, фартыфікаваць.
ὀχύρωμα, ατος, τό, крэпасьць, умацаваньне.
ὀχῦρῶς, прысл. трывалка, стала, моцна.
ὄψ, ὀπός, ἡ, гук, голас, тон, слова, кліч.//чара.
ὀψ-ᾱμάτης, ου, ὁ, той, хто косіць а. жне позна да ве-
ὄψανον, τό, = ὄψις, зрок; спазор, выгляд; віdзежа.
ὀψάριον, τό, малая рыбка.
ὄψις, εως, ἡ, зрок; спазор, выгляд, віdзежа; рыба; рыбны рынак. //позна, запозна; напасьледак, вечарам.
ὀψέ, прысл. пасьлядоўна, пасьля доўгага часу,
ὀψείω, жадаць сабе бачыць.
ὀψία, ἡ, пасьляабедзенны час, вячэрняя пара.
ὀψί-γονος, ον, познанароджаны, маладзейшы.
ὀψίζω, позна а. запозна прыйсьці; /с/пазьніцца.
ὀψί-καρπος, ον, спозьнены плод.
ὀψιμαθέω, позна а. запозна вучыцца.
ὀψῐ-μᾰθής, ές, спозьнены ў навуцы.
ὄψιμος, ον, = ὄψιος, спозьнены, павольны, адсталы.
ὀψί-νοος, ον, павольны ў думаньні, ня хуткі ў спа-
ὀψι-τέλεστος, ον, позны ў выкананьні//сьцеражэньні.
ὄψον, τό, прыпраўленае, тушанае мяса; кажная спажываная з хлебам прыправа; [Пол., VIII, 559 b]. //ежы.
ὀψοποιΐα, ἡ, кулінарнае мастацтва: варка, прыправа
ὀψοποιέω, выконваць кулінарнае мастацтва.
ὀψοποιΐα, і ὀψοποιική, ἡ, прыгатаўляньне патраваў, штука варкі.
ὀψοποιός, ὁ, кухар. //рыбу.
ὀψό-πωλις, ιδος, ἡ, жанчына, якая /пера/ прадае
ὀψοφᾰγία, ἡ, спажываньне мяса а. дэлікатэсаў.
ὀψο-φάγος, ὁ, той, хто есь/ць/ мяса а. дэлікатэсы; мясаед; пражэра.
ὀψωνέω, купіць, купляць мяса а. рыбу /дэлікатэсы/.
ὀψώνιον, τό, выжывеньне, харчы, яда, стол.

П

П, π, πῖ, пі, шаснаццатая літара грэцкае абэцэды.

π´ = 80; ͵π = 80000.

πᾷ і πᾶ, для дор. πῇ, πῆ, энкл. часьцінка: гэткім а. іншым спосабам, як-небудзь, ніякім спосабам /наагул/; чаму? як? якім спосабам? дзе?
πᾱγά, ἡ, дор. = πηγή.
Παγασαί, αἱ, Пагасаі – партовае места ў Тэссаліі.
παγ-γέλοιος, зусім сьмешны, сьмехатворны.

παγ-γενέτειρα, ἡ, маці ўсіх.
παγ-γενέτης, οῦ, ὁ, бацька ўсіх.
πἄγετός, ὁ, мароз, лёд, сьнег, сівер.
πἄγετώδης, ες, замерзлы, зьмерзлы, халодны як лёд.
πάγη, ἡ, пастка, западня, сільлё, венцер, сетка.
πἄγῐδεύω, паставіць пастку, западню, сетку, венцер.
πάγιος, α, ον, трывалы, трывалк.., салідны, пругк...
πάγίς, ίδος, ἡ, = πάγη. //салідна, пругка.
παγ ως, прысл. моцна, крэпка, стабільна, стойка,
παγκαίνιστος, ον, усё-новы а. сьвежы, дзіўна новы.
πάγ-κα, ος, ον, пладовы, фруктовы, плодародны.
πάγ-κἄκος, ον, зусім а. асабліва брыдкі, дрэнны.
πάγ-κᾶλος, ον, зусім прыгожы, усе-прыгожы а. добры.
παγκαρπία, ἡ, рознавіднае /ў плады/ ахвяраваньне.
παγκληρία, ἡ, поўная спадчынасьць; поўнае ўладаньне.
πάγ-κοινος, ον, усеагульны, грамадзкі.
παγ-κόνῑτος, ον, суцэльна пакрыты пылам.
παγκρᾰτής, ές, усемагутны, усямоцны, усяўладны; які ўсё перамагае.
παγκρᾰτιάζω, выканаць практыкаваньні панкратыюм.
παγκράτιον, τό, панкрацiён, суцэльнае спаборніцтва - фізычнае практыкаваньне, у якім адначасна тасуецца змаганьне барцоў і змаганьне на кулакі /бокс/.
πάγος, ὁ, кажная рэч, якая застыла ці згусьцела або сьцягнулася /скрэпла/: лёд, сцукраваны мёд, жывіца на дрэве; выступ скалы, скала, гара; узвышша; уздым; моцна асаджаная скала; ὁ Ἄρειος πάγος, Арэопаґ у Атэнах.
πάγ-ουρος, ὁ, род морскага рака. //печны.
παγ-χάλεπος, ον, вельмі цяжкі а. трудны і небясь-
πάγ-χρηστος, ον, прыдатны да ўсяго, карысны.
πάγχριστος, ον, усепамазаны алеем. //лата.
παγχρύσεος, ον, усезалаты, са шчырага /чыстага/ зо-
πάγχῠ, прысл. усёцэльна, зусім, ані як, у кажным
πάθη, ἡ, кажная рэч, што наведвае чалавека: //разе.
цярпеньне, непаводжаньне.
πάθημα, ατος, τό, цярпеньне, няшчасьце, гора.
πάθος, ευς, τό, кажная рэч, якая здараецца з кімнебудзь; цярпеньне, няшчасьце, гора; пачуцьцё, захопленьне, цяга, схільнасьць, прыхільнасьць, заўзятасьць, зацятасьць; разгарэласьць /у спрэчцы/; слабасьць /да н./; здарэньне; патос; /паталёґія/.
παιάν, ᾶνος, ὁ, паян, трыумфальная песьня, якая пераважна выконвалася пасьля бітвы на чэсьць Апольлёна, гэтаксама як і перад бітваю.
παιᾶνίζω, пачынаць песьню; сьпяваць песьню перамогі або песьню да бою.
παιᾶνισμός, ὁ, = παιωνισμός.
παῖγμα, ατος, τό, гульня, забава, спорт.

παιγνιά, ἡ, гульня, /гульні/, спорт; сьвята.
παιγνια-γράφος, ον, які творыць спартовага характа-
παιγνιήμων, ον, ахвочы а. схільны да жарту.//ру песьні.
παίγνιον, τό, цацка, забаўка.
παίγνιος, ον, спартовы, выкананы ў гульні.
παιγνιώδης, ες, жартоўны, вясёлы, спартовы. //заля.
παιδ-ᾶγωγεῖον, τό, школьнае памяшчэньне,школьная
παιδᾶγωγέω, даглядаць хлапцоў, узгадоўваць дзяцей; вучыць, навучаць.
παιδᾶγωγία, ἡ, дагляд хлапцоў; узгадаваньне, навучаньне; пэдаґоґія; кіраўніцтва; дагляд хворага. //ны.
παιδ-ᾶγωγός, όν, навучальны, узгадаваўчы, пэдаґоґіч-
παιδ-ᾶγωγός, ὁ, саправаджальнік хлапца, нявольнік, які адводзіць дзіця да школы і прыводзіць дадому; вучыцель, пэдаґоґ; даглядчык над дзяцьмі, кіраўнік у прадмеце навучаньня і ўзгадаваньня.
παιδάριον, τό, малое дзіця; малады нявольнік.
παιδεία, ἡ, узгадаваньне, навучаньне, асьвета, навука, інструкцыя, практыкаваньне, дысцыпліна; вывучаньне; пайдэя – першапачаткавая ўнівэрсальная гуманітарная культура /Вэрнэр/.
παίδειος, ον, дзіцячы, адпаведня для дзіцяці.
παιδεραστέω, аддавацца пэдарастыі.
παιδεραστία, ἡ, пэдэрастыя.
παίδευμα, ατος, τό = παίδευσις, εως, ἡ = παιδεία.
παίδευσις, ἡ, = παιδεία; 2. месца навучаньня, школа.
παιδευτέος, α, ον, прыналежны навучаньню, адукаваны, навучаны. //чык.
παιδευτής, ου, ὁ, вучыцель, узгадаваўца; дагляд-
παιδευτός, навучальны, прыдатны да навучаньня.
παιδέω, узгадаваць, узгадоўваць, хвармаваць сьветапагляд; навучаць, вучыць.
παιδία, ἡ = παιδεία.
παιδιά, ᾶς, ἡ, дзіцячая гульня, забава; жарт.
παιδικά, ῶν, τά, дарагі, даражэнькі, /мая/ любоў, каханы; 2. песьня пра каханага хлапца. //ведны.
παιδικός,ἡ, όν, юнацкі, хлапцоўскі, дзіцячы, адпа-
παιδιό-θεν, прысл. з часу дзяцінства, з часу дзіцячых гадоў.
παιδίον, τό, = παιδάριον.
παιδισκάριον, τό, = παιδίσκη.
παιδίσκη, ἡ, маладая дзяўчына, юначка, паненка; ма-
παιδίσκος, ὁ, юнак. //ладая нявольніца, куртызана.
παιδνή, ἡ, дзяўчына.
παιδνός, ἡ, όν, дзіцячы, дурненькі, наіўны.
παιδογονία, ἡ, займеньне дзяцей, раджэньне дзяцей.
παιδο-κομέω, даглядаць дзіця.
παιδοκτονέω, мардаваць дзяцей.
παιδο-κτόνος, ον, які забівае дзяцей.

παιδ-ολετήρ, ῆρος, ὁ, = παιδ-ολέτωρ, ορος, ὁ, дзіцязабойца.
παιδο-λύμας, ου,ὁ, ἡ, нішчэньне дзяцей.
παιδο-νόμος, ον, які даглядае хлапцоў.
παιδονόμοι, οἱ, месныя даглядчыкі адукацыі маладзі.
παιδοποιέω, пачаць а. радзіць дзіця.
παιδοποιΐα, ἡ, пачацьце а. нараджэньня дзіцяці.
παιδοσπορέω, зачаць і радзіць дзіця.
παιδοτρῑβέω, вучыць хлапцоў бароцца.
παιδο-τρίβης, ου, ὁ, інструктар гімнастыкі.
παιδοτρῑβισκός, ή, όν, які здольным зьяўляецца вучыць гімнастыкі. //цей.
παιδό-τριφ, ἴδος, ὁ, нявольнік, які даглядае дзя-
παιδοτροφέω, карміць а. ўзгадоўваць дзяцей.
παιδοτροφία, ἡ, узгадаваньне дзяцей.
παιδο-τρόφος, ον, які корміць а. ўзгадоўвае дзяцей.
παιδό-τρωτος, ον, ранены дзяцьмі.
παιδουργέω, радзіць а. прыводзіць дзяцей на сьвет.
παιδουργία, ἡ, плоджаньне а. роджаньне дзяцей на сьвет; радзільніца, маці.
παιδοφιλέω, любоў хлапцоў.
παιδο-φίλης, ου, ὁ, любоўнік хлапцоў, пэдэраста.
παιδοφονία, ἡ, мардаваньне а. забіваньне дзяцей.
παιδο-φόνος, ον, = παιδοκτόνος.
παίζω, забаўляцца як дзіця, забаўляцца, жартаваць, строіць кепікі, пацьвяляцца; танцаваць; пяяць, выконваць спартовыя практыкаваньні.
Παιήων, ονος, ὁ =Παιάν, Παιών, боскі лекар.
παιπάλη, ἡ, найлепшая мука/або ежа/.
παιπάλημα, ατος, τό, далікатны, тонкі, няўхвытны, спрытны сябра /прыяцель, суродзіч, грамадзянін/.
παῖς, παιδός, ὁ,ἡ, дзіця: сын а. дачка; слуга, ня-
παίσδω, дор. замест παίζω. //вольнік.
παιστρα, ἡ, пляц для забавы. //лапасьці /у мэту/.
παίω, удырыць, біць,секануць, секчы; пхнуць, пхаць;
Παιών, ῶνος, ὁ, Пэон, бог мэдыцыны /вызбаўленьня/; Асклепіёс, агульна - лекар; 2. урачыстая песьня.
παιωνίζω = παιανίζω.
παιωνισμός, ὁ, пяяньне песьні; песьня бітвы.
Παιώνος, α, ον, свомы для Пэону або мэдычнага мастацтва; які аздараўляе.
πακτός, ή, όν, = πηκτός, ή, όν.
πακτόω, прымацаваць, рабіць моцным або шчыльным; моцна зьвязаць; трымаць разам.
παλάθη, ἡ, торт учынены з мармэляду з гарэхаў, хвігаў і іншых фруктаў зьмешаных разам.
πάλαι, = τὸ πάλαι, прысл. даўно, даўней, даўно даўно, раней перад...
πᾰλαι-γενής, ές, даўно народжаны, старажытны, старадаўны; у веку.

πᾰλαί-γονος, ον = παλαιγενής.
πᾰλαιμοσύνη, ἡ = παλαισμοσύνη, ἡ.
παλαιμονέω, бароцца на рынгу, змагацца, дужацца.
παλαιο-γενής, ές = παλαιγενής.
παλαιό-γονος, ον, = παλαιγονος.
πᾰλαιός, ά, όν, стары, доўгалетні, доўгагодні, давен-даўны; старадаўны, старажытны, даўнейшы.//насьць.
πᾰλαιότης, ητος, ἡ, век, даўжыня часу; старажыт-
πᾰλαιόω, рабіць старым; супыніць, зьнішчыць, саста-
πᾰλαισμα, ατος, τό, змаганьне /барцоў/; //рэцца.
змаганьне за ўзнагароду; тасаваньне барэцкае хітрыкі.
πᾰλαισμοσύνη, ἡ, барацьба /барцоў/, змаганьне; шту-
πᾰλαιστή, ἡ = πᾰλάμη. //ка.
πᾰλαιστής, οῦ, ὁ, барэц, змагар, рываль.
πᾰλαιστιαῖος, α, ον, доўгі а. шырокі на адну пядзю.
πᾰλαιστικός, ή, όν, выпрабаваньне на рынгу.
Παλαιστίνη, ἡ, Палястына.
παλαίστρα, ἡ, (πάλη) - у грэцкай старажытнасьці змаганьне барцоў або месца гэткага змаганьня; практыкаваньне барцоў або месца практыкаваньня; школа; палестра.
παλαιστρίτης, ου, ὁ, дырэктар палестры. //нае.
πᾰλαί-φᾰτος, ον, даўно таму апавешчанае, легэндар-
παλαίω, дужацца, бароцца, змагацца. //цаваць.
πᾰλάμάομαι, управіцца /з працаю/, выканаць, дапра-
πᾰλάμη, ἡ, далонь, рука; сіла, праяўленая сіла рук.
πᾰλαμναῖος, ὁ, той, хто вінаваты ў крыві: забойца.
πᾰλάσιον, τό, = παλάθη.
πᾰλάσσω, /а/пырскаць; быць апырсканым а. апэцканым; сутрэсьці жэрабі ў касцы; выцягваць жэрабі; пастанаўляць на дарозе выцягваньня жэрабі.
πάλη, ἡ, дужаньне, змаганьне барцоў; спаборніцтва; адно з пяці практыкаваньняў на олімпійскіх спаборніцтвах, якое ўваходзіць у склад пэнтатлону.
πάλη, ἡ, найлепшая страва, найлепшая мука; παιπάλη.
πᾰλιγ-γενεσία, ἡ, (πάλιν+γένεσις), новэнараджэньне, адраджэньне; зь мертвых паўстаньне; палінґэнэзіс.
πᾰλίγγλωσσος, ον, двумоўны; супярэчны, памылковы.
πᾰλιγκαπηλεύω, перапрадаць, прадаць, прадаваць; прадаваць дэталічна.
πᾰλιγκάπηλος, ὁ, купец; 2. крамнік; 3. гандляр.
πᾰλίγ-κοτος, ον, схілны да рэцыдывы; злосны, нена-
παλίγ-κραιπνος, ον, вельмі хуткі. //вісны.
παλιλλογέω, яшчэ расказаць, паўтарыць.
παλίλ-λογος, ον, зноў суэграмаджаны, сабраны.
παλίμ-βαμος, ον, вернуты назад.
παλιμβολία, ἡ, зьіначаньне думкі; раздуманьне; шкадаваньне; нядужасьць, хворасьць.
παλίμ-βολος, ον, перакінуты; зьменны; няверны.

παλιμ-μήκης, ες, двойчы доўгі, вельмі доўгі.
παλιμ-πετές, ές, які падае назад; прысл. назад.
παλίμπλαγκτος, ον, які кідаецца туды і сюды.
παλιμπλάζω, адагнаць назад /зло/; выслаць дадому або дахаты. //ды.
παλιμ-πλανής, ές, вандраваць а. бадзяцца туды і сю-
παλιμ-προδοσία, ή, новая або супроць дзьвюх старон дакананая здрада; здрада супроць здрады.
παλίμ-φημος, ον, нястройны, нясузгодны, супярэчны, бязладны.
πάλιν, прысл. назад, задам; зноў, нанава, другі раз.
παλιν-άγρετος, ον, які бярэцца назад; адкліка ны.
παλιν-αυξής, ές, які адрастае або расьце.
παλινδικία, ή, аднавеньне справы, працэсу, распа-
παλινδρομέω, бегчы зноў назад. //чацьце нанава.
παλινδρομία, ή, бег назад.
παλιν-δρόμος, ον, які зноў бяжыць назад або вяртаецца назад.
παλιν-νηνεμία, ή, вяртаньне супакою або роўнавагі душы.
παλιν-όρμενος, η, ον, які кідаецца назад.
πάλίν-ορσος, ον,= παλίνορτος,ον, які сьпяшаецца а. кідаецца назад. //ецца.
παλίν-σκιος, ον, які зноў і зноў /густа/ зацямня-
παλίν-σοος, ον, ацалелы; які зноў аздаравеў, ачуня-
παλινστομέω, гаварыць зноў. //ны.
παλίν-τιτος, ον, вымаганы /правам/, сплочаны; пака-
παλίν-τονος, ον, расьцягнуты, расьцяг- //раны.
ваны назад; які сьпяшаецца назад.
παλιν-πράπελος, ον = παλίντροπος.
παλίν-τροπος, ον, абернуты назад або задам; ухілены, адхілены.
παλιν-τυχής, ές, са зьменным шчасьцем.
παλιν-ῳδέω, выракчыся, выракацца ад выражанае думкі; выракацца.
παλινωδία, ή, адрачэньне, вырачэньне; адмова, недатрыманьне; палінодія – вырачэньне ад уласных словаў.
παλίρροια, ή, адліў і прыплыў вады; туды і сюды плыцьцё. //не.
παλίρ-ροπος, ον, які сасьлізґваецца назад, які то-
παλίρ-ρους, ους, які плыве назад; адліўны і прыліўны, хуткаімклівы /да помсты/.
παλίρ-ροχθος, ον, нясталы, пра ваду: распырсканы, які разьбіваецца; расьцярушаны. //назад.
παλίς-συτος, ον, які хутка імкнецца назад; хуткі
παλίωξις, εως, ή, пханьне назад; імкненьне, адбіцьце; супроцьудыраньне.
πάλλαγμα, ατος, τό, пазашлюбнае сужыцьцё.
Παλλάδιον, τό, Палладыён (Παλλάς, άδος) статуя

багіні Атэны.
παλλακή, ἡ, наложніца [М. Аўр., I, I7].
παλλακίς, ίδος, ἡ, конкубіна.
πάλλαξ, ακος, ἡ, конкубіна, наложніца.
Παλλάς, άδος, ἡ дадатковае імя Атэны. τό Παλλάδιον, зь неба зышоўшая статуя ў Троі, якой за памыснасьць места аддавана чэсьць.
πάλ-λευκος, ον, усёбелы, суцэльна белы.
πάλλω, калыхаць, гушкаць, махаць, трасьці, кідаць, запускаць, закідваць; калыхацца, гушкацца.
παλμός, ὁ, дрыжэньне; біцьце сэрца; пульс.
πάλος, ὁ, жэрабя. //легласьць; вастрыё, страла.
παλτόν, τό, кажная рэч запушчаная ці кінутая на ад-
παλτός, ή, όν, кінуты, закінуты; загуканы.
παλύνω, расьцярушыць, рассыпаць; апырскаць.
πᾶμα, ατος, τό, уласнасьць (πάομαι).
παμ-βασίλεια, ἡ, усеўладная каралева.
παμ-βασιλεύς, έως, ὁ, усеўладны, магутны кароль.
παμ-μάταιος, ον, уседарэмны, усёбескарысны.
πάμ-μαχος, ον, усёперaможны. //кі.
πάμ-μεγας,-μέγαλη, -μεγα, усевялікі, вельмі вялі-
παμ-μεγέθες, ές, зусім вялікі, вельмі вялікі, аграмадны, велічэзны.
παμμέλᾱς, αινα, άν, зусім чорны, увесь чорны.
παμμήκης, ες, вельмі доўгі, зусім доўгі.
πάμμηνος, ον, праз кажны месяц; праз жыцьцё-доўгі год; бясконцы год.
παμμήτειρα, ἡ, маці ўсіх /людзей/; кажная маці.
παμμῆτις, ιδος, ὁ, ἡ, які ўсё-ведае; усёзнаўца.
παμμήτωρ, ορος, ἡ, маці ўсіх /людзей/.
πάμμικρος, ον, зусім малы, вельмі малы.
πάμ-μορος, ον, вельмі зусім няшчасны.
πάμπαν, прысл. зусім, цэла, разам.
παμπειδής, ές, які суцэльна пераконвае.
παμπήδην, прысл. суцэльна, усё.
παμπησία, ἡ, суцэльная маемасьць.
παμπληθεί, прысл. цэлым натоўпам, гурмам, масава.
παμπληθής, ές,=πάμπολυς.
πάμπληκτος, ον, зь вялікаю колькасьцю ўдырваньняў; удырамі надзелены.
παμ-ποίκιλος, ον, і η, ον, зусім у колернахварбным выкананьні; багаты ў рознародныя працы /мастакоў/.
πάμ-πολις, εως,ὁ, ἡ, свомы для ўсіх местаў і гаспадарстваў; сусьветны, унівэрсальны.
πάμ-πολυς, -πόλη, -πολυ, вялікаю колькасьцю/няшчасьцяў/, вельмі шмат, усякага роду /сьцёбаньняў або
παμ-πόνηρος, ον, зусім дрэнна. //нанесеных /ранаў/.
παμ-πόρφυρος, ον, зусім пурпурны а. пурпуровы.
παμ-πότνια, ἡ, шматпаважаная пані а. гаспадарыня

ўладарка; княжна, князёўна.
πάμ-πρεπτος, ον, зусім асьветлены а. спасьцярожны.
πάμ-πρωτος, η, ον, усёпершы; перад усім, першы за ўсё.
παμ-φάγος, ον, які ўсё пажырае або згрызае.
παμ-φαής, ές, зусім ясна зіхацісты; усёзіхацісты, усёбліскучы.
παμφαίνω, сьвяціць а. зіхацець ясна; праменявацца.
Πάν, Πᾶνός, ὁ, Пан, бог лясоў і пушчаў, і пастухоў, і стадаў, гуртаў, сын Гэрмэса або Зэуса, вынаходнік жалейкі і духа страхаў; у Атэнах аддавана чэсьць ад часу канца Маратонскае бітвы; мн.лі οἱ Πᾶνες.
Παν-αθήναια, τά, мн.л.: Пан-атэнаі, два вялікія народныя сьвяты атэнцаў: τά μεγάλα і τά μικρά на чэсьць Атэны.
Παναθηναϊκός, ή, όν, пан'атэнайскі.
παν-αίσχης, ες, зусім брыдкі, бясслаўны.
πάν-αισχρος, ον, зусім брыдкі, страшны, ганебны.
πανάκεια, ἡ, панакея; пазьней: унівэрсальны сродак або лек, ці камень мудрасьці.
πανάκη, ἡ, лек, які лечыць кажную хваробу.
παν-αλητής, ές, зусім праўдзівы, правільны.
παν-αλκής, ές, усясільны, усемагутны.
παν-αοίδισμος, ον, сьпяваны ўсімі.
παν-απήμων, ον, зусім бясшкодны.
παν-άποτμος, ον, зусім няшчасны, няшчасны.
παν-άργυρος, ον, зусім сярэбраны, увесь зь серабра.
παν-άριστος, ον, найлепшы, найлепшы за ўсіх.
παν-αρμονία, ἡ, пангарманічнасьць; агарненьне ўсяе рознавіднасьці гармоніяў; зусім згарманізаваны.
παν-αρμόνιος, α, ον, пангарманійны; агорнуты рознавіднасьцю гармоніяў.
παν-άφθιτος, ον, зусім незьніштажальны; незьніштажальны.
παν-άφυλλος, ον, зусім бязьлістны, бязь лісьцяў.
Παν-αχαιοί, οἱ, усе ахайцы або ўсе гэльлены а. грэ-
παν-δαισία, ἡ, поўны а. праўдзівы банкет; //кі. банкет, на якім нічога не бракавала.
παν-δάκρυτος, ον, усе ў сьлязох; годны аплакваньня; поўны сьлёз.
Πάνδαρος, ὁ, Пандарос. //цярожны.
παν-δερκής, ές, усёагортвальны зрокам; зусім спа-
. παν-δήμιος, ον, агульнанародны, усенародны; прыналежны да ўсяго народу; грамадзкі, народны.
πάν-δημος, ον, = παν-δήμιος, ον.
Πάν-δια, τά, Пандія, урачыстасьці на чэсьць Зэуса ў Атэнах.
παν-δοκεῖον, τό, дом для прыняцьця заездных або чужых людзей.

πανδοκεύς, εως, ὁ, = πάνδοκος, ὁ, уласьнік або даглядчык заезднага дому. //га дому.
παν-δοκεύτρια, ἡ, уласьніца а. даглядчыца заездна-
πανδοκεύω, [як уласьнік заезднага дому] прыймаць усіх, гасьціць; даглядаць заезды дом.
πανδοκέω = πανδοκεύω. //каналасьць, слава.
πανδοξία, ἡ, беззаганная слава; поўная слава, дас-
πάνδοξος, ον, усеслаўны, слаўны.
πάν-δουλος, ον, зусім нявольніцкі.
Πανδώρα, ἡ, Пандора, даўчыня кажнае рэчы, эпітэт Зямлі; Пандора ў гр. міталёгіі - гэта першая жанчына, якую выкаваў Гэфаістос; Зэус падараваў Пандоры скрынку, якая зьмяшчала ў сабе ўсе людзкія злыбеды з забаронаю адкрываньня яе; Пандора, мучаная цікавасьцю, адчыніла скрынку, выпускаючы гэтым на сьвет усе няшчасьці; згэтуль СКРЫНКА ПАНДОРЫ - крыніца кажнае нядолі чалавека.
παν-έλληνες, οἱ = πάντες Ἕλληνες, усе гэльлены або ўсе грэкі ці грэцкі народ.
παν-επ-όρφνιος, усю доўгую ноч.
παν-έσπερος, ον, які трывае ўвесь вечар.
παν-έτης, ες, які трывае цэлы год. //ны.
παν-εύτονος, ον, вельмі напружаны, дзейны, актыў-
παν-ηγυρίζω, прыймаць удзел /у/, наведваць, сьвяткаваць народныя сьвяты; прамаўляць у тоне перабольшанае пахвалы.
παν-ηγυρικός, ή, όν, прыналежны да народнага сьвяткаваньня; урачысты, солемны, панегірычны.
παν-ήγυρις, εως, ἡ, зграмаджэньне ўсяго народу і асабл. урачыстае сьвяткаваньне, солемны сход.
παν-ημέριος, α, ον, які трывае а. працуе цэлы дзень.
πάνθηρ, ηρος, ὁ, пантэра. //нямі.
πάν-θυτος, ον, сьвяткаваны з усякага роду ахвяраваньПανιώνια, τά, Паніоніі, сьвяткаваньні, урачыстасьці ўсіх аб'еднаных іёнцаў.
Παν-ιώνιον, τό, суцэльнае або агульнае зграмаджэньне іёнскае супольнасьці; месца зграмаджэньня яе ў Малой Азыі на гары Мікаля /сягоньня гара Лідыя/.
παννυχίζω, абыходзіць урачыстасьць ноччу; ня спаць усю ноч або пільнаваць.
παννύχιος, α, ον, які трывае цэлую ноч.
παννυχίς, ίδος, ἡ, ночная ўрачыстасьць; трываньне, праводжаньне ночы; няспаньне цэлую ноч.
πάν-νυχος, α, ον = παννύχιος.
παν-οιζύς, υ, зусім няшчасны.
παν-οικεί-πανοικί, з усім домам, з цэлаю сям'ёю.
παν-όμοις, ον, адыстар, якраз як.
Πανοπεύς, έως, ὁ, Панопэус, места Фосісу блізка бэоцкае мяжы.

πανοπλία, ἡ, суцэльнае аружжа цяжка азброенага жаўнера.
παν‑οπλίτης, ου, ὁ, цяжка азброены жаўнер.
πάν‑οπλος, ον, поўнае азбраеньне цяжкім аружжам.
πανός, ὁ, сьветач, паходня.
πανουργέω, шальмаваць, выконваць ролю шэльмы; махляваць, хлусіць, круціць, ашукваць.
πανούργημα, ατος, τό, злачын, ашуканскі чын, ашуканства, шальмоўства, шальмаваньне.
πανουργία, ἡ, зручнасьць, штука; падхалімства, хітрасьць, злачыннасьць. //ашуканец, хлус.
πανοῦργος, ὁ, ἡ, шэльма, дранюга, круцель, махлар,
παν‑οῦργος, ον, гатовы ўчыніць кажную рэч.
παν‑σέληνος, ον, пры поўным сьвятле месяца. //ны.
πάν‑σεμνος, ον, пышны, вельмі выдатны, высокагод‑
πάν‑σοφος, ον, усемудры, мудры.
παν‑στρατιά, ἡ, паход або выправа ўсяе арміі.
παν‑σῦδία, ‑ίῃ, з усёю хуткасьцю.
παντᾶ, прысл. дар. замест πάντῃ.
πάντα, τά, усе рэчы на сьвеце [Пармэнідэс].
πανταхῆ, прысл. іён. зам. πανταχῆ. //кава.
παντάπασι, прысл. суцэльна, у кажным выпадку; абавяз‑
παντάρβη, ἡ, назоў дарагацэннага каменя.
παντ‑άρχος, ου, ὁ, усеваладар.
πάντ‑αρχος, ον, усеваладарны, абсалютны.
πανταχῇ, прысл. усюды, у кажным напрамку.
πανταχόθεν, з кажнага месца, з усіх бакоў.
πανταχοῖ, прысл. у кажным кірунку.
παν‑τελής, ές, усезакончаны, камплетны, дасканалы.
παντελῶς, прысл. закончана, камплетна, суцэльна.
παν‑τευχία, ἡ, поўнае ўзбраеньне.
πάντῃ, (дор. παντᾶ), прысл. усюды, на кажным месцы.
πάν‑τιμος, ον, усячэсны, усягодны.
παντοδαπός, ή, όν, кажнародны, уся/ля/кі, розны.
πάντοθι, прысл. усюды.
παντο‑κράτωρ, ορος, ὁ, усеўладар, усемагутны.
πάν‑τολμος, ον, на ўсё адважны, бяссорамны.
παντόμῖμος, усёперараймальны, пантамімны.
παντ‑ουργός, όν = πανοῦργος. //падку.
πάντως, прысл. суцэльны; разам, зусім, у кажным вы‑
πάνῦ, прысл. агульна, суцэльна, усе разам, напэўна.
πάνυ γε, ведама, бязумоўна, дый што казаць!
πανωλεθρία, ἡ, поўнае зьнішчэньне, поўны заняпад.
παν‑ώλεθρος, ον, зусім зьнішчаны.
παν‑ωπήεις, εσσα, εν, спасьцярожны для ўсіх.
πάομαι, займець /на ўласнасьць/, атрымаць, прыдбаць /сабе/, мець на ўласнасьць.
παπαῖ і παπαί, ах! ой! ай! уй! ай‑я‑яй!
πάππας, ου, ὁ, дзіцячы зварот да бацьк: тата, папа.

πάππος, ὁ, дзед.
πάπραξ, ακος, ὁ, балотная рыба папракс.
παπταίνω, шукаць вачыма, разглядацца, глядзець, шпіянажыць.
πάπυρος, ὁ,ἡ, папірус, род трысьнёгу, зь якога ў Ягіпце выраблялася папера да пісаньня.
παρά, прыназ. побач, радам, уздоўж, з боку; каля, блізка, апрача, ад; у складаных слова - пера: пера-сунуць, пера-несьці, пера-кінуць.
παρα-βαίνω, перайсьці, перакрочыць, прайсьці побач;ісьці кала або побач.
παρα-βάλω, /пера/кінуць нешта побач нечага а. некага; закінуць, паставіць на баку; уручыць, зьбліжыцца.
παράβασις, εως, ἡ, пераступленьне, праступак.
παραβάτης, ου, ὁ, нехта, хто стаіць побач; жаўнер, які стаіць каля калёсьніцы.
παρα-βιάζομαι, тасаваць гвалт.
παρα-βλέπω, узірацца скосна, моргаць вокам.
παράβλημα, ατος, τό, рэч завешаная побач: фіранка, заслона.
παρα-βλώσκω,ісьці на бок а. побач.
παρα-βοηθέω,ісьці або прыйсьці на помач.
παραβολεύομαι, выставіць самога сябе на небясьпеку.
παραβολή, ἡ, умяшчэньне побач; параўнаньне; ілюстрацыя; прыповесьць, парабаля.
παράβολος, ον, адчайны, рашучы, адважны.
παρα-βύω, выпхаць, напхаць у сярэдзіну.
παραγγελία, ἡ, рапарт, зводка, паданьне да ведама; паведамленьне, выданьне загаду; рада, забарона.
παρ-αγγέλλω, падаць, падаваць да ведама, праклямаваць; падаваць пароль.
παράγγελμα, ατος, τό, паведамленьне перaказванае адзін аднаму; загад, каманда, інструкцыя.
παράγγελσις, ἡ, = παράγγελμα.
παρα-γίγνομαι, быць пад рукою а. блізка; быць прысутным; прыйсьці, здарыцца; належаць да.
παρα-γιγνώσκω, хвальшыва або няправільна ці несправядліва вырашыць або пастанавіць.
παρ-αγκωνίζομαι, локцем адштурхнуць.
παράγραμμα, ατος, τό, напісанае дапаўненьне, параграмма.
παραγραφή, ἡ, кажная рэч упісаная побач; зацемка або азначэньне на маргінэсе.
παραγράφω, пісаць побач а. на маргінэсе; дадаць.
παρ-άγω, каля або побач выводзіць н., весьці ўздоўж н.; вымаршыраваць, прапусьціць, прапускаць войска, што маршируе; зьіначыць.
παραγωγή, ἡ, выводжаньне побач або праз; пра жаўнераў: займаньне становішчаў на лініі; пераводжаньне вёслаў бяз плюсканьня; выводжваньне з лініі; ухі-

леньне, адхіленьне; абмінаньне.
παράδειγμα, τό, наўзор, узор, прыклад; парадак, плян; лекцыя, навука, перасьцярога; ілюстрацыя.
παρα-δειγματίζω, паставіць пад слуп ганьбы, асароміць, даць прыклад.
παρα-δείκνυμι, выставіць на паказ а. як прыклад.
παράδεισος, ὁ, сад, парк, рай, парадіс.
παρα-δέχομαι, прыняць а. атрымаць, пераняць.
παρα-διατριβή, ἡ, бескарысны занятак, баскарысная
παραδίδωμι, /пера/даць; надаць тытул. //гутарка.
παραδοξολογία, ἡ, дзіўнае апавяданьне; дзіва, цуд.
παράδοξος, ον, супроцьлежны /да прынятае/ апініі; неспадзяваны; дзіўны; парадаксальны. //на, дзіўна.
παραδόξως, прысл, супроцьлежна апініі; неспадзява-
παραδόσιμος, ον, перададзены, пераказаны, даручаны.
παράδοσις, ἡ, пераказаньне, перадаваньне, выданьне.
παραδοχή, ἡ, акт атрыманьня.
παραδρομή, ἡ, бег побач або пры.///разам/ зь іншым.
παρα-δυναστεύω, кіраваць, упраўляць а. панаваць
παράδυσις, ἡ, пракрадваньне ў.
παραδύομαι, пракрасьціся ў, пранікнуць, пранікаць.
παραδωσείω, хацець перадаць а. адступіць ці выдаць.
παρα-ζηλόω, справакаваць да зайздрасьці а. помсты.
παρα-θάλπω, падбадзёрыць, пацешыць, пацяшаць.
παρα-θαρσύνω, падбадзёрыць, заахвоціць; узьняць пэўнасьць і давера.
παρα-θέλγω, уціхамірыць, /па/гадзіць, /па/мірыць.
παρα-θέω, бегчы побач; перагнаць у бегу, пераганяць.
παρα-θεωρέω, назіраць адну рэч побач іншае; параўноўваць; грэбаваць.
παραί = παρά. //ступак, памылковы крок.
παραιβασίη, ἡ, = παραβασία, ἡ, праступленьне; пра-
παραίβολος, ον, = παράβολος. //воціць.
παρ-αινέω, падгаварыць, нагаварыць, параіць, заах-
παρ-αιρέω, забраць, забіраць, зужыць, выкарыстаць; паменшыць, зьняць. //зак, істужка.
παραίρημα, ατος, τό, тое, што абкроена: шляк, абрэ-
παρ-αιτέομαι, прасіць /некага/; выпрасіць; прасіцца.
παραίτησις, εως, ἡ, просьба дараваць; атрыманьне праз малітву; дараваньне, выбачэньне, прабачэньне.
παραίφασις, εως, ἡ, заахвота, заахвочаньне, нагавор, пераканаьне; падбухторваньне; зводжаньне.
παρ-αιωρέω, павесіць побач.
παρακαθίζω, сесьці каля або блізка.
παρα-καίω, запаліць побач або пры гэтым.
παρα-κᾰλέω, клікаць /некага/, прыклікаць, выклікаць; клікаць на помач; выклікаць або прыводзіць на думку; прыклікваць багоў; прывесьці на ўспамін; запрасіць; [Пол., 523 с].

παρακάλυμμα, τό, накрыцьце, заслона, аслона, фіранка.
παρα-καλύπτω, засланяць, акрыць, ахінуць, зацямніць.
παρα-καταβάλλω, кінуць а. палажыць побач.
παρακαταβολή, ἡ, заклад грошай /у судзе/.
παρακαταθήκη, ἡ, тое, што заложана: заклад, залог.
παρα-καταθνήσκω, памерці а. паміраць побач а. каля.
παρακαταλείπω, пакінуць на перахаваньне.
παρά-κειμαι, легчы а. ляжаць побач а. блізка к.-н.
παρακέλευσις, εως, ἡ, заклік, заахвочаньне.
παρα-κινδύνευσις, εως, ἡ, адчайнае прадпрыняцьце, рызыка, харобрасьць.
παρα-κινδυνεύω, адважыцца; зрабіць рызыкоўнае прадпрыняцьце; трапіць у небясьпеку. //ца.
παρα-κινέω, перасоўваць, перастаўляць на іншае мес-
παρα-κίω, ісьці, прайсьці побач.
παρα-κλέπτω, украсьці з боку або мінаючы.
παράκλησις, εως, ἡ, прыкліканьне, пакліканьне; заклік, заахвочаньне, падбадзёрваньне; пацеха.
παράκλητος, ὁ, параклетос, абаронца, адвакат, памочнік; той, хто нясе пацеху, радасьць;
у Н.З. ὁ Παράκλητος, Параклетос, Пацяшыцель, Памочнік, Дух Сьвяты.
παρα-κλίνω, павярнуць, нагнуць, або выгнуць на бок, выгнуць. //сусед пры стале.
παρακλίτης, ου, ὁ, ой, х о ўзь ежв р ;
παρ-ἀκοή, ἡ, непаслухмянасьць.
παρα-κοίτης, ου, ὁ, той, хто сьпіць побач, муж; згэтуль:
παράκοιτις, εως, ἡ, жонка.
παρ-ἀκολουθέω, сьледаваць побач або блізка, саправаджаць, таварышыць; разумець.
παρακομιδή, ἡ, пераношваньне праз; транспартаваньне праз; пераход, переезд, пераправа.
παρα-κομίζω, пераносіць, перапраўляць; перапраўляцца, пераносіцца.
παρακοπή, ἡ, засьляпеньне, шалёнасьць; прамах.
παράκοπος, ον, прамахнуты; падроблены; шалёны.
παρα-κόπτω, не папасьці ў мэту, прамахнуцца, прамахнуць; падрабляць /грошы/; рабіць н. непрадумана.
παρ-ἀκούω, побач чуць; прыпадкава чуць, не дачуць; няправільна зразумець.
παρα-κροτέω, паплескваць а. зьлёгка біць рукою па плячу або датыкаць з боку.
παρ-άκτιος, α, ον, = παρακτίδιος.
παρ-ακτίδιος, ον, = παράκτιος, на ўзьбярэжжу мора.
παρα-κύπτω, стануць на ўзбоччу; перахіліцца і заглядаць або глядзець на н.
παραλαμβάνω, атрымаць ад іншага чалавека [Пол., 369 c] ; атрымаць на ўласнасьць, атрымаць на аснове пе-

раказу або традыцыі /даўнасьці/; пераняць.
παρα-λέγω, паклесьці а. палажыць побач а. блізка.
παραλείπω, пакінуць на баку, абмінуць, забыць, пакінуць самому сабе, пакінуць забытым; занядбаць.
παραληπτός, ή, όν, успрыймальны.
παρα-ληρέω, чаўпці дурніцу.
παραλία, ἡ, морскае ўзьбярэжжа, лінія морскага ўзьбярэжжа, морска-ўзьбярэжная зямля.
Παραλία, οἱ або Πάραλοι, жыхары морскага ўзьбярэжжа.
παράλιος, ον, на моры, на морскім узьбярэжжы.
παράλλαγμα, ματος, τό, разьмен, разьмяненьне, замена.
παρ-αλλάσσω, пераставіць, перакласьці/зь месца на месца/; замяніць, зьіначыць; прайсьці побач.
παρ-άλληλος, ον, адно побач або ўздоўж іншага; аднабеглы, паралельны.
παράλογος, ον, непрадбачаны, неспадзяваны.
πάρ-αλος, ον, пры моры, блізка мора; прыбярэжны або паралічны.
Πάραλος, ἡ, адзін з атэнскіх гаспадарсьцьвеных вадаплаваў, прадназначаны для рэлігійных паслугаў; іншы зь іх Σαλαμινία (Σαλαμίνιος).
Πάραλος, ὁ, Паралос, сын Пэрыклеса, памер у маладым веку ў часе пошасьці.
παραλυτικός, ή, όν, даткнуты паралічам, спаралізаваны.
παρα-λύω, пусьціць на волю, асвабадзіць; асвабадзіцца, забраць; адсунуць на бок, аддаліць; звольніць; разьвітацца; кульгаць на адзін бок, кульгаць; паслабіць, абясьсіліць, учыніць млявым.
παρ-αμελέω, быць бястурботным; быць неахайным.
παραμένω, стаяць побач, стаяць каля; стаяць на гатове /памагчы хвораму/.
παραμετρέω, мерыць, памерыць адну рэч зь іншаю, параўнаць; вымерыць, адмерыць.
παραμίγνυμαι, упліўчыцца /ў натоўп/, зьмяшацца /з натоўпам/; убіцца, ушыцца; зьмяшаць.
παραμιμνήσκομαι, успомніць пры нагодзе; прыгадаць у гутарцы; адцеміць сярод іншага.
παραμονή, ἡ, пярэдадне; трываньне, працяг.
παραμπυκίζω, зьвязаць валасы істужкаю а. вянцом.
παραμυθέομαι, зьвярнуцца, зьвяртацца да /у прамове/, адрысаваць словы а. прамаўляць успакойваючы, пацяшаючы;
παραμυθία, ἡ, заахвочваньне. //заахвоціць.
παραμύθιον, τό, зварот /да людзей/, адрыс, прамова.
παραναγιγνώσκω, чытаць побач або блізка; параўноўваць чытанае.
παραναιετάω, жыць побач або блізка.
παραναλίσκω, бязмэтна траціць грошы.
παρανέω, плысьці побач або разам.
παρανέω, /с/сыпаць, насыпаць на кучу.

παρανήχομαι, плысьці побач а. ўздоўж узьбярэжжа.
παρανίσσομαι, мінаць, мінуць побач а. блізка.
παρανοέω, няправільна думаць.
παράνοιἄ, ἡ, параноя; псыхалягічная хвароба /ідэалягічнага характару/; глупота.
παρανομέω, пераступіць або зламаць права, дзеяць супроць права; захоўвацца бяспраўна.
παρανόμημα, ατος, τό, бяспраўны чын; праступства; зламаньне права.
παράνομος, ον, супроць-праву; бяспраўны, нелегальны; несправядлівы, неканстытуцыйны.
πάρ-αντα, прысл. бочна. //ніха.
παρά-νυμφος, ἡ, дружка маладое, якая вядзе яе да жа-
παρά-ξενος, ον, хвальшывы, падроблены.
παρά-παν, прысл. наагул; усё разам; разам узятае, цалкам, цалком; агулам /кажучы/. //конваньнем.
παραπείθω, лісьліва перагаварыць; перамагчы пера-
παραπέμπω, пасылаць міма а. праз ці паўз, уздоўж.
παραπικραίνω, расчараваць, разгарычыць, выклікаць гнеў; справакаваць.
παρα-πίπτω, прыпадкава наткнуцца а. спаткаць /-цца/; зрабіць памылку; упасьці побач.
παρα-πλέω, пераплываць; плысьці ўздоўж узьбярэжжа.
παρα-πλήσιος, ον, які падыходзіць бліжэй; бадай што такі самы, адыстар, падобны.
παρα-ποιέω, падрабіць, падрабляць, імітаваць, насьлядаваць.
παρ-απόλλυμαι, гінуць побач; /зь/нішчыць побач.
παρα-πόντιος, ον, паложаны пры моры.
παρα-ποτάμιος, α, ον, паложаны блізка ракі.
παραπρεσβεία, ἡ, хвальшывае амбасадарства.
παρα-πρεσβεύω, выканаць хвальшыва а. нягодна амба-
παράπρισμα, ατος, τό, апілавіны. //садарства.
παράπτωμα ατος, τό, памылкавы крок, памылка, грэх.
πάρ-αρος, ον, няцямкі, някемлівы, глупы, дурны.
παρα-ρρέω, плысьці побач; выляцець з галавы.
παρα-ρρητός, ή, όν, паддатны прыязным словам.
παρασάγγης, ου, ὁ, парасанґа – ужываная ў Пэрсыі мера адлегласьці даўжынёю каля 5-ці км і адказваючая 30-ці грэцкім стадыям.
παρα-σείω, хістаць, хістацца; гушкацца.
παρά-σημος,ον, знакам абясьпечаны, абазначаны пячаткаю; пра грошы: падроблены.
παρασιτέω, есьці за сталом іншага; мець месца пры публічным стале; быць паразытам.
παρασευάζω, быць гатовым; прыгатовіць, прыгатаўляць; быць нагатове.
παρα-σκηνέω, знайсьціся побач зь іншым у абозе; быць побач некага ў палатцы.

παρα-σκήνια, τό, п стор[illegible] бочн е крыло сцэны;
бочны ўваход у тэатр. //палаткаю.
παρασκηνόω = παρασκηνέω, закрыць фіранкаю, накрыць
παρα-σκήπτω, праехаць блізка а. каля; зьнічўку напась-
παρα-σκοπέω, зірнуць на н. //ці а. удырыць.
παρα-σπάω, вырваць або вывярнуць на бок; цягнуць
да сябе або на свой бок.
παρ-ασπίζω, са шчытом стануць на баку /да змаганьня/.
παρασπιστής, ου, ὁ, сябра зброі; той, хто нясе
шчыт побач. //моўленасьці.
παρασπονδέω, зламаць умову, дзейнічаць супроць да-
παρά-σπονδος, ον, вераломны, супярэчны ўмове.
παραστάς, άδος, ἡ, скар. παστάς, кажная рэч, я-
кая стаіць побач; слуп, філяр, калёнада, сенцы.
παράστᾶσις, εως, ἡ, паложаньне а. пастаўленьне по-
παραστατέω, стануць побач а. блізка. //бач.
παραστάτης, ου, ὁ, нехта, хто стаіць каля а. бліз-
ка; таварыш а. сябра ў бою. //тэнтка.
παρα-στάτις, ῐδος, ἡ, памочніца, сяброўка, асыс-
παρα-στείχω, ісьці, праходзіць, мінаць побач; па-
дыходзіць, падступаць, уваходзіць, зьмяшчацца.
παρα-στορέννυμι, выцягнуць, -цца а. распасьцерціся
побач ці ўздоўж; расьцягнуцца.
παρα-στρέφω, перавярнуць а. выгнуць набок; ухіліць,
адхіліць, запабегчы.
παρα-συγγρᾰφέω, зламаць умову а. кантракт.
παρα-σύρω, выцягнуць, выцягваць, валакчы, вывa-
лакчы; цягнуць сіламоцаю.
παράταξις, ἡ, пастаўленьне /жаўнераў/, стаўлень-
не ў баёвы парадак.
παρα-τάσσω, побач уставіць, ставіць побач адзін
каля аднаго, на баку /па/ставіць; уставіць у баёвы
рад /а. супроць н./; уставіцца ў баёвы парадак.
παρα-τείνω, выцягнуць у лінію а. выцягнуцца побач
а. навонкі /нечага/; выдуць, выдуцца.
παρα-τείχισμα, ατος, τό, сьцяна а. форт пабудованы
супроць; паралельная а. крыжовая сьцяна.
παρα-τεκταίνομαι, перарабіць, перабудаваць, папра-
віць; зьіначыць хворму.
παρα-τέμνω, абкроіць на бакох; абкроіць.
παρα-τηρέω, зблізка а. з боку прыглядацца; сачыць,
παρατήρησις, εως, ἡ, назіраньне. //пільнаваць.
παρα-τίθημι, тут-жа а. блізка пасадзіць а. паста-
віць; абясьпечыць /харчамі/, заспасобіць.
παρα-τίλλω, вырываць /валасы/, абезвалосіць, рабіць
голым або лысым.
παρατρέπω, зыйсьці на бок, зыйсьці з правільнага
шляху, эблудзіць, -цца; накіраваць у іншы напрамак;
зманьваць, зманіць; паправіць, перакачаць.[Пол.364,d,e].

παρα-τρέχω, /пра/бегчы міма; бегма бегчы а. хутка.
παρα-τρέω, спалохана /ад/скочыць на бок.
παρα-τρίβω, церці /адну рэч аб іншую/. //ху.
παρατροπή, ἡ, зварот з дарогі а. з правільнага шля-
παρατροπέω, зыйсьці з дарогі, зыйсьці з правільнага шляху; памыляцца, памыліцца; [Пол., 364,d,e].
παρα-τρώγω, грысьці, абгрызваць, кусаць, адкусваць, адкусіць; каўтаць, глытаць.
παρατρωπάω, адвярнуць гнеў /божы/; скіраваць у іншы бок; [Пол., 364,d,e].
παρα-τυγχάνω, прыпадкава быць прысутным; якраз прыйсьці на гэта.
παρά-τῡπος, ον, адцемлены, адбіты хвальшывым штампам; падроблены.
παρ-αυδάω, выказацца, выказвацца, прамаўляць да.
παραυλίζω, жыць або ляжаць побач а. блізка.
πάρ-αυλος, ον, суседні, блізкі.
παρ-αυτίκα, прысл. зараз-жа, тут-жа.
παρα-φαίνω = παρφαίνω, побач н. ісьці і сьвяціць яму; побач паказваць.
παρα-φέρω, насіць, несьці разам; прыносіць, выносіць, заносіць, адносіць.
παρα-φεύγω, пераляцець, пералётваць.
παρά-φημι, нагаварыць, падгаварыць, пераканаць.
παρα-φθάνω, прыйсьці, прыходзіць раней; папярэдзіць,
παρα-φθέγγομαι, сказаць дадаткова //выперадзіць. а. між іншым; уставіць, дакінуць слова /у гутарку/.
παραφορά, ἡ, прынаджваньне, чараваньне; захапліваньне ч.-н.; падманьваньне.
παρα-φορέω, прынесьці, прыносіць; ставіць /на стол/, падаваць; служыць пры стале.
παράφραγμα, ατος, τό, парапэт, бастыён, апора, плот.
παραφράσσω, абгарадзіць плотам бок а. навакол.
παρα-φρονέω, быць адурэлым; быць духова сутрэсеным; гаварыць бяз сэнсу.
παραφρονία, ἡ = παραφροσύνη. //ца.
παραφροσύνη, ἡ, шалёнасьць, безразумнасьць, дурні-
παρα-φρυκτωρεύομαι, пераказваць ворагу здрадзецкія сыґналы.
παρά-φρων, ον, безразважны, дурны, ашалелы.
παρα-φῡλάσσω, пільнаваць, назіраць, быць на стражы.
παρα-χειμάζω, перазімаваць.
παρα-χειμασία, ἡ, перазімаваньне. //ці.
παρα-χέω, даліць, daліваць, уліць; дасыпаць, утрэсь-
παραχράομαι, ужываць або тасаваць няправільна, надужываць; дзейнічаць памылкава; занядбаць.
παραχρῆμα, прысл. на месцы, проста зь месца.
παρα-χωρέω, ісьці або адыйсьці на бок; уступіць месца іншаму.

παραχώρησις, εως, ἡ, уступленьне, даньне/месца ін-
παραψῦχή, ἡ, прахалода, адсьвяжэньне. //шаму.
παρα-ψύχω, ахалодзіць, адсьвежыць, -цца; адпачыць.
πάρδακος, ον, мокры, вільготны; сыры.
πάρδαλις, εως, ὁ, ἡ, пардэля, пантэра, леопард.
πάρδος, ὁ, /лео/пард, пантэра.
παρεγγράφω, дапісаць, дадаць /у паперах/; унесьці, упісаць побач /тайна, хвальшыва/.
παρ-εγγυάω, уручыць, пераказаць, даручыць; рэкамэндаваць; пераказваць далей; загадаць, заахвоціць.
παρ-εγγυή, ἡ, клíканьне, заклік, заахвочаньне; 2. пароль, кліч.
παρ-εγκλόνω, выгінаць на баку; паддацца на бок; адступіць на бок. //доўца.
παρ-εδρία, ἡ, сядзеньне побач; урад; годнасьць ура-
πάρ-εδρος, ον, за сталом побач; з боку; наступны ад /за/, блізкі.
παρ-έζομαι, сядзець каля, сесьці побач.
παρειά, ἡ, шчака, сківіца; пра зьвера: морда.
παρ-είκω, уступіць, адступіць; паддацца; зыйсьці з дарогі; дазволіць.
πάρειμι, быць прысутным, быць пры /гэтым/, прысутнічаць; прыбыць на месца; быць у стане /памагчы/.
παρ-εισάγω, /патайком/ увесьці; выступіць наперад; прадставіць, -цца.
παρ-εκβαίνω, перaступіць; пераключыць.//радненьне.
παρέκβασις, ἡ, пераступленьне, перакрочаньне; звы-
παρ-εκτείνω, выцягнуць побач; выцягнуцца.
παρελαύνω, ехаць /да, у/; ехаць каля; ехаць наперад.
παρεμβάλλω, паставіць каля а. паміж; кінуць / увесьці ў акцыю/ вайсковую адзінку ў баёвай спраўнасьці.
παρεμβολή, ἡ, пастаўленьне побач; устаўленьне ў баёвы строй; абоз, умацаванае месца; замак, цытадэля.
παρεμβύω, пхаць, напіхаць, папіхаць.
παρεμπόρευμα, ατος, τό, рэч /тавар/ малае вартасьці.
παρέρχομαι, праходзіць побач або мінаць.
παρεσθίω, есьці каля, ад'есьці кусок; грысьці.
πάρεσις, εως, ἡ, дазвол прыйсьці /ісьці/; дараваньне /грахоў/; адпушчэньне /грахоў/; асвабаджэньне /ад платы/; замена /судовае пастановы/; паслабленьне.
παρευθύνω, абаперціся на бок; адапхнуць на бок; адвесьці к.н. з правільнага шляху; змусіць, змушаць.
παρ-ευκηλέω, супакойваць, супакоіць; пацяшаць, па-
παρ-ευνάζομαι, ляжаць а. спаць побач. //цешыць.
πάρ-ευνος, ὁ, ἡ, сябра ложа, муж, жонка.
πάρ-ευνος, ον, вясельны, шлюбны. //ваць.
παρ-ευρίσκω, знайсьці, адкрыць, вынайсьці; хітра-
παρ-ευτρεπίζω, добра ўпарадкаваць, прывесьці ў парадак; парадкаваць.

παρ-έχω, прапанаваць, падаваць; прадставіць /да дыспазыцыі/, даставаць, выдабываць; уступіць, пераказаць, спрычыніць; занядбаць; паказаць, -цца.

παρ-ηβάω, старэцца, перацьвітаць; быць "на парозе

πάρ-ηβος, ον, пастарэўшы, адцьвіўшы. //старасьці".

παρηγορέω, падгаварыць, заахвоціць; пацешыць.//толя.

παρηγορία, ἡ, пацеха /рэлігійная/, пацяшэньне, па-

παρ-ήγορος, патолены, пацешаны, заахвочаны, падба-

παρήιον, τό, = παρειά, шчака, сківіца. //дзёраны.

πάρηίς, ίδος, атт. παρῆς = παρειά.

παρ-ήκω, побач а. ўздоўж расьцягнуцца; прайсьці, праходзіць каля; асягнуць, дасягнуць; мінаць /час/.

παρ-ῆλιξ, ἶκος, ὁ, ἡ, у веку, абясьсілены.

πάρ-ημαι, сядзець побач а. пры гэтым; быць прысутным; жыць пры гэтым; затрымацца /на кватэры/. //жа.

πάρηξις, ἡ, прыўзьбярэжаньне, прыбыцьце да ўзьбярэж-

παρ-ηονίτης, ου, ὁ, стаяньне, пастой на ўзьбярэжжы.

παρηορίαι, ων, αἱ, рамеьні а. збруя, пры помачы якое прыстаўляўся дадатковы конь. //дурэлы.

παρήορος, ον, дадатковы /конь/ ; побач іншага; а-

παρθενεία, ἡ, дзявоцтва, нявіннасьць, дзявочы стан.

παρθένεια, τά = παρθένια, τά.

παρθένειος = παρθένιος, ον, дзявочы, нявінны.// ці.

παρθένευμα, ατος, τό, стан дзявочасьці а. нявіннась-

παρθενεύω, н. уважаць за дзявіцу а. нявінную і адпаведна абыходзіцца а. шанаваць; весьці дзявічае жыцьцё; быць нявіннаю, недатыкальнаю а. дзявіцаю.

παρθενία, ἡ, дзявічасьць, беззаганнасьць, нявіннасьць, недатыкальнасьць.

παρθένια, τά, дзявочыя песьні, дзявочыя хараводы.

παρθενική, ἡ, панна, паненка, дзева.

παρθενικός, ή, όν, дзявочы, нявінны.

παρθένιος, α, ον, дзявочы, нявінны, недатыкальны.

παρθένιος, ὁ, сын незамужняе жанчыны.

παρθενο-καρπία, ἡ, партэнокарпія, зьявішча ў батаніцы: выданьне плоду без насеньня. //дзяўчына.

παρθένος, ἡ, нявінная дзяўчына, панна, незамужняя

παρθένος, ὁ, неажэнены юнак

παρθενόχρως, ωτος, ὁ, ἡ, дзявочы далікатны колер, прыгожасьць спазору.

παρθενών, ῶνος, ὁ, памяшчэньне дзявіцы, панны.

Παρθενών, Партэнон, сьвятына на чэсьць Атэны Партэнскае на Акраполісе ў Атэнах адбудаваная Пэрыклесам.

παρ-ιαύω, побач або разам спаць.

παρ-ίημι, спускаць а. пасылаць уніз; упасьці патануць, утапіць; пакінуць; не зьвяртаць увагі; дазволіць.

παρ-ιππεύω, праехаць міма а. побач; пераехаць праз.

πάρ-ισος, ον, бадай-што роўны, адыстар, якраз як.

παρ-ισόω, зрабіць роўным як /цюцячка ў цюцячку/, па-

раўнаць; памерыцца з к.-н.
παρίστημι, стаяць побач; умясцовіць пры, каля або блізка; заахвяраваць, запрапанаваць н.; успомніць загадзя; раіць, падаць думку; [М. Аўр., З. II].
παρ-ίσχω = παρέχω, падаваць, прапанаваць.
παρίσωσις, εως, ἡ, роўнасьць у рэторычным выражэньні; аднолькавасьць у пабудове сказу.
Παρμενίδης, ὁ, Пармэнідэс, філёзаф з Элеі /Magна Ґрэцыя ў Італі/.
Παρνάσ(σ)ιος, α, ον, іён. Παρνήσιος, η, ον і ος, ον, парнаскі або з Парнасу; гэтаксама жан. р.: Παρνησιάς, άδος і Παρνησίς, ίδος.
Παρνᾶσός і Παρνησός, ὁ, Парнас, падвойнашчытны горскі камплекс у Фокіс на паўдзённым падножжы якага знаходзіліся Дэльфы; тут знаходзілася сьвятыня, прысьвечаная Апольлёну /згэтуль Дэльфійская сьвятыня/.
Πάρνης, ηθος, ἡ, Парнэс, калісьці пакрытыя лесам горы ў паўн-ўсходн. Аттыцы на бэоцкай мяжы.
Παρνησός, ὁ, іён. для Παρνασός.
πάρνοψ, οπος, ὁ, нейкі род шаранчы.
παρ-οδεύω, прайсьці побач.
παρόδιος, ὁ, вандроўнік.
παροδίτης, ου, ὁ, (παροδῖτις, ίδος, ἡ), вандроўнік, падарожнік.
πάρ-οδος, ἡ, дарога або праход да, у або каля; бочная дарога; мінаньне, праходжаньне побач; доступ.
πάροιθε, перад галоснаю πάροιθεν, прыназ. перад, у прысутнасьці; прысл. перад, ад, пра, наперадзе, спераду, спачатку, зноў, яшчэ раз.
παρ-οικέω, жыць побач а. блізка, быць суседам; жыць уздоўж узьбярэжжа.
παροικησία, ἡ = παροίκησις, ἡ, суседства.
παροικία, ἡ, жыцьцё аселасьць на чужыне.
παρ-οικίζομαι, пасяліцца а. асесьці на жыльлё.
παροικίζω, асесьці на жыльлё блізка а. у суседстве.
παρ-οικοδομέω, будаваць блізка а. у суседстве; забудоўваць.
πάρ-οικος, ον, які жыве па суседству а. блізка.
πάροικος, ὁ, сусед.
παροιμία, ἡ, выслоўе, прыказка; у Н.З. прыповесьць; /пароймія́графія, галіна лексыкоґрафіі, якая займаецца зьбіраньнем і апрацоўваньнем выслоўяў, прыказкаў і п./; алеґорыя, параболя; [Dud.1,б.515] // рычны.
παροιμικός, ή, όν, выслоўевы, прыказкавы, аляґо-
παρ-οινέω, няпрыгожа паводзіць сябе ў п'яным стане.
παροινία, ἡ, няпрыстойнасьць п'яніцы.
παρ-οίνιος, τό, застольная песьня; п'яны /=чалавек/.
παροίτερος, α, ον, першы, франтовы, высунуты наперад.
παρ-οίχομαι, праходзіць міма, поруч, каля; быць

пройдзеным побач а. міма.

παροκωχή, ή, пастарчаньне, дастава.

παρ-ολιγωρέω, крышку занядбаць, недагледзець, быць недагледжаным.

παρ-ολισθάνω, збоку а. неспасьцярсжна ўсьлізгнуцца.

παρ-ομοιάζω, быць падобным.

παρ-όμοιος, ον, вельмі а. даволі падобны, цюцечка ў цюцечку падобны, адыстар, падобны.

παρ-ομοίωσις, εως, ή, сугучнасьць.

παρ-ονομάζω, даць мянюшку; стварыць слова.

παρονομασία, ή, сугучнасьць /словаў/.

παροξυντικός, ή, όν, заахвочаны, падбадзёраны.

παρ-οξύνω, падбадзёрыць, заахвоціць, падшпорыць.

παροξυσμός, ό, выбух, узбуджэньне, узьняцьце, падбухторваньне; правакацыя; атака; пароксызм.

παρόρασις, ή, недагледжаньне, недагляд; нехлямежнасьць, неакуратнасьць.

παρ-οργίζω, раззлосьціць, раззлаваць, давесьці да гневу; быць даведзеным да гневу; гневацца.

παροργισμός, ό, правакацыя да злосьці а. гневу.

παρ-ορίζω, перайсьці а.перакрочыць н. мяжу.

παροριστής, ου ό, парушальнік /межаў/.

παρ-ορμίζω, паставіць на катвігу адзін /вадаплаў/ побач аднаго.

πάρ-ορνις, ῑθος, ό, ή, пад непамысным знакам, пад знакам дрэннага прадвесьця а. прадзнаменьня.

παρ-ορύσσω, капа́ць побач а. каля; капа́ць жалязьняком у спаборніцтве /олімпійскіх гульняў/.

πάρος, прысл. час: перад, наперад, раней, калісьці.

Πάρος, ή, Парос, адзін з Цыклядаў.

παρουσία, ή, парузія, наяўнасьць, прысутнасьць; у сьвеце хрысьціянскім: другі прыход Ісуса Хрыста; у рэторыцы: ужываньне цяпершняга часу замест прошлага або будучага. //чэньне.

παροχή, ή, пастарчаньне, заспасобленьне, забесьпя-

παρ-οχλίζω, рушыць /адваліць/ на бок пры помачы бомы.

πάρ-οχος, ή, калёсьнік, які едзе на калёсьніцы побач; спадарожнік, спадарожны.

παρ-οψίς, ίδος, ή, /дадатковы/ паднос з вышуканымі пачастункамі.

παρρησία, ή, свабода мовы; шчырасьць, адкрытасьць.

παρ-ρησίζομαι, гаварыць свабодна, шчыра выказацца, адкрыта сказаць.

παρρησιαστής, ου, ό,той, хто свабодна гаворыць.

παρρησιστικός, ή, όν, адважна, з куражом /выказвац-

παρσένος, ή = παρθένος. //ца.

πάρφασις, εως, ή = παραίφασις.

παρώας, ου, ό, вужака чырвона-брунатнага колеру /сакр. для Асклепіёса/.

παρῳδία, ἡ, пародыя, бурлеск, жарт, карыкатура.
παρ-ῳδός, όν, які камічна а. сьмешна пяе.//у тайніцы.
παρωδέω, адпіхаць, сьпіхаць набок; выбіць з; трымаць
παρωδός, όν, чырвона-бранзовы. //ры.
παρ-ωρείτης, ου, ὁ, чалавек, які жыве на ўзбоччу га-
πάρ-ωρος, ον, нечасовы, спозьнены, несэзонавы, не-
παρ-ωροφίς, ίδος, ἡ, частка даху, //сезонны.
якая выступае за сьцяну ґаымсу.
πᾶς, πᾶσα, πᾶν, род. скл. παντός, πάσης, παντός, увесь, уся, усё, суцэльны, агульны, суцэльнае ўсё, τό πᾶν і τά πάντα, цэлае, суцэльнасьць; τά πάντα δέκα, разам дзесяць.
Πασί-μαχος, ὁ, Пасімахос, адзін са спартанцаў.
πᾱσῑμέλουσα, ἡ, усімі шанаваны, усеслаўны.
πάσσαλος, ὁ, = πάτταλος, калок, драўляны гвозд у сьцяне, крук, вешалка; заткала, корак, шпунт.
πάσ-σοφος, ον = πάνσοφος.
πάσσω = πάττω, сыпаць, раскідаць, раскінуць, сеяць, расьцярушваць, расьцярушыць, пасыпаць.
παστάς, άδος, ἡ, = παραστάς.
παστέος, α, ον, пасыпаны.
παστός, ὁ, = παστάς, пашлюбнае ложа, паш. камора.
πάσχα, τό, /з гэбр./ пасхавае ягнё.
Πάσχα, τό, Вялікдзень; //дня.
καλο Πάσχα, /жадаем/ прыгожашчасьлівага Вяліка-
πασχητιασμός, ὁ, ненатуральная ўцеха, похаць, юр.
πάσχω, цярпець, быць наведаным чым-небудзь /добрым ці дрэнным/; зносіць боль, пераносіць гора; чуць, перажываць /гора/; чуцца; дазнаваць уражаньне (πεπόνθατε – Абар. Сак., 17, а).
παταγέω, пляскаць /рукамі/; шумець, гудзець.
πάταγος, ὁ, пляскаьне, шум, гул, ляскаьне.
πατάσσω, біць, удырыць, стукаць, стукнуць, папіхаць, папіхнуць; /у/калоць; забіць /на сьмерць/.
πατέομαι, жывіцца, карміцца, харчавацца, есьці, частавацца, пробаваць; зьесьці, перакусіць, падмаца-
πατερίζω, казаць, клікаць, зваць бацькам. //вацца.
πατέω, каштаваць, /с/пробаваць; стукаць, крочыць; таптаць, растаптаць.
πατήρ, ὁ, тата, папа, бацька, ацец; πατρός πατήρ, бацька бацькі, дзед; нашчадак, бацька роду, прабацька.
πατησμός, ὁ, пратаптаньне, праходжаньне.
πάτνη, ἡ, дар. замест φάτνη. //ка.
πάτος, ὁ, хада, ступаньне, вытаптаная дарога, сьцеж-
πάτρα, ἡ πάτρη, ης, ἡ, родны край, бацькаўшчына.
πατρ-αδελφεός, ὁ πατρ-άδελφος.
πατρ-άδελφος, ὁ, бацькавы брат, дзядзька па бацьку.
πάτρη, ἡ, πάτρα.
πατριά, ιή, ἡ, = πάτρα, бацькаўшчына, родны край.

πατρι-ἀρχης, ου, ὁ, бацька а. галава дому; патрыярх.
πατρίδιον, τό, тата, татачка.
πατρίκιος, ὁ, патрыціюс, патрыцы.
πατρικός, ή, όν, бацькаўскі, бацькавы, прыналежны бацьку, бацькаўскага паходжаньня; нашчадны.
πάτριος, α, ον, = πατρικός.
πατρίς, ίδος, ἡ, тое, што належыць бацьком; бацькаўшчына, родны край.
πατριώτης, ου, ὁ, чалавек, які належыць да аднаго і таго самага краю; суродзіч; чалавек, які любіць свой край, сваю бацькаўшчыну і аддадзены свайму народу, па- //трыёта.
πατριῶτις, ιδος, ἡ, патрыётка;
πατριῶτις στολή, народны строй, народная вопратка.
πατροδώρητος, ον, дадзены а. надзелены бацькам.
πατρόθεν, ад а. пасьля бацькі; паводля бацькавага імя, па бацьку; зь імем бацькі. //ку.
πατρο-κασίγνητος, ὁ, бацькавы брат, дзядзька па бацьку.
Πάτροκλος, ὁ, Патроклёс, сын Мэноіціёса, прыяцель //Ахільлеса.
πατροκτονία, ἡ, бацьказабойства.
πατρο-κτόνος, ον, бацьказабойчы.
πατρο-ολῴης, ου, ὁ = πατραλῴας ου, ὁ, бацьказабой- //ца.
πατρονομέω, кіраваць, упраўляць паводля таго, як кіраваў бацька.
πατρονομία, ὁ павага а. улада бацькі; бацькавы аўтарытэт, гаспадар дому, бацька ў сям'і; [М. Аўр. I,9].
πατρο-παράδοτος, ον, атрыманы па бацьку, спадкаемны па бацьку; пакінуты бацькам.
πατρο-πάτωρ, ορος, ὁ, бацька бацькі, дзед па бацьку.
πατρο-στερής, ές, безбацькаўскі.
πατροῦχος, ον, спадчынавы, спадкавы па бацьку.
πατροῦχος, ἡ, спадчыніца па бацьку.
πατρο-φονεύς, έως, ὁ, бацьказабойца.
πατρο-φόνος, ον, бацьказабойчы.
πατρο-φόντης, ου, ὁ, бацьказабойца.
πατρ-ωνύμιος, ον, названы імем бацькі.
πατρῷος, ον = πατρώιος, η, (α, ον), бацькавы, бацькаўскі; спадчынавы; атрыманы на дарозе спадку, пераказаны бацькам.
πάτρως, ὁ, дзядзька па бацьку.
πάτταλος, ὁ = πάσσαλος, ὁ.
πάττω, = πάσσω.
παῦλα, ἡ, пункт супачынку; паўза; супачынак; давядзеньне да канца; канец. //часу.
παυράκι(ς), прысл. некалькі разоў, рэдка, час ад
παυρίδιος, α, ον, крышку, мала, вельмі мала, коратка, вельмі коратка.
παυρο-επής, ές, не шматлікіх словаў.
παῦρος, α, ον, = παυρίδιος.
παυς-άνεμος, ον, ветрасупакойваючы.
Παυσανίας, ὁ, Паўзаніяс.

παυσι-κάπη, ἡ, спасьцярожны каўнер /аброжжа, ашыйнік/ ношаны нявольнікамі ў часе працы зь зярном а. цестам з мэтаю перашкоды спажываньня яго.

παυσί-νοσος, ον, болесуцішны.

παυσί-πονος, ον, болестрымальны, болеканчальны.

παυστήρ, ῆρος, ὁ, той, хто супыняе а. ўціхамірвае; супыніцель, збаўца, аздаравіцель, лекар, доктар.

παυστήριος, ον, здольны суцішыць, аздаравіць а. супакоіць.

παυσωλή, ἡ = παῦλα, супачынак.

παύω, /с/кончыць, спыніць; супачыць, давесьці да супачынку; уціхамірыць; абрахманіць.

παφλάζω, шумець, клякатаць, стукацець, гудзець, біць крыніцаю, прабівацца, пырскаць.

πάφλασμα, ατος, τό, пяненьне /пена/; шуменьне, шумавіны, шумавіньне.

Πάφος, ἡ, Пафос, морскае места на Кіпросе, ведамае са свае сьвятыні на чэсьць Афродыты.

πάχετος, τό, = παχύς, гушчыня, таўшчыня.

πάχνη, ἡ, шэрань, іней; запеклая кроў.

παχνόω, дранцьвець, нямець, дубець; учыніць анямелым а. збянтэжаным.

παχύ-δερμος, ον, тоўсташкуры.

πάχος, εος, τό, гушчыня, таўшчыня, тугасьць; даўжыня.

παχύνω, таўсьцець, гусьцець, рабіць тоўстым; стацца густым а. тоўстым.

πᾶχυς, дар. = πῆχυς.

παχύς, εῖα, ύ, грубы, таўсты, тлусты, ад'едзены; моцны; /мэд. пахідэрмія – παχύς + δέρμα, паталягічнае згрубеньне шкуры/.

παχύτης, ητος, ἡ, = πάχος, таўшчыня.

πέδα або πεδά, дар.,эол. = μετά.

πεδάω, /с/путаць /ногі/, накласьці аковы; /зь/вязаць; перашкодзіць, перашкаджаць /хадзіць/.

πεδ-έχω, эол. = μετέχω.

πέδη, ἡ, путы; ножныя кайданы.

πεδητής, οῦ, ὁ, той, хто путае /коні/.

πεδιάς, άδος, прым. ж.р. плоскі, роўны, на раўніне; ἡ, πεδιάς, роўная, плоская краіна; на плоскай або роўнай зямлі: λόγχη πεδιάς, вастрыё копіі або бітва на адкрытым месцы.

πεδιεύς, έως, ὁ, абшарнік, валадар плоскага абшару; чалавк раўніны.

πέδῖλον, τό, пер. у мн.л. кажны абутак: падошвы, сандалы, чаравікі, камашы, капці.

πεδινός, ή, όν, плоскі, роўны, гладкі.

πεδίον, τό, раўніна, плошча, паляна, поле; адкрыты від.

πεδίον-δε, прысл. на поле, у зямлю, на раўніну.

πεδόθεν, прысл. з зямлі, з глыбіні сэрца.

πέδοι, прысл. на зямлі, у зямлі.

πέδοικος, ον, эол. зам. μέτοικος.

πέδον, ου, τό, грунт, зямля; падножжа.
πέδονδε, прысл. на грунт, на, у зямлю.
πεδόσε, = πέδονδε. //зямлю.
πεδο-στιβής, ές, уваходны на зямлю, які ступае на
πεδό-τριφ, ἶδος, ὁ, ἡ, ножных путаў /аковаў/
зношваньне: нікуды /нічога/ няварты нявольнік.
πέζα, ης, ἡ, ступеня /нагі/; спод і дно; паўзун.
πέζ-αρχος, ὁ, галава, камандзір пешых войскаў.
πεζ-έταιροι, οἱ, пешая стража цяжка азброеннае
македонскае пяхоты. //раваць.
πεζεύω, ісьці пеша, адбыцьпадарожжа; хадзіць, спацы-
πεζῆ, прысл. пеша; на, па зямлі.
πεζικός, ή, όν, прыналежны да ходзячага па зямлі.
πεδικός λεώς, пешыя людзі, пяхота.
πεζομαχέω, пеша а. на зямлі змагацца /біцца/.
πεζο-μάχης, ου, ὁ, пешы жаўнер.
πεζομαχία, ἡ, змаганьне, бітва напеша а. на зямлі.
πεζο-μάχος, ον, свомы для пешае бітвы на зямлі.
πεζο-νόμος, ον, свомы для загадваньня на сушы.
πεζοπορέω, ісьці, хадзіць пеша, адбываць падарожжа.
πεζός, ή, όν, пешы, наземны, на /па/ зямлі; які хо-
дзіць па сушы;
πεζοί, пешыя жаўнеры, пяхота;
ἱππεῖς, верхнікі, коньнікі, кавалерыя.
πειθαρχέω, быць паслухмяным, здысцыплінаваным,
слухацца; быць паслухмяным перад рэпрэзэнтуючым уладу.
πειθαρχία, ἡ, паслухмянасьць.
πείθ-αρχος, ον, паслухмяны.
πειθός, ή, όν, пераканаўчы, які пераконвае.
πείθω, пераканаць, перамагчы ў гутарцы; увесьці
/словам/ у блуд; змыліць, пераканаць у дрэнным сэн-
се,ашукаць; узбударажыць; датарнавацца да рады.
Πειθώ, όος, ἡ, скар.: οῦς, ἡ, Пераконваньне як пэр-
соніфікацыя багіні; здольнасьць пераконваньня; вымоў-
πεῖνα, = πείνη, ἡ, голад. //насьць.
πεινάλεος, α, ον, галодны. //пець голад.
πεινάω, скар.: πεινῶ, галадаць, быць галодным;цяр-
πεινέω, іён. для πεινάω.
πεῖρα, ἡ, іён. πείρη, ἡ, спроба, выпрабаваньне;
дасьведчаньне, веданьне, пазнаньне; прадпрыняцьце.
πεῖρα, ἡ, пункт, скрай, мяжа.
πειράζω = πειράω. //порт.
Πειραιεύς або Πειρᾶεύς, ὁ, Пірэус, ведамы атэнскі
πειραίνω, прывязаць, прымацаваць; завязаць /вузел/,
замацаваць вузлом.
πείρασις, ἡ, спроба.
πειρασμός, ὁ, спроба. //жага"/.
πειρατήριον, τό, сродак спробы а. доваду /"суду бо-
πειρᾶτής, οῦ, ὁ, чалавек, які прадпрыймае спробу,
пірат.

πειρᾶτικός, ή, όν, піратскі.
πειράω, -έω, πειράομαι, іён. -έομαι, прабаваць, прадпрыймаць спробу; ахвяраваацца; старацца, імкнуцца; прадпрыймаць.
πειρητήριον, τό, іён = πειρᾶτήριον.
πειρητίζω, прадпрыймаць, прадпрыняць спробу, прабаваць; даводзіць; прабаваць атакаваць; напасьці.
πείρινς, ινθος, ή, палукашак.
πείρω, пранікаць, пранікнуць, прасьвідраваць, прапхацца; пранесьці, праносіць, праехаць, праяжджаць.
πεῖσα, ης, ή, паслухмянасьць; перакананьне; падпарадкаваньне.
πεισί-βροτος, ον, пераканальны.
πεῖσμα, ατος, τό, канат, пры памачы якога трымаецца прыбераажаны вадаплаў; апора, даверра.
πεισμονή, ή, сільнае перакананьне; упорная просьба; упорыстасьць у акцыі.
πειστήριος, α, ον, угавораны, пераканааны /некім/, успрыймальны, пераможаны; здабыты.
πειστικός, ή, όν, = πειστήριος, пераканальны.
πέκος, τό, воўна, руно.
πεκτέω, стрыгчы.
πέκω, часаць, стрыгчы /авечкі/, скубаць; выбіваць.
πελαγίζω, быць на моры; быць як мора а. возера.
πελάγιος, α, ον, на моры, на адкрытым моры.
πέλαγος, εος, τό, мора, адкрытае мора /прастора/; воднае суэграмаджэньне; суэграмаджэньне водаў.
πελάζω, зьбліжаць, зьбліжацца; падыйсьці, падыходзіць бліжэй.
πελάθω, паэт. = πελάζω.
πέλανος, ὁ, апрэсьнік з адумыснае сумесі спальваны на алтары; ахвяра для багоў.
πελαργιδεύς, ὁ, малады бусел, бусьлянё.
πελαργικός, ή, όν, буславы, бусьліны.
πέλᾶς, прысл. бліэка, пад рукою.
Πελασγικός, ή, όν, прыналежны Пэлясґікам.
Πελασγοί, οἱ, Пэлясґі - тэрмін ужываны для акрэсьленьня пісьменьнкаў апісваючых пра-гэльленістычнае насельніцтва Гэльляды; 2. перадгістарычныя жыхары пазьнейшых гэльленаў - грэкаў.
Πελασγός, ὁ, /адз. л. пэлясґос - - (πελασγοί).
πελάτης, ου, ὁ, (жан. -άτις, ιδος, ή), той, хто падыходзіць бліэка, сусед.
πελάω, скар. ад πελάζω, зблізіць, наблізіць, нахіліць, імкнуцца /да збліжэньня/.
πέλαθος = σπέλεθος, ὁ, гной, памёт /птушыны/.
πέλεθρον, τό = πλέθρον.
πέλεια, ή = πελειάς, άδος, ή, дзікі голуб; 2 сьвятарка.
πελειάδες, αἱ, галубы.
πελειάς, άδος, ή, =πέλεια.

πελειο-θρέμμων, ον, які кормиць галубоў. //лікан.
πελεκάν, ᾶνος, = πελεκᾶς, ᾶντος, ὁ, дзяцел; 2. пэ-
πελεκάω, абсекваць сакерай, высекчы, высякаць.
πελεκίζω, секануць а. удырыць сакерай; гакнуць, га-
πέλεκκον, τό, тапарышча, ручка, ухват. //каць.
πέλεκυς, εως, ὁ, сакера, малаток; выслоўе: ἀλλὰ καὶ πελέκεσι - змагайся ня толькі кап'ём, але і сакерай: змаганьне ня ёсьць справаю адно жаўнера, але і каж-
πελεμίζω, махаць, гушкаць, ківаць; //нага з нас.
ускокваць /на каня/; трасьці, трасьціся, дрыжэць.
πελιδνός,= πελιτνός, ή, όν, паблеклы; шэра-бла-
πελιτνός, ή, όν, = πελιδνός. //кітны.
πελιός, ά, όν, пра цела: сьмяротна-бледны.
πέλλα, іён. = πέλλη, ης, малочнае вядро /драўлянае/; драўлянае міска, макацёр, кубак, апалонік.
πέλλα, ή, хутра; шкура.
Πελοπόννησος, ή, = Πέλοπος, νῆσος, (гл. Πέλοψ), Пэлёпоннэз.
πελλός, = πελός, ή, όν, на цёмна пахварбаваны: цёмна-чорны, чарнявы, змрочны.
πελός, ή, όν, = πελλός.
Πέλοψ, οπος, ὁ, (πελός, ὤψ), Пэлёпс, што за цёмны твар, сын Танталёса, пра якога кажацца, што выйшаў зь Лідыі і імем ягоным названы Пэлёпоннэз.
πελτάζω, служыць як пэлтасты.
πελταστής, ου, ὁ, той, хто нясе лёгкі шчыт, жаўнер лёгкага ўзбраеньня.
πελταστικός, ή, όν, прыналежны да пэлтастага; лёгка азброены; дасьведчаны ў ваенным мастацтве.
πέλτη, ή, малы лёгкі шкураны шчыт; 2. кап'ё; рукаятка.
πελτο-φόρος, ὁ, = πελταστής.
πέλω, быць у руху; рухацца, парушацца; быць, стацца.
πέλωρ, τό, страшыдла, страх.
πελώριος, α, ον, страшны, жудасны.
πέλωρον, τό, страшыдла.
πέλωρος, η, ον, жахлівы, страшны, звыраднелы.
πέμμα, ατος, τό, кажная прыпраўленая страва: салодкасьці, смакалык.
πεμματ-ουργός, ὁ, кандытар.
πεμπάδ-αρχος, ὁ, камандзір аддзелу пяці чалавек.
πενπάζω, /па/лічыць на пяці пальцах; лічыць.
πενπάς, άδος, ή, лік пяць; колькасьць пяці чалавек.
πεμπαστής, οῦ, ὁ, той, хто лічыць, рахуе, рахунка-
πέμπε, эоль. = πέντε, пяць. //вод.
πεμπταῖος, α, ον, пяцідзенны, на пяты дзень.
πέμπτος, η, ον, пяты; ἡ πέμπτη, пяты дзень.
πέμπω, /вы/слаць, вызначыць, паслаць, засылаць; 2. звольніць, адаслаць, засылаць.

πεμπ-ώβολον, τό, пяцівостры сахор, вілы, сахор.
πέμφις, εως, ἡ, пасланьне, высланьне, загад, мэта.
πενέστης, ου, ὁ, слуга, работнік, падзёншчык.
πένης, ητος, ὁ, чалавек працы рук, бедны, жабрак,
πενέστης, ου, ὁ, = πένης. //падзёншчык.
πενθαλέος, α, ον, сумны, засмучаны.
πενθερά, ἡ, жончына маці, цешча.
πενθερός, ὁ, жончын бацька, цесьць; швагер, сваяк.
πενθέω, быць у жалобе, сумаваць, быць акрытым жалобаю; наракаць, лямантаваць.
πένθημα, τό, лямантаваньне, плач, сумаваньне.
πενθ-ήμερος, ον, пяцідзэнны.
πενθ-ήμερον, τό, прамежжа, працяг пяці дзён.
πενθήμων, ον, поўны суму або гора. //бы.
πενθητήριος, α, ον, у стане глыбокага суму а. жало-
πενθήρης, ες, які лямантуе ў жалобе.
πενθητήρ, ὁ, ἡ, лямэнтатар, сумавальнік.
πενθήτρια, ἡ, жан. ад πενθητήρ.
πενθικός, ή, όν, жалобны.
πένθιμος, ον, своймы жалобе, суму, смутку.
πένθος, ους, τό, жалоба, сум, туга, журба, сумаваньне; няшчасьце, нядоля.
πενία, ἡ, беднасьць, галеча, нястача.
πενιχρός, ά, όν, бедны, у галечы.
πένομαι, працаваць, гараваць на жыцьцё; быць у патрэбе; быць бедным, жабраком. [Пол.,Х,607c].
πεντάγωνον, τό, пяцікутнік, пэнтаґон.
πενταδραχμία, ἡ, пяцідрахма, пяць драхмаў.
πεντά-δραχμος, ον, вагаю ў вартасьці пяці драхмаў.
πεντάγωνος, ὁ, пяцікутнік; пяцікутны будынак, пэн-
πεντ-άεθλον, τό, іён. πένταθλον. //таґон.
πεντ-άεθλος, ὁ, іён. πένταθλος.
πένταθλον, τό, пэнтатлон, спаборніцтва пяці практыкаваньняў: ἅλμα, δίσκος, δρόμος, πάλη, πυγμή.
πέντ-αθλος, ὁ, спаборнік у пэнтатлоне.
πεντάκις, прысл. пяць разоў, пяцікратна.
πεντακις-μύριοι, αι, α, пяць разоў па 10.000 = 50.000, пяцідзесяцітысячны. //чалавек.
πεντακοστ-άρχης, ου, ὁ, камандзір аддзелу ў пяцьсот
πεντακόσιοι = πεντηκόσιοι, αι, α, пяцьсот.
πεντακοσιο-μέδιμνος, ον, каторы валодае зямлёю, якая на год дае ўраджаю 500 мэдімнасаў збожжа. Згэтуль πεντακοσιομέδιμνοι першая кляса ўзьніклая ў Атэнах у выніку рэформаў Солёна; іншыя тры клясы: ἱππεῖς, коньнікі, рыцары – 300 мэдімнасаў зярна, ζευγῖται – сяляне зь ярмом валоў і гадавым даходам 200 мэдімнасаў.
πεντακοσιοστός, ή, όν, пяцісоты.
πεντά-πηχυς, υ, εος, пяць локцяў уздоўж і шырыню.

πεντα-πλάσιος, іён – πλήσιος, α, ον, у пяць столак, пяцікратны.
πεντα-πλήσιος, η, ον, іён = πενταπλάσιος.
πεντά-πολις, εως, ή, пяціградзьдзе, акруга, павет з пяцьма местамі.
πεντα-στάδιαῖος, пяць стадыяў даўжыні.
πεντά-στιχος, ον, пяцірадковы а. пяцівершавы.
πεντά-στομος, ον, пяцівуснавы.
πεντά-τευχος, ον, пяцікніжны; пяць кніг у вадным томе;у Ст. Зап. першыя пяць, прыпісваныя Майсею,кніг,
πεντά-τευχος, ή, Пяцікніжжа а. Пэнтатух //Пэнтатух. /пераважна адносіцца да пяці Майсеевых кніг/ а. Тора, г.зн. "права".
πεντα-φυής, ές, пяць у натуры або лікам.
πένταχα і πενταχοῦ, прысл. пяцікратна.
πέντε, пяць.
πεντεδραχμία, ή, пяць драхмаў.
πεντέ-δραχμος, ον, пяцідрахмавы.
πεντε-καί-δεκα, пяць-і-дзесяць, пятнаццаць.
πεντε-και-δέκατος, пятнаццаты.
πεντεκαιδεκα-ναῖα, ή,(πεντεκαίδεκα+ναῦς), флятыля складзеная з пятнаццаці вадаплаваў.
πεντεκαιδεκα-τάλαντος, ον, у вартасьці вагі пятнаццаці талянтаў. //лаў.
πεντεκαιδεκ-ήρης, ές, з пятнаццацьцю радамі вёс-
πεντεκαιπεντηκοντα-ετής, ον, пятнаццацігодні.
πεντε-τάλαντος, ον, у вартасьці пяці талянтаў.
πεντ-ετηρίς, ίδος, ή, прамежжа часу пяці гадоў; 2. кажныя пяць гадоў.
πεντ-έτης, ες, трывалкі на працягу пяці гадоў.
πεντε-τριάζω, перамагаць пяць разоў.
πεντήκοντα, пяцтдзесят.
πεντηκοντά-ετις, ιδος, ή, пятнаццацігадовая.
πεντηκοντα-ετής, ές, пятнаццацігодні.
πεντηκοντα-κάρηνος, ον, пятнаццацігаловы /стада/.
πεντηκοντα-κέφαλος, ον, = πεντηκοντακάρηνος.
πεντηκοντά-παις, -παιδοι, ό, ή, у складзе пяцідзесяці дзяцей. //людзей.
πεντηκόντ-αρχος, ό, камандзір аддзелу пяцідзесяці
πεντηκοντήρ, ῆρος,ό, камандзір аддзелу пяцідзесяці чалавек /у спартанцаў/.
πεντηκοντό-γυος, ον, пяцьдзесят адзінак зямельнае меры упраўнае зямлі.
πεντηκοντ-όργυιος, ον, пяцьдзесят фатомаў /сажняў/ глыбіні або вышыні.
πεντηκόντ- ορος, вадаплаў пяцідзесяці вёслаў: па 25 на кажным баку.
πεντηκοντούτης, ές, пацідзесяцігодні.
πεντηκόσιοι, αι, пяцьсот.

πεντηκοστεύω, зьбіраць падатак г. зв. πεντηκοστή або двухпрацэнтны.
πεντηκοστή, ἡ, пяцідзесятая частка = 2-х працэнтнаму падатку ў Атэнах накладанаму на ўвозныя і вывозныя тавары; ἡ πεντηκοστή ἡμέρα, пяцідзесяты дзень пасьля Вялікадня, дзень пяцідзесятніцы.
πεντηκοστήρ, ῆρος, ὁ, = πεντηκοντήρ. //κοστή).
πεντηκοστο-λόγος,ον, які зьбірае падатак - (πεντη-
πεντηκοστολόγος, ὁ, зьбіральнік падаткаў.
πεντηκοστός, ή, όν, пяцідзесяты//спартанскай арміі.
πεντηκοστύς, ύος, ἡ, аддзел пяцідзесяці чалавек у
πεντ-ήρης,ες, зь вёсламі ў пяць радоў; - ἡ, вадаплаў з пяцю радамі вёслаў.
πεντ-όργιος, ον, пяціфатомны.
πεντ-ώβολον, τό, пяціобалевая манэта.
πεπαίνω, /са/сьпець, дасьпяваць; мякчэць.
πέπλος, ὁ; πέπλωμα, τό (πέπλα, τά), кажная сатканая рэч для нашэньня або накрыцьця ці завешваньня: адзежына, туніка, хустка, фіранка; 2. ведамымі былі пэплы - доўгія бяз рукавоў верхнія жаночыя накрыцьці - рознаколерныя ужываныя на ўрачыстасьцях, асабліва на пан'атэнах, у якіх бралі ўдзел мужы места, спаборнікі адзначаныя на алімпійскіх гульнях.
πέπλωμα, ατος, τό, аплываючае накрыцьце: суконка, ратонда, плашч.
πεποίθησις, ἡ, даверра, пэўнасьць, спадзяваньне. пакладаньне спадзеі на.
πέπων, ον, пра плод: /да/сьпелы, высьпелы, мяхкі.
πέρ, энкл. часьц. якая ўзмацняе слова, да каторага далучана: шмат, многа, вельмі, у кажным выпадку,зусім.
πέρα, прысл. болей чымся, за гэтым, далей, далей вунь, вунь там, яшчэ болей.
περαία, ἡ, (γῆ або χώρα), зямла а. край на тамтым баку.
περαίνω, давесьці да канца, скончыць, завяршыць.
περαῖος, ον, /па/тамта-староньні, заморскі.
περαιόω, пераказаць, перадаць /на другі бок/; пераправіць /на другі а. супроцьлежны/ бераг.
περαίωσις, ἡ, пераправа на другі бок.
περαντικός, ή, όν, канцовы, апошні, завяршальны, вывадны, канклюзыўны.
πέρας, ατος, τό, абмежаваньне; канец, мяжа, ускраіна; 2. прысл. нарэшце; 3. мэта; 4. асягненьне, дакананьпεράσιμος, ον, перакрочвальны, магчымы перайсьці.//не.
πέρασις, ἡ, пераход /паса, лініі, мяжы/; перасяленьне з жыцьця ў сьмерць /з аднаго сьвету ў іншы/.
περατός, = περητός, ή, όν, = περάσιμος.
περάω, ісьці напрасткі; пераходзіць /раку/; перавозіць за мора: прадаваць, гандляваць.

πέργαμα, τά, крэпасьць, цытадэля.
Περγαμία, ἡ, паэт. крэпасьць, цытадэля ў Троі (Πέργαμι).
πέργαμων, τό, крэпасьць, цытадэля.
Πέργαμον, τό, імя некалькі месцаў.
πέργαμος, ἡ, цытадэля, крэпасьць у месьце.
Πέργαμος, ἡ, Пэрґамос, крэпасьць у Троі.
Περγασίδης, ου, ὁ, Пэрґасідэс, сын Пэрґасоса.
Περδίκκας, ου, ὁ, = Περδίκκης, εω, ὁ, імя трох македонскіх каралёў і аднаго стратэга.
πέρδιξ, ῖκος, ὁ, ἡ, курапатка.
πέρδομαι, дазволіць надзьмуцьцю самому выходзіць, пярдзець.
πέρθω, зьнішчыць, спустошыць, апустошыць, выкараніць, забіць.
περί, прыназ. навакола, блізка, адносна, на /стале/, на /ўсход/; пра, аб, для.
περι-αγγέλλω, навакола апавяшчаць праз пасланца; усюды апавяшчаць; на ўсе бакі падаваць голас.
περι-αγείρω, навакол /су/зграмадзіць, -цца.
περι-ᾱγής, пабіты, паломаны на кавалкі.
περι-άγνυμαι, ламаць усё навакол.
περιάγω, хадзіць навакол, развозіць /па месьце/; вадзіць н. навакол, круціць навакол, выкручваць.
περιᾱγωγεύς, έως, ὁ, машына, прылада да скручваньня.
περιαγωγή, ἡ, абяртаньне, кручэньне.
περιαιρετός, ή, όν, раскладальны, разьбіральны.
περι-αιρέω, разабраць а. зьнесьці дазваньня; забраць дашчэнту а. ўсё.
περίακτος, ον, валочаны навакол; ведамы навакол.
περι-αλγέω, быць у вялікім горы.
περι-αλγής, ές, сільнымі болямі мучаны.
περι-αλείφω, наваколнааліўлены а. памазаны.
περί-αλλα, прысл. перад усім, болей чымся іншыя, вы-
περίαμμα, ατος, τό = περίαπτος. //датна.
περι-αμπέχω, павесіць/на шыі мулет/, завесіць.
Περίανδρος, ου, ὁ, Пэрыяндрос, успамінаны Дыяґнэзам Ляэртыйскім як адзін з сямі мудрацоў, хоць клясыфікацыя падобная неапраўданаю астаецца.
περίαπτον τό, вонкавае ўпрыгожаньче, амулет.
περίαπτος, ον, абвешаны, упрыгожаны навонкі. //ку.
περι-άπτω, паабвешваць; нешта дабавіць; аказаць лас-
περι-αρτάω, навакол шыі павесіць; прывязаць, прышпіліць; пакласьці; перавешваць, перавесьці на іншае
περι-αστράπτω, асьвяціць, асьвяціць навакол. //месца.
περι-ασχολέω, быць заняты ч.-н.
περι-αυχένιον, τό, нашыйнік.
περι-αυχένιος, ον, ношаны навакол шыі.

περι-βαίνω, абыходзіць, пераступаць; стаяць расставіўшы ногі над раненым і гэтым асланяць яго перад атакамі ворага; асланяць, ахінаць, бараніць.

περι-βάλλω, кідаць навакол, закідаць, перакідаць; ляжаць навакол; акружаць, акружыць; накласьці, абкруціць /рану/; нацягнуць; выкарыстаць; запутаць, запутваць; надаць /гонар/; аб'яжджаць навакол; накінуць на сябе /рызьзё/, апрануць, апранацца.

περίβλεπτος, паважны, паважаны, годны, ведамы, слаўны, падзіўляны.

περι-βλέπω, разглядацца навакол.

περίβλητος, ον, паложаны а. вылажаны навакол а. на.

περιβόλαιον, τό, агарненьне, абняцьце, акружэньне; выхіленьне, выгіба; кут, рог; накідка, накрыцьце; рызьзё, адзежа; вуаль, заслона, пальто; абкладка.

περι-γίγνομαι, быць вышэйшым /рангаю/; перавышаць /усіх у дыскусіі/; стацца гаспадаром а. быць ім.

περι-γλαγής, ές, поўны малака. //зыкаваты.

περί-γλοσσως, ον, вымоўны, элеквэнтны, гаворкі; я-

περι-γνάμπτω, выкруціць а. скруціць навакол.

περιγραπτός, όν, апісаны, вымежаваны, выграні чаны.

περιγραφή, ή, абазначэньне навакол; апісаньне; абрамаваньне. //колам.

περι-γράφω, вымежаваць лініяю навакол; абазначыць

περι-δεής, ές, вельмі запалоханы а. спуджаны; поў-

περι-δείδω, вельмі баяцца, палохацца. //ны жаху.

περί-δειπνον, τό, хаўтурныя памінкі.

περι-δέξιος, ον, праваручны і леваручны, ляўшун; абедзьвюма рукамі.

περι-δέω, зьвязаць, абвязаць, туга закруціць навакол.

περι-δίδωμι, закладвацца /пра нешта – хто выйграе/.

περι-δῑνέω, круціць, круціцца навакол.

περι-δῑνής, ές, кружаны навакол.

περι-δίω, эп=περιδείδω.

περιδρομή, ή, аббегваньне навакол; кола, арбіта, рух навакол.

περίδρομος, ον, наваколбежны, колавы; навакольны.

περι-δρύπτω, разьдзіраць, паразьдзіраць навакол.

περιειλάς, άδος, ή, абвіцьце, абкручаньне.

περι-είλλω, абкруціць, абкруціцца.

περί-ειμι, быць навакол; быць лепшым, чымся, пераважаць, перавышаць лікам; перажыць, астацца жывым.

περί-ειμι, хадзіць навакол, імкнуцца асягнуць.

περι-είργω, навакол замыкаць, а/б/кружыць; уставіць /слова/, замацоўваць, уводзіць.

περιέλασις, εως, ή, аб'еджваньне навакол, вандраваньне; месца а. дарога навакольнае язды а. хады.

περι-ελαύνω, навакол ганяць, ганяцца або ехаць ці цягнуць; ехаць верхнікам.

περι-έπω, быць занятым /навакол у хаце/ а. чым н.
περι-εργάζομαι, мучыцца над нечым бяз сэнсу; чыніць сябе бескарысным. //шаньне.
περιεργία, ἡ, перабольшанае стараньне, пераболь-
περί-εργος, ον, без патрэбы перамучаны; без патрэбы актыўны а.чынны; пранырлівы, перабольшана старанны.
περι-έργω, = περιείργω.
περι-έρρω, вандраваць а. спацыраваць навакол.
περι-έρχομαι, ісьці, хадзіць навакол, абыходзіць, бегчы, хадзіць каля; асабліва: крочыць; заходзіць поўколам; надыходзіць, набегчы, зайсьці, абкружыць.
περι-έσχατα, τά, вонкавыя бакі, /с/край, рант.
περι-έσχατος, η, ον, адносна апошняга.
περι-έφθος, ον, добра, дакладна, старанна выварaны.
περι-έχω, хапаць /рукамі/, трымаць / у жмені/, агарнуць: акружыць, трымаць аблогу; блякаваць.
περι-ζαμενῶς, прысл. вельмі моцна, гвалтоўна.
περίζωμα, ατος, τό, хвартух, пояс, падперазаньне.
περιζώννυμι, апаясацца, апаясаць; налажыць пояс; завязаць хвартух; падперазацца, падперазаць.
περι-ζώστρα, ἡ, пояс, хвартух. //навакол.
περι-ηγέομαι, абвозіць навакол, паказваць дарогу
περιηγής, ές, навакол абведзены, паложаны ў коле.
περιήγησις, εως, ἡ, абнясеньне, абрысаваньне, хвор-
περιῄδη, = περίοιδα. //ма, хвіґура, апісаньне.
περι-ηχέω, разыходзіцца звонка рэхам.
περι-θαλπής, ές, вельмі цёплы а. гарачы.
περι-θαμβής, ον, вельмі зьдзіўлены а. спалоханы.
περι-θειόω, серкаю выкурыць.
περίθεσις, εως, ἡ, вылажэньне /дарагімі каменьнямі/, выкладаньне навакол, выраблянне.
περιθετός, ή, όν, (=περίθετος), вылажаны навакол.
περι-θέω, бегаць а. круціцца навакол; быць у руху.
περί-θυμος, ον, вельмі злосны, разьюшаны, раззлошчаны, сіберны, разгневаны.
περι-ιάπτω, успыхнуць, узбударажыцца, хвалявацца.
περι-ιάχω, звонка рэхам адбівацца а. разыходзіцца.
περι-ίζομαι, усесьціся навакол.
περι-ιππεύω, ехаць верхнікам навакол.
περι-ίστημι, умясцовіць а. сесьці ці паўстаўляць навакол; акружыць; пераставіцца; ісьці навакол, каб
περι-ίσχω, = περιέχω. //ухіліцца /ад небясьпекі/.
περικάθαρμα, ατος, τό, сьмяцьцё, адкіды, дрэнь.
περι-καθέζομαι = περικάθημαι, навакол сесьці, рассесьціся, сядзець у крузе.
περι-καίω, навакол прыгарэць,апаліць, падпражыць; быць падпаленым, прыгарэлым.
περι-καλλής, ές, цудоўна прыгожы.
περικάλυμμα, τό, абалока, акрыцьце, адзеньне, вопратка, рызьзё, накідка.

περι-κάλύμπτω, накінуць навакол як пакрыву, ахінуць, накрыць.
περι-καταλαμβάνω, агарнуць, ахапіць усё навакол.
περι-καταρρέω, навакол або ўсюды сьцякаць, усюды або навакол западацца або завальвацца.
περι-καταρρήγνυμι, усюды заломлівацца /западацца/.
περί-κειμαι, акружаць, ляжаць навакол; быць паложаным навакол.
περι-κείρω, усюды навакол абстрыгаць а. абрэзваць.
περι-κεφαλαία, ή, накрыцьце галавы, каска, гэлм.
περι-κήδομαι, вельмі клапаціцца пра н.
περί-κηλος, ον, зусім сухі. //нізкі.
περικλασις, εως, ή, схіляньне голасу з высокага у
περι-κλάω, абарваць, схіляць, адхіляць.
περι-κλεής, ές, агульна ведамы, слаўны.
περί-κλειτος, ον, слаўны навакол.
περι-κλείω, атт. -κλῄω, іён. -κληίω, усюды акружаць, замыкаць.
Περι-κλῆς, έους, ό, Пэрыклес, сын Ксантыппы і Агарысты, атэнскі слаўны гаспадарсьцьвены муж, аратар і стратэг, памер у Атэнах у часе заразы ў429 г.п.н.э.
περι-κλύζω, змыць усё навакол.
περι-κλυστος,ή, όν, змыты кругом /на ўзьбярэжжы/.
περι-κνίδιον, τό, сьцябло, голька.
περι-κνίζω, пацарапаць, саскрэпці ўсё навакол.
περι-κομίζω, несьці,насіць навакол; ехаць, аб'яжджаць навакол. //са.
περίκομμα, ατος, τό, страва з дробнапасечанага мя-
περί-κομψος, ον, вельмі прыгожы, элеґантны.
περικοπή, ή, высяканьне, выцінаньне, вырэзваньне ўсяго навакол; 2. зьнявечаньне.
περι-κόπτω, высякаць, секчы, вырэзваць, рэзаць, абрэзаць; зьнявечыць, зьнявечваць.
περι-κρατής, ές, магутны, сільны, моцны, уладны.
περι-κρούω, усюды навакол зьбіваць а. зьдзіраць.
περι-κυκλέομαι, а/б/кружыць, абыйсьці навакол.
περι-κυκλόω, а/б/кружыць, а/б/кружваць.
περικύκλωσις, εως, ή, а/б/кружэньне.
περι-λαμβάνω, абыйсьці навакол, абыходзіць, агарнуць усё, акружыць; займець здабычу.
περι-λάμπω, сьвяціць, зіяць навакол.
περι-λείπω, астацца лішнім, ацалець.
περί-λοιπος, ον, астацца лішнім.
περι-μαιμάω, зырка ўзірацца навакол.
περι-μάρνάμαι, змагацца за нешта.
περι-μάχομαι, змагацца навакол а. на ўсе бакі.
περι-μένω, астацца, /па/чакаць на некага.
περι-μήκετος, ον, паэт. = περιμήκης.
περι-μήκης, ον, вельмі доўгі, вельмі высокі, аграмадны.

περι-ναιετάω, усюды жыць; навакол а. усюды ляжаць.
περιναιέτης, ου, ὁ, сусед.
περι-νέφελος, ον, пра неба: навакол захмураны.
περίνοια, ἡ, празьмерная мудрасьць або веда.
περί-νοος, ον, празьмерна мудры.
πέριξ, прысл. усюды навакола. //ляпей магчы а. ведаць.
περί-οιδα, эп. дакладна ведаць; трапна разумець;
περίοδος, ἡ, рух навакол; выкананьне руху навакола; навакольная дарога: круг, кола; кніга падарожжаў; пэрыяд, пэрыяд часу, пэрыяд году; арбіта нябеснага цела; прыгожа і правільна закончаны сказ; засяг, абыймо.
περίοικος, ον, аселы /аселены/ у суседстве /пэрыойкос/; οἱ περίοικοι былі ў Ляконіі: свабодныя жыхары краіны - местаў, нашчадкі тубыльцаў якіх у VIII ст. п.н.э. спартанцы перамаглі і якія карысталіся цывільным правам, але не палітычным, і займаліся пераважна гандлем.
περι-όντα, τά, абставіны; здарэньне.
περι-οράω, разглядацца навакол /каб спасьцерагчы/; /па/чакаць на, цярпець, каб стацца; недагледзець.
περι-οργής, ές, вельмі злосны; надзвычай зайздросны;
περί-ορθρον, τό, золак. //врэдны, шкодны.
περι-ορίζω, вымежаваць, абазначыць мяжою.
περι-ορμέω, стануць, стаяць на катвізе.
περι-ορμίζω, паставіць /вадаплаў/ на катвігу.
περι-ορύσσω, атт.= -ττω, капаць навакол.
περιουσία, ἡ, тое, што асталося пасьля нормы; уратаванае дабро; заможнасьць, дастатак, багацьце; аплываньне ў дабры. //мы.
περιούσιος, ον, выняткавы, пераважны, выбраны, сво-
περιοχή, ἡ, ваколіца, сьцяна, скрай, рант; засяг; зьмест, маса, частка /кнігі/.
περι-πατέω, хадзіць навакол; спацыраваць; жыць.
περιπατητικός, ή, όν, дазволены спацыраваць /хадзіць/ навакол, асабліва ў часе навукі. Згэтуль - Περιπατητικοί, як назоў для Арыстотэлеса і ягоных насьлядоўнікаў, якія навучалі ў часе свабоднага спацыру.
περί-πατος, ὁ, спацыраваньне, хаджэньне; месца хаджэньня, стоа; канвэрсацыя ў часе спацыраваньня; філязофічная дыскусыя; парыпатэтык; Арыстотэлесавая філязофія і асабліва ягоная школа.
περι-πέμπω, рассылаць навакол /усюды/. //нуць.
περι-πετάννυμι, рассшыраць, расьцягваць, расьцяг-
περι-πεταστός, ή, όν, пашыраць, пашырыць навакол.
περιπέτεια, ἡ, раптоўная зьмена а. зьінача́ньне ў шчасьлівых абставінах; пэрыпэтыя; годны ўвагі трап, здарэнь-
περι-πέτομαι, лётаць, ляцець навакол. //не.
περι-πευκής, ές, вельмі сьпічасты.

περι-πήγνῦμι, быць усюды моцным; стацца пругкім.
περι-πίμπρημι, спальваць навакол.
περι-πίπτω, упасьці, кінуцца, кінуцца на /меч/; уваліцца; трапіць на н. дрэннае; наткнуцца, напароцца.
περι-πλανάομαι, блукаць заблуджаным навакол; зблу-
περι-πλέκω, плесьці, віць, скручваць. //дзіць.
περι-πληγής, ές, вельмі поўны. //ве.
περιπλοκή, ἡ, абдымкі; 2. запутаньне, -насьць /у мо-
περι-ποιέω, зрабіць гэтулькі, каб асталася лішка; аставацца; быць лішнім.
περιπολ-άρχης, ου, ὁ, старшыня, загадчык /па/гранічнае стражы.
περι-πολέω, хадзіць, парушацца навакол; спацыраваць.
περιπόλιον, τό, станцыя а. пункт /па/ гранічнае стра-
περι-προχέομαι, пераліваццa праз верх. //жы.
περίπτωμα, τό, здарэньне, няшчасьце.
περι-πτώσσω, палохацца, вельмі баяцца. //усюды.
περι-ρραίνω, /па/крапіць, /па/пырскаць навакол а.
περιρραντήριον, τό, начыньне, пасудзіна на сьвянцо-
περι-ρρέω, плысьці аплываць навакол; //ную ваду.
струмяніцца; пра ваду: спадваць.
περι-ρρήγνυμι, прарывацца навакол і разьдзіраць або развальваць.
περιρροή, ἡ, перацяканьне ўсюды навакол; аб'бег.
περίρροος, ον, навакол акружаны, абцечаны вадою.
περίρρυτος, ον, = περιρροος.
περι-σείομαι, = эп. περισσείομα.
περί-σεμνος, ον, (η, ον), вельмі ўрачысты.
περί-σεπτος, ον, вельміганараваны, вельміпаважаны, шматпаважаны, глыбокапаважаны. //адзначаны.
περί-σημος, ον, вельміпаважаны, агульна-ведамы,
περισθενέω, быць па-над меру сільным.
περι-σθενής, ές, па-над меру сільны, моцны.
περι-σκελής, ές, высахлы, высушаны а.сьцьвярдзелы навакол.
περι-σκέπτομαι, расшукваць або разглядацца навакол; назіраць, сачыць; развaжваць, браць пад увагу; дакладна дасьледзіць.
περίσκεψις, εως, ἡ, абачлівасьць, асьцярожнасьць, стараннасьць.
περι-σκιάζω, аценьваць навакол, зацямняць.
περι-σκιρτάω, скакаць, падскокваць навакол, пера-
περι-σκοπέω = περισκέπτομαι. //скокваць.
περι-σμαραγέω, траскацець, калакатаць навакол.
περι-σμύχω, нішчыцца, прападаць у пражачым агні.
περι-σοφίζομαι, перахітрыць, ашукваць. //ца.
περι-σπαίρω, валтузіцца, тузацца, борсацца, ходац-
περι-σπάω, цягаць навакол, адцягваць, адрываць, абдзіраць, зьдзіраць.

περισπερχέω = περισπέρχομαι, быць вельмі ўсхвалява-
περι-σπερχής, ές, вельмі хуткі. //ным.
περί-σπλαγχνος, ον, вялікага сэрца.
περισσεία, ἡ, дастатак, заможнасьць, празьмернасьць.
περι-σσείομαι, быць навакол сустрэсеным; навакол разьвейвацца. //насьць.
περίσσευμα, τό, дастатак, празьмернасьць, замож-
περισσεύω, быць або аплываць у дастатку, быць у празьмернасьці дабра. //гутарка.
περισσο-λογία, ἡ, чаўпня, бессэнсовіца, пустая
περισσός, ἡ, όν, багаты, заможны, надмерны ў дабры; болей чымся сярэдні; болей чымся звычайны; сваеасаблівы, адзіны; выдатны, першарадны; пра лікі: ліш-
περισσότης, ητος, ἡ, няроўнасьць, багацьце. //ка.
περισσό-φρων, ονος, ὁ, ἡ, зьверх-мудрасьць. //ча.
περίσσωμα τό, надмернасьць; 2.экскрэмэнты, кал, ма-
περισσῶς, прысл. нічога яшчэ, нічога апрача.
περι-σταυρόω, агарадзіць навакол палісадаю, часта-
περι-στείχω, крочыць навакол. //колам.
περι-στέλλω, закруціць, ахінуць навакол; прывесьці ў спраўнасьць, старанна ўладзіць, эмайстраваць. //хам.
περι-στεναχίζω, усюды стагнаць а. разыходзіцца рэ-
περι-στένω, усё або зусім сьціскаць; быць сьціснутым; стагнаць навакол.
περίστεπτος, ον, укаранаваны, увенчаны.
περιστερά, ἡ, голуб, галубка.
περιστερεών, ῶνος, ὁ, галубіная кляпа.
περι-στεφανόω, абкружыць, увенчаць, абкруціць навакол быццам ускласьці карону.
περι-στεφής, ές, увенчаны, укаранаваны.
περι-στέφω, = περιστεφανόω. //ступах.
περι-στίζω, усюды навакол панатыкаць /у роўных вод-
περι-στιχίζω, паўстаўляць /паклясьці/ усюды навакол.
περι-στοιχίζω, усюды паставіць сеткі; /пры/вабіць у
περι-στοναχίζω, енчыць усюды навакол. //сеткі.
περι-στρατοπεδεύω, (= -δεύομαι), устаўляць навакол аблогу; замкнуць /кола/.
περι-στρέφω, віраваць, круціцца хутка навакол; быць закручаным; абярнуцца, закруціцца.
περιστροφή, ἡ, абяртаньне; зваротны пункт; арбіта.
περι-στρωφάομαι, закруціцца навакол; ісьці, хадзіць навакол.
περίστυλον, τό, калянада навакол будынку.
περί-στυλος, ον, з устаноўленымі навакол калёнамі.
περι-συλάω, абрабаваць дазваньня. //ны.
περι-σφαλής, ές, вельмі сьлізкі, вельмі небясьпеч-
περι-σχίζω, навакол раскалоць; разарваць /вопратку/; раскалоцца.
περι-σχοινίζω, разьмежаваць, выдзяліць вяроўкаю

месца для судзьдзяў /як у атэнскім судзе/.
περισχοίνισμα, τό, месца выдзеленае вяроўкаю для судзьдзяў у Атэнах.
περι-σώζω, /у/ратаваць; астацца пры жыцьці; выратаваць самога сябе; шчасьліва выйсьці зь бяды.
περι-τάμνω, іён. эп. замест περιτέμνω.
περι-ταφρεύω, акружваць ровам або замкнуць. //ваць.
περι-τείνω, расьцягваць навакол а. над; туга зацяг-
περι-τειχίζω, навакол сьцяною абыходзіць; умацоўваць, узмоцніць /абарону; закрываць навакол.
περι-τείχισις, εως, ἡ, вымураваньне, выбудаваньне /сьцяны/; 2. умацаваньне, закрыцьце.
περιτείχισμα, τό, = περιτείχισις.
περι-τειχίσμος, ὁ = περιτείχισις.
περι-τελέω, усюды завяршаць, канчаць.
περιτέμνω, навакол абрэзваць; практыкаваць абрэзаньне, як культ.
περι-τέχνησις, εως, ἡ, хітрае ўладжаньне, хітрасьць.
περι-τίθημι, пастанаўляць, панаставуляць на баках; ускладваць /каску, вянок/, адзначваць; надаваць годнасьць; накідваць пагляд. //кол.
περι-τίλλω, абшчыпваць, абрываць, абскубваць нава-
περι-τιμήεις, εσσα, εν, шматпаважаны, шматганара-
περίτμεμα, τό, адкроеная, адрэзаная частка;//ваны. абрэзак, адкрой, адкід.
περιτομή, ἡ, абрэзаньне, як култ, рытуал.
περι-τραχήλιον, τό, нашыйнік. //ры нагамі.
περι-τρέπω, абяртаць навакол; пераварочваць дага-
περι-τρέφομαι, = περιτρέφω, згушчвацца навакол, асядвацца, асесьціся навакол.
περι-τρέχω, бегчы навакол, бегаць туды і сюды; круціцца навакол, куляцца, качацца.
περι-τρέω, усюды навакол дрыжэць; ляцець на ўсе бакі.
περι-τρίζω, трашчэць навакол.
περίτριμμα, ατος, τό, кажная рэч зношаная на дарозе шараваньня; 2. зношаны чалавек, шэльма.
περι-τρομέομαι, = περιτρομέω, дрыжэць, хістацца навакол.
περι-τροπέω, часта перакульвацца.
περιτροπή, ἡ, перавярненьне, перакульваньне.
περι-τροχάω, = περιτρέχω.
περίτροχος, ον, які бегае навакол.
περι-τρώγω, аблізваць па баках, лізаць.
περιττά, τό, (περισσός), лішка, няцот; [Парм. I43 d].
περιττεύω, περιττός, ін. περισσεύω, περισσός.
περι-τυγχάνω, прыпадкава апынуцца або быць прысутным; здарыцца, спаткацца, спаткаць, сустрэцца.
περι-υβρίζω, дрэнна абыходзіцца /зь людзьмі/, зьневажваць н.

περι-φαίνομαι, быць усюды спасьцярожным, бачаным.
περιφάνεια, ἡ, вонкавы выгляд; станьне бачаным навакол.
περι-φανής, ές, усюды бачаны а. спасьцярожны, зусім выразны; перад вачыма; 2. аб'яўлены; 3. ведамы.
περιφέρεια, ἡ, (=περιφορά), акружнасьць, пэрыфэрыя; круглая хвігура; /пэрыфэрычны/.
περιφέρω, насіць навакол, абносіць навакол; абыходзіць навакол; вытрываць; падаваць стравы пры стале; /чуткі/ між людзьмі пераказваць;круціцца,парушацца навакол.
περι-φεύγω, уцякаць ад; ухіляцца; шчасьліва выйсьці зь бяды.
περι-φλεγής, ές, вельмі палкі, вогненна-гарачы.
περι-φλεύω, усюды навакол спальваць, пражыць.
περί-φοβος, ον, вельмі спалоханы, перапалоханы, напалоханы, перастрашаны, у страху.
περί-φοιτος, ον, вандроўны навакол.
περιφορά, ἡ, перанясеньне, перадаваньне /хада/ страваў пры стале; парушаньне; цыркумфэрэнцыя.
περι-φορέω,= περιφέρω.
περιφορητός, όν, ношаны навакол, парушаны, рухомы.
περίφραγμα, τό, плот, загароджаньне, загарода.
περιφραδής, ές, вельмі разважны, паважны, разумны.
περι-φράζομαι, дакладна, старанна разважыць; узяць пад увагу.
περίφρακτος, ον, агароджаны навакол; -τό, агароджаньне месца.
περί-φρασις, εως, ἡ, перапісаньне.
περι-φράσσω, агарадзіць навакол.
περι-φρονέω,усё старонна разважыць а. перадумаць.
περιφρόνησις, εως, ἡ, пагарда.
περι-φρουρέω, пільнаваць з усіх бакоў або замкнуць, трымаць блёкаду.
περίφρων = περιφραδής, разважны, паважны, разумны.
περιφυγή, ἡ, сховішча, уцёкі.
περι-χαραкόω, усюды абнесьці навакол або акружыць палісадаю; ачысьціць; умацаваць.
περιχάρεια, ἡ, празьмерна вялікая радасьць.
περι-χαρής, ές, празьмерна радасны.
περι-χειλόω, быць абведзеным рантам а. абадком.
περι-χέω, усюды /па/сыпаць поўна або да; ліць, наліваць дасюль або дагэтуль.
περι-χορεύω, танцаваць навакол, танцаваць да змогі.
περι-χρυσόω, усюды /па/залаціць, управіць у золата.
περι-χώομαι, быць празьмерна злосным з прычыны нечага.
περι-χωρέω, хадзіць, ісьці навакол.
περί-χωρος, ον, сумежны, суседскі, навакольны.

περίχωρος, ὁ, сусед.
περι-φάω, сьціраць, выціраць /сьлёзы/. //вар.
περίφημα, τό, кажная сьцертая рэч: адпады, накіп, на-
περι-φιλόω, рабіць усё голым, лысым; зьдзіраць або абіраць усё навакол.
περιωδυνία, ἡ, празьмерны боль.
περι-ωθέω, папіхаць а. штурхаць навакол; выпіхаць.
περι-ωπή, ἡ, месца з шырокім углядам у тэрэн; угляд, назіраньне.
περι-ώσιος, ον, аграмадны, разьлеглы, бязьмерны.
περκάζω, пра вінаград, які дасьпявае: цямнець.
περκνός, ή, όν, пра вінаград: цёмна-колерны, цёмна-ахварбованы.
πέρκος, η, ον = περκνός.
πέρνα, ἡ, бядро, ляжка, шынка.
πέρνημι, эп = περάω,
περονάω, праколваць, калоць; прасьвідроўваць.
περόνη, ἡ, спражка, шпілька, запінка, брошка; 2. малая костка нагі, рукі.
περονητρίς, ίδος, ἡ, накідка, ратонда, якая зашпільваецца на плячох на пражку.
περόνιον, τό, малая шпілька, малы штыфт.
περονίς, ίδος, ἡ, = περόνη.
περπερεύομαι, хваліцца, пахваляцца, рабіць з сябе важнага; строіцца, куражыцца.
περσέ-πολις, εως, ὁ, ἡ, зьнішчальнік местаў.
Περσέ-πολις, εως, ἡ, Пэрсэполіс, пазьней старажытная сталіца Пэрсыі.
Περσεύς, έως, ὁ, Пэрсэус, сын Зэуса і Даны.
Περσεφόνη, ἡ, (і Φερσεφόνη, гл. Κόρη), Пэрсэфона, багіня, дачка Зэуса і Дэмэтры; у гр. міт. пэрсоніфікацыя плодных як і зьнішчальных сілаў зямлі; валадарка сьвету падзямельля; у міт. рым. выступае як Прозэрпіна.
Πέρσης, ου, ὁ, пэрс.
περσίζω, весьці сябе як пэрс; гаварыць па-пэрску; разумець пэрскую гаворку, мову.
περσικαί, αἱ, пэрскія чаравікі.
Περσικόν, τό, пэрскі танец.
περσικός, ή, όν, пэрскі.
Περσίς, ίδος, ἡ, зямля пэрсаў, Пэрсыя.
Περσίς, ίδος, ἡ, пэрская жанчына.
περσιστί, прысл. па-пэрску.
πέρυσι, (і -σιν), прысл. год таму.
περυσινός, ή, όν, леташні, мінулага году.
πέσημα, ατος, τό, упадак, паданьне, спаданьне, штурх, сапханьне, скіненьне; упаўшае цела; труп; пад-
πέσος, τό, = мн.л. πέσημα = πτῶμα, звал, //ла.
разьня, забой; 2. цяжар, сіла, імклівасьць.
πεσσεία, атт. = πεττ-, гульня ў шашкі.

πεσσευτής, ου, ὁ, = πεττευτής, ігрок у шашкі.
πεσσευτικός, ή, όν, свомы для гульні ў шакшкі, //шашкавы.
πεσσεύω, гуляць у шашкі.
πεσσός, = πεττός, ὁ, камень авальнае хвормы ўжываны ў гульні ў шашкі; умн.л. шашкавая дошка.
πέσσω, = πέττω, варыць, парыць, пякчы; разьмякчваць, рабіць мягкім; на сонцы: дасьпеваць.
πεταλισμός, ὁ, пэталізм /=остракізм/; хворма выгнаньня з краю, практыкаваная ў Сыракузах: пры галасаваньні імя непажаданага выпісвалася на лісьце аліўкавага дрэва.
πέταλον, τό, ліст аліўкавага дрэва; 2. прысуд; пастанова; сьцьверджаньне.
πέταλος, = πέτηλος, η, ον, распушчаны /ліст кветкі/, раскрыты, разьвіты, разгорнуты.
πετάννυμι, распускацца, разгортвацца, разьвівацца.
πέτασμα, ατος, τό, кажная разгорнутая, распушчаная рэч: кветка, фіранка, заслона.
πετεινός, ή, όν, акрылены, здольны лётаць.
πέτομαι, распасьціраць крылы у часе лёту; ляцець.
πέτρα, πέτρη, ἡ, скала, камень, граніт. //ны.
πετραῖος, α, ον, скалісты, цьвярды як скала, камен-
πετρήεις, εσσα, εν, (πέτρα), каменны, скалісты.
πετρήρης, ες, са скалы, скалісты, каменны.
πετρίδιον, τό, малая скала, малы камень, каменчык.
πέτρῖνος, η, ον, скалісты, каменны.
πετροβολία, ἡ, каменаваньне.
πετροβόλος, ον, кінуты /камень/.
πετρορ-ριφής, ές, /с/кінуты, сапхнуты са скалы.
πέτρος, ὁ, кусок скалы, скала, камень.
πετρο-τόμος, ὁ, каменячос.
πετρόω, каменаваць, быць /у/каменаваным.
πετρο-ώδης, ες, як скала, каменны, скалісты.
πέτρωμα, ατος, τό, кусок скалы або каменя; 2. /у/каменаваньне, закаменаваньне.
πεύθω, οῦς, ἡ, вестка, навіна.
πευκάλιμος, η, ον, мудры.
πευκαδανός, ή, όν, востры, даўціпны, кемны.
πεύκη, ἡ, сасна; сасновы лес; кажная рэч выробленая з сасновае смалы а. з сасновага дрэва; сьветач са //смаляка.
πεύκινος, η, ον, выраблены з сасновага дрэва; смалісты, дзёгцявы. //яўлены.
πεφασμένος, η, ον, вынесены на дзеннае сьвятло, вы-
πεφοβημένως, прысл. страшна, палохліва.
πη, іён. κη, дар. πᾶ, πα, 1. энкл. часьцінка -- гл. πᾶ, κη; 2. чаму?, як?, як гэта?
πηγάζω, біць ключом, выцякаць крыніцаю.
πηγαῖος, α, ον, крынічны, з крыніцы, з жарала.
πήγα-νον, τό, рута /духмяная/.

πηγάς, ἄδος, ἡ, кажная згусьцелая а. сьцьвярдзелая
Πήγασος, ὁ, Пэґасос /Пэґас/, //рэч, іней, шэран.
/ад πηγαί, крыніцы/; у гр.мт. крылаты конь Зэуса; ад удыраньня Пэґаса капытом забіла цудоўная крыніца Гіппокрэна, вада якое ставалася натхненьнем для паэтаў.
πηγή, дар. παγά, ἡ, крыніца, выток, струмень.
πῆγμα, ατος, τό, памост, падстава, рама.
πήγνυμι, рабіць цьвярдым, стойкім, прыгкім; умацоўваць, прымацоўваць; 2. гартаваць.
πηγός, ή, όν, моцны, стойкі, сільны, сталы.
πηδάλιον, τό, стырно.
πηδάω, скакаць.
πήδημα, ατος, τό, скок, біцьце, біцьце сэрца.
πηδόν, τό, лапата стырна.
πηδός, ὁ, лапата, плоскасьць вясла.
πηκτίς, ίδος, ἡ, пэктыда; старажытны від гарфы з дваццацьцю струнамі пераважна ўжываны сярод лідыйцаў.
πηκτός, ή, όν, замацаваны, замкнуты, туга забіты, заткнуты, затканы; заканапачаны.
πηλο-βάτης, ου, ὁ, балотаходнік, жаба, скакун.
πηλοδομέω, будаваць з гліны /зямлі/.
πηλό-δομος, ον, збудаваны з гліны.
πηλός, ὁ, гліна; гліна разьведзеная з вадою для ганчарскіх вырабаў; гразь, балота, шлям; сьмецьце.
πηλ-ουργός, όν, выраблены з гліны.
πηλοφορέω, вазіць, пераносіць гліну.
πηλόω, глінаю мазаць, папэцкаць. //гора.
πῆμα, ατος, τό, цярпеньне, зношваньне няшчасьця,
πημαίνω, спрычыняць цярпеньне, шкодзіць, пашкодзіць; раніць.
Πηνελόπη, эп. Πηνελόπεια, ἡ, Пэнэлёпа, дачка Ікарыёса, жонка Одысэуса, маці Тэлемахоса.
πηνέλοψ, οπος, ὁ, пэўны сорт качкі.
πήνη, ἡ, тканіна, дзяруга, вопратка, рызьзё.
πηνίζομαι, раскручваць нітку; распутваць.
πηνίκα, прысл. у якім часе? а каторай гадзіне?калі?
πηός, ου, ὁ,сваяк /асабл. праз жаніцтва/, швагер.
πήρα, -η, ἡ, ранец, рукзак, шкураная торба.
πηρόω, зувечваць, калечыць. //сьлепата.
πήρωσις, εως, ἡ, скалячэньне, увечча; кульганьне,
πῆχυς, εως, ὁ, прадруччa, прадплеччa /ад грудзей да локця/; наагул-жа рука /ад кісьці да пляча/; 2. мера даўжыні: адлегласьць ад локця да малога пальца рукі; пэхіс або локаць /лакцёвыя тавары/; прадруччa - адлегласьць ад кісьці рукі да локця.
πιάζω, ціснуць, уціскаць; сьціскаць.
πιαίνω, рабіць тлустым; пра зямлю: узбагачваць.
πῖαρ, τό, тлушч, тлустасьць,сала, здор; ураджай-
πιαρός, ά, όν, тлусты. //насьць.

πῖσμα, τό, тое, штс робіць тлустым, багатым:гной,у-
πῖδαξ,ἄκος, ἡ, жарало, крыніца.   //гнаеньне.
πῑδήεις, εσσα, εν, багаты ў жаролы, крыніцы.
πῑδύω, прабівацца /зь зямлі/.
πιέζω, ціснуць, націскаць.
πιθάκνη, ἡ, зьмяшчальнік на віно, бочка.
πῐθᾰνολογέω, ужываць праўдападобную аргумэнтацыю; перагаварыць н.
πῐθᾰνολογία, ἡ, ужыцьце праўдападобнае аргумэнтацыі, штука выражэньня праўдападобнае аргумэнтацыі.
πῐθᾰνός, ή, όν, лёгка пераканальны; пераканальны,
πῐθᾰνῶς, прысл. пераканальна.   //паслухмяны.
πῐθηκίζω, налпаваць.
πῐθηκισμός, ὁ, налпаваньне.
πῐθηκος, (πίθακος), ὁ, = πίθων, ὁ, налпа.
πιθηκο-φαγέω, есьці налпавае мяса.
πιθ-οιγία, ἡ, адкрыцьце бачулкі віна ў першым дню сьвяткаваньняў Антэстэрыяў- Ἀνθεστήρια.
πίθος, ὁ, пітос, выкананая з гліны судзіна на віно,
πίθων, = πίθηκος, = πίθακος, ὁ, налпа.   //гляк.
πικραίνω, /з/рабіць н. разгарычаным, раззлосьціць.
πικρία, ἡ, разгарычэньне, гарката, злосьць, гнеў.
πικρό-γαμος, ον, разгарычаны ў сужэнстве, ажэнены
πικρό-γλωσσος, ον, востраязычны.   //нешчасьліва.
ποκρό-καρπος, ον, плод: горкі, церпкі; няшчасны.
πικρός, ά, όν, востры, пранізьлівы, церпкі, горкі.
πικρότης, ητος, ἡ, горкасьць, церпкасьць, грубасьць.
πῑκρῶς, прысл. востра, церпка, горка.   //ным.
πιλέω, быць сьціснутым, сфільцаваным, быць зьлямцава-
πιλίδιον, τό, малая лямцавая шапка.
πῖλος, ὁ, лямец.
πιλόω, валіць шэрсьць а. воўну, рабіць лямец.
πῑμελή, ἡ, тлушч.
πῑμελής, ές, тлусты.
πιμπλάνω, эп. = πίμπλημι.
πίμπλημι, напаўняць, выпаўняць; здавольваць, насыціць; здаволіцца, насыціцца.
πίμπρημι, запальваць /сьвечкі/, спальваць, падпальваць; 2. быць спаленым або падпаленым.
πινακίδιον, τό, = πινάκιον.
πινάκιον, τό, табліца, дошка /дошчачка/ да пісаньня; ґрыфельная дошка; судовая дошка да апавешчаньня судовых выращэньняў; кніжка, кніга; табліца апавяшчэнь-
πινακίς, ίδος, ἡ, = πινάκιον.   //ня права.
πινακίσκος, ὁ, = πινάκιον.
πίναξ, ἄκος, ὁ, бланка; дошка, табліца да пісаньня; драўляная міска; дошка для публічных агалошаньняў.
πιναρός, ά, όν, брудны, мурзаты.
πινάω, быць брудным, вымурзаным.

πῑνύτή, ἡ, разуменьне, разумнасьць, кемнасьць, муд-
πῑνῦτής, ῆτος, ἡ, = πινυτή. //расьць.
πῑνῦτός, ἡ, όν, разумны, кемны, мудры.
πΐνω, піць /віно/; убіраць /у сябе/; усмоктвацца.
πῑν-ώδης, ες, брудны, карэлы.
πῑότης, ητος, ἡ, тлушч, тлустасьць; багацьце.
πιπίσκω, даць піць.
πιππίζω, пішчэць як маладыя птушкі.
πῑπράσκω, прадаваць; быць прададзеным.
πίπτω, падаць, упасьці, кінуць; заваліць; завa-
ліцца, кінуцца; папасьці; памерці.
πῖσος, τό, мокрая нізіна, лагчына, луг, сенажаць.
πίσσα = πίττα, ἡ, смала; дзёгаць. //лою.
πισσόω, высмаліць, выкачаць у смалу; абліць сма-
πίστευμα, τό, даверра.
πιστεύομαι, знаходзіць даверра, цешыцца даверрам.
πιστευτικός, ἡ, όν, даверлівы. //кананым.
πιστεύω, давяраць, давярацца, даверыць, быць пера-
πιστικός, ή, όν, верны, годны даверра.
πιστικός, ἡ, όν, цякомы, прыдатны да піцьця.
πίστις, εως, ἡ, вера, пераканаьне, даверра, запэў-
неньне; вернасьць, пэўнасьць.
πιστός, ἡ, όν, верны, годны даверра, надзейны, да-
верлівы, праўдзівы.
πιστότης, ητος, ἡ, добранадзейнасьць, поўнавер-
насьць, годнасьць, вернасьць, чэснасьць.
πιστόω, учыніць некага верным а. надзейным ці годным
даверра; верыць н., даверыць.
πίστρα, ἡ, чаша, чара, кубак.
πίστρον, τό, = πίστρα. //гваранцыя.
πίστωμα, ατος, τό, запэўненьне, забесьпячэньне,
πιστῶς, прысл. верна.
πίσυνος, ον, даверaны, з даверам.
πίττα, ἡ, атт. для πίσσα. //лі.
πίτῦλος, ὁ, пляск/аньне/, вяслом а. спадваючае кап-
πίτυς, υος, ἡ, сасна; выслоўе: πίτυος δίκην ἐκ-
τρίβεσθαι - быць зьнішчаным дазваньня як сасна /за-
тым, што зрэзаная сасна ніколі не адрастае/.
πιτύ-στεπτος, ον, укаранаваная сасна.
πιφαύσκω, дазволіць быць бачаным; паказваць самога
сябе /сярод людзей/; паказвацца.
πίων, тлусты, добра ад'едзены, выкармлены; пра зям-
лю: тлустая, багатая, ураджайная.
πλαγᾶ, дар. для πλαγή.
πλάγιος, α, ον, палажаны з боку, папярок.
πλαγίως, прысл. коса, наўскос.
πλαγκτήρ, ῆρος, ὁ, той, хто вядзе памылкавую дарогаю.
πλαγκτός, ἡ, όν, які памылкава ходзіць, вандруе.
πλανγκοσύνη, ἡ, памылкавае вандраваньне, бязмэтнае
ходжаньне.

πλᾰδᾰρός, ά, όν, мокры, вільготны, вогкі.
πλάδος, ὁ, вільгаць, мокрасьць, сырасьць.
πλάζω, біць, адбіваць назад; -цца; уводзіць у блуд, блудзіць у дарозе; зводзіць з правільнага шляху.
πλάθω, зблікацца, зблікыцца; падыходзіць бліжэй, падыйсьці блізка да. //ска.
πλαίσιον, τό, чатырохкутнік; квадрат; калёна вой-
πλᾰκερός, ά, όν, = πλατύς, шырокі. //ляны.
πλάκτῖνος, η, ον, учынены з дошкі а. бланкі; драў-
πλᾰκοῦς, οῦντος, ὁ, плоскі пірог.
πλάκτωρ, ορος, ὁ = πλήκτωρ.
πλάν = πλήν.
πλᾱνάτᾱς, ου, ὁ, = πλανήτης.
πλανάομαι, вандраваць навакол, бадзяцца.
πλᾰνάω, = πλᾰνέω, зьвесьці з правільнага шляху; няправільна весьці; зьвесьці, зводзіць, здрадзіць.
πλάνη, ἡ = πλάνημα, τό, вандраваньне, абяртаньне
πλάνημα, ατος, τό, = πλάνη. //навакол.
πλάνης, ητος, ὁ, блуканьне навакол, абяртаньне, ван-
πλάνησις, ἡ, = πλάνη. //драваньне.
πλᾰνήτης, ου, ὁ, вандроўнік; 2. плянэта.
πλάνος, η, ον, зблуканы, ведзены зблукана; зьведзены.
πλάνος, ὁ = πλάνη.
πλάννύττω, вандраваць навакол, хадзіць навакол.
πλάσμα, ατος, ὁ, кажная ўхвармаваная рэч /з гліны, воску/; постаць, хвігура; твор; імітацыя.
πλάσσω, біць, выбіваць; хвармаваць, тварыць, надаваць хворму; складваць, скласьці.
πλάστειρα, ἡ, мадэлістка.
πλαστής, ου, ὁ, мадэлісты.
πλάστιγξ = πλῆσιγξ, ιγγος, ἡ, стрэлка вагі; шаля вагі; 2. пуга; 3. ярмо коннага/валовага запрагу; засека на бязьмене.
πλαστός, ή, όν, ухвармаваны, выліты /з матрыцы/.
πλᾰτᾰγέω, пляскаць /рукамі/; біць, каб выдаць голас-
πλατάγη, ἡ, калакатаньне. //ны гук.
πλᾰτάγημα, ατος, τό, пляскаиьне.
πλᾰτᾰγών, ῶνος, ὁ, кажная рэч, што спрычыняе траскатню, трэск.
πλᾰτᾰγώνιον, τό, шырокі пялёстак маку, які клаўся на руку і спрытна ўдыраны, выдаваў гук трэску - быў прыйманы за добры омэн.
Πλάταια, ἡ, мн.л. Πλαταιαί, Плятая або пераважна ў мн.л. Плятаі, места ў Бэотыі.
Πλαταιεῖς, іён. = Πλαταιέες, атт = Πλαταιῆς, οἱ, плятайцы.
πλαταμών, ῶνος, ὁ, плошча: кажная шырокая рэч: плоскае месца, шырокі камень.
πλατάνιστος, ἡ, = πλάτανος, ἡ, плятана, дрэво з

шырокім разгаліненьнем.
πλάτανος, ἡ, πλατάνιστος, ἡ.
πλᾰτεῖα, ἡ, плоскасьць.
Πλάτεια = Πλάτεα, ἡ, Плятэя, востраў, абтока, паложаная на паўночным узьбярэжжы Кірэнаікі.
πλᾰτειάζω, = -άσδω, прасторна, усебакова выражацца.
πλατέως, прысл. шырака.
πλάτη, дар. πλάτα, ἡ, плоская або шырокая частка н.; шырокая частка вясла; вясло.
πλάτις, ιδος, ἡ, = паэт. πελάτις, жонка.
πλάτος, τό, шырыня, абсяг, плоскасьць; раўніна.
πλατός, ἡ, όν, = πλαστός.
πλᾰτόω, хвармаваць плоскасьць вясла.
πλάττω = πλάσσω.
πλᾰτῡγίζω, пляскаць вяслом па вадзе. //няць.
πλᾰτύνω, расшыраць, рабіць шырэйшым, шырака расчы-
πλᾰτύ-νωτος, ον, шырокаплечы, шырокасьпінны.
πλατύς,εῖα, ύ, шырокі, разьлеглы, пляскі.
πλάτυσμα, τό, прыгатаўленьне, рыхтаваньне; пліта, плітка асабл. цэглы.
πλᾰτυσμάτιον, τό, плітка.
πλέγμα, ατος, τό, кажная сплеценая рэч: кош, сетка.
πλέθρον, τό, плетрон - мера даўжыні, роўная 100 гр. стопам або адной шостай стадыі.
Πλειάς, άδος, ἡ, мн. л. Πλειάδες,іён Πληιάδες,αἱ, Плеяды, сем дачок Атляса і Плеіёны, каторыя, паводля гр. міталёгіі, былі зьіначаныя ў галубоў (πελαιάδες) і памешчаныя сярод зораў, каторыя спасьцярожнымі былі ад сярэдзіны траўня і да пачатку лістапада і іхны ўзыход азначаў пачатак лета, жніва і мораплаваньня, заход - пачатак зімы і канець мораплаваньня. //часта.
πλειστάκις, прысл. увесь час, пераважна, вельмі
πλειστ-ήρης, ον, шмат многакратны, вечны.
πλειστοβόλος, ον, кінуты найвышэй а. найдалей.
Πλειστόλᾱς, ᾱ, ὁ, Плеістолас, эфор у Спарце. //мі.
πλειστό-μβοτος, ον, поўны народу, перапоўнены людзь-
πλεῖστος, η, ον, най. ст. ад πολύς.
πλείω, эп. замест πλέω, плаваць, плысьці /па рацэ ў лодцы і ў часе купаньня.
πλείω ἀγαθά /мн.л./ вонкавае дабро, матэрыяльнае дабро, уласнасьць; [Арыстотэлесавы προτρεπτικός].
πλέκος, εος, τό, кажная скручаная, зьвітая а. сплеπλεκτάνάω, прасьці, віць, скручваць. //ценая рэч.
πλεκτάνη, ἡ, (πλέκτω), пляценьне, віцьцё; нітка, вяроўка, кош.
πλεκτή, ἡ, пража, зьвіцьце; нітка, вяроўка, шнур.
πλεκτός, όν, спражаны, зьвіты, скручаны, сплецены.
πλέκτω, сплятаць, скручваць, віць, зьвіваць.

πλεονάζω, быць болей, чымся; ісьці за далёка; узяць а. прэтэндаваць за шмат; быць заўзятым а. задзіракам.
πλεονάκις, прысл. болей часта, часьцей, за часта.
πλεον-εκτέω, мець болей а. большую частку; узяць болей, чымся іншы; мець пяршынства ў праве; хацець мець болей за іншых.
πλεονέκτημα, ατος, τό, перавага, пяршынства; паводжаньне: выйгрыш.
πλεον-έκτης, ου, ὁ, той, хто дамагаецца болей, чымся яму належыцца; ашуканец, жмінда, скупеньдзя.
πλεονεκτικός, ή, όν, ахвочы ўзяць болей, чымся яму належыцца; жміндны, ашуканскі, прагавіты.
πλεονεξία, іён = -ίη, ἡ, прагавітасьць, пяршынства,
πλεύνως, прысл. за шмат, за многа. //карысьць.
πλέος, α, ον, поўны, напоўнены; насычаны; здаволены.
πλεύμων, ονος, ὁ, = πνεύμων.
πλευρά, ᾶς, ἡ, бок цела; рабро, рэбры = ска́ба.
πλευρῖτις, ίδος, ἡ, боль у баку; запаленьне, пляў-
πλευρόθεν, прысл. збоку. //рыт.
πλευροκοπέω, /з/ламаць рабро.
πλευρόν, τό, /ст. паэт. ад πλευρά/, рабро.//паньня.
πλέω, плаваць, плысьці на вадаплаве а. ў часе ку-
πληγή, ἡ, удыр,удыраньне, бойка; пляга; дар.πλαγά,
πλῆγμα, ατος, τό, = πληγή.
πλῆθος, εος, τό, вялікі лік, аграмадная колькасьць, маса, натоўп; людзі, народ; прадстаўніцтва народу.
πληθύνω, напаўняць, пабольшваць, павялічваць, памнажаць; быць укамплектаваным; быць вырашаным.
πληθύς, ύος, ἡ, = πλῆθος, натоўп, маса, зборышча.
πληθύω, быць а. стацца поўным а. напоўненым; пра раку: уздымацца, узьняцца, падыходзіць уверх.
πλήθω, пра месяц: быць а. стацца поўным; пра раку: у-
πληθώρη, ἡ, поўнасьць, напоўненасьць, //здымацца.
маса, аграмаднасьць; насычанасьць; насіленьне. //трон.
πλῆκτρον, τό, прылада да ўдырваньня струн ліры, плек-
πλήκτωρ, ορος, ὁ, плектрон, костачка да ўдырваньня
πλημμέλεια, ἡ, памылка ў музыцы а . сьпеве; //струн.
хвальшывая нота, хвальш, недагляд, памылка.
πλημμελέω, зрабіць памылку ў музыцы, недагледзець.
πλημμέ-λημα, ατος, τό, = πλημμέλεια. //сьпеве.
πλημ-μελής, ές, хвальшывы а. няправільны ў тоне ці
πλήμμυρα, ἡ = πλημ(μ)υρίς, ίδος, ἡ, прыліў, паток, заліцьце, паводка.
πλημμῡρέω, залiваць, заліць.
πλήμνη, ἡ, калодка каляса.
πλήν, = πλάν, (сьцісн. ад πλέον, болей чымся); прысл. апрача, хіба-што, толькі, толькі-што.
πλήρης, ες, наложаны /воз снапамі/; абцяжаны /грузам/; накладзены, нагружаны, напоўнены,поўны,чапоўнены да верху.

πληρο-φορέω, прыносіць, даваць поўную меру; даць пацьверджаньне; быць перакананым; быць добрае думкі.
πληροφορία, ἡ, паўніня; поўнае перакананьне.
πληρόω, напоўніць, насыціць; учыніць дасканалым; выпаўніць абавязак.
πλήρωμα, ατος, τό, = πλήρωσις, εως, ἡ, тое, што напоўнена; поўнасьць, поўная мера; сума; цэласьць.
πλήρωσις, ἡ, выпаўненьне, напаўненьне; абсаджаньне абслугаю; дапаўненьне, камплет.
πλησιάζω, набліжацца, надыходзіць бліжэй; 2. абыходзіцца; запазнацца.
πλησῖασμός, ὁ, падыход бліжэй; набліжэньне.
πλησίος, α, ον, блізкі, блізкапаложаны, суседні.
πλησίος, ὁ, сусед, бліжні, суродзіч, сябра, таваπλησιό-χωρος, ον, суседскі, сумежны з краем. //рыш.
πλης-ίστιος, ον, пра вятругу: надзьмуты, напружаны.
πλήσμη, ἡ, узьняцьце, падняцьце вады ў рацэ.
πλησμονή, ἡ, напаўненьне, выпаўненьне; задаволеньне; перанасычэньне.
πλήσσω = -ττω, біць, секчы, хвастаць, сьцёбаць, кусаць, грысьці.
πλινθεύω, вырабляць цэглы, будаваць з цэглы.
πλινθηδόν, прысл. паводля цэглавае штукі а. цэглянае
πλίνθινος, η, ον, зроблены з цэглы. //хвормы.
πλινθίον, τό, малая а. меншая цэгла; цэгліна.
πλινθίς, ίδος, ἡ, тачыльны камень, брусок.
πλινθο-ποιέω, рабіць цэглы.
πλίνθος, ἡ, цэгла.
πλινθουργέω, рабіць цэглы.
πλινθουργός, ἡ, цагельнік.
πλινθόω, рабіць цэглы.
πλινθ-ῦφής, ές, выбудаваны з цэглы.
πλοιάριον, τό, лодка, чаўно, струг; /Ян,6:24/.
πλοῖον, τό, плаваючая судзіна; вадаплаў, лодка.
πλοκή, ἡ, пляценьне, тканьне; кажная рэч сьплеценая а. сатканая ці зьвітая: тканіна, каса /валасоў/, пуга.
πλόκος, ὁ, = πλοκή,лёкан, кучары валасоў; 2. вянок, венчык, ґірлянда, істужка; /гл. κοσμοπλόκος /.
πλουδοκέω, чакаць на памысны вецер.
πλουθ-ῦγίεια, ἡ, здароўе і багацьце: памыснасьць.
πλούσιος, α, ον, багаты, заможны.
Πλούτ-αρχος, ὁ, Плютархос, гр. пісьменьнік і філёзаф, народжаны каля 50 г.н.э. у Хэронэі ў Бэотыі, вучыцель імпэратара Гадрыяна, архонт, жрэц /I20 г.н.э./
Πλουτεύς, έως, ἡ, паэт. для Πλούτων.
πλουτέω, быць багатым, заможным у дастатку.
πλουτηρός, ό, όν, узбагачаны, абагачаны.
πλουτίζω, узбагачвацца, стацца багатым.
πλουτο-γαθής, ές, радасны ў багацьці а. з прычыны багацьця.

πλουτο-δοτήρ, ῆρος, ὁ, πλουτοδότης, ου, ὁ, даўца багацьця.

πλουτο-κρατία, ἡ, плютократыя або панаваньне багатых; оліґархія – панаваньне некалькі багатых.

πλοῦτος, ὁ, багацьце, дастатак, заможнасьць; скарб, аграмадныя багацьці; Плютос, бог багацьця.

πλουτό-χθων, з багатае зямлі, багаты ў скарбы зямлі.

Πλούτων, ωνος, ὁ, Плютон, сын Кроноса і Рэі, брат Зэуса і Посэйдона, валадар падзямельля – Гадэсу; быў уважаны за даўцу ўсякага матэрыяльнага дабра: багацьце чалавека, ягоны хлеб, зярно выводзіліся зь нетраў зямлі, інакш кажучы, з Гадэсу; затым Плютона часта называлі Гадэсам.

πλοχμός, ου, ὁ, мн.л.: лёкі, валасы.

πλῦνός, ὁ, балея, ночвы, карыта да мыцьця хусьцьця.

Πλυντήρια, τά, Плюнтэрыі = урачыстасьці ачышчэньня ў месяцы Тарґэліён, у часе якіх у Атэнах была мытая мантыя старое драўлянае статуі Атэны Поліяс.

πλυντήριος, ον, вымыты; для мыцьця.

πλύνω, мыць, чысьціць, змыць, вымыць, змыць бруд.

πλύσις, εως, ἡ, мыцьцё, чышчэньне.

πλωίζω, плаваць, плысьці па моры; ужываць вадаплавы; здабыць дасьведчаньне ў навіґацыі. //трывалы.

πλώιμος, ον, гатовы да адплыву; гатовы для мора, вы-

πλωτήρ, ῆρος, ὁ, мораплаўнік.

πλωτός, ή, όν, плаўны, перавозны, які плыве.

πλώω, плысьці, плаваць на моры, плысьці.

πνεῦμα, ατος, τό, дыханьне, подых, веяньне, вецер, дзьмуханьне, паветра, бура; душа, дух.

πνευμᾰτῐκός, ή, όν, пнэўматычны, прыналежны да ветру а. паветра ці дыханьня ці духа; адухоўлены, духовы,

πνευματόω, абярнуць у вецер //ажыўлены /духам/. або ў паветра; увесьці ў рух ветрам.

πνεύμων, ονος, ὁ, орґан дыханьня; лёгкія; патрахі,

πνέω, дыхаць, хухаць, дзьмухаць, веяць; //кішкі. выдзьмухаць; кашляць; храпці, чхаць, смаркаць.

πνῑγεύς, έως, печ/ка/ да пячэньня на вуглях.

πνῖγος, τό, здушэньне /юшкаю/ жары /у печы/ а. пары.

πνίγω, здушваць, хапаць за горла; быць утопленым.

πνικτός, ή, όν, задушаны.

πνοή, ῆς, ἡ, вецер, подых, паветра.

Πνύξ, род. скл. Πυκνός, ἡ, Пнікс, месца ў Атэнах, дзе адбываліся ἐκκλησίαι або зграмаджэньні людзей; было яно выразана поўкольлем у хворме амфітэатру ў малой гары на захад ад Акрополісу.

πόα, ἡ, трава, паша, сена, канюшына, зельле, капуста; 2. месца заросшае травою; 3. сенажаць, луг; час сенакосу, лета.

ποδ-αβρός, όν, фрукт: мягкі/сочны. //сенакосу, лета.

ποδ-ᾱγός, όν, які вядзе; ведзены.

ποδᾱγός, ὁ, праваднік, слуга.
ποδάγρα, ἡ, пастка або пятля на нозі; 2. мэд. падаґра, хвароба артрытычнага характару каленных суста-
ποδαγράω, цярпець на падаґру ў нагох. //ваў.
ποδαγρικός, ή, όν, падаґравы.
ποδᾱ-νιπτήρ, ῆρος, ὁ, начыньне да мыцьця ног.
ποδά-νιπτρον, τό, вада да мыцьця ног.
ποδ-ᾱπός, ή, όν, прым. пыт. зь якое краіны? скуль?
ποδ-άρκης, ες, хутканогі. //дзе народжаны?
ποδ-ηγός, όν = ποδαγός.
ποδ-ήνεμος, ον, хуткі як вецер.
ποδ-ήρης, ες, сягальны аж да ног.
ποδίζω, зьвязаць ногі; каня: путаць.
ποδίστρα, ἡ, пятля /у западні/ на нозі.
ποδο-κτύπη, ἡ, хуткасьць ног.
ποδώκεια, ἡ, хуткасьць ног.
ποδ-ώκηες, ες, хуткаогі, хуткі.
πόη, ἡ, трава. //ны.
ποθεινός, ή, όν, траплены тугою; тужлівы, жалюгод-
πόθεν, пыт. прысл. скуль? зь якога месца?
ποθέν, энкл. прысл. скуль, зь якога месца.
ποθέω, сумаваць, тужыць па нечым, імкнуцца да.
ποθή, ἡ, = πόθος.
πόθι, пыт. прысл. дзе? //гу.
ποθί, энкл. прысл. недзе, магчыма, часамі, на працяг-
πόθος, ὁ, жаданьне рэчы, якое н. ня мае а. згубленае; туга, сумаваньне па нечым ці некім.
ποῖ, прысл. куды? у якім напрамку?
ποία, дар. замест πόα, ἡ.
ποιέω, рабіць, чыніць, прыводзіць да быцьця, тварыць /асабліва ў галіне мастацтва/, выконваць; канчаць; прыгатаўляць, прырыхтоўваць; будаваць, уздымаць /будыніну/, здабываць, выйгрываць; пісаць або тварыць верш ці паэтыцкі твор; укласьці верш; вынайсьці.
ποίη, ἡ, замест πόα, трава, паша, зельле.
ποίημα, ατος, τό, кажная выкананая рэч; 2. учыненая рэч; зробленая праца /твор/; 3. паэтычны твор, верш; паэма. 4. чын.
ποιημάτιον, τό, малая паэма, малы верш.
ποίησις, εως, ἡ, робленьне, тварэньне, творчасьць, чыненьне; выкананьне, завяршэньне; паэтычнае мастцтва; верш, паэтычны твор; паэзыя.
ποιητέος, α, ον, учынены, зроблены, выкананы.
ποιητής, οῦ, ὁ, чалавек, які творыць; чыніцель, створца; стваральнік; 2. паэта.
ποιητική, ἡ, паэтычнае мастацтва, паэтыка.
ποιητικός, ή, όν, здольны да тварэньня, плодны ў творчасьці; паэтычны.
ποιητός, ή, όν, выкананы, учынены, зроблены, вынайдзены.

ποιη-φαγέω, есьці траву, жывіцца зеленівам.
ποιη-φάγος, ον, жыўлены травою, траважэрчы.
ποικιλία, ἡ, колернасьць, рознаколернасьць; рознавобразнасьць, рознароднасьць, рознавіднасьць.
ποικίλλω, рабіць колерным, рознаколерным; колерна хварбаваць; маляваць нябёсы колернымі зорамі; мастацка вырабляць, зрабіць; артыстычнымі творамі мастака выразіць.
ποίκιλμα, ατος, τό, рэч колерна ўчынена; колерны наўзор; прыгожае штукатурнае выкананьне; мастацкая разьба; арнамэнт; упрыгожаньне, пышнасьць; прыгожае слова; красная мова. //лагучныя тоны.
ποικιλό-γηρυς, дор. -γαρυς, ὁ, ἡ, рознародныя мі-
ποικιλό-δειρος, ον, з колернаю шыяю.
ποικιλο-δέρμων, ον, з лацятаю шкураю.
ποικιλο-μήτης, ου, ὁ, з шматлікімі радамі, багаты ў вынаходніцтве, хітры.
ποικιλο-μήχανος, ον, поўны розных вынаходніцтваў.
ποικίλος, η, ον, рознаколерны, рознахварбны, /на/крапкаваны; шматколерны; краснавы, калябровы.
ποικιλο-σάνδαλος = -σάμβαλος, ον, у колерных сандалах. //сьвятачна ўпрыгожаны.
ποικιλό-στολος, ον, колерна апрануты а. выстраены,
ποικίλως, прысл. розна.
ποιμαίνω, быць пастухом а. даглядчыкам /авечак/.
ποιμάν, ὁ, дор. замест ποιμήν.
ποιμάνδριον, τό, зборышча людзей; армія.
ποιμάνωρ, ορος, ὁ, = ποιμήν. //галава места; князь.
ποιμήν, ὁ, пастух; даглядчык над людзьмі; старшыня;
ποίμνη, ἡ, стада, гурт.
ποίμνιον, τό, малое стада а. гэтакі гурт.
ποινάω, памставаць, адплаціць, пакараць.
ποινή, ὁ, выплачаны выкуп; заплочаная цана, выкупленьне, адкупленьне; 2. кара, пакараньне; 3. помста.
ποινήτης, ου, ὁ, той, хто памстуе, каральнік.
ποιολογέω, зьбіраць каласы, вязаць у снапы.
ποιο-νόμος, ον, які пасьвіцца на траве.
ποῖος, α, ον, прым. пыт. якога характару? якога роду? як прысл. πῶς, як? якім спосабам? //якасьці.
ποιός, ά, όν, прым., які адносіцца да натуры, роду,
ποιότης, ητος, ἡ, якасьць.
ποιπνύω, кашляць, цяжка дыхаць; 2. быць старанным, працавітым; сьпяшацца. //у якім часе?
πόκα або ποκά, дар. замест πότε або ποτέ, калі?
ποκάς, άδος, ἡ, воўна, волас, валасы.
ποκίζω, стрыгчы воўну. //ны.
πόκος, ὁ, састрыжаная і нячышчаная воўна; пучок воў-
ποκόω, накрываць воўнаю: быць апранутым у ваўняную
πολέες = πολλοί, галоўныя, у пераважнай //адзежу.
або ў большай частцы.

πολέμαρχος, ὁ, нехто, хто пачынае або вядзе вайну; правадыр; полемархос.

πολεμέω, быць у стане вайны; ваяваць, змагацца; выдаць бітву; спрачацца, сварыцца; весьці дыспуту.

πολέμια, τά, ваенныя справы, часамі ў зн. πολεμικός.

πολεμική, ἡ, штука вядзеньня вайны; вайна.

πολεμικόν, τό, знак, наказ а. сыгнал да бою. //міка/.

πολεμικός, ή, όν, ваенны, варожы; /полемічны, поле-

πολέμιον, τό, варожасьць; варожае дзеяньне, варожы

πολεμιστά, ὁ, ваяр, змагар, жаўнер. //акт.

πολεμιστής, οῦ, ὁ, ваяр, змагар, жаўнер.

πολεμο-ποιέω, уздымаць, ускаламучваць вайну.

πόλεμος, ὁ, бітва, змаганьне, бойка, вайна.

πολεμόω, чыніць,рабіць варожасьць; рабіць ворага.

πολέω, хадзіць навакол; паляваць; 2. пераварочваць зямлю плугам; гараць.

πολιαίνομαι, сівець або бялець.

πολίαρχος, ὁ, галава места; прэзыдэнт гаспадарства.

πολίζω, будаваць, закладваць места; будаваць.

πολιήτης, ου, ὁ, грамадзянін, суродзіч.

πολιῆτις, ίδος, ἡ, грамадзянка, суродзіч.

πολιορκία, ἡ, аблога; аблога места.

πολιός, ά, όν, сівы, белы.

πολιόχρως, ωτος, ὁ, ἡ, белашкуры /чалавек/; белы.

πόλις, ἡ, места, гаспадарства; места-гаспадарства; супольнасьць, свабоднае гаспадарства, рэспубліка; грамадзянін краю ў суцэльнасьці як аднаго народнага цела; права грамадзяніна.

πόλις ἄκρη або ἀκρόπολις, вышэйшае або вышэйпаложанае места; згэтуль: абаронны замак, замчышча, абаронная вежа, цытадэля, крэпасьць; найвышэйшы пункт.

πόλισμα, ατος, τό, група, камплекс забудаваньняў або дамоў; вёска, мястэчка, места, поліс.

πολισμάτιον, τό, малое места, мястэчка.

πολισσο-νόμος, ον, меставая ўправа /права/; меставы, у месьце. //радкаванае места.

πολι-σσόος, ον, дагледжанае, дапільнаванае, упа-

πολιτ-άρχης, ου, ὁ, галава места.

πολιτεία, ἡ, суадносіны грамадзяніна да гаспадарства; правы грамадзяніна; грамадзянства; быт /жыцьцё/ грамадзяніна; жыцьцё гаспадарсьцьвенага мужа, урад; гаспадарства, рэспубліка; канстытуцыя; 2. Полі-тэя - тытул аднаго з Плятонавых дыялёгаў; /Пол. [illegible]/.

πολίτευμα, ατος, τό, = πολιτεία.

πολιτεύω, быць грамадзянінам, быць свабодным чалавекам, жыць у свабодным гаспадарсьцьве; мець хворму самакіраўніцтва, мець уласную адміністрацыю; мець палі-

πολιτηίη, ἡ, = πολιτεία. //фікацыі свабоднага чалавека.

πολίτης, ου, ὁ, сябра места а. гаспадарства; грамадзянін; вольны чалавек; суродзіч.

πολιτικά, τά, гаспадарсьцьвеныя, грамадзкія спра-
πολιτική, ἡ, палітыка; палітычная навука. //вы-
πολιτικόν, τό, цела, зложанае з грамадзян; суполь-
πολῑτῖκός, ή, όν, грамадзкі, грамадзян- //насьць.
скі; адпаведны грамадзяніну; падобны да грамадзяніна,
канстытуцыйны; τὸ πολιτικόν, цела, зложанае з гра-
мадзян, супольнасьць. //мадзкі дзеяч.
πολῑτῐκός, ὁ, гаспадарсьцьвены муж, палітык; гра-
πολῑτικῶς, прысл. палітычна, праўна, канстытуцыйна.
πολίχνη, ἡ, малое места, мястэчка.
πολίχνιον, τό, = πολίχνη.
πολλάκις, прысл. некалькікратна, шмат разоў, часта.
πολλα-πλάσιος, α, ον, некалькікратны, шмат разоў.
πολλαπλάσια, прысл. некалькікратна.
πολλάχῇ або -ῇ, прысл. магчыма, часта, некалькі-
кратна; на шматлікіх мясцох; пры шматлікіх нагодах.
πολλαχόθεν, прысл. са шматлікіх мясцоў /а. прычынаў/.
πολλᾰχόθι, прысл. на шматлікіх мясцох.
πολλᾰχόσε, прысл. у напрамку шматлікіх пунктаў а.
месцаў, а. бакоў.
πολλᾰχοῦ, прысл.= πολλαχῇ, некалькікратна, часта;
у шматлікіх мясцох /у кнізе/.
πολλο-δεκάκις, прысл.некалькі разаў па дзесяць.
πολλοί, οἱ, большасьць; шырокія пласты насельніцт-
πολλοστός, ή, όν, адзін са шматлікіх. //ва, людзі.
πόλος, ὁ, пункт апоры а. вось, на якой нешта пару-
шаецца; вось Зямлі, полюс; тое, што абяртаецца навакол
πολύ-αγρος, ον, пры удачным улове/паляваньню.//восі.
πολῠ-ᾱθλός, όν, удачны а. памысны ў спаборніцтвах.
πολῠανδρέω, быць сільна залюдненым а. заселеным.
πολῠανδρία, ἡ, перанасяленьне, густое засяленьне.
πολύ-ανδρος, ον, густа заселены, пералюднены.
πολῠ-άνθεμος, ον, уквечаны, багаты ў кветкі, упры-
гожаны кветкамі; красачны.
πολῠ-ανθής, ές, поўны цьвету.
πολῠανθρωπία, ἡ, пералюдненьне; маса людзей.
πολῠ-άνθρωπος, ον, поўна народу, залюднены, напоў-
πολῠ-άνωρ, ορος, часта наведваны. //нены людзьмі.
πολῠ-άργῠρος, ον, багаты ў серабро.
πολῠ-άρητος, ον, вельміпажаданы, шматпажаданы.
πολῠ-αρκής, ές, шматдастатковы, багата выпасажаны,
поўны добраслаўленьня.
πολῠ-άρματος, ον, са шматлікімі калёсьніцамі.
πολῠ-αρμόνιος, ον, поўнагучны, багаты ў мэлёдыі.
πολύ-αρνος, ον, поўнастадны, багаты авечкамі.
πολῠαρχία, ἡ, урад шматлікіх; адсутнасьць адназгод-
насьці; шматгалоўе; поліархія.
πολῠ-αστράγᾰλος, ον, са шматлікімі суставамі /шыя/.
πολύ-αστρος, ον, поўны зораў, шматзорны.

πολύ-αὖλαξ, ᾶκας, ὁ, ἡ, з шырокімі бараздамі, з шырокімі загонамі.
πολύ-αύχενος, ον, з многімі шыямі. //лямі.
πολύ-βαφής, ές, глыбоказануранy, схаваны пад хва-
πολύ-βενθής, ές, вельмі глыбокі.
Πολύβιος, ὁ, Полібіёс, гісторык 2-га ст. п.н.э.
πολύβοτρυς, οῦς, вінаградны, багаты ў вінаград або віном або ў вінаградныя ґронкі.
πολύ-βουλος, ον, мудры ў радзе, добры райца.
πολύ-βούτης, ου, ὁ, багаты на валы.
πολύ-βροχος, ον, з шматлікімі петлямі.
πολύ-γαθής, ές, = πολυγηθής.
πολύ-γηθής, ές, вельмі сяброўскі, здольны радавацца.
πολυ-γήρως, ον, перастарэлы, вельмі стары.
πολύ-γλευκος, ον, поўны новага віна.
πολύ-γληνος, ον, шматвокі. //зычны, згрызьлівы.
πολύ-γλωσσος = πολύγλωττος, ον, шматмоўны, шматя-
πολύ-γναμπτος, ον, кучаравы, зь лёканамі.
πολυ-γνωμων, ον, які шмат ведае, вельмі разумны.
πολύ-γνωτος, ον, добраведамы, ведамы, слаўны.
Πολύγνωτος, ὁ, Поліґнотос, слаўны грэцкі артыста-маляр з Тасос, каля 450 п.н.э., аўтар Бітвы пад Маратонам у Поікіле ў Атэнах.
πολύ-γομφος, ον, зьбіты шматлікімі гваздамі.
πολυγονέομαι, вельмі размножвацъ а. распаўсюджвацъ.
πολυγονία, ἡ, плоднасьць, ураджайнасьць.
πολύ-γονος, ον, плодны, ураджайны.
πολυ-γράμματος, ον, поўны літараў; шматлікімі літарамі адцемлены; 2. вельмі адукаваны, вучоны. //здольны.
πολυ-δαίδαλος, ον, дасьведчаны ў мастацтве, вельмі
πολύ-δάκρυος, ον = πολυ-δάκρυς, υος, ὁ, ἡ, поўны сьлёз, са сьлязамі; заплаканы; аплаканы.
πολύ-δάπανος, ον, каштоўны, вялікіх коштаў.
πολύ-δειράς, άδος, вельміўзьняты, вельміўзьнесены.
πολύ-δένδρεος, ον, = πολύδενδρος, ον, лясны, залесены, густа засаджаны лесам; шмат дрэваў.
πολύ-δερκής, ές, шматбагаты.
πολύ-δεσμος, ον, сільна спутаны, вельмі прымацованы.
πολύ-δευκής, ές, вельмі салодкі. //тора.
Πολυδεύκης, ους, ὁ, Полідэўкэс, сын Леды, брат Кас-
πολύ-δίψιος, ον, смаглы. //га ўжываны.
πολύ-δονος, ον, шмат а. за шмат ганяны /конь/ за доў-
πολύδοξος, ον, праслаўлены, вельмі слаўны.
πολύ-δρομος, ον, шмат набеганы а. находжаны.
πολύ-δροσος, ον, вельмі росны а. пакрыты расою.
πολυδωρία, ἡ, шчодрасьць.
πολύ-δωρος, ον, шчодры, багата выпасажаны.
Πολύδωρος, ου, ὁ, Полідорос, кароль Спарты.
πολύ-ειδής, ον, рознародны, рознае хвормы, розны.

πολΰ-έλικτος, ον, шматстолкавы, запутаны, скамплі-
πολΰ-επαίνετος, ον, шматхвалены. //каваны.
πολΰ-επής, ές, шматслоўны, шматмоўны.
πολΰ-έραστος, ον, шматкаханы.
πολΰ-εργής, ές, які цяжка і многа працуе.
πολΰ-ετής, ές, шматгодні, поўналетні.
πολΰ-ευκτος, ον, доўгачаканы, пажаданы.
πολΰ-εύ-σπλαγχος, ον, поўны літасьці а. спачуцьця.
πολΰ-εΰχετος, ον, эп.= πολΰευκτος. які шмат жадае сабе (εΰχομαι).
λ-ηλ ς, ον, ель і [illegible] , й н.
πολυ-ζήλωτος, ον, зайздросны, пажадлівы.
πολΰ-ζΰγος, ον, шматрадны, -лаўкавы; шматвёславы.
πολΰ-ηγερής, ές, лічна сузграмаджаны.
πολΰ-ήγορος, ον, гаворкі, шматслоўны.
πολΰ-ήρατος, ον, шматкаханы.
πολΰ-ηχής, ές, шматгучны, сугучны, шматсьпеўны.
πολΰ-ήχητος, ον, галосны, гучны. //ны.
πολΰ-θαρσής, ές, вельмі пэўны, - куражлівы, нахаб-
πολΰ-θεος, ον, за шмат багоў.
πολΰ-θερμος, ον, вельмі гарачы.
πολΰ-θηρος, ον, багаты ў зьвярыну /лес/.
πολΰϊδρεία, (-ίη), ή, пранізванасьць, кемнасьць,
πολΰκαρπία, ή, шматплоднасьць; плод. //хітрасьць.
πολΰκαρπος, ον, шматплодны, плодны.
πολΰκέρδεια, ή, вялікая здольнасьць, хітрасьць.
πολΰ-κήριος, ον, вельмі сьмяротны. //вы.
πολΰκλειτος, ον, шматведамы; /чалаек/ вялікае сла-
πολυκρατής, ές, магутны, вельмі сільны.
πολΰλογία, ή, шматслоўнасьць, шмат гутаркі.
πολΰμηχανία, ή, багацьце сродкаў; 2. гатовасьць; вынаходніцтва, разумнасьць, кемнасьць.
Πολΰμνια, ή, Полімнія, адна зь дзевяці музаў - муза харальнае а. сакральнае песьні і гармоніі.
πολΰ-νέφελος, ον, вельмі хмарны, пакрыты /зацягнуты/ хмарамі.
πολυ-νίκης, ου, ό, часты пераможца.
πολΰοινέω, быць багатым на віно.
πολΰοινος, ον, багаты на віно. //ны багацьцем.
πολΰ-ολβος, ον, вельмі багаты, вельмі добраслаўле-
πολΰ-ομβρος, ον, вельмі дажджлівы.
πολΰπαιδία, ή, шматдзетнасьць.
πολΰπειρία, ή, глыбокае дазнаньне.
πολΰ-πινής, ές, вельмі брудны. //плікацыя.
πολυπλοκία, ή, складанасьць, запутанасьць, кам-
πολΰ-πότνια, ή, вельміпаважаны, вялебны.
πολΰπους, -ποδος, ό, шматногі; поліп; морскі поліп.
πολυπρᾶγμονέω, займацца ўсялякімі рэчамі; быць вельмі занятым; умешвацца, цікавіцца рознымі справамі; да-

сьледжваць; праводзіць новае ў палітыцы.
πολύς, πολλή, πολύ, шмат, многа, шматлікія; мноства, большасьць, вялікі лік /людзей/; οἱ πολλοί, большасьць; прысл. шмат /сільнейшы/; многа, вельмі, часта, некалькікратна; выш. ст.: πλείων, πλεῖον, найв. ст.: πλεῖστος, -η, -ον. //дастойны.
πολύσεμνος, ον, усячэсны; вельмі паважаны, годны,
πολῦσιτία, ἡ, багацьце зярна, ураджай/насьць/.
πολύ-σπλαγχνος, ον, міласэрны, чулы.
πολυ-στέφανος, ον, з многімі вянкамі.
πολυ-στεφής, ές, увенчаны шматлікімі вянкамі.
πολυστιχία, ἡ, колькасьць радкоў.
πολυστομέω, шмат гаварыць. //ды.
πολυ-στροφία, ἡ, пакручваньне самога сябе туды і сю-
πολύ-σχιστος, ον, распадзелены на шматлікія часткі
πολῦτέλεια, ἡ, вялікі кошт, выдатак; // /галіны/.
дарагасьць, выдаткаваньне.
πολῦ-τελής, ές, вельмі дарагі, каштоўны.
πολυτροπία, ἡ, здольнасьць, спрытнасьць, разумнасьць.
πολῦφορία, ἡ, прадуктыўнасьць; выдайнасьць працы.
πολυφροσύνη, ἡ, паўніня зразуменьня, вялікая мудрасьць, зразуменьне.
πολύ-φρων, ον, вялікадушны, чалавечы, людзкі.
πολύ-χειρ, -ειρος, шматручны; моцны ў руках; з шматлікімі сіламі войска.
πολυχειρία, ἡ, маса рук або работнікаў ці працаўнікоў або памочнікаў.
πολυχρηματία, ἡ, валоданьня вялікім багацьцем.
πολυ-χρήματος, ον, асыпаны багацьцем, вельмі багаты.
πολυ-χρόνιος, ον, доўгатрывалкі, -лы.
πολύ-χρῦσος, ον, багаты ў золата.
πολύ-χῦτος, ον, шырокараспаўсюджаны.
πολύ-χωρος, ον, шырокі, prасторны.
πολύ-ψαμμος, ον, вельмі пясчаны.
πολυ-ψῆφις, ῖδος, ἡ, гранітны, дробнакамяністы; пра ложа ракі: камяністы; [Пол., VIII, 566c].
πῶμα, ατος, τό, піцьце, піцьцё. //сапраўваджальны.
πομπαῖος, α, ον, які вядзе /працэсію/, які бярэ ўдзел;
πομπεία, ἡ, ход, хада, марш, рэлігійная працэсыя; урачысты ход; 2. /публічнае/ абясчэшчаньне, лаяньне.
πομπεῖον, τό, прыналежнае да працэсыі ўпрыгожаньне; 2. у Атэнах месца, дзе рэчы гэтыя перахоўваюцца.
πομπεύς, έως, ὁ = πομπός. // /працэсыю/.
πομπέω, весьці, праводзіць, кіраваць, сапраўваджаць
πομπή, ἡ, пасланьне, высланьне; праводжаньне, кіраваньне, сапраўваджэньне; урачысты ход, трыумфальны ход; помпа.
πομπικός, ή, όν, прыналежны да ўрачыстага ходу; з помпаю, пышны, багаты.

πομπός, ὁ, удзельнік працэсыі; той, хто вядзе працэсыю і паказвае кірунак ходу; ахова працэсыі; 2. пасланец.
πομπο-στολέω, весьці флятылю або вадаплаў.
πομφός, ὁ, пузыр; вадыр.
πονέω, гараваць, працаваць; цяжка працаваць, мазоліцца; 2. спрычыніць працу або цярпеньне іншаму; 3. адчуваць страх, боль, цярпеньне; [М.А., 9:12].
πόνημα, τό, праца, работа; выраб.
πονηρεύομαι, чыніць зло; дрэнна абыходзіцца; дрэнна паводзіць сябе.
πονηρία, ἡ, дрэнны стан; дрэннасьць; зласьлівасьць; нікчэмнасьць, нешляхэтнасьць, адсутнасьць мужнасьці, недасканаласьць; памылка, хіба; злачынства, подласьць.
πονηρός, ά, όν, які спрычыняе зло, шкоду ці боль; трудны, які спрычыняе клопат, дакучлівы, дрэнны, паскудны; сорамны, няслаўны, нікчэмны, злы, амаральны.
πονηρός, ὁ, зло, дрэннасьць.
πόνος, ὁ, вызначаная праца, праца; гараваньне; 2. цярпеньне; 3. боль цела; [М.А., 8:28].
ποντίζω, кінуць або папхнуць у мора.
ποντικός, ή, όν, морскі, на моры.
πόντις, α, ον, морскі, з мора, у моры. //мора.
πόντισμα, ατος, τό, тое, што кінута а. выкінута ў
ποντοπορέω, адбываць падарожжа або плысьці праз мора.
πόντος, οῦ, ὁ, мора; вялікае мора; адкрытае мора; Πόντος, Чорнае мора; поўны назоў Πόντος Εὔξεινος (гл. εὔξεινος); 2. абшар, паложаны на ўсходнім узьбярэжжы Чорнага мора. //на, сорамна!.
πόποι, воклік зьдзіўленьня а. зьнічэўку а! о! страш-
ποποῖ, πόποι, о! як брыдка! = ὢ ποποῖ.
πορεία, ἡ,ходжаньне, ход, хада, спосаб ходжаньня; марш/шраваньне/.
πορεύω, кратаць, рухаць, быць у руху; праносіць, працягваць, уносіць; высылаць пасылаць, вадзіць, вазіць, пераносіць, перапраўляць праз раку; маршыраваць, хадзіць.
πορθέω, разбураць, нішчыць, спустошваць, рабаваць, грабіць /места/; забіваць, мардаваць; пас.хв.: быць зруйнаваным, быць спустошаным.
πόρθημα, ατος, τό, помста; зьнішчэньне.
πόρθμευμα, ατος, τό, пераход праз; праход.
πορθμίς, ίδος, ἡ, паром; лодка; вадаплаў.
ποριστής, ου, ὁ, той, хто заспасабляе; заспасобнік; сябра фінансавае рады ў Атэнах /якая пастарчала сродкі для места/.
ποριστικός, ή, όν, здольны пастарчыць а. даручыць.

πορνεία, ἡ, блуд; 2. прастытуцыя; 3. балванахвальства.
πορνεῖον, τό, публічны дом.
πορνεύω, блудзіць, аддавацца прастытуцыі.
πόρνη, ἡ, гарлётка, шлюха, прастытутка.
πορνοβοσκέω, быць бандарам, трымаць публічны дом.
πορνοβοσκία, ἡ, трыманьне публічнага дому.
πόρος, ὁ, сродак пераправы ракі: брод, паром, лодка; цясьніна; 2. морскі шлях; 3. праход, шлях, сьцежка; 4. сродак асягненьня.
πόρρω, прысл. далёка, далёка далёка; [Пол.,X, 598с].
πόρρωθεν, прысл. здалёк.
πόρρωθι, прысл. далёка.
πορσύνω, падгатаўляць, старацца, зрабіць гатовым.
πόρσω, паэт. = πόρρω.
πόρταξ, ἄκος, ἡ, = πόρτις, цялё, цяля.
πόρτῖς, ῖος, ἡ, цялушка, цялё, цяля.
πορφύρα,іён -ρη,ἡ, порфіровая рыба /гастэропода/, зь якое атрымлівана пурпуровую хварбу /сок/.
πορφύρεος, η, ον, порфіравы або пурпуровы.
ποσάκις, прысл. колькі разоў? як часта?
πόσε, прысл. куды?
Ποσειδῶν, ῶνος, ὁ, Посэйдон, сын Кроноса і Рэі, бог мораў.
Ποσειδεών, ῶνος, ὁ, Посэйдэон, шосты месяц аттыцкага году, які адказваў другой палове сьнежня і першай палове студзеня нашага году.
πόσθων, ωνος, ὁ, малы хлапец.
πόσις, εως, ἡ, піцьцё, трунак, пітво.
πόσις, ὁ, гаспадар дому, муж, сужанец.
ποσσ-ῆμαρ, прысл. праз колькі дзён?
πόσσις, εως, ὁ, гаспадар дому.
ποταμηδόν, прысл. як рака.
ποτάμιος, ον, рэчны, свойскі для ракі.
ποτᾶμός, οῦ, ὁ, рака.
ποτάομαι, ляцець, лётаць.
πότε, пыт. часьц. калі? у якім часе?
ποτέ, энкл. часьц. часамі,у кажным часе, аднойчы.
ποτὲ μεν... ποτὲ δέ... аднойчы... іншым часам; часамі; τίπιτε, эп., аднак-жа? ці-ж магчыма? як гэта магчыма?
πότερος, α, ον, гэты... ці той... каторы адзін з двух; наагул.
ποτέρως, прысл. якім з двух спосабаў? як?
ποτή, ἡ, лятаньне, лёт.
πότημα, ατος, τό, лёт.
ποτήρ, ῆρος, ὁ, конаўка, кубак да піцьця, чаша.
ποτήριον, τό, начыньне да піцьця вады: кубак, конаўка, чаша да піцьця віна.
ποτής, ῆτος, ἡ, піцьцё.
ποτίζω, напаіць, даць піць, дазволіць піць.

πότμος, ὁ, тое, што наведала некага: доля, лёс, наканаваньне, прадназначэньне; злыбяда, нядоля, дрэнны лёс, сьмерць.

πότνα, ἡ, = πότνια эп. пані дому, паня, гаспадарыня.

πότνια ἡ, пані, гаспадарыня дому, уладарыня, яе міласьць; княжна.

ποτνιάομαι, зварот да багіні: паня! паня! клікаць, прасіць, маліць.

πότος, ὁ, піцьцё, выпіўка.

ποτόν, τό, (πίνω), тое, што нехта п'е, піцьцё; σῖτα καὶ ποτά, ежа і піцьцё.

ποῦ, прысл. дзе? на якім месцы? як? якім спосабам? у якім выпадку? у якіх абставінах?

πούς, ποδός, ὁ, стопа /нагі/, нага; у птушак /мн. л./ кіпцюры; у зьвераў: лапы; у паліпаў: шчупальцы.

πρᾶγμα, ατος, τό, тое, што выканана, чын, рэч, асабліва слушная рэч; аб'ект як вынік наступства або паважнага разгляду; грамадзкая справа; выкананьне, асягненьне.

πραγματεία, ἡ, вядзеньне справы; стараньне ў пэўным напрамку, натуга; старанны досьлед, вывучэньне; напрамак справы; 2. заняцьце, занятак, пакліканьне; спосаб /шлях/ жыцьця; у мн.л.: турботы.

πραγματεύομαι, быць занятым справаю; клапаціцца, учыніць нешта сваім заняткам; узяць справу ў рукі.

πραγμάτιον, τό, малая справа; малая судовая справа.

πρᾶγος, τό, паэт. = πρᾶγμα, πράγματα, гаспадарсьцьвеныя справы.

πραέος, ον, далікатны.

πραέως, прысл. далікатна, ласкава.

πραιτώριον, τό, лац.: прэторыюм; палатка а. памяшчэньне прэтора /судзьдзі/; суд, судовае памяшчэньне.

πρακτέος, α, ον, дзясл. прым.: чалавек эрабіць павінен, мусіць выканаць, мае быць учынена.

πρακτήρ, ὁ, той, хто нешта робіць: чыніцель, практыкант.

πρακτικός, ή, όν, адпаведны /здольны/ да дзеяньня; актыўны, заняты /працаю/; практычны.

πράκτωρ, ορος, ὁ, той, хто чыніць а. выконвае; працаўнік, работнік, чыніцель; выканаўца, экзэкутар.

Πραμν(ε)ιος, οἶνος, ὁ, прамнійскае віно, гэтак названа ад імя гары Прамнэ на востраве Ікарыя.

πράν, = πρίν, прысл. перад, аднойчы, калісьці, нядаўна.

πρᾶξις, ἡ, дзеяньне, чыненьне, выкананьне; гандлёвая справа; справа, паступаваньне, паступак, практыка.

πρᾷος або πρᾶος, πραεῖα, πρᾷον, πρᾶν, ціхамірны, добрамірны, добры, спакойны, патульны, рахманы.

πράπίς, ίδος, ἡ, діафраґма; 2. дух; сэрца, пачуцьцё; 3. розум, змысл, думка.

πρᾶσιά, ἡ, града /у вагародзе/; рад, група /людзей, Мк 6:40/; аддзел.

πρᾶσις, εως, ἡ, продаж, прадаваньне.

πράσον і πράσσον, τό, цыбуля; града цыбулі.

πράσσω, прайсьці праз або прасякаць /лес/; ісьці напрасткі,пераходзіць /раку/, пераплываць мора; перавозіць; закончыць /падарожжа/; даканаць, выканаць; рабіць, чыніць, здабыць; пераймаць /адказнасьць; весьці гандаль; пранікнуць /думку/; весьці /справу/.

πρᾱτήρ, іён. πρητήρ, ῆρος, ὁ, купець.

πρᾱτήριον, τό, гандлёвае месца, рынак, месца на кірмаш.

πρᾱτός, ή, όν, прададзены.

πράττω, атт для πράσσω. //мэнт.

πρᾱΰνσις, εως, ἡ, зьмякчэньне, успакаеньне; апіз-

πρᾱΰνω, зрабіць мяхкім/далікатным; абрахманіць; уціхамірваць; стацца спакойным, рахманым.

πρᾱϋπάδεια, ἡ, далікатнасьць, ціхамірнасьць.

πρᾱΰτης, ἡ, далікатнасьць.

πράως, прысл. далікатна.

πρέμνον, τό, ніжэйшая частка пня, пень, карэньне.

πρεπτός, ή, όν, годны, слаўны; сузгодны; прытарнаваны, датарнаваны.

πρέπω, быць выразна бачаным; быць чутым; быць адпаведна прытарнаваным; быць падобным; стацца.

πρεπώδης, ες, сузгодны з; датарнаваны, уроблены ў, упраўлены ў; адпаведны, свомы.

πρεσβεία, ἡ, век /чалавека/; старшынства /як супроцьстаўленьне малодшасьці/; ранґа, годнасьць; дастойнасьць; амбасадарства. //чэсны; старавечны.

πρεσβεῖος, α, ον, годны, дастойны, вялебны, уся-

πρέσβευμα, ατος, τό, пасланіцтва.

πρέσβευσις, ἡ, пасольства, амбасадарства.

πρεσβευτής, οῦ, ὁ, амбасадар, пасол.

πρεσβεύω, быць старшым паводля права а. старшынства; заняць месца іншага; быць амбасадарам, паслом.

πρέσβη, ἡ, = іён. πρέσβα.

πρεσβήιον, τό, іён. замест πρεσβεῖον. //вішча/.

πρέσβις, εως, ἡ, век і годнасьць /урадавага стано-

πρέσβιστος, η, ον, паэт. ад πρέσβυς.

πρέσβος, τό, аб'ект пашаны. //насьці.

πρεσβῦγένεια, ἡ, старшынства з прычыны першарод-

πρεσβῦγενής, ές, першародны. //царкве/.

πρέσβυς, ὁ, чалавек старшы векам; старшы /сьвятар у

πρεσβῡτέριον, τό, рада, калегія а. зграмаджэньне старшых; прэзбітэрыюм /= πρεσβύτεροι/.

πρεσβύτερος, α, ον, выш. ст. ад πρέσβυς, старшы; старшы праз першароднасьць; наагул: большы, вышэйшы, болей важны; 2. πρεσβύτερος, ὁ, у царкве – прэзбіцер.

πρεσβύτης, ου ὁ, старшы чалавек.
πρεσβῦτις, ἴδος, ἡ, старшая жанчына.
πρεσβῦτικός, ἡ, όν, як стары чалавек.
πρευμένεια, ἡ, ветлівасьць, ласкавасьць.
πρευ-μενής, ές, ветлівы, ласкавы, добразычлівы.
πρῆγμα, πρηγματεύομαι іён = πρᾶγμα, πραγματεύομαι.
πρηγμᾰτεύομαι іён = πραγματεύομαι.
πρήθω, імжэць, крапіць, выпырскваць; 2. надзьмухваць, напухаць, лопнуць; 3. запальваць, падпальваць,
πρηνής, = πρανής, выгнуты наперад. //спальваць.
πρηΰ-νομος, ον, далікатных манераў, далікатны.
Πρίαμος, ὁ, Прыямос, траянскі кароль а. правадыр.
πρίν, (πράν), прысл. перад, калісьці, аднойчы, ня-
πρῖνος, ὁ, падуб, заўсёды зялёны дуб. //даўна.
πρῖσις, εως, ἡ, пілаваньне.
πριστός, ἡ, όν, распілованы, распілаваны.
πρίω, пілаваць, распілаваць; скрыгатаць зубамі.
πρίων, ονος, ὁ, пілка, піла.
πρό, прысл. наперадзе, сьпераду, перад; спачатку; прыназ. зноў, яшчэ, яшчэ раз, загадзя, барждзэй.
προαγγέλλω, апавясьціць загадзя, падаць да ведама
προ-ἄγγελος, ον, апавешчаны загадзя. //наперад.
προ-ᾶγορεύω, сказаць наперад, прадвяшчаць, прарокаваць, падаць да ведама загадзя, апавяшчаць; загадваць наперад, выклікваць; публічна і голасна падаць да
προ-αγρυπνέω, зрабіць замест н. //ведама.
προ-ἄγω, весьці наперад а. далей, гнаць н. да н.;
προᾶγωγεία, ἡ, вядзеньне далей. //заахвочваць.
προ-ᾶγωγεύω, весьці да распусты, злучыць, зводзіць
προ-ᾶγωγός, ὁ, зводнік, бандар. //разам.
προ-ἄγων, ῶνος, ὁ, уступнае спаборніцтва.
προ-ἀγωνίζομαι, змагацца перад гэтым а. ў вабароне.
προᾶγωνιστής, οῦ, ὁ, франтовы а. чаловы змагар.
προ-ᾶδικέω, перад тым зьняважыць, няправільна судзіць, быць прадузятым а. забабонным. //юм.
προ-ᾅδω, пяяць перад гэтым, рабіць уступ а. прэлюды-
προ-αιδέομαι, быць вінаватым у выражэньні падзякі або пашаны.
προαίρεσις, εως, ἡ, свабодны выбар; свабодна прадпрынятая пастанова; сэнс, мэта жыцьця; замер; палітычны або навуковы напрамак.
προαιρετικός, ἡ, όν, наўмысны, схільны.
προαιρετός, ἡ, όν, выбраны загадзя; прывілейны.
προ-αιρέω, узяць, забраць перад усім; прывесьці наперад; выявіць публічна.
προ-αισθάνομαι, перад гэтым а. раней спасьцерагчы а. пазнаць; раней дасьведчыць; загадзя абазначыць.
προαίσθησις, εως, ἡ, прадчуцьце, прадчуваньне.
προ-αιτιάομαι, загадзя абвінаваціць.

προ-ἀκοντίζω, далёка кідаць або запускаць.
προ-κύπω, чуць загадзя.
προ-ᾱλής, ές, пакацісты, зьвіслы, абрывісты, круты.
προ-ἁλίσκομαι, быць злоўленым а. ўзятым у палон ці засуджаным загадзя.
προ-ἁμαρτάνω, грашыць перад гэтым. //сябе.
προ-αμύνομαι, загадзя адбівацца; бараніць самога
προ-αναβαίνω, загадзя або першым увайсьці.
προ-ἀνάγω, загадзя ўвесьці; загадзя выйсьці ў мора.
προ-ἀνάγομαι, загадзя выйсьці ў мора.
προ-αναιρέω, загадзя ачысьціць дарогу.
προ-ανακινέω, перш узбударажыць або ўзьняць.
προ-ἀνύτω, перш рабіць, чыніць або выканаць.
προ-απεχθάνομαι, быць ненавіджаным загадзя.
προ-αποθνήσκω, перадчасна памерці.
προ-βαίνω, выступіць, выступіць наперад; заходзіць наперад; пераступіць; пастарэць.
προ-βάλλω, кінуць, запусьціць або швырнуць наперад; выкінуць, закінуць, /за/пусьціць.
προβατεία, ἡ, гадоўля авечак. //хом.
προβάτευω, трымаць а. гадаваць авечкі, быць пасту-
προβάτιον, τό, малая авечка, авечачка.
πρόβᾰτον, τό, тое, што ходзіць на пашы: авечка; πρόβατᾱ: стады, быдла, коні, алені.
πρόβλημα, ατος, τό, кажная рэч, якая выступае або распасьціраецца; 2. кажная рэчы, якая кладзецца перад кім-небудзь; 3. кажная рэч, якая прапануецца як пытаньне для разгляду /дыскусыі/; 4. скамплікаванае тэарэтычнае пытаньне, якое вымагае вырашэньня; праблема.
προ-βλώσκω, выйсьці наперад; выходзіць /з дому/.
προβολή, ἡ, = πρόβολος, ὁ, = πρόβλημα.
πρό-βουλος, ὁ, падрыхтавацель; сябра пад рыхтаваўчае камісыі; 2. райца, радны; муж даверра; апякун.
προ-βωθέω, загадзя бегчы на помач. //тычны.
προ-γενής, раней народжаны: старшы; старажытны, ан-
προ-γεννήτωρ, ορος, ὁ, прашчур, пра-прадзед.
προ-γιγνώσκω, прадбачыць, ведаць наперад; зразумець наперад. //рад, прогноза.
πρόγνωσις, ἡ, прадбачаньне; сьведамасьць /н/ напе-
πρόγονος, ὁ, прашчур; οἱ πρόγονοι, дзяды і пра-
πρό-γραμμα, ατος, τό, пісьмовае паданьне //дзяды.
да ведама; парадак дня, праграмма.
προγραφή, ἡ, публічнае паведамленьне, агалошаньне.
προ-γράφω, перш запісаць; падаць да агульнага ведама.
προ-γυμνάζω, выконваць фізычныя практыкаваньні за-
προ-δείκνῡμαι, паказаць на прыкладзе //гадзя.
раней; паказаць.
προδέκτωρ, ορος, ὁ, прадказальнік будучыні.
προ-δέρκομαι, прадбачыць.

προ-διαφθείρω, зьнішчыць або зруйнаваць загадзя.
προ-διδάσκω, перш навучыць або параіць. //ворагу.
προ-δίδωμι, перш даць; заплаціць загадзя; паддацца
πρόδικος, ὁ, абаронца, адвакат.
προ-διοικέω, загадаць загадзя, рэгуляваць. //сада.
προ-δοκή, ἡ, месца засады а. падпільноўваньня; за-
προδοσία, іён. -ή, ἡ, здрада, здрадніцтва.
προδότης, ου, ὁ, здраднік, прадажнік.
προδοτικός, ή, όν, здрадніцкі, прадажны.
προδρομή, ἡ, бег наперад, раптоўная атака, штурм.
προεδρεύω, быць старшынём зграмаджэньня.
προεδρία, ἡ, пазыцыя а. гонар старшыні; пяршынства.
προ-εέργω, заступіць /дарогу/, перашкодзіць.
πρό-ειμι, ісьці першым а. наперад ці далей.
προ-εισπέμπω, выслаць перад тым, загадзя.
προ-εκθέω, бегчы а. бегчы наперад; рынуцца наперад.
προ-εκλέγω, сабраць падатак наперад, спагнаць грошы
προέλασις, ἡ хада, марш а. язда наперад. //загадзя.
προ-ελαύνω, прабівацца, ісьці а. конна ехаць наперад.
προ-ελπίζω, наперад а. загадзя спадзявацца.
προ-εννέπω, = προὐννέπω, прадвесьціць наперад а. наказаць загадзя; падаць публічна да ведама.
προ-εξαίσσω, атт. προεξάσσω, запусьціцца наперад а. штурмаваць; за далёка высунуць, -цца.
προ-εξέρχομαι, перад тым выйсьці а. адыйсьці, вымар-
προ-ερύω, весламаць наперад а. ўверх.//шыраваць раней.
προ-έρχομαι, ісьці а. выступаць наперад, ісьці далей; прасоўвацца наперад; рабіць рух наперад.
προετικός, ή, όν, адкінуты, выкінуты, швырнуты; марнатраўны, неашчадны. //таўляць.
προ-ετοιμάζω, падрыхтоўваць, прырыхтаваць, прыга-
προ-ευαγγελίζομαι, /пры/несьці, прыносіць добрую вестку а. апавяшчаць эвангеле загадзя.
προ-έχω, сьцісн. для προὔχω, затрымліваць наперад /загадзя/, паўстрымліваць; займець загадзя; быць пер-
προ-ηγεμών, όνος, ὁ, праваднік, кіраўнік. //шым.
προ-ηγέομαι, ісьці першым і весьці па дарозе; быць кіраўніком.
προηγητήρ, ῆρος, ὁ, = προηγητής, ου, ὁ, правадыр, кіраўнік.
προηγορέω, быць рэчнікам для іншых, бараніць.
προ-ήγορος, ὁ, абаронца, адвакат. //асабліва.
προηγουμένως, прысл. папярэдня, пераважна, свае-
προ-ήκω, быць перадавым, быць першым.
προ-ῆμαρ, прысл. праз увесь дзень; днямі.
προ-ήσθησις, εως, ἡ, прадсмак а. вычуцьцё радасьці.
προ-θαλής, ές, перадчасны, які рана расьцьвіў.
προ-θέλυμνος, ον, з грунту, з падставы, з карэньняў.
προ-θεραπεύω, загадзя падрыхтаваць;2. забавязацца.

πρόθεσις, ἡ, умяшчэньне перад; 2. мэта; удакладненьне, дадатак; протэза.
προθεσμία, ἡ, загадзя вызначаны тэрмін.
προ-θέσμιος, α, ον, паложаны,зложаны перад; вызначаны, устаноўлены, пастаноўлены, заплянаваны.
προ-θεσπίζω, прадказваць, прадбачваць, спадзяваецца
προ-θέω, бегчы перад /наперад/, забягаць.//прадчасна.
προ-θέω, прадкладваць права; дазваляць, дазволіць.
προ-θνῄσκω, памерці, паміраць перад.
προ-θρῴσκω, скочыць, выскачыць, кінуцца наперад; 2. скочыць наперад, рынуцца стралою. //ахвяраваньне.
πρόθῦμα, ατος, τό, прырыхтавальнае а. ўступнае
προθῦμέομαι, быць схільным, склонным; быць гатовым, быць ахвочым; старацца.
προθῦμία, ἡ, гатовасьць, ахвота, жаданьне; зацікаўленьне /пытаньнем/, запал, адданасьць /справе/; добрая воля, далікатнасьць, схільнасьць.
πρόθῦμος, ον, гатовы, ахвочы; настырлівы, зычлівы;
προθύμως, прысл. ахвоча; гатоўна;паважна.//ветлівы.
πρό-θῦρον, τό, франтовыя або пярэднія дзьверы; праддзьверра. //раваньне зь н.
προ-θύω, ахвяраваць раней а. перш; выконваць ахвя-
προ-ϊάλλω, адаслаць, вярнуць, перш выслаць.
προ-ΐημι, выслаць, адаслаць, звольніць, пусьціць на волю; дазволіць ухіліцца ад; надаць годнасьць; пакінуць на ласку і няласку; падаваць, прыносіць ах-
προΐκα, прысл. дарма, дарэмна. //вяру.
προΐκτης, ου, ὁ, жабрак. //нец; 2. пасаг.
προΐξ, ἡ,(гл. φερνή, ἔδνα), дар, дарунак, гасьці-
προΐσσομαι, жабраваць. //супроцьставіцца.
προ-ΐστημι, вылажыць перад н.; паставіць наперадзе;
πρόκα, прысл. зараз/-жа/, тут/-жа/, зьнічэўку.
προ-καθίζω, сесьці, садзіцца перад.
προ-καίω, спаліць перад.
πρό-κἄκος,ον, вельмі дрэнны, празьмерна дрэнны.
προ-καλέω, выклікваць, выклікаць; запрашаць, за-
προ-κᾰλύπτω, завешваць, засланяць, //ахвочваць.
закрываць; закрыцца, прыкрыцца.
προ-κάμνω, працаваць наперад; працаваць а. выканваць працу за н; змагчыся, змучыцца.
προκάς, άδος, ἡ, = πρόξ, казуля, дзікая каза.
προ-καταγέτις, ιδος, ἡ, жанчына-правадыр.
προ-κατακλίνω, ляжаць пры стале перад.
προ-καταλέγω, высказацца дакладна загадзя.
προ-κατηγορέω, абвінавачваць загадзя.
προκατηγορία, ἡ, папярэдняе абвінавачаньне.
πρό-κειμαι, прадкладваць, класьці перад.
προ-κῑνέω, рабіць рух наперад, заахвочваць.
προκλίνω, схіляцца, нахіляцца, пахіляцца наперад;

/згэтуль у лінгвыстыцы προκλιτική, праклітыка і ἐγκλιτική, энклітыка/.
προκλῦτος, ον, ранейчуты, лягэндарны, старадаўны.
προκλύω, пачуць загадзя а. пазнаць наперад.
προκοπή, ἡ, поступ, рост; поступ у падарожнічаньні; прагрэс; прагрэсыўны рух да болей дасканалага стану; палепшаньне. //аднастаронасьць.
πρόκριμα, ατος, τό, прадузятасьць думкі, забабон,
προ-κρίνω, выбраць перад іншым.
προ-κυρόω, пацьвердзіць, пасьведчыць загадзя.
προ-λέγω, сказаць перад, голасна апавясьціць публічна; прадказваць, прадказаць.
προ-λείπω, пакідаць, пакінуць, адыходзіць.
προ-λεύσσω, здалёк бачыць, прадбачыць.
πρό-λογος, ὁ, пралёг; першая а. ўступная частка старажытнае драмы; уступ, уводзіны;/супроцьлежнасьць: ἐπίλογος/.
προ-μαντεία, ἡ, права стаўленьня першым пытаньня дэльфійскаму аракулу.
πρόμαντις, ὁ, ἡ, прарок, прарочыца /тытул дэльфійскае Пытыі/.
προμᾰχίζω, змагацца перад або наперадзе /аддзелу/; змагацца зь некім /у спаборніцтве/.
προ-μελετάω, практыкавацца перад.
προμήθεια, ἡ, прадбачлівасьць, зыркасьць думкі, штука разьмеркаваньня наперад; хуткасьць адказу на пытаньне.
Προμήθεια, τά, Промэтэя, урачыстасьці на чэсьць Про-
Προμηθεύς, έως, ὁ, Промэтэус а. Прадбач- //мэтэуса. лівасьць; у гр. міталёгіі сын тытана /надчалавека/ Іапэтоса, брат Эпімэтэуса /або: думка, якая наведвае чалавека спозьнена; застанова/, вынаходнік многіх мастацтваў, асабліва вырабаў з жалеза і гліны; пра яго кажацца, што ён украў агонь зь неба і навучыў людзей як карыстацца ім; за гэта Зэус прыкаваў яго да скалы ў горах Каўказу, дзе коршык выдзіраў штодзень кавалкамі ягоную вантробу, якая праз ноч адрастала. Гэркулес асвабадзіў яго з гэтага цярпеньня; τὰ Προμήθεια, урачыстасьць на чэсьць Промэтэуса.
προ-μήτωρ, ἡ, пра-маці, першая маці людзкага роду.
προμνηστῖνοι, адзін за адным, па адным, пачарзе.
προμνήστρια, = προμνηστρίς, ίδος, ἡ, сваха.
πρόμος, ὁ, перадавы або першы чалавек, старшыня, дакладчык, галоўны.
προ-ναυμαχέω, змагацца на моры.
προ-νῑκάω, займець перамогу загадзя.
πρόνοια і -ίη, ἡ, успрыйманьне, разуменьне, асэнсаваньне, вычуцьцё; веданьне загадзя; мудрасьць багоў.
προνομεύω, фуражыраваць, грабіць, рабаваць.
πρόνοος, ον, асьцярожны, разважны, разумны.

προ-νύξ, паэт. прысл. /праз/ усю ноч.

πρόξ, προκός, ἡ, эп.-паэт. пярэсты алень; сарна.

προξενέω, быць госьцем места, гаспадарства; быць апекуном; прыняць, зацьвердзіць.

προξενία, ἡ, умова, пакт, саюз прыязьні /паміж гаспадарствамі як і між людзьмі/. //ства.

πρό-ξενος, ὁ, госьць места; прадстаўнік гаспадар-

προ-οδοποιέω, рыхтаваць, прыгатаўляць шлях, дарогу, сьцежку наперад.

προοιμία, ἡ, прэлюдыюм, прэамбула, уступ.

προοιμιάζομαι, рабіць прэлюдыюм а. прэамбулу, рабіць уступнае слова.

προοίμιον, τό, адкрыцьце /урачыстасьці/; уводзіны, прадстаўленьне /каралю/; у музыцы: прэлюдыюм, о-

προ-οράτός, ή, όν, прадбачаны. //вэртура; уступ.

προ-οράω, спасьцерагаць здалёк, здалёка бачыць, быць

προ-ορίζω, прадназначаць, прадрашаць.//прадбачлівым.

προ-ορμίζω, ляжаць на катвізе перад.

πρό-οψις, εως, ἡ, хуткі позірк, спасьцеражэньне.

προ-παιδεύω, навучаць, вучыць перад а. загадзя.

προ-παρέχω, прапанаваць перад; абясьпечыць перадчас-

προ-πάτωρ, ὁ, прабацька, прабацька людзкага //на. роду; закладчык сям'і: бацька роду, прашчур.

προ-πείθω, пераконваць, пераканаць загадзя.

προ-πέμπω, пасылаць перад а. наперад; звольніць.

προπέτεια, ἡ, пасьпешнасьць, хуткасьць; безрасудны

προπετῶς, прысл. пасьпешна, хутка. //пасьпех.

προπηλάκισις, εως, ἡ, ганебнае а. абражаючае ці зьневажаючае абыходжаньне зь н.

προ-πίνω, піць перад н. а. да н.; піць за н. здароўе,

προ-πιστεύω, верыць наперад. //піць з чоканьнем.

προ-πίτνω, = προ-πίπτω, упасьці наперад, уваліцца; прамінуць, далей крочыць. //рад.

προ-ποδίζω, /па/ставіць ногу наперад, крочыць напе-

προ-ποιέω, /з/рабіць наперад або загадзя.

προ-πολεμέω, весьці для н. вайну або змагацца.

προπόλευμα, ατος, τό, служба.

προπολεύω, служыць як сьвятар, сьвяшчэньнік.

πρό-πολος, ὁ, ἡ, слуга, служанка; сьвяшчэньнік.

προπομπή, ἡ, высланьне наперад; наведваньне, экскорт, саправаджэньне; урачысты ход; працэсыя.

προπομπός, ὁ, ἡ, саправаджальнік, -ца.

προ-πονέω, перад тым працаваць, перад тым натужыцца; 2. працаваць для або за некага.

Προποντίς, ίδος, ἡ, Мармарнае мора, гэтак названа затым, што яно творыць сабою шлях да Чорнага мора /μάρ-

πρόποσις, εως, ἡ, піцьцё перад н. а. за н. // μᾶρος.

προπότης, ὁ, той, хто п'е за некага.

προ-πρηνής, ές, пахілены або перахілены наперад.

προπύλαια, τά, вароты; праддзьверра, уваход, брама, заля, галя.
Προπύλαια, Пропі́лаі, у Атэнах раскошнае прадсеньне як урачысты праход у сьвятыню Атэны і на Акрополіс, пабудаваныя Пэрыклесам у 437 г.п.н.э.
προπύλαιος, ον, перад брамаю, перад галоўнымі варотамі.
πρόπυλον, τό, аслона галоўнага ўваходу са скляпеньнем абапертым на калёнах; портыка.
προ-ρέω, струмяніцца, цякчы, адплываць.
πρός, прыназ. з, адтуль, пра, адносна, са стораны, з боку; у, у прысутнасьці; перад, блізка; у дадатку да; у напрамку да; да; з увагі на.
προσ-αγγέλλω, прыносіць вестку; унесьці скаргу.
προσαγόρευσις, εως, ἡ, зварот або адрыс да /народу/, заклік, прамова.
προσ-αγορεύω, прамаўляць, мець прамову, зьвярнуцца з заклікам; клікаць паіменна.
προσαγορευτέος, α, ον, быць пакліканым /пазваным або названым паводля імя /свайго/.
προσ-άγω, уводзіць, праводзіць; весьці ў кірунку; увесьці ў, прадставіць, запазнаць /са справаю/; прывесьці да; абняць, прывітаць.
προσαγωγεύς, έως, ὁ, той, хто ўводзіць а. прадстаўляе /справу/.
προσαγωγή, ἡ, уводжаньне, уводзіны; уваход, уступ.
προσαγωγός, όν, паказаны, паказны; які зьвяртае ўвагу на сябе; прыцяжальны, атракцыйны.
προσ-ᾴδω, пяяць да гэтага, пяяць у суэгоднасьці з песьняю; сказаць у суэгоднасьці з думкаю; гарманізаваць.
προσ-αιθρίζω, паслаць, закінуць высака ў паветра.
προσ-αιρέομαι, дабраць да гэтага; дагаласаваць на дарозе выбараў, выбіраць дадаткова.
προσ-αΐσσω, скочыць або заатакаваць хутка; кінуцца на /ворага/.
προσ-αιτέω, жадаць дадаткова, прасіць апрача гэтага; прасіць далей, дамагацца.
προσ-ακοντίζω, кінуць як кап'ём.
προσαίτης, ου, ὁ, просьбіт.
προσ-ακούω, слухаць апрача гэтага.
προσ-αλείφω, памазаць або пацерці /алеем/.
προσ-αλίσκομαι, быць узятым апрача гэтага.
προσ-άλλομαι, скочыць у або на. //дах.
προσ-άμβασις, εως, ἡ, скочаньне, скок; сходка ў схо-
προσ-αμπέχομαι, быць моцна трыманым у.
προσ-αμύνω, сьпяшацца з помаччу; памагаць.
προσ-αναβαίνω, ускочыць, узыходзіць, узыйсьці.
προσανάβασις, ἡ, узыходзіць; набліжацца, падыхо-
προσ-αναγιγνώσκω, /пра/чытаць апрача гэтага. //дзіць.

προσ-ἀναγκάζω, яшчэ дабавіць да гэтага; пераканаць словамі; падпарадкаваць.
προσ-αναγορεύω, апрача гэтага яшчэ выразіць словамі або апавясьціць.
προσ-αναγράφω, выпісваць апрача гэтага.
προσ-αναζητέω, апрача гэтага яшчэ пераглядзець або спраўдзіць.
προσ-αναιρέω, апрача гэтага яшчэ запытаць аракул; - яшчэ прадпрыняць.
προσανάκλιμα, τό, тое, на што нехта абапіраецца.
προσ-ανακλίνομαι, абапірацца, абаперціся.
προσανάκλισις, ἡ, абапіраньне або ляжаньне на н.
προσ-αναλαμβάνω, апрача гэтага дакласьці або атрымаць.
προσ-ἀνᾱλίσκω, апрача гэтага яшчэ затасаваць або зужыць ці выкарыстаць.
προσ-αναπαύομαι, супакоіцца пры н., паздаравець, папраціцца; супакоіцца з прычыны н.
προσ-ανατίθεμαι, апрача гэтага ўзяць на сябе або пераняць; даверыць н. самога сябе; пытацца ў некага рады, раіцца.
προσ-άνειμι, да гэтага яшчэ ўзыходзіць.
προσ-ανειπεῖν, апрача гэтага апавяшчаць; апрача гэтага падаваць да ведама.
προσ-άντης, ές, узьняты супроць; круты, абрывісты; цяжкі, трудны, адпіхальны.
προσ-απαγγέλλω, апрача гэтага рапартаваць, падаваць да ведама, наказваць.
προσ-απαγορεύω, апрача ўсяго забараніць.
προσ-απαιτέω, да гэтага яшчэ дамагацца.
προσ-ἀπειλέω, яшчэ пагражаць да гэтага.
προσ--αποβάλλω, да гэтага яшчэ згубіць а. выкінуць.
προσ-απογράφω, упісаць, запісаць побач у рэестар; 2. да гэтага яшчэ пісьмова даносіць.
προσ-αποστέλλω, /вы/слаць, даслаць дзеля падмаца-
προσ-άπτω, прымацаваць, прывязаць, пры- //ваньня.
чапіць; удзяліць; узнагародзіць годнасьцю; пастарчаць, пастарчыць, заспасабляць, заспасобіць; 2. быць дададзеным да. //падвесьці.
προσ-αρτάω, прымацаваць, прычапіць; прывесьці,
προσ-αυδάω, гаварыць, прамаўляць да; /пры/вітаць, называць, назваць.
προσ-βαίνω, укрочыць, увайсьці, уваходзіць; уцягнуць; ісьці наперад; узыходзіць.
προσ-βάλλω, укінуць, перакінуць, запусьціць, швырнуць; 2. прынесьці, дадаць, прымацаваць, кінуцца само-
πρόσ-βασις, ἡ, уздым, узыход /па сходах/.//му на н.
προσ-βλέπω, узірацца, уважна прыглядацца; убачыць.
προσβολή, ἡ, укіненьне, закіненьне, перакіненьне.

πρόσ-γειος, ον близкі зямлі або берагу.
προσ-γελάω, глядзець са сьмехам на н.
προσ-γράφω, дапісаць, дабавіць, дапоўніць запіс.
πρόσδεγμα, ατος, τό, прыняцьце.
προσ-δέρκομαι, глядзець, узірацца, разглядацца.
προσ-δέχομαι, прымаць, прыняць, атрымліваць, атрымаць; дапусьціць; /па/чакаць.
προσ-διαμαρτῠρέω, дадаткова сьведчыць.
προσ-διαπασσαλεύω, прымацаваць гваздамі.
προσδοκία, ἡ, вызіраньне наперад, чаканьне, спадзяваньне.
προσ-εγγίζω, прыбліжацца, прыблізіцца.
προσ-εγγράφω, выпісаць на слупе; яшчэ адцеміць.
προσ-εδαφίζω, умацаваць у зямлі; умацаваць.
προσεδρεύω, сесьці побач або близка.
προσ-εικάζω, рабіць падобным да; упадабняцца да н.; быць падобным; параўноўваць, параўнаць.
πρόσ-ειλος, ον, выстаўлены на сьпякоту сонца; сонечны.
πρόσ-ειμι, = προσέρχομαι.
πρόσ-ειμι, быць каля а. пры, блізка; быць пры гэтым.
προς-εκβάλλω, выкідаць, выкінуць, выдаліць.
προσ-έλκομαι, цягнуць да сябе.
προσ-εμφερής, ές, падобны.
προσ-επῐστᾰμαι, апрача гэтага яшчэ ведаць а. /з/разумець.
προσερέω, гаварыць да; прамаўляць; зьвяртацца ў мове з заклікам да.
προσ-έρχομαι, прыйсьці, ісьці да, ісьці на спатканьне; быць блізка пад рукою; адведаць.
προσ-ερωτάω, далей пытаць, -цца.
προσ-ευχή, ἡ, малітва, просьба; 2. месца малітвы.
προσ-εύχομαι, маліцца; даць прырачэньне /Богу/.
προσ-έχω, мець яшчэ або дадаткова; затрымаць, прытрымаць, мець блізка, учыніць заўвагу; зьвярнуць увагу.
πρόσ-ηβος, ον, на мяжы мужчынскасьці.
προσηγορέω, прамаўляць, прамовіць; /пры/вітаць.
προσηγόρημα ατος, τό, тэма прамовы.
προσηγορία, ἡ, прамова, зварот да; азнака, тытул.
προσ-ήκω, быць прыбылым; быць далёка разьлеглым.
προσ-θᾱκέω, сядзець побач, блізка а. на.
πρόσθεν, = πρό.
πρόσθεσις, ἡ, дапаўненьне, дадатак, злажэньне разам, датарнаваньне; /пратэза/.
πρόσθετος, ον, або η,ον, дададзены, датарнаваны; успрыняты /арганізмам/; прыкладзены, накладзены.
προσθέω, бегчы ў напрамку а. бегчы да.
προσθήκη, ἡ, дарабленьне, прычэпка; дадатак.
πρόσθημα, ατος, τό, = προστήκη.
προσ-ιζάνω, сядзець пры або блізка.
προσ-ίζω, = προσιζάνω.
προσίκτωρ, ορος, ὁ, адведвальнік, наведвальнік сьвятыні; просьбіт аховы.

προσ-ιστορέω, яшчэ болей гістарычна апавядаць.
προσ-καθίζω, сесьці пры а. блізка, легчы каля або //блізка.
προσ-καλέω, прыклікваць, клікаць; паклікацца; паклікаць а. пазваць на суд.
προσκατάβλημα, ατος, τό, тое, што заплочана дадаткова; унесеная сума дзеля выроўнаньня падатковага не- //дахопу.
προσ-καταλέγω, яшчэ да гэтага выбраць /давыбраць/; дабавіць; яшчэ менаваць, вызначыць.
προσ-κατανέμω, яшчэ дабавіць, дакінуць.
πρόσ-κειμαι, ляжаць з; быць злучаным з; быць замешаным у; быць далучаным; быць паложаным /памешчаным/ //побач ці на.
προσ-κεφάλαιον, τό, падушка.
προσ-κιγκλίζω, парушацца туды і сюды; віляць хвастом.
πρόσκλησις, ἡ, пазваньне ў суд. //тасьць думкі.
πρόσκλισις, εως, ἡ, нахіл, схільнасьць; прадузя-
προσ-κομίζω, прыносіць, прынесьці; прывесьці; пераказваць, перадаваць; выражаць /ідэю/.
προσκοπή, ἡ, шпіянаж, разьведка.
προσ-κυνέω, распасьцерціся перад н.; упасьці ў паданстве; упасьці ніцма; 2. пакланяцца Богу.
προσκυνητής, οῦ, ὁ, паклоньнік.
προσ-κύπτω, нахіліцца, пахіліцца; пахіліцца і шаптаць на вуха.
προσ-κυρέω, сягаць, дасягнуць, асягнуць, дайсьці да; 2. быць блізка /тут-жа/; 3. здарыцца.
πρόσ-κωπος, ὁ, веславы, вясьляр.
πρόσ-κωπος, ον, які працуе пры вясьле.
προσ-λαμβάνω, хватаць, брацца за, датыкацца да; брацца за рукі.
προσ-λεύσσω, узірацца, глядзець на. //ца за рукі.
πρόσληψις, εως, ἡ, прыняцьце, акцэптацыя; здагад; браньне пад увагу.
προσ-μανθάνω, ды апрача гэтага пазнаць, навучыцца.
προσ-μάσσω, прыціскаць, уціскаць, прыклеіць моцна.
προσ-μάχομαι, змагацца супроць, нападаць, атакаваць места.
προσ-μίγνυμι, зьмяшацца /з народам/, далучыцца.
πρόσμιξις, ἡ, зьмяшаньне, падыход, зьбліжэньне; напад, судыраньне.
προσ-μισέω, да гэтага яшчэ ненавідзець.
προσ-μυθέομαι, зьвярнуцца, зьвяртацца з прывітаньнем /да зграмаджаных/, /пры/вітаць.
προσ-ναυπηγέω, яшчэ болей /на/будаваць вадаплаваў.
προσ-νέω, плысьці да.
προσ-νίσσομαι, ісьці або прыйсьці да.
προσ-όδιος, ον, прыналежны да ходу а. працэсьі.
πρόσ-οδος, ἡ, прыходжаньне, надыход, прыход; уступ, уступленьне /у дом/; 2. прыход, даход; падатак.
προσ-οικέω, жыць побач/каля.
προσ-οικοδομέω, прыбудаваць, дабудаваць.

προσ-ομαρτέω, ісьці з або разам.
προσ-όμνυμι, яшчэ прысягаць да гэтага.
προσ-όμοιος, ον, даволі падобны, падобны.
προσ-ονομάζω, назваць, назваць паводля імя; называць.
προσ-οράω, = προσοράομαι, глядзець на, глядзець у, прыглядацца.
προσ-ορίζω, да гэтага абмежаваць; пастанаўляць.
προσόρμισις, εως, ἡ, падыход, плыцьцё на катвігу або да ўзьбярэжжа.
προσ-οχθίζω, быць абражаным або злосным.
προσ-παίζω, жартаваць, строіць кепікі, гіркацца, па- //цьвяляцца.
προσ-παραγράφω, яшчэ дапісаць.
προσ-πάσχω, у дадатку яшчэ цярпець; цярпець з прычыны любові.
προσ-περονάω, прымацаваць да, прышпіліць, прыкалоць.
προσ-πίπτω, упасьці ў або на; удырыцца аб; напасьці, накінуцца.
προσ-πλέω, плысьці ў напрамку.
προσ-ποιέω, прыкідваць, прыкінуць, падкідаць, дабаўляць, дабавіць, прыкладваць, прыкласьці, прылажыць, дабыць, дабіцца; здабыцца на н.; прысабечыць.
προσποίησις, εως, ἡ, здабыцьце для сябе; падмацаваньне; прэтэнсыя, дамаганьне.
προσ-πολεμέω, весьці вайну супроць; быць у стане вайны.
προσ-πολέω, быць слугою, выконваць.
προσ-πορίζω, апрача гэтага пастарацца; атрымаць, здабыць.
προσ-πταίω, спатыкацца, спатыкнуцца, удырыцца на- //гою аб н.
προσ-πτύσσω, моцна абняць, ахапіць.
προσ-πτύω, пляваць на, напляваць.
προσ-ραίνω, яшчэ да гэтага пашпаваць, пакрапіць.
πρόσ-ρημα, ατος, τό, прамова /прывітальная/; 2. прывітаньне; названьне.
προσ-στείχω, ісьці, крочыць, крочыць наперад; на- //дыходзіць.
πρόσσω, = πόρρω.
πρόσταγμα, ατος, τό, загад, каманда.
προστασία, ἡ, становішча; старшынства; прэзыдэнтства; кіраўніцтва; 2. аддзел; партыя; 3. фронт /месца/ перад будынкам; прастора.
προστάσσω, умясцовіць, паставіць на месца; 2. вызначыць /узнагароду/; назначыць /на становішча/; загадаць.
προστατεία, ἡ, улада, аўтарытэт; прэзыдэнтства; 2. апека, ахова.
προστατεύω, быць правадыром /старшынём, загадчыкам, кіраўніком/; 2. выконваць абавязкі на становішчы.
προστάτης, ου ὁ, той, хто стаіць наперадзе; перадавы чалавек; 2. правадыр, старшыня, кіраўнік, загадчык; уладар; 3.абаронца, апякун, ахоўнік, даг-

лядчык; /анат. проста́та/. //ніца.
προστάτις, ιδος, ἡ, кіраўнічка, загадчыца, памоч-
προστείχω, ісьці, крочыць на чале; ісьці наперадзе.
προ-στελέω, заплаціць або выдаць болей. //ваць.
προ-στέλλω, выслаць у бой, ісьці наперад, маршыра-
προσ-τίθημι, палажыць /ускласьці/ на; дадаваць, даць; узнагароджваць; накідаць /у дрэнным сэнсе/ нешта н.; уносіць /уклад/; пераказваць, перадаваць; далучыцца; згадзіцца з; прыняць /сябру/; паказаць выставіць на паказ; асьведчыць.
προσ-τῑμάω, дадаваць кары, прапанаваць дадатковую кару, быць абцяжаным дадатковаю караю /пакараньнем/.
προ-στόμιον, τό, вусьцьце /ракі/.
προσ-τρέπω, = -ομαι, зьвяртацца, зьвярнуцца да н.; прасіць, маліцца да.
προσ-τρέχω, бегчы да, у напрамку а. супроць ворага.
προσ-τρίβω, націраць, нацерці; церціся аб; спрычы-
προστροπή, ἡ, малітва з просьбаю, //ніць.
упрошваньне, кленчаньне, просьба.
προσ-τυγχάνω, /якраз/ надыйсьці; прыпадкава спатказца, прыпадкава быць прысутным.
προ-συνοικέω, перад тым жыць разам.
πρόσφαγμα, ατος, τό, забіцьцё,ахвяраваньне; ахвяра /тое, што ахвяруецца/. //нагоды.
προσφάζω, ахвяраваньне загадзя; ахвяраваць за а. з
πρόσ-φάτος, ον, зарэзаны нядаўна, сьвежа-зарэзаны, сьвежы, новы, нядаўны.
προσφερής, ές, прыведзены да а. блізка; падведзены; падобны, адыстар.
προσ-φέρω, прынесьці на; прывесьці, падвесьці; пакласьці, палажыць як ахвяру, ахвяраваць; даваць мяса і піцьцё; спаткаць к.-н. //ваю да.
πρόσ-φημι, гаварыць, прамаўляць, зьвярнуцца з прамо-
προσ-φθονέω апрача гэтага а. яшчэ да гэтага зайздрось-
προσφίλεια, ἡ, далікатнасьць, добрая воля. //ціць.
προσ-φιλής, ές, дарагі, любы, паважаны.
προσ-φιλοσοφέω, да таго а. пры гэтым філязафаваць.
προσφορά, ἡ, прынясеньне /у ахвяру/; палажэньне а. ўзлажэньне /на алтар/; ахвяраваньне; завяршэньне ахвяры; /просфора́, просьфіра/.
προσφέρω, = προσφορέω.
προσφορέω, = προσφέρω, прынесьці, палажыць /на алтар/, ахвяраваць.
πρόσφορος, ον, карысны, прыдатны, мілы, пажаданы.
προσ-φωνέω, прыклікваць, прыклікаць; угаварыць, нагаварыць; гаварыць з к.-н., к.-н. прывітаць.
προσφώνησις, εως, ἡ, прывітаньне, прысьвячэньне.
πρόσχημα, ατος, τό, аслона, прыкрыцьце, дайман; 2. аздоба, арнамэнт, упрыгожаньне, пышнасьць.

πρόσχυσις, εως, ἡ, абліваньне, апырскваньне, абшпа-
πρoσ-χωρέω, надыходзіць, прыходзіць, на- //ваньне.
блізіць, прыбліжацца; быць падобным. //сусед.
πρόσ-χωρος, ον, блізка-паложаны, суседзкі; -ὁ,
προσ-ψαύω, дакрануць, даткнуць.
προσῳδία, ἡ, прасодыя, песьня, пяяньне пад акам-
паніямэнт музыкі; 2. тон, інтанацыя а. акцэнт ці на-
ціск пры чытаньні.
προσ-ῳδός, ον, пяяны, сугучны ў гармоніі з /так-
там, акампаніямэнтам.../.
προσωπολη(μ)ψία, ἡ, пашана асобы.
πρόσωπον, τό, воблік, твар, выгляд; асоба.
προσ-ωφελέω, памагаць, памагчы, памагчы церпячаму.
προσωφέλημα, ατος, τό, помач, дапамога.
προσωφέλησις, ἡ, памаганьне, помач.
προ-τάσσω, выстаўляць а. паставіць у першую лінію.
προ-τείνω, працягваць, працягнуць, расьцягнуць, вы-
ставіць наперад; выставіць на небясьпеку; вытрываць;
рабіць прапазыку, прапанаваць, заахвяраваць; выбіраць
у першую чаргу; выявіць /паказаць/ на адлегласьць.
προ-τέμνω, /па/рэзаць, кроіць на кавалкі .
προ-τειχίζω, забясьпечыць сьцяною.
προτείχισμα, τό, прадмур, вонкавая сьцяна, вонкавы
вал; пярэдняя апора.
προ-τεύχω, загадзя выконваць; стацца перад гэтым.
προτίθημι, паставіць /пытаньне/; умясцовіць перад;
выставіць; прадставіць; адхіліць, выявіць; падаць ад
προ-τιμάω, шанаваць перад усім; пераважна//ведама.
шанаваць; уважаць а. паважаць болей, чымся іншых;
даць пяршынства.
προτίμησις, εως, ἡ, аддаваньне пяршынства, праяў-
ляньне паважаньня; ганараваньне; пашана.
προτι-μυθέομαι = προσμυθέομαι, прамаўляць, зьвяр-
тацца з прамоваю да суэграмаджаных. //помач.
προ-τιμωρέω, быць першым у помачы, кінуцца першым на
προτι-όσσομαι, узірацца на, прыглядацца.
προ-τίω, аддаваць перавагу, уважаць за лепшае;
ням. vorziehen.
πρότμησις, εως, ἡ, талія, перахват.
προ-τολμάω, загадзя прадпрыняць, першым выканаць
або ўчыніць; выперадзіць у ч.-н.
προτομή, ἡ, вышэйшая частка ч.-н., палова даўжыні
хвігуры; бюст; 2. морда, мыза, галава /зьвера/.
προτονίζω, /вы/цягнуць пры помачы вяроўкі.
πρότονος, ὁ, вяроўка, канат пярэдняга ўладжаньня
для буксіру /на вадаплаве/.
πρῶτος, η, ον, першы, пярэдні, франтовы; ранейшы.
προτοῦ, прысл. раней, перад тым, перш.
προτρεπτικός, ή, όν, варты [каб пераканаць у фі-

лязофіі]; перакананы, навучаны, поўны навукі; які заахвочвае; поўны заахвоты; адданы /філязофіі/; зваротны /пункт жыцьця/; /тытул згубленага ў часе Арыстотелесавага твору п.т. προτρεπτικός.

προ-τρέπω, павярнуць а. падганяць наперад; пераканаць; заахвоціць; 2. павярнуцца, паддацца; абярнуцца ў злосьці супроць к.-н.

προ-τρέχω, бегчы, сьпяшацца. //трох дзён.

πρό-τριτα, прысл. тры дні перад /гэтым/, на працягу

προ-τροπάδην, прысл. заўсёды наперад, стрымгалоў,

προ-τύπτω, перш удырыць; праламаць.//непаўстрымана.

προ-ϋπισχνέομαι, прыракаць загадзя.

προ-ϋποβάλλω, закладаць як фундамэнт.

προ-ϋπάρχω, зрабіць або ўчыніць пачатак; быць ужо перад гэтым; быць ужо наяўным.

προ-φαίνω, выставіць на дзеннае сьвятло; адкрыта паказаць; выстаўляць на паказ; паказаць перад /тым/.

προφανής, ές, спасьцярожны, відавочны, выразны.

πρόφαντος, ον, паказаны а. бачаны здалёк; далёка-

πρόφασις, εως, ἡ, прадказаньне, прадба- //ведамы.
чаньне; рада; спасьцярожная а. наяўная прычына; матыў,

προφερής, ές, пакладзены, паложаны або //прэтэкст.
ўмясцоўлены наперадзе; пераважны; выдатны.

προ-φέρω, = -ομαι, насіць, несьці наперадзе або наперад; выносіць, зносіць; паказацца самому.

προφητεύω, быць прадказальнікам або прарокам, прадказваць, прадвяшчаць.

προφήτης, ου, ὁ, той, хто гаворыць за н., прадказальнік, прарок; перакладчык, перакладальнік, тлумач, інтэрпрэтатар, выкладчык; пакліканы вучыцель.

προφητικός, ή, όν, прарочы, аракулавы.

προ-φῆτις, ιδος, ἡ, прарочыца, прадказальніца.

προ-φθάνω, пераганяць, выперадзіць; прадбачыць.

προ-φθίμενος, η, ον, памершы а. забіты загадзя.

προ-φοβέομαι, баяцца перад а. загадзя.

προ-φοβέω, баяцца загадзя або перадчасна.

προφορά, ἡ, лекцыя, рэфэрат, дэклямацыя, прамова.

προ-φράζω, загадзя сказаць, прадказваць. //воча.

προφρόνως, прысл. ласкава, далікатна, радасна, ах-

πρό-φρων, ον, (=πρόθυμος), са шчырасьцю, з сэрцам, ахвоча, паважна, сардэчна, далікатна.

προφυλακή, ἡ, прадварта, франтовая стража, пярэдняя варта; пікета.

προφυλακίς, ίδος, ἡ, вартаўнічы вадаплаў.

προ-φύλαξ, ακος, ὁ, пярэдняя варта; варта; фарпост; [ням. Vorposten].

προ-φυλάσσω, = -ττω, трымаць стражу або варту перад н.; пільнаваць, сьцерагчы; быць на стражы; даглядаць; вартаваць супроць; трымаць на воку; вы-

сьцерагацца.
προ-φυτεύω, зрабіць, учыніць, прывесьці да быцьця; паказаць навонкі. //перад.
προ-φύω, радзіць, тварыць перад; быць народжаным
προ-φωνέω, дазволіць голасна прагучэць; казаць наперад; падаць да ведама публічна а. загадаць.
προ-χαίρω, радавацца або цешыцца наперад; προχαιρέτω, паэт., заг. лад, 3 ас. адз. л., будзь далей ад мяне, далей зь ім, вон.
προχειρίζομαι, узяцца за руку, узяць у руку; быць узятым у руку; быць пэўным, упэўніцца; загадзя абазна-
πρό-χειρος, ον, пад рукою, блізкі, гатовы. //чыць.
προ-χειροτονέω, галасаваць а. выбраць перад /тым/.
προ-χέω, /вы/ліць наперад, перш; выліваць, абліць, хлынуць; абліцца.
πρόχνυ, прысл. укленчана, апушчана на калені.
προχοή, ἡ, выліваньне, упаданьне /ракі/; вусьце.
προχόη, ἡ, = πρόχοος.
πρόχοος, = πρόχους, ἡ, зьмяшчальнік, начыне, судзіна да выліваньня; палівачка, гляк; судзіна на віно.
προ-χορεύω, кіраваць, вадзіць у танцу.
προ-χρίω, памазаць /алеем/ наперад.
πρό-χρονος, ον, ранейшы, папярэдні.
πρόχυσις, εως, ἡ, выліваньне, разьліваньне, распырскваньне; 2. узбагачаная нанясеньнем зямля.
προχύται, αἱ, кінутыя кветкі; 2. ячмэнны апрэсьнік ускінуты на пачаткавае ахвяраваньне.
προχύτης, ου, ὁ, = πρόχοος, кубак, гладыш, гляк,
προχυτός, ή, όν, /у/кінуты. //ваза, урна.
πρό-χωλος, ον, вельмі кульгавы.
προ-χωρέω, ісьці а. прайсьці наперад; падыйсьці.
προ-ωθέω, прапіхаць наперад /на чало/; пхаць.
πρό-ωρος, ον, перадчасны; які рана памер.
πρύμνα, = πρύμνη, = πρυμνή, ἡ, тыльная частка вадаплаву, тыльная палуба або дэк; стырно.
πρύμνη, ἡ, = πρύμηα.
πρυμνός, ή, όν, скрайны, апошні, пярэдні.
πρυτάνεια, ἡ, старшынстваваньне /на зграмаджэньні/; прэзыдэнтцтва; прытанэя; кажнае грамадзкае ўрадавае становішча дадзенага пэрыяду часу /кадэнцыя/.
πρυτανεῖον, τό, прытанэіён - ґабінэт або канцылярыя прэзыдэнта; прэзыдэнтура; 2. гарадзкая ўправа; 3. прытанэіён - месная грамадзка-сацыяльная ўстанова; 4. будынак меснае грамадзка-сацыяльнае ўстановы; 5. τὰ πρυτανεῖα - сума грошай заложаная ў судзе перад пачаткам сэсыі суду; 6. суд у Атэнах.
πρυτανεύω, быць прытанам або прэзыдэнтам; урадаваць, галасаваць, прапанаваць у часе ўрадаваньня; упраўляць, кіраваць, адміністраваць.

πρύτᾰνις, εως, ὁ, прытан, старшыня на зграмаджэньні, кіраўнік; князь, уладар, гаспадар.
προθ-ήβης, ου, ὁ, юнак у сваім першым расьцьвеце.
πρώθ-ηβος, ὁ, = πρωθ-ήβης.
πρωΐ, прысл. рана, на золаку.
πρωΐα, ἡ, раніца.
πρώϊμος, ον, ранішні, ранюсенькі.
πρώϊος, = πρῷος, α, ον, ранішні.
πρωκτός, ὁ, зад, тылак; анат. тыльны праход.
Πρωτ-ᾰγόρᾱς, ὁ, Протаґорас, адзін з чаловых сафістых у старажытнай Грэцыі.
πρωτ-αγός, οῦ, ὁ, першая здабыча паляваньня.
πρωτᾰγωνιστέω, граць першую ролю.
πρωτ-ᾰγωνιστης, οῦ, ὁ, той, хто грае першую ролю, старшыня, галава. //ны, арыгінальны.
πρώτ-αρχος, ον, першапачаткавы, першабытны, аснаў-
πρωτεῖον, τό, першая ранґа, узнагарода або месца.
Πρωτεύς, ὁ, Протэус, прарочы стары чалавек з мора.
πρωτεύω, быць першым, быць прээмінэнцыяю; быць першым паміж; быць дастойным. //рэ.
πρωτ-ηρότης, ου, ὁ, нехта, хто першым а. найраней га-
πρώτιστος, η, ον, першы за ўсіх, першы за першага,
πρωτό-βολος, ον, павалены першым удырам. //найпершы.
πρωτο-γλῠφής, ές, новавыкроены, новавыразаны.
πρωτό-γονος, ον, першанароджаны, толькі што народжаны, нованароджаны.
πρωτό-θρονος, ον, які займае першае месца.
πρωτο-καθεδρία, ἡ, першае месца, галоўнае месца; месца старшыні; першае ганаровае месца.
πρωτοπρεσβύτερος, ὁ, протопрэзьбіцер.
πρωτο-κλισία, ἡ, першае месца ўзьлежваньня або сядзэньня пры стале.
πρωτο-κτόνος, ον, першазабойчы, першапраступны; які забівае н. першы раз.
πρωτολογία, ἡ, права, прывілея прамаўляць першым.
πρωτολόγος, ον, які прамаўляе а. гаворыць першым.
πρωτό-μαντις, εως, ὁ, першы прарок, прадказальнік або прабачальнік.
πρωτό-μορος, ον, які першым памірае або памер.
πρωτο-παγής, ές, новапабудованы, новаўчынены.
πρωτο-πήμων, ονος, ὁ, ἡ, першапрычына цярпеньня або хваробы. //дарожжа.
πρωτό-πλοος, ον, які першы выбіраецца ў морскае па-
πρωτόρ-ριζος, ον, першапачаткавы корань.
πταῖσμα, τό, спатык, спатыкненьне, штурх, удыраньне, наткненьне; імпульс; памылка; непаводжаньне.
πταίω, спатыкнуцца, зачапіць нагою; мець або спаткаць няшчасьце.
πτανός, дар. для πτηνός.

πτάξ, πτᾶκος, ὁ, ἡ, трусьлівая, палохлівая /асабліва дзікая/ жывёла: заяць, трус, птушка.
πταρμός, ὁ, насмарк, чханьне.
πτάρνῦμαι, чхаць.
πτελέα, = іён. πτελέη, ἡ, вяз, бераст.
πτέρῖνος, η, ον, зроблены з пер'яў /пёраў/.
πτέρις, εως, ἡ, = πτερίς, ίδος, ἡ, папарацъ.
πτέρνᾰ, -νη, ἡ, пята; шынка.
πτερνο-φάγος, ὁ, пажырач шынкі.
πτερόεις, εσσα, εν, аперанны, акрылены.
πτερόν, τό, пяро /птушынае/; крыло.
πτερορ-ρῠέω, губіць пер'е, ліняць.
πτεροφῠέω, пакрывацца пер'ямі; атрымліваць крыльлі.
πτερόω, атрымліваць пер'е, аперваццa, акрыльвацца.
πτερῠγίζω, махаць крыламі. //дах; вежа.
πτερύγιον, τό, крыло /будынку/; вострaзакончаны
πτέρυξ, ῠγος, ἡ, пяро птушкі, крыло; 2. вясло; 3. крыло будынку.
πτέρωμα, ατος, τό, апярэньне, акрыленьне.
πτέρωσις, ἡ, апярэньне, акрыленьне.
πτερωτός, ἡ, όν, аперанны, пакрыты пер'ем, акрылены.
πτηνός, ἡ, όν, аперанны, акрылены.
πτῆσις, εως, ἡ, лёт, лётаньне.
πτήσσω, баяцца, палохацца, пужацца; са страху хавацца, падаць, нагінацца.
πτίλον, τό, пяро, пух.
πτῖσάνη, ἡ, ячныя крупы, панцак, стоўчаны ячмень; 2. пітво ўчыненае зь ячменю; ячны крупнік.
πτίσσω, таўчы, лушчыць, разьбіваць.
πτοέω, палохаць, пужаць, страшыць; адстрашыць; 2. раззлосьціцца, раззлосьціць. //перапалох, сполах.
πτόησις, = ποίησις, εως, ἡ, страх, жах, боязь,
πτόλεμος, ὁ, = πόλεμος, вайна, змаганьне, бітва.
πτόλις, ῐος, ἡ, = πόλις.
πτόρθος, ὁ, парастак, маладая голька.
πτύξ, πτῠχός, ἡ, кажная зложаная рэч, складка, закладка; зложжа, пласт; склад гораў; скала.
πτύον, τό, шуфель да веяньня зярна.
πτύρω, /с/палохаць, пужаць, страшыць, тэрарызаваць.
πτύσμα, ατος, τό, сьліна.
πτύσσω, складаць; згінаць; укладваць у пласты.
πτῠχή, ἡ, паэт. = πτύξ.
πτῶμα, τό, = πέσημα, упадак, упад, скіненьне, удыр /перуна/; зьнішчэньне; няшчасьце; памылка.
πτῶσις, εως, ἡ, паданьне, спад, упадак, заняпад.
πτωχεία, ἡ, жабрацтва, жабраваньне, беднасьць.
πτωχεύω, быць бедным, жабраком; жабраваць, прасіць.
πτωχικός, ή, όν, жабрацкі.
πτωχός, ὁ, бедны чалавек, жабрак.

Πῡάνέφια або Πῡάνόφια, τά, Піянопсыі, атэнскія ўрачыстасьці ў месяцы Πῡανεφῐών на часьць Апольлёна; у месяцы гэтым атэнцы варылі бабовую (πύᾰνος-κύᾰμος-ἕφω) страву, якую елі.

Πῡανεφῐών, ῶνος, ὁ або Πῡανοφῐών, Піянопсьён, чацьверты месяц аттыцкага году, гэтак названы ад урачыстасьцяў Піянопсыі (Πῡάνόφια), які адказваў пазьнейшай частцы нашага кастрычніка і ранейшай часткы лістапада.

πύᾰνος, ὁ, боб, фасоля.

Πῡανοφῐών = Πῡανεφῐών.

πυγμᾰχία, -ίη, ἡ, бойка на кулакі, бокс.

πυγμή, ἡ, змаганьне на кулакі, бокс - адно з пяці практыкаваньняў на Олімпійскіх спаборніцтвах, якое ўваходзіць у склад пэнтатлону.

πῡγών, όνος, ἡ, локаць; локаць як мера даўжыні.

πῡδᾰρίζω, скакаць, скочыць; танцаваць.

Πῡθᾰγόρᾱς, ου, ὁ, Пітаґорас, грэцкі філёзаф з Самосу /582-507 п.н.э./, заклaдчык Пітаґорэйскае школы.

πῡθᾰγορίζω, быць вучнем Пітаґораса.

πῡθᾰγοριστής, ου, ὁ, пітаґорэец.

Πῡθία, -η, ἡ, Пытыя, сьвятарка ў сьвятыні Апольлёна ў Дэльфах.

Πύθια, τά, пітыйскія гульні.

Πύθιον, τό, Пітыён, сьвятыня Пітыёнскага Апольлёна ў Дэльфах.

Πυθόδωρος, ου, ὁ, Пітодорос, атэнскі архонт.

Πῡθοκλείδης, ου, ὁ, Пітоклеідэс, пітаґорэец, вучыцель Аґатоклеса.

πύθω, /са/псаваць, -цца, гнісьці.

πύκᾰ, прысл. густа, шчыльна, моцна, мудра.

πυκάζω, рабіць шчыльна, салідна, закрываць шчыльна.

πυκνός, ἡ, όν, шчыльны, густы, зьбіты разам.

πυκνότης, ητος, ἡ, шчыльнасьць, густасьць; частасьць. мудрасьць.

πυκνόω, = πυκνάζω.

πύκνωμα, ατος, τό, шчыльнае закрыцьце, ушчыльненьне; аслона, заслона.

πύκτης, ου, ὁ, змагар на кулакі.

πύλη, ἡ, брама, вароты; увеход; праход (Θερμοπύλαι); дзьверы, фортка.

πῡλίς, ίδος, ἡ, малыя вароты, дзьверцы, фортка.

πύλος, ὁ, = πύλη, брама, вароты.

πῡλ-ουρός, ὁ, прыдзьверны; брамны сторож.

πυλών, ῶνος, ὁ, вялікія ўваходныя дзьверы а. вароты.

πυλωρέω, быць вартаўніком пры браме, варотах.

πῡλ-ωρός, ὁ, старожа, вартавы пры варотах.

πυνθάνομαι, пытаць, -цца; даведацца; пазнаць; упэўніцца, зразумець, сьцяміць, навучыцца.

πυός, = πῡος, ὁ, першае малако ў зьвераў пасьля нараджэньня.

πῦρ, πῦρός, τό, агонь, начны а. вартаўнікоў, ахвярны а.; у печы або на прыпечку, жар; папялішча.

πῦρά, = πυρή, ῆς, ἡ, агонь, вогнішча; драўлянае ўзвышша хаўтурнага вогнішча; месца хаўтурнага вогнішча; месца паховінаў, магіла, курган; агонь над алтаром.

πῦρακτέω, абярнуць у вагонь, раздуваць агонь, гартаваць у вагні.

πῦράμῖνος, η, ον, пшанічны.

πῦρᾰμίς, ἴδος, ἡ, піраміда.

πυργηρέομαι, памясьціцца, схавацца ў вежы.

πυργηρέω, памясьціць, схаваць у вежы.

πυργίδιον, τό, = πυργίον, τό, малая вежа; домік.

πύργῖνος, η, ον, моцны як вежа.

πυργίον, τό, малая вежа, вежачка.

πυργο-δαΐκτος, ον, штурмаваны /пра вежу, крэпасьць/.

πυργο-μᾰχέω, штурмаваць замак ці вежу або ляжаць аблогаю.

πύργος, ὁ, вежа, у мн.л. абаронныя муры замку або крэпасьці; замчышча; 2. шчыльныя рады; 3. найгалаўнейшая частка пабудовы, корпус.

πυργο-φύλαξ, ακος, ὁ, вартаўнік на вежы.

πυργόω, забясьпечыць або абнесьці вежамі.

πυργώδης, ον, вежавы, у хворме вежы.

πύργωμα, ατος, τό, месца абнясеньня або забесьпячэньня вежамі.

πῦρεῖα, τά, вогнішчавы матэрыял.

πῦρεῖν, = πυρηίον, τό, кажны сродак, які ўшчынае агонь або пажар.

πῦρέσσω = -ττω, мець гарачку, быць хворым.

πῦρετός, οῦ, ὁ, жара, упал, п ляч я жара, сьпякота.

πῡρή, ῆς, ἡ, = πῦρά.

ρή , ῆ ς, , костка /дактылі/.

πῦρία, ἡ, лазьня.

πῦριάτη, ἡ, малочная страва.

πῦριᾶτήριον, τό, лазьня /з параю/.

πῦριάω, парыцца ў лазьні.

πῦρι-γενέτης, ου, ὁ, /прадмет/ выраблены ў вагні.

πῦρι-γενής, ές, у вагні выкананы, выкованы, загартаваны.

πῦρι-γόνος, ον, агняўчынены.

πυρί-δαπτος, ον, пажэрты /зьнішчаны/ агнём.

πῦρίδιον, τό, агенчык, аганёк.

πῦρι-ήκης, ες, з пылаючымі языкамі або полымем.

πῦρι-καής, ές = πῦρίκαυστος.

πῦρί-καυστος, ον, спалены ў вагні.

πῦρι-λαμπής, ές, асьвечаны агнём.

πύρῖνος, η, ον, агнявы, іскрысты, зіхацісты.

πύρῖνος, η, ον, пшанічны, з пшаніцы.

πῦρι-πνέων, ουσα, ον, які дыша агнём.

πῦρί-πνοος, ον, які дыша агнём або пылае.

Πῦρι-φλεγέθων, οντος, ὁ, Пірыфлеґэтон /агняподых/,

адна з рэк падзямельля.
πῦρι-φλέγων, οντος, у вагні або агнём спалены.
πῦρί-φλεκτος, ον, у вагні спалены або абгарэлы.
πυρίχη, = πυρρίχη, ἡ, піррычны танец, ваенны/?/ та- //нец.
πυρ-καεύς, έως, ὁ, падпальшчык.
πυρκαϊά, ἡ, падпал; хаўтурнае вогнішча; пажар.
πυρναῖος, α, ον, = πυρρός, агняколерны, агнячырвоны, чырвоны, чырванавы, пурпурны, жоўты, бляндынавы.
πῦρνον, τό, пшанічны хлеб, булка; пірог; ежа.
πῦρο-γενής, ές, зроблены з пшаніцы.
πῦρόεις, εσσα, εν, агністы.
πῦρόεις, ὁ, плянэта Марс.
πῦροκλοπία, ἡ, крадзежа агня.
πῦρο-πώλης, ου, ὁ, купец пшаніцы або зярна.
πῦρορ-ραγής, ές, выбухлы або пырснуты агнём.
πῦρός, ὁ, пшаніца, пшанічнае зярно. //цаю.
πῦρο-φόρος, ον, які нясе пшаніцу, абцяжаны пшані-
πῦρο-φόρος, ον, які нясе агонь; 2. пра ахвяру: спа- //лены.
πυρ-πᾰλᾰμάω, абыходзіцца з агнём, забаўляцца з агнём; строіць штукі з агнём.
πῦρ-πνοος, ον, які дыша агнём.
πυρπολέω, запаліць або разьвесьці агонь; падтрымліваць агонь.
πυρπόλημα, ατος, τό, начлежны агонь; сыґнальны агонь; сьветач. //ны агнём.
πυρ-πόλος, ον, заняты агнём; спражаны, падпража-
πυρράζω, быць агнячырвоным.
πυρρίας, ου, ὁ, мянюшка для чырвонавалосага нявольніка з Трацыі. //нец.
πυρρίχη, ἡ, піррычны танец, свайго роду ваенны та-
πυρρῐχίζω, выконваць піррычны танец.
πυρρίχιος, прыналежны да піррычнага танцу.//танцор.
πυρρῐχιστής, ου, ὁ, удзельнік піррычнага танцу,
πύρρῐχος, ον, = πυρρός, агнявы, агністага колеру, //чырвоны.
πυρρο-γένειος, ον, рыжабароды, рыжы.
πυρρό-θριξ, τρῐχος, ὁ, ἡ, рыжавалосы.
πυρρός, ά, όν, = πυρναῖος, агняцьветны, чырвоны.
πυρρό-τρῐχος, ον = πυρρόθριξ.
πυρσαίνω, рабіць чырвоным або чырванавым.
πυρσεύω, даваць знакі агнём, падаваць весткі агнём, сыґналізаваць.
πυρσός, οῦ, ὁ, галавешка, агонь, полымя, сьветач; агнявы сыґнал.
πυρσός, ή, όν = πυρρός. //мі валасамі.
πυρσο-χαίτης, ου, з рыжымі а. чырвонымі ці залаты-
πυρσ-ώδης, ές, як галавешка.
πυρσ-ώρος, ὁ, вартаўнік, які дае агнявы сыґнал.
πυρφορέω, быць носьбітам агню, сьветача ці галавешкі або факелу.

πυρ-φόρος, ον, які нясе або закідае агонь, галавешку, факел. //ральніка агню.
Πυρφόρος, ὁ, Пірфорос, імя Прометэуса як распашы-
πυρώδης, ες, агнявы, ясны.
πῦρ-ωπός, οῦ, вострavокі, з вострым позіркам.
πύρωσις, εως, ἡ, гарэньне; пажар, падпал.
πύσμα, τό, пытаньне.
πύστις, εως, ἡ, пытаньне, распытваньне, расьследваньне, выпытваньне; 2. тое, што чалавек пазнае праз пытаньне. //роту.
πῡτίζω, пырскаць, шпаваць вадою з роту, выцякаць з
πυ-τίνη, ἡ, бутэлька пакрытая пляценьнем зь вярбы.
πύτισμα, ατος, τό, тое, што нехта выплёўвае.
πώ, нязьм. часьц. да гэтага часу, да гэтае пары; яшчэ /не/, як да гэтуль /не/; ніколі; дзе? куды?
πώγων, ωνος, ὁ, барада. //та.
πωγωνίας, ου, ὁ, барадач; 2. барадатая зорка - камэ-
πωγώνιον, τό, бародка, малая барада.
πωγωνο-φόρος, з барадою.
πώεα, τά, (πῶυ), стады авечак.
πωλεία, ἡ, гадоўля жарабят.
πωλέομαι, займець напрамак у жыцьці.
πώλευσις, ἡ, гадоўля коней.
πωλεύω, выстаўляць на продаж, купляць, прадаваць маладых коней; гандляваць коньмі.
πωλέω, прадаць; убіць /рукамі/ гандаль; 2. здрадзіць.
πώλης, ου, ὁ, прадаўца, ділер, гандляр.
πώλησις, ἡ, прадаваньне, прадажа.
πωλητήριον, τό, месца прадажы тавараў, рынак; крама, маґазын, прылавак, рад.
πωλητής, ου, ὁ, купец, прадаўца, ділер, гандляр.
πωλικός, ή, όν, жарабячы, коньскі.
πωλίον, τό, малое жараб'я, жарабятка, жарабянё.
πωλοδαμνέω, уяжджаць маладога каня, уломваць, уламаць; узгадоўваць.
πωλο-δάμνης, ου, ὁ, уяжджальнік коней. //ніцы.
πωλο-μάχος, ον, які змагаецца як вeрхнік a. у калёсь-
πῶλος, ὁ, ἡ, жараб'я, жараб'ё; малады зьвер; паэт. маладая дзяўчына, маладая паненка; /малады чалавек,
πῶμα, ατος, τό, накрыўка. //сын/.
πῶμα, ατος, τό, піцьцё, пітво, трунак, напой.
πώ-μάλα, прысл. як? як гэта?
πώ-ποτε, прысл. неяк, аднойчы.
πώρινος, η, ον, туф /камень/.
πῶρος, ὁ, туф.
πωρόω, абярнуць у камень; зацьвярдзецца, звапніцца.
πώρωσις, εως, ἡ, абярненьне ў камень, зацьвярдзеньпῶς, = κῶς, прысл. як? якім спосабам? //не.
πώς, прысл. як-небудзь, як-колечы, у кажным выпадкаў.

πωτάομαι, = ποτάομαι = πέτομαι, ляцець, лётаць.
πώτημα, ατος, τό, лёт, лятаньне, лётаньне.
πῶϋ, εως, τό, стада авечак.

P

Ρ, ρ, ῥῶ, τό, ро, сямнаццатая літара грэцкае абэцэды; як лікі:
ρ´ або ρ̄ = 100; але ͵ρ = 100.000.
ῥά, энкл. часьцінка замест ἄρα, тады, зараз-жа.
ῥᾶ ῥᾳ, прысл. спакойна, ціха, лёгка.
ῥαββί, ὁ, гэбр.: рабін або вучыцель мой.
ῥαββουνί = ῥαββουνί = ῥαββί. //ціць цэпам.
ῥαβδίζω, /вы/біць палкаю /дубінаю/, цэпам; мала-
ῥαβδίον, τό, = ῥάβδος, малая палка, палачка, дубец.
ῥαβδομαχία, ἡ, фэхтаваньне з палкамі.
ῥαβδονομέω, быць судзьдзём у спартовым змаганьні, вырашаць, пастанаўляць.
ῥάβδος, ἡ, палка, розга, прут, дубіна, дубец, па́ліца.
ῥαβδουχία, ἡ, урад або канцылярыя ліктора.
ῥαγάς, αδος, ἡ, арэндная плата.
ῥαγδαῖος, α, ον, задзірысты, гарачы, злосны, непаўстрыманы, адчайны, люты.
ῥᾱγίζω, зьбіраць вінаград.
Ῥαδάμανθυς, ου, ὁ, Радамантыс, сын Зэуса і брат Міноса караля Крэты; адзін з судзьдзяў у сьвеце пад-
ῥᾰδινός, ή, όν, высмуклы, тонкі. //зямельля.
ῥᾴδιος, α, ον, лёгкі /выканаць/, лёгкі /вагаю/.
ῥᾳδιουργέω, выконваць, чыніць зь лёгкасьцю; 2. рабіць бязмысна; 3. весьці лёгкае жыцьцё.
ῥᾳδιούργημα, τό, бязмысны чын; бязмыснае паступаваньне; падробленьне.
ῥᾳδιουργία, ἡ, лёгкае ці пасьпешнае чыненьне а. паступаваньне; гатовасьць да чыну; безадказнасьць.
ῥᾳδίως, прысл. лёгка, спакойна. //кусочак .
ῥᾰθάμιγξ, ιγγος, ἡ, капля, асабл. крыві; зерне;
ῥᾳθῡμέω, (= ῥᾳστωνεύω), быць бястурботным, неахайным; быць нядбалым, парожным; быць абыякасным, бяз вымаганьняў.
ῥᾳθῡμία, ἡ, спакойнасьць /характару/; спакойны падыход да справы; супачынак.
ῥᾴθῡμος, ον, спакойны, ціхі, нядбалы, бязмысны.
ῥᾳθύμως, прысл. спакойна, лёгкадумна, нядбала.
ῥαιβός, ή, όν, крывы, выгнуты, сагнуты, крукаваты.
ῥᾱΐζω, палепшыцца, папpавіцца, адужаць /па хваробе/.
ῥαίνω, /а/пырскаць, /па/крапіць; пра жаўнераў: рассыпацца, расьцярушыцца ў баявым строю.
ῥαίω, разьбіць, трэскаць, -цца; 2. быць разьбітым.
ῥακά і ῥαχά, ὁ, бязвартасны чалавек; слабы чалавек; глупец, прыдуракаваты.
ῥάκος, εως, матузкаватая памятая вопратка.

ῥάκος, τό, падзертая вопратка; гануча, шмата.
ῥακόω, парваць /вопратку/ на кавалкі, кускі.
ῥάμνος, ἡ, калючка /ружы/.
ῥάμφος, τό, выгнуты дзюб, дзюб. //вады, дажджу.
ῥανίς, ἴδος, ἡ, кажнае распырсканае рэчыва: капля
ῥαντίζω, шпаваць, пырскаць, намочваць.
ῥαντισμός, ὁ, шпаваньне, пырсканьне.
ῥάξ, ῥαγός, ἡ, вінаград /плод/; вінаградная гронка.
ῥαπίζω, удырыць палкаю; абабіць; малаціць; біць.
ῥαπίς, ἴδος, ἡ, палка, кій, розга, бізун, пуга.
ῥάπισμα, ατος, τό, удыраньне далоняю рукі; плясьненьне па твары; аплявуха.
ῥάπτω, шыць, сшываць; складваць у суцэльнасьць; рубцаваць; закладаць шоў; укладваць у змаршчкі /учасе сшываньня/; сьцягваць; /ῥαφή/.
ῥάσσω, удырваць, стукаць, развальваць, разбурваць.
ῥᾷστα, прысл. вельмі лёгка.
ῥᾷστος, η, ον, найлягчэйшы.
ῥᾳστωνεύω, быць бястурботным, быць абыякасным /бяз вымаганьняў/; быць бязахайным; /ῥαθυμέω/.//ацпачынак.
ῥᾳστώνη, ἡ, спакойнасьць /характару/; 2. супакой,
ῥᾴτερος, α, ον, болей спакойны.
ῥαφανίς, ῖδος, ἡ, радыска.
ῥάφανος, ἡ, капуста, качан капусты.
ῥαφεύς, έως, сшывальнік, кравец.
ῥαφή, ἡ, шоў, рубец, закладка, змаршчка, пласт,
ῥαφίς, ἴδος, ἡ, іголка, шпілька. //сьцяг, /ῥάπτω/.
ῥαχία, ἡ, разьбіцьце морскае хвалі на ўзьбярэжжы; прыплыў морскае хвалі; прыплыў мора; паводка; морскае
ῥάχις, ἡ, сьпіна. //узьбярэжжа.
ῥαψῳδέω, гаварыць з памяці; дэклямаваць, рэцытаваць.
ῥαψῳδία, ἡ, дэклямацыя эпічнае паэзыі; рэцытацыя;
ῥαψῳδός, ὁ, той, хто сшывае н. ў цэ- ///рапсодыя/.
ласьць; той, хто злучае песьні ці іхныя часткі ў цэласьць: той, хто рэцытуе эпічныя творы – рапсод.
ῥέα, прысл замест ῥᾷ, спакойна, ціха, лёгка.
Ῥέα, ἡ, (= Ῥείη або Ῥέη), Рэя, дачкаУраноса і Ґаія, жонка Кроноса, маці Зэуса; аддаваньне чэсьці ёй
ῥέγκω, храпці, пырхкаць, фыркаць. //выйшла з Крэты.
ῥέδη, ἡ, воз.
ῥέεθρον, τό, ручай, рэчка.
ῥέζω, рабіць, чыніць, тварыць; выканаць, даканаць.
ῥέθος, τό, канчына, частка цела; твар; выражэньне
ῥεῖθρον, τό, рака, рэчка; карыта ракі, канал.//твару.
ῥέος, τό, ручай.
ῥέπω, ісьці ўніз; падаць, тануць; пагрузіць; ацалець; перамагчы /адзін з двох/; мець схільнасьць, нахіл.
ῥεῦμα, ατος, τό, тое, што цячэ; цеч, выплыў, рака, ручай; паток /лявы/; сьцякоміна.

ῥέω, цякчы, плысьці, бегчы, струмяніцца, капаць.
ῥέω, сказаць, казаць; /ἐρέω, εἶπον/.
ῥῆγμα, ατος, τό, /з/ламаньне, надламаньне, упадак.
ῥήγνῡμι, ламаць, ламацца; разламаць, разламацца; растрэскацца; 2. пра вопратку: разьдзерці, разьдзерціся; разарваць, разарвацца; 3. прарваць а. прарвацца праз лінію абароны; прабіцца праз цэнтр; 4. паваліць праціўніка ў змаганьні на кулакі.
ῥῆγος, τό, радзюга, радзюжка; посьцілка; накідка.
ῥῆμα, ατος, τό, тое, што гаворыцца: выражэньне; фраза; афарызм; слова. //рот.
ῥημάτιον, τό, малое слова, выражэньне, фраза, зва-
ῥήν, ἡ, авечка, ягнё, ягнятка.
ῥηνοφορεύς, ὁ, кажух.
ῥηξήνωρ, ορος, ὁ, пралом праз рады /жаўнераў/.
ῥῆξις, εως, ἡ, разламаньне, разлом; пырск шкла ці
ῥῆσις, εως, ἡ, сказ, выказ/ваньне/; 2. мова, //вады. прамова; 3. слова, выражэньне. //танцаваць.
ῥήσσω, біць у барабан; удыраньне падлогі ў танцу,
ῥητήρ, ῆρος, ὁ, (= ῥήτωρ), прамоўца, спікер.
ῥητορεύω, быць прамоўцам; практыкаваць мастацтва прамаўляньня.
ῥητορική, ἡ, рэторыка, красамоўства; спосаб /лепшы/ выказваньня думкі. //ня, аратарскі, рэторычны.
ῥητορικός, ή, όν, здольны да публічнага прамаўлянь-
ῥητός, ή, όν, сказаны, выказаны, названы, дамоўлены; ведамы. //слоўная ўмова.
ῥήτρα, ἡ, слова, мова; няпісанае /натуральнае/ права;
ῥήτωρ, ορος, ὁ, прамоўца, аратар.
ῥηχίη, ἡ = ῥαχία.
ῥιγέω, трасьціся ў ліхаманцы або ў жаху.
ῥιγομάχης, ου, ὁ, змаганьне з марозам а. холадам.
ῥῖγος, εος, τό, мароз, холад. //шапачатак.
ῥίζα, корань, паходжаньне, аснова, апорышча, пер-
ῥίζα, ης, ἡ, корань, /карэньні/. //ваць.
ῥιζόω, пусьціць карэньне; садзіць расьліну; умаца-
ῥίζωμα, ατος, τό, карэнь, корань; пень.
ῥίμφα, прысл. лёгка, палётна, узьлётна.
ῥίν, ἡ = ῥίς.
ῥινάω, сьпілоўваць, сьпілаваць.
ῥίνη, ἡ, піла, пілка; 2. напільнік.
ῥῑνηλᾱτέω, вынюхваць, сьлядзіць нюхам; высьлядзіць.
ῥῑνηλάτης, ου, ὁ, той, хто вынюхвае а. высьледжвае нюхам ці ідзе сьледам паху.
ῥῑνόν, τό, шкура /зьвера/; юхта; кажух.
ῥινός, οῦ, ὁ, ἡ, шкура чалавека; шкура зьвера; юхта; 3. шчыт з валовае шкуры. //морскі.
ῥίον, τό, вяршыня, верхавіна /шчыт/ гары; выступ
ῥιπη, ἡ, сіла, зь якою рэч кідаецца а. запушчаецца;

прысьпешаны рух; лёт; хуткасьць, імпэт; 2. дрыжаньне струн; журчэньне /крынічнае вады/; маханье скрыдлаў; мігацеьне /зораў/.
ῥιπίζω, разьдзьмухваць /агонь/, дзьмухаць.
ῥιπίς, ίδος, ἡ, веялка: 2. веер.
ῥίπισμα, ατος, τό, вецер; павеў ветру а. веялкі.
ῥιπτάζω, кідацца на /ўсе/ бакі.
ῥιπτός, ή, όν, кінуты.
ῥίπτω, кідаць, кінуць, запускаць, запушчаць; шваць; выкідваць, адкідваць, раскідваць; кінуць уніз.
ῥίς, ἡ, нос; у мн. л. (ῥῖνες) ноздры.
ῥίψασπις, ιδος, ὁ, ἡ, адкіненьне шчыта ў часе змаганьня; трусасьць, баязьлівасьць.
ῥίψις, εως, ἡ, кіданьне.
ῥοδέα, ἡ, куст розы, ружы; ружавае дрэва.
ῥόδεος, α, ον, ружавы, з ружаў.
ῥόδινος, η, ον, зроблены з ружаў.
ῥοδοειδής, ές, падобны да ружы.
ῥοδόεις, εσσα, εν, з ружаў.
ῥόδον, τό, ружа.
Ῥόδος, ου, ἡ, Родос /востраў і места/ паложаны на поўдзень ад Карыі.
ῥοδόχρως, ωτος, ὁ, ἡ, ружовы колер.
ῥοδωνία, ἡ, града ружаў, пасада ружаў.
ῥοή, ἡ, рака, струмень, ручай, раўчук.
ῥοθέω, пляскаць /па вадзе/; удырваць вёсламі.
ῥοθιάζω, удырваць вяслом /па вадзе/.
ῥόθιον, τό, хутка надыходзячая хваля. //скатлівы.
ῥόθιος, α, ον, напорысты, хуткі /гук/; шумны, тра-
ῥόθος, ὁ, шум, які хутка надыходзіць, гук, трэск, го-
ῥοίβδησις, ἡ, сьвістаньне. //лас.
ῥοῖβδος, ὁ, кажны пранізьлівы гук а. рух зьнічэўку.
ῥοικός, όν, выгнуты.
ῥόμβος, ὁ, кажная рэч, што круціцца а. круціцца навакол свае восі; круцёлка; ґэом. ромб.
ῥομβόω, выканаць /зрабіць/ хвіґуру ромбу.
ῥομφαία, ἡ, вялікі меч.
ῥόος, ου, ὁ, ручай, паток.
ῥόπαλον, τό, дубіна кол, палка, булавешка; булава.
ῥοπή, ἡ, нахіл, інклінацыя уніз; паданьне, апушчэньне вагавае шалі; пункт перахілу; перахіл; мамэнт вырашэньня; крытычны пункт.
ῥοπτρόν, τό, дубіна, булава; булавешка; драўляная прылада ў пастцы, што ўдырвае мыш; прыдзьверны малаток а. колца; барабан у хворме катла, тамбурын.
ῥόφος, ὁ, праглынаньне, каўтаньне; тое, што праглы-
ῥόχθος, ὁ, шум мора, гул грому. //нулася.
ῥύαξ, ακος, ὁ, жывы струмень; горскі вадаспад; улева /дождж/; паток лявы /вулькан/.

ῥυγχίον, τό, мыза/чка/, морда/чка/, рыла/чка/.
ῥύγχος, τό, мыза, морда, рыла; у птушкі: дзюб.
ῥύζω, рыкаць, мукаць, бурчэць; грымець.
ῥυθμίζω, умеркаваць; усуаднесьці прапарцыянальна; надаваць рытм; усузгодніць з часам; упарадкаваць.
ῥυθμός, ου, ὁ, рытм тасаваны ў вершу як і ў прозе.
ῥύμη, ἡ, сіла, мах, рух; хуткі бег.
ῥύμμα, ατος, τό, кажная рэч ужываная да мыцьця: мыла /мыдла/, луг, сода, хлёр.
ῥύομαι, выйсьці /з дрэннае сітуацыі, са злыбяды/; ратаваць; асвабадзіць, учыніць вольным, выбавіць; заступіцца за н., абараніць; закрыцца шчытом; адсту-
ῥυπαρία, ἡ, бруд, гразь, сьмецьце.//піцца /ад зла/.
ῥυπάω, быць брудным, забруджаным; забрудзіцца.
ῥύπος, ὁ, сьмецьце, бруд, гніль.
ῥυπόω, /запэцкаць; /за/пэцкацца; быць запэцканым.
ῥυππαπαί, ры-па-пай!, сылябізаваны гук атэнскіх весьляроў; 2. сабраць патрэбны лік весьляроў.
ῥύπτω, ачысьціць гразь /з вопраткі/, ачысьціць, абмыць, змыць; ачысьціцца, абмыцца, памыцца. //ча.
ῥύσιον, τό, тое, што здабыта і забрана з сабою; здабы-
ῥύσιος, ον, уратаваны, выбаўлены.
ῥυσίπολις, εως, ὁ, ἡ, уратаваньне места, ацаленьне гаспадарства.
ῥύσις, ἡ, плыцьцё ракі, ручаю, крыніцы. //гаць.
ῥυστάζω, цягнуць сіламоцаю; валакчы туды і сюды, ця-
ῥυστακτύς, ύος, ἡ, цягненьне сіламоцаю.
ῥυτήρ, ῆρος, ὁ, той, хто цягне або расьцягвае; 2. вяроўка; повад, на якім трымаюць а. вядуць каня; 3. збаўца, ратаўнік, абаронца.
ῥυτίς, ίδος, ἡ, зморшчына на твары; складка.
ῥύψις, ἡ, /а/чышчэньне.
ῥωγαλέος, α, ον, зламаны; звалены.
Ῥωμαϊκός, ή, όν, рымскі; як наз.: рымлянін; як прысл.: -κῶς, у рымскі спосаб, парымску.
Ῥωμαϊστί, прысл. у рымскай а. лацінскай мове.
ῥωμαλέος, α, ον, фізычна сільны, моцны, дужы.
ῥώμη, ἡ, сіла цела; магутнасьць, дужасьць, сіла; 2. збройная сіла; армія.
Ῥώμη, ἡ, Рым.
ῥώννυμι, рабіць сільнейшым, дужым, узмацняць; 2. пацьвердзіць; 3. быць дужым, сільным.
ῥωννύω = ῥώννυμι.
ῥώξ, ἡ, растуліна, трэшчына; вузкі праход.
ῥώομαι, раптоўна парушацца; 2. струмяніцца /віно/.
ῥωπήιον, τό, гушчар, заросьля; у мн.л.: кусты, хмызьняк.
ῥωχμή, ἡ, растуліна, трэшчына; падзямельны канал.
ῥωχμός, ου, ὁ, = ῥωχμή.

Σ

Σ, σ, σῖγμα, τό, сіґма, васемнаццатая літара грэцкае абэцэды; канцовае σ пісалася знакам ς; лікі: σ´= 200, ς = 200.000.

Σᾰβάζιος = Σᾶβος, ὁ, імя Дыёнізоса ў Фрыґіі і Трацыі, якое пазьней зьіначылася як Βάκχος.

σᾰβαχθανει, пакінуць /самому сабе/.

σαβαχθάνι, арам.-халд.: ἐλωΐ ἐλωΐ λαμά σαβαχθάνι, ты пакінуў мяне або ці пакінуў ты мяне? /Мк 15:34; Мт 27:46/.

σαβαώθ, Сабаот, Нябеснае войска; нябесная сіла, грамада; мноства, армія, леґіён.

σαββᾰτίζω, сьвяткаваць саббат або сыботу.//пакой.

σαββᾰτισμός, ὁ, сьвяткаваньне саббату; сьвяты су

σάββᾰτον, τό, саббат, з гэбр. шаббат і шабат – супачынак, дзень супачынку; у розных мовах слова гэтае розна перавказваецца; як да гэтае пары ў бел. літ. мове выступаюць дзьве хвормы: субота і сыбота /як і шабас/.

σᾰγηνεύω, заняць, захапіць, злавіць рыбу ў сетку.

σᾰγήνη, ης, ἡ, сець, невад.

Σαδδουκαῖος, ου, ὁ, саддукей. //трэсканы.

σαθρός, ά, όν, спарахнелы, /з/гнілы, чарвівы; па-

σαίνω, віляць /хвастом/, махаць /веерам/.

σαίρω, вышчарыць /зубы/; сьмяяцца, скаліць зубы.

σάκος, σάκεος, τό, шчыт /большых памераў/.

σάκκος, ου, ὁ, мех, мяшок.

σάκχαρ, τό, цукер.

σάκχαρον, τό, цукер.

σακχ-ὑφάντης, ου, ὁ, ткач палатна; выробнік вятругаў.

σᾰλᾰμανδρα, (= -μάνδρα), салямандра /род яшчарыцы, яшчаркі/.

Σαλαμινία, ἡ, Салямінія, адзін з атэнскіх гаспадарсьцьвеных вадаплаваў /трыарэма/асаблівага праднаназначэньня; іншы – Πάραλος.

Σαλᾰμίνιος, α, ον, салямінскі, з Салямісу.

Σᾰλᾰμίς, ῖνος, ἡ, Салямiс, абтока і места/гаспадарства між Аттыкаю і Арголісам.

Σᾰλᾰμίς, ῖνος, ἡ, Салямiс, востраў і на ім не вялікая мясцовасьць таго самага назову на захад ад Атэнаў, дзе Тэмістоклес у 480 г.п.н.э. разьбіў пэрсаў; места на востраве Кіпрос.

σάλασσα, = θάλασσα.

σᾰλεύω, уводзіць у хісткі рух; страсянуць; хістаць, -цца туды і назад; ківацца, ківаць. //нае мора.

σάλος, ου, ὁ, біцьце а. ўздым морскае хвалі, бур-

σαλπίζω, трубіць, даваць сыґнал.

Σᾰμάρεια, ας, ἡ, Самарыя.

Σαμαρείτης, ου, ὁ, самарытанец.

Σαμαρίτης, ου, ὁ, самарытанец.
Σαμαρῖτις, ιδος, ἡ, самарытанка.
Σάμιος, α, ον, з Самосу.
Σαμοθρᾴκη, ης, Самотрацыя.
Σάμος, ἡ, Самос, вялікая абтока на Эгэйскім моры пры Іёнскім узьбярэжжы недалёка ад Эфэзу.
σανδάλιον, ου, τό, сандал.
σάνδαλον, τό, сандал.
σανίς, ίδος, ἡ, дошка; /дашчаныя/ дзьверы.
σάος, бясьпечны, пэўны, уратаваны. //псуты.
σαπρός, ά, όν, /з/гнілы, сапрэлы, спарахнелы, са-
Σαπφώ, οῦς, ἡ, Сапфо, грэцкая поэтэса з Лесбосу.
Σαρακηνοί, οἱ, Сарацэны; у старажытнасьці вандроўныя плямёны ў паўдзённа-зах. Арабіі і на Сынайскай поўабтоцы; устарэлы агульны назоў арабаў у сярэднявеччу, які пазьней распасьціраўся на ўсіх музульманаў і на некаторыя іншыя нехрысьціянскія народы.
σαρδίνη, ἡ, сардын/к/а.
σαρδῖνος, ὁ, сардына.
σαρδόνυξ, ὁ, сардонікс.
Σαρδώ, ἡ, Сардо або Сардынія.
σαρκάζω, рваць, разьдзіраць /мяса на кускі/.
σαρκικός, ή, όν, мясны; цялесны; грэшны.
σάρκινος, η, ον, = σαρκικός.
σαρκοφαγέω, есьці мяса; жэрці, пажыраць.
σαρκοφάγος, ὁ, ἡ, саркофаґ, труна, дамавіна.
σάρξ, ἡ, цела; мяса; цела чалавека.
σάρον, τό, венік, шчотка.
σαρόω, вымесьці венікам; выпратаць, вычысьціць.
σατᾶν = σατανᾶς, ὁ, гэбр. шатан; вораг.
σατίνη, ἡ, баёвая калёсьніца. //трапа.
σατραπεία, ἡ, сатрапія, канцылярыя а. правінцыя са-
σατραπεύω, быць сатрапам, панаваць як сатрап.
σατράπης, ου, ὁ, сатрап.
σάττω, /на/пхаць /у мяшок/, /на/класьці /на воз/; абцяжыць поўным узбраеньнем; уціскаць.
σατυρικός, ή, όν, сатырычны.
Σάτυρος, ὁ, Сатыр, сябра Бахуса, перавакна выяўляны з доўгімі сьпічастумі вушыма і казьлінным хвастом — пазьней — з казьлінымі нагамі.
σαύρα, = σαύρη, ἡ, яшчурка, саляамандра. //на.
σάφα, прысл. ясна, выразна, проста, пэўна; правіль-
σάφανές, τό, уся або поўная праўда.
σαφές, τό, праўда.
σαφής, ές, ясны, выразны, просты, пэўны.
σαφῶς, = σάφα, ясна, выразна, пэўна.
σάωτήρ, ῆρος, = σωτήρ, ὁ, збаўца, ратаўнік.
σβέννυμι, тушыць, патушыць агонь.
σβεστήριος, α, ον, які служыць да тушэньня.

σέβας, τό, страх поўны пашаны; пачуцьцё страху ў поўнай пашане; глыбокая пашана; аб'ект глыбокае пашаны; велічнасьць; гонар, пашана.

σέβασμα, ατος, τό, аб'ект аддаваньня пашаны або хваленьня.

σεβαστός, ή, όν, пачцівы, годны, дастойны, поўны пашаны; вялебны, хвалебны, маестатычны.

σέβομαι, чуць пашану для, чуць годны страх перад, жывіць /падтрымліваць/пачуцьцё ўдзячнасьці; мець пачуцьцё сораму, баяцца; аддаваць пашану.

σέβω, = σέβομαι.

Σειληνός, = Σιληνός, ό, Сіленас, сябра Бахуса, найболей ведамы з-пасярод сатыраў. У малярскім мастацтве выяўляецца звычайна як мускулісты і задзірысты стары чалавек, які едзе на асьле і пераважна ў п'яным відзе;

σειρά, ή, вяроўка, шнур; ланцуг. //2. фігурка.

σειραῖος, α, ον, зьвязаны, прывязаны, злучаны пры помачы вяроўкі, шнура.

Σειρήν, ῆνος, ή, сырэна; мн. л.: Σειρῆνες, αἱ, сырэны, німфы, якія салодкімі песьнямі вабілі да сябе мараплаўнікаў і пасьля забівалі іх.

σείριος, α, ον, гарачы, прыпалены, пражаны, падпражаны; скурчаны /з прычыны жары/.

Σείριος, ό, Сырыюс /зорка/; пес-зорка.

σειρός, ά, όν, спражаны, спалены; падгарэлы, папалены /пад сонцам/. //ня /Солён/.

σεισ-άχθεια, ή, асвабаджэньне ад цяжару задоўжань-

σεισί-χθων, ονος, ό, сутрасальнік зямлі; сіла сутрасеньня зямлі.

σεισμός, ό, (σείω), трасеньне, хістаньне; землятрус; /сэйсмолёгія/.

σειστός, ή, όν, /су/трэсены, утрэсены, патрэсены.

σείω, трэсьці, -ся, хістаць, -цца; рухаць, -цца; калыхаць, -цца, гойдацца.

σελαγέω, сьвяціць, зіяць, зіхацець.

σέλας, αος, τό, яснае сьвятло, яснасьць; яснае полымя; яснасьць маланкі; маланка; сьветач.

Σεληναίη, ή, Месяц /спадарожнік Зямлі/.

σεληναῖος, α, ον, месячны /пра сьвятло/, асьвечаны

σελήνη, ή, Месяц /сатэліт Зямлі/. //Месяцам.

σεληνιάζομαι, быць лунатыкам.

σέλινον, τό, пятрушка кучаравая а. сельдзярэй /у старажытнасьці ўжываная на вянкі для пераможнікаў на некаторых спаборніцтвах/.

σελίς, ίδος, ή, прастора між двума радамі лавак а. дзьвюма шпальтамі на бачыне кніжкі; 2. бачына, балона, шпальта, кніга, кніжка, том. //мука.

σεμίδαλις, ιος, ή, найлепшая пшаніца а. пшанічная

σεμνολογέω, гаварыць, прамаўляць сумна і паважна.

σεμνός, ή, όν, шляхэтны, годны, годны пашаны, паважаны, усячэсны, дастойны, шаноўны, вялебны; сьвяты; урачысты, маестатычны; /М. Аўр. I, 9/.
σεμνότης, ητος, ή, шляхэтнасьць, годнасьць; усячэснасьць, дастойнасьць; сьвятасьць, маестатычнасьць.
σεμνόω, рабіць велічным, урачыстым. //статычным.
σεμνύνω, рабіць урачыстым, ганараваць, чыніць мае-
σεμνῶς, прысл. паважна, урачыста, годна.
σεσοφισμένως, прысл. разумна, мудра, кемна.
σεῦτλον, τό, бурак.
σεύω, прывесьці ў хуткі рух; пугаць, /с/палохаць, /ада/гнаць; хістаць; запусьціць /камень/; штурма-
σηκός, ό, загарода /для жывёлы/. //ваць.
σῆμα, τό, знак, прыкмета; сыгнал да бою.
σημαίνει, паказвае /на гэта/.
σημαίνω, паказваць прыпомачы знаку /літары/; /а/значыць /падаць дэфініцыю/; падаць знак /сыгнал/; абазначыць, прыкласьці пячаць.
σημεῖον, τό, знак, прыкмета; сьлед; омэн.
σήμερον, сягоньня, сяньня, сягоняка.
σημικίνθιον, τό, = σιμικίνθιον,
σήπω, згнаіць, сапсаваць, зьнішчыць.
σήρ, ό, лак. замест θήρ.
σῆραγξ, αγγος, ή, шчыліна, адтуліна, пячора, выбоіна на морскім узьбярэжжы.
σής, ό, моль.
σησάμη, ή, сэсам або кунжу́т усходні.
σησάμινος, η, ον, зроблены або ўчынены з сэсаму.
σήσᾶμον, τό, насеньне або плод сэсамавага дрэва.
σθένος, εος, τό, моц, сіла, магутнасьць.
σθένω, быць сільным, магутным; мець сілу.
σῑᾶγών, όνος, ή, сківічная косьць; сківіца.
σίᾶλον, = σίελον, τό, сьліна.
σίᾶλος, ό, адкормленая сьвіньня; 2. сала, здор, гл. (σῦς),σῦς σιαλος = σῦς κάπριος, дзік, дзікі вяпрук.
σίᾶλος, ον, тлусты.
Σίβυλλα, ή, Сыбільля, прарочыца.
σῑγᾶ, прысл. ціха, спакойна, бясшумна.
σίγᾶ, загад. л. адз. л. ад σῑγάω, ша!, ціха!
σῑγάζω, прасіць сьціхнуць, змусіць сьціхнуць.
σῑγᾱλέος, α, ον, ціхі, спакойны, маўклівы.
σῑγάω, маўчаць, быць спакойным або ціхім.
σῑγή, = σιγᾶ, ή, маўчаньне.
σῑγηλός, ή, όν, ціхі, супакойны, рахманы.
σίγλος, ό, гэбр. шэкель, сыкель: грашовая, вагавая і меркавая адзінка.
σῖγμα, τό, літара сіґма (Σ, σ).
σῑδάρεοι, οί, бізантыйская жалезная манэта.
σῑδηρεία, ή, апрацоўка жалеза.

σῐδήρειος, эп. η, ον, = σιδήρεος.
σῐδήρεος, α, (η, ον), σιδηροῦς, α, ον; σιδήρειος, η, ον; σιδάρεος, α, ον: выраблены са сталі, з жалеза, жалезны; – ὁ, малая жалезная манэта, разьменная манэта.
σῐδήριον, τό, жалезны выраб, прылада; жалезная зброя: //меч, нож.
σῐδηρό-νωτος, ον, жалезнаплечы, з жалезнымі плячыма.
σῐδηρος, ὁ, сталь, жалеза; жалезны, мэталёвы выраб: меч, каса, серп, сякера.
σῐδηρους, α, ον, = σιδήρεος.
σῐδηρο-τέκτων, ονος, ὁ, работнік у мэталёвай індустрыі.
σῐδηροφορέω, насіць жалезную зброю, аружжа.
σῐδηρό-φρων, ον, жалезнага характару а. сэрца.
σῐδηρό-χαλκος, ον, са сталі і медзі.
σῐδηρόω, зрабіць, вырабіць з жалеза; вылажыць мэталам.
Σῑδονίηθεν, прысл. па-сыдонску, з Сыдону.
Σῑδόνιος, або Σῑδώνιος, α, ον, сыдонскі.
Σῑδών, ῶνος, ἡ, Сыдон.
Σῑδών, όνος, ὁ, сыдонец.
σίζω, сычэць /як гарачае жалеза занураное ў ваду/; 2. даваць ведаць, падаваць да ведама.
Σῑθωνία, ἡ, Сытонія, частка Трацыі.
Σῑκᾱνία, ἡ, Сыканія, частка Сыцыліі.
Σῑκᾱνός, ου, ὁ, сыканец. //ты.
σικάριος, ὁ, замаховец, сукрыты забойца; тэрарыс-
Σῑκελία, ἡ, Сыцылія.
Σικελικός, ή, όν, сыцылійскі.
Σῑκελός, ή, όν, сыцылійскі.
σίκερα, τό, сікера, сідар, фэрмэнтацыйнае пітво,
σίκλος, ὁ, = σίγλος. //фруктовае віно.
σῐκύα, = σικύη, ἡ, /а/гурок.
σίκυος, ὁ, агурок, гарбуз.
Σιληνός, ὁ, = Σειληνός.
σίλλος, ὁ, нехта, хто глядзіць з-пад ілба з падозраньнем: сатырык; сатырычны твор; σίλλοι, тып сатырычнага верша; /першы ў ім пісаў Ксэнофанэс/.
σίλουρος, ὁ, рэчная рыба; рэчны селядзец.
σίλφη, ἡ, сільфа, кніжны моль.
σιμβλεύω, гадаваць, прадукаваць у вульлі мёд.
σίμβλος, ὁ, пчаліны вуль.
σιμικίνθιον, τό, = σεμικίνθιον, хвартух.
Σῐμόεις, όεντος, скар. Σῐμοῦς, ουντος, ὁ, Сімоэіс, невялікая рака недалёка Троі на паўночным усходзе Малое Азыі, якая бярэ свой пачатак на гары Іда і ўпадае ў раку Скамандрос.
σῐμός, ή, όν, плюскатаносы, наагул – плюскаты.
σῐμότης, ητος, ἡ, выгнутасьць, выгіба носу.

σῑμόω, задзіраць уверх нос, задзіраць уверх.
σῖμωμα, ατος, τό, кажная рэч выгнутая а. задзертая ўверх.
Σῑμωνίδης, ὁ, Сымонідэс, ведамы і слаўны лірычны паэта з Кеёсу.
σῐνᾰ́μωρέω, жорстка або нехлямежна абыходзіцца.
σινιάζω, прасяваць праз сіта, рэшата; веяць.
σινίον, τό, сіта, рэшата. //злачынца.
σῖνις, ιδος, ὁ, шкоднік, зьнішчальнік, рабаўнік,
σίνομαι, шкодзіць, спрычыняць шкоду, пашкодзіць, ушкодзіць, раніць; рабаваць, грабіць. //жаньне.
σίνος, εως, τό, шкода, няшчасьце, бяда, непавод-
σίντης, ου, ὁ, рваньне, забіраньне, рабаваньне.
Σῑνωπεύς, έως, ὁ, жыхар Сынопы.
Σῑνώπη, ἡ, Сынопа, места ў Пафляґоніі на паўвостраве над Чорным морам.
Σῐνωπικός, ή, όν, сынопійскі.
Σῑνωπίτης, ου, ὁ, = Σῑνωπεύς.
σίον, τό, балота або сенажаць.
σιός, ὁ, лякон. θεός, бог.
σῑρός, ὁ, яма, праваліна, прорва ў зямлі; воўчая яма; вотхлань.
σισύρα або σίσυρνα, ἡ, футраная вопратка /сукенка/; пучок валосься; казіная шкура.
Σίσῠφος, ου, ὁ, Сызыфос, старажытны кароль Корынту, з прычыны дрэннае веры пакараны ў нізінах ценю.
σῖτα, τά, мн. л. ад σῖτος.
σῑτᾰγωγέω, перавозіць збожжа або зярно; засыпаць збожжа ў сьвіран.
σῑτᾰγωγία, ἡ, перавоз а. пастарчаньне збожжа.
σῑτᾰγωγός, όν, збожжа-хлеба-перавозны.
σῑτευτός, ή, όν, тлусты, укормлены, адкормлены.
σῑτεύω, карміць, адкарміць, укарміць.
σῑτέω, карміць, выкарміць; пас. хв.: σιτέομαι, быць кормленым, прыймаць ежу.
σῑτηγέω, перавозіць, транспартаваць збожжа; імпартаваць збожжа.
σιτηγία, ἡ, перавоз, транспарт/аваньне/ збожжа.
σίτησις, εως, ἡ, спажываньне; кармленьне; гэтаксама: ежа, харчы; корм; правізыя.
σῑτίζω, карміць, насыціць; быць кормленым, наедзеным.
σῑτίον, τό, пераважна ў мн. л. σιτία, ежа прыгатаваная з зярна; хлеб; ежа, страва, харчы.
σῑτιστός, ή, όν, тлусты, выкармлены.
σῑτοδεία, ἡ, недахоп збожжа; голад, нястача збожжа.
σῑτοδοτέω, пастарчаць збожжа.
σῑτοποιέω, загатаўляць, падрыхтоўваць збожжа; пякчы хлеб; заспасабляць збожжам.

σῑτοποιία, ἡ, пячэньне хлеба; варка стравы.
σῑτοπώλης, ου, ὁ, купец зернавое бранжы.
σῖτος, ου, ὁ, зярно; пшаніца, жыта; збожжа; пажыва, яда, харчы; мука, хлеб, страва.
σῑτο-φάγος, ον, які спажывае або есьць хлеб.
σῑτο-φόρος, ον, які прыносіць пажыву.
σῑτο-φύλᾰκες, οἱ, даглядчыкі збожжа.
σιτ-ώνης, ου, ὁ, пакупнік збожжа.
σιφλός, ἡ, όν, увечаны, акалечаны, кульгавы.
σιφλόω, увечыць, акалечыць, пакалечыць; кульгаць.
σίφων, ωνος, ὁ, чарот, салома, кажная рура; сыфон.
σῑφωνίζω, запіраць бачулку ўтулкаю або кранам з сыфонам дзеля сьцягваньня віна.
Σιών, Сыён, гара ў Ерузаліме.
σῑωπάω, = σωπάω, маўчаць або быць ціхім.
σιωπή, ἡ, = σιγή, ἡ, маўчаньне, цішыня.
σῑωπηλός, ή, όν, ціхі, супакойны.
σκάζω, кульгаць.
σκαιά, ἡ, левая рука.
σκαιότης, ητος, ἡ, ляўшунства; няздольнасьць; нехлямежнасьць; дурніца.
σκαι-ουργέω, быць ляўшуном у працы.
σκαίρω, скакаць, падскокваць, танцаваць.
σκάλλω, скрэпці, грабці, секчы, расьсякаць.
Σκάμανδρος, ὁ, Скамандрос, рака Троі, часта ўспаміканая Гомэрам у "Іліядзе".
σκάνδᾰλον, τό, засада на ворага; камень абразы; крыўда, зьнявага, скандал. //капаны.
σκαπτός, ή, όν, капаны, скапаны, выкапаны, пера-
σκάπτω, капаць. //міска, ванна.
σκάφη, ἡ, /вы/капаньне; судзіна, чаўно, карыта,
σκάφιον, τό, малая ванна, малая лодка або чаўно, малы зьмяшчальнік на цякоміну.
σκάφος, εος, τό, выдаўблены прадмет; выдаўбленьне; пустэча, выпаражненьне; унутраная частка вадаплаву.
σκεδάννῡμι, расьцярушваць, расьцярушвацца.
σκέδασις, ἡ, расьцярушваньне.
σκεθρός, ά, όν, скупы, дакладны, асьцярожны.
σκελετός, ὁ, мумія, шкілет.
σκελίσκος, ου, ὁ, паменш. ад σκέλος.
σκέλος, τό, бядро, калена, нага.
σκέμμα, ματος, τό, = σκέψις.
σκέπας, τό, накрыцьце, схоў, сховішча.
σκέπη, ἡ, = σκέπας.
σκεπτικός, ά, όν, разважны, скептычны.
σκέπτομαι, = σκοπέω, разглядаць; уважна пазглядацца, шпіёніць; шукаць, пільнаваць; успрыймаць, асвойваць; браць пад увагу, разважваць, меркаваць, ацэньваць; /пэрцэпцыя/.

σκερβολέω, = σκερβόλλω, насьмяхацца, бэсьціць, зьдзекавацца; паніжаць.

σκευᾰγωγέω, уцякаць з дабром і дабычаю; забіраць дабро і рухомую маемасьць.

σκευάζω, /пад/рыхтаваць, -цца; зьбірацца.

σκευαστός, ή, όν, гатовы, падрыхтаваны.

σκευή, рэч хатняга абыходу; уладжаньне; прылада, інструмэнт; снасьць; абсталяваньне /тэхнічнае/; вопратка: мода ў апрананьні; апрананьне.

σκευο-θήκη, ή, склад, кладоўка; 2. арсэнал.

σκεῦος, εος, τό, падрыхтаваная рэч; прылада, інструмэнт; зьмяшчальнік. //клунак.

σκευοφορέω, несьці клунак, багаж; дазволіць несьці

σκευοφυλακέω, пільнаваць багаж.

σκευωρία, ή, стараннасьць; старанная ўладжаньне, старанная падрыхтова.

σκέψις, εως, ή, успрыймо,/асэнсаваньне/ пры помачы пачуцьцяў; дасьледваньне, разважаньне; нешта, што ёсьць пад знакам запытаньня; /скептыцызм/.

σκηνάω, = σκηνέω, = σκηνόω, разьбіць будан; жыць якісьці час у будане.

σκηνή, ή, палатка; будка; буда на возе; жыльлё, хата, дом; будан; драўляны памост; сцэна; скіня.

σκήνημα, ατος, τό, = σκηνή.

σκηνίδιον, τό, памян. ад σκηνή.

σκηνίς, ίδος, ή, = σκηνή.

σκηνο-γραφία, ή, размалёўваньне кулісаў; праспэкт размаляваньня сцэны; скіноґрафія.

σκηνογρᾱφικός, ή, όν, сузгодны з кіноґрафікаю, скіноґрафічны.

σκηνοπηγία, ή, стаўленьне будак /палаткаў/ або кучак; сьвята кучак у юдэяў, якое трывала восем дзён у месяцы Тісры на памятку пераноснага жыльля ў пустыні.

σκηνοπήγια, τά, мн. л. ад σκηνοπηγία, кучкі;/Ян,

σκηνοποιέω, распасьцерці або разьбіць будан.//7:2/.

σκηνο-φύλαξ, ᾰκος, ὁ, вартаўнік будану а. лягеру.

σκηνόω, = σκηνάω.

σκηνύδριον, τό, паменш. ад σκηνή.

σκήνωμα, ατος, τό, будан, пераносная скрыня, скіня.

σκηπτός, ὁ, бура, сільны вецер.//лоўная ўправа краіны.

σκηπτουχία, ή, трыманьне паліцы або скіпетру; га-

σκῆπτρον, τό, паліца, палка, кій.

σκηπτροφορέω, трымаць або выконваць уладу.

σκήπτω, моцна націскаць, падпіраць, - цца, абапірацца; ставіць; кідаць, шпурляць, кінуць.

σκηρίπτω, абапіраць, -цца, абаперціся; падтрымаць н.

σκιά, ή, здань, зьява; дух /памершага/; цень /дрэва/.

σκιᾱγρᾰφία, ή, маляваньне сьвятла і ценю; свабоднае /без абавязваючых прынцыпаў/ маляваньне.

σκιᾰδίσκη, ἡ, = σκιάδειον, τό, парасон.
σκιᾱμᾰχέω, змагацца, /біцца/ ў цёню /школьная практыка/; 2. змагацца /біцца/ з ценем; у сэнсе пераносным – дарэмна змагацца.
σκιᾰρός, ά, όν, = σκιερός. //балдахін.
σκιάς, ᾰδος, ἡ, кажнае цяністае закрыцьце, навес,
σκιάσμα, ματος, τό, цень, цянёк, прахалода.
σκιᾱτροφέω, зацямняць, класьці цень; класьціся ў цень /у цяньку/; супачыць у цяню.
σκιάζω, зацямняць, класьці цень.
σκιάω, = σκιόω, = σκιάζω.
σκίβᾱλον, τό, гной, кал, бруд, сьмецьце.
σκίδραμαι, быць расьцярушаным, разложаным, рассы-
σκιερός, ά, όν, цяністы, зацемнены. //паным.
σκιή, ἡ, = σκιά.
σκίλλα, ης, ἡ, морская цыбуля; /лац. і анг. quilla/.
σκιμᾱλίζω, абражаць, зневажаць, крыўдзіць.
σκίμπους, ποδος, ὁ, нізкае ложа, ложак, канапа.
σκινδάλᾰμος, ὁ, кавалак адшчэпленага дрэва, шчэпка,
σκίπων, ωνος, ὁ, паліца, скіпетр. //стромка.
Σκῐρ-οφοριών, ῶνος, ὁ, Скірофорыён, у Аттыцы 12-ты месяц, які адказваў пазьнейшай частцы чырвеня і ранейшай частцы ліпеня нашага году.
σκιρτάω, скакаць, скочыць, падскокваць. //нец.
σκίρτημα, ατος, τό, скаканьне, падскокваньне, та-
σκίρτησις, εως, ἡ, скаканьне, падскокваньне, танец.
σκιρτητής, οῦ, ὁ, танцор.
σκληρο-καρδία, ἡ, зацьвярдзеласьць сэрца.
σκληρός, ά, όν, сухі, цьвярды, храпаваты; церпкі.
σκληρότης, ητος, ἡ, зацьвярдзеласьць, цьвёрдасьць.
σκληρύνω, /сь/цьвярдзець, зацьвярдзець.
σκληρῶς, прысл. цьвёрда.
σκόλιον, τό, сколіён або застольная песьня; песьня ў коле; карагод.
σκολιός, ά, όν, крукаваты, выгнуты, сагнуты.
σκόλοψ, οπος, ὁ, завостраны кол; кол; палісада.
σκόκῡμος, ὁ, гатунак спажывальнага чортапалоху,ар-
σκόπελος, ὁ, выступ гары; скала. //тышок.
σκοπέω, σκόπω, [Парм, 148d] глядзець, шукаць вачыма; узірацца; разважыць /думку/; зрабіць угляд /у справу/; разглядваць; даведацца; сачыць, шпіёніць.
σκοπή, = σκοία, ἡ, месца назіраньня; вартаўнічая вежа.
σκοπία, ἡ, месца выглядананьня, пункт назіраньня або абсэрвацыі; вартаўнічая вежа; найвышэйшы пункт гары; назіраньне, сачэньне, абсэрвацыя; угляд у стан ворага.
σκοπιάζω, разглядацца, падглядваць, сачыць.
σκοπιήτης, ου, ὁ, шпіён.
σκοπός, ὁ, ἡ, той, хто сочыць, разглядваецца, пад-

глядвае; назіральнік або абсэрватар; шпіён; даношчык; пра багоў: апякун, абаронца.

σκορδῑνάομαι, выцягнуцца, выцягацца /пасьля сну/, выпрастаць /ногі/; пазяхаць; чуцца гультаяватым або змучаным.

σκοροδ-άλμη, ἡ, (σκόροδον + ἅλμη), салёная або морская вада асабліва бруднае ўзьбярэжнае шумавіньне; мора; расол, юшка, лёк /з прыправаў/, расол праўлены з салёнае вады і часнаку.

σκορόδιον, τό, памянш. ад σκόροδον.

σκόροδον, сьціск. σκόρδον, τό, часнок.

σκορπίζω, раскідваць, расьцярушваць.

σκορπίος, ἡ, скарпіён.

σκοτεινός, ή, όν, цёмны, цьмяны, сьляпы.

σκοτία, ἡ, = σκότος, цемра, панурасьць.

σκοτίζω, зацямняць; быць цёмным.

σκότιος, α, (ος), ον, цёмны, цьмяны, зацемнены.

σκοτο-δασῠ-πυκνό-θριξ, τρῖχος, ὁ, ἡ, зь цёмна кучаравымі густымі валасамі.

σκοτοδινέω, мець /цярпець на/ галавакружэньне; пацямнець у вачу.

σκοτοδῑνία, ἡ, галавакружэньне, пацямненьне ў вачу.

σκοτοδῑνιάω, = σκοτοδινέω, мець /цярпець на/ галавакружэньне.

σκοτο-ειδής, ές, пацямнелы, шчарнелы.

σκοτονήνη, ἡ, бязмесячная ноч.

σκοτομήνιος, ον, бязмесячны.

σκότος, ου, ὁ, цемра, панурасьць; цёмнасьць; цемра ночы; ноч; сьлепата; цёмнасьць сьмерці; духовая цемра; укрытасьць, запраторанасьць.

σκοτόω, рабіць цёмным, ацямніць, асьляпіць.//тасьць.

σκύβαλον, τό, гной, кал, адпады, сьмецьце; нячыс-

σκύζομαι, быць гнеўным, злавацца на; быць врэдным, шкодным.

σκυθρός, ά, όν, злосны, гнеўны, пануры.

σκυθρωπάζω, быць або выглядаць злосным, панурым ці сумным. //шчанюк, сабачанё.

σκυλάκευμα, ατος, τό, малады зьвер; шчанё, шчаня,

σκῡλακεύω, злучаць сабак з мэтаю гадоўлі расавае па-

σκύλαξ, ακος, ὁ, ἡ, малады зьвер, шчанё. //роды.

σκῡλεύω, з забітага ворага грабіць аружжа.

Σκύλλα, = Σκύλλη, ἡ, Скілла, дачка Кратайіса, агіднае жаночае страшыдла, якое брахала, як сабака, мела I2 ног, 6 галаваў на доўгіх шыях / Одыссэя, XII,33-40/, і жыла ў пячоры насупраць морскае бездані Харыбдзіс.

σκῡλοδεψέω, хварбаваць шкуру; гарбаваць.

σκῡλοδέψης, ου, ὁ, хварбоўшчык шкураў, гарбар або дубільшчык.

σκῦλον, τό, забранае аружжа ў забітага.

σκύλος, εος, τό, шкура зьвера.
σκύμνος, ὁ, малады зьвер; шчаня, львянё.
σκῦτάλη, ἡ, палка, кій, дубіна, дзеравяка.
σκῦτάλιον, τό, памянш. ад σκύταλον.
σκῦτάλον, τό, дубіна, кол, дзеравяка, палка.
σκῦτεύς, έως, ὁ, шавец.
σκῦτεύω, быць шаўцом.
σκύτη, ἡ, шыя, карак.
σκύτινος, ον, шкураны, выраблены са шкуры.
σκῦτος, τό, шкура.
σκυτοτομεῖον, τό, шавецкая майстэрня. //шаўцом.
σκῦτοτομέω, загатаўляць, кроіць шкуру на абутак; быць
σκῦτοτόμος, ὁ, шавец, гарбар, загатоўшчык.
σκύφος, ου, ὁ, чаша, чашка, кубак, конаўка.
σκώληξ, ηκος, ὁ, рабак, чарвяк.
σκῶμμα, ατος, τό, жарт, насьмешка, кпіны, злась-лівая мова.
σκώπτω, аплямліваць; жартаваць, насьмяхацца.
σμάραγδος, = μάραγδος, ὁ, ἡ, смараґд, дарагі камень зялёнага колеру.
σμᾰρᾰγέω, бушаваць, трашчэць; карканьне, крык.
σμάω, /на/мазваць, націраць, сьціраць, змываць, абціраць, вычышчаць.
σμῆνος, εος, τό, рой /пчол/, /пчаліны/ вулей; рой, натоўп, гурба /народу/; /Мэн.,72а/.
σμῑκρός, ά, όν, = μικρός.
σμῖλαξ, ᾰκος, ὁ, ціс /дрэва/
σμίλη, ἡ, нож; нож да абрэзваньня а. вырэзваньня; садовы нож; нож скульптора, долата.
σμύχω, павольна спальваць, спражыць на агні.
σμῶδιξ, ιγγος, ἡ, крывавы мазоль.
σοβᾰρός, ά, όν, імклівы, хуткі; горды, куражлівы.
σοβέω, хутка рухаць, сьпяшацца; прыйсьці зьнічэўку.
σολοικία, ἡ, = σολοικισμός, ὁ.
σολοικίζω, гаварыць або пісаць няпрыстойна.
σολοικισμός, ὁ, памылка ў мове; выступ/леньне/ супроць добрага абычаю /солецызм/.
σολοικιστής, ου, ὁ, той, хто гаворыць няправільна.
σόλος, ὁ, вылітая з жалеза шайба, пласт у хворме сфэрычнай /=δίσκος/.
Σόλων, ὁ, Солён, ведамы атэнскі правадаўца, народжаны прыблізна каля 639 г.п.н.э.
σόομαι, сьпяшацца.
σόος, η, ον, цэлы, у добрым стане, здаровы.
σορός, ἡ, начыне або ўрна для перахоўваньня астанкаў цела: труна.
σός, σή, σόν, /прын. займ., твой, твая, тваё; ад другое ас. адзін. ліку (ты)/; ὁ σός, твой сын, твой муж; ἡ σή, твая дачка, твая жонка; τό σόν, тваё

мастацтва; τά σά, твае справы.
σοῦσον, τό, лілія.
σοφία, = σοφίη, ἡ, разумнасьць, здольнасьць у мастацтве; дасканалая навуковая веда: мудрасьць, эрудыцыя, філязофія. //шукаць.
σοφίζομαι, прыдумаць, вынайсьці; увесьці ў блуд, а-
σοφίζω, рабіць σοφός, вучыць, чыніць мудрым, разумным або вучоным; стацца або быць мудрым, быць разумным або здольным.
σόφισμα, ατος, τό, кажнае разумнае вынаходніцтва, уладжаньне /мэханічнае/, вынахад; хітрыка.
σοφιστεύω, выступаць у ролі сафістага; даваць лекцыі; быць выкладчыкам, выкладаць.
σοφιστής, οῦ, ὁ, майстра ў мастацтве; чалавек дасьведчаны /дазнаны/у справах жыцьця, растаропны чалавек, разумны чалавек, мудры чалавек, філёзаф; у Атэнах прафэсыянальны вучыцель мудрасьці; прафэсар мастацтва і веды; сафісты: сафістыя тварылі сабою клясу людзей, каторыя выкладалі рэторыку, філязофію і каторыя, дзякуючы ўжываньню імі вострага і часта памылковага разважаньня, сьцягнулі на сябе агульную нянавісьць і пагарду людзей.
Σοφοκλῆς, έους, ὁ, Софоклес, грэцкі трагічны паэта /пятае ст.п.н.э./.
σοφός, ή, όν, разумны а. здольны ў якім-небудзь мастацтве - асабліва той, хто мае натуральныя здольнасьці
σοφῶς, прысл. сьведама, разумна, мудра. //да нечага.
σπᾰδίζω, зрываць, вырываць, абрываць.
σπάδιξ, ῑκος, ἡ, адарваны сук а. голька адламаная; пальмовая ветка: папаратнікавы ліст.
σπᾰδονίζω, разьдзерці на кавалкі, парваць, рваць.
σπάδων, ωνος /і οντος,/ ὁ, эўнух.
σπάθη, ἡ, кажная шырокая ліства, бланка, лапата, шпата; шырокі і плоскі кусок дрэва ўжываны ткачамі для ўдырваньня і ўшчыльняньня тканіны; шпада.
σπάθιον, τό, паменш. ад σπάθη, малая шпата, шпатуля.
Σπᾱνίᾱ, ἡ, = Ἱσπανία, ἡ, Гішпанія.
σπάνιος, α, ον, рэдкі, рэдка спатыканы.
σπάνις, εως, ἡ, недахоп, смага, рэдкасьць.
σπᾰνιστός, ή, όν, рэдкаспатыканы, патрэбны.
σπανίως, прысл. рэдка /спатыканая рэч/.
σπανός, ή, όν, рэдкі /госьць/.
σπᾰνο-σιτία, ἡ, недахоп ежы.
σπάραγμα, ατος, τό, адарваны кусок /дрэва/.
σπᾰραγμός, ὁ, адарваньне, адламаньне.
σπᾰράσσω, адрываць, адарваць, адламаць.
σπάργᾰνον, τό, пялёнка.
σπαργᾰνόω, спавіваць /дзіця/, спавіць, перавязваць.

σπάρτη, ἡ, = σπάρτον, τό.
Σπάρτη, ἡ, Спарта або Лякедаймон.
Σπαρτιάτης, ου, ὁ, спартанец, жыхар Спарты.
σπάρτον, τό, канат, вяроўка, шнур.
σπάρτος, ὁ, ἡ, спарта, род ракітніку, ужыванага да вырабу вяровак.
σπασμός, ὁ, напружаньне, канвульсыя, спазма.
σπᾰτάλάω, жыць раскошна.
σπᾰτίλη, ἡ, /мн.л./ экскрэмэнты, кал, адходы, гной.
σπάω, выцягваць, цягнуць; адрываць, разарваць.
σπεῖρα, ἡ, абяртаньне; скручваньне /пугі/, вязаньне /сеткі/; сетка, пятля; кагорта, рота, спэра.
σπείρω, сеяць, рассыпваць, расьцярушыць; прыказка: πόντον σπείρειν - сеяць на моры: страчаная праца.
σπεκουλάτωρ, ορος, ὁ, спэкулятар, разьведчык, шпіён; целаахраннік; ардынарац; кат, вешацель.
σπέλεθος, = πέλεθος.
σπένδω, дарыць, ахвяраваць; зьліць ахвяру піцьця; заключыць кантракт /умову, згоду, саюз, аб'еднаньне, мір, //перамірра/.
σπέος, τό, пячора, ґрота, упадліна.
σπέρμα, ατος, τό, тое, што сеяцца, насеньне, семя; зародак; спэрма; дзіця, сын, нашчадак; зачатак; сужэн- //ства.
σπερμαίνω, сеяць; пачаць /у лоне/.
σπερματικός, спэрматычны, свомы насеньню.
σπερμολογέω, падхапіць, плётку, пляткаваць.
σπερμολογία, ἡ, плётка, пляткаваньне.
σπερμο-λόγος, ὁ, пляткар.
σπερχνός, ἡ, όν, бурны, імклівы, напорысты.
σπέρχω, перці, напіраць, пхацца; прапіхацца.
σπεύδω, падганяць н., заахвочваць, напіраць, пры- //сьпешваць.
Σπεύσιππος, ὁ, Спэўсіпос, гр. філёзаф, вучань, пляменьнік Плятона, каторы па сьмерці закладчыка ачольваў Акадэмію ў Атэнах.
σπήλαιον, τό, пячора, падзямельная пячора, ґрота.
σπίζω, граць на дудцы; пішчэць.
σπῐθᾰμή, ἡ, пядзя, прамежжа, адлегласьць, якую н. можа вымерыць вялікім пальцам рукі і малым.
σπιλάς, άδος, ἡ, скалісты выступ на морскім узьбярэжжы, аб які разьбіваюцца хвалі.
σπίλος, ὁ, пляма або знак /на вопратцы/.
σπιλόω, запляміць, /за/брудзіць, папэцкаць, запэц- //каць.
σπινθήρ, ῆρος, ὁ, іскра. //ахвяры.
σπλαγχεύω, есьці ўнутранасьці а. мяса пасьвенчанае
σπλαγχνισμός, ὁ, спажываньне вантробы ахвяры.
σπλάγχνον, τό, унутранасьці, патрахі /сэрца, лёгкія, пячонка/, якія пасьля забіцьця ахвярнага зьвера падсмажаныя на вагні, зараз-жа спажываліся, як перадахвярная ежа.

σπλήν, ὁ, у рыб: малако; селязёнка; сплін.
σπογγία, ἡ, губка /падводныя порысты а. губкаваты //арганізм/.
σπογγίζω, выцерці губкаю.
σπογγίον, τό, малая губка.
σπόγγος, ὁ, = σφόγγος, ὁ, губка.
σποδά, ἡ, = σπουδή, ἡ.
σποδέω, выбіць, выпыльваць; разьбіваць, перарабляць.
σποδιά, -ή, = σποδός.
σποδίζω, пя/к/чы ў попеле.
σποδός, ἡ, попел; парахня; жар /у попеле/, спапяленьне, порахі /пасьля крэмацыі цела/; пыл, порах.
σποδόω, спаліць да попелу, абярнуць у попел, спаліць дашчэнту.
σπολάς, άδος, = στολάς, άδος, ἡ, валовая шкура, кажух, хутра, футра.
σπονδή, ἡ, пітная ахвяра: віно, якое зьліваецца багам перад пачаткам піцьця: лібацыя.
σπορά, ἡ, сяяньне, пасеў, засяяньне; зачацьце дзіцяці, запладненьне; нараджэньне; пакаленьне; пара сяў-
Σποράδες, αἱ, спорады: група вастравоў на зах. //бы. узьбярэжжы Малое Азыі як і ў паўночна-заходняй частцы Эгейскага мора.
σπορεύς, έως, ὁ, сяўбіт.
σπορητός, ὁ, = σπόρος.
σπόριμος, ον, сеяны.
σπόρος, ὁ, = σπορά, сяўба, сяяньне; час сяўбы; семя, насеньне; зярно, збожжа.
σποῦ, /сярод скітаў/ вока.
σπουδάζω, сьпяшацца хутка ісьці; быць вельмі занятым працаю; рабіць з пашанаю; быць паважным.
σπουδαιολογέω, = σπουδαιολέομαι, гаварыць паважна, абгаварваць а. дыскутаваць важныя справы; сказаць //паважна, рашуча.
σπουδαίως, прысл. паважна.
σπουδαρχέω, імкнуцца да ўрадавае пасады.
σπουδαρχία, ἡ імкненьне да ўрадавага становішча.
σπούδασμα, ατος, τό, імкненьне, стараньне.
σπουδαστής, οῦ, ὁ, староньнік, прыхільнік, прыяцель, аднадумец.
σπουδή, ἡ, пасьпех, хуткасьць, запал, павага.
σπῦρίς, ἡ, кругла-сьплецены кош; кош на рыбу.
στάγμα, ατος, τό, капля, цякоміна, стаґма.
στᾰγών, όνος, ἡ, капля; капля дажджу; сьляза.
στάδαῖος, α, ον, выпрастованы, просты, роўны.
στάδην, прысл. проста.
στᾰδιοδρομέω, бегаць на стадыёне; браць удзел у перагонках.
στάδιον, τό, стадыён, у старажытнай Грэцыі - месца прадназначанае на спаборніцтвы і гульні; 2. мн. л.: στάδιοι, οἱ або στάτια, τά - агульнапрынятая стара-

грэцкая мера даўжыні: стадыя, мн.л.: стады.
στάζω, капаць, накапаць.
στάθεύω, спражыць, сасмажыць, спаліць.
σταθμάω, мерыць пад шнур, пад васэр-вагу; вымерыць, адмерыць, вымеркаваць. //парадак, норма.
στάθμη, ή, мулярскі шнур; васэр-вага; рэґула, права,
σταθμός, ό, стаянка, месца пастою; будынак для жывёлы; стойла; хата, дом; начлег; дзень падарожжа; падпо-
σταῖς,= σταίς, τό, цеста. //ра, шула; раўнавага; вага.
σταίτῖνος, η, ον, зь цеста, цеставы.
στάλα, = στήλη, ή. //міт.
στάλαγμα, ατος, τό, тое, што капае; капля; /сталяґ-
στάλαγμός, ό, капаньне; капля.
στάλάσσω, = στάζω.
στάμίν, = στάμίς, ίνος, ή, кажная рэч пастаўлена проста, слуп, кол, помнік. //ца, сварыцца.
στάσιάζω, бунтавацца, уздымаць рэвалюцыю; спрачац-
στάσιασμός, ό, уздым да бунту; абурэньне, паўстаньне.
στάσιμον, τό, у трагэдыі: бесперапынная песьня хору.
στάσιμος, ον, які моцна стаіць а. пастаўлены; стойкі.
στάσις, εως, ή, стаяньне, пастава, стоячая пастава; стан рэчы; поза, палажэньне; пазыцыя, месца; застава /ваенная/; падпільнаваньне; жыльлёвы будынак; уставаньне, паўстаньне, бунт, абурэньне, гнеў; змаганьне партыяў; рэвольта, рэвалюцыя; палітычнае зьначаньне; раздваеньне, раскол; неадзінасьць; сварка, грызьня, змаганьне, варожасьць; партыя, палітычная арганізацыя, клюб, аб'еднаньне, фракцыя, група, кляса, сэкта, школа /думкі/.
στάσιώδης, ες, паўстанчы, рэвалюцыйны, бязладны, распадзелены.
στάσιώτης, ου, ό, бунтаўшчык, сябра партыі а. фракцыі; удзельнік бунту.
στάτήρ, ῆρος, ό, кажны цяжар; манэта пэўнае вагі, статэр; у Атэнах - сярэбраны статэр, які роўнаважны быў двум драхмам.
στάτίζω, умясцовіць; быць пастаўленым.
στάτική, ή, статыка, навука, якая вывучае свомасьці целаў у стане супачынку /нярухомым/ а. роўнавагі.
στάτικός, ή, όν, статычны, нярухомы; спрыч[illegible] ста-
στάτός, ή, όν, які стаіць умясцоўлены, //нуць.
устаноўлены, пастаўлены.
σταυρός, ό, слуп проста пастаўлены; паля, сьпічастая паля або кол; палісада: плот або фортыфікацыя, узьніклая зь лініі калоў моцна асаджаных у зямлі і завостраных на версе як абарона перад інвазыяю; 2. крыж.
σταυρο-φάνής, ές, зьяўлены ў хворме крыжа; крыжападобны.

σταυρο-φόρος, ον, з крыжам /на/, абазначаны кры-
σταυρόω, кол, слуп а. палісады асаджваць у //жам.
зямлю; 2. укрыжоўваць, укрыжаваць; забіць, забіваць.
σταύρωμα, ατος, τό, пабудова палявога ўмацаваньня.
σταύρωσις, εως, ἡ, выпалісадаваньне; укрыжаваньне.
στᾰφίς, ἴδος, высушаная вінаградная ягада, разынка.
στᾰφῦλή, ἡ, гронка або кісьць вінаграду.
στᾰφῦλίς, ἴδος, ἡ, = σταφυλή.
στᾰφῦλο-κλοπίδης, ου, ὁ, вінаградны злодзей.
στάχυς, υος, ὁ, колас; жнізо; плод, семя; нашчад-
στέᾱρ, τό, сала, здор, тлушч; каламазь. //насьць.
στεγάζω, = στέγω. //няньне.
στεγάνη, ἡ, накрыцьце, накрываньне; аслона, асла-
στεγᾰνός, ή, όν, накрыты, акрыты, аслонены, ахіне-
στέγ-αρχος, ὁ, гаспадар дому. //ны.
στέγασμα, ατος, τό, кажная рэч, якая накрывае або
асланяе: дах, будан; памяшчэньне, кватэра.
στέγαστρον, τό, накрыцьце, закручаньне /ў паперу/.
στέγη, ἡ, дах; памяшчэньне, палатка, будан.
στεηνός, ή, όν, накрыты, закрыты.
στέγος, εος, τό, дах; памяшчэньне, дом, хата.
στέγω, накрываць, акрываць, бараніць, ахоўваць.
στείβω, утоптваць, таптаць, ступіць на, уступіць у.
στειλειά, ἡ, навылетная дзірка сакеры для тапарышча.
στειλεῖον, τό, тапарышча.
στεινό-πορος, ον, = στενόπορος.
στεινός, ή, όν, = στενός.
στεινότης, ἡ, = στενότης, ητος, ἡ, вузкасьць.
στεινόω, = στείνω.
στείνω, зьвязваць, зьвязаць. //сек.
στεῖρα, -ρη, ἡ, пярэдні моцны кіль вадаплаву; вада-
στεῖρος, α, ον, моцны, сільны, пругкі, адпорны.
στείχω, крочыць, хадзіць, ісьці, прыйсьці; выходзіць.
στελεόν, τό, = στειλειόν, ручка, тапарышча, тронак.
στελεόω, асадзіць ручку, тронак, тапарышча.
στέλεχος, τό, куст карэньняў, зь якога выходзяць
парасткі; аснова дрэва, пень.
στέλλω, прыводзіць у парадак, /у/парадкаваць, уладзіць, наладзіць; прыгатаўляць, вызначаць, вызначыць, высылаць, выслаць; быць гатовым /да вымаршу/; выходзіць, выйсьці; адбыв ць п д р жж ; руш ь /у падарож /; прывесьці /лека а ў дом/. //аліўная голька.
στέμμα, ατος, τό, павязка; вянок, венчык, карона;
στεμμᾰτόω, упрыгожыць вянком, істужкаю, гірляндаю.
στέμφῦλον, τό, выціснутая аліва, вінаград; жамерыны.
στέναγμα, ατος, τό, = στεναγμός.
στεναγμός, ὁ, стогн, стагнаньне, енк.
στενάζω, = ..ένω.
στεναῦχίζω, -ομαι, = στένω.

στενάχω, -ομαι, = στένω.
στενό-πορος, ον, з вузкім праходам.
στενός, ή, όν, вузкі. //клопат.
στένος, = στεῖνος, εος, τό, вускасьць, труднасьць,
στενότης, ή, вускасьць.
στενο-χωρέω, залюдніць; быць у цясноце; быць у бядзе.
στενοχωρία, ή, цяснота, вускасьць памяшчэньня; здабываньне жыльлёвае плошчы; вузкі праход; клопат; страх.
στενόω, рабіць вузкім, звужваць.
στενυγρός, ή, όν, вузкі.
στένω, кашляць, енчыць, вохкаць, уздыхаць, стагнаць; наракаць, голасна енчыць, лямэнтаваць.
στεν-ωπός, = στεινωπός, όν, учынены вузкім; вузкі.
στέργηθρον, τό, любоў-чароўнасьць; чар/оўнасьць/ любові; афэктацыя; любоўнае ўспрыняцьце; любоўнае аб'еднаньне; любоў.
στέργημα, ατος, τό, = στέργηθρον,.
στέργω, любіць, ахвотна мець; шанаваць, абагаўляць; быць сяброўскім; верна стаяць пры боку.
στερεός, ά, όν, пругкі, салідны /фізычна/; моцны, адпорны, непахісны; /стэрэотыпны, стэрэотып/.
στερεότης, ητος, ή, пругкасьць, стойкасьць, сталасьць, цьвёрдасьць, саліднасьць, непахіснасьць.
στερεό-φρων, ονος, ὁ, ή, пра характар: непахісны, сталы.
στερεόω, рабіць цьвёрдым, непахісным, моцным.
στερέω, /а/грабіць, забіраць; пазбавіць.
στερέωμα, ατος, τό, моцнае цела; аснова, фундамэнт; непахіснасьць, непарушнасьць; нябесны фірмамэнт.
στερεῶς, прысл. стойка, моцна, стала.
στέρνον, τό, грудзі; у зн. пер. - сэрца.
στερνοτῦπία, ή, біцьце, удырваньне сябе ў грудзі ў
στερν-οῦχος, ον, шырокагруды. //хвіліну нядолі.
στέρομαι, быць аграбленым або пазбаўленым /маемасьці/; стацца аграбленым; згубіць.
στεροπή, ή, = ἀστεροπή, = ἀστραπή, бліск маланкі, маланка, пярун; іскра, бліск; мігаценьне сьвятла.
στεροπ-ηγερέτᾶ, ὁ, кідальнік маланкі, пяруна.
στέροψ, οπος, ὁ, маланка, пярун.
στερρός, ά, όν, пругкі, непахісны, салідны, моцны; цьвярды, каменны.
στεῦμαι, ставіць сябе на месца; рабіць уражаньне ахвочасьці рабіць н.; адважыцца на н.
στεφάνη, ή, = στέφᾰνος.
στεφανηπλοκέω, плесьці вянок.
στεφᾰνηφορέω, насіць вянок а. ґірлянду ці істужку.
στεφᾰνηφορία, ή, нашэньне вянка перамогі; 2. права нашэньня кароны.
στεφᾰνη-φόρος, ον, увенчаны, упрыгожаны вянком.

στεφᾰνίτης, ου, ὁ, = στεφᾱνηφόρος.
στέφᾰνος, ὁ, тое, што акружае: вянец на галаву, вянок, карона; вянок пераможніка на публічных спаборніцтвах; вянец перамогі; персьцень; узнагарода.
στεφᾰνόω, увенчаць; ускласьці вянок а. карону; упрыгожыць, увянчаць; туга сьцягнуць асабліва навакол.
στεφᾰν-ώδης, ες, як вянок а. карона; абкручаны, а-
στεφάνωμα, ατος, τό, тое, што абкружвае: //пасаны.
вянок, карона; узнагарода за перамогу.
στέφος, εος, τό, = στέφᾰνος, вянок, ґірлянда; галіна, голька.
στέφω, = στεφανόω.
στηθο-μελής, ές, пяяны, сьпяваны грудзьмі.
στῆθος, εος, τό, грудзі; /стэтоскоп/.
στήκω, стаяць моцна; аставацца стойкім.
στήλη, = στάλα, ἡ, проста пастаўлены камень, помнік; каменны слуп; інскрыпцыя на слупе.
στηλίδιον, τό, памянш. ад στήλη, малы помнік, малая стэла, малая калёна.
στήμων, ονος, ὁ, аснова ў /вэртыкальных/ кроснах; нацягнутыя ніткі.
στηριγμός, ὁ, апора, падпора, падтрымка; пругкасьць.
στῆριγξ, ιγγος, ἡ, падтрымка, апора, падпора; стой.
στηρίζω, сьцьвердзіць, падцьвердзіць, устанавіць; быць абапертым.
στήτη, або στήτα, ἡ, дор. зам. γυνή.
στιβαρός, ά, όν, туга сьціснуты, шчыльны, моцны, мускулісты, магутны.
στιβάς, αδος, ἡ, цьвёрдае пасланьне; пасьцель з саломы або лісьця; сеньнік, матрац.
στῐβέω, высьледзіць; перашукаць.
στίβη, ἡ, замерзлая раса́, іней.
στίβος, ὁ, вытаптаная дарога, сьцежка, вуліца.
στῐγεύς, έως, ὁ, выпальшчык знаку; выпальнік /пры-
στίγμα, ατος, τό, пункт, укол, удыр; знак, //лада/.
выпалены знак, азнака, кляймо; знак распазнаньня; знак
στιγμᾰτηφορέω, мець а. насіць знак. //ганьбы.
στιγμᾰτίας, ου, ὁ, нявольнік або праступнік з выпаленым знакам.
στιγμή, ἡ, пункт; месца ўколу /укусу/; знак, азнака; зацема; стыґмат, /стыґматычны/; пра час: мамэнт.
στίζω, пракалоць, укалоць, выпаліць знак, кляймо, таўро; татуаваць /анг. to tattoo/.
στικτός, ἡ, όν, уколаты, азначаны, выпалены.
στιλβότης, ητος, ἡ, ґлянц.
στίλβω, ґлянцаваць, выґлянцаваць.
στίλη, ἡ, капля.
στιλπνός, ἡ, όν, выґлянцаваны, бліщчусты.
στίξ, στίχος, ἡ, рад, лінія; рад/ок/, верш.

στῖφος, εος, τό, шчыльна напханая рэч; шчыльная маса; натоўп, калёна.
στῐχάω,=στῐχάομαι, ісьці шчыльным радам; на лініі або ў баёвым парадку ісьці.
στῐχίδῐον, τό, малы верш, вершык.
στῐχο-γράφος, ον, напісаны верш. //напісанага вершу.
στίχος, ὁ, рад /дрэваў/, лінія /жаўнераў/; радок
στοά / στοιά/ ᾶς, ἡ, стоа, /мн.л. стоа/, калёнавая заля; ґалярэя з калёнамі; у Атэнах ποικίλη στοά з размалёванымі сьценамі Поліґнотосам; згэтуль /са слова стоа/ выводзіцца назоў прыхільнікаў філёзафа Зэнона - οἱ στωικοί: стоікі; ἡ βασίλειος або τοῦ βασιλέως στοά ў Атэнах на рынку; у ёй прамаўляў архонт βασιλεύς, згэтуль агалошваліся новыя правы.
στοιβάς, άδος, ἡ = στιβάς.
στοιβή, ἡ, пакульле; устаўное слова, выражэньне.
στοιχεῖον, τό, літара; мн.л. альфабэт, абэцэда; найпрасьцейшая падставовасьць, падстава; падстава пачатку; элемэнтарнасьць, рудымэнтарнасьць; сонечны га-
στοιχειώδης, ες, элемэнтарны, просты. //дзіньнік.
στοιχέω, стаяць, стануць, стаяць гатовым да бою.
στοιχηγορέω, учарговасьці без перапынку лічыць.
στοιχίζω, паставіць у рад слупы з сеткаю /каб заганяць зьвярыну/; ставіць у парадак /у рады/.
στοῖχος, ὁ, = στίχος.
στολ-άρχης, ου, ὁ, камандзір флёты, адмірал.
στολάς, άδος, ἡ, = σπολάς.
στολή, ἡ, вопратка, касьцюм, рызьзё, адзежа; 2. доўгая туніка з рукавамі.
στολῐδόω, -ομαι, нешта апрануць /накінуць/ на сябе.
στολίδωμα, ατος, τό, хвалда вопраткі.
στολῐδωτός, ή, όν, схвалдаваны.
στολίζω, = στέλλω.
στόλιον, τό, малая вопратка. //це.
στολίς, ίδος, ἡ, складка; вопратка, адзежа, акрыць-
στόλισμα, ατος, τό, гарнітур; вопратка, адзежа,
στολμός, ὁ, вопратка, адзежа, сукенка. //мантыя.
στόλος, ὁ, падарожжа, язда, ход, хада, спацыраваньне; /вы/марш, паход, выправа /ваенная/, экспэдыцыя.
στόμα, ατος, τό, рот, вусны; твар; пра зьвераў: пашча, зяпа, морда, рыла, дзюб, нос /рыбы/; язык, зубы; мова, слова, гаворка; працэс вымаўляньня словаў; адкрыцьце, закрыцьце; /стоматолёґія/.
στόμ-αργος, ον, пляткарскі, языкаваты, зласьлівы на язык, крыклівы; мардаты.
στόμαχος, ὁ, вусны, рот, адкрыцьце, глытаўка, горла, ежавае горла; страўнік.
στόμιον, τό, паменш. ад στόμα.
στομόω, запхаць рот; зачыніць, зачыніць вусны.

στομφάζω, гаварыць напышліва; дэклямаваць. //мовы.
στόμφαξ, ᾶκος, ὁ, высокамоўнасьць, напышанасьць
στόμφος, ὁ, выняткава ўзвышаная фраза /сказ, мова/.
στόμωμα, ατος, τό, гарт, сіла, моц, магутнасьць.
στόμωσις, εως, ἡ, наданьне вастрыя рэчы; гартаваньне жалеза ў сталь; у мове: вострасьць языка.
στονᾰχέω, = στένω.
στονᾰχή, ἡ, = στόνος.
στόνος, ὁ, стагнаньне, енк, лямэнтаваньне.
στοργή, ἡ, далікатная любоў; натуральная далікатная любоў бацькоў і дзяцей.
στορέννῡμι, скар. στόρνῡμι, расьцягваць, расьцягнуць; распашырыць, распаўсюджваць.
στόρνῡμι, пазьн. хв. στορέννῡμι.
στοχάζομαι, мэціцца а. стрэліць у мэту, папасьці ў мэту; прасьледваць мэту, імкнуцца да мэты.
στόχασμα, ατος, τό, дроцік, страла. //мэту.
στοχαστικός, ή, όν, здольны трапіць а. папасьці ў
στόχος, ὁ, пастаўленая мэта; угад; трапнасьць.
στραγγάλη, ἡ, вяроўка, пастронак; пятля; канат.
στραγγεύομαι, скручваць, зьвіваць; абярнуцца нава-
στραγγ-ουρία, ἡ, затрыманьне, затрымка //кол.
мочы /урыны/; хвараблівая труднасьць адданьня мочы.
στραγγ-ουριάω, цярпець з прычыны труднасьці адданьня мочы. //капля.
στράγξ, ἡ, тое, што памалу выцякае а. выціскаецца,
στράπτω, бліснуць, запаліць. //вадзе.
στρᾰτάομαι, затрымацца ў вадзе, жыць а. прабываць у
στρᾰτ-άρχης, ου, ὁ, стратэг, маршалак польны, гэнэ-
στρᾰτ-αρχος, ὁ, = στρατάρχης. //рал.
στρατάω, = στρατάομαι.
στρᾰτεία, ἡ, ваенная выправа, паход на вайну; экспэдыцыя; ваенная служба.
στράτευμα, ατος, τό, /ваенная/ выправа; экспэдыцыя; узбраеньне; армія. //бовы; здольны да ваеннае службы.
στρᾰτεύσιμος, ον, прыналежны да ваеннае службы; служ-
στράτευσις, ἡ, = στρατεία.
στρᾰτεύω, ісьці на вайну, браць удзел у ваеннай вы-
στρατεύομαι, = στρᾰτεύω. //праве; служыць у часе в.
στρᾰτηγέω, быць стратэгам або гэнэралам.
στρᾰτήγημα, ατος, τό, чын гэнэрала; ваенная здольнасьць; ваенная хітрасьць.
στρᾰτηγία, ἡ, стратэґія, кваліфікацыі гэнэрала; урад; штаб гэнэрала, галоўная кватэра.
στρᾰτηγιάω, жадаць сабе быць гэнэралам. //ны.
στρᾰτηγἴκός, ή, όν, свомы для стратэґа; стратэгіч-
στρᾰτήγιον, τό, будан або цэльт стратэґа ці галоўная кватэра гэнэрала. //рал.
στρᾰτ-ηγός, ὁ, камандзір; гэнэрал, стратэг, адмі-

στρατηΐη, ἡ, іён. для στρατεΐα. //пэдыцыя; армія.
στρᾰτηλᾰσΐα, ἡ, ваенная выправа а. кампанія; экс-
στρᾰτηλᾰσΐη, ἡ, = στρᾰτηλᾰσΐα. //гам.
στρᾰτηλᾰτέω, весьці армію на поле бою; быць стратэ-
στρᾰτηλᾰτης, ου, ὁ, камандзір арміі, гэнэрал.
στρᾰτιά, ἡ, армія, рота; узбраеньне; сіла арміі.
στρᾰτΐ-αρχος, ὁ, = στρατάρχης. //вы.
στρᾰτιος, ον, прыналежны да арміі; ваенны, вайско-
στρᾰτιώτης, ου, ὁ, грамадзянін на вайсковай службе,
στρᾰτιωτικός, ἡ, όν, вайсковы, ваенны. //ваяр.
στρατιωτικῶς, прысл. па-жаўнерску, як жаўнер.
στρᾰτιωτΐς, ΐδος, жанчына жаўнер; στρατιωτΐς, ἡ, вадаплаў-транспартовец для перавозу войска.
στρᾰτο-λογέω, зьбіраць войска, рэкрутаваць; стаць ца жаўнерам. //міі.
στρᾰτό-μαντις, εως, ὁ, прадказальнік, прарок ар-
στρᾰτοπεδ-άρχης, ου, ὁ, камандзір каралеўскае /кайзэра, прэтора - Рым/ стражы.
στρᾰτο-πεδεΐα, ἡ, = στρᾰτοπέδευσις.
στρᾰτο-πέδευσις, ἡ, стаянка ў вабозе; разьбіцьцё абозу; месца абозу; абоз.
στρᾰτοπεδεύω, стануць а. стаяць абозам, разьбіць лягер; пра вадаплаў: плысьці, кіравацца на месца закатвіджаньня; закінуць катвігу; заняць пазыцыю.
στρᾰτόπεδον, τό, абшар заняты абозам; бівак.
στρᾰτός, ὁ, стан, лягер; армія на пастою; армія; войска.
στρέβλη, ἡ, прылада для накручваньня, брашпіль, шрубавы прэс, ціск;2. прылада для тартураваньня.
στρεβλός, ἡ, όν, выкручваць, выгінаць, зьнявечыць.
στρεβλόω, мучыць; зламаць, зьвіхнуць, выкручваць.
στρέμμα, ατος, τό, тое, што выкручваецца; расьцягваньне, вывіхненьне.
στρεύγομαι, быць выкручаным а. вывіхнутым: быць вычэрпаным з сілы; быць вымучаным; быць зжытым.
στρεφε-δινέω, круціць, круціць навакол; быць кручаным.
στρέφω, выкручваць, круціць, выгінаць; выкручвацца, круціцца, выгінацца; вандраваць навакол.
στέφις, εως, ἡ, кручэньне, выкручваньне.
στρεφο-δΐκΐω, перакручваць, выкрыўляць а. тэндэнцыйна імпрэтаваць права.
στρεφοδΐκο-πᾰνουργΐα, ἡ, хітра-подласьць у інтэрпрэтацыі справядлівасьці.
στρηνής, ές, суворы, храпаваты, жорсткі, прыкры.
στρηνιάω, быць заўзятым; жыць раскошна ў дастатку.
στρῆνος, τό, сіла, магутнасьць; раскоша, люксус.
στρΐζω, пранізьліва крычаць, крычаць ґвалт.
στροβέω, віраваць, круціць навкол; 2. несупакоіць.
στροβητός, ἡ, όν, кручаны, кружаны навакол.

στροβῑλίζω, выкручваць, выкруціць. //хар, вір.
στρόβῑλος, ὁ, кажная рэч, што круціцца а. віруе, ві-
στρόβος, ὁ, рух навакол; вір.
στρογγύλλω, рабіць круглым; закруціць, віраваць.
στρογγύλος, η, ον, закруглены, круглы.
στρομβέω, віраваць навакол.
στρόμβος, ὁ, вір, віхор; круцёлка; кажная рэч, што круціцца навакол.
στρουθίον, ου, τό, малады верабей, верабейчык, верабянё; маладая птушка, птушанё.
στρουθός, ὁ, ἡ, малая /маладая/ птушка, верабянё.
στροφάλιγξ, ιγγος, ἡ, вір; самакручэньне, абяр-
στροφᾰλίζω, хутка круціць /верацяно/. //таньне.
στροφάς, άδος, ὁ, ἡ, віраваньне, абяртаньне.
στροφεῖον, τό, катвіжны калаўрот.
στροφή, ἡ, кручэньне, абяртаньне; 2. хітрасьць.
στρόφιγξ, ιγγος, ὁ, ἡ, пункт абяртаньня; шып, вось.
στρόφιον, τό, малая істужка а. апаска ношаная на га-
στροφίς, ίδος, ἡ, = στρόφιον. //лаве.
στροφοδινέω, = στρεφεδινέω.
στρόφος, ὁ, вяроўка, канат; 2. істужка, тасьма.
Στρῡμών, όνος, ὁ, гранічная рака між Тракіяю і Македоніяю. //горле.
στρυφνός, όν, кіслы, горкі, церпкі, які дзярэ ў
στρυχνίνη, ἡ, стрыхніна; атрутнае рэчыва.
στρύχνος, ὁ, цень ночы; 2. стрыхнос, род расьліны, зь якое атрымліваецца атрута сільнага ўзьдзеяньня.
στρῶμα, ατος, τό, кажная распасьцертая рэч для ляжаньня а. сядзэньня: ложак, матрац. //лім.
στρωμνή, ἡ, ложак, пасланьне; матрац; радзюжка, кі-
στρωφάω, стала круціць, падтрымліваць кручэньне; круціцца.
στῠγερός, ά, όν, /зь/ненавіджаны; поўны агіды.
στῠγερ-ώπης, ες, спагляданы зь нянавісьцю; напоўнены нянавісьцю.
στῠγέω, ненавідзець, чуць агіду да; чыніць страшным, палохаць; палохацца.
στύγημα, ατος, τό, аб'ект ненавісьці; агіда.
στυγνάζω, быць сумным.
στυγνός, ή, όν, зьненавіджаны, пагарджаны; сумны, пануры, страшны, цёмны, няшчасны.
στυγνότης, ητος, ἡ, панурае /цёмнае/ існаваньне; сум, засмучаньне, сумнасьць; боль.
στυγνόω, рабіць сумным або панурым; быць сумным.
στύγος, εος, τό, ненавісьць, агіда.
στῦλος, ὁ, калёна; слуп, шула.
στυλόω, узмоцніць калёнамі, слупамі.
Στύξ, ῠγός, ἡ, Стыкс, рака падзямельнага сьвету гора і ненавісьці.

στύπη, ἡ, галяўнічы канат выраблены зь лёну і канап-
στυπτηρία, ίη, ἡ, жалезны а. зялёны купарвас. //лі.
στυπτήριος, α, ον, вязальны, змацавальны,сшывальны, інтраліґаторскі.
στῦφελιγμός, ὁ, удыраньне, удырваньне, біцьцё, тузаньне, папіханьне, ходаньне, таройканьне. //ўдыр.
στῦφελίζω, удыраньне, пханьне, тузаньне, сільны
στῦφελός, ἡ, όν, густы, цьвярды, моцны, жорсткі.
στῦφο-κόπος, ον, удыраны палкаю.
στύφω, сьцягваць, сьцягнуць разам; згушчваць, згусьціць, рабіць тугім.
στωά, ἡ, дар. для στοά.
Στωικός, ὁ, стоік.
Στωικός, ἡ, όν, стоіцкі, як стоік.
στωμῦλία, ἡ, гаварлівасьць, гутаркавасьць, чаўпня; пляткарства; плётка.
στωμῦλιο-συλλεκτάδης, ου, ὁ, чаўпня, гутаркавасьць, зьбіраньне шумавіньня, прагнасьць плётак.
στωμύλλω, быць гаворкім, гутарлівым; гаварыць дыскутаваць, весьці канвэрсацыю.
στῶμυλμα, ατος, τό, = στωμυλία, чаўпня.
στωμύλος, ον, гаворкі, пыскаты, пляткарскі.
σύ, ты; /узмоцненае σύγε і σύπερ/.
συ-αγρεσία, ἡ, паляваньне на дзіка.
σύ-αγρος, ὁ, паляўнічы на дзіка.
σῦβἄριζω /і Σῦβἄρίζω/, жыць як сыбарыта, жыць у раскошы, у люксусе.
Σύβἄρις, εως, ἡ, Сыбарыс, места ў гр. калёніі ў паўдз. Люканіі ў ніжняй Італі.
Σῦβἄρῖται, οἱ, жыхары места Сыбарыс.
σῦ-βόσιον і σῦ-βόσειον, τό, гурт а. стада сьвіньней.
σῦ-βότης, ου, ὁ, сьвінапас.
σύγ-γἄμος, ον, зьвязаны жанімствам. //меяць.
συγ-γελάω, сьмяяцца з або разам; высьмейваць, высь-
συγγένεια, ἡ, сваяцтва, радня; мн. л.: сям'я, сваясυγ-γενής, ές, сународжанны, /на/роджаны ра- //кі.
зам; духова блізкі, натуральны, конґэніяльны; адыстар.
συγγενικός, ἡ, όν, суродны, сваяцкі, зроднены.
συγγενικῶς, прысл. як сваяк, суроднена, па-сваяцку.
συγ-γέρων, οντος, ὁ, сябра, стары сябра /сярод людзей старшага веку/.
συγγεωργέω, быць сябрам а. таварышам фізычнае працы.
συγ-γεωργός, ὁ, сябра польнае працы.
συγ-γηθέω, радавацца з або разам.
συγ-γηράσκω, старэцца разам з.
συγγιγνομαι, быць з; утрымліваць а. падтрымліваць суадносіны ці зносіны; сябраваць з; жыць з; утрымліваць сэксуальныя зносіны; гутарыць з; прыйсьці з помаччу; зыйсьціся разам, спаткацца.

συγ-γιγνώσκω, мець супольны пагляд або быць аднае думкі з; усузгодніць; згаджацца, згадзіцца; узнаць, выразіць узнаньне; уступіць; даравaць.
σύγγνοια, ἡ = συγγνώμη.
συγγνώμη, ἡ, даравaньне, выбачэньне, ласка; дозвол.
συγγνωμονέω, выбачыць, даравaць; дазволіць.
συγγνωμονικός, ἡ, όν, даравaны, абдораны даравaньнем; схільны даравaць; паблажлівы, памяркоўны, спагадлівы.
συγγνωμοσύνη, ἡ, сяброўскае пачуцьцё, даравaньне, непамятаньне крыўды.
συγγνώμων, ον, абдораны, даравaны, вольны ад віны; схільны даравaць; даравaльны.
συγγνωστός, ἡ, όν, абдораны /ласкаю/; даравaны; схільны даравaць.
σύγ-γονος, ον, = συγγενής.
σύγγραμμα, ατος, τό, напісаньне, упісаньне, запісаньне; пісаная праца, пісаны твор.
συγγραμμάτιον, τό, малое пісаньне, малая кніжка, кніжыца.
συγγραφεύς, έως, ὁ, пісьменьнік, гісторык, гісторыяграф; пісьменьнік у прозе.
συγγραφή, ἡ, тое, што напісана а. запісана: кніжка, кніга; гісторыя; умова, кантракт.
συγγραφικός, ἡ, όν, запісаны, пераказаны гісторыі.
συγγράφω, запісаць, напісаць, упісаць, стварыць працу.
συγ-γυμνάζω, вывучаць, вучыцца разам, супольна.
συγγυμναστής, οῦ, ὁ, сябра ў фізычных практыкаваньнях.
σύγε, = σύ.
συγ-καθαιρέω, цягнуць а. сьцягваць разам.
συγ-καθέζομαι, сядзець з або разам.
συγ-καθεύδω, з або разам спаць.
συγ-καθίζω, садзіць або сесьці разам.
συγ-κακοπαθέω, разам цярпець.
συγ-κακουχέομαι, разам зносіць няволю, цярпеньне.
συγ-καλέω, склікваць, клікаць разам; склікаць веча.
συγ-καλύπτω, зусім пакрыць, закрыць а. асланіць.
συγ-κάμνω, супрацаваць, разам працаваць.
συγ-κάμπτω, сагнуць разам, сагнуць.
συγ-κασιγνήτη, ἡ, сястра /некаму/.
συγ-κάσις, ιος, ὁ, ἡ, /некаму/ брат ці сястра.
συγ-καταβαίνω, разам крочыць; разам імкнуцца да мэты.
συγ-καταγηράσκω, разам зь н. старэцца або стацца старым.
συγ-καταδιώκω, аднaчасна прасьледаваць, ісьці за.
συγ-καταδουλόω, злучыцца ў прадмеце паняволеньня.
συγ-καταθάπτω, аднaчасна а. разам пахаваць.
συγκατάθεσις, ἡ, умова, пагадненьне, апрабата.
συγ-καταθέω, рабіць напад зь іншым.
συγ-καταθνήσκω, паміраць разам з.
συγ-καταίθω, зь іншым спаліць да тла.

συγ-καταινέω, згаджацца зь н.
συγ-κάταινος, ον, згодны, узгоднены.
συγ-κατακαίω, -κάω, спаліць разам зь іншым.
συγ-κατάκειμαι, разам за сталом узълежваць а. сядзець.
συγ-κατακτείνω, забіць разам.
συγ-καταλείπω, пакінуць разам зь ін.
συγ-καταμίγνῡμι, зьмяшчацца з; умяшчацца. //ваць.
συγ-καταπλέκω, умешвацца /у справу/, інтэрвэнія-
συγ-καταπράττω, праяўляць зычлівасьць, ласкавасьць; гадзіцца зь іншымі.
συγ-καταρρίπτω, зваліць разам зь іншымі а. суцэльна.
συγ-κατασκάπτω, разам зь іншымі зьнішчыць, разваліць або загінуць.
συγ-κατασκευάζω, разам падрыхтаваць, спрычыняць, памагаць у чыненьні або выканаць. //ваць.
συγ-κατασπάω, разам сьцягнуць уніз; памагаць сьцяг-
συγ-κατατάσσω, разам уладзіць.
συγ-κατατίθεμαι, разам або гэтаксама са свайго боку ўставіць; згаджацца, даць згоду; быць у суэгодзе.
συγ-καταψεύδομαι, далучыцца ў хлусьні супроць н.
συγ-κατέρχομαι, разам прыйсьці а. разам вярнуцца.
συγ-κατεσθέω, разам зь іншымі жэрці.
συγ-κατηγορέω, разам абвінавачваць.
συγ-κατοικέω, жыць разам /у памешканьні/.
συγ-κατοικίζω, асесьці на жыльлё разам зь іншымі, разам калёнізаваць.
συγ-κατοικτίζομαι, /су/спаўчуваць, бедаваць разам.
συγ-κατορύττω, -σσω, разам /супольна/ пахаваць.
συγ-καττύω, папра віць, залатаць, аднавіць.
σύγ-κειμαι, злажыць разам, быць разам; разам злажыць; выпрацаваць, стварыць /верш/; вызначыць; згадзіцца.
συγ-κελεύω, падтрымаць дамаганьне.
συγ-κεντέω, пракалоць /закалоць/ а.пранізаць разам.
συγκεράννῡμι або -ύω, зьмяшацьць, зьмяшацца разам; цесна злучыцца а. зьвязацца; аб'еднацца. //ным.
συγ-κεραυνόω, удырыць пяруном; быць пяруном удыра-
συγ-κεφᾰλαιόω, зьвесьці ў суму: зьлічыць, падлічыць.
συγ-κινδῡνεύω, аднача сна быць у небясьпецы; трапіць разам у бяду; дзяліць нядолю. //піхацца.
συγ-κῑνέω, рухацца ў тузаніне; тузацца, ходацца, па-
συγ-κλάω, трасьціся разам; разваліцца, рассыпацца.
σύγκλεισις, εως, ἡ, злучэньне, ушчыльненьне; цеснае аб'еднаньне; цесната, цяснота.
συγ-κλείω, ушчыльніць /рады/; ушчыльніцца; цесна ўшчыльніцца, цесна злучыцца; хвармаваць закрытае кола.
συγ-κλέπτω, разам красьці.
σύγ-κληρος, ον, аднолькавае долі зь іншым/і/.
συγ-κληρόω, вызначыць аднолькавую долю; агарнуць аднолькавою доляю.

συγ-κλησις, εως, ἡ, = атт. σύγκλεισις.
συγκλητῖκός, ή, όν, прыналежны да рымскага сэнату; сэнатарскі; 2. - ὁ, сэнатар.
σύγκλητος, ον, склікаыы разам, паклікаыы.
συγκλῄω, = συγκλείω.
συγκλινία, ἡ, сустрэча пахіласьцяў, дэфіляў або цясьнінаў. //бач некага.
συγ-κλίνω, сукланяць, пахіляць да сябе; ляжаць по-
συγ-κλονέω, /па/трасьці разам, устрасянуць разам; узносіць, узьнесьці закалот.
συγ-κλύζω, заліваць, заліць; разьліцца паводкаю.
σύγ-κλῦς, ῦδος, разам змыты хвалямі.
συγκοίμημα, ατος, τό, супольнае ложа або спаньне; 2. удзельнік супольнага ложа, сужанец.
συγκοίμησις, ἡ, супольнае спаньне.
συγ-κοιμίζω, класьціся а. легчы ў ложак разам.
συγκοινωνέω, мець супольны ўдзел у.
συγ-κολλάω, склеіць разам.
σύγ-κολλος, ον, склееныы разам.
συγκομῐδή, ἡ, скліканьне разам.
συγ-κομίζω, зьнесьці разам, зносіць, прыносіць.
συγκοπή, ἡ, пакроеньне, пасечаньне на дробныя част-
συγ-κόπτω, разьбіць, пасекчы. //кі.
σύγκρᾶσις, εως, ἡ, /зь/мяшаньне разам, мяшаньне /субстанцыя/; стопленьне; сумесь.
συγ-κρᾰτέω, трымаць разам; узьдзейваць.
σύγκρᾱτος, ον, зьмяшаны разам.
συγ-κρίνω, скласьці, злучыць разам.
σύγκρῐσις, ἡ, злажэньне разам; зьмяшаньне; кампазыцыя; 2. параўнаньне. //наўчы, сынкрытычны.
συγκρῐτῐκός, ή, όν, злучаны, зложаны разам; параў-
συγ-κροτέω, удырваць разам, разам каваць; зьбіваць разам; 2. быць добра трэнаваным. //дзе.
σύγκρουσις, εως, ἡ, судыраньне; сварка, разладзь-
συγ-κρούω, біцца; давесьці да судыраньня.
συγ-κρύπτω, схаваць суцэльна, укрываць, хаваць.
συγ-κτάομαι, здабыць разам, памагаць здабыць.
συγ-κτίζω, разам зь н. выбудоўваць, будаваць.
συγκτίστης, ου, ὁ, супрацоўнік у пабудове.
συγ-κῠβεύω, гуляць з к.-н. у косьці.
συγ-κῠνᾱγός, ἡ, сябра ў паляваньні.
συγ-κυνηγός, ὁ, сябра ў паляваньні.
συγ-κυνηγετέω, разам паляваць.
συγ-κύπτω, разам нагінацца наперад; узаемна /разам/ набліжацца.
συγ-κῠρέω, зь н. судырыцца; зь н. прыпадкава спатыкацца; здарыцца ў тым самым часе.
συγκύρημα, ατος, τό, спатканьне, выпадак, здарэньне.

συγκυρία, ἡ, здарэньне, зьбег абставінаў.
συγ-κωμάζω, ісьці разам на κῶμος; прыймаць удзел у ўрачыстай працэсыі. //ду.
σύγκωμος, ὁ, удзельнік урачыстае працэсыі а. пахо-
συγ-χαίρω, сурадавацца, радавацца супольна зь іншымі.
συγ-χέω, зьліваць разам, зьмешваць; прыводзіць у непарадак; зьбянтэжыцца; папасьці ў супярэчнасьць; зьніш-
συγχορευτής, οῦ, ὁ, сутанцор у танцу. //чыць.
συγ-χορέω, танцаваць з або разам.
συγ-χορηγέω, памагаць у абесьпячэньні; падтрымліваць, падтрымаць. //ваць.
συγ-χόω, перасыпваць, прасыпваць; засыпаць, заваль-
συγ-χράομαι, разам ужываць; разам тасаваць.
συγ-χύν/ν/ω, = συγχέω. //чэньне.
σύγχυσις, εως, ἡ, зьмяшаньне; закаламучаньне; зьніш-
συγ-χωνεύω, стапіць /воск/ разам; расплаўліваць, расплавіць.
συγ-χωρεύω, стапіць /мэтал/ разам.
συγ-χώννυμι, = συγχόω.
συγ-χωρέω, ісьці разам; злучыцца; зыйсьціся разам; аб'еднацца; ісьці на згоду, згадзіцца, згаджацца.
σύδην, прысл. пасьпешна, хутка, жыва.
σύειος, α, ον, сьвіны, сьвінячы.
συ-ζάω, жыць з або разам.
συ-ζεύγνυμι, разам сьцягнуць /гуньку/; разам упрэгчы; пра маладую пару: пабрацца.
σύζευξις, εως, ἡ, злучэньне, камбінацыя.
συ-ζητέω, разам дасьледзіць а. правесьці справу.
συζήτησις, εως, ἡ, дыскусыя, дыялёг, дыскурс.
συζητητής, οῦ, ὁ, вучоны дыскутант, удзельнік дыспуты, учасьнік суменснага досьледу; сафісты.
συζυγία, ἡ, злучэньне, спражэньне /коней/; аб'еднаньне; 2. ярмо, пара /валоў/. //зам.
συζύγιος, α, ον, спрэжаны, злучаны, запрэжаны ра-
σύζυγος, ον, запрэжаны ў ярмо; пад'ярэмны; - ὁ, сябра, супрацоўнік; - ἡ, жонка, супрацоўніца.
συ-ζώννυμι, разам апаясаны; апаясваць.
συ-ζωοποιέω, пасьпець на той самы час.
συκάμινον, τό, тутавая /шаўкаўнічная/ ягада.
συκάμινος, ἡ, тутавае /шаўкаўнічнае/ дрэва.
συκίδιον, τό, малая фіґа.
συκίζω, жырэць на фіґах. //фіґі; фіґавы.
σύκινος, η, ον, прыналежны да фіґавага дрэва ці
σύκινον ξύλον, драўляны матэрыял з фіґавага дрэва.
συκίς, ίδος, ἡ, парастак фіґавага дрэва; маладое
συκολογέω, абіраць з дрэва фіґі. //фіґавае дрэўца.
συκό-μορος, ἡ, сікамора, фіґашаўковае дрэва /ягі-
σῦκον, τό, фіґа. //пецкі сорт/.
συκο-τράγέω, есьці фіґі.

συκοτρᾰγίδης, ου, ὁ, ласун фіґаў.

σῡκοφαντέω, быць сыкофантам а. зласьлівым паклёпнікам; быць даношчыкам; хвальшыва абвінавачваць, абгаварваць.

σῡκοφάντημα, ατος, τό, хвальшывае абвінавачаньне, ачарняньне; місрэпрэзэнтацыя.

σῡκοφάντης, ου, ὁ, той, хто трасе фіґавае дрэва /атрасае фіґі/; 2. фіґавы даносчык /хто даносіць пра факт вывазу фіґаў з Аттыкі/; 3. даносчык, інфарматар; 4. хвальшывы абвінаваўца; 5. паклёпнік; /Пол., 340 /.

σῡκοφαντία, ἡ, сыкофанцыя, манія сыкофанта: абгаварваць, ачарняць, пляткаваць, даносіць.

σῡκοφαντικός, ή, όν, як сыкофант, сыкофантычны.

σῡκοφαντρία, ἡ, сыкофантка.

συκόφᾰσις, εως, ἡ, = σῡκοφαντία.

συκοφορέω, насіць, несьці фіґі.

συκόω, карміць фіґамі.

σῡλᾰγωγέω, забраць чужое; /у/красьці; акрадаць; 2. рабаваць; забіраць як ваенную здабычу; весьці палонных.

σῡλάω, зьдзіраць аружжа з забітага ворага; аграбіць; быць аграбленым; нішчыць чужое дабро; забіраць.

σῡλεύω, украсьці, абакрасьці патайком; ашукаць, выманіць.

σύλη, ἡ або σῦλον, τό, ужываныя ў мн.л.: σῦλαι, οἱ або σῦλα, τά, права забраньня, захопу або рэквізыцыі вадаплаву ці грузу замежнае флятылі; права захопу або права рэпрэсыі ў часе вайны.

σῡλητήρ, ηρος, = σῡλήτωρ, ρος, ὁ, грабежнік.

σῡλήτειρα, ἡ, грабежніца.

υλλᾱβ´, , тое, шт трым е р зам; грам.: сыльляба, склад.

συλλαβίζω, чытаць па складох, сыльлябізаваць.

συλλᾰλέω, весьці гутарку, дыялёг, дыскусыю.

συλ-λαμβάνω, забраць, грабіць; злучыць, далучыць /да цэласьці/; /су/зграмадзіць; закрыць вочы і рот /нябожчыка/; захапіць /у палон/, забраць з сабою.

συλ-λέγω, разам чытаць; разам шукаць, кіраваць, весьці, несьці, зьбіраць; стаца пакліканым; суэграмадзіцца.

σύλ-λεκτρος, ὁ, ἡ, супольнік ложа: жонка, муж.

συλλήβδην, прысл. агульна кажучы, у суме; наагул.

συλλήπτρια, ἡ, памочніца, асыстэнтка.

συλλήπτωρ, ορος, ὁ, памочнік, асыстэнт.

σύλληψις, εως, ἡ, уняцьце, агарненьне, кемнасьць; ахапка, добрае ўзяцьце; захопленьне ў палон; арыштаваньне.

συλλογή, ἡ, зграмаджэньне, сход; вэрбаваньне а. набіраньне рэкрутаў.

συλ-λογίζομαι, зьлічыць усё разам; падлічыць, падсумаваць; думаць, разважаць, разважыць; прыйсьці да выснаву.

συλλογίμαῖος, α, ον, зграмаджаны з розных месцаў.

συλλογισμός, ὁ, выснаў разумаваньня а. разумовага працэсу; вынік лягічнага разважаньня; сыльлёґізм.

σύλλογος, ὁ, зграмаджэньне, сход:, веча; ассамблея, мітынґ; народ; прысутнасьць інтэлекту.
συλλοχίτης, ου, ὁ, жаўнер таго самага лохосу.
συλ-λῡπέω, разам клапаціцца, турбавацца; спаўчу- //ваць.
σῦλον, τό, = σύλη.
σῦμα, τό, = θῦμα.
συμ-βαίνω, ісьці ў ногу, ісьці разам; прыбыць адначасна; згаджацца, дамаўляцца; датарнавацца; выснаў.
συμ-βακχεύω, браць удзел у сьвяткаваньні на ч.Бахуса.
σύμ-βακχος, ὁ, ἡ, удзел у сьвяткаваньні на ч. Бахуса.
συμ-βάλλω, разам кідаць, кінуць; разам несьці, прынесьці, насіць; злучыцца; спаткацца; параўноўваць; судырыцца; згадзіцца, згаджацца; унесьці свой уклад.
συμβᾰσείω, быць схільным на ўмову. //на панаваць.
συμ-βᾰσῐλεύω, супольна стаяць пры ўладзе, супольσύμβᾰσις, εως, ἡ, умова, усузгодненьне, згода.
συμβᾰτήριος, ον, схільны да згоды, згодны на.
συμ-βῐάζω, прывесьці да сузгоднасьці на дарозе сі- //ламоцы.
συμ-βῐβάζω, зьвесьці разам; прывесьці да згоды; пагадзіць, пагадзіцца.
σύμ-βῐος, ὁ, ἡ, муж, жонка.
συμ-βῐόω, жыць разам.
συμβίωσις, εως, ἡ, сужыцьце, сумеснае жыцьцё.
σύμβλησις, εως, ἡ, тлумачэньне, выклад, паясьнень- //не.
συμβλητός, ή, όν, параўнальны.
συμ-βοάω, прысупольніцца да крыку аднагалосна; галасна крычаць разам.
συμβοηθεία, ἡ, супольная або агульная помач.
συμ-βοηθέω, аказаць супольную службу помачы.
συμβόλαιον, τό, знак; азнака, якая вядзе ад выснаву; сымптом.
συμβόλαιος, α, ον, сьцьверджаны на падставе ўмовы.
συμβολεύω, спажываць добра прыпраўленую страву, е- //жу.
συμβολέω, упасьці разам з.
συμβολή, ἡ, спатканьне; судыраньне; злучэньне, аб'еднаньне; 2. бітва, напад, атака.
συμβολῐκός, ή, όν, сымбалічны.
σύμβολον, τό, сымболь, знак распазнаньня; дакумэнт тоеснасьці; азнака; умова /гандлёвая/.
σύμβολος, ὁ, прадзнака, азнака, омэн.
συμβούλευμα, ατος, τό, дадзеная рада; раджаньне, раеньне; рада.
συμβουλευτικός, ή, όν, раены, дараджаны; прыналеж- //ны да рады.
συμβουλεύω, раіць, радзіць, даваць раду.
συμβουλή, ἡ, рада, раеньне.
συμβουλία, ἡ, = συμβουλή.
συμβούλιον, τό, рада.
συμ-βούλομαι, адначасна а. гэтаксама хацець; зга- //дзіцца.
σύμ-βουλος, ὁ, ἡ, райца, радца.

συμμᾰθητής, ου, ὁ, сябра школьны, таварыш /школьнае лавы/.
συμ-μανθάνω, вучыцца разам з, зусім навучыцца.
συμ-μάρπτω, схватваць разам; агортваць, разумець.
συμ-μαρτῠρέω, съведчыць разам зь іншымі.
συμ-μάρτῠς, ῠρος, ὁ, сусъведка.
συμμαχέω, быць саюзьнікам, разам змагацца.
συμμᾰχία, -ίη, ἡ, ваеннае саюзьніцтва; помач у вайне; саюз, альлілнс.
συμμᾰχικός, ή, όν, датычны альліянсу, саюзу.
συμ-μάχομαι, змагацца ў бою разам.
σύμμᾰχος, ου, ὁ, змаганьне побач /разам/; саюзьнік.
συμ-μελετάω, практыкаваць разам з.
συμ-μένω, аставацца разам, стаяць разам, /у/трымаць.
συμ-μερίζω, -ομαι, выразіць свой удзел зь іншым; атрымаць свой удзел разам зь іншымі.
συμ-μεταβαίνω, адначасна пераходзіць, перайсьці.
συμ-μεταβάλλω, адначасна далучыцца да зьмены, зьінчаньня або замены.
συμ-μετακοσμέομαι, сваю вопратку зьінчыць.
συμ-μεταχειρίζομαι, быць здольным выканаць або аднача сна прыняць кіраўніцтва.
συμ-μετέχω, = συμμερίζω.
συμ-μετίσχω, = συμμετέχω.
συμμέταχος, ον, удзелапрыймальны.
συμμετρέω, вымерваць, вымерыць, вылічыць , прымерыць.
συμμέτρησις, εως, ἡ, адмераньне; вымераньне, вылі-
συμμετρία, ἡ, сымэтрыя, дакладная прапорцыя.//чэньне.
σύμμετρος, ον, сымэтрычны; сувымерны /зь нечым/;датарнаваны да; 2. адыстар, падобны; 3. датарнаваны манераю; /Парм., I40c/.

συμ-μητιάομαι, /па/раіцца зь н.
συμ-μηχᾰνάομαι, старацца зь ін. здабыць, дастаць; імкнуцца зь ін. плянава выканаць.
σύμμῑγα, прысл. зьбянтэжана, разгублена.
συμμῑγής, ές, зьбянтэжаны; зьбіты з тропу.
συμ-μίγνῡμι або -ύω, зьмешвацца з а. у натоўпе; зьлівацца, расьцярушвацца.
συμμικτός, όν, зьмешаны, разнародны.
συμ-μῑμέομαι, аднача сна /ў/насьледаваць, пераймаць; імітаваць, пераймаць.
συμμῑμητης, ου, ὁ, пераймальнік; імітатар.
σύμμιξις, εως, ἡ, зьмяшаньне разам, сумесь; 2. сэк-
σύμ-μολπος, ον, сузгодны. //суальны акт, інтэркорс.
συμ-μολύνω, разам мазаць, пэцкаць, пляміць.
συμμορία, ἡ, кляса падаткаплатнікаў: у Атэнах I200 найболей багатых грамадзян; 2. аддзел /I5 ваданлаваў/ морскае флёты.

σύμ-μορος, ον, суападаткаваны, ап. разам зь іншымі.
συμ-μορφίζω, аднолькава хвармаваць; уаднастайніць, зрабіць адыстарным.
σύμ-μορφος, ον, падобны да постаці, аднахвормны.
συμμορφόω, = συμμοφίζω.
συμ-μοχθέω, цярпець з к.-н. або зносіць нядолю.
συμ-μυέω, пасьвяціць, высьвяціць разам.
συμ-μύω, закрываць рот; закрыцца.
συμπάθεια, ἡ, спагада, спаўчуваньне.
συμπαθέω, спагадаць, спаўчуваць; сымпатызаваць.
συμ-πᾰθής, ές, спагадлівы, чулага сэрца, сымпатычны.
συμπᾰθῶς, прысл. спагадна, чула, сымпатычна.
συμ-παιδεύω, вучыцца разам, вучыць; быць адукаваным.
συμ-παίζω, жартаваць, пацьвяляцца, гуляць.
συμ-παίκτωρ, ορος, ὁ, сябра гульняў, забаваў.
συμ-παίω, зьбіваць разам; біць адно аб адно.
συμ-πᾰνηγῠρίζω, абыходзіць урачыстасьць з к.-н., мець урачыстае зграмаджэньне.
συμ-παραγίγνομαι, адначасна а. гэтаксама прыйсьці, быць прысутным з.
συμ-παραθέω, бегчы разам з.
συμ-παρακᾰλέω, разам а. адначасна прыклікваць.
συμ-παρακομίζω, адначасна і разам з тым весьці; пра вадаплаў: адначасна весьці ўздоўж узьбярэжжа.
συμ-παρακύπτω, завярнуцца разам з.
συμ-παραλαμβάνω, пераняць разам з.
συμ-παραμένω, астацца /прабыць/ разам з а. сярод; адначасна астацца пры жыцьці.
συμ-παρανέω, патакваць /ківаць галавою/ на знак згоды.
συμ-παρανήχομαι, плысьці побач разам.
συμ-παραπέμπω, эскартаваць разам зь іншымі.
συμ-παραπλέω, адначасна прыяжджаць.
συμ-παραπόλλῡμι, зьнішчыць разам з.
συμ-παρασκευάζω, прывесьці разам зь іншымі; прылучыцца да падрыхтовы.
συμ-παραστᾱτέω, стаяць на пагатове а. на стражы.
συμ-παραστάτης, ου, ὁ, помач, падтрымка, гатоўнасьць.
συμ-παρατάσσομαι, зь іншымі а. гэтаксама стануць /уключыцца/ у змагарны парадак /да бітвы/.
συμ-παρατηρέω, назіраць побач зь ін. або разам.
συμ-παραφέρω, пераносіць /выносіць, несьці/ разам зь ін.
συμ-παρεδρεύω, сядзець побач або ўздоўж з.
συμ-πάρειμι, быць прысутным разам з.
συμ-πάρειμι, ісьці разам адначасна.
συμ-παρεισέρχομαι, адначасна зь іншымі пранікаць, прапіхацца або прасьлізгвацца.
συμ-παρέπομαι, ісьці разам з., праводзіць разам.
συμ-παρέχω, адначасна прапанаваць; разам даставаць, здабываць або атрымліваць.

συμ-παρίπταμαι, разам побач лётаць.
συμ-παρίστημι, разам ставіць побач. //ка.
συμ-παρομαρτέω, сьледаваць разам з, праводзіць зблісσύμπᾶς, ᾶσα, ᾶν, усе разам, усё ў вадным; цэласьць разам; увесь, агульны, цэлы, суцэльны; [Пол, VIII, 546с].
συμ-πάσχω, спаўчуваць, разам цярпець, разам адчуваць боль.
συμ-πᾰτάσσω, разам удырыць, разам біцца.
συμ-πᾰτέω, разам падступаць.
συμ-πατριώτης, ου, ὁ, суродзіч, супатрыёт.
συμ-πεδάω, злучаць разам, сцаляць, зьвязваць.
συμ-πείθω, пераконваць разам, лучыцца ў перакананьні; быць перакананым.
σύμ-πειρος, ον, абазнаны з. //лаць.
συμ-πέμπω, высылаць разам або з; адначасна адсыσύμ-πεντε, пяць разоў.
συμ-περαίνω, завяршаць або выконваць разам.
συμ-πέρθω, нішчыць з; памагаць нішчыць.
συμ-περιάγω, вадзіць, весьці навакол а. разам.
συμ-περιλαμβάνω, адначасна абдымаць, агарнуць, вы-
συμ-περινοστέω, разам спацыраваць або //канаць. хадзіць туды і сюды; падарожнічаць навакол з.
συμ-περιστρέφω, круціцца навакол зь н. //кол з.
συμ-περιφέρω, насіць навакол з; быць ношаным нава-
συμ-πέσσω, памагаць у варцы; стравіць суцэльна.
συμ-πήγνῡμι, укладваць дакладна, датарнаваць; выканаць, зрабіць акуратна.
σύμ-πηκτος, ον, дакладна зложаны, ухвармаваны.
συμ-πιέζω, уціскаць, сьціскаць разам; ухваціць да-
συμ-πίνω, піць з к.-н., піць. //кладна.
συμ-πίπτω, разам падаць; разам завальвацца; разам спатыкацца; судырыцца; здарацца.
συμ-πίτνω, = συμπίπτω. //зьі: тварыць.
συμ-πλάσσω, хвармаваць, вырабляць разам у; у паз-
συμ-πλᾰτᾰγέω, разам пляскаць або біць.
συμ-πλάττω, = συμπλάσσω.
σύμπλεκτος, ον, скручаны, зьвіты, сьплецены.
συμ-πλέκω, разам плесьці, сьплесьці; разам зьвіваць; разам зьвязваць, прышчэплiваць, прышпільваць ці прыколваць; умяшчацца, абдымацца, ахапляцца ў абдым-
συμ-πλέω, разам плысьці на моры ў вадаплаве; //ках. разам адбываць падарожжа.
σύμ-πλεως, ων, зусім поўны.
συμ-πληγάς, ᾰδος, адначаснае судыраньне.
συμ-πληθύνω, множыць разам.
συμ-πληθύω, = συμπληρόω.
συμ-πληρόω, разам напаўняць /грузіць/ вадаплаў: абсадзіць людзьмі; зусім напоўніць; зрабіць дастатковым для падарожжа; напоўніцца.

συμποκή, ῆς, ἡ, съпляценьне; павязаньне /дачыненьняў/; абдымкі; змаганьне, змаганьне на рынгу.
σύμπλοος, -πλους, ὁ, ἡ, спадарожнік вадаплаву; спадарожнік, -ца; удзельнік, -ца.
συμ-πνέω, разам уздыхаць або дыхаць; быць аднадумным; трымацца разам; умяшацца ў.
συμ-ποδέζω, зьвязваць ногі разам; спутваць рукі і ногі; быць уцягнутым у /справу/.
συμ-ποιέω, з к.-н. разам рабіць або памагаць н.
συμ-λολεμέω, разам змагацца, успамагаць у вайне.
συμ-πολῖτέω, быць грамадзянінам таго самага або дадзенага гаспадарства; быць суродзічам.
συμ-πολίτης, ου, ὁ, суграмадзянін, суродзіч.
συμ-πομπεύω, браць удзел у працэсьі, у ходзе.
συμ-πονέω, натужвацца; мець аднолькавы клопат, цярпеньне або працу; памагаць, памагчы.
συμ-πορεύομαι, суспадарожнічаць, разам ісьці, разам маршыраваць, крочыць: разам спацыраваць.
συμ-πορθέω, разам разбурваць, ніпчыць.
συμ-πορίζω, зграмадзіць разам, зграмаджваць; разам //атрымліваць.
συμποσία, ἡ, = συμπόσιον.
συμποσίαρχος, ὁ, сымпозыярх, загадчык на банкеце.
συμπόσιον, τό, сымпозыён; сумесная выпіўка; банкет, баляваньне спалучанае з дыскусыяй, музыкаю, танцамі; Συμπόσιον, тытул аднаго з Плятонавых дыялёгаў.
συμπότης, ου, ὁ, удзельнік сымпозыёну.
συμποτικός, ἡ, όν, свомы для выпіўкі, сымпозыёну.
συμ-πράκτωρ, ορος, ὁ, памочнік, чаляднік.
σύμπρᾶξις, εως, ἡ, супраца, супольнае дзеяньне; помач, памаганьне, самапомач.
συμ-πράσσω, = -ττω, з к.-н. займацца, тварыць /працаю/; весьці самапомач; патрымлівацца ўзаемна; падтрым//ліваць.
συμπρεσβευτήρ, οῦ, ὁ, сувысланец, супасол.
συμ-πρεσβεύω, быць супасланцом /адным з паслоў/.
σύμ-πρσβυς, εως, ὁ, сувысланец, сябра-пасол.
συμ-πρεσβύτερος, ὁ, сустаршыня; калега-прэзбітар, сябра-прэзбітар.
συμ-πρήκτωρ, ορος, ὁ, = συμπράκτωρ.
συμ-πρήσσω, = συμπράσσω.
συμ-προθῦμέομαι, мець аднолькавае стараньне або аднолькавую ахвочасьць, руплівасьць.
συμ-προξενέω, /да/памагаць сродкамі абесьпячэньня.
συμ-προπέμπω, праводзіць разам зь ін.; далучыцца да саправаджэньня.
σύμπτυκος, ον, зложаны разам.
συμ-πτύσσω, складваць разам.
σύμπτωμα, ατος, τό, сымптом; здарэньне; выяў нейкага зьявішча або здарэньня.

σύμ-πυκνος, ον, съціснуты.

συμφερτός, ή, όν, сузграмаджаны, аб'еднаны, злучаны, супольны, зьвязаны.

συμφέρω, зыйсьціся разам; сузграмадзіцца; датарнавацца; далучыцца ў вабароне; быць карысным; згадзіцца; быць сьведамым/у дадзеным прадмеце/; здарыцца; дазнаць /шчасьця, але пераважна гора/; выпасьці на долю; спаткацца.

συμφεύγω, уцякаць разам з; быць выгнаным /з краю/; быць на выгнаньні з.

σύμφημι, згаджацца, зацьвердзіць, пастанаўляць, прыняць пастанову; падаць голас /за, сказаць але, так/.

συμ-φθέγγομαι, зграцца, настроіцца з, быць у акордзе.

συμ-φθείρω, зруйнаваць дашчэнту, згладзіць да зямлі.

συμ-φθίνω, шчэзнуць, прапасьці разам з.

σύμ-φθογγος, ον, сугучны.

συμ-φιλέω, любіць узаемна, злучыцца ў любові.

συμ-φλέγω, разам падпаліць, спаліць дашчэнту.

συμ-φιλοσοφέω, вывучаць філязофію з к.-н. або разам.

συμ-φοβέω, /с/палохацца разам.

συμ-φοιτάω, ісьці а. хадзіць часта разам /у школу/.

συμφοίτησις, ή, ходжаньне разам ў школу.

συμφοιτητής, οῦ, ὁ, школьны сябра.

συμ-φονεύω, забіць разам зь н.

συμ-φορά, ή, зборка, сузграмаджаньне; здарэньне, выпадак; непаводжаньне, няшчасьце, нядоля; добрая доля; шчасьлівы выпадак.

συμφορέω, сабіраць у гурбу; згрэбваць, зграбсьці.

συμφόρησις, εως, ή, напор людзей, цяснота, таўкатня, натоўп, маса.

συμφόρως, прысл. выгадна, карысна.

συμφράδμων, ονος, ὁ, сурайца, судараднік.

συμ-φράζομαι, /па/раіцца з к.-н.

συμ-φράσσω, ушчыльняць, ушчыльніць, туга зашпахлявацць; сьвістаць, сьвіснуць разам.

συμ-φρονέω, узгодніцца, згадзіцца з к.-.н.

συμ-φροντίζω, сумесна заапекавацца к.-н.

σύμ-φρων, ον, аднадумны, згодны, зычлівы, брацкі.

συμ-φυγάς, άδος, ὁ, сувыгнанец.

συμ-φυής, ές, цесназрослы, спарышавы, цесназьвязаны, скованы.

συμφύλαξ, ᾶκας, ὁ, сустарожжа, сябра-старожжа.

συμ-φύλασσω, трымаць стражу з к.-н. або разам.

συμ-φυλέτης, ου, ὁ, суродзіч.

σύμ-φῦλος, ον, суродны, зроднены, сваяцкі.

σύμφυρτος, ον, зьмешаны, зьмешаны разам.

συμ-φύρω, мяшаць разам, мясіць.

συμ-φυτεύω, зафлянсоўваць, зафлянсаваць, прышчапіць, ушчапіць.

σύμφυτος, ον, разам зрослы, спарышаваты.

συμ-φύω, успамагаць супольны рост; успамагаць су-

польнасьць у росьце; рабіць рост супольным; расьці разам; вырасьці ў вадно.
συμ-φωνέω, згаджацца ў голасе; быць у сузгоднась-ці а. ў гармоніі /унісон/; прыйсьці да сузгоднасьці з.
συμφώνησις, ἡ, сугучанасьць, сузгоднасьць галасоў.
συμφωνία, ἡ, сымфонія, унісон галасоў а. ў строю музычнага інструмэнту; 2. гармонія.
σύμφωνος, ον, сузгодны ў голасе; гарманійны; у уні-сон; сяброўскі; [Пол. X, 617b].
συμψάω, датыкаць адзін аднаго.
συμ-ψεύδομαι, разам хлусіць, сумесна зманьваць.
συμ-ψηφίζω, разам рахаваць, лічыць; усузгодніць.
σύμ-ψυχος, ον, аднадушны, сузгодны.
σύν і ξύν, 1. прысл: разам, супольна, адначасна, праз, гэтаксама, апрача таго, да гэтага, апрача гэтага; 2. прыназ: з, разам, супольна, побач, апрача, гэтак-сама; 3. прыстаўка: адказвае беларускаму су: су+поль-на; су+працоўнік, су+родзіч, су+жыцьцё.//ным да н.
συν-ἀγανακτέω, быць зьнеахвочаным а. быць упярэджа-
συν-άγγελος, ὁ, супасланец.
συν-ἀγείρω, сузграмадзіць, зграмадзіць.
συν-ἀγελάζω, далучыцца да гурту а. стада.
συν-αγῖνέω, зграмадзіць разам.
συν-αγκεία, ἡ, = μισαγκεία.
συν-άγνῡμι, разьбіваць на кавалкі; распырскваць.
συν-αγορεύω, гаварыць з к.- н., далучыцца да рады.
συν-αγρεύω, далучыцца да гонкі /зьвера/.
συνάγχη, ἡ, запаленьне горла.
συν-άγω, прыводзіць разам; /з/грамадзіць.
συνἄγωγεύς, έως, ὁ, зьбіральнік, склікальнік, злу-чальнік; 2. падганяльнік; 3. старшыня сынаґоґі.
συνἄγωγή, ἡ, сходжаньне разам, сход, зграмаджэньне, задзіночаньне;месца зграмаджэньня; сынаґоґа, школа.
συνἄγωγός, ον, злучаны, скліканы.
συν-ἄγωνιάω, адначасна быць у страху.
συν-ἄγωνίζομαι, разам змагацца; браць удзел у біт-ве; 2. супрацоўнічаць, супрацаваць, падтрымліваць.
συνἄγωνιστής, οῦ, ὁ, сузмагар, сябра, таварыш у бітве; памочнік. //зь іх.
συν-άδελφος, ον, які мае сястру, брата а. некалькі
συν-ἄδῐκέω, чыніць несправядлівасьць; прыймаць у-дзел у акце несправядлівасьці.
συν-ᾴδω, пяяць разам; згарманізаваць, - цца.
συν-αείρω, случваць у ярме.
συν-ᾱείρω, паэт. = συναίρω.
συν-αθλέω, = συναγωνίζομαι.
συν-ἀθροίζω, адначасна сузграмадзіцца, грамадзіцца.
συν-αθύρω, гуляць; забаўляцца.
συν-αιθριάζω, падбухторваць; падбухторвацца.

σύν-αιμος, ον, сурoдны, супольнае крыві; – ὁ, ἡ, апякун сям'і /Ζεύς/; сваяк, брат, сястра.
συναίμων, ονος, ὁ, ἡ, = σύναιμος.
συν-αινέω, злучыцца ў выражэньні ўзнаньня; узнаць, прызнаць, падтрымліваць, падтакваць.
συν-αίνῦμαι, разам браць, узяць, трымаць.
συν-αίρω, паэт. συναείρω, лучыць; падняць, узьняць а. забраць разам; памагаць; лучыцца зь ін.
συν-αισθάνομαι, пераймацца а. адчуваць разам.
συν-αίτιος, ον, сувінаваты, супольна вінаваты; -ὁ, ἡ, суудзельнік, -ца.
συν-αιχμάζω, змагацца разам з.
συν-αιχμάλωτος, ὁ, сябра-нявольнік, сунявольнік.
συν-αιωρέομαι, быць трыманым у зьняволені з к.-н. або ў нерашучасьці.
συν-ακράζω, цьвісьці, стаяць у цьвеце.
συν-ἀκολουθέω, сьледаваць разам за; сьледаваць, ісьці духова, разумець.
συν-ἀκοντίζω, кідаць кап'ём разам або ў тым самым часе. //аднаго.
συν-ἀκούω, чуць разам з або адначасна; чуць адзін
συνακτικός, ἡ, όν, здольны прыносіць разам.
συν-ἀλἄλάζω, разам голасна крычаць.
συν-αλγέω, спаўчуваць у цярпеньні або ў бядзе; быць спагадным /спагадлівым/.
συν-ᾱλίζω, зьбіраць разам; 2. прыйсьці разам або зыйсьціся; спаткацца. //лёс, доля.
συναλλάγή, ἡ, вымена, замена, зьмена, зьіначаньне;
συνάλλαγμα, ατος, τό, узаемная ўмова, кантракт; паразумленьне.
συν-αλλάσσω, = -ττω, абменьвацца адзін з адным; прыйсьці да аб'еднаньня а. паразумленьня; гадзіцца; злучыцца; дамовіцца.
συν-ἁμᾰ, = συνάμᾱ, прысл. разам, усё разам.
σύναμμα, τό, вузёл; зьвяз, зьвязаньне.
συναμφότερος, α, ον, абодва разам; случаны з к.-н.; узьніклы з двух; абодва адначасна; аднолькавы.
συν-αναβαίνω, ісьці а. ўзыходзіць разам.
συν-αναβοάω, адначасна з к.-н. крычаць.
συν-ἀναγιγνώσκω, разам чытаць, пазнаваць.
συν-ἀναγκάζω, разам ці адначасна зь н. вымушаць.
συν-αναιρέω, з к.-н. адначасна нішчыць або забіваць.
συν-ανακεῖμαι, узьлежваць разам пры стале. //лом.
συν-ανακλίνομαι, пакласьціся разам; узьлегчы за ста-
συν-ἀνᾱλίσκω, зужыць разам; раскідацца /грашыма/; дзяліць кошты зь ін.
συν-αναπαύομαι, супачываць, супачыць разам.
συν-αναπείθω, далучыцца ў пераконваньні.

συν-αναπέμπω, высылаць, выслаць разам. //мі.
συν-αναστρέφω, абыходзіцца з к.-н.; сужыцца зь людзь-
συναναστροφή, сужыцца з к.-н.; абыходзіцца з к.-н.
συν-ανατρέχω, бегчы з к.-.н, бегчы на перагонках.
συν-αναχορεύω, танцаваць у хараводзе; парушацца з
συν-αναχωρέω, назад ісьці з. //хорам.
συν-αντάω, і -έω, сустрэцца тварам у твар; выйсьці
συνάντησις, εως, ἡ, сустрэча. //на сустрэчу.
συν-αντιάζω, = συναντάω.
συν-αντλέω, з к.- н. стойка вытрываць, выцерпець.
συν-άτομαι, = συναντάω,
συν-ἀνύ/τ/ω, прыходзіць, прыйсьці да канца з н.
συν-ἀοιδός, όν, = συνῳδός.
συν-ἄορος, ον, = συνήορος.
συν-απάγω, весьці назад з; быць адведзеным разам з.
συν-ἅπᾶς, = σύμπᾶς.
συν-ἄπειμι, выходзіць, выйсьці разам з.
συν-απεργάζομαι, садзейнічаць; /да/памагаць у вы-
канчэньні, выкананьні або завяршэньні.
συν-απίστημαι, = συναφίστημαι.
συν-αποβαίνω, выходзіць разам з к.-н.
συν-αποθνήσκω, паміраць, памерці разам з.
συν-αποκάμνω, быць змучаным або вычарпаным. //н.
συν-απολαμβάνω, адначасна прымаць, прыняць ад к.-
συν-απολάμπω, адначасна засьвяціць або запаліць
лямпу; адначасна заблішчэць.
συν-απόλλῡμι, /зь/нішчыць з або разам; згубіць з.
συν-απολογέομαι, далучыцца да абароны а. бараніць
συν-αποπέμπω, адначасна высылаць, выслаць. //разам.
συν-αποστέλλω, разам высылаць, выслаць з.
συν-αποστερέω, памагаць абіраць, ашукваць; далучыц-
συν-αποφέρω, забіраць разам з к.-н. //ца да рабунку.
συν-ἄπτω, разам злучыць, сашчапіць ці прымацаваць;
разам змацаваць, зьвязаць; 2. /с/тварыць; 3. злучыц-
ца, аб'еднацца. //наваным.
συν-ἀρᾶρίσκω, /з/лучыць разам; лучыцца, быць датар-
συν-ἀράσσω, судырыцца, разьбіцца.
συν-ἀρέσκω, падабацца, здавальняць, быць здаволе-
ным; συν-ἀρέσκει μοί, гэтаксама і мне падабаецца.
σύν-αρθρος, ον, злучаны разам, у суэгоднасьці з.
συν-αριθμέω, рахаваць, лічыць разам.
συν-ἄριθμος, ον, аднолькавага ліку.
συν-ἀριστάω, сьнедаць разам з.
συν-αρμόζω, датарноўваць да, зьбіць разам; зый-
сьціся разам; 2. аб'еднацца.
συν-αρμολογέω, ухвармаваць дакладна а. акуратна.
συναρμοστής, οῦ, ὁ, загадчык, даглядчык цэласьці.
συν-αρμόττω, = συναρμόζω.
συν-αρπάζω, хутка сабраць а. схапіць і хутка вывесь-
ці з к.-н.; быць схопленым.

συν-αρτάω, разам вешаць, зьвязваць; астацца павеша-
σύν-αρχος, ὁ, супрацоўнік, калега, таварыш. //ным.
συνάρχω, супольна ўпраўляць местам; быць сукіраў-
нікам у ўрадзе.
συν-σκέω, старанна адначасна практыкавацца; вы-
конваць занятак. //быць нямудрым.
συν-ἀσοφέω, праводзіць зь непаводжаньнем /справу/;
συν-ασπίδόω, трымаць шчыты шчыльна адзін да аднаго.
συν-ασπίζω, трымаць шчыты разам.
συνασπισμός, ὁ, ашчытаваньне, злучэньне шчытоў.
συν-ασπιστής, πῦ, ὁ, сузмагар, сябра, таварыш у
συν-ασχάλάω, адчуваць супольна абурэньне. //бітве.
συν-ἀτῦχέω, адначасна няшчасным стацца з.
συν-αυδάω, пастанаўляць гаварыць сузгодна; згад-
жацца; вызнаваць; дазваляць, дазволіць.
συν-αυλέω, акампанаваць флейце.
συναυλία, ἡ, гра на флейце разам, канцэрт флей-
таў; канцэрт.
συν-αυλίζομαι, умясцовіцца, уляказацца, жыць разам.
σύν-αυλος, ον, які жыў разам зь некім.
σύν-αυλος, ον які грае на флейце разам; аднача-
сны або згарманізаваны.
συν-αυξάνω і συναύξω, пабольшваць, узбольшваць;
адначасна расьці дазволіць, адначасна разам расьці.
συν-αφαιρέω, разам забраць; памагаць у вызваленьн-
ні; вызваляць.
συν-αφίστημι, памагаць бунтавацца; весьці да рэ-
вольты; адпасьці.
συν-άχθομαι, быць у клопаце, клапаціцца.
σύναφις, εως, ἡ, злучэньне, злучво; камунікацыя.
συν-δαΐζω, забіваць, забіць разам з.
συνδαίτωρ, ορος, ὁ, суспажывец за сталом.
συν-δάκνω, кусаць а. чвакаць разам; моцна трымаць
συν-δακρύω, плакаць з або разам. //між зубамі.
συν-δειπνέω, супольна есьці а. спажываць вячэру.
σύν-δειπνον, τό, супольнае спажываньне ежы, банкет.
σύν-δειπνος, ὁ, супольнае спажыцьце стравы; пачас-
тунак, частаваньне, чэсьць, банкет; суспажывальнік.
συν-δεκάζω, падкупляць, падкупіць супольна.
συν-δέομαι, прасіць разам зь; далучыцца да просьбы.
σύν-δεσμος, ὁ, зьвяз, зьвязаньне, злучэньне, аб'ед-
наньне; 2. путы, пятля; 3. грам.: часьцінка.
συν-δεσμώτης, ου, ὁ, супалонны.
συν-δετός, όν, разам зьвязаны, спутаны.
συν-δέω, зьвязаць разам, спутаць.
συν-διαβαίνω, адначасна ісьці праз.
συν-διαβάλλω, разам пераходзіць; разам пераказваць;
2. наракаць; разам абвінавачваць.
συν-διαγιγνώσκω, разам пастанавіць а. прыймаць па-
staву.

συν-διάγω, разам супольна жыць.
συν-διαιτάομαι, жыць з або разам.
συνδιαίτησις, εως, ἡ, сужыцьце, супольнае жыцьцё; спосаб жыцьця; абыходжаньне.
συν-διακινδῡνεύω, спаткаць небясьпеку супольна або разам; перамагчы небясьпеку разам.//упарадкаваць.
συν-διακοσμέω, прыводзіць у парадак разам , разам
συν-διακῡβερνάω, кіраваць, правіць а. урадаваць
συν-διαλύω, пагадзіць /пасвараных/. //разам.
συν-διαμένω, адначасна астацца а. затрымацца.
συν-διαμνημονεύω, прывесьці на ўспамін разам з.
συν-διαπολεμέω, далучыцца ў вядзеньні вайны да канца.
συν-διᾱπορέω, супольна дасьледжваць; 2. быць з к.-н. у бязвыхаднасьці.
συν-διαπράσσω, атт. -ττω, адначасна стварыць з к.-н., узьдзейваць з к.-н.
συν-διασκοπέω, вызкзаміноўваць, дасьледжваць ці дыскутаваць разам з.
συν-διασῴζω, перахоўваць, захаваць, захоўваць, памагчы /у/ратаваць. //зам з.
συν-διαταλαιπωρέω, выцярпець, зьнесьці пакуту ра-
συν-διατελέω, выцярпець да канца.
συν-διατίθημι, дапамагаць, дапамагчы ўпарадкаваць.
συν-διατρίβω, праводзіць з к.-н. час асабліва з чалавекам разумным. //разам да канца.
συν-διαφέρω, перацярпець, пераносіць ці вытрываць
συν-διαφῦλάσσω, пільнаваць, даглядаць разам або з.
συν-διαχειρίζω, узяць у рукі разам або памагчы кіраваць ці ўпраўляць.
συν-διημερεύω, правесьці дзень з.
συν-δῐκάζω, судзіць разам. //дзя.
συν-δικαστής, οῦ, ὁ, сябра лавы прысяжных, сусудзь-
συνδῐκέω, быць абаронцам абвінавачанага; гаварыць у падтрыманьні /добрае справы/.
σύν-δῐκος, ον, пастаўлены перад судом; 2. - ὁ, абаронца, адвакат. //ваць разам.
συν-διοικέω, кіраваць, упраўляць сумесна; уладж-
συν-δισκεύω, разам кідаць дыск.
συν-δῐώκω, разам сьледаваць за. ///з паглядам/.
συνδοκέω, выдавацца добрым для іншых; 2. згаджацца
συν-δοκῐμάζω, дасьледзіць а. вызкзамінаваць разам.
συν-δοξάζω, згаджацца з паглядам; праслаўляць разам.
συν-δουλεύω, адначасна нявольнікам быць.
συν-δούλη, ἡ, сунявольнік.
σύν-δουλος, ὁ, сунявольнік. //супрацоўнікам.
συν-δράω, рабіць разам; быць ахвочым памагчы; быць
συν-δρομάς, άδος, /ἡ/ супольнабежны; супольнаскочны; разам суправаджальны.
συνδρομή, ἡ, сумесны бег; спаборніцтва; 2. характэрыстыка; аб'яў, праяў; сындром.

σύνδρομος, ον, супольнабежны, субежны; сузмагарны; //характэрыстычны.
συνδρόμως, блізка на траку.
συν-δυάζω, спарваць, злучаць два разам.
συν-δυάς, άδος, ή, дзьве разам, спараныя, замужнія.
σύν-δυο, οἱ, αἱ, τά, два разам, два і два, парамі.
συν-δώδεκα, οἱ, αἱ, τά, кажныя дзьвянаццаць, па дзьвянаццаць або тузінамі.
σύν-εγγυς, прысл. блізка разам, блізка, зроднена.
συν-γείρω, прабудзіцца, прачхнуцца разам.
συνεδρεύω, раіцца, кансультавацца; удзельнічаць //у нарадах.
συνεδρία, ή, паседжаньне, нарада.
συνέδριον, τό, сумеснае паседжаньне, лік людзей зграмаджаных у нарадзе; кансылюм; у Н.Зап. - сынэдрыён /з гэбр. мовы - сангэдрын/; месца зграмаджэньня.
σύν-εδρος, ον, які сядзіць разам у зграмаджэньні.
συν-εθιζω, прызвычайвацца да к.-н., прывыкаць да н.
συνείδησις, εως, ή, супольная веда; 2. /сама/сьведамасьць; сумленьне; 3. веданьне; [ням. Mitwissen].
συν-είκω, паддавацца; быць паддатным.
συν-ειλέω, сьціскацца /у натоўпе/; уплішчвацца.
σύν-ειμι, = συνέρχομαι.
σύν-ειμι, быць разам, жыць разам; лучыцца; 2. абыходзіцца; быць вучнем; 3. памагаць.
συνεῖπον, інф. συνειπεῖν, гаварыць з; згаджацца з; 2. пацьвердзіць; бараніць справу некага; 3. памагаць, памагчы, успамагаць.
συνείργω, зьвязаць у пучок, зьвязаць разам, злучыць разам; злучыцца разам, далучыцца, аб'еднацца.
συνείρω, нанізаць, злучаць адно пасьля другога; дадаваць без перапынку; дадаваць словы; гаварыць без супынку.
συν-εισβάλλω, увайсьці ў краіну з мэтаю захопніцтва; прыймаць удзел у інвазыі.
συν-εισπίπτω, упасьці або быць укінутым разам з; упасьці або ўламацца зьнічэўку.
συν-εισπλέω, уплысьці /на вадаплаве/ разам.
συν-εισφέρω, далучвацца да платы ваеннага падатку.
συν-εκβαίνω, выходзіць разам /супольна/.
συν-εκκαίδεκα, шаснаццаць разам, па шаснаццаць.
συν-εκκλέπτω, памагаць супольна выкрасьці.
συν-εκμάχέω, вымаршыраваць для супольнага змаганьня.
συν-εκμοχλεύω, памагчы, памагаць падважыць бомаю.
συν-εκπέμπω, высылаць разам.
συν-εκπίνω, /вы/піць разам.
συν-εκπίπτω, адначасна вываліцца; 2. усузгодніцца; 3. быць выкінутым.
συν-εκπλέω, вывятружыць разам; выплываць разам на //вятружнай лодцы.
συν-εκπονέω, памагчы ў выпрацаваньні, памагчы завяршыць; памагаць, памагчы некаму /каму-небудзь/.

συν-εκπορίζω, памагчы на дарозе заспасабленьня.
συν-εκσώζω, супольна выратаваць зь небясьпекі.
συν-εκτέον, чалавек мусіць трымацца разам зь людзь-
συν-εκτρέφω, суузгадоўвацца; разам расьці. //мі.
συν-εκτρέχω, бегчы разам з; разам уваліцца, уламацца або напасьці на ворага.
συν-εκθέρω, разам пахаваць; браць удзел у праводжаньні нябожчыка.
συν-ελευθερόω, далучыцца ў асвабаджэньні.
συν-έλκω, сузграмадзіць; -цца.
συν-εμβάλλω, /за/кінуць разам з; адначасна напасьці.
συνεμβολή, ἡ, укіненьне разам; адначаснае ўпаданьне /ў такт/; адначасны ўдыр вёслаў.
συν-εμπίπρημι, адначасна падпаліць з або разам.
συν-ενθουσιάω, быць узьнятым на духу разам з; выбух-
συν-εξάνω, вывесьці разам. //нуць штурмам.
συν-εξαιρέω, узяць разам з; супольна зьнішчыць да-
συν-έξειμι, выйсьці разам з. //званьня; выганяць.
συν-εχέρχομαι, выйсьці, выходзіць разам.
συν-επαίρω, адначасна устаць, падняцца.
συν-επᾰκολουθέω, сьледаваць разам а. /зь/блізка.
συν-επανορθόω, злучыцца ў адбудове. //су.
συν-επηχέω, далучыцца да супольнага ўзьняцьця гола-
συν-επιβαίνω, разам узыходзіць; разам уздымацца.
συν-επιβουλεύω, лучыцца ў згаворы супроць.
συν-επικουρέω, лучыцца як саюзьнік; памагчы, памагаць у падтрымцы ці ў помачы.
συν-επιμαρτῡρέω, адначасна сьведчыць; зь іншымі пацьвярджаць, пацьвердзіць.
συν-επίσταμαι, ведаць разам зь іншымі; нешта ведаць; быць сьведамым.
συν-επιστέλλω, высылаць, пасылаць разам з.
συν-επιστενάζω, уздыхаць разам.
συν-επιστρᾰτεύω, супроць некага на вайну ісьці.
συν-επισχύω, падмацаваць, падмацоўваць; разам пры гэтым памагаць; некага добра падтрымаць. //ні.
συν-επιτελέω, далучыцца ў выкананьні або ў завяршэнь-
συν-επιτῑμάω, дакарыць к.-н., сварыцца зк.-ч.
συν-επιτρίβω, зносіць дашчэнту, зусім зьнішчыць.
συν-επόμνῡμι, адначасна прысягаць /заракацца/ або ўрачыста запэўніць. //любоў.
συν-εράω, любіць узаемна; адудзячвацца любоўю за
συν-εργάζομαι, супрацоўнічаць, разам працаваць.
συν-εργάτης, ου, ὁ, супрацоўнік, партнэр.
συν-εργᾰτίνης, ου, ὁ, паэт. для συνεργάτης.
συν-εργάτις, ιδος, ἡ, супрацоўніца.
συνεργέω, працаваць разам з; супрацоўнічаць.
συν-εργήτης, ου, ὁ, паэт. для συνεργάτης.
συνεργία, ἡ, супраца, супрацоўніцтва; успамажэньне.

συν-εργός, όν, супрацоўны; памочны.
συν-έργω, = συνείργω.
συν-έρδω, далучыцца да працы; быць супрацоўнікам.
συν-ερείδω, непарушна злучыцца разам; шчыльна зьвя-
συν-ερέω, = συνέρω, буд.ч. ад συναγορεύω. //зацьь.
συνέριθος, ὁ, ἡ, супрацоўнік, -ца; памочнік, -ца.
συν-έρχομαι, ісьці, хадзіць разам або з; прыйсьці разам, зыйсьціся, зграмадзіцца; раіцца ўзаемна.
συν-ερωτάω, ставіць пытаньні; дайсьці да сутнасьці рэчы на дарозе пытаньняў.
συν-εσθίω, есьці разам з к.-н. //не, інтэлігэнцыя.
σύνεσις, εως, ἡ, спатканьне, сход; суд; эразумень-
συν-εστιάω, быць госьцем у доме некага; спажываць страву разам зь іншымі. //доме.
συν-έστιος, ὁ, дамаўнік; супольнае жыцьцё ў вадным
συν-έταιρος, ὁ, сябра, прыяцель; таварыш.
συνετῶς, прысл. інтэлігэнтна.
συν-ευδαιμονέω, радавацца шчасьцем; падзяліцца шчасьцем зь іншымі.//дзяліцца ўзнаньнем, паводжаньнем.
συν-ευδοκέω, быць добраўсуадношаным зь іншымі; па-
συν-εύδω, дзяліць супольнасьць ложа; спаць разам.
συν-ευράζω, спаць разам, дзяліць ложа.
συν-ευρέτης, ου, ὁ, сябра ложа, сужанец, муж.
συν-ευνέτις, ίδος, ἡ, сужаніца, жонка.
συν-ευπάσχω, быць добра трактаваным зь іншымі; мець
συν-ευπορέω, супольна памагчы; //аднолькавы ўдзел.
падтрымаць, унесьці сваю частку помачы. //іншымі.
συν-ευτυχέω, = συνευδαιμονέω, быць шчасьлівым зь
συν-ευφραίνομαι, радавацца супольна зь іншымі.
συν-εύχομαι, маліцца разам, супольна прасіць.
συν-ευωχέομαι, разам частавацца а. спажываць ежу.
συν-εφάπτομαι, хваціць разам /меч/ і змагацца.
συν-εφέπομαι, сьледаваць разам з; сапраўджаць.
συν-έφηβος, ὁ, сябра юнацтва; разам у веку юнацтва.
συνέχεια, ἡ, бесперапыннасьць, трываласьць, сталасьць; упорыстасьць, настойлівасьць. //лы.
συνεχής, ές, узаемазлучаны; бесперапынны; працяг-
συν-εχῶς, прысл. бесперапынна, працяжна.
συν-εφιάω, пацьвяляцца, жартаваць, дурэць.
συν-έψω, разам кіпяціць, разам варыць. //разам.
συν-ηβάω, цешыцца закаханаю маладосьцю; быць маладым
σύν-ηβος, ον, малады ў тым самым часе.
σύνηβος, ὁ, малады сябра.
συνηγορέω, быць абаронцам.
συνηγορία, ἡ, абарона, абаронная мова.
συνηγορικός, ή, όν, абаронны. //з паглядам/.
συν-ήγορος, ον, які гаворыць разам з, сузгодны
συνήγορος, ὁ, абаронца, адвакат. //ныя зносіны.
συνήθεια, ἡ, жыцьцё разам з; інтэркорс; сэксуаль-

συν-ἥκω, разам зыходзіцца; быць сузграмаджаным.
συν-ημερεύω, правесьці дзень разам.
συνημοσύνη, ἡ, аб'еднаньне, згуртаваньне, таварыства; мн.л.: урачыстыя прырачэньні.
συνήμων, ον, аб'еднаны, злучаны, згуртаваны.
συν-ἤορος, ον, злучаны разам; павенчаны, жанаты.
συν-ηπεροπεύω, злучыцца ў ашуканстве. //рам.
συν-ηρετέω, разам вяславаць; быць сузгодным а. сяб-
συν-ηρετμέω, = συνηρετέω. //няць.
συνηρεφέω, шчыльна накрываць; кідаць цень, зацям-
συν-ηρεφής, ές, накрыты, закрыты, зацемнены.
συν-ηχέω, гучэць а. зьвінець разам; разыходзіцца рэхам, адбівацца рэхам. //радных.
συνθᾱκέω, сядзець разам а. з; займаць месца сярод
συν-θαμβέω, быць зьдзіўленым разам з.
συν-θάλπω, грэцца з або разам. //або разам.
συν-θάπτω, /па/хаваць з або разам; быць пахаваным з
συν-θεάομαι, аглядаць разам; дасьледзіць дакладна
συνθεᾱτής, οῦ, ὁ, суаглядальнік. //разам.
συν-θεάτρια, ἡ, суаглядальніца.
σύνθεμα, ατος, τό, = σύνθημα. //мова, інструкцыя.
συνθεσία, ἡ, уняцьце разам; уладжаньне; трактат, у-
σύνθεσις, ἡ, злажэньне, злажэньне разам; падлічэньне; улажэньне; узгадненьне; дамоўленасьць; трактат; мір, супакой; сынтэзіс, сынтэза. //тэтычны.
συνθετικός, ή, όν, здольны ў складаньні разам; сын-
συν-θέω, разам бегчы, разам стартаваць, разам займець удачу.
συν-θεωρέω, разам развважаць; дакладна разглядваць; выразна бачыць.
συνθήκη, ἡ, сузгоднасьць; дамоўленасьць, згода, умова, кантракт; трактат.
σύνθημα, ατος, τό, /συντίθημι/, тое, што зложана разам; кажная рэч, адносна якой асягнута паразумленьне; умова, угода, дамоўленасьць; злучэньне; хаўрус.
συνθηματιαῖος, α, ον, усузгоднены, дамоўлены.
συνθηρᾱτής, οῦ, ὁ, супольнік паляваньня, удзельнік сумеснага паляваньня; супаляўнічы.//ным паляваньні.
συνθηράω, -εύω, паляваць разам; браць удзел у сумес-
συνθᾱσώτης, ου, ὁ, удзельні у θίασος.
συν-θλάω, разьбіваць, разьбіць разам.
συν-θλίβω, разам націскаць, ціснуць.
συν-θνήσκω, паміраць, памерці з або разам. //ту.
συν-θοινάτωρ, ορος, ὁ,удзельнік таго самага банке-
συν-θρᾱνόω, разьбіваць, разьбіць на кавалкі.
συν-θραύω, паламаць або скрушыць на кавалкі.
σύν-θρονος, ον, які сядзіць на адным і тым самым месцы а. троне; пра валадараньне: супольны /трон/.
συν-θρύπτω, разьбіваць на кавалкі; учыніць мяхкім.

συν-θύω, сумесна складваць ахвяры. //ца, р. тануць.
συν-ιζάνω, працiскваца разам; разам закватараваць-
συν-ίζω, разам сядзець; затрымаць сядзэньне.
συν-ίημι, разам высылаць, выслаць; разам прынесьці, прыносіць; браць пад увагу; разумець, ведаць.
συν-ίππαρχος, ὁ, сукамандзір верхнікаў /кавалерыі/.
συν-ιππεύς, έως, ὁ, сябра-верхнік, верхнік.
συν-ίστημι, укласьці разам, скласьці, злажыць, палажыць; зарганізаваць; тварыць; надаваць хворму; згарманізаваць; уводзіць; радзіць; рэпрэзэнтаваць; выставіць; чыніць моцным; трымацца разам; быць у грамадзе; спаткацца разам; злучыцца ў змаганьні; спаткаць.
συν-ίστωρ, ὁ, ἡ, той, хто гэтаксама ведае, ведальнік разам зь ін., ведальніца разам зь ін.; сьведка.
συν-ισχναίνω, памагаць /вы/сушыць.
συν-ναίω, разам жыць; разам займаць памяшчэньне;
συν-νάσσω, набіць, напхаць разам шчыльна.//прабываць.
συν-ναυμαχέω, разам змагацца на моры; прыймаць супольны ўдзел у морскай бітве.
συν-ναυστολέω, быць вадаплаўнікам разам зь іншымі.
συν-ναύτης, ου, ὁ, вадаплаўнік; супасажыр на вада-
συν-νεάζω, праводзіць час з маладымі а. ся- //плаве.
род маладых; быць маладым.
συν-νεύω, схіляцца, згаджацца; хіліцца да таго самага месца /пункту/; выгінацца.
συν-νεύω, патакваць, ківаць галавою на знак згоды.
συν-νέφελος, ον, зацягнуты хмарамі, пахмурны, цёмны, цьмяны.
συν-νεφής, ές, зацягнуты хмарамі, хмарны.
συν-νέω, звальваць, зваліць на кучу; зваліць.
συν-νέω, разам плысьці, плаваць.
συν-νέω, разам прасьці.
συν-νήχομαι, разам плысьці з.
σιν-νικάω, адначасна разам перамагаць, мець удзел у перамозе.
συν-νοέω, думаць пра /аб/ разам, разам абдумваць; разам разважаць, абгаварваць /справу/.
σύννοια, ἡ, разважаньне, мэдытацыя; думка; страшная, жахлівая думка; гора; сумленьне.
συν-νοσέω, быць хворым разам з.
συν-οδεύω, адбываць, адбыць падарожжа.
συνοδία, ἡ, адбываньне падарожжа з к.-н.
συν-οδίτης, ου, ὁ, суспадарожнік.
συνοδοιπορέω, адбываць падарожжа сумесна; падарожнічаць разам.
συνοδοιπορία, ἡ, = σύνοδος, адбываньне падарожжа
συν-οδοιπόρος, ὁ, спадарожнік. //сумесна.
σύν-οδος, ὁ, ἡ, сходжаньне разам, зборка, зграмаджэньне, сход; сынод; сустрэча дзьвюх варожых армі-

συν-οικειόω, быць сваяком, быць прывязаным //яў. /верным/ да іншага; сябраваць; датарнаваць.
συν-οικέω, жыць разам /у доме/, прабываць разам.
συνοίκησις, ἡ, жыць разам, прабываць разам пад супольсυνοικία, ἡ, супольнае жыцьцё; суполь- //ным дахам. насьць; месца супольнага жыцьця; дом з кватарантамі; вёска, мястэчка, места, гаспадарства; [Пол, 369с].
Συνοίκια, τά, гадавое сьвята /урачыстасьці/ ў Атэнах на чэсьць і памятку Тэсэуса задзіночваючага ўсе месты
συν-οικίζω, будаваць сумеснае жыцьцё; вы- //Аттыкі. даць замуж; далучацца да засяленьня а. калёнізацыі краю; думаць гэтаксама, згаджацца. //нію.
συνοίκισις, ἡ, аб'еднаньне жыхароў у места а. калёσυνοικισμός, ὁ, сужыцьцё, супольнасьць; калёнія.
συνοικιστήρ, ῆρος, ὁ, сузакладчык.
συν-οικοδομέω, будаваць разам.
συν-οικτίζω, /па/шкадаваць, спаўчуваць. //537.].
συνοίομαι, згаджацца, думаць гэтаксама. [Пол,VII,
συν-ολισθαίνω, пасьлізнуцца і ўпасьці, паваліцца.
συν-ολολύζω, разам крык уздымаць, лямантаваць; выразіць воклік радасьці.
σύν-ολος, ον, усе разам.
συνολῶς, прысл. наагул. //сваяк.
συν-ομαίμων, ον, аднае крыві, родны; - ὁ, брат,
συνομαρτέω, ісьці разам зь іншымі; увайсьці на /зграмаджэньне/. //сябра, -оўка.
συνομῆλιξ, -ομᾶλιξ, ῖκος, ὁ, ἡ, равесьнік, -ца,
συνομιλέω, весьці гутарку з, сябраваць з.
συν-όμνῦμι, прысягаць, -гнуць разам зь іншымі; даць зарок зь ін.; далучыцца да партыі а. таварыства ці канспірацыі; прыракаць пад прысягаю.
συν-ομολογέω, сказаць тое самае зь іншымі; 2. згадзіцца з; 3. прыракаць.
συν-ομορέω, вымежаваць, вымяжоўваць.
σύν-οπλος, ον, узброены разам, саюзны.
συν-οπᾶδός, ον, які сьледуе за к.-н. або ідзе з к.-н.; - спадарожнік; суспадарожнік, сувандроўнік
σύν-οπτος, ον, ясны, яўны, спась- //ворага ў бітве. цярожны; відавочны, зразумелы.
συνοπτικός, ή, όν, сыноптычны; кароткі, сьціснуты, выразны; канкрэтны /як супроцьстаўленьне прым. "абстрактны"/; просты /ў выражэньні/.
συν-οράω, глядзець разам а. ў тым самым часе; прыглядацца; пазнаваць, пазнаць.
συν-οργίζομαι, злавацца на н., быць злосным. .
συν-ορθόω, адначасна выраўнаць, выпрастаць, зрабіць простым.

σύν-ορθρος, ον, адначасна на золаку з.
συν-ορίνω, зусім усхваляваца парушацца.
σύν-ορκος, ον, зьвязаны прысягаю, зарокам.
συν-ορμίζω, паставіць на катвігу разам з.
συν-οροφόω, пакрыць дахам суцэльна.
συν-ουσία, -ίη, ἡ, прабываньне разам; супольнасьць.
συνουσιάζω, быць разам, жыць супольна.
συνουσιαστής, οῦ, ὁ, сябра, прыяцель, вучань.
συνουσιαστικός, ή, όν, адпаведны для грамадзкасьці або супольнасьці; сяброўскі, таварыскі.
συν-ορχέομαι, разам танцаваць.
συν-οχή, ἡ, сумеснасьць, злучэньне, трыманьне разам, супольнатрываньне. //аб'еднаньне.
σύνταγμα, ατος, τό, шчыльны рад; група; калёна;
συν-ταλαιπωρέω, вытрываць у няшчасьці разам; спа-
συν-τανύω, прывесьці разам у адно.//гадаць у нядолі.
σύνταξις, парадак, упарадкаваньне; устаўленьне ў парадак: жаўнераў; 2. строй баёвы, парадак, лад; арганізацыя, сыстэма; 3. аддзел, вайсковая частка; 4. у грам. уклад словаў у сказе, пабудова сказу; уклад сказаў у мове; сынтаксіс; 5. умова, кантракт; 6. вызначэньне платы або ўзнагароды.
συν-ταράσσω, адначасна /зь/бянтэжыцца а. сустрасьціся; судрыгацца; зусім зьбіцца з толку; занепакоіцца.
σύντασις, εως, ἡ, напружаньне, натужаньне.
συν-τάσσω, складаць разам, скласьці; злажыць у парадак; /у/парадкаваць; уладзіць; уставіць да бітвы; загадваць; скласьціся; уставіцца; напружыцца.
συν-ταχύνω, прысьпешваць, прысьпешыць. //тужыцца.
συν-τείνω, напружваць, нацягваць, расьцягваць; на-
συν-τειχίζω, разам умацаваць /абарону/; памагаць будаваць фартыфікацыю.
συντέλεια, ἡ, супольная плата; грамадзкі падатак; уклад.
συν-τελέω, прывесьці разам да завяршэньня; закончыць; ападаткаваць, плаціць сумесна падатак.
συν-τελής, ές, ападаткаваны, заплочаны /падатак/.
συν-τέμνω, пакроіць, кроіць, рэзаць на кавалкі; разабраць на часткі; абкроіць, скараціць, абмежаваць.
συν-τερετίζω, высьвістваць мэлёдыю.
συν-τέρμων, ον, вымежаваны.
συν-τετραίνω, прасьвідраваць, пранікаць навылет; быць злучаным праз адкрыцьце.
συν-τεχνάζω, штучна накладаць а. накідваць.
σύν-τεχνος, ὁ, ἡ, артыста-сябра, -калега; 2. практыкаваньне таго самага мастацтва.
συν-τήκω, стапіць разам, зварыць разам; растапіць, расплавіць. //чакаць на нагоду.
συν-τηρέω, сачыць, назіраць зблізка; забясьпечыць;

συν-τίθημι, палажыць а. злажыць разам; складаць у хворму /у цэласьць/; укладваць /слоўнік/.
σύντομος, ον, скарочаны, кароткі.
συντόμως, прысл. коратка. //ны.
σύντονος, ον, напружаны, нацягнуты, тугі; узмоцне-
συν-τραγῳδέω, выконваць трагэдыю разам.
συν-τράπεζος, ὁ, удзельнік супольнага столу.
σύν-τρεις, сутрымя; разам тры; тры і тры.
συν-τρέφω, памагаць, памагчы карміць; супольна ўзгадоўвацца; сужыцца = жыць разам. //вацца наперад.
συν-τρέχω, бегчы разам; бегчы разам у бою і прабі-
συν-τριαινόω, разьбіць, зьнішчыць дазваньня, абярнуць у руіны.
συν-τρίβω, /на/церці, націраць; скрушыць, зламаць, пераломліваць; скрушыць на атамы; судырыцца.
σύντριμμα, ατος, τό, разьбіцьце, зламаньне; спусташэньне; заламаньне; заняпад.
συντροφία, ἡ, супольнае ўзгадаваньне.
σύντροφος, ον, супольна ўзгадованы.
συν-τροχάζω = συντρέχω. //дырыцца.
συν-τυγχάνω, спатыкацца; зыйсьціся, сустрэцца, су-
συν-υπουργέω, ссупольніцца ў працы; быць памочным.
συν-ὑφαίνω, зьвіць разам, уплесьці, спрасьці.
συν-ῳδός, όν, аднагучны, сугучны, зграны. //не.
συνωμοσία, ἡ, запрысяжное аб'еднаньне; запрысяжэнь-
συνώνῠμος, ον, роўнаіменны, адназначны, сынонімны; /сынонiмiка, сынонім/.
συνωρίζω, разам запрагаць у ярмо; спарваць.
συνωρίς, ίδος, ἡ, пара коней або мулаў; двухконная калёсьніца.
Σύρα, ἡ, сырыйская жанчына.
Σῠράκουσαι, αἱ, Сыракузы, галоўнае места Сыцыліі.
Σῠρία, ἡ, Сырыя.
σῦριγμα, ατος, τό, голас жалейкі; гра на жалейцы.
σῠριγμός, ὁ = σῡριγμα, гра на дудцы; сьвістаньне.
σῦριγξ, ιγγος, ἡ, жалейка, дудка пастуха; сырынґс, кажная рэч падобная да дудкі, трубы.
σῡρίζω, граць на дудцы; шыпець; граць на сырынґсе.
Σύριος, α, ον, сырыйскі.
σύρισμα, ατος, τό = σύριγμα.
Σῠριστί, прысл. пасырыйску /гаварыць/. //пады.
συρμάς, ἡ, кажная рэч зьмеценая разам: сьмецьце, ад-
συρμός, ὁ, кажны рух зьмятаньня, зьбіраньня, цягнень-
Σύρος, ὁ, жыхар Сырыі, сырыец. //ня.
σύρραξ, εως, ἡ, судыраньне.
συρ-ράπτω, сшываць, латаць, залатваць.
συρ-ράσσω, судырыцца; накінуцца на.
συρ-ρέζω, суахвяраваць, ахвяраваць разам.
συρ-ρέω, сьцякаць, сплываць, зьлівацца.

συρροή, ή, сплыў, сьцек.
συρφετός, ό, сьмецьце, бруд, адкіды; свалата, чэрнь.
σύρω, цягнуць, валакчы ўздоўж, цягнуць сіламоцаю.
σῦς, ό, ή, сьвіня, парсюк, вяпрук, сьвіньча; σῦς κάπριος, дзік, дзікі вяпрук.
συσκευάσία, ή, падрыхтова, гатоўнасьць да маршу.
συ-σκευωρέομαι, унесьці /свой удзел/, супольна дзейнічаць з к.-н.
συ-σκηνέω, жыць з к.-н. у вадным будане.
συσκηνία, ή, жыцьце, кватэраваньне з к.-н. у вадным будане.
συσκήνιον, τό, супольная спажыва, яда.
συ-σκηνόω, = συσκηνέω.
συ-σκιάζω, пакрыць усё ценем.
σύσκιος, ον, пакрыты ценем.
συ-σκοπέω, супольна пасяброўску разглядзець, параіцца.
συ-σκοτάζω, вечарэць, цямнець, пацямнець; стацца цёмным.
συ-σκυθρωπάζω, адначасна /разам/ засумаваць, пасумнець; быць сумным.
συ-σπάω, сьцягваць, сшываць, сфастрыгоўваць.
συ-σπειράομαι, скруціць; быць скручаным.
συ-σπένδω, далучацца да лібацыі.
συ-σπεύδω, = συσπουδάζω.
συ-σπουδάζω, старацца разам, быць у супрацы з, ахвоча ўспамагаць.
συσ-σεύμω, адначасна або разам пацукаць, падганяць.
συσ-σημαινομαι, зь іншымі адначасна /разам/ падпісваць, падпісаць.
σύσ-σημον, τό, знак, подпіс, довад.
συσ-σιτέω, сумесна разам спажываць; быць сутрапезьнікам.
συσσῑτία, ή, супольнае спажыцьце ежы; супольная зборка; гурток, клюб; сталоўка.
συσσίτιον, τό, супольнае прыняцьце ежы /Спарта/; сталоўка, сталовы пакой.
σύσ-σῑτος, ον, субяседні; - ό, супольнік столу.
συσ-σῴζω, супольна ратаваць, памагаць.
σύσ-σωμος, ον, злучаны ў вадно цела /арганізацыю/.
συσ-σωφρονέω, быць удзельнікам у паўстрыманасьці.
συστᾰδόν, станоўка /моцна/ трымаць пазыцыю ў змаганьні чалавека супроць чалавека.
συ-στᾰσῐάζω, быць разам у абурэньні; браць удзел у распадзяленьні; браць удзел у згавору.
συστᾰσῐαστής, οῦ, ό, удзельнік згавору; паўстанец.
σύστᾰσις, ή, салідарнае стаяньне разам; 2. аб'еднаньне, злучэньне, сузграмаджаньне; таварыства, згуртаваньне; 3. супольнае змаганьне, бітва; 4. закалот.
συ-στᾰσιώτης, ου, ό, сябра тае самае партыі.
συστᾰτικός, ή, όν, годны рэкамэндацыі; надзейны.

συ-σταυρόω, укрыжаваць разам.
συ-στέλλω, упарадкаваць, разам уставіць, укласьці, ушчыльніць, сьціснуць; супыніць, змоўкнуць; уставіцца, укласьціся, ушчыльніцца, супыніцца, сьцягнуцца, скурчыцца, скараціцца, абмежавацца, пахіліцца, падпарадкавацца; сарамяжыцца, саромецца.
συ-στεφανόω, быць увенчаным, быць укаранаваным разам зь іншымі.
σύστημα, ατος, τό, /συνίστημι/, сыстэма - тое, што ёсьць разам плянава зложана; склад, уклад, кампазыцыя; аб'еднаньне; супольнасьць, цэласьць; аддзел, адзінка, група, задзіночаньне; таварыства; карпарацыя; дзяржаўнае цела; канстытуцыя.
συ-στοιχέω, стаяць у тым самым радзе або ў лініі; быць скаардынаваным, адказваць /свайму назначэньню/; быць адпаведным.
συστολή, ἡ, скурчаньне, сьціканьне; стадыя скурчу ці сьціску сэрца /сыстола/.
συστολίζω = συστέλλω.
συστρᾰτεία, ἡ, супольная ваенная выправа; паход; удзел у выправе.
συστρᾰτεύω, прадпрыймаць, прадпрыняць супольную ваенную выправу; браць удзел у выправе; несьці /ад/-бываць ваенную службу.
συστρᾰτηγέω, быць сустратэгам.
συ-στράτηγος, ὁ, сустратэг, сябра каманднага цела.
συ-στρᾰτιώτης, ου, ὁ, су-жаўнер, жаўнер-сябра.
συ-στρᾰτοπεδεύομαι, разам узьняць будан.
συ-στρέφω, круціць зь некім; адначасна круціць; нахіляцца, выгінацца; прысесьці на кукішках; круціцца зь іншымі; зьмяшацца зь іншымі /у натоўпе/.
συστροφή, сьцісьненьне; 2. маса, натоўп.
συ-σφίγγω, сашнураваць, сшыць разам.
συ-σχημᾰτίζω = /-ομαι/, зрабіць у вадпаведнасьці з дадзенаю рэчаю; датарнавацца; усхэматызаваць сваё
συ-σχολάζω, разам зь некім вучыцца. //жыцьцё.
σῦφε/ι/ός, ὁ, сьвінюх, сьвінюшнік.
συ-φόρβιον, τό, пастух сьвіньняў; сьвінапас.
σῡ-φορβός, ὁ, сьвінапас, пастух сьвіньняў.
σύφος, α, ον, эол. замест σοφός.
συχνός, ἡ, όν, /пра час/ доўгі; /з наз. у мн.л./ шмат, многа; /пры ліках/ шматлікі; вялікі, часты.
σφάγειον, τό, начыньне для падхватваньня крыві з ахвяраванае жывёлы.
σφᾰγεύς, έως, ὁ, разьнік; 2. нож разьніка.
σφᾰγή, ἡ, зарэзаньне, забіцьцё; ахвяраваньне.
σφᾰγιάζω = σφαγιάζομαι = σφάττω.
σφαγιάζομαι = σφάττω.
σφᾰγιασμός, ὁ, зарэзваньне, ахвяраваньне.

σφάγιον, τό, крывавая ахвяра; ахвярны зьвер.
σφάγιος, ον, зарэзаны, забіты, замардаваны; забойчы, сьмяротны.
σφαγίς, ίδος, ή, /ахвярны/ нож.
σφαδάζω, уздрыгваць, уздрыгнуць, борсацца; быць неспакойным, зьнецярпліўленым.
σφαδασμός, ὁ, спазма, канвульсыя.
σφάζω, = σπάττω.
σφαῖρα, ας, ή, круглае або сфэрычнае цела; паверхня кулі; куля; ґала; кола; сфэра, Зямля, ґлёб нябеснае скляпеньне.
σφαιρίζω, гуляць з куляю, качаць кулю.
σφαιρικός, ή, όν, як куля, куляхвормны, сфэрычны.
σφαιρίον, τό, памянш. ад σφαίρα.
σφαιρωτός, ή, όν, закруглены, у хворме ґлёбу, сфэрычны.
σφαλερός, όν, лёгкападатны, сьлізкі, няпэўны.
σφάλλω, прывесьці, давесьці да ўпадку а. заняпаду; паваліць, заваліць; учыніць няшчасным, паслабіць; зманіць, ашукаць, увесьці ў блуд; памыляцца. //за.
σφάλμα, ατος, τό, спатык; упадак; няшчасьце; пара-
σφάξ, σφακός, ὁ, дар. для σφήξ.
σφάττω, адкрыць шыйную вену; перарэзаць горла, зарэзаць; забіць; ахвяраваць.
σφέλας, ατος, τό, лавачка /падстаўка/ для ног.
σφενδονάω, запускаць прашчаю, ужываць прашчу.
σφενδόνη, ή, прашча; запушчэньне прашчаю.
σφενδονήτης, ου, ὁ, запушчальнік прашчаю.
σφενδονητική, ή, штука, здольнасьць запушчаньня прашчаю.
σφετερίζω, прысабечыць, учыніць сваім; загарнуць сабе; украсьці.
σφέτερος, α, ον, прыналежны прым. 3.ас. мн.л. σφεῖς, іхны, іхны ўласны; і 3. ас. адзін.л., ягоны, яго, яе.
σφῆ, дав.скл., жан. ад σφός, ёй.
σφηκία, ή, асінае гняздо.
σφηκίσκος, ὁ, востразакончаны кол.
σφηκόω, зашнураваць; сашнураваць, трымаць хвіґуру.
σφήν, ηνός, ὁ, клін.
σφήξ, ηκός, ὁ, аса; шэршань.
σφίγγω, шнураваць, зашнураваць, сашнураваць; злучваць, агортваць, акружваць, акружыць.
σφιγκτήρ, ῆρος, ὁ, моцна зацягнуты вузел, зашмарг, вузел; шнур, зашнураваньне.
Σφίγξ, ιγγός, ή, Сфінкс; Тэбанскі Сфінкс, дачка Тыфона і Яхідны, каторая падавала загадку тэбанцам і кожнага, хто не адгадаў, забівала.
σφόδρᾱ, прысл., мн.л. ад σφοδρός, вельмі, вельмі шмат; празьмерна; з сіламоцаю; зусім.

σφοδρός, ά, όν, гвалтоўны, празьмерны; нецярплівы; пэўны, актыўны, чынны.
σφοδρύνω, стацца вельмі раптоўным.
σφοδρῶς, прысл. гвалтоўна.
σφονδύλιος, ὁ, пазванок.
σφόνδῠλος, ὁ, пазванок; 2. вал; 3. зьвіток; 4. верацяно. [Пол. X, 616d].
σφός, σφή, σφόν, прын. займ. муж. р. 3 ас. мн.л., яго, ягоны, ягоны ўласны; жан. р., яе ейны, яе ўласны; /σφέτερος/.
σφρᾱγΐς, ῖδος, ἡ, пячаць, пячатка; персьцень з пячацьцю, сыгнэт; дарагацэнны камень; адпячатка, адбітка; кажная рэч са знакам пячаці: білет, паспарт, дазвол, пасьведчаньне.
σφράγισμα, ατος, τό, адціск пячаці.
σφρηγίς, = іён. σφρᾱγΐς.
σφρῖγάω, /на/пухнуць, быць поўным да распуку; быць у дастатку; быць у поўным здароўі.
σφυγμός, ὁ, пульс; сільны моцны пульс; біцьце сэрца; запаленьне.
σφύζω, пульсаваць; моцна сільна біцца.
σφύρα, ἡ, малаток.
σφῠράς, άδος, ἡ, авечы або казіны гной.
σφῠρίς, ίδος, ἡ, кош, кошык.
σφῠρόν, τό, костачка пяты.
σχάζω, калоць, раскалоць, шчапаць; абіваць; выкройваць; адкрываць; пусьціць на волю; асвабадзіць.
σχέδην, прысл. паволі, памалу, асьцярожна, праду-
σχεδία, = -ίη, ἡ, човен, струг, лёгкая лодка. //мана.
σχεδίην, прысл. блізка, зараз-жа.
σχεδόν, прысл. блізка, шчыльна, высака /узьняты/, зьблізка; бадай-што, даволі. [Пол. III, 388e].
σχελίς, ίδος, ἡ, валовыя рэбры.
σχετλιασμός, ὁ, злоснае нараканьне, гневаньне.
σχέτλιος, α, ον, бязьлітасны, люты, жорсткі.
σχετλίως, прысл. бязьлітасна, жорстка, люта.
σχῆμα, ατος, τό, хворма, абрысаваньне; спазор; хвігура; постаць; асоба; схэма.
σχημᾰτίζω, прывесьці да хвормы і палажэньня; хварМаваць, пастацьяваць, тварыць постаць; хвармавацца;
σχημᾰτιον, хвіґура, - танцу. //схэматызаваць.
σχημᾰτισμός, ὁ = σχῆμα.
σχημᾰτο-ποιέω, хвармаваць, прыняць хворму або выгляд; ґэстыкуляваць.
σχημᾰτοποιΐᾱ, ἡ, ґэстыкуляцыя.
σχίδαξ, ακος, ὁ, кусок дрэва, палена, шчэпка.
σχίζα, = σχίζη, ἡ, адкол, адшчэплены кусок дрэва,
σχίζω, калоць, адкалоць; разыйсьціся. //палена.
σχῖνος, ἡ, масьцікавае дрэва; 2. морская цыбуля.

σχίσις, εως, ἡ, расшчапленьне, раскол, распадзяленьне; адхіленьне.
σχίσμα, ατος, τό, раскол, трэшчына; тое, што адкалолася, выдзелілася; разрыў, распадзел; схізма.
σχισμός, ὁ, раскол, расколваньне, распадзел; разыходжаньне; адшчапеньне.
σχιστός, ή, όν, расколаты, расколаны, расшчэплены, распадзелены; разгалінены.
σχοινίον, τό, вяроўка ; шнур; канат.
σχοινίς, ΐδος, ἡ, = σχοινίον.
σχοῖνος, ὁ, ἡ, чарот; месца дзе расьце чарот; вяроўка; адзінка да вымерваньня зямлі.
σχολάζω, свабодны мець час адпачынку; супачываць.
σχολαιότης, ητος, ἡ, павольнасьць, гультайства.
σχολαστικός, ή, όν, бясчынны, бязьдзейны; супачывальны; вольны ад занятку; аддадзены навуковым студыям; схолястычны; /схолястыка/.
σχολή, ἡ, бясчыннасьць, свабода ад занятку: свабода ад грамадзкіх абавязкаў; свабодны час; супакой; павольнасьць; дыскусыя, дыспута; навука; месца, дзе адбываецца навука.
σχολῆ, прысл. свабодна, памалу, позна. //камэнтар.
σχόλιον, τό, схолія, зацемка; заўвага да тэксту;
σώζω, = σῴζω, аздаравіць; утрымаць пры жыцьці; ратаваць; выратаваць; шчасьліва давесьці да мэты; уратасωκέω, мець сілу ў сабе; быць здольным. //вацца.
Σωκλείδης, ου, ὁ, Соклейдэс /спартанец/.
σῶκος, ον, эп., сільны, моцны /целам/.
Σωκρατέω, паступаць або рабіць як Сакратас; насьлядаваць яго ў вопратцы, у мове і манеры.
Σωκράτης, εος, ὁ, Сакратас, сын Софроніскоса і Файнарэты, слаўны атэнскі філёзаф.
Σωκρατικός, ή, όν, сакратычны.
σῶμα, ατος, τό, цела, пераважна цела памершага чалавека; нябожчык; цела жывога чалавека - δέμας; пазьней: памершага і жывога; асоба, чалавек, людзкае σωμασκέω, выконваць фізычныя практы- //існаваньне. каваньні; разьвіваць цела.
σωμα, ατος, τό, прыгонны чалавек, нявольнік; 2. Н. З.: царква. //гартаваньне або гарт цела.
σωμασκία, ἡ, фізычнае практыкаваньне; выпрабляньне,
σωμᾰτικός, ή, όν, цялесны.
σωμᾰτικῶς, прысл. цялесна.
σωμάτιον, τό, малое цела.
σωμᾰτο-ειδής, ές, целападобны, цялесны.
σωμᾰτο-φθορέω, паслабляць цела або псаваць.
σωμᾰτο-φῠλάκιον, τό, месца перахаваньня цела, трупярня, дамавіна, труна, могілкі.
σωπάω, = σιωπάω, маўчаць або быць ціхім.

σώρακος, скрыня, кош, зьмяшчальнік.
σωρείτης, ου, ὁ, памылковы выснаў; сафізм.
σώρευμα, ατος, τό, = σωρός, куча, стос.
σωρεύω, ссыпаць або насыпаць у кучу; складаць а. укладваць на стос; класьці адно на адно.
σωρός, ὁ, = σώρευμα.
σῶς, σῶν, бадзёры і здаровы, у добрым стане здароўя, здаровы; непашкоджаны; уратаваны, шчасьлівы.
Σωσιστράτης, ὁ, Сосістратэс.
σῶστρον, τό, узнагарода за ўратаваньне жыцьця; выражэньне падзякі за ўратаваньне, ратунак.
σώτειρα, ἡ, ратаўнічка; утрымальніца.
σωτήρ, ῆρος, ὁ, апякун, утрымальнік, ратаўнік; збаўца, выбавіцель; у Н.З. Збаўца, Госпад Хрыстос.
σωτηρία, ἡ, /у/ратаваньне, збаўленьне, выбаўленьне; абясьпячэньне; бясьпека. //чы.
σωτήριος, ον, які нясе збаўленьне, збаўчы, ратаўні-
σῶτρον, τό, драўляны вобад.
σωφρονέω, быць кемным ці разумным; мець мудрасьць; быць трэзвым у ацэне.
σωφρόνημα, ατος, τό, акт самакантролі; самапанаваньне; чын памяркоўнасьці.
σωφρονητέον, дзеясл. прым., чалавек мусіць быць памяркоўным.
σωφρονητικός, ή, όν, = σώφρων.
σωφρονίζω, прывесьці да развашнасьці а. рассудку ці асьцярожнасьці; учыніць разумным; прывесьці да
σωφρονικός, ή, όν, = σώφρων. //абавязку.
Σωφρονίσκος, ου, ὁ, Софроніскос, грамадзянін Атэнаў, бацька Сакратаса.
σωφρόνισμα, τό, перасьцярога, напамінаньне, рада, навука.
σωφρονισμός, ὁ, = σωφρόνισμα. //правільна, мудра.
σωφρόνως, прысл. памяркоўна, цьвяроза, паважна,
σωφροσύνη, ἡ, развашнасьць, характар або паводзіны чалавека; памяркоўнасьць, паўстрыманасьць: самакантроля, самапанаваньне; правільнае думаньне, паўстрыманасьць, прудэнцыя.
σώφρων, здаровага розуму, яснага ўмыслу; разумны, мудры; паўстрыманы, памяркоўны; цьвярозы.

Т

Τ, τ, ταῦ, τό, таў, дзевятнаццатая літара грэцкае абэцэды; τ´ = 300; ͵τ = 300.000.
τά, мн. л. ад ὁ, ὅ, ὅς.
ταβέρνη, ης, ἡ, таверна, карчма, заезны дом, гатэль, мотэль.
Ταβιθά, ἡ, Табіта /Н.З./.
τἀγαθά = τά ἀγαθά, дабрыня; 2. /тытул аднаго з Арыстотэлесавых, да нас недайшоўшых у цэласьці, трак-

татаў; Цэльлер, Platonische Studien, Tübingen, 1839, б. 276/.

ταγεία, ἡ, канцылярыя або ранґа камандзіра /τᾱγός/; загадваньне, каманда; кіраўніцтва; найвышэйшы загад.

ταγεύω, быць таґосам; камандаваць, загадваць, кіраваць.

τᾰτή, ἡ, камандаваньне, загадваньне, панаваньне.

τᾱγή, ἡ, улада; аўтарытэт; /τᾱγός/.

τᾱγέω, быць камандзірам або загадчыкам.

τάγμα, ατος, τό, загад, загадваньне; аддзел жаўнераў; дывізыя; квота пяхоты, рота, кагорта; войска.

τᾱγός, ὁ, загад; камандзір, кіраўнік, таґос.

ταινία, ἡ, паласа, палоска, істужка, вянец, вянок на галаву на знак перамогі.

ταιτιό-πωλις, ἡ, прадстаўніца прадажы істужак; гандляр істужкамі, купец.

ταινιόω, упрыгожыць істужкаю галаву.

τᾱκερός, ά, όν, цякомы, расталы, мягкі, далікатны.

τακτικός, ή, όν, тактычны, здольны або прыдатны для загаду а. ўпарадкаваньня, адпаведны для ваен. тактыкі.

τακτός, ή, όν, упарадкаваны, сьцьверджаны.

τᾱλᾱ-εργός, όν, вытрывалы ў працы.

τᾱλαιπωρέω, зносіць гора; выконваць цяжкую працу; натужвацца, нагаравацца, напрацавацца.

τᾰλαιπώρησις, εως, ἡ, натуга, натужваньне, напрацаваньне, гараваньне; цярпеньне.

τᾰλαιπωρία, -ίη, ἡ, цярпеньне, нэндза; цяжкая праца; лягерная праца; гараваньне; фізычны боль.

ταλαί-πωρος, όν, намучаны, змучаны, нагараваны, нацерплены, які нацярпеўся.

τᾰλαντεύω, выраўнаважыць, важыць, выважыць, наважыць, зважыць.

τᾰλαντιαῖος, ον, адзін талянт; вагаю адзін талянт.

τᾰλαντον, τό, роўнавага; шалявая вага; Зэусавая вага долі; талянт як грашовая адзінка гэтак як і вагавая на працягу доўгае гісторыі мелі розныя вартасьці і розныя меры; своеасаблівыя здольнасьці ў навуцы, мастацтве.

τᾰλᾰ-πείριος, ον, трывалкі, вытрывалы.

τᾰλᾰ-πενθής, ές, вытрывалы ў горы, ліхалецьці; церплівы ў болю.

τᾰλᾰρίσκος, ὁ, кошычак.

τᾰλᾰρος, ὁ, кош, кошык.

τᾰλᾱς, τάλαινα, τάλᾰν, церплівы; няшчасны; 2. бяссорамны, гнусны.

τᾰλᾰσία, ἡ, пража воўны, кудзелі.

τᾰλᾰσιουργέω, прасьці кудзелю.

τᾰλᾰσιουργία, ἡ, = τᾰλᾰσία.

τᾰλᾰσίφρων, ονος, ὁ, ἡ, дух вытрыманьня /у працы/; унутраны супакой; трывалкасьць /у пастанове/.

τἄλά-φρων, ονος, ὁ, ἡ, = τἄλἄσίφρων.
ταλιθά, арам. /Н.З./, дзяўчына. //да шлюбу.
τᾶλις, ιδος, ἡ, маладая, дзяўчына, што выбіраецца
τἄλλα, /красіс, τὰ ἄλλα, мн. л. ніяк. роду ад ἄλ-
λος/, рэчы на сьвеце або ўсё іншае ў быцьці; усе рэ-
чы, якія чалавек здольным ёсьць распазнаць навакол
сябе пры помачы сваіх змыслаў.
τἄμεῖον, τό, кладоўка, камора, пакой. //неньне.
τἄμεσί-χρως, ους ὁ, ἡ, разрэз шкуры, раскрой, ра-
τἄμία, ἡ, даглядчыца дому, гаспадыня; жонка, сужа-
τἄμίας, ου, ὁ, той, хто кроіць /выкройвае/ //ніца.
і распадзельвае; распадзельнік; загадчык, даглядчык;
атрымальнік /ахвяры, падатку/; скарбнік.
τἄμιεία, ἡ, урад загадчыка; гаспадараваньне дому;
загадваньне; дагляд, дагляданьне.
τἄμεῖον, τό, кладоўка; скарбніца; будынак, ґмах.
τἄμίευμα, ατος, τό, кіраўніцтва, загадваньне; га-
спадарка, гаспадараваньне.
τἄμιεύω, быць даглядчыкам дому, быць гаспадаром;
быць кіраўніком.
τάν або τᾶν, хворма звароту толькі з ужыцьцем ὦ:
гаспадару мой; мой паважаны; мой дарагі; мой добры дру-
Τάναγρα, ἡ, Танаґра, места ў Бэотыі. //жа.
τάνατία, красіс для τὰ ἐναντία. //ці.
ταν-ηλεγής, ές, расьцягнуты ў даўжыню, эпіт. сьмер-
Τάντἄλος, ου, ὁ, Танталёс, кароль Фрыґіі.
ταντἄλόω, гушкацца, хістацца,ківацца.
τἄνύ-γλωσσος, ον, доўгаязычны.
τἄνῦ-έθειρος, ον, доўгавалосы.
τἄνῦ-ῆλιξ, ἴκος, ὁ, ἡ, доўгавечны, доўгагодні.
τἄνύ-θριξ, -τρἴχος, ὁ, ἡ, доўгавалосы.
τἄνύ-κραιρος, ον, доўгарогі.
τἄνύ-πεπλος, ον, апрануты ў дарагую вопратку; у
аплываючай адзежы.
τἄνύ-πλεκτος, ον, у скручаным, у хвалдаваным;
са зьвітым /каса́ валосьсяў/.
τἄνύ-πους, = ταναύ-πους, ὁ, ἡ, з выцягнутымі на-
гамі, доўганогі. //крылы.
τἄνῦσί-πτερος, ον, з распасьцертымі крыламі, доўга-
τἄνιστύς, ύος, ἡ, распасьцертасьць.
τἄνύ-σφῦρος, ον, са стройнымі /тонкімі/ нагамі
або шчыкаладкамі ці лыткамі.
τἄνύ-φυλλος, ον, доўгаліставы, -лісьцявы.
τἄνύω, нацягваць, нацягнуць, расьцягваць, рась-
цягнуць; укладваць уздоўж; выкладаць /τείνω/.
ταξιαρχέω, быць таксіярхам а. камандзірам дывізыі.
ταξί-αρχος, ὁ, таксіярх, камандзір брыгады а. ды-
візыі; у Атэнах камандзір τάξις або квоты пяхоты:
вызначалася кажнаю зь дзесяці φυλαί.

τάξις, ἡ, таксіс; парадак; упарадкаваньне /у рады жаўнераў/; разьмеркаваньне арміі; разьмяшчэньне /расстаўленьне/ да бою; лінія /рад або шэраг/ жаўнераў; варта або месца ў баёвай лініі; парадак у розных дзялянках навукі, культуры.
τάξος, ὁ, цісавае дрэва.
ταπεινός, ή, όν, нізкі, паложаны нізка; ціхамірны, просты, непатрэбавальны, невымагальны.
ταπεινότης, ητος, ἡ, нізкасьць; нізіна; нязначнасьць, нехлямежнасьць, беспрэтэнсыянальнасьць; слабасьць, нізкая пастава; умысловая цесната, культур-
ταπεινοφροσύνη, ἡ, нізкасьць умыс-//ная убогасьць.
лу; пакора, хворая ціхамірнасьць.
ταπεινό-φρων, ονος, ὁ, ἡ, нізкасьць умыслу, ціхамірнасьць, зьнябожаньне, пакора.
ταπεινόω, зрабіць нізкім, панізіць, абнізіць; учыніць пакорным а. ціхамірным, рахманым; абрахманіць; зьнеахвоціць/да ідэалу/. //паніжана.
ταπεινῶς, прысл. нізка, пакорна, ціхамірна, бедна,
ταπείνωσις, εως, ἡ, = ταπεινότης.
τάπης, ητος, ἡ, кілім, дыван, дарожка.
ταπίς, ίδος, ἡ, = τάπης.
τα-πρῶτα, прысл. па-першае, перш.
τάραγμα, ατος, τό, клопат, турбота.
τάρακτρον, τό, мяшалка.
ταράκτωρ, ορος, ὁ, закалот, несупакой, трывога.
Ταραντινίδιον, τό, /ад Τάρας/, /далікатная/ таранцінская вопратка.
Ταραντῖνος, η, ον, /ад Τάρας/, таранцінскі.
τάραξις, ἡ, закалот, зьбянтэжаньне, несупакой.
Τάρας, αντος, ὁ, ἡ, Тарас або Таранто, гр. места ў Магна Грэцыі ў Італіі /Калябрыя/.
ταράσσω, каламуціць, узбударажваць, уздымаць закалот; перашкаджаць; палохаць.
ταραχή, ἡ, клопат, бязладзьдзе, несупакой, хваляваньне, каламучаньне, закалот; турботы; труднасьць; зьбянтэжаньне.
τάραχος, ου, ὁ, = ταραχή.
ταραχ-ώδης, ες, бязладны, клопатлівы, сумятны.
ταρβαλέος, α, ον, спалоханы, перапужаны, напалоханы; поўны страху; спуджаны.
ταρβεῖν, τό, стан страху; страх /перад Богам/.
ταρβέω, быць спалоханым, напалоханым; баяцца.
τάρβος, εος, τό, страх, жах; страх /як пашана/; прычына страху.
ταρβοσύνη, ἡ, страшнасьць, страх.
ταρβόσυνος, η, ον, спалоханы, напалоханы, напужаны.
ταργύριον, τό, = ἀργύριον.
ταριχεία іён. -ηίη, ἡ, саленьне /агуркоў, рыбы/;

сушэньне /грыбоў/; 2. бальзамаваньне.
ταρίχευσις, ἡ, /за/бальзамаваньне.
ταρῑχευτής, οῦ, ὁ, сольшчык, марынар, бальзамшчык.
ταρῑχευτός, ή, όν, пасолены, засолены, /за/марынаваны; копчаны, сушаны; забальзамаваны.
ταρῑχεύω, забясьпечыць рэчыва пры помачы штучных сродкаў; /за/кансэрваваць, сушыць, саліць, марынаваць, квасіць; бальзамаваць; /па/хаваць.
ταρίχιον, τό, памянш. ад τάριχος.
ταριχοπωλεῖον, τό, рынак для салёнае рыбы.
ταρῑχο-πωλέω, прадаваць салёную /копчаную, сухую/ рыбу; 2. бальзамаваць.
τάρῑχος, кажная закансэрваваная: засоленая, замарынаваная... рэч пры помачы штучных сродкаў: агурок, садовіна, агароднiна, рыба, мяса; 2. цела чалавека; забальзамаваньне.
ταρρός, ὁ, = ταρσός.
Ταρσεύς, έως, ὁ, жыхар места Тарсу або /множны лік/ Тарсаў.
ταρσός, ὁ, сушэньне; падстаўка, рама, скрынка, кошык плыткі для сушэньня фігаў, рыбы, сыраў...
Ταρσός, = Ταρσοί, οἱ, Тарсус, Тарсы, галоўнае места ў Кілікіі.
Τάρτᾰρος, ὁ, ἡ, Тартар; цёмнае падзямельле, прадоньне, вотхлань, западліна пад Гадэсам.
ταρτᾰρόω, кідаць, сьпіхваць, сьпіхаць у Тартар.
τάρφος, εος, τό, гушчар; вотхлань, западліна.
ταρφύς, густы, часты.
ταρχύω, урачыста пахаваць; забальзамаваць.
τάσις, εως, ἡ, расьцягнутасьць, расшыранасьць.
τάσσω, прыводзіць у парадак; упарадкаваць; выставіць у шэраг; займаць пазыцыю да бою; вызначаць на становішча; згадзіцца /плаціць/.
τάτα, = τατά, = τατᾶ, τάτα, бацька.
ταυρέᾱ, ἡ, пуга, бізун з валовае шкуры.
ταύρειος, α, ον, валовы.
ταυρ-ελάτης, ου, ὁ, паганяты валоў; змагар з быкам.
ταύρεος, ον, = ταύρειος.
ταυρηδόν, прысл. як вол, як бык.
ταυροκτονέω, забіць або ахвяраваць вала.
ταυρο-κτόνος, ον, быкам, валом забіты.
ταυρό-μορφος, ον, быкападобны, быкахвормны.
ταυρό-πους, -ποδος, ὁ, ἡ, быканожны, падобны да валовае нагі.
ταῦρος, ὁ, бык, вол. //валу.
ταυροσφᾰγέω, перакроіць, перарэзаць горла быку,
ταυρο-φάγος, ον, зарэзаны /вол/; жыўлены валовым мясам.
ταυρόω, стацца падобным да вала а. быка; стацца дзікім.

ταύς, эпіч. вялікі, шматлікі.
ταΰσιος, α, ον, = τηΰσιος. //мым спосабам.
ταὐτά, красіс для τὰ αὐτά, тое самае; прысл, тым са-
ταὐτο-λόγος, ον, таўтолёгічны, паўтараны /слова/,
ужо выражаны а. сказаны некалькікратна; /таўталёгія/.
ταὐτόμᾰτον, красіс для τὸ αὐτόματον, тое, што ста-
лася праз прыпадкавасьць; здарэньне, нявызначанасьць,
неакрэсьленасьць, няпэўнасьць, няведамасьць, нясьве-
дамасьць, шанс, прыпадак;
ταὐτόν, τό, тоеснасьць; οὐ ταὐτόν, ня тоеснае.
τᾰφεῖος, α, ον, = ταφήιος.
τᾰφεύς, έως, ὁ, той, хто хавае памершых, грабар.
τᾰφή, ἡ, паховіны, месца паховінаў; памінкі. //ка.
τᾰφήιος, η, ον, свомы для паховінаў, магілы, помні-
τάφος, ὁ, паховіны; магіла; памінкі.
τάφος, τό, зьдзіўленьне.
τάφρη, ἡ, = τάφρος.
τάφρος, ἡ, роў /выкапаны ў зямлі/; яма; рына.
τάχα, прысл. хутка.
τᾰχέως, прысл. хутка.
τᾰχῑνός, ή, όν, хуткі.
τάχος, τό, хуткасьць.
ταχυ-ἄλωτος, ον, хутказдабыты а. ўзяты ў палон.
τᾰχύ-βουλος, ον, прыняты хутка на нарадзе.
τᾰχύ-δακρυς, υος, хуткі да плачу /сьлёз/.
ταχυ-δρόμος, ον, хуткабежны, хуткі да бегу.
τᾰχῠ-εργία, ἡ, хуткі ў працы, хуткі да працы.
τᾰχύ-μηνις, εως, ὁ, ἡ, хуткі да гневу, злосьці.
τᾰχύ-μορος, ον, які хутка памірае, які коратка жыве.
τᾰχῠ-ναυτέω, хутка вятружыць, хутка плысьці.
τᾰχύνω, падганяць, панукаць, хутка выканаць.
τᾰχῠ-πειθής, ές, хуткаверны, лёгкадумны.
τᾰχύ-πομπος, ον, хуткавысланы, хуткаплаўны, /вят-
τᾰχύ-πορος, ον, хуткаходны. //ружны/.
τᾰχύ-ποτμος, ον, кароткавечны.
τᾰχύ-πους, -ποδος, ὁ, ἡ, хутканогі.
τᾰχύ-πτερνος, ον, хуткакрылы.
τᾰχύ-πτερος, ον, зьвіннакрылы, хуткакрылы, шпарка-
крылы.
τᾰχύ-πωλος, ον, зь імкнучымі рысакамі, зь ірвучы-
мі аргамакамі.
τᾰχύρ-ροθος, ον, хуткасьпешны, шпарка імклівы.
τᾰχύ-ρρωστος, ον, хуткасьпешны, шпаркалётны.
τᾰχύς, εῖα, ύ, хуткі, шпаркі, пасьпешны.
τᾰχῠτής, ῆτος, ἡ, хуткасьць, шпаркасьць.
τᾰώς, = τᾰῶς, = ταῶν, ὁ, паўлін.
τέ, энкл. часьц., якая адказвае лац. que = καί;
у бел. мове выступае пераважна як: і, а, гэтаксама, і
запраўды: з аднаго боку не... а з другога...

τέ, дар. паэт. = σέ, /ад σύ/, цябе.
τέγγω, мачыць, намочваць, змочваць, зьвільгатніць; абмачыць /асабліва сьлязамі/; заліцца сьлязамі; 2. ліць як з цэбра /пра дождж/; пра мэтал: /рас/тапіць; 3. хварбаваць; пляміць, запляміць.
τέγεος, ον, накрыты дахам.
τέγος, τό, дах; накрыцьце; 2. пакой, камора.
τέθμιος, α, ον, згодны з правам, праўны; рэгулярны; зацьверджаны, пастаноўлены; урачысты.
τεθμός, = θεσμός, ὁ, права; звычай, абычай, норма.
τεθριππο-βάτης, ου, ὁ, які едзе на чатырохконнай калёсьніцы.
τέθριππον, τό, чатырохконная калёсьніца.
τέθρ-ιππος, ον, запрэжаны ў чэцьвера коней на адной лініі.
τεθριπποτροφέω, трымаць чатырохконную калёсьніцу.
τεθριππο-τρόφος,які трымае чатырохконную калёсьніцу.
τείνω, расьцягваць, нацягваць, выцягваць, напружыць; выдуваць; 2. узбударажыць, разьдзьмухаць; 3. расьцягнуцца; быць расьцягнутым.
τεῖρος, τό, знак, знамя неба; нябесны знак; сузор'е.
τείρω, церці, выцерці, сьцерці, сьціраць; зносіць; знасіць /чаравікі/; 2. быць зношаным; 3. вельмі цярпець.
τειχεσι-πλήτης, ου, ὁ, штурмавік сьценаў места.
τειχέω, будаваць сьцены; будаваць; 2. абносіць сьценамі места; 3. умацняць, фартыфікаваць.
τείχη, ἡ, сьцяна места.
τειχ-ήρης, ες, абнесены сьценамі, абкружаны; замкнуты ў сьценах. //ною.
τειχίζω, будаваць; будаваць сьцяну; абносіць сьця-
τειχῖδεις, εσσα, εν, абмураваны, абнесены сьценамі,
τειχίον, τό, сьцяна дому; малая сьцяна. //умацаваны.
τείχισις, εως, ἡ, абнясеньне мурам; пабудова сьцяны; умацаваньне.
τείχισμα, ατος, τό, сьцяна або абароннае ўмацаваньне; узьнятая фортыфікацыя.
τειχισμός, ὁ, = τείχισις.
τειχοδομέω, будаваць сьцяну або ўмацаваньне.
τειχο-δόμος, ον, які выкладвае а. будуе сьцяну.
τειχομᾰχέω, атакаваць, штурмаваць сьцены, трымаць аблогу.
τειχο-μάχης, ου, ὁ, атака, штурм на сьцены або на ўмацаваньне места. //аблога.
τειχομᾰχία, ἡ, атакаваньне, штурмаваньне сьценаў;
τειχός, τό, сьцяна; сьцяна або мур ці вал навакол места; меставыя сьцены; 2. ваеннае ўмацаваньне, фортыфікацыя; замак, крэпасьць; абнесенае сьценамі места.
τειχο-φύλαξ, ᾰκας, ὁ, той, хто стаіць на стражы сьценаў; вартаўнік, змагар.

τειχύδριον, τό, малы за́мак; малая сьцяна або ўма-
τείως, прысл. = τέως. //цаваньне.
τέκμαρ, = τέκμωρ, τό, пастаўлены знак; гранічны слуп; канець, мэта; 2. дакананьне; прырачэньне.
τέκμαρσις, εως, ἡ, высноў, заключэньне; довад, пад-
τεκμήριον, τό, знак а. пэўны довад. //става.
τεκμηριόω, падаць доказ, давесьці наяўнасьцю.
τεκνίδιον, τό, = τεκνίον.
τεκνίον, τό, малое дзіця, дзіцятка.
τεκνογονέω, радзіць дзяцей. //сьвет дзяцей.
τεκνογονία, ἡ, роджаньне дзяцей, прыводжаньне на
τέκνον, ου, τό, тое, што родзіцца або нарадзілася; дзіця; пра зьвераў: маладое.
τεκνοποιέω, радзіць дзяцей /маці/; зачаць дзіця /бацька/; узгадоўваць дзяцей / бацькі/.
τεκνοποιία, ἡ, роджаньне ці зачацьце дзяцей.
τεκνο-ποιός, όν, здольны мець дзяцей.
τεκνο-σπορία, ἡ, зачацьце плоду, дзіцяці.
τεκνο-τροφέω, узгадоўваць дзяцей.
τεκνοφορέω, мардаваць, забіваць /сваіх/ дзяцей.
τεκνόω, радзіць, выдаваць на сьвет дзяцей.
τέκνωσις, εως, ἡ, роджаньне, выдаваньне на сьвет
τεκόντες, οἱ, бацькі /маці і бацька/. //дзяцей.
τέκος, εος, τό, дзіця.
τεκταίνω, выканаць, учыніць, зрабіць, плянаваць пабудову; будаваць; выконваць сталярскую працу.
τεκτονεῖον, τό, сталярня.
τεκτονική, ἡ, цясьлярства, будаўніцтва.
τεκτονικός, ή, όν, цясьлярскі будаўнічы /матэрыял/; сталярскі.
τεκτοσύνη, ἡ, цясьлярскае /сталярскае/ мастацтва; разьбярства, сталярства; будаўніцтва.
τέκτων, ονος, τό, разьбяр на дрэве; сталяр, цесьля.
τελαμών, ῶνος, ὁ, шырокі пас да ношаньня шчыту або мечу; шкураны пояс; шырокі ільняны пояс.
Τελαμών, ῶνος, ὁ, Тэлямон, бацька Айакаса.
τελεαρχία, ἡ, урад, канцылярыя тэлеархоса.
τελέ-αρχος, ὁ, паліцэйскі ўрадовец, тэлеархос.
τελέθω, выступіць; прыйсьці да быцьця; стацца, быць, быць наяўным або прысутным.
τέλειος, α, ον, закончаны, акуратны, дасканалы, беззаганны; τέλειος ἀνήρ, дарослы чалавек, дасканалы муж, дасканалы дзяржаўны муж; сьпелы чалавека.
τελειότης, ητος, ἡ, дасканаласьць, пэрфэкцыя, камплетнасьць.
τελειόω, = τελεόω, рабіць дасканалым, узгадоўваць; пачаць імкнуцца ў напрамку духовага ўзвышша.
τελείωσις, ἡ, дасканаленьне, выконваньне; даскана-
τελειωτής, οῦ, ὁ, дасканалы чалавек. //ласьць.

τέλεος, α, ον, = τέλειος.
τέλεσμα, ατος, τό, заплата; кошты, расходы.
τελεστήριον, τό, месца пасьвяты, містэрыяў.
τελεσ-φορέω, давесьці прадукт да дасканаласьці; 2. плаціць увозную аплату.
τελεσ-φόρος, ον, прыведзены, даведзены а. выкананы да канца; выпаўнены; поўны; пакараны.
τελετή, ἡ, чыненьне дасканалым; удзельнічаньне ў містэрыях, урачыстасьць містэрыяў; абрад; цырымонія; у мн.л.: рэлігійныя абрады; [М.А., 9:30].
τελευτάω, /да/кончыць, закончыць, выкончыць, канчаць; давесьці да канца, даканаць; ахворміць.
τελευτέω, = τελευτάω.
τελευτή, ἡ, давядзеньне да канца; выкананьне, завяршэньне; канец, сьмерць.
τελέω, закончыць, выканаць, асягнуць, завяршыць; датрымаць дадзенае слова; быць дасканалым. //ла.
τελέως, прысл. нарэшце, зусім, камплетна, дасканатελήεις, εσσα, εν, дасканалы; закончаны, выканчаны; выпаўнены; выкананы.
τελἴκός, прыналежна да найвышэйшага дабра; прыналежны да апошніх мэтаў; значны, своеасаблівы.
τέλλω, завяршыць, выконваць, выпаўняць; узьняцца.
τέλμα, ατος, τό, стаячая вада, сажалка, балота.
τέλος, εως, τό, канец; асягнутая мэта, асягненьне; мэта; заканчэньне; мяжа, канцовы пункт, кульмінацыйны пункт.
τέλος, τό, аддзел, швадрон, легіён, полк, корпус; 2. група, стая, натоўп.
τέλος-δε, прысл. да канца, да мэты.
τέλσον, τό, граніца, мяжа.
τελωνέω, быць адміністратарам або зьбіральнікам падаткаў ці пошліны.
τελ-ώνης, ου, ὁ, адміністратар або зьбіральнік падаткаў ці пошліны.
τελωνία, ἡ, адміністрацыя, урад, канцылярыя зьбіральніка падаткаў і аплатаў.
τελωνιάς, άδος, ἡ, зьбіральніца падаткаў і аплатаў.
τελώνιον, τό, скарб нарадовы, дом падаткаў.
τέμαχος, εος, τό, адкроеная скіба, скібка; пласт салёнае рыбы.
τεμένιος, α, ον, прыналежны да пасьвенчанага месца.
Τεμενίτης, ου, ὁ, Тэмэнітэз, бог пасьвенчанага месца, эпітэт Апольлёна ў Сыракузах; згэтуль назоў кварталу Τεμενίτης.
τέμενος, εος, τό, выдзелены кавалак зямлі для дадзенае меставае мэты /рынак, плошча, месца для помнітέμνειν, /τέμνω/, кроіць, рэзаць, рассякаць. //ка/.
τέμνω, кроіць /нажом/, парэзацца; раскроіць на

дзьве паловы; адкроіць; распадзяліць /ἄτομος/, выдзеліць; абрэзаць, абсекчы, абсякаць.
τένᾶγος, τό, плыткая вада, плоскае месца.
τένδω, грысьці; лізаць, смактаць.
τενθεία, ἡ, абгрызваньне, лізаньне, смактаньне.
τένων, οντος, ὁ, сухажыльле, цецівá.
τέξομαι, = τέξω, = τίκτω.
τεράζω, інтэрпрэтаваць, тлумачыць, паясьняць знакі.
τέραμνα, τά, паэт. = τάρεμνα.
τέρας, τό, поўны значэньня нябесны знак, прадзнаменьне; знак, цуд, вешчы знак, омэн.
τερα-σκόπος, ὁ, тлумачэньне, паясьненьне, інтэрпрэтацыя знаку; прадказаньне.
τεράστιος, α, ον, = τερατώδης.
τερᾶτεία, ἡ, гутарка, пераказ; казка пра цудоўныя рэчы; штукарства, зман, ашуканства, хлусьня.
τερᾶτευμα, ατος, τό, = τερᾶτεία.
τερᾶτεύοαμαι, чаўпці казкі пра цудоўныя рэчы, махляваць, хлусіць, ашукваць. //ліцы.
τερατολογέω, апавядаць пра цудоўныя рэчы, нябы-
τερᾶτολογία, ἡ, апавяданьне пра цудоўныя рэчы і пра нябыліцы.
τερᾶτο-σκόπος, ὁ, = τερασκόπος.
τερᾶτουργία, ἡ, = τερατεία.
τερᾶτουργός, ὁ, цудатворца, штукар, махляр.
τερᾶτ-ώδης, ες, цудоўны, незразумелы, рэдкаспатыканы, поўны значэньня, ненатуральны, страшны.
τερᾶτ-ωπός, όν, з цудоўным або са страшным тварам ці выглядам.
τερεβίνθῖνος, η, ον, выраблены з тэрпэнтыны або з тэрпэнтынавага дрэва; /тэрпэнтына/.
τερέβινθος, ἡ, тарабінтасавае або тэрпэнтынавае дрэва.
τερεβινθ-ώδης, ες, тэрабінтэсавы або тэрпэнтынавы ці з тэрпэнтыны.
τερετίζω, сьвістаць.
τερέτισμα, ατος, τό, сьвістаньне, сьвіст.
τέρετρον, τό, сьвердзел, сьвярдло, сьвідар.
τεράω, сьвідраваць, высьвідраваць дзірку.
τερηδών, όνος, ἡ, дрэвавы чарвяк, шашаль.
τέρην, εινᾶ, εν, гладкі, далікатны, хрупкі, мяхкі.
τέρτριος, ὁ, вяроўка.
τέρμα, ατος, τό, скрайны канец, канцавы пункт, мяжа, граніца; мэта асабл. мэта ў спаборніцтве або ў пірагонках; мэта імкненьня.
τερμίνθῖνος, η, ον, = τερεβίνθινος.
τέρμινθος, ἡ, = τερέβινθος.
τερμιόεις, εσσα, εν, асягнуты /канец/, асягнутая /мэта/; абмежаваны.

τέρμιος, α, ον, імклівы або набліжаны да мэты.
τερμόνιος, ονος, ὁ, = τέρμιος, тут-жа, вось-вось
τέρμων, ονος, = τέρμα, канец, мэта. //каля мэты.
τερπῖ-κέραυνος, ον, вясёлы, радасны ў часе грымотаў.
τερπνός, ή, όν, радасны, разрадаваны, ажыўлены.
τερπνῶς, прысл. прыемна, неспадзявана, зьнічэўку.
τέρπω, /на/сыціць, /на/цешыць; /на/сыціцца, /на/-цешыцца. //дасьць.
τερπωλή, ἡ, = τέρψις, здаволеньне, прыемнасьць,ра-
τερσαίνω, /вы/сушыць, абціраць, абцерці.
τερσία, ἡ, = τρασία.
τέρσομαι, сушыць, высушыць; быць або стацца сухім.
τερψίμ-βροτος, ον, які радуе сэрца чалавека.
τέρψις, ἡ, радасьць, здаволеньне, прыемнасьць.
Τερψιχόρα, -η, ἡ, Тэрпсіхора, адна зь дзевяці муzаў; муза танцавальнага мастацтва і харальнага сьпеву.
τερψί-χορος, ον, радасны, вясёлы ў танцу.
τεσσἄρά-βοιος, ον, варты чатыры валы.
τεσσἄρά-καί-δεκα, τά, чатырнаццаць /штук/.
τεσσἄρἄ-και-δεκ-έτης, ου, ὁ, чатырнаццацігодні.
τεσσἄράκοντα, οἱ, αἱ, τά, сорак.
τεσσἄράκοντἄ-ετής, ου, ὁ, /жан. род. -έτις, ἴδος/, саракагодні, /-годняя/.
τεσσἄράκοντ-όργυιος, ον, сорак фатамаў высокі або глыбокі...
τεσσἄρἄκοστός, ή, όν, саракавы.
τεσσἄρες-καί-δεκα, чатырнаццаць.
τεσσἄρεσκαιδέκἄτος, η, ον, чатырнаццаты.
τεσσεράκοντα, = τεσσαράκοντα.
τεταγμένως, прысл. упарадкавана, стала, рэгулярна.
τετἄγων, όντος, эп., які бярэ, датыкае а. хапае.
τέτἄνος, ὁ, расьцягваньне, распасьціраньне.
τεταρταῖος, α, ον, чатырохдзенны, на чацьверты дзень.
τεταρτη-μόριον, τό, чацьвертая частка, чэцьверць.
τέταρτος, = τέτρατος, η, ον, чэцьвертавы; - ἡ, кварта; 2. чацьверты дзень.
τετεύχημαι, быць узброеным.
τετρἄ-βάμων, ον, чатырохножны.
τετρα-γλώχῑς, ῖνος, з чатырма пунктамі або кутамі; гэтак вялікі, як вілікім ёсьць з чатырох кускоў по-
τετρά-γῡος, ον, вялікі ў чатыры моргі зямлі; //ле. /1 ням. морг = 5600 м² /; - τό, поле памерам 4-ох моргаў або поле загаранае ў часе 4-ох раніцаў /der Morgen/.
τετρἄγωνίζω, уздымаць да квадрату; 2. абчэсваць бервяно ў чатыры канты.
τετρἄγωνο-πρόσωπος, ον, з чатырохкантавым тварам.
τετρά-γωνος, чатырохкутны, квадратны;- τό, чатырохкутнік, квадрат.

τετράδιον, τό, лік чатырох рэчаў.
τετρᾰ-έτης, ες, = τετραετής, чатырохгадовы.
τετρᾰετία, ἡ, час чатырох гадоў.
τετρά-ζῠγος, ον, чатырохярмовы, чатырохконны.
τετρᾰ-θέλυμνος, ον, чатырохпластавы. //ваць.
τετραίνω, прасьвідроўваць, прасьвідраваць; праніз-
τετρᾰ-και-δεκ-έτης, чатырнаццацігадовы.
τετρά-κερως, ων, чатырохрожны.
τετρᾰ-κέφαλος, ον, чатырохгаловы.
τετράκις, прысл. чатырохкратна, чатыры разы.
τετρᾰκις-μύριοι, сорак тысяч.
τετρᾰκις-χίλιοι, чатыры тысячы. //за сталом.
τετράκλῐνος, ον, з чатырма ложамі для ўзьлежваньня
τετρᾰ-κόρυμβος, ον, з чатырма ґронкамі багатага вінаграду.
τετρᾰ-κόσιοι, αι, α, чатыраста.
τετρᾰκοσιοστός, ή, όν, чатырохсоты.
τετρακτύς, ύος, ἡ, лік, колькасьць, нумар чатыры.
τετρά-κυκλος, ον, чатырохколавы.
τετρᾰ-λογία, ἡ, тэтралоґія - сэрыя драмаў: разам - тры трагэдыі і адна сатырычная драма.
τετρά-μετρος, ον, васьмістопавы: з чатырох мэтраў або дыподыяў двухстопавых.
τετρά-μηνος, ον, чатырохмесячны.
τετρᾰμοιρία, ἡ, чатырохкратная плата, порцыя...
τετρά-μοιρος, ον, чатырохкратны.
τέτραξ, ᾰγος, /і ᾰκος/, фазан /?/.
τετρᾱορία, ἡ, чатырохконная калёсьніца.
τετρά-ορος, ον, чатыры разам запрэжаныя ў ярмо.
τετρᾰ-πάλαι, прысл. доўно, доўно /таму/.
τετρᾰ-πάλαιστος, ον, чатыры пядзі даўжыні або шырыні.
τετρᾰ-πλάσιος, α, ον, у чатыры разы, у чатыры столкі, чатырохкратны.
τετρά-πλευρος, ον, чатырохбочны.
τετρά-πολις, εως, ἡ, складзены з чатырох местаў.
τετρά-πτερος, ον, чатырохкрылы.
τετρα-πτερυλλίς, ίδος, ἡ, чатырохкрылае стварэньне, саранча.
τετρά-πτῖλος, ον, чатырохкрылы.
τετρά- πτολις, ἡ, = τετράπολις.
τετρᾰ-ρρῦμος, ον, з чатырма дышламі г.зн. везены васьмі коньмі.
τετραρχέω, быць тэтрархам.
τετρ-άρχης, ου, ὁ, тэтрарх, адзін з чатырох князёў або тэтрархаў.
τετραρχία, ἡ, тэтрархія або абшар упраўляны тэтрархамі; княства.
τετράς, άδος, ἡ, лік чатыры.

τετρα-σκελής, ές, чатырохногі, чатырохстопны.
τετρα-στάτηρος, ον, варты чатыры статэры.
τετρα-σύλλαβος, ον, чатырохсыльлябны а. -складовы.
τετρᾰ-σώματος, ον, з чатырма целамі.
τέτρᾰτος, η, ον, = τέταρτος, чацьверты.
τετρά-τρῠφος, ον, разломаны або тое, што можа быць разломаным на чатыры часткі, кускі, кавалкі.
τετρᾰ-φάληρος, ον = τετράφαλος.
τετρά-φαλος, ον, са шлемам пакрытым мэталёвым грэбенем і аслонамі; /гл. φάλος/.
τετρά-φῡλος, ον, /рас/падзелены на чатыры філы /φυλή/.
τέτρᾰχα, прысл. чатырохкратна.
τετρᾰχῆ, = τέτραχα.
τετραχθά, прысл. = τέτραχα.
τετράχορδον, τό, тэтрахорд, інструмэнт чатырохструнны: дзьве вонкавыя струны сталага тону, дзьве сярэдніія - зьменнага.
τετρά-χορδος, ον, чатырохходавы, чатырохструнны /χορδή/.
τετρ-ώβολον, τό, чатырохоболевая манэта.
τετρ-ώβολος, ον, чатырохоболевае вагі а. вартасьці.
τέτρωρος, ον, = τετράορος.
τέττα, зварот да ўласнага бацькі: тáта, бацьцка, татачка.
τεττῑγο-φόρος, ον, ношаны ў сваіх валасох залаты конік /τέττιξ/ або цыкада як эмблема свае прыналежнасьці да ўласнае зямлі або бацькаўшчыны; /αὐτόχθων - αὐτος + χθών/.
τέττιξ, ῑγος, ὁ, нейкі род польнага коніка; цыкада.
τετυφωμένως, прысл. глупа, самаўпэўнена, бязмэтна, беспрасьветна.
τευθίς, ίδος, ἡ, каракáціца /рыба?/, сэпія; /ням. Tintenfisch/.
τεῦτλον, τό, = σεῦτλον, бурак;
τευτλίον, τό, бурачок.
τεύχεα, τά, = τεῦχος.
τευχες-φόρος, ὁ, носьбіт аружжа.
τευχέω, быць узброеным. //старожа.
τευχηστήρ, ῆρος, ὁ, узброены чалавек, жаўнер, ваяр,
τεῦχος, εος, τό, прылада, інструмэнт; узбраеньне, аружжа; збруя; зьмяшчальнік, зборнік кнігаў; /пэнтатух, πεντά+τευχος - пяцікніжжа/.
τεύχω, прыгатаўляць, гатовіць, рыхтаваць, падрыхтоўваць да чыну; спрычыняць, спрычыніць; будаваць, выконваць; прыгатаўляцца, рыхтавацца; чыніць гатовым да; быць гатовым.
τέφρᾱ, іён. τέφρη, ἡ, попел; парахня; астанкі
τεφρόω, зьвесьці да попелу; спапяліць.

τεχνάζω, = τεχνάομαι, τεχνάω.

τεχνάω, артыстычна выконваць або прыводзіць да быцьця; здольна ўхвармаваць; прадумана падыходзіць да працы.

τέχνη, ἡ, мастацтва, прыгожае мастацтва; артызм; здольнасьць; рэгулярная мэтода ЧЫНЕНЬНЯ рэчы; спосаб, веда, разуменьне, мудрасьць.

τεχνήεις, εσσα, εν, поўны мастацтва; поўны мастацкага выражэньня, памастацку; поўны мастацкага зразу- //меньня.

τέχνημα, ατος, τό, тое, што выраблена памастацку; мастацкі вынахад.

τεχνήμων, ον = τεχνήεις.

τεχνικός, ή, όν, /τέχνη/, мастацкі, артыстычны, выдатны, здольны.

τεχνίτης, ου, ὁ, мастак, артыста, майстра, адумысловец; 2. рамесьнік.

τεχνύδριον, τό, артыстычная рэч, рэдкі экзэмпляр.

τεχνοσύνη, ἡ, мастацкасьць, артыстычнасьць; мастацтва, штука, артызм.

τέως, прысл. пакуль! /= да пабачаньня!/; ням. so lange, да часу /нашага спатканьня!/, да часу!

τῆ,эп., заг.л. 2 ас. адз.л.,там! вазьмі! /і пі!/; вазьмі і зьлі лібацыю!

τῇ,дав.с.,жан.ад арт. ὁ; у паэзыі дав.скл., жан. адн. ὅς, дзе, дзе пайменна; тут сюдэю.

τήβεννος, ἡ, мужчынскае накрыцьце, тоґа.

τῇ-γε, прысл. якраз тут/ака/.

τῇδε, прысл. тут, тутака, гэткім спосабам, гэткім чынам, у гэтым напрамку; сюдэю, тудэю.

τήθη, ἡ, або τηθή, ἡ, для некага бацькава ці матчына маці; баба.

τηθίς, ίδος, ἡ, цётка.

τῆθος, τό, остран; ням. Auster; анг. oyster.

τηκεδών, όνος, ἡ, зьнямоганьне, сухоты. //ню.

τηκτός, ή, όν, растоплены; які паддаецца растопленьню.

τήκω, растопліваць, растапіць, абярнуць у цякоміну; распусьціць; шчазаць.

τηλ-αυγής, ές, далёка зіхацісты, блішчусты; выразны, спасьцярожны.

τῆλε, прысл. далёка; /згэтуль: τῆλε + φωνή - тэлефон/.

τῆλε, эп. = τηλοῦ. //ласна.

τηλε-βόας, ου, ὁ, гуканьне на адлегласьць або голасна.

τηλε-βόλος, ον, далёка кінуты; здалёк трапленны.

τηλέ-γονος, ον, народжаны далёка ад роднага дому.

τηλεδαπός, ή, όν, з далёкага краю, прыбылы здалёк.

τηλεθάω, пускаць атожылкі; квітнець; зелянець; чуць жыцьцё ў сабе.

τηλε-κλειτός, ον, далёкаведамы, далёкаслаўны.

τηλέ-κλητος, ον, паклікaны, прыклікaны здалёк.

τηλε-κλῦτός, όν = τηλεκλειτός.
τηλε-μάχος, ον, змагацца на адлегласьць.
τηλέ-πομπος, ον, далёка высланы а. пасланы.
τηλέ-πορος, ον, далёкасяжны.
τηλε-σκόπος, ον, далёкаўглядны; /тэлескоп/.
τηλε-φανής, ές, спасьцярожны а. бачаны здалёк; чуцён здалёк. //цьвет.
τηλέ-φϊλον, τό, любоў на адлегласьць; 2. макавы
τηλίκος, η, ον, дадзенага веку; гэтакага выгляду або гэтакае постаці; - ὁ, постаць, выгляд.
τηλῖκοῦτος, - αύτη, -οῦτη, гэтак вялікі, гэтак важны, гэтак магутны; гэтаксама; гэтак малы; як стары, як малады: дадзенага веку.
τηλόθεν, прысл. здаля.
τηλόθῐ, прысл = τηλοῦ.
τηλόσε, прысл. у далечыні, на адлегласьці.
τηλοτάτω, прысл. найдалей.
τηλοῦ, прысл. далёка, далёка далёка, у далёкай кра-
τηλ-ωπός, όν, здаля бачаны, да- //іне, далёка ад. лёка ад зроку; чуцён здалёк.
τημελέω, клапаціцца пра н.; 2. чакаць на.
τῆμερα = τήμερον, = σήμερον, сягоньня, сяньня.
τῆμος, прысл. тады, у тым часе, у дадзеным часе.
τῆμός-δε, прысл. = τῆμος.
τηv-άλλως, прысл. дарэмна.
τήνελλος, ὁ, жарт. пераможнік /на гульнях/, які спатыкаецца з вітальным /дарэмным і неапраўданым/ крыкам.
τηνίκᾰ, прысл = τηνΐκά-δε = τηνῖκαῦτα = τῆμος.
τηνόθι, прысл. там, тамака.
τῆνος, τῆνα, τῆνο = ἐκεῖνος, там той.
τηνῶ, прысл = ἐκεῖ, там, вунь там.
τηνῶ-δε/ν/, прысл. стуль, з там-туль.
τῇ-περ, эп. іён. прысл = ᾗπερ, дзе, як.
τηρέω, прыкмеціць, заўважыць, спасьцерагаць, назіраць, сачыць, падпільноўваць; абсэрвавацъ.
τήρησις, εως, ἡ, назіраньне, нагляданьне, пільнаваньне, абсэрвацыя; 2. сродкі бясьпекі.
τηρός, ὁ, вартаўнік. //бяду.
τητάω, быць аграбленым, быць у патрэбе; цярпець
τῆτες, прысл. у гэтым годзе.
τητῖνος, η, ον, сёлеташні. //ны.
τηΰσιος, α, ον, пусты, парожны, гультайскі, дарэмτί, гл. τίς.
τιᾱρᾱ, ἡ, = τιάρης, = τιήρης, ου, ὁ, тыяра /пэрскае накрыцьце галавы, ужыванае пераважна шахам/; апасаньне галавы, турбан.
τιᾱρο-ειδής, ές, тыярахвормны.
τίγρῐς, ῐος і εως, ὁ, ἡ, тыгрыс.
τί δή; чаму? чаму наагул? і што далей?

τίη /атт. τιή/ эп. паэт., чаму тады? чаму толькі?
τῑήρης, ου, ὁ, = τιάρα.
τῐθαιβώσσω, гнезьдзіцца, рабіць гняздо; пчолы: рабіць соты.
τῐθασός, όν, уціхаміраны, ціхі; зьвер: абрахманены.
τῐθέω = τίθημι.
τίθημι, /па/лажыць, /па/класьці /словы на ноты/; умясцовіць; 2. паправіць, урыхтаваць; укладваць, пастанаўляць; 3. вызначыць узнагароды; устанавіць права; 4. устанавіць на пасаду; вызначыць на; заняць становішча ў самаўрадзе; 5. вызначаць, пасьвячаць, прыракаць; 6. выклікаць сэнсацыю; 7. ахарактэрызаваць, прадстаўляць; 8. упарадкаваць аружжа /у часе начлегу/; разлажыцца на начлег; заняць паставу да бою; упарадкаваць жаўнераў да бою: скласьці аружжа = паддацца; 9. палажыць, пахаваць, скласьці, укласьці на вечны супачынак; /Ян. 19:42 – ἔθηκαν/.
τῐθηέω, -ομαι, быць маткаю /карміліцаю/, карміць, апекавацца н., даглядаць, пільнаваць.
τῐθήνη, ἡ, мамка; даглядчыца, карміліца.
τῐθηνήτειρα, ἡ, = τιθήνη.
τῐθηνός, όν, дагледжаны, накормлены, дапільнаваны.
Τιθωνός, ὁ, Тітэнос, сын Леомэдона, муж Ауроры і бацька Мэмнона.
τίκτω, прыводзіць на сьвет; 2. пра матку: радзіць, пра бацьку: заплодніць; 3. жывёла: акаціцца, ацяліцца; расьці, пладзіцца.
τίλλω, шчыпаць, адшчыпваць; адрываць, зрываць.
τίλων, ὁ, тылон, пэўны гатунак рыбы.
τιλμός, ὁ, сашчыпваньне, зрываньне.
τῑμαλφέω, аддаваць пашану, ганараваць.
τῑμάορος, ον = τῑμωρός.
τῑμάω, вызначаць вартасьць дадзенае рэчы; мець некага вартым пашаны, мець у пашане, шанаваць, /у/ганараваць, аддаваць пашану, паважаць.
τί μέν; а як іншыя?, дык што?
τῑμή, ἡ, вызначэньне вартасьці ў грашох; ацэна, кошт, вартасьць, цана; 2. годнасьць, гонар, пашана.
τῑμήεις, εσσα, εν, = τίμιος.
τίμημα, ατος, τό, ацэна маемасьці а. вартасьці; цана, кошт.
τῑμή-ορος, ον, = τιμάορος, = τιμωρός.
τίμησις, εως, ἡ, абвартасьцяваньне, ацэна; вартасьць, цана.
τῑμητεία або τιμητία, ἡ, //цэнзура. цэнзуральная ўстанова,
τῑμητής, ου, ὁ, валюатар, ацэншчык.
τῑμητικός, ή, όν, які адносіцца да ацэншчыка; вывалюаваны, ацэнены.
τίμιος, α, ον, вартасны, шанаваны, трыманы ў пашане, ганараваны; каштоўны.

τῑμιότης, ητος, ἡ, каштоўнасьць, вартасьць; год-
τῑμοκρᾰτίᾱ, ἡ, тымократыя; яе асновы: //насьць.
чэсьць, багацьце, маемасьць.
τῖμος, ὁ, паэт. = τιμή.
τῑμοῦχος, ον, прыналежны чэсьці; хвалены, шанаваны, годны пашаны.
τῑμωρέω, адпомсьціць, хватацца за помсту, памставаць; 2. /да/памагаць.
τῑμώρημα, ατος, τό, помач, дапамога; акт помсты.
τῑμωρητήρ, ῆρος, ὁ, памочнік, асыстэнт.
τῑμωρία, ἡ, помста, рэванш; пакараньне.
τῑμοωρός, όν, успаможаны, дапаможаны; 2. пакараны.
τῑμωρός, ὁ, памочнік, асыстэнт; 2. помста, рэванш.
τίν, = σοί, табе.
τίναγμα, ατος, τό, дрыжэньне, дрыжыкі. //се.
τῑνκτήρ, ῆρος, ὁ, = τινάκτωρ, ορος ὁ, той, хто тра-
τῑνάσσω, гушкаць, трасьці, дрыжэць; гушкацца, трасьціся.
τίνῦμαι = τίνομαι, памставаць, караць, дакараць.
τίνω, плаціць, заплаціць, адплаціць.
τιό, τιό, імітацыя птушынага цьвірканьня; цьвірк.
τί οὖν; дык што? як? і як? добра; тады.
τί-ποτε; прысл. што? чаму тады? і на што? чаму? зь якое прычыны?
τίπτε; чаму тады? і на што? і што за праца?
τὶς τὶ, неакр. займ., нехта, нейкі, хто, хтоколечы, пэўна, нешта, што-небудзь, іншы нехта; /2. якнебудзь, да пэўнае ступені; 3. крыху, менш-болей/.
τίς, τί; пыт. займ. хто? каторы?, як? чаму?
τίσις, εως, ἡ, заплата, выплата; іскупленьне; кара, пакараньне; адшкадаваньне; адплата, помста.
Τισσαφέρνης, ους, ὁ, Тіссафэрнэс, ведамы пэрскі сатрап Лідыі.
τῐταίνω, расьцягваць, расьцягнуць, нацягваць, нацягнуць; расшыраць, расшырыць; распашыраць, распашырыць; распаўсюджваць, распаўсюдзіць.
Τῑτάν, ᾶνος, ὁ, пераважна ў мн. ліку Τῑτᾶνες, οἱ, тытаны, род багоў, волаты, асілкі, якія знаходзіліся пад Тартарам; паводля Гэзіёдэса было іх дзьвянаццаць: шэсьць сыноў і шэсьць дачок Ураноса і Ґэі; пазьней назоў гэты перайшоў на усіх іншых нашчадкаў.
τίτανος, ἡ, белая зямля, крэйда або ґіпс.
Τίτανος, ου, ὁ, Тытанос, гара ў цэнтральнай Тэссаліі.
τῑτᾱνώδης, ες, як тытан, страшны як тытан.
τίατας, ου, ὁ, мсьцівец, мсьціўца. //каю.
τιτθεία, ἡ, смактун, ссысунок кормлены нянькаю а. мам-
τιτθεύω, ссаць сасочак; карміць дзіця грудзьмі; гада-
τίτθη, ἡ, сасочак жаночых грудзей; 2. мамка. //ваць.
τιτθίον, τό, сасочак /жаночых грудзей/.

τιτθός, ὁ, сасочак /жаночых грудзей/.
τίτλος, ου, ὁ, тытул, загаловак, надпіс.
τιτράω, і τίτρημι = τιτρώσκω.
τιτρώσκω, прасьвідроўваць, прасьвідраваць; раніць; пра вадаплаў: пашкодзіць; пра віно: перамагаць асілець.
Τιτυός, ὁ, Тытыос, сын Ґайя /або Зэуса і Эляры, дачкі Орхомэноса/, быў асілкам на абтоцы Эўбэйя.
τιτύσκομαι, рыхтаваць, прыгатаўляць; мэціцца, мець //замер.
τίφθ' эп. = τίπτε.
τίω, = τιμάω, шанаваць, аддаваць пашану, ганараваць; устанаўляць фінансавую вартасьць рэчы.
τό, ніяк. роду паказ. займ. з групы ὁ, ἡ, τό, ён, яна, яно; адказвае ням. das, у бел. мове – яно: як прысл., затым, дзеля гэтага;
τὸ μεν... τὸ δέ, часткава... часткава, калі так... дык.
τό-γε, затым якраз.
τόδε, прысл., сюды, затым, цяперака, цяпер.
τό-θεν, прысл., з стам-туль, стуль, адтуль; там,
τί-θι, прысл., там, на тым месцы. //на тым месцы.
τοί, = οἱ, гэтыя; οἵ, каторыя /ὅς/.
τοί, часьц., напэўна, запраўды, фактычна, у кажным выпадку.
τοί-νυν, прысл., пасьля гэтага, паводля гэтага; затым, дзеля гэтага, гэтаксама.
τοίο, іён. эп. = цябе.
τοῖος, эп. = τοιόσδε.
τοιόσδε, = τοιοῦτος, = τοιαύτη, = τοιοῦτο/ν/, гэтак выглядае, гэтак вось сталася, як гэткі, гэтакае свомасьці ці натуры або якасьці.
τοιουτό-τροπος, ον, гэтакага роду, падобны.
τοῖχος, ὁ, сьцяна дому, мур, сьцяна вадаплаву.
τοιχωρυχέω, прабіць сьцяну, уламацца па-зладзейску ў дом праз сьцяну. //кража.
τοιχωρυχία, ἡ, уламаньне ў дом, абакрадзеньне, аба-
τοιχ-ωρύχος, ὁ, уломшчык у дом, злодзей.
τόκα, дар. τότε.
τοκάς, άδος, ἡ, саміца, якая прывяла на сьвет маладых; пра сабак: сука; σῦς: мацёра; леў: ільвіца.
τοκεύς, έως, ὁ, той, хто родзіць а. прыводзіць на сьвет: бацька; – ἡ, маці; мн.л. οἱ τοκεῖς, έων, бацькі.
τοκίζω, пажычаць на працэнты.
τοκιστής, οῦ, ὁ, ліхвяр.
τόκος, ὁ, выданьне на сьвет, /на/раджэньне; час /пара/ раджэньня; 2. нашчадак, дзіця, сын; 3. працэнты /за пажычаныя грошы/. [Пол., VI, 507a].
τόλμα, ἡ, кураж, адвага; нахабнасьць.
τολμάω, прадпрыймаць, прадпрыняць, адважыцца, вы-

трываць, быць церпялівым; 2. быць безадказным, не саромецца. //няцьце.

τόλμημα, ατος, τό, адважны чын, сьмелае прадпры-

τολμηρός, ά, όν, адважны, харобры, дзёрскі.

τολμητής, οῦ, ὁ, адважны харобры чалавек.

τολμίστατος, η, ον, = τολμηρός, /вы/трывалы, церпялівы, стойкі.

τολῦπέω, выкручваць воўну ў клок на прасьніцу; 2. даканаць, асягнуць з труднасьцю.

τολύπη, ἡ, клок воўны прымацаваны да прасьніцы.

τομαῖος, α, ον, /ад/кроены; прырыхтаваны гатовы лек.

τομάω, патрабаваць кроеньня /лекаваньня/.

τομή, ἡ, адсячэньне, удыр, кроеньне, /ад/пілаваньне; 2. месца, зь якога рэч адсечана; 3. канец адсечанае рэчы; пень; 4. том /энцыкляпэдыі/.

τόμιος, ον, адсечаны, адкроены, адпілаваны.

τόμος, ὁ, адкроеньне, адсечаная частка; крой, разрэз, адрэз; скіб/к/а; том.

τομός, ή, όν, падзелены, распадзелены, раскроены.

τόνος, ὁ, тое, што служыць для напружваньня а. нацягваньня або тое, што само можа напружыцца; вяроўка, шнур, іступжка, струна, жыла; гук, тон, нота, строй.

το-νῦν, = τό νῦν, для дадзенае хвіліны або цяперашнасьці ці часу.

τοξίζομαι, страляць з луку, пускаць стралу.

τοξ-αλκέτης, ου, ὁ, дазнаны лучнік.

τοξ-άρχης, ου ὁ, дазнаны лучнік; лучнік; 2. каман-

τοξ-αρχος, ὁ, = τοξάρχης. //дзір лучнікаў.

τοξεία, ἡ, мастацтва лучнікарства.

τόξευμα, ατος, τό, тое, што выстралена або запушчана; страла, вастрыё стралы.

τοξεύω, /за/пускаць стралу з луку. //луку.

τοξική, ἡ, лучніцтва; мастацтва пушчаньня стралы з

τοξικός, ή, όν, прыналежны да лучніцтва; лучніковы; здольны ў ужыцьці луку.

τόξον, τό, лук; стрэл; вастрыё стралы.

τοξοσύνη, ἡ, лучніцтва.

τοξο-τευχής, ές, узброены ў лук.

τοξότης, ου, ὁ, лучнік; стралец з луку; паліцыянт.

τόξοτις, ιδος, ἡ, жанчына-лучнік.

τοξουλκός, όν, з нацягнутым лукам.

τοξο-φόρος, ὁ, стралец з луку.

τόπαζος, ὁ, топаз, хрызоліт, каштоўны камень.

τοπάζω, мэціцца ў пункт, дапускаць, меркаваць,

το-παραυτίκα, прысл. = αὐτίκα. //думаць.

το-πάρος, прысл. = πάρος.

τοπικός, ή, όν, мясцовы, лякальны; топікальны.

τόπος, ὁ, месца, пункт, мясцовасьць, пляц, вако-

ліца, зямля, мясьціна; акруга; прастора; пазыцыя ў жыцьці; ранга;

то-πρῶτον, прысл. = τό πρῶτον, першы; першы спачатку; на першым месцы.

τόρευμα, τό, судзіна з выпуклым рысункам; увыпуклены мастацкі твор.

τορευτής, οῦ, ὁ, ґравэр, ґравёр.

τορέω, прасьвідраваць; праколваць; прабіцца праз. //працу.

τόρμος, ὁ, дзірка.

τορνεύω, круціць; тачыць; выконваць сталярскую

τόρνος, ὁ, торнос, сталярская прылада /інструмэнт/ для вырысоўваньня кола.

τορνόομαι = τορνόω.

τορνόω, вырысаваць кола, закругліць.

τορός, ά, όν, пра голас: праніклівы, громкі, лёгка ўспрыймальны, чысты, выразны, моцны, сільны.

τορύνη, ἡ, мяшалка для варыва на агні.

τορύνω, мяшаць варыва; каламуціць.

τοσόνδε, эп. прысл. вельмі; гэтак шмат; да гэткае ступені. [Парм., 154b].

τόσος, η, ον, памер: вялікі; час: доўгі; прастора: шырокі; колькасьць: шматлікі.

τοσόσ-δε, = τοσοῦτος, = τοσαύτη, = τοσοῦτο/ν/, гэтак вялікі, гэтак значны, гэтак шмат; 2. гэтак сама вялікі; толькі гэтак вялікі, толькі гэтак шмат.

τοσουτ-άριθμος, ον, гэтак лічны, шматлікі, гэтак

τοσσάκι, прысл. = τοσάκις, шматкратна, //вялікі.
гэтак мяхка.

τόσως, прысл. = τοσσάκι. //тым ці гэтым часе.

τότε, прысл. тады, аднойчы, у тым часе, часамі; у

τοτέ, прысл. аднойчы, час ад часу, часамі.

το-τηνίκᾰ, прысл. = τηνίκα, тады.

τοτοῖ і τοτοτοῖ, выклік у часе болю: ой! ай! ах!

τοὐναντίον, кр. для τὸ ἐναντίον.

τοὔνεκα і τοὔνεκεν, кр. для τοῦ ἕνεκα, затым, з гэтае пары; дзеля гэтага; бо; гэтак шмат як; які,

τοὔνομα, кр. для ὄνομα, τό. //што, каторы.

τουτόδε, прысл. згэтуль, праз /тры гады/; стуль.

τόφρᾰ, прысл. да часу! да пабачаньня! бывай! -це!

τράγημα, ατος, τό, пераважна ў мн.л. τραγήματα, τὰ, салодкасьці, дэсэрт.

τρᾰγηματίζω, есьці салодкасьці.

τρᾰγικός, ή, όν, казьліны; упарты, капрызны; 2. трагічны, у трагэдыі.

τρᾰγίσκος, ὁ, казьлянё.

τρᾰγο-κουρικός, ή, όν, адносіцца да стрыжэньня казінага статку; астрыжаны.

τρᾰγό-κτονος, ον, парэзаны, /за/рэзаны; /адносіцца да дробнага статку/.

τραγό-πους, ποδος, казьлінаногі.
τράγος, ὁ, казёл.
τρᾰγῳδέω, ставіць, паставіць на сцэне трагэдыю.
τρᾰγῳδία, ἡ, трагэдыя, гэраічны сцэнічны твор зь вершаванаю моваю, які прадстаўляе канфлікт, разьвязка якога вядзе да сьмерці гэроя.
τρᾰγῳδικός, ή, όν свомы для трагэдыёграфа або трагэдыі.
τρᾰγῳδο-διδάσκᾰλος, ὁ, трагэдыёграф, каторы сам праводзіць рэпэтыцыі з хорам і артыстымі.
τρᾰγῳδ/ι/ο-ποιός, ὁ, трагэдыёпаэта.
τρᾰγ-ῳδός, ὁ, трагэдыёграф.
τρᾱ-νής, ές, праніклівы.
τρᾱνόω, рабіць ясным, выразным.
τρανῶς, прысл., ясна, выразна.
τράπεζα, ης, ἡ, стол, трапэза, асаблівa стол, пры якім спажываюць ежу; стол як харчаваньне, ежа, страва; стол мяняльнікаў грошай, прылавак, банк.
τρᾰπεζῑτεύω, быць мяняльшчыкам грошай пры лаве або τρᾰπεζίτης, ου, ὁ, мяняла грошай, банкір //банкірам.
τρᾰπεζῑκός, ή, όν, банкірскі.
τράπεσδα, ἡ, = τράπεζα.
τρᾰπέω, вытоптваць вінаград, выціскаць; таптаць.
τρᾰσία, ἡ, = ταρσός, ὁ, рамавая аснова для сушэньня фігаў, рыбы, сыраў.
τραυλίζω, шапяляць, ліспэляваць.
τραυλός, ή, όν, шапялявы, ліспэлявы.
τραυλότης, ητος, ἡ, ліспэляваньне, заіканьне.
τραῦμα, ατος, τό, рана, пашкоджаньне; страта.
τραυμᾰτίᾱς, ου, ὁ, ранены чалавек.
τραυμᾰτίζω, раніць, параніць.
τρᾰφερός, ά, όν, добракормлены, салідны, моцны.
τρᾰχηλίζω, схваціць за горла і завярнуць назад.
τρᾰχηλισμός, ὁ, штыўнасьць а. ціск у горле.
τρᾰχηλοκοπέω, абезгаловіць.
τράχηλος, ὁ, горла, шыя, карак.
τρᾱχύνω, зрабіць шарахаватым, жорсткім, грубым.
τρᾱχύς, шарахаваты, няроўны, цьвярды, жорсткі.
τρᾱχύτης, ητος, ἡ, шарахаватасьць, няроўнасьць, цьвёрдасьць; дзікасьць.
τράχω, дар. = τρέχω. //тая ваколіца.
τρᾱχών, ῶνος, ὁ, жорсткая дзікая ваколіца, гарыстρεῖς, τρία, тры.
τρεις-καί-δεκα, οἱ, αἱ, = τρια-καί-δεκα, τά, трынаццаць.
τρέμω, дрыжэць, трасьціся; баяцца, пужацца.
τρέπω, завярнуць; навярнуць; абыходзіць; зьіначыць /пагляд/; перавярнуць; пра віно: фэрмэнтавацца.
τρέφω, рабіць шчыльным або моцным; жывіць, карміць,

гадаваць; узгадоўваць; расьці; пас.хв.: быць народжаным, жыць; зрабіць, даглядаць, папраўляць; трымаць у спраўнасьці.

τρέχω, бегчы, хутка бегчы; бегаць, імкнуцца; хутка парушацца; сьпяшацца.

τρέω, = τρείω, дрыжэць, трасьціся; палохацца, баяцца, пужацца.

τρῆμα, ατος, τό, яма, адкрыцьце, прорва.

τρήρων, ωνος, страшны, жахлівы; – ἡ, дзікі голуб.

τρητός, ή, όν, прасьвідраваны, праколаты, прадзіраўлены.

τρί-, тры разы, тройчы.

τριάζω, перамагаць у змаганьні на кулакі; /тры разы паваліць праціўніка/.

τριάκάς, = τριηκάς, άδος, ἡ, лік трыццаць; 2. трыццаты /апошні/ дзень месяцу.

τριάκονθ-ήμερος, ον, трыццацідзенны.

τριάκοντα, οἱ, αἱ, τά, трыццаць; 2. у Спарце Рада Трыццацёх; у Атэнах Трыццаць Тыранаў.

τρῐᾱκοντᾰ-έτης, ες, трыццацігадовы.

τρῐᾱκοντᾰέτῐς, ῐδος, жан. род: трыццацігадовая.

τρῐᾱκονταρχῐᾱ, ἡ, панаваньне трыццацёх /тыранаў у Атэнах/.

τρῐᾱκοντ-ήμερος, ον = τριακονθήμερος.

τρῐᾱκόντ-ορος, ἡ, трыццацівясловец.

τριᾱκόσιοι, трыста; -οἱ, трыста спартанцаў пад Тэрмопілямі.

τρῐᾱκοστός, ή, όν, трыццаты.

τρῐακτήρ, ῆρος, ὁ, пераможнік у змаганьні на кулакі. /τριάζω/.

τρῐάς, άδος, ἡ, трылік, тройнасьць, трыяда.

τρῐβή, ἡ, сьціраньне, абціраньне, выціраньне, націраньне; 2. практыкаваньне; кіраваньне; паўстрыманьне; затрыманьне, затрымка.

τρί-βολος, ον, трохсьпічасты.

τρίβος, ἡ, вытаптаная дарога, сьцежка; праездны шлях; галоўная /стратэгічная/ дарога.

τρίβω, церці, нацерці, працерці, сьцерці, шараваць, скрэбці.

τρίβων, ωνος, ὁ, зношаная вопратка, паношаная адзежа; як прым.: выпрактыкаваны, дазнаны, здольны.

τρῐβώνιον, τό, паношаны пальтоцік.

τρῐ-γέρων, ὁ, ἡ, тройчы пастарэлы, вельмі стары, //-рая/.

τρῖγλα = τρίγλη, трыгла, лабач, галаўня; ням. Seebarbe, лац. trigla, анг. mullet.

τρί-γληνος, ον, упрыгожаны трыма пэрламі або брыльянтамі /завушніцы/.

τριγλο-φόρος, ον, злоўлены лабач.

τρῐγονία, ἡ, трэйцяе пакаленьне.

τρί-γονος, ον, тры разы а. ўтрох народжаны; тры.

τρίγωνος, ον, трохкутны.
τρίγωνον, τό, трохкутнік; 2. музычны інструмэнт у
τρίδουλος, ὁ, ня- //хворме трохкутніка, трыґонон.
вольнік у трэйцім пакаленьні; арцынявольнік.
τρίδραχμος, ον, трохдрахмавы.
τρῐ-έλικτος, ον, у тры столкі або ў некалькі столак скручаны, зьвіты.
τρῐ-έσπερος, ον, трохночны.
τρῐ-ετηρίς, ίδος, ἡ, трохгадовае сьвята.
τρῐ-έτης, ου, ὁ, трохлетні.
τριετία, ἡ, тры гады часу.
τρίζω, цьвіркаць, пішчэць, журчэць.
τριηκάς, άδος, ἡ, эп. і іён. для τριακάς.
τρῐήκοντα, = τριάκοντα.
τρῐηραρχέω, быць трыерархам або камандзірам ці капітанам трыеры, ваеннага вадаплаву/ з трыма радамі вёслаў /а згэтуль трырэмаю зв./.
τρῐηραρχία, ἡ, узбраеньне і камандаваньне трыераю; 2. трыерархія, шматкаштоўная грамадзкая служба або літургія ў Атэнах. //ўраду.
τρῐηραρχικός, ή, όν, свомы для трыерарха і ягонага
τρῐήρ-αρχος, ὁ, трыерарх або капітан вадаплаву.
τρῐηρ-αύλης, ου, ὁ, вадаплаўны флейцісты, каторы на трыеры выгрываў такт для весьляроў.
τρῐ-ήρης, ους, ἡ, трыера, утроены адумысны ваенны вадаплаў з трыма радамі вёслаў /трырэма/.
τρῐ-ηρίτης, ου, ὁ, той, хто выконвае службу на ла-
τρῐ-κάρηνος, ον, трохгаловы. //ве трырэмы, вясьляр.
τρῐ-κέφᾰλος, ον, трохгаловы.
τρί-κλῖνος, ον, з трыма ложамі для спаньня або прыняцьця ежы пры стале.
τρί-κλωστος, ον, зьвіты, скручаны ці выпрадзены ў тры ніткі або столкі.
τρί-κορυς, ῠδος, каска, гэльм з трыма вяршынамі.
τρί-κρᾶνος, ον, трохгаловы, з трыма вяршынамі.
τρῐ-κυμία, ἡ, трэйцяя хваля; аграмадная залліваючая хваля; у сэн. перан.: непаводжаньне, вялікае гора, бяда за бядою.
τρί-λλιστος, ον, тройчы вымалены, г. зн. часта а.
τρῐλογία, ἡ, трылёгія. //павважна.
τρί-λοφος, ον, з трыма вяршынамі.
τρῐ-μάκαρ, тройчы добраслаўлены.
τρί-μετρος, ον, трохмэтравы.
τρί-μηνος, ον, трохмесячны.
τρίμμα, ατος, τό, нацерты /пераржованы/ чалавек: дазнаны, дасьведчаны ў жыцьці чалавек, майстра.
τριμός, ὁ, бітая дарога.
τρῐμοιρία, ἡ, патроены жолд, патройная плата.
τρί-μοιρος, ον, патройны.

τρί-μορφος, ον, троххвормны.
Τρῑνακρία, ἡ, найстарэйшы назоў Сыцылії.
τριξός, ή, όν, троекратны; патроены; у тры столкі.
τρί-οδος, ἡ, трыдарожжа; скрыжаваньне трох дарог.
τρῐ-όδους, οντος, ὁ,ἡ, трызуб/ец/. //таму.
τρί-πᾰλαι, прысл. тройчы даўно таму: вельмі даўно
τρῐ-πάλαιστος, ον, на тры рукі ў даўжыню а. шырыню.
τρί-πηχυς, υ, /εος/, доўгі ў тры локці /138.96 цм/.
τριπλᾰσῐάζω, патройваць, патроіць.
τρί-πλεθρος, ον, тры плетры /92.49 м/ даўжыні.
τρί-πλευρος, ον, трохбочны.
τρῐπλόος, η, ον, патройны, трохскладны.
τρῐ-πόδης, ου, ὁ, тры стопы даўжыні.
τρί-πολις, εως, ὁ, ἡ, трыпсліс, тры месты разам.
τρῐ-πόλιστος, ον, = τρίπολις.
τρί-πολος, ον, тры разы перавернуты або гараны; зборны ў тры ўраджаі на год.
τρί-πους, ποδος, ὁ, ἡ, трыпод; трыножны зэдлік, столак; 2. нешта, што мае даўжыню трох ступеняў; 3. нехта, хто ходзіць на трох нагах /алюзыя да старога чалавека, які ходзіць з кіем/; 4. трыпод – углыбленьне ў хворме катла – выканены пераважна зь медзі і мастацка аздоблены дарагою арнамэнтацыяю; 5. алтар у Дэльфах, на якім займала месца Пытыя ў часе падаваньня да ведама аракул. /Характэрныя трыножкі, трыподы, яшчэ і сягоньня ўжываюцца на Беларусі/.
τρί-πρᾱτος, ον, тры разы прададзены.
τρί-πτῠχος, ον, трохпластавы; з трох пластоў.
τρίς, прысл. тройчы, тры разы.
τρίπωλος, ον, трохконны, з трымя коньмі.
τρίσ-άθλιος, α, ον, тройчы нешчасьлівы.
τρῐσ-άσμενος, η, ον, тройчы здаволены, ахвочы.
τρισ-δύστηνος, ον, патроены: вельмі нешчасьлівы.
τρισ-θανής, ές, тройчы /вельмі/ варты сьмерці.
τρισ-καί-δεκα, οἱ, αἱ, τά, трынаццаць.
τρισκαιδεκᾰ-έτης, ου, ὁ, трынаццацігадовы.
τρισκαιδεκα-στάσιος, ον, трынаццаць разоў вагі або вартасьці.
τρισκαιδέκᾰτος, η, ον, трынаццаты.
τρισ-σκαλής, ές, вельмі сухі або цьвярды.
τρί-σκαλμος, ον, з трыма лавамі весьляроў.
τρισ-κᾰτάρᾱτος, ον, тройчы абвінавачаны.
τρισ-κοπάνιστος, ον, тры разы ўдыраны; тройчы замешаны /цеста на хлеб/.
τρίσ-μάκαρ, ὁ, тройчы добраслаўлены.
τρισ-μᾰκάριος, α, ον, тройчы добраслаўлены.
τρισ-μύριοι, αἱ, α, трыццаць тысяч.
τρισμῡριό-πᾰλαι, прысл. трыццаць тысяч разоў даўжыні: вельмі, вельмі даўно таму.

τρισμῦρῐο-πλάσιος, трыццацітысячакратна.
τρῐσ-όλβῐος, ον, = τρῐσμακαρ.
τρί-σπονδος, ον, тройчы зьліты /з чары/.
τρισσάκις, прысл. тройчы, тры разы.
τρισσάτιος, η, ον, = τρισσός.
τρισσόθεν, прысл. з трох бакоў.
τρισσός, ή, όν, = τριττός, трохкратны.
τρισσῶς, прысл. тры разы.
τρίστεγον, τό, трэйці паверх.
τρί-στεγος, ον, трохпаверхавы.
τρί-στοιχος, ον, трыкратны, у тры рады.
τρί-στομος, ον, трохвусны.
τρῐ-σώμᾰτος, ον, трохцелавы, з трыма целамі.
τρῐτᾰγωνιστέω, гуляць трэйцюю ролю або апошнюю.
τρῐτ-ᾰγωνιστής, οῦ, ὁ, асоба, якая выконвае на сцэне трэйцюю ролю.
τρῐταῖος, α, ον, трохдзенны; на трэйці дзень; у веку трох дзён; тры дні таму.
τρῐ-τάλαντος, ον, трохталянтавае вагі а. вартасьці.
τριτᾰτος, η, ον, = τρίτος.
τρίτη, ἡ, трэйці дзень /тыдня/, аўторак.
τρῐτη-μόριος, α, ον, выпаўнены да трэйцяе часткі.
τρῐτη-μορίς, ίδος, ἡ, траціна (1/3).
τρίτος, η, ον, трэйці; самы трэйці /побач двух іншых;
τρίτον, τό, траціна (1/3).
τρῐτό-σπορος, ον, сказаны, выражаны трэйці раз.
τριττός, ή, όν, = τρισσός.
Τρίτων, ωνος, ὁ, Трытон, бог мора, сын Посэйдона і Амфітрыты.
Τρῖτωνίς, ίδος, ἡ, Трытонскае мора або возера ў Лібіі, ведамае як месца нараджэньня Атэны.
τρῐφάσιος, α, ον, тройчы, тры разы а. проста тры.
τρῐ-φίλητος, ον, тройчы люблены.
τρί-φυλλον, τό, трылісьнік або канюшына.
τρί-φλος, ον, складзены з трох філяў.
τρίχα або τριχῆ, прысл. трохчасткава.
τρῐ-χάῐκες, οἱ, распадзелены на тры рады /род/.
τρί-χαλκον, τό, медная манэта ў тры χαλκοῖ, траяк.
τρίχας, τρίχες, τριχός, = θρίξ.
τριχῆ, = τριχῆ, прасл. = τρίχα.
τριχθά, прысл. = τρίχα.
τρίχῐνος, η, ον, выкананы з валосься.
τρῐχορρυέω, пра валасы: выпадаць, губіць.
τριχοτομία, ἡ, трыхотомія, /τρίχα або τριχῆ – на тры часткі або ў тры столкі + τομή, сячэньне/, распадзел на тры часткі; /διχοτομία/.
τρίχου, прысл. у трох мясцох.
τρίχωμα, ατος, τό, абвалласеньне; гадаваньне, запушчаньне валасоў.

τρῐχῶς, прысл. = τρίχα.
τρῖψις, εως, ἡ, націраньне, расьціраньне; 2. сталасьць, трывалкасьць, пругкасьць.
τρῐ-ώβολον, τό, тры аболі; трохабо̄левая манэта.
τρῐ-ώροφον, τό, трэйці паверх.
τρῐ-ώροφος, ον, трохпаверхавы.
Τροίᾱ, -η, ἡ, акруга Трої; 2. места Троя.
τρομερός, ά, όν, дрыготны; жахлівы,
τρομέω, дрыжэць, трасьціся.
τρόμος, ὁ, дрыжэньне. //брыз; зьмена.
τροπαίᾱ, ἡ, зьменны вецер, морскі вецер; морскі
τροπαῖον, τό, знак перамогі; трафэя; ваенная эда- //быча.
τροπαῖος, = τρόπαιος, α, ον, які зму- шае /ворага/ да ўцёкаў; страшны.
τροπαιοῦχος, ον, які дае перамогу.
τροπαιοφορία, ἡ, насеньне знаку перамогі.
τροπᾰλίζω, = τρέπω.
τροπέω, = τρέπω, павярнуць, завярнуць.
τροπή, ἡ, павярненьне, зварот, паварот; 2. уцёкі; параза; 3. зьіначаньне.
τροπίας, ου, ὁ, зьіначанае або кіслае віно.
τροπικός, ή, όν, зьіначаны; павернуты.
τροπικός, ὁ, пункт звароту; 2. трапікальнае кола.
τρόπος, ὁ, зварот; напрамак, кірунак; 2. дарога, шлях, гасьцінец; 3. звычай, манера; спосаб думаньня; умысловасьць; думка; воля; характар.
τροπός, ὁ, скручанае раменьне, сьпляценьне, пры помачы якога вясло прымацоўвалася да аснаўнога брусавага ўлучніка.
τροποφορέω, пераймаць манеры іншых /людзей/.
τροπόω, прымацаваць вясло рэменем.
τροπωτήρ, ῆρος, ὁ, = τροπός.
τροφᾱλίς, ίδος, ἡ, сьвежы сыр.
τροφεῖα, τά, плата або рэкомпэнсата для гадаваньня; плата за жывеньне; 2. жыцьцё, сталаваньне, харчы.
τροφεύς, έως, ὁ, той, хто корміць, жывіць, узгадоўвае; узгадавальнік, вучыцель.
τροφή, ἡ, пажыва, яда; утрыманьне, харчаваньне.
τρόφῐμος, η, ον, жыўлены, кормлены; 2. пажыўны.
τρόφις, дображыўлены, ад'едзены, адкормлены.
τροφόεις, εσσα, εν, добраадкормлены, тоўсты, вялікі, аграмадны.
τροφός, ὁ, ἡ, жывіцель; узгадавальнік, даглядчык.
Τροφώνιος,ὁ, Трофоніёс, брат Агамэдэса, каторы выбудаваў у Дэльфах першую сьвятыню Апольлёну.
τροχάζω, бегчы разам, хутка бегчы.
τροχαῖος, α, ον, беглы, лёгкі, хуткі /крок/.
τροχᾰλός, ή, όν, беглы, хуткабежны, хуткі.
τροχηλᾰτέω, весьці калёсьніцу.

τροχ-ηλάτης, ου, ὁ, кіраўнік калёсьніцы.
τροχιά, ἡ, каляіна, дарога; 2. абвод каляса.
τροχίζω, круціць на калясе, мучыць.
τροχιλία, ἡ, трохілія; шпуля, вінда, блёк.
τροχίλος, ὁ, кнігаўка.
τροχιός, ά, όν, які бяжыць навакол.
τρόχις, ιος, /εως/, ὁ, бягун, пасланец.
τροχοδινέω, бегчы ўсё навакол і навакол; круціцца.
τροχόεις, εσσα, εν, круглы, цыркулярны.
τροχοποιέω, рабіць калёсы, колы.
τροχός, ὁ, кола, калясо. //бегу.
τρόχος, ου, ὁ, бег, аббег, бег навакол; 2. месца
τρύβλιον, τό, кубак, конаўка, талерка, міска.
τρῦγάω, зьбіраць, абіраць сьвежы плод, ураджай.
τρύγη, ἡ, сабраны плод, ураджай.
τρῦγητήρ, ῆρος, ὁ, зьбіральнік /абіральнік/ сьпелага плоду, асабл. вінаграду.
τρύγητος, ὁ, зьбіраньне фруктаў, асабл. вінаграду, жніво; пара жніва.
τρῦγη-φόρος, ον, плодны, ураджайны на вінаград.
τρύγ-οινος, ὁ, палатно для працэджваньня вінаград-
τρύγω, сушыць. //нага соку.
τρῦγ-ῳδία, ἡ, = κωμῳδία, камэдыя. //каць.
τρύζω, мармытаць; голуб: варкаваць; кот: мурлы-
τρῦμᾰλία, ἡ, ігольчына вушка; 2. дзірка.
τρύμη, ἡ, дзірка; яма, адкрыцьце.
τρύξ, ῠγός, ἡ, нячыстасьць, бруд: асады, фусы; 2. яшчэ несфэрмэнтаванае новае віно.
τρύπᾰνον, τό, сталярскі сьвідар.
τρῡπάω, /пра/сьвідраваць; пракалоць /вушы/.
τρύπη, ἡ, дзірка; яма, прадоньне.
τρύπημα, ατος, τό, дзірка, пралом, яма, заглыбленьне, адкрыцьце.
τρῡσ-άνωρ, ορος, нудны для людзей, дакучлівы.
τρῡτάνη ἡ, стрэлка на вазе; 2. раўнавага; вага з
τρῠ-φάλεια, ἡ, каска, гэльм. //шалямі.
τρῠφάω, жыць раскошна, жыць пышна, багата.
τρῠφερός, ά, όν, мяхкі, далікатны, прыгожы, багаты.
τρῠφή, ἡ, мяхкасьць, далікатнасьць, расьпешчанасьць; 2. нагласьць, нахабнасьць, самаўпэўненасьць.
τρύφημα, ατος, τό, прадмет радасьці, прыемнасьці.
τρύφος, εος, τό, тое, што адламалася: кавалак, кусок, адлом, груда, ком, чарапок.
τρῦχος, ευς, τό, гануча, зношаная вопратка.
τρύχω, = τρῡχόω, змучыцца, вычарпацца, паслабнуць, занядужаць; 2. знасіцца, прапасьці.
τρύω, быць млявым, паслабнуць; змучыцца.
τρωγάλια, τά, спажываныя фрукты пры прыняцьці ежы: фігі, гарэхі, салодкасьці.

τρώγλη, ἡ, зотхлань, пячора, яма, западлiна.
τρωγλο-δύτης, ου, ἡ, жыхар пячоры, ямы. /Адносiцца да этыёпскага племя, якое жыло ў пячорах/.
τρωγλο-δύω, лазiць, улазiць у пячору.
τρώγω, грызьц, ж в ць, б зв ць, есьц сырую агароднiну. //ма.
τρώκτης, ου, ἡ, грызун; ласун; 2. ашуканец, шэль-
τρωκτός, ή, όν, спажываны сырым; лiзаны.
τρῶξις, εως, ἡ, грызеньне, жаваньне.
τρωπάω, абярнуць, зьiначыць, паправiць, палепшыць.
τρωτός, ή, όν, выстаўлены, паддатны на раненьне; ранены; якi можа быць раненым.
τρωχάω, бегчы.
τρώω, ранiць, пашкодзiць.
τύ, = σύ, = σέ.
τυγχάνω, трапiць, папасьцi ў мэту; неспадзявана спаткацца; наткнуцца; асягаць; ухапiць сутнасьць, праўду а. сэнс; мець шчасьце;стацца ўдзелам.
Τυδεύς, ιεως, ὁ, Тiдэус, сын Оэнэуса, караля Калiдону i Пэрыбоэi, бацька Д/з/iёмэдэса.
τύκισμα, ατος, τό, шлiфаваньне або апрацоўка каменя.
τύκος, ὁ, выбiвачка; 2. калакотка /ночнага стоража/; 3. прылада да разьбiваньня каменяў. //ны.
τυκτός, ά, όν, падрыхтаваны, гатовы; 2. выпрацова-
τύλη, ἡ, = τύλος.
τύλος, ὁ, = τύλη, вузел; мазоль /асаблiва на руках/; 2. кажная рэч, што выстае: камяк; большы кусок.
τῦλόω, рабiць цьвярдым або мазолiстым; нацiраць мазалi; грубець.
τύμβευμα, ατος, τό, паховiны; магiла; цела, якое мае быць пахавана або пахаванае ўжо.
τυμβεύω, хаваць, пахаваць, палажыць або апусьцiць у магiлу; памiнаць на магiле.
τυμβ-ήρης, ες, пахованы, агледжаны магiлаю.//гiлы.
τυμβο-γέρων, οντος, ὁ, стары чалавек на скраю ма-
τυμβ-ολήτης, ου, ὁ, той, хто нiшчыць магiлы.
τύμβος, ὁ, магiла, магiльны курган або насып; 2. старэча, якi наблiжаецца да магiлы.
τυμβ-οῦχος, ον, якi прабывае ў магiле. //ною.
τυμβοχοέω, зрабiць магiлу; насыпаць курган над тру-
τυμβοχοή, ἡ, узьняцьце кургану.
τυμβο-χόος, ον, пра курган: насыпаны.
τυμβό-χωστος, ον, высыпаны ў хворму кургану.
τυμβ-ωρύχος, ον, выкапаны; пра магiлу: адкрытая.
τυμβώρυχος, ὁ, абкрадальнiк магiлаў.
τύμμα, ατος, τό, удыр, удыраньне; рана, раненьне.
τυμπᾰνίζω, бiць у тымпан; барабанiць; бiць у лiтаўры; бубнiць.

τυμπᾰνισμός, ὁ, біцьце ў тымпаны, у літаўры; біцьце ў барабан; барабаненьне, бубненьне.

τυμπᾰνιστής, οῦ, ὁ, тымпаністы, барабаншчык.

τύμπᾰνον, τό, тымпан /старажытны стукавы музычны інструмэнт у хворме катла з шчыльна нацягнутаю шкураю/; барабан; тамбурын.

τυννός, ή, όν, гэтак малы, гэтак маленечкі.

τυντλάζω, вінаградную лазу акучваць або акопваць навакол карэньняў.

τύντλος, ὁ, балота, мокрая зямля.

τύπᾰνον, τό, = τύμπανον.

τῠπή, ἡ, = τύπος, удыр, штурх.

τύπος, ὁ, удыр, стук, штурх; 2. выціск, выціськненьне /пячаці/; сьлед, адбіцьцё, знак, адпячатаньне, пячаць; 3. помнік, статуя; твор скульптуры; рэльеф, хвіґура, постаць; штука; характар, характарыстычны знак, характар пісьма, стыль; 4. абрысаваньне; зарысаваньне; 5. прыклад, наўзор, узор; 6 аснова рэчы, норма, прынцып; 7. зьмест, субстанцыя; канстытуцыя; 8. хворма, норма навукі /пагляду/.

τῠπόω, выціснуць, адціснуць, зрабіць знак а. зацему; хвармаваць; укладваць нормы для ідэалёгіі.

τύπτω, біць, удырыць, стукнуць, раніць.

τύπωμα, ατος, τό, ахвармаваньне, вобраз, хворма, абрысаваньне; начыньне: кубак, конаўка...

τυραννέω, = τυραννεύω. //панаваць абсалютна.

τῠραννεύω, быць тыранам а. абсалютным уладаром;

τῠραννεῖον, τό, дом ці сяліба панаючага тырана; урад тырана.

τῠραννιάω, імкнуцца да тыраніі.

τῠραννικός, ή, όν, тыранскі, прыналежны да абсалютнага князя; княжы, каралеўскі.

τῠραννίς, ίδος, ἡ, тыранія, панаваньне абсалютнае; абсалютная ўлада, сувэрэннасьць; княжасьць.

τύραννος, ὁ, ἡ, аднаўладнік, неабмежаваны ўладар, кароль, цар ; тыран, абсалютны сувэрэн.

τυρβάζω, -ομαι, быць у сьціску; паліхацца адзін праз аднаго; таўпіцца ў бязладзьдзі; несупакоіцца; рабіць закалот, спрычыняць несупакой; турбавацца.

τύρβη, ἡ, сумяціца, замяшаньне; турбота, крык, шум, зьбяговішча, натоўп.

τῡρεύω, рабіць сыр.

τῡροποιέω, рабіць сыр.

τῡροπωλέω, прадаваць сыр.

τῡρο-πώλης, ου, ὁ, прадаўца сыраў.

τῡρός, οῦ, ὁ, сыр; 2. сырны рынак.

Τύρος, ὁ, Тырос, фойнікійскае места.

τύρσις, εως і ῖος, ἡ, вежа ў сьцяне, бастыён, вежа, замак, замчышча.

τυτθός, όν і ή, όν, пра дзяцей: малы, малады; пра голас: нізкі, далікатны, мяхкі.
τῡφεδᾶνός, ὁ, нехта з мутнымі і дурнымі жартамі; тупіца, дурніца, ачарняльнік. //сьлепа.
τυφλό-πους, ὁ, ἡ, -ποδος, нехта, хто крочыць на-
τυφλός, ή, όν, зацемнены, сьляпы; маральна сьляпы; цёмны; неасьцярожны. //асьвечанасьць.
τυφλότης, ητος, ἡ, зацямненьне, асьляпленьне; не-
τυφλόω, зацямняць, асьляпіць, асьляпляць.
τυφλῶς, прысл. сьлепа, насьлепа.
τύφλωσις, ἡ, асьляпленьне.
τυφλωττω, быць сьляпым, ацямнелым.
τῡφο-γέρων, οντος, ὁ, ацямнелы стары чалавек.
τῦφος, ὁ, дым, копаць, чорны дым, пыл, імгла.
τῡφόω, быць ахутаным а. напоўненым дымам ці імглою: быць тупіцаю, бессэнсоўным, цёмным чалавекам; быць носьбітам цемры.
τύφω, дыміць, капціць.
τύχη, ἡ, = τύχα, здарэньне, траф, лёс, доля; прадназначэньне.
τῠχηρός, ά, όν, шчасьлівы, з добраю доляю.
τῠχηρῶς, прысл. шчасьліва.
τῠχόν, прысл. магчыма.
τυχόντες, οἱ, шэрыя людзі, простыя людзі, штодзенныя людзі, паспалітыя. //нехта першы.
τυχών, ὁ, той, хто спатыкае некага прыпадкава;
τῶδε, дав. скл. ад ὅδε, ужываны як прысл. = οὕτως, гэткім спосабам, гэткім чынам, затым.
τὤγαλμα, іён. = τό ἄγαλμα.
τωθάζω, высьмейваць, зьдзеквацца.
τὠληθές, красіс для /τό/ ἀληθές, запраўды, праўдзіва, фактычна.
τώς, = πώς.

Υ

Υ, υ, ὖ ψιλόν, τό, іпсілён, дваццатая літара грэцкае абэцэды; як лік на пісьме υ' = 400, але ͵υ = 400.000.
'Υάδες, ων, αἱ, або "Чыстыя", імя німфаў, якія твораць групу сямі зорак ў галаве Быка, якія пагражалі дажджом, калі ўзыходзілі з сонцам.
ὕαινᾰ, ἡ, дзікі зьвер, гіена.
'Υᾰκίνθια, τά, Гіякінтыі, спартанскія летнія трохдзенныя ўрачыстасьці на чэсьць Гіякінтоса, перадгэльленістычнага бога і Апольлёна.
ὑᾰκινθῐνο-βᾰφής, ές, пахварбаваны на гіяцынтавы колер.
ὑᾰκίνθῐνος, η, ον, гіяцынтавы /колер/.
ὑάκινθος, ὁ, ἡ, гіяцынт, кветка, якая, паводля сівога пераказу, узьнікла з Гіякінтосавае крыві.

'Υάκινθος, ὁ, Гіякінтос /Гіяцынтос/, сын спартанскага караля Амікляса, якога Апольлён любіў, але нешчасьлівым кіненьнем дыску забіў яго.
ὐάλεος, ον, шкляны, са шкла, як шкло.
ὑάλῖνος, η, ον, шкляны, са шкла, празрысты як шкло.
ὑάλόεις, εσσα, εν, са шкла, як шкло, шкляны.
ὕάλος, ἡ, крыштал, алябастар; празрыста як камень; 2. шкло.
ὑαλό-χροος, ον, шкляная колеру.
ὑββάλλω, = ὑποβάλλω.
ὑβός, ή, όν, выгнуты навонкі; гарбаты.
ὑβρίζω, быць запальчывым, задзірыстым, непаўстрыманым, без узгадаваньня; быць або стацца наглым, дзёрскім; весьці распустнае жыцьцё; ужываць раскошу; жорстка абыходзіцца; бясчэсьціць.
ὕβρις, εως, ἡ, ганарлівасьць, самаўзвышэньне, задорыстасьць гордасьць, нагласьць; сваволя, злачынства, праступнасьць, дрэннае абыходжаньне; абраза; абразьлівасьць; шкоднасьць; згвалчаньне.
ὕβρισμα, ατος, τό, = ὕβρις.
ὑβριστήρ, ῆρος, ὁ, = ὑβριστής, ου, ὁ, брут, гвалтоўнік; безадказны чалавек.
ὑβριστικός, ή, όν, безадказны, дзікі /у паступках/, авантурны.
ὕβριστος, η, ον, які абражае.
ὑγιάζω, быць дужым або здаровым; добра паводзіць сябе; здаровым стацца; быць талковым, разважным, быць чалавекам розуму.
ὑγιαίνω, быць здаровым або моцным; стацца здаровым; быць талковым.
ὑγίειᾰ, ἡ, = ὑγιείᾱ, здароўе, гігіена.
ὑγῐεινός, ή, όν, здаровы.
ὑγιηρός, ά, όν, добры для здароўя.
ὑγῐής, ές, моцны, сільны, здаровы, бадзёры.//ніць.
ὑγραίνω, /на/мачыць; зьвільжыць; наваднаць, навод-
ὑγρός, ά, όν, вільготны, мокры, сыры, вадзяністы.
ὑγρότης, ητος, ἡ, мокрасьць, вогкасьць, вільготнасьць; плесьня.
ὑγρώσσω, быць мокрым або вільготным.
ὑδαρής, ές, вадзяністы.
ὑδάτῖνος, η, ον, водны, вадзяністы.
ὑδάτιον, τό, рэчка, рачулка; малая вада.
ὑδᾰτοποσία, ἡ, піцьцё вады.
ὑδᾰτοποτέω, піць ваду.
ὕδρα, ἡ, водная гадзюка; гідра.
ὑδραίνω, палівацъ вадою, пакрапіць; апырскваць; абмываць, абмыць, -цца; хлюснуць вадаю.
ὑδρεῖον, τό, вядро на ваду, вядро пры калодзісі.
ὑδρεύω, чэрпаць ваду, зачарпнуць вады; несьці ва-

ду; даставаць ваду са студні. //браклы.
ὑδρηλός, ή, όν, водны, вадзяністы, мокры, сыры, на-
ὑδρία, збан, збанок, начыньне да нашэньня вады; начыньне; гляк; урна.
ὑδροποσία, ἡ, піцьце вады.
ὑδροποτέω, піць ваду.
ὕδρος, ὁ, = ὕδρα.
ὑδροφορέω, насіць, несьці ваду.
ὕδωρ, ὕδατος, τό, вада. //сьвіньні.
ὑεικός, ή, όν, сьвінскі, сьвінячы, прыналежны
ὑέτιος, α, ον, дажджавы, улеўны.
ὑετός, ὁ, улева, дождж, навальніца.
ὑθλέω, гаварыць глупствы; чаўпці.
ὕθλος, ὁ, бязмысная парожная гутарка, чаўпня.
υἱίδιον, τό, малы сын, сынок; 2. парасятка, парсючок.
υἱιδοῦς, οῦ, ὁ, сын сына, унук.
ὑϊκός, ή, όν, сьвінскі, сьвінячы.
υἱός, ὁ, сын; маладзейшы, нашчадак.
υἱωνός, οῦ, ὁ, дзіця дзіцяці, унук.
ὕλαγμα, ατος, τό, брэх сабакі, браханьне, выцьцё.
ὑλακή, ἡ, брэх, брахня; выцьцё.
ὑλακτέω, брахаць, выць.
ὑλακτητής, οῦ, ὁ, брахун.
ὑλάσκω, = ὑλακτέω.
ὑλάω, брахаць, кусаць.
ὕλη, ἡ, лес, пушча, залясеньне; сыры матэрыял, будулец; палена /дровы/.
ὑλόκομος, ον, заросшы або пакрыты лесам.
ὑλοτομέω, секчы або валіць лес.
ὑλοτόμος, ον, пра лес: высечаны, паваленыя.
ὑλοτόμος, ὁ, лесаруб.
ὑλ-ουργός, όν, пра дрэва: выраблены.
ὑλουργός, ὁ, сталяр.
ὑλ-ώδης, драўляны; пакрыты лесам, залесены; зарослы кустом, хмызьняком.
ὑμεῖς, мн.л. ад σύ, вы.
ὑμέναιος, ὁ, вясельная песьня; /Ὑμήν/.
ὑμεναιόω, пяяць вясельныя песьні. //дасьці.
ὑμενήιος, ὁ, мянюшка /эпітэт/ Бахуса як бога ра-
ὑμές, дар. = ὑμεῖς.
ὑμέναιος, ὁ, вясельнае пяяньне, вясельная песьня, /Ὑμήν/.
ὑμέτερος, α, ον, ваш /ὑμεῖς/.
ὑμήν, ένος, ὁ, тонкая або далікатная шкурка.
Ὑμήν, ένος, ὁ, Гімэн, бог вясельля, жаніства; 2. вясельная песьня /= ὑμέναιος/.
ὑμν-ἀγορας, ου, ὁ, той, хто пяе гымн.
ὑμνέω, пяяць, сьпяваць; выконваць аднагалосна песьню, гымн.

ὑμνητήρ, ῆρος, ὁ, сьпявак, пяюн, пясьняр.
ὑμνητής, οῦ, ὁ, сьпявак, пяюн, пясьняр. //ляны.
ὑμνητός, ή, όν, пяяны, апяваны, слаўлены, праслаў-
ὑμνίω, дор. = ὑμνέω.
ὑμνο-θέτης, ου, ὁ, лірычны паэта, кампазытар.
ὑμνο-ποιός, ό, = ὑμνοπόλος, ὁ, лірычны паэта,
ὕμνος, ὁ, песьня, гымн. //пясьняр.
ὑμνῳδέω, пяяць гымн, песьню на чэсьць; хваліць, праслаўляць. //не.
ὑμνῳδία, ή, праслаўляньне песьняю, гымнам; хваленьн-
ὑμν-ῳδός, ὁ, песьняр гымнаў, одаў.
ὑμνός, = ὑμέτερος.
ὑο-μουσία, ή, сьвінячая музыка /какафонія/.
ὑπ-άγγελος, ον, паклікаyы, прыкліканы пасланцом.
ὑπ-αγκᾰλίζω, абняць.
ὑπ-αγκάλισμα, ατος, τό, абдымкі, абняцьце.
ὑπ-αγορεύω, прапанаваць, дыктаваць.
ὑπ-άγω, падпарадкаваць /той ці іншай сіле/; прыводзіць да.
ὑπᾰγωγή, ή, падпарадкаваньне; 2. зман; 3. адступленьне, адыход.
ὑπ-ᾄδω, = ὑπᾱίδω, да гэтага пяяць, акампанаваць
ὑπαί, паэт. = ὑπό. //голасам.
ὑπ-αιδέομαι, праяўляць, праявіць пашану да або сараміжнасьць. //побач, каля, пры,
ὕπαι-θα, прысл. з-пад боку, з-пад, спадыспаду;
ὑπ-αιθρειος, ον, = ὑπ-αίθριος, ον,= ὕπ-αιθρος.
ὕπ-αιθρος, ον, пад адкрытым небам.
ὑπ-αίθω, падпальваць спаднізу.
ὑπ-ᾱίσσω, уніз скочыць, зваліцца ўніз.
ὑπ-αισχύνομαι, крыху засаромецца.
ὑπ-αίτιος, ον, абвінавачаны; адказны за.
ὑπᾰκοή, ή, паслухмянасьць, ціхамірнасьць.
ὑπ-ᾰκούω, слухаць, надстаўляць вуха; падслухваць, пачуць; 2. прыслухвацца; слухацца.
ὑπ-ᾰλείφω, тоненька памазаць.
ὑπ-ᾰλεύομαι, ухіліцца ад, засаромецца; уцякаць.
ὑπαλλᾰγή, ή, зьмначаньне, перайначаньне.
ὑπ-αλλάττω, = -σσω, замяніць, выменьваць.
ὑπᾰλυξις, εως, ή, ухіленьне; уцёкі.
ὑπ-αλύσκω, зьінаяаньне, перайначаньне.
ὑπ-ανακῑνέω, устаць і выйсьці.
ὑπ-ανᾰλίσκω, раздаць; змарнаваць; мала па малу зужыць; расходаваць.
ὑπανᾰστᾰσις, εως, ή, устаць перад н.; даньне або ўступленьне месца н.
ὑπ-ανατείνω, расьцягваць, працягваць над.
ὑπ-αναχωρέω, памалу або неспасьцярожна адыйсьці, ухіліцца.

ὑπ-ανίημι, памалу неспасьцярожна звальняць.
ὑπ-ανίστἄμαι, уставаць, устаць; падымацца, падняцца.
ὑπ-αντάω, ісьці, прыйсьці на спатканьне; спатакаць.
ὑπάντησις, εως, ἡ, выхад на спатканьне, спатканьне.
ὑπ-αντιάζω, ісьці, выйсьці на спатканьне; спаткаць.
ὑπ-απειλέω, пагражаць спакрыймя, сукрыта.
ὑπ-άπειμι, выйсьці, адыйсьці ціхачом.
ὑπ-άπτω, = ὑφάπτω.
ὑπ-αποτρέχω, бегчы, уцякаць патайком.
ὕπαρ, τό, рэчаіснасьць, запраўднасьць; рэальнасьць; зьява, відзежа; фактычнасьць; як прысл.: рэчаісна, запраўды, фактычна, рэальна.
ὑπ-άργυρος, ον, з серабром, сярэбраны; прададзены за серабро; зьіначаны ў серабро.
ὑπ-άρκτιος, ον, паложаны на поўнач. //пас.
ὕπαρξις, εως, ἡ, субстанцыя; маемасьць, дабро, за-
ὑπ-αρπάζω, = ὑφαρπάζω.
ὑπ-αρχή, ἡ, пачацьце нанава, новы пачатак, пачатак.
ὕπ-αρχος, ὁ, пад-камандзір; падуладны, падкіраўнік, падсатрап.
ὑπ-άρχω, пачаць, рабіць пачатак; 2. прыйсьці ў быцьцё, узьнікаць, ставацца; 3. быць гатовым; 4. уваходзіць у дачыненьні. [Парм. 151e].
ὑπ-ασπίδιος, ον, пад шчытом, накрыты шчытом. //біт.
ὑπ-ασπίζω, несьці шчыт для некага; служыць як нось-
ὑπασπιστήρ,ῆρος, ὁ, = ὑπασπιστής, οῦ, ὁ, носьбіт шчыту; узброены шчытом.
ὑπ-άσσω, = ὑπαίσσω.
ὑπατεία, ἡ, гіпатэя, кансулят /у Рыме/.
ὑπατεύω, быць консулам /у Рыме/.
ὑπἄτικός, ή, όν, кансулярны.
ὕπἄτος,η, ον, /скар. ад ὑπέρτατος/, /най/вышэйшы; першы; галоўны; узьверхні; на версе; на ўзвышшы; найвышэйшая пара; – ὁ, консуль /у Рыме/.
ὑπ-αυλέω, граць на флейце як акампаніямэнт.
ὕπ-αυλος, ον, пад дахам, у будане.
ὑπ-άφρων, ον, даволі просты, прастацкі, дурненькі.
ὕπεαρ, ατος, τό, шавецкае шыла, шыла.
ὑπ-έγγυος, ον, пад залогам, пад гарантыяю; адказны.
ὑπ-είκω, уступіць, адыходзіць, адыйсьці; ухіліць, – цца; паддацца; хіліцца; дапусьціць.
ὕπ-ειμι, быць пад, ляжаць пад; сакрэтна быць у блізіні; схавацца пад; зашыцца пад; быць прысутным.
ὕπ-ειμι, неспасьцярожна надыйсьці; уступіць, увайсьці; падкрадвацца; упасьці на думку.
ὕπειξις, εως, ἡ, мяхкасьць, паддатнасьць; улег-
ὑπ-εισδύομαι, украдацца, украсьціся. //ласьць.
ὑπ-είσειμι, пакрымя або неспасьцярожна увайсьці; пралесьці, пралазіць; ушыцца, прашыцца.

ὑπ-εισέρχομαι, неспасьцярожна надыйсьці; увайсьці; 2. напасьці на.
ὑπ-έκ, перад галоснаю ὑπ-έξ, прысл. зьнізу, звонку, спадсподу, спадыспаду.
ὑπεκ-βάλλω, выкідаць, выкінуць патаймя. //ціся.
ὑπ-εκδύομαι, пракрасьціся, сакрэтна выйсьці; укрась-
ὑπ-εκκλέπτω, неспасьцярожна выносіць, красьці.
ὑπ-εκκομίζω, неспасьцярожна ціхачом выносіць.
ὑπ-εκλαμβάνω, выносіць пад пахаю.
ὑπ-εκπέμπω, высылаць, выслаць патаёмна; неспасьцярожна выслаць з краю.
ὑπ-εκπλέω, патаёмна вывятружыць /на вадаплаве/ або выплысьці.
ὑπ-εκπροθέω, уцякаць з-пад, уцякаць загадзя.
ὑπεκ-προλύω, разьвязваць; распрагаць /каня/.
ὑπεκ-προρέω, выплываць з-пад /глыбіняў/.
ὑπεκ-προφεύγω, патаёмна ўцякаць.
ὑπ-εκσώζω, ратаваць ад.
ὑπεκ-σαόω, патаёмна ўратаваць.
ὑπ-εκτίθεμαι, патаёмна вярнуць або прывесьці на бясьпечнае месца.
ὑπ-εκτρέπω, патаёмна вывандраваць, выйсьці.
ὑπ-εκτρέχω, уцякаць туды з-пад; уцякаць ад.
ὑπ-εκφέρω, выносіць /патаёмна/; выводзіць; крышку падсунуць.
ὑπ-εκφεύγω, патаёмна ўцякаць, уцякаць.
ὑπ-εκχωρέω, патаёмна адыйсьці, ухіліцца.
ὑπ-ελαύνω, пад'ехаць конна, спаткаць конна.
ὑπ-εναντίος, α, ον, супроцьпастаўлены; -леглы; 2. супраціўны, варожы.
ὑπεναντίωσις, εως, ἡ, супроцьлегласьць; разыходжаньне; супярэчнасьць.
ὑπ-ενδίδωμι, крышку паддацца; зьмякчэць. //ратка.
ὑπ-ένδυμα, ατος, τό, споднняя бялізна, споднняя вопὑπ-ένερθε/ν/, прысл. пад, спадыспаду, пад зямлёю.
ὑπ-έξ, = ὑπέκ.
ὑπ-εξάγω, патаёмна забіраць, выводзіць, вывозіць.
ὑπεξαγωγή, ἡ, вывядзеньне; выкрадаНьне.
ὑπ-εξαιρέω, забіраць /патаёмна/, выбіраць, выносіць з нутра.
ὑπ-εξαίρω, уставаць, устаць; узьняць здолу.
ὑπ-εξακρίζω, памалу ўздымацца на верх гары.
ὑπ-εξάλύσκω, патаёмна ўцякаць.
ὑπ-εξαναβαίνω, выступаць паволі або патаёмна ці неспасьцярожна.
ὑπεξ-αναδύομαι, з долу або з мора паволі выступаць.
ὑπ-έξειμι, = ὑπ-εξέρχομαι.
ὑπ-εξελαύνω, выгнаць, прагнаць з /краю/; неспасьцярожна выйсьці.

ὑπ-εξέρχομαι, выходзіць, выйсьці з-пад патаёмна; адступіць; 2. устаць і пайсьці /выехаць, вызміґраваць/; 3. выйсьці і спаткаць.
ὑπέρ, прнз. над, вышэй, па-над, у /абаране/; дзеля, бо, з прычыны, замест, у імя; супроць.
ὑπέρα, ἡ, [найвышэй паложаны канат], перакладзіна, сэйльярд або рэя для прымацоўваньня да яе вятругаў з задачаю кіраваньня імі.
ὑπερ-ἄγἄμαι, выражаць у найв. ступені зьдзіўленьне, узнаньне; дзівіцца.
ὑπερ-ἄγἄνακτέω, быць вельмі непаўстрыманым або выбуховым.
ὑπερ-ἄγἄγἄπάω, празьмерна любіць.
ὑπεράγόντως, прысл. сваеасабліва, звышмерна.
ὑπερ-ἄγωνιάω, быць вельмі узбудараженым, усхвалёваным.
ὑπερ-ᾱής, ές, сільна зьдзьмухнуты.
ὑπερ-αἴρω, перавярнуць наверх, уздымаць угору; перакрочваць, перакрочыць; перавышаць /здольнасьцю/.
ὑπέρ-αισχρος, ον, празьмерна агідны, брыдкі.
ὑπερ-αισχύνομαι, быць моцна засаромленым.
ὑπερ-αιωρέω, высака выступаць; лунаць над.//сьпелы.
ὑπέρ-ακμος, ον, па-за юнацкаю маладосьцю; пера-
ὑπερ-ακοντίζω, перастрэліць, узяць вышэй за мэту; перарабіць /зрабіць за шмат/.
ὑπερ-ἄκρῑβής, ές, вельмі дакладны а. асьцярожны.
ὑπερ-άκριος, ον, за вышынёю /гораў/ паложаны.
ὑπερ-ακρος, ον, праз верх: які пайшоў за далёка.
ὑπερ-αλγέω, празьмерна адчуваць боль; вельмі турбавацца
ὑπερ-αλγής, ές, згараваны, зьбедаваны; змучаны.
ὑπερ-άλλομαι, пераскочыць.
ὑπερ-αναιδεύομαι, быць перагнаным у нямудрасьці ці неабдуманасьці або ў неразважнасьці.
ὑπέρ-αντλος, ον, поўны вады, заліты вадою.
ὑπερ-άνω, прысл. высака, наверсе вунь.
ὑπερ-απατάω, празьмерна ашукаць, змануць.
ὑπερ-αποθνήσκω, паміраць, памерці за.
ὑπερ-απολογέομαι, бараніць, прамаўляць у вабароне.
ὑπερ-αρρωδέω, страшэнна баяцца, палохацца, пужацца.
ὑπερ-ασθενής, ές, асабліва слабы.
ὑπερ-ασπάζομαι, быць вельмі радым; вітаць асабліва ветліва.
ὑπερ-αττῐκός, ἡ, όν перабольшана па-аттыцку, звышаттыцкі.
ὑπερ-αυκάνω, празьмерна расьці або ўзбольшвацца.
ὑπερ-αυχέω, пахваляцца, ганарыцца, быць гордым.
ὑπέρ-αυχος, ον, празьмерна горды.
ὑπερ-άφανος, ον, = ὑπερήφανος.
ὑπερ-αχθής, ές, перагружаны, абцяжаны грузам.
ὑπερ-άχθομαι, праважна неахвочым а. сумным быць.

ὑπερ-βαίνω, пераступаць, перастуліць; пераважыць; пра ваду: заліць, выступіць зь берагоў; перастуліць /правы/; пераходзіць, перайсьці; абмінаць, абмінуць.
ὑπερ-βαλλόντως, прысл. празьмерна, сваеасабліва.
ὑπερ-βάλλω, дакінуць да мэты або перакінуць мэту; ісьці за далёка; перарабіць /за шмат рабіць/; быць лепшым за; пераходзіць, перакрочыць. //на цяжкі.
ὑπερ-βαρής, ές, перагружаны, абцяжаны, празьмер-
ὑπερ-βασία, ἡ, перакрочаньне, пераход, пераправа.
ὑπέρβασις, εως, ἡ, перакрочаньне, пераход.
ὑπερβατός, ή, όν, пераходны, праходны, перастулны.
ὑπερβερεταῖος, ὁ, апошні месяц /верасень/ у македонскім каляндары.
ὑπερ-βιάζομαι, быць празьмерным, гвалтоўным.
ὑπερ-βιβάζω, пераносіць, перавозіць.
ὑπέρ-βιος, ον, празьмерна гвалтоўны а. магутны.
ὑπερβαλάδην, прысл. празьмерна, перабольшана.
ὑπερβολή, ἡ, перакіненьне, закіненьне, запушчэньне; пяройдзеньне, перастулленьне; пераход /гораў/; 2. грэбень, узвышша, шчыт гары; 3. празьмернасьць, нязвычайнасьць, беспрыкладнасьць; скрайнасьць; кульмінацыйны пункт; адлажэньне /справы, тэрміну/.
ὑπερβόρεος, ον, /ὑπέρ + βορέας = па-за поўначчу/, пазапаўночны, далёка запаўночны. Паводля грэцкае лягэнды, людзі далёкае поўначы, якія жылі ў поўным шчасьці і глыбокай пабожнасьці; мітычнае паходжаньне гіпэрборэйцаў да гэтае пары астаецца няведамым.
ὑπερ-βριθής, ές, за цяжкі, перагружаны. //верх.
ὑπερ-βρύω, быць перагружаным а. пералітым праз
ὑπ-εργάζομαι, патаймя рабіць; выконваць працу, аказваць паслугу; /= ὑπουργέω/.
ὑπερ-γέλοιος, ον, празьмерна сьмешны, вельмі -.
ὑπερ-γεμίζω, перапаўняць, перагружваць.
ὑπέρ-γηρως, ων, вельмі стары; перастарэлы.
ὑπέρ-δασυς, υ, вельмі валасаты, густавалосы.
ὑπερ-δείδω, быць вельмі спалоханым, дрыжэць ад страху; вельмі баяцца, палохацца.
ὑπερ-δειμαίνω, = ὑπερδείδω. //ны.
ὑπέρ-δεινος, ον, вельмі небясьпечны, вельмі страш-
ὑπερ-δέξιος, ον, паложаны высака над правую рукою: высака паложаны.
ὑπερ-διατείνομαι, празьмерна натужвацца.
ὑπερδικέω, бараніць самога сябе перад судом.
ὑπέρ-δικος, ον, вельмі справядлівы.
ὑπ-ερείδω, падтрымліваць, падпіраць, падперці.
ὑπ-ερείπω, падрываць; займацца субвэрсыяю; памаленьку пахаваць /у магілу/. //сьмерці/.
ὑπερ-έκεινα, прысл. на тамтым баку /жыцьця, па
ὑπερ-εκπερισσοῦ і -ῶς, болей чымся аплываючы, сваеасабліва.

ὑπερ-εκπλήσσομαι, = ὑπερ-εκπλήσσω, страшэнна /с/палохаць або зьдзівіць: 2. быць вельмі зьдзіўленым; быць зьнецярпліўленым а. злосным. //зьмерна.
ὑπερ-εκτείνω, расьцягваць за шмат, расьцягнуць пра-
ὑπερ-εκτίνω, /за/плаціць каму-небудзь. //ласкаю.
ὑπερ-εκχέω, ліць праз верх, пераліваць; аплываць
ὑπερ-εμπιπλῆμι, перапаўняць; аплываць /дабром/.
ὑπερ-εντυγχάνω, старацца для некага, прыракаць.
ὑπερ-επαινέω, празьмерна хваліць.
ὑπερ-έρχομαι, перайсьці праз н., пераступіць праз.
ὑπερ-εσθίω, празьмерна або за шмат есьці.
ὑπέρ-ευ, прысл. зусім або вельмі добра.
ὑπέρ-ευγε, прысл. вельмі важна.
ὑπερ-ευτυχία, ἡ, выняткава добрая доля; добрае здарэньне.
ὑπερ-ευφραίνομαι, радавацца вялікаю радасьцю.
ὑπερ-εχθαίρω, ненавідзець болей за ўсё.
ὑπερ-έχω, трымаць паднятым /узьнятым/; быць вышэйшым; стаяць вышэй за; узьняцца вышэй за ўзровень; перавышаць /уладаю/; быць лепшым /характарам/.
ὑπερ-ζέω, кіпець, перакіпець.
ὑπερηδέως, прысл. вельмі ахвотна.
ὑπερ-ήδομαι, асабліва радавацца.
ὑπερ-ῆλιξ, ἵκος, ὁ,ἡ, вышэй за дадзены век.
ὑπερ-ημερία, ἡ, страчаньне, страта часу; прапушчэньне нагоды а. тэрміну ці дня заплаты. //каньня.
ὑπερ-ήμερος, прапушчаны дзень выплаты а. дзень спат-
ὑπερ-ήνωρ, ορος, ὁ,ἡ, /ὑπέρ + ἀνήρ/, надлюдзкасьць; празьмернасьць; неперапаможнасьць.
ὑπερηφανέω, быць задорным а. зухаватым ці гордым.
ὑπερηφᾰνία, ἡ, нахабнасьць, грубасьць, гордасьць.
ὑπερ-ήφανος, ον, = ὑπερ-φανής, выдатны, дасканалы, здольны, ведамы.
ὑπερ-θᾰλασσίδιος, ον, паложаны над узьбярэжжам або ўзроўнем мора.
ὑπερ-θαυμάζω, за шмат дзівіцца.
ὕπερ-θε/ν/, прысл. зьверху, над, вышэй.
ὑπερ-θέω, перабягаць, перабегчы; пераганяць некага.
ὑπερ-θνήσκω, паміраць, памерці за а.замест некага.
ὑπερ-θρῴσκω, пераскочыць, пераскокнуць.
ὑπέρ-θῡμος, ον, горды, дзёрскі.
ὑπερ-θύριον, τό, ґзымс дзьвярэй.
ὑπέρ-θῡρος, ον, вышэй за дзьверы.
ὑπερ-ιάχω, заглушаць, заглушыць, перакрычаць.
ὑπερ-ίημι, паслаць, кінуць, запусьціць за далёка.
ὑπερ-ικταίνομαι, хутка ісьці дробным крокам.
Ὑπερῑονίδης, ου, ὁ, /Ὑπερίων/, сын Гіпэрыёна, г. зн. Сонца.
ὑπερ-ίστᾰμαι, перахіліцца а. схіліцца над н. з мэтаю аслоны перад небясьпекаю.

ὑπερ-ἴσχῡρος, ον, празьмерна сільны, наагул моцны.
ὑπερ-ἴσχω, = ὑπερέχω.
Ὑπερίων, ονος, ὁ, Гіпэрыён, сонца-бог.
ὑπερ-κάθημαι, сядзець на, сесьці на і пільнаваць; трымаць вока на.
ὑπερ-καλλής, ές, вельмі прыгожы.
ὑπερ-κάμνω, змагчыся; старацца пры працы.
ὑπερ-καταβαίνω, зыходзіць уніз праз; пераступаць, пераступіць, пераскочыць.
ὑπερ-καταγέλαστος, ον, празьмерна або вельмі глупы ці абсурдны.
ὑπερ-κολἄκεύω, празьмерна лісьлівіць, падлізвацца.
ὑπέρ-κομπος, ον, празьмерна пэўны, горды; своеасаблівы, бязьмежны. //ціць.
ὑπερ-κορέω, перапаўняць, перапоўніць; перанасы-
ὑπέρ-κοτος, ον, празьмерна злосны, вельмі дзікі.
ὑπερ-κύδᾶς, αντος, шырокаведамы, вельмі слаўны.
ὑπέρ-λαμπρος, ον, празьмерна зіхацісты або бліскучы; пра голас: чысты, ясны.
ὑπερ-λαμπρύνομαι, спраўляць вельмі пышны паказ; праявіць вялікі запал або ахвочасьць. //ліўна.
ὑπερ-λίαν, прысл. па-за ўсякімі межамі, бяссум-
ὑπερ-μἄχέω, змагацца, біцца за н. а. ў вабароне н.
ὑπερμἄχητικός, ή, όν, які ахвоча змагаецца за н.
ὑπέρ-μἄχος, ὁ, ваяр у першых лініях, абаронца.
ὑπερ-μέγας, μεγάλη, μέγα, празьмерна вялікі.
ὑπερ-μενέω, οντος, празьмерна сільны, моцны.
ὑπερ-μενής, ές, вельмі сільны або моцны.
ὑπέρ-μετρος, ον, празьмерны, па-за ўсякаю мераю.
ὑπερ-μήκης, ες, празьмерна вялікі або доўгі.
ὑπερ-μισέω, вельмі ненавідзець. //памылкова.
ὑπέρ-μορα, эп. прысл. = ὑπέρ μόρον, нясьведама,
ὑπερ-νέφαλος, ον, па-над воблакамі а. хмарамі.
ὑπερ-νῑκάω, быць болей чымся пераможнікам.
ὑπερ-νοέω, далей падтрымліваць замер.
ὑπερ-νότιος, ον, на там-тым баку паўдзёнага ветру.
ὑπέρ-ογκος, ον, празьмернага засягу, вельмі напухлы, набрынялы а. зьняхвормлены; празьмерны.
ὑπερ-οιδαίνω, = -άνω, напухаць, вельмі напухнуць.
ὑπερ-οιδάω, празьмерна патухнуць, зусім патухнуць.
ὑπερ-οικέω, наверсе а. з другога боку жыць /у доме/.
ὑπέρ-οικος, ον, які жыве наверсе ў доме.
ὑπεροπλία, -η, ἡ, гордасьць, пэўнасьць самога сябе.
ὑπερ-οπλίζομαι, падпарадкаваць сабе, перамагаць, перамагчы аружжам. //араганцкі.
ὑπέρ-οπλος, ον, пэўны з аружжам: пэўны, горды,
ὑπερ-όπτης, ου, ὁ, пагардлівец.
ὑπεροπτικός, ή, όν, пагардлівы, фанабэрысты.
ὑπεροπτικῶς, прысл. пагардліва, фанабэрыста.

ὑπερ-οράω, глядзець зьверху; 2. не даглéдзець, не спасьцерагаць, ня бачыць, не зьвяртаць увагі.
ὑπερ-όριος, ον, з замежжа; замежны, чужы/нецкі/.
ὑπερ-ορρωδέω, -αρρωδέω, быць вельмі спалоханым.
ὑπερ-ουράνιος, ον, высака на нябёсах.
ὑπεροχή, ἡ, першараднасьць, выдатнасьць; высокастойнасьць, высокасьць, годнасьць; эмінэнцыя.
ὑπέρχος, ον, дастойны, выдатны, промінэнтны, годны.
ὑπεροψία, ἡ, гордасьць; непашана, ароґанцыя; нетактычнасьць.
ὑπερ-πάγής, ές, вельмі марозны; пра мароз: люты.
ὑπερ-πάθέω, вельмі або празьмерна цярпець.
ὑπερ-παίω, перакідаць; праступаць, перавышаць у; быць за вялікім.
ὑπερ-παλύνω, расьцярушваць а. рассыпваць навакол.
ὑπερ-περισσεύω, быць надзвычай багатым, аплываць у дастатку.
ὑπερ-περισσῶς, прысл. па-над усякую меру; бязмежна.
ὑπερ-πηδάω, /пера/скочыць праз або побач; пераскочыць; 2. адскочыць /ухіляючыся ад/.
ὑπέρ-πικρος, ον, вельмі церпкі, востры, горкі.
ὑπερ-πίμπλημι, перапоўніць, за шмат напоўніць.
ὑπερ-πίνω, празьмерна або за шмат піць.
ὑπερ-πίπτω, упасьці праз або побач.
ὑπερ-πλεονάζω, быць у вялікай колькасьці; празьмерна багатым быць; аплываць у дабры.
ὑπερ-πλήθης, ες, празьмерна шмат, за шмат.
ὑπερ-πληρόω, перанапоўніць, напаўняць; быць наедзе-
ὑπερ-πλούσιος, ον, празьмерна багаты. //ным.
ὑπερπλουτέω, быць заможным, багатым.
ὑπέρ-πλουτος, ον, празьмерна або вельмі багаты.
ὑπέρ-πολυς, -πόλλη, -πολυ, вельмі шмат, за шмат.
ὑπερ-πονέω, бязьмерна працаваць, гараваць.
ὑπερ-πόντιος, ον, /α, ον/, далёка за морам, далё-
ὑπέρ-πτωχος, ον, зусім абяднелы. //ка, далёка.
ὑπέρ-σοφος, ον, вельмі мудры.
ὑπέρτάτος, η, ον, найвышэйшы, вышэйшы; старшы /ὕπᾰτος, ὑπερώτατος/.
ὑπερ-τείνω, расьцягваць, расьцягнуць аж да; расшыраць, расшырыць; раскласьці. //ты.
ὑπερ-ταλής, ές, за мэту траплены; 2. высака ўзьня-
ὑπερ-τέλλω, узыходзіць, уздымацца; узыйсьці; вырасьці; 2. падняцца або выявіцца па-над узьверх або гарызонт.
ὑπερτερία, ἡ, верх фурґону а. карэты; буда на возе.
ὑπέρτερος, α, ον, верхні, вышэйшы, наверсепалажаны; пераважны, сільнейшы; мацнейшы; поўны перамогі.
ὑπερ-τίθημι, пакласьці наверх, палажыць наверсе; падаць даведама; даверыць, перапаказаць; наказаць.

ὑπερ-τῑμάω, асабліва аддаваць пашану, ганараваць.
ὑπέρτονος, ον, перанатужаны, натужаны да апошняга.
ὑπερ-τρέχω, /у бегу/ выпярэджваць, перагнаць; перамагаць, перамагчы; пераступіць /зламаць/ права.
ὑπ-έρυθρος, ον, крышку чырвоны, чырванавы.
ὑπερ-ύψηλος, ον, празьмерна высокі, за высокі.
ὑπερ-υψόω, празьмерна вывышаць, хваліць.
ὑπερ-φαίνομαι, паказацца на ўзьверсе а. навакол.
ὑπερ-φᾰλαγγέω, пры помачы змагарных радоў агарнуць /ворага/ з флянґі.
ὑπερφᾰνής, ές, зьяўлены над, наверсе.
ὑπέρ-φᾰτος, ον, па-за магчымасьцямі выражэньня; нявыказальны.
ὑπερ-φέρω, пераносіць, перанесьці,ператранспартаваць; выносіць.
ὑπέρ-φευ, прысл. празьмерна.
ὑπερ-φθέγγομαι, перакрычаць, голасна апавяшчаць.
ὑπερ-φίᾰλος, ον, празьмерна магутны сільны.
ὑπερ-φῐλέω, асабліва любіць, любіць болей за ўсё.
ὑπερ-φοβέομαι, празьмерна /с/палохацца, вельмі /с/пужацца, баяцца.
ὑπέρ-φοβος, ον, асабліва палохлівы.
ὑπερ-φορέω, пераносіць, перанесьці.
ὑπερφρονέω, быць празьмерна гордым, пагарджаць; быць высокае думкі пра сябе.
ὑπέρ-φρων, ονος, высокага сэрца, горды, фанабэрысты, ганарысты.
ὑπερ-φυής, ές, празьмерны, ненатуральны, анармальны, аграмадны, звыраднелы.
ὑπερ-φύομαι, перарасьці, перагнаць.
ὑπερ-φυσάω, празьмерна надзьмуцца; раптоўна разьвівацца, сільна расьці.
ὑπερ-χαίρω, празьмерна радавацца.
ὑπερ-χειλής, ές, па-праз край перапоўнены.
ὑπερ-χλίω, = -χλῐδάω, быць гордым, фанабэрыстым.
ὑπ-έρχομαι, ісьці пад, уваходзіць; надыйсьці; перайсьці.
ὑπέρ-χρεως, ων, вельмі задоўжаны.
ὑπερῴᾱ, = -η, ἡ, паднябеньне.
ὑπ-ερωέω, ісьці назад, адступаць; адскочыць.
ὑπερῷιον, = ὑπερῷον, τό, вышэйшая частка дому; паверх дому; балькон.
ὑπερώτατος, η, ον, = ὑπέρτατος.
ὑπ-ευνάομαι, класьціся або легчы пад.
ὑπέχω, трымаць пад; 2. пакласьці пад, палажыць пад ніз; 3. вытрымаць; 4. заспасобіць; 5. паддацца.
ὑπ-ημύω, павесіць, завесіць, падвесіць; зачапіць, прычапіць.
ὑπήκοος, ον, прыгонны, паслухмяны, падданы, забавязаны /да працы/.

ὑπ-ημύω, апусьціць галаву; павесіць; быць прыгнеча-
ὑπ-ηνέμιος, ον, /пра/ветраны. //ным горам.
ὑπ-ήνεμος, ον, схаваны ад ветру; вецер у плечы.
ὑπήνη, ἡ, падбародак; 2. барада, вусы; бакэнбарты.
ὑπηνήτης, ου, ὁ, барадаты, юнак са сьвежаю барадою.
ὑπ-ηοῖος, η, ον, ранішні, на золаку, пры ўсходзе
ὑπηρεσία, ἡ, служба а. праца весьляра. //сонца.
ὑπηρέσιον, τό, падушка на лаўцы весьляра.
ὑπηρετέω, веславаць; цяжка працаваць; служыць.
ὑπρηρέτημα, ατος, τό, служба, выкананая праца, выкананая служба.
ὑπ-ηρέτης, ὁ, вясьляр; вадаплаўнік; /фізычны/ работнік; слуга, які таварышыць цяжка азброеннаму жаўне-
ὑπηρετικός, ή, όν, здольны да службы, працы. //ру.
ὑπ-ηρέτις, ῖδος, ἡ, працаўніца, памочніца ў хаце.
ὑπ-ηχέω, падсьпеўваць; адбівацца рэхам; 2. тварыць /музычнае/ саправаджэньне.
ὑπ-ίημι, = ὑφίημι.
ὑπ-ίλλω, падкурчваць хвост; трымаць закрыты рот.
ὑπ-ίστημι, = ὑφίστημι.
ὑπ-ισχνέομαι, трымацца прырэчанага слова, выканаць прырачэньне; прыракаць, даць зарок.
ὑπνίδιος, α, ον, сонны.
ὑπνο-μαχέω, змагацца са сном.
ὕπνος, ὁ, сон, спаньне, драманьне; 2. бог сну.
ὑπνο-φόβης, ου, ὁ, страх, боязь, сполах у часе сну,
ὑπνόω, закалыхаць да сну; заснуць; ісьці //змора.
спаць; спаць, драмаць.
ὑπν-ώδης, ες, сонны, соннае натуры.
ὑπνώσσω, = ὑπνώττω, быць сонным, спаць.
ὑπνώω, спаць, заснуць. //унізе, зьнізу.
ὑπό, прысл. пад /гэтым/, сярод /імі/, у тым ліку,
ὑπό, прыназ. з-пад, з, пад, праз.
ὑπο-βαίνω, ісьці, хадзіць пад; стаяць, стануць пад; падтрымаць; быць пад а. ніжэй.
ὑπο-βάλλω, /па/класьці пад, падлажыць; заступіць адну рэч іншаю; палажыць пад сябе.
ὑπόβασις, εως, ἡ, пахіленьне, нахіленьне, прысяданьне да зямлі /вярблюд/.
ὑπο-βένθιος, ον, унізе, у глыбіні.
ὑπο-βήσσω, = -ττω, пакашліваць.
ὑπο-βιβάζω, цягнуць уніз, сьцягваць.
ὑπο-βλέπω, глядзець, узірацца з-пад нізу.
ὑποβλητίος, α, ον, паложаны пад, падкладзены,
ὑπόβλητος, ον, = ὑποβλιμαῖος. //падроблены.
ὑποβολή, ἡ, палажэньне або падлажэньне; прапанова, рада, раеньне; напамінаньне; тое, што пакладзена пад: аснова, фундамэнт.
ὑποβολιμαῖος, α, ον, заступальны, заступніцкі;

заменены, падстаўлены, пакінуты замест украдзенага; падкінуты /дзіця/; эдадуманы; падроблены.
ὑπο-βρέχω, змочваць, крышку намачыць; зьвільжыць.
ὑπο-βρύχιος, ον, занураны ў ваду, заліты вадою.
ὑπό-γαιος, ον, пад зямлёю, падземны.
ὑπό-γειος, = ὑπόγαιος.
ὑπο-γελάω, сьмяяцца з, высьмейваць.
ὑπο-γίγνομαι, паступова ўзьнікаць; радзіцца пасьля сьмерці бацькі.
ὑπό-γλαυκος, ον, сіваваты.
ὑπο-γλαύσσω, блішчэць з-пад; выдавацца падозраным.
ὑπο-γλῠκαίνω, крышку падсаладзіць, засаладзіць; 2. крышку ўсьміхнуцца.
ὑπό-γλῠκῠ́ς, ῠ, крышку засалоджаны.
ὑπο-γνάμπτω, сагнуць, згінаць памаленьку.
ὑπόγραμμα, ατος, τό, тое, што ёсьць напісаным пад; подпіс.
ὑπο-γραμματεύς, εως, ὁ, падпішчык; пісар, перапісчык, сакратар /ніжэйшае рангі/. //рапісчыкам.
ὑπογραμματεύω, быць пісарам ніжэйшае рангі а. пе-
ὑπογραμμός, ὁ, арыгінальная копія; прыклад, узор.
ὑπογρᾰφεύς, έως, ὁ, той, хто піша пад загадам іншага: пісар, перапісчык,ураднік экклезыі, сакратар.
ὑπογρᾰφή, ἡ, подпіс; акт абвінавачаньня; адцісьненьне, пячаць, знак; зарысаваньне, малюнак.
ὑπο-γράφω, падпісаць пад, падпісаць; упісаць; азначыць, адцеміць; затытулаваць; пісаць пратакол.
ὑπό-γυ/ι/ος, ον, тут-жа пастаўлены; гатовы; неспадзяваны; сьвежы, новы. //сьвежа.
ὑπο-γυίως = -γύως, прысл. нова, нанава, нядаўна,
ὑπο-δαίω, эп. спаднізу запальваць.
ὑπο-δακρύω, паціху плакаць а. плакаць пакрыймя.
ὑπο-δᾰμάω, падпарадкаваць, перамагаць, перамагчы.
ὑπο-δάμνημι, быць пераможаным, дацца перамагчы сябе.
ὑπο-δεής, ές, слабы, меншы.
ὑπόδειγμα, ατος, τό, знак, наўзор, узор, прыклад, адбітка, адцема; схэма.
ὑπο-δείδω, /крышку а.пакрыймя/ палохацца, баяцца.
ὑπο-δείκνῡμι і -ύω, з-пад палы, сакрэтна а. схаваўшыся паказваць а. даваць бачыць; даваць знак.
ὑπο-δειλιάω, быць крышку трусьлівым.
ὑπο-δειπνέω, спажыць страву замест іншага.
ὑπο-δέκομαι, іён. = ὑποδέχομαι.
ὑπο-δέμω, будаваць як аснову: фундамэнт.
ὑποδεξίη, ἡ, гасьціннасьць, гасьціннае прыняцьце.
ὑποδέξιος, α, ον, у стане прыняць; прасторны, шы-
ὑπο-δερίς, ίδος, ἡ, нашыйнік. //рокі.
ὑπόδεσις, εως, ἡ, ніжэйшае падвязаньне; накладаньне чаравіка; 2. лапаць, падошва, хадак, курпяк, сан-

дал, чаравік, бот.

ὑπο-δέχομαι, прыняць пад супольны дах; запрасіць; слухаць; зносіць церпяліва.

ὑπο-δέω, вязаць, зацягваць, зашнураваць; накладаць чаравік; устыкнуць хадак; узьдзець боты.

ὑπο-δηλόω, зьвяртаць увагу; даць зразумець; паказаць патайком.

ὑπόδημα, ατος, τό, тое, што зьвязана або сплецена зьнізу; сандал, чаравік, бот; лапаць, хадак.

ὑπο-διδάσκᾰλος, ὁ, пад-вучыцель пры сьпеўках хору.

ὑπο-δίδωμι, паддаваць, паддавацца, уступляць, уступіць; выдаваць.

ὑπό-δῐκος, ον, вінаваты; прыведзены або паклікаены на суд; які караецца, пакараны.

ὑπο-δίφθερος, ον, апрануты ў шкуры.

ὑπο-δμώς, ῶος, ὁ, нявольнік, слуга, халуй.

ὑποδοχή, ἡ, прыняцьце, гасьціннае прыняцьце; прытулак, начлег, схові́шча; падтрымка, помач.

ὑπό-δρᾰ, прысл. гнеўна, злосна, сурова /пазіраючы/.

ὑπο-δράω, прыслужваць пры стале; быць услужлівым або карысным.

ὑπο-δρήσσω, = ὑποδράω.

ὑποδρηστήρ, ῆρος, ὁ, прыслужнік, памочнік.

ὑποδρομή, ἡ, бег у /схові́шча, нару/; схові́шча.

ὑπόδρομος, ον, у бегу пад нешта; беглы пад або ў.

ὑπό-δροσος, ον, крышку росны або парны.

ὑπο-δύνω,= ὑπο-δύω.

ὑπόδῦσις, εως, ἡ, занурэньне або скок у; 2. уцёкі.

ὑπο-δύω, пакласьці, палажыць пад; падсунуць пад, прасьлізнуцца ў; акунуцца ў, пракрасьціся, усунуць

ὑπο-είκω, эп. = ὑπείκω. //нагу ў чаравік.

ὑπο-ζάκορος, ὁ,ἡ, падсьвятар/ка/.

ὑπο-ζεύγνῡμι, у ярмо запрагаць, запрэгчы; запрагаць; падпарадкаваць /сабе/.

ὑπο-ζύγιον, τό, пад'ярэмны зьвер, цяглы зьвер; носны або абцяжаны зьвер /:вол, конь, мул, асёл/.

ὑποζύγιος, ον, запрэжаны ў ярмо.

ὑπο-ζῡγόω, = ὑποζεύγνυμι.

ὑπόζωμα, ατος, τό, цяжкі пас для падпаясваньня вадаплаву.

ὑπο-ζώννῡμι, падпаясваць, падпіразаць /падперазаць/, - цца; зьвязаць разам; падпаясаць вадаплаў.

ὑπο-θάλπω, падаграваць з-пад нізу а. ўсярэдзіне.

ὑπο-θερμαίνω, крышку падаграваць а. нагрэць: разаὑπό-θερμος, ον, трохі гарачы: 2. ра- //грэцца. загрэты, запалены, заахвочаны.

ὑπόθεσις, εως, ἡ, гіпотэза: тое, што кладзецца пад; палажэньне пад; фундамэнт; 2. тэза, цьверджаньне, дапушчэньне, меркаваньне, здагад; дыскусыйнае пытаньне; 3. навуковае залажэньне а. выходны пункт для па-

ясьненьня або доваду якога-небудзь зьявішча або зьявішчаў, каб апошнія сталіся правам; прадмет дыскусыі.

ὑποθήκη, ἡ, перасьцярога, прапанова, суґэстыя, раеньне, рада; 2. прырачэньне /пры ўмовах/; умова; заклад; гіпатэка.

ὑποθημοσύνη, ἡ, = ὑποθήκη.

ὑπο-θορυβέω, крышку шумець; пачаць рабіць гоман.

ὑπο-θρύπτομαι, быць млявым, слабым.

ὑποθῡμίς, ίδος, ἡ, вялікая гірлянда ношаная на шыі; вялікі вянок.

ὑπο-θωπεύω, лісьлівіць, хваліць, песьціць, песьцiцца; асягнуць што-небудзь пры помачы лісьлівасьці.

ὑπο-θωρήσσομαι, насіць пры сабе аружжа пакрыёма.

ὑπ-οικέω, жыць а. ляжаць унізе, ніжэй ці пад.

ὑπ-οικοδομέω, будаваць пад або ўнізе.

ὑπ-οικουρέω, хавацца ў хаце, дома; 2. быць схаваным.

ὑπο-καθέζομαι, сесьці пад, садзіцца.

ὑπο-κάθημαι, асесьці, асесьціся, асяліцца; быць а. прабываць /на месцы/; ляжаць у падпільнаваньні /ворага/.

ὑπο-καθίζομαι, ляжаць схаваным у засадзе.

ὑπο-καίω, падпаліць, запаліць з-пад нізу.

ὑπο-κάμπτω, згінаць, /са/гнуць, сагнуць пад.

ὑπο-κάρδιος, ον, глыбака ў сэрцы.

ὑπο-καταβαίνω, памалу асьцярожна або далей уніз выходзіць.

ὑπο-κατακλίνω, легчы, класьціся уніз або пад.

ὑπο-κάτημαι, іён. замест ὑποκάθημαι.

ὑπο-κάτω, прысл. унізе, ніжэй.

ὑπό-κειμαι, быць паложаным унізе; ляжаць паднізам схаваным; 2. раіцца.

ὑπο-κηρύσσω, апавяшчаць голасам.

ὑπο-κινέω, крышку а. памалу парушацца, рухацца.

ὑπ-οκλάζω, угінаць калені пад, апушчацца паволі.

ὑπο-κλαίω, яшчэ або пры гэтым плакаць; аплакваць, лямэнтаваць, заводзіць.

ὑπο-κλάω, памалу заламацца.

ὑπο-κλέπτω, спадціха красьці, хітра рабаваць.

ὑποκλίνομαι, класьці, класьціся пад; 2. быць паложаным пад.

ὑπο-κλοπέομαι, /с/хавацца.

ὑπο-κλοπέω, /с/хаваць пад.

ὑπο-κλύζω, змыць з-пад нізу; заліць /вадою/.

ὑπο-κνίζω, неспасьцярожна чухаць; 2. чухацца.

ὑπο-κολακεύω, неспасьцярожна і хітра падлізвацца.

ὑπό-κοπος, ον, крыху змучаны.

ὑπο-κορίζομαι, прыкідвацца дзіцем; па-дзіцячаму гаварыць, баўбатаць.

ὑποκόρισμα, ατος, τό, угаварваньне, пераконваньне; 2. прыгожае імя для нечага брыдкага.

ὑπο-κουρίζομαι, пацешыць а. цешыцца песьняю.
ὑπό-κουφος, ον, крыху лёхкадумны або плыткі.
ὑπο-κρέκω, пяяць сугучна, граць пад акампанімэнт.
ὑπο-κρίνομαι, адказваць, адказаць /на пытаньні/; выкладваць, вылажыць пункт гледжаньня; быць артыстым на сцэне, выконваць ролю.
ὑπό-κρισις, εως, ἡ, адказ; граньне ролі/на сцэне/; гульня або дзеяньне; мастацтва, штука гульні; дэклямацыя; штука прамаўляньня; у сэнсе пераносным: гульня, дайман, пацьвяляньне; хвальш, няшчырасьць; фарызэйства, гіпакрызыя.
ὑποκριτής, ου, ὁ, той, хто адказвае; тлумач; інтэрпрэтатар; той, хто выконвае ролю на сцэне; той, хто прыкідваецца быць тым, чым ня ёсьць; ня шчыры чалавек; гіпакрыты.
ὑποκριτικός, ή, όν, свомы для артыстага на сцэне; здольны ў прамаўляньні.
ὑπο-κρύπτω, хаваць, хавацца пад нечым або пад нізам; трымаць у тайніцы перад некім.
ὑπο-κρώζω, крахтаць.
ὑπο-κύομαι, зайсьці ў цяжарнасьць, забярэменець.
ὑπο-κύπτω, угінацца, згінацца, падпарадкавацца каму-небудзь.
ὑπο-κωμῳδέω, пацьвяляцца, жарты строіць зь н.
ὑπό-κωφος, ον, прыглухаваты.
ὑπο-λαμβάνω, узяць спадсподу; заскочыць зьнічэўку; заняць хутка; схваціць слова наляту і адказаць, прыняць /прапазыку/; зразумець, успрыняць.
ὑπο-λάμπω, сьвяціць пад, зіхацець спадсподу.
ὑπο-λέγω, да гэтага або пры гэтым ці яшчэ сказаць, гаварыць; 2. даць зразумець, паясьніць, падаць да //ведама.
ὑπο-λείβω, зьліць піцьцё ахвяры.
ὑπο-λείπω, пакінуць, пакідаць; пакінуць пасьля сябе; пакінуць лішку; прамахнуцца.
ὑπό-λεπτοσ, ον, шчуплы, дробны, хілкі, далікатны.
ὑπο-λευκαίνω, пабяліць пад сподам, -ομαι, стацца пад сподам белым.
ὑπό-λευκος, ον, белаваты.
ὑπο-λήνιον, τό, пасудзіна пад вінаградным прэсам для падхватваньня сплываючага соку.
ὑπόληψις, εως, ἡ, зразуменьне наляту; хуткі адказ; прыняцьце, успрыняцьце ідэі; думка, апінія; перака- //наньне.
ὑπ-ολίζων, ον, крыху меншы, за малы.
ὑπό-λιθος, ον, крыху каменны, каменны.
ὑπο-λιμπάνω, = ὑπολείπω.
ὑπό-λογος, ὁ, браньне пад увагу, аблічэньне, рахаваньне; спадзяваньне; асьцярожнасьць. //вагу.
ὑπό-λογος, ον, узяты пад увагу; які бярэцца пад у-
ὑπό-λοιπος, ον, пакінуты з-заду; лішні, непатрэбны.

ὑπο-λόχᾱγος, ὁ, малодшы лейтэнант, падлохаґос.
ὑπο-λύριος, ον, пад ліраю.
ὑπο-λύω, разьвязаць у нізе, распутаць; звольніць; пусьціць на волю.
ὑπό-μακρος, ον, барждзэй доўгі, даўгаваты.
ὑπο-μᾰλᾰκίζομαι, крышку зьмякчэць, разьмякнуць; быць разьмяклым.
ὑπο-μᾰλάσσω, = -ττω, зьмякчэць да пэўнае ступені.
ὑπό-μαργος, ον, крыху злосны, раззлошчаны; дурны.
ὑπο-μειδῐάνω, крышку або ветліва ўсьміхацца.
ὑπο-μείων, ον, меней значны, менейупраўнены.
ὑπο-μενετέον, = -ητέον, які мусіць паслухмяным быць, /вытрываць, ацалець/.
ὑπο-μένω, астацца з-заду: астацца дома; 2. ацалець, астацца жывым; вытрываць, зносіць; спаткацца, чакаць, спадзявацца.
ὑπο-μίγνῡμι, зьмяшацца /з людзьмі або сярод людзей/; падыйсьці неспасьцярожна або сакрэтна.
ὑπο-μιμήσκω, успомніць, прыпомніць; прывесьці на //ўспамін.
ὑπό-μισθος, ον, наняты за плату /работнік/.
ὑπο-μνάομαι, сакрэтна заляцацца да жанчыны па-за плячыма яе мужа.
ὑπόμνημα, ατος, τό, = ὑπόμνησις.
ὑπόμνησις, εως, ἡ, успамінаньне, прыпамінаньне, прыводжаньне на памяць; памятаньне; 2. помнік.
ὑπομονή, ἡ, выносьлівасьць, вытрываласьць, вытрыманьне, цярплівасьць, упорыстасьць, стойкасьць.
ὑπό-μωρος, ον, барждзэй нямудры або дурненькі.
ὑπο-ναίω, жыць, кватаравацца пад.
ὑπο-νείφω, = ὑπονίφω.
ὑπο-νέφελος, ον, падхмарамі або воблакамі.
ὑπο-νήιος, ον, ля падножжа гары Νήιον.
ὑπο-νίφω, пра малы сьнег: цярушыць, падаць.
ὑπο-νοέω, думаць сам сабе, затрымлівацца над /пытаньнем/, здагадвацца, уяўляць сабе; падазраваць.
ὑπόνοια, ἡ, здагад, пагляд, уняцьце, суд, падазра- //ваньне.
ὑπονομηδόν, прысл. праз падземныя праходы.
ὑπόνομος, ὁ, падземны праход, канал.
ὑπο-νοσέω, быць хваравітым, недамагаць.
ὑπο-νύσσω, крышку падрамаць, задрамаць.
ὑπο-νυστάζω, кіўнуць, крышку ківаць.
ὑπο-ξενίζω, гаварыць замежным акцэнтам.
ὑπό-ξύλος, ον, з драўляным падсподам; выкананы з драўлянага матэрыялу.
ὑπο-ξύω, крышку саскрэбці або зьдзерці, зьдзіраць.
ὑπο-πάσσω, расьцярушваць пад.
ὑπο-πεινάω, адчуваць голад, хацець есьці.
ὑπόπεμπτος, ον, тайна высланы або як шпіён.
ὑπο-πέμπω, сакрэтна выслаць з дрэнным замерам.

ὑπο-πετάννῦμι, распашырыць пад нізам; пакласьці пад.
ὑπό-πετρος, ον, пад нізам крыху камяністы, з камяністым грунтам; каменны.
ὑποπιάζω, уціскаць, дрэнна абыходзіцца.
ὑπο-πιθηκίζω, прыкідвацца налпаю.
ὑπο-πίμπρημι, падпаліць /спадсподу/.
ὑπο-πίνω, піць памалу, піць і піць, упіцца.
ὑπο-πίπτω, заваліцца, упасьці, кідацца; патануць.
ὑπο-πλάκιος, α, ον, паложаны пад гарою Πλάκος.
ὑπό-πλᾰτυς, υ, пласкаваты або расьцягнуты.
ὑπό-πλεος, ον, даволі поўны.
ὑπο-πλέω, правадаплаў: плысьці блізка каля.
ὑπο-πλήσσω, = -ττω, удырыць зьнізу.
ὑπο-πλώω, = ὑποπλέω.
ὑπο-πόδιον, τό, крэселка пад ногі.
ὑπο-πόλιος, ον, сіваваты, пасівелы.
ὑπο-πορεύομαι, патаёмна ісьці або ехаць.
ὑπο-πρίω, патайком а. глуха скрыгатаць зубамі.
ὑπό-πτερος, ον, аперaны, акрылены.
ὑποπτεύω, здадумвацца, здадумацца; здагадвацца, прадчуваць; падазраваць.
ὑπ-όπτης, ου, ὁ, зайздросьнік.
ὑπο-πτήσσω, хіліцца ў пакоры, упакорвацца, поўзаць; хавацца.
ὕποπτος, ον, падозраны, сумніўны; недаверлівы; спалоханы; зайздросны. //фальц.
ὑπο-πτῦχίς, ίδος, ἡ, зьвяз, злучво, сутык, дотык,
ὑπόπτως, прысл. /за/падозрана; зайздросна.
ὑπό-πυρρος, ον, крыху пачырванелы, чырванавы.
ὑπ-όρνῦμι, выклікаць/злосьць/,прабудзіць /пачуцьцё абурэньня/; сутрасьці; 2. узьняцца /з пратэстам/.
ὑπορ-ράπτω, шыць, сшываць з-паднізу; латаць.
ὑπορ-ρέω, адплываць нізам /долам/; неспасьцярожна плысьці; 2. высьлізнуцца.
ὑπορ-ρήγνῦμαι, прабівацца ўніз; адчыняцца ўніз.
ὑπ-ορρωδέω, крышку баяцца. //вáць.
ὑπ-ορύσσω, = -ττω, падкопваць, падкапаць; падміна-
ὑπόρχημα, τό, гіпорхэма; танцаваньне пад музыку; у грэцкай старажытнасьці род песьні пянай часткаю хо-
ὑπό-σαθρος, ον,крыху цьвілы.//ру пад танец і немы паказ.
ὑπο-σείω, рухаць паволі, варушыць.
ὑπο-σημαίνω, даць знак, падаваць сыгнал.
ὑπο-σῑγάω, быць ціхім перад або падчас.
ὑπο-σιωπάω, мінаць, прайсьці моўчкі.
ὑπο-σκάζω, крыху кульгаць, прыкульгнуць. //нізу/.
ὑπο-σκᾰλεύω, пачаць, пачацца /агонь/ зьнізу /спад-
ὑπο-σκάπτω, капаць пад.
ὑπο-σκελίζω, зьбіць з ног, паваліць, кінуць.
ὑπό-σκῐος, ον, у цяню, у цяньку; зацenены.

ὑπο-σπανίζω, крыху зрабіць, упусьціць, занядбаць.
ὑπο-σπάω, адступіць з-пад, сакрэтна адступіць.
ὑπό-σπανδος, ον, пад умоваю, абясьпечаны ўмоваю.
ὑπο-στάθμη, ἡ, асад /на дне/, фусы, сэдымэнт.
ὑπό-στᾰσις, εως, ἡ, тое, што асядае на дне, асад/ак/; кажная рэч паложаная пад: падпора, аснова, фундамэнт /надзеі ці даверра/; рэзалюцыя; рэчаіснасьць; існасьць; натура.
ὑπο-στᾰχύομαι, расьці паступова; прабівацца ў каласы; гадаваць, гадавацца.
ὑπό-στεγος, ον, пад дахам, у хаце, у доме, у памяшчэньні, у памешканьні.
ὑπο-στέγω, накрываць, хаваць пад.
ὑπο-στέλλω, сьцягваць уніз, спускаць; паменшваць вятругі; цягнуць назад; 2. цягнуцца назад; паддавацца назад.
ὑπο-στενάζω, = ὑποστένω, = ὑποστεναχίζω, ціха або слаба стагнаць, енчыць, уздыхаць; 2. наракаць.
ὑπο-στενᾰχίζω, = ὑποστενάζω.
ὑπο-στένω, = ὑποστενάζω.
ὑπο-στηρίζω, падпіраць, падперці.
ὑποστιγμή, ἡ, /грам./ коска.
ὑπο-στίλβω, крышку пабліскваць, блішчэць, зіхацець.
ὑποστολή, ἡ, маладушша, малавернасьць; страх.
ὑπο-στονᾰχίζω, = ὑποστεναχίζω.
ὑπο-στόρνῡμι, = ὑπο-στρώννῡμι, распаўсюджваць, распаўсюдзіць; пакласьці або распасьцерці пад; 2. распаўсюджвацца.
ὑποστρᾰτηγέω, быць старшым лейтэнантам.
ὑπο-στράτηγος, ὁ, старшы лейтэнант.
ὑπο-στρέφω, завярнуць, павярнуць, закруціць; 2. завярнуцца, павярнуцца; закруціцца.
ὑποστροφή, ἡ, завярненьне, павярненьне, паварот, закручаньне; 2. павярненьне назад, адсупленьне, уцёкі.
ὑπόστρωμα, ατος, τό, подсьцілка, пасьцель, ложа, пасланьне.
ὑπο-στρώννυμι, = ὑποστόρνυμι.
ὑπο-σῡρίζω, = -ίττω, пасьвістваць, сьвістаць.
ὑπο-σύρω, цягнуць пад або ўніз.
ὑπο-σφίγγω, туга прывязаць пад /нізам/.
ὑποσχεσίη, ἡ, прырачэньне, абяцаньне.
ὑποσχέσιον, τό, = ὑπόσχεσις.
ὑπόσχεσις, εως, ἡ, = ὑποσχεσίη.
ὑποτᾰγή, ἡ, падпарадкаваньне, паслухмянасьць.
ὑποτακτῐκός, ή, όν, падпарадкаваны, пастаўлены пад /на службу/.
ὑποτακτῐκός, ἡ, /грам/ злучнік.
ὑποταμνόν, τό, расьліна падрэзваная пад карэньнем для знахарскіх мэтаў; знахарская расьліна.

ὑπο-τάμνω, = ὑποτέμνω.
ὑπο-τἄπάσσω, = -ττω, ушчынаць закалот; каламуціць, непакоіць; парушыць.
ὑπο-ταρβέω, баяцца, палохацца, пужацца.
ὑπο-ταρτάρῐος, ον, які прабывае ўнізе, у Тартару.
ὑπότἄσις, εως, ἡ, /ὑποτείνω/, расьцягненьне, распасьціраньне з-пад.
ὑπο-τάσσω, = -ττω, паставіць або ўмясцовіць пад.
ὑπο-τείνω, расьцягваць, выцягваць з-пад; падкладваць пад.
ὑπο-τειχίζω, будаваць папярэчную сьцяну.
ὑποτείχῐσις, εως, ἡ, папярэчная сьцяна.
ὑπο-τείχισμα, ατος, τό, папярэчная або крыжовая сьцяна. //заплаціць падатак.
ὑπο-τελέω, /за/плаціць, выплаціць, сплаціць доўг;
ὑπο-τελής, ές, забавязаны, падлеглы, падпарадкаваны.
ὑπο-τέμνω, вырэзваць пад нізам /корань/; вырэзваць, абрэзваць.
ὑπο-τίθημι, паставіць пад; палажыць пад; 2. паддацца саманамове; 3. залажыць аснову, фундамэнт; вызначаць прынцыпы для самога сябе; 4. закладваць ґаранцыю; заклясьці гіпатэку; 5. перахоўваць.
ὑπο-τῑμάομαι, прапанаваць малую кару сабе.
ὑπο-τῐτράω, прасьвідраваць навылет уніз.
ὑπο-τονθορίζω, ціхінька журчэць, шапатаць, шалясьцець, гудзець. //адносна некага.
ὑπο-τοπέω, = -εύω, падазраваць, быць сумліўным
ὑπο-τραυλίζω, крышку шапяляць.
ὑπο-τρέμω, трэсьціся ўнізе /у каленях/.
ὑπο-τρέφω, пакрысе неспасьцярожна жывіцца /есьці/.
ὑπο-τρέχω, ніжэй або пад нечым бегчы, бегчы наперадмы або напрасткі.
ὑπο-τρέω, дрыжэць, пужацца, палохацца, баяцца.
ὑπο-τρομέω, крышку дрыжэць /з прычыны страху/.
ὑπό-τρομος, ον, поўны дрыжэньня ад страху.
ὑποτροπή, ἡ, зварот назад, адступленьне, уцёкі.
ὑπότροπος, ον, які ўцякае назад; прыбылы дадому.
ὑπο-τρώγω, есьці пакрыйма.
ὑπο-τύπτω, зьбіць, зваліць удырам а. папхнуўшы.
ὑποτύπωσις, εως, ἡ, адлюстраваньне, адбіцьце, зарысаваньне, наўзор, узор, шаблён.
ὕπ-ουλος, ον, пад рубцом або шрамам; вонкава здаровы, але пад рубцом загноены: пусты, нерэальны.
ὑπ-ουράνῐος, ον, /там/ пад небам; над усенькаю зямлёю; высокі пад неба.
ὑπουργέω, служыць, выконваць службу; памагаць, быць памочным, быць на службе, працаваць; праслужыцца.
ὑπούργημα, ατος, τό, служба, выконваная праца,
ὑπουργία, ἡ, служба, выкананы абавязак. //помач.

ὑπ-ουργός, όν, услужны, ахвочы памагчы, гатовы да службы, гатовы, гатовы да супрацы.
ὑπο-φαίνω, паказаць а. выставіць на сьвятло з-пад.
ὑπό-φαυσις, εως, ἡ, агеньчык, які відзён праз маленькую адтуліну; вузкае адкрыцьце, адтуліна.
ὑπο-φαύσκω, пачынаць сьвяціць, блішчэць.
ὑπο-φέρω, пераносіць туды, выносіць; выводзіць; перасоўваць; 2. зносіць, пераносіць, вытрываць.
ὑπο-φεύγω, уцякаць, уцякчы з-пад, ухіліцца, адыйсьці; падацца назад.
ὑποφητέω, трымаць урад ὑποφήτης'а.
ὑπο-φήτης, ου, ὁ, апавяшчальнік, выкладчык, прадказальнік, прарок; сьвятар, каторы апавяшчае аракул.
ὑπο-φθάνω, сьпяшацца наперад, прыходзіць раней, папярэдзіць, выперадзіць, выпярэджваць; увайсьці раней за іншых;
ὑποφτῆναι інф. ὑποφθάνω.
ὑπο-φθέγγομαι, да гэтага гаварыць, паволі гаварыць; гучэць; 2. дазволіць быць чутым.
ὑπο-φθονέω, зайздросьціць у душы.
ὑπό-φθονος, ον, з зайздросьцю ў душы; зайздросны.
ὑπο-φλέγω, запаліць а. падкласьці жар з-пад нізу.
ὑπό-φονος, ον, сакрэтна забіты.
ὑποφορά, ἡ, довад апраўданьня; 2. дайман, прычына /сваркі/; 3. /за/пярэчаньне; 4. заклік, прыкліканьне.
ὑπο-φραδμοσύνη, ἡ, прапанова, рада, суґэстыя.
ὑπο-φρίσσω, = -ττω, уздрыгвацца /на самую думку/.
ὑπο-φωλεύω, ляжаць сукрытым пад.
ὑπο-φωνέω, далікатна і пацíху клікаць.
ὑπο-χάζομαι, адступаць, адступіць.
ὑπο-χαράττω, закапáць пад гэтым; нацарапаць, адцеміць, //абазначыць.
ὑπο-χάσκω, пазяхаць, зяваць.
ὑπο-χείριος, ον, пад рукою, у руцэ, падкінуты.
ὑπο-χέω, выліваць, выліць пад; рассыпаць, расьцярушыць пад; спрычыніць, унесьці ўклад.
ὑπο-χθόνιος, ον, падземны.
ὑπό-χθων, ονος, ὁ,ἡ, падзямельле, нетры зямлі.
ὑπ-οχλέω, зьнізу адкочваць, звальваць, перакласьці.
ὑπο-χορηγία, ἡ, падпора, падтрымка; помач; 2. паўніня, багацьце, дастатак.
ὕποχος, ον, падданы пад кантролю.
ὑπό-χρεως, ων, задоўжаны; які папаў у даўгі; забавязаны; заклапочаны, затурбаваны.
ὑπο-χρίω, падмазаць; крышку падшмінкавацца.
ὑπόχρυσος, ον, пазалочаны, з золатам; які зьмяшчае ў сабе золата.
ὑπο-χωρέω, ісьці назад; уцякаць; уступіць месца.
ὑπό-ψαμμος, ον, які зьмяшчае пясок пад, пясчаны.
ὑποψία, -ίη, ἡ, падозраньне; зайздрасьць; сумліў.

ὑπόχιος, ον, уважаны за падазранага, пагарджаны, зьненавіджаны.
ὑπτιάζω, перагінацца назад, перахіліць, перахіліцца назад; быць фанабэрыстым.
ὑπτίασμα, ατος, τό, перахіленьне назад; паданьне назад; /за/мардаваньне.
ὕπτιος, α, ον, перахілены назад; выгнуты назад; паложаны на бок; 2. перавернуты.
ὑπτιόω, перакуліць, перавярнуць /дагары нагамі/.
ὑπ-ωθέω, папіхаць, выпіхаць або выкінуць, выкідаць.
ὑπ-ωλένιος, ον, пад пахаю.
ὑπωμοσία, ἡ, у праве: прысяга адлажэньня разгляду справы; заява адкладу справы.
ὑπ-ώπια, τά, дольная частка твару; твар, воблік; як прысл.: у ваблічу.
ὑπωπιάζω, падбіць н. вока; удырыць у твар; пабіць; зьняважыць, /с/крыўдзіць. //шчасьце.
ὑπωπιασμός, ὁ, удыраньне пад вока; 2. гора, бяда,ня-
ὑπώπιον, τό, частка твару пад вачыма; твар, воблік; удыраньне пад вачыма.
ὑπ-ωρεῖα або ὑπ-ωρέα, ἡ, падножжа гораў; абшар ля падножжа гораў.
ὑπ-ωρόφιος, ον, пад дахам, у доме, у хаце, у схове.
ὕρχα, ἡ, гліняная пасудзіна для марынаваньня рыбы, агуркоў...
ὗς, ὁ, ἡ, сьвіньня, парсюк, вяпрук, сьвінча; ὗς ἄγριος, дзікі вяпрук /σῦς/.
ὕσγη, ἡ, расьліна /куст/, зь якога атрымліваецца хварба ὕσγινον.
ὑσγῖνο-βαφής, ές, пахварбаваны на пурпуровы колер.
ὕσγινον, τό, раслінная хварба пурпурнага /пурпуровага/ колеру.
ὑσμίνη, ἡ, бітва, змаганьне, бойка.
ὑσπλαγίς, ίδος, ἡ, = ὕσπληγξ.
ὕσπλαγξ, αγγος, ἡ, = ὕσπληγξ.
ὕσπληγξ, ηγγος, ἡ, шнур спартовы папярок бежні, які кідаўся ўніз на пачатку бегу, старту.
ὕσσωπον, τό, = ὕσσωπος.
ὕσσωπος, ου, ὁ, ἡ, гізоп, малы куст,араматнае лісьцё каторага ўжвалася ў рытуале ачышчэньня.
ὑστάτιος, α, ον, = ὕστατος.
ὕστατος, η, ον, скрайны, апошні, аддалены, высунуты на скраю.
ὑστέρα, -η, ἡ, лона, матчынае лона; 2. жывот.
ὑστερέω, быць з-заду; быць спозьненым, прыйсьці запозна; /с/пазьніцца; прамахнуцца.
ὑστέρημα, ατος, τό, = ὑστέρησις.
ὑστέρησις, εως, ἡ, недахоп, пазбаўленасьць, нястача, беднасьць.

ὑστερίζω, = ὑστερέω. //чарам.
ὑστερό-ποινος, ον, сьледам за, пад вечар, позна ве-
ὕστερος, α, ον, спозьнены; які прыходзіць пасьля таго; пазьнейшы. //чаны.
ὑστερο-φθόρος, ον, зьнішчаны пазьней, позназьніш-
ὑστερό-φωνος, ον, пасьлягучны; які адбіваецца рэ-
ὕστριξ, ῐχος, ὁ, ἡ, вожык, вожыказьвер. //хам.
ὑστρῐχίς, ίδος, ἡ, бізун для караньня нявольнікаў.
ὕφ-αιμος, ον, акрываўлены, крывавы.
ὑφαίνω, ткаць; прасьці; зьвіваць, віць.
ὑφαίρεσις, εως, ἡ, забіраньне з-пад рук; крадзежа.
ὑφ-αιρέω, забіраць, забраць з-пад рук; забраць сабе.
ὕφ-ἄλος,ον, які знаходзіцца пад вадою; падморскі.
ὑφάντης, ου, ὁ, ткач. //кі.
ὑφαντικός, ή, όν, здольны ў ткацкім мастацтве; ткац-
ὑφαντός, ή, όν, сатканы, вытканы.
ὑφ-άπτω, ціхачом а. пакрыёма падпаліць з-паднізу.
ὑφ-αρπάζω, прашмыгнуць, прайсьці, уцякчы неспась-
ὕφασμα, ατος, τό, тканіна, сатканая адзежа.//цярожна.
ὑφ-έλκω, пакрыймя забраць.
ὑφ-έρπω, пакрыймя паўсьці пад.
ὑφ-έσπερος, ον, пад вечар, вечарам. //руга.
ὑφή, ἡ, тканьне; 2. тканіна, тканка, палатно, дзя-
ὑφ-ηγέομαι, ісьці наперадзе, весьці, паказваць дарогу, праводзіць. //ньне; рада, навучаньне.
ὑφήγησις, εως, ἡ, праводжаньне, вядзеньне, кірава-
ὑφηγητήρ, ῆρος, ὁ, правадніk, лідар, кіраўнік.
ὑφηνιοχέω, весьці лейцамі, ехаць за або з-заду.
ὑφ-ηνίοχος, ὁ, калёсьнік або лейцавод на калёсьніцы, падпарадкаваны ваяру.
ὑφ-ήσσων, ον, крышку меншы або маладзейшы. //му.
ὑφ-ιζάνω, сесьці, садзіцца; патануць, упасьці ў я-
ὑφ-ίζω, сесьці, /па/тануць, упасьці ў.
ὑφ-ίημι,пакласьці палажыць або паставіць пад; пасылаць уніз, спускаць, тануць; пасылаць пакрыёма; дазволіць, дапусьціць; паддацца.
ὑφ-ίστημι,пакласьці або паставіць пад; пераказаць, выслаць сакрэтна; падаць /заяву/; прапанаваць /ідэю/; стануць пад; паставіць самога сябе пад; падтрымаць
ὑφόρᾰσις, εως, ἡ, падазрэньне, няпэўнасьць. //атаку.
ὑφ-οράω, -ομαι, з падозраньнем і страхам /і несупакоем/ глядзець або ўзірацца на.
ὑ-φορβός, ὁ, сьвінапас.
ὑφ-ορμέω, стаяць на катвізе /ў порце/.
ὑφ-ορμίζομαι, увайсьці, уваходзіць у порт, легчы на катвізе /пакрыймя/.
ὑφόρμῐσις, ἡ, месца ўваходу для вадаплаваў у порт; стаяньне на катвізе ў порце.
ὕφ-ορμος, ὁ, месца стаяньня на катвізе.

ὕφος, εως, τό, = ὑφή.
ὕφ-υδρος, ον, пад вадою.
ὑφ-αγόρας, ου, ὁ, вялікі губеня, гаварун, хвалько.
ὑφαυχενέω, выцягваць проста шыю; крочыць ганарыста.
ὑφ-αύχην, ενος, з высокаю шыяю; фанабэрысты, ганарысты.
ὑφηγορία, ἡ, высокая /пра/мова, самахвальства.
ὑφηλ-αυχενία. ἡ, нясеньне высоказацертую галаву.
ὑφηλό-κρημνος, ον, з высокімі скаламі або выступамі.
ὑφηλός, ἡ, όν, высокі, узьняты, узьнесены, высокапаложаны, высокаўзьнесены; падняты ўверх.
ὑφηλοφρονέω, імкнуцца да высокіх мэтаў.
ὑφηλό-φρων, ονος, ὁ, ἡ, /чалавек/ шляхэтнага спосабу думаньня, вялікага сэрца, высокае мэты.
ὕφι, эп. прысл. на вышыні, высака, наверсе. //ны.
ὑφί-βᾰτος, ον, які высака ходзіць, высокапастаўле
ὑφί-βρεμέτης, ον, высокагромкі. //жаны.
ὑφί-γέννητος, ον, шляхэтнаўзгадаваны, высокарод-
ὑφί-ζῠγος, ον, які высака пры стырне сядзіць; высака на троне.
ὑφί-θρονος, ον, высокатронны; высокаўзьнесены.
ὑφί-κερως, ων, высокарожны, доўгарожны.
ὑφί-κόμπως, прысл. высокапыхліва.
ὑφί-μέλαθρος, ον, высокапабудаваны.
ὑφί-νεφής, ές, які высака на хмарах прабывае.
ὑφί-πεδος, ον, высокапаложаны.
ὑφί-πέτης, = ὑφιπετής, ον, які высака лунае.
ὑφί-πολις, высокапастаўлены ў месьце.
ὑφί-πυργος, ον, высокавежны, з высокаю вежаю.
ὕφιστος, η, ον, выш. ст. ад ὕφι, найвышэйшы.
ὕφος, εος, τό, вышыня, шчыт, карона; годнасьць.
ὑφόσε, прысл. наўзьверх, уверх, наверх.
ὑφοῦ, прысл. уверх, наверх, наўзьверх.
ὑφόω, уздымацца, узьняцца, ляцець уверх.
ὕφωμα, ατος, τό, вышыня, узьняцьце, уздым; неба.
ὕω, мачыць, узмачыць, паліць дажджом, пасылаць дождж.

Φ

Φ, φ, φῖ, τό, фі, дваццаць першая літара ў грэцкай абэцэдзе; φ' як лік = 500; але ͵φ = 500.000.
φᾶ, дор. і паэт. замест ἔφά, ἄφη.
φάάντατος, η, ον, найясьнейшы, найболей зіхацісты; найболей здольны, вельмі таленавіты, сьветлы.
φάάντερος, α, ον, болей зіхацісты; болей здольны; таленавіты, сьветлы.
φάγέδαινα, ἡ, напухлая скула; 2. сільны голад.
φάγεῖν, есьці, жэрці, пажыраць; наедацца, нажэрціся, напіхацца.

φάγος, ὁ, ненаеда, пражора.
φαέθω, зіхацець, сьвяціць; праменяваць; пушчаць касулі; сьвяціць праменьнямі.
φαέθων, ουσα, ον, = φαεινός. τὰ φαέθοντα, дні; як прысл. дзённа, падзённа.
Φαέθων, οντος, ὁ, Фаэтон або Зіхацісты, Прамяністы, сын Гэліёса і Клімэны; 2. адзін з коней золаку.
φαεινός, ή, όν, зіхацісты, прамяністы, які зіяе; 2. чысты, выразны.
φαείνω, сьвяціць, зіхацець.
φαεννός, όν, = φαεινός.
φαεσί-μβροτος, ον, які пасылае сьвятло сьмяротным, сьвятлодайны.
φαεσ-φορός, όν, які пасылае сьвятло.
φαιδίμοεις, = φαίδιμος, сьветлы, зіхацісты, пышны, прыгожы.
φαιδρόνους, ουν, радасны, жыцьцярадасны, пагодны; пагоднага настрою /розуму - νοῦς/.
φαιδρός, ά, όν, праменны, прамяністы, зіхацісты; радасны, пагодны.
φαιδρῶς, прысл. прыемна, зіхаціста, радасна.
φαιδρότης, ή, яснасьць, зіхацістасьць.
φαιδρόω, асьвятляць, чыніць ясным.
φαιδρύντρια, ή, мыйшчык, чысьціцель.
φαιδρύνω, /а/чысьціць, /вы/мыць; 2. быць ветлівым, прыемным, жыцьцярадасным.
φαιδρ-ωπός, όν, чысты, ясны на выгляд.
φαιλόνης, ου, ὁ, плашч, паліто, хітон.
φαίνεται, гэтак выглядае, гэтак здаецца.
φαινόλης, ου, ὁ, тоўстая верхняя вопратка: паліто, плашч, хітон.
φαινό-μενον, τό, выяўленьне, выкрыцьце, учыненьне ясным або ведамым; пазнаньне; 2. фэномэн, своеасаблівае зьявішча; выняткавая рэч.
φαινόμενος, ον, выняткавы, рэдка спатыканы, фэномэнальны.
φαίνω, выявіць, учыніць відавочным, выставіць на паказ, паказаць, учыніць ясным або ведамым; выкрыць, прыходзіць зьнекуль; здавацца; быць зьяваю; данесьці; абвінаваціць.
φαιός, ά, όν, цёмны, зьмерклы, цьмяны, шэры; пра голас: глыбокі, гулкі.
φαιο-χίτων, ωνος, ὁ, ή, цёмны хітон.
φάκελ/λ/ος, ὁ, зьвязак, вузёл, пакунак, торба.
φακῆ, ή, сачавіца, лінза; сачавічная або лінзавая страва, страва з бобу або з варанае сачавіцы.
φακός, ὁ, = φακῆ.
φαλαγγηδόν, прысл. фалянґамі або радамі.
φαλάγγιον, τό, павук.

φᾰλαγγομαχέω, змагацца супроць фалянґі або ў яе радох біцца.
φᾰλαγγο-μάχης, ου, ὁ, фалянґісты.
φᾰλαγξ, αγγος, ἡ, фалянґа, баёвая лінія або угрупаваньне; у грэцкай старажытнасьці імя даванае агульна цяжка-узброенай пяхоце і, у вапрычоннасьці, кажнай большай баёвай адзінцы, хвармуючай у часе бітвы баёвы строй: шчыльна лінія да лініі прыкрытыя шчытам да шчыту з наежанымі пікамі ў два разы даўжэйшымі ад даўжыні пікаў ворага. Гэтакія натапыраныя пікамі лініі флянкаваліся добра вышкаленай ударнай кавалерыяй. 2. пень дрэва, калода, бэлька, бервяно.
φᾰλαινα, ἡ, кіт; 2. страшыдла, страхоцьце; пудала.
φᾰλάκρα, ἡ, лысіна; 2. лысая галава.
φᾰλακρός, ά, όν, лысы, лысагаловы.
φᾰλανθίας, ου, ὁ, лысы чалавек.
φάλᾰρον, τό, мэталёвая блісчустая пукля; упрыгожаньне каня, хамута.
φᾰλαρός, ά, όν, з упрыгожаным белым мэталёвым грэбенем.
φᾰληριάω, ставацца белым, быць пакрытым пенаю.
Φᾰληρον, τό, Фалярон, заходні атэнскі порт.
φᾰληρός, ά, όν, = φαλαρός.
φαλλός, ὁ, драўляны кол, кол; 2. membrum virile, асабл. фаллос, у постаці мужчынскае часткі як сымбаль ґэнэратыўнае сілы натуры.
φᾰλος, ὁ, узгорак, грэбень гары; мэталёвы грэбень наверсе каскі; хрыбет, чурбан, аслона на шлеме.
φάμα, ἡ, дор. замест φήμη.
φαμί, дор. замест φημί.
φᾰνερός, ά, όν, адкрыты для назіраньня, спасьцярожны, маніфэстацыйны, наяўны; зіхацісты, блішчусты, ясны, пазнавальны; значны, выдатны.
φᾰνερόω, рабіць спасьцярожным або відавочным, да-
φᾰνερῶς, прысл. адкрыта. //водзіць; чыніць ведамым.
φᾰνέρωσις, ἡ, адкрыцьце, маніфэстацыя; чыненьне спасьцярожным.
φᾰνή, ἡ, сьветлы.
φᾱνός, ή, όν, ясны, сьветлы, зіхацісты.
φᾱνός /і πᾱνός/, лямпа, ліхтар/ня/, сьветач.
φαντάζω, -ομαι, /пра/яўляцца, здавацца; стацца зіхацістым; паказацца.
φαντᾰσίᾰ, ἡ, чыненьне спасьцярожным, зьяўленьне; выяўленьне; паказ; у сэнсе філязафічным: сіла розуму; сіла выяўленьня; фантазыя.
φάντασμα, ατος, τό, здань, зьява, зьяўленьне, постаць, ілюзыя, візыя, мроя; фантом.
φανταστῐκός, прыналежны да сілы выяўленьня; фантастычны.

φάος, ους, τό, сьвятло, яснасьць, зіхаценьне, ґлянц; дзеннае сьвятло; сонцасьветласьць; 2. сьветач, ліхтарня; 3. жыцьцё; шчасьце, збаўленьне; 4. збаўца.
φάραγξ, αγγος, ἡ, горны абрыў, прадоньне, вотхлань; даліна.
φἄρόω, гараць, баразьдзіць; пракладваць/разору/.
Φαραώ, ὁ, фараон.
φαρέτρα, -η, ἡ, калчан, зьмяшчальнік на стрэлы.
φἄρετρεών, ῶνος, ὁ, = *φαρέτρα*.
φἄρέτριον, τό, малы зьмяшчальнік на стрэлы. //лы.
φἄρετρο-φόρος, ον, які носіць зьмяшчальнік на стрэ-
Φἄρῖσαῖος, ὁ, сэміцкае слова – значыць: "высартаваны", "сэпаратысты"; вучоны ў пісаньні, фарысэй.//тва.
φαρμἄκάω, цярпець з прычыны атруты; жадаць лякарс-
φαρμἄκεία, ἡ, ужываньне леку ці наркотыку або атруты, шэпту ці загавораў; 2. атручваньне, знахарства, вядзьмарства. //знахар.
φαρμἄκεύς, έως, ὁ, той, хто займаецца атрутамі,
φαρμἄκευτής, ὁ, фармацэўт /фармакеўт/.
φαρμἄκεύτρια, ἡ, знахарка, ведзьма.
φαρμἄκεύω, тасаваць лекі як і іррацыянальныя сродкі лекаваньня; чараваньне, заклінаньне і падобныя.
φαρμἄκία, ἡ, паэт. замест φαρμακεία.
φαρμἄκίς, ίδος, ἡ, знахарка, ведзьма.
φάρμἄκον, τό, лекавыя зёлкі, лек; сіла чараваньня супроць-сродак; таёмны сродак; падрыхтаваная атрута.
φαρμἄκο-ποσία, ἡ, /вы/піцьце леку або атруты; ашаломленьне /з прычыны леку/.
φαρμἄκο-πώλης, ου, ὁ, прадаўца лекаў, аптэкар.
φαρμἄκός, ὁ, ἡ, = φαρμακεύς; той, хто пасьвячае сябе для іншага; 2. казёл адпушчэньня; 3. шэльма, ашуканец, махляр, хлус, круцель.
Φαρνάβ¯ζος, ¯υ, ὁ, Ф¯¯н б¯дзо¯, пэрскі сатрап Меншае Фрыґіі і Бітыніі. //лекі.
φαρμἄκο-τρίβης, ὁ, чалаек, які трэ і прыгатаўляе
φαρμἄκόω, чалавек абдораны сілаю аздараўляньня.
φαρμάσσω, -ττω, лячыць пры помачы лекаў або штучнымі прэпаратамі; 2. чараваць, заклінаць, шаптаць, загаварваць, атручваць.
φᾶρος, τό, вопратка, адзежа, рызьзё, прасьціраддла, радзюга, тканіна; вятруга; плашч; паліто, накідь
Φᾶρος, ἡ, Фарос, у Александрыйскай затоцы востра ведамы са сваe морскае ліхтарні.
φάρος, ὁ, морская ліхтарня.
φάρσεα, πόλις, кварталы /часткі/ места.
φάρσος, εος, τό, адломаны /адарваны/ кусок; частка, адлам; квартал /места/.
φάρυγξ, ἡ, рот, горла; 2. затока; западліна /шчыліна/ ў Зямлі.

φάρω, раскалоць, расшчапіць, распадзяліць на часткі.
φασγᾰνίς, ίδος, ἡ, нож.
φάσγᾰνον, τό, нож, меч.
φασγᾰν-ουργός, όν, выкаваны нож.
φάσηλος, ὁ, пэўнага гатунку фасоля; 2. лёгкае чаўно.
φᾱσῐᾱνός, ὁ, фазан /птушка/.
φάσις, εως, ἡ, абвінавачаньне, данос, чутка.
φάσκω, = φημί, казаць, гаварыць; часта ўжываная хворма: як той казаў, як гэта кажацца...
φασκώλιον, τό, кішэня, капшук.
φάσμα, τό, = φάντασμα, зьява, відзежа, здань, у
φάσσα, ἡ, дзікі голуб. //астр. бачанасьць.
φᾰτίζω, гаварыць, гутарыць, сказаць, выказацца.
φάτις, εως, ἡ, выражаная думка ў хворме: як гэта кажацца, як той казаў, пра яго кажацца...
φάτνη, = πάτνη, ἡ, калыска, карыта.
φᾰτός, ἡ, όν, выказаны, апавешчаны, пададзены да ведама; які можа быць сказаны.
φάττα, ἡ, = φάσσα.
φαυλίζω, не дацэньваць, дрэнна ацэньваць; пагарджаць.
φαῦλον, τό, нічога /у сэнсе малая рэч/; драбніца.
φαῦλος, η, ον, лёгкі, лёгкадумны; годны літасьці; дрэнны, просты; бязвартасны; бедны, неахайны; нядбалы, бяздумны, глупы, дурны.
φαυλότης, ητος, ἡ, дрэннасьць, дрэнныя паводзіны; няпрыдатнасьць, нестараннасьць, слабасьць.
φαύλως, прысл. спакойна лёгкадумна, проста, дрэнна, бедна, бязвартасна, бяздумна, глупа, па-дурному.
φάω, сьвяціць, блішчэць, зіхацець, праменяваць.
φέβομαι, стацца спалоханым, быць на ўцёках; уцякаць са страху.
φέβομαι, = φεβέομαι, спудзіцца на ўцёкі, кінуцца на ўцёкі, уцякаць на лоб на шыю. //ка.
φέγγος, τό, сьвятло, бліск, зіяньне, сьветач, зор-
φέγγω, рабіць ясным /зіхацістым/; зіхацець, блішчэць, зіяць, асьвяціць, сьвяціцца.
φειδίτιον, τό, скромны ашчадны пачастунак /Спарта/.
φείδομαι, ашчаджаць /шанаваць/; быць ашчадным а. скупым; ужываць ашчадна; трымацца здалёк; вылучыцца.
φειδομένως, прысл. ашчадна, скупа.
φειδώ όος і οῦς, ἡ, ашчаднасьць, ашчаджваньне; паўстрыманасьць, паўстрыманьне; сарамяжнасьць.
φειδωλή, = φειδωλία, ἡ, = φειδώ, ашчаднасьць, скупасьць, жмінднасьць.
φειδωλία, ἡ, ашчаднасьць, скупасьць, жмінднасьць.
φειδωλός, ἡ, όν, ашчадны, эканамічны, скупы.
φελλεύς, έως, ὁ, каменны, камяністы /грунт/.
φελλῐνος, η, ον, выкананы з корка.
φέλλιον, τό, каменны грунт.

φελλός, ὁ, коркавае дрэва; коркавая кара; корак.
φενᾱκίζω, змыліць; быць ашуканым; ашукваць, хлусіць; зманьваць. //ства.
φενᾱκισμός, ὁ, ашуканства, зман, хлусьня, махляр-
φέναξ, ακος, ὁ, ашуканец, хлус.
φένω, замардаваць, забіць.
φέρ-ασπις, ιδος, ὁ, ἡ, нясеньне шчыту.
φέρβω, карміць, жывіць; быць кормленым.
φερ-έγγῡος, ον, заложаны /залог/; запэўнены, за-
φερέ-νῑκος, ον, пераможны. //гарантаваны.
φερέ-οικος, ον, гаспадарны.
φερέ-πονος, ον, трывалкі, зацяты, упорысты.
φερέσ-βιος, ον, жыцьцядайны, хлебадайны.
φερε-σσακής, ές, які нясе шчыт; цяжкаазброены. //ду.
φερε-στάφῠλος, ον, які нясе ґронкі сьпелага вінагра-
φέρμα, ατος, τό, цяжар; тое, што радзілася; цяжар або плод улоньня. //жэньне.
φερνή, ἡ, пасаг /жончын/: частка пасагу; выпаса-
Φερσεφόνη, ἡ, = *Περσεφόνη*, = *Κόρη*. //нейшы.
φέρτᾰτος, η, ον, найв.ст. найадважнейшы, найсіль-
φέρτερος, α, ον, выш.ст. адважнейшы, сільнейшы, магутнейшы, лепшы.
φέρω, насіць, несьці /ваду, вопратку/; несьці на сабе; весьці; прынесьці; прынесьці з сабою; 2. зносіць, цярпець /гора/, вытрываць; пусьціцца ў бег; рухацца, ісьці наперад; хутка парушацца, сьпяшацца; бегчы, кінуцца; трапіць у нешта; узяць з сабою.
φεῦ, кліч у горы або ў злосьці: а! о! ай! ой!
φεύγω,уцякаць, уцячы; 2. быць выгнаным.
φεύγω, крычаць, выць, раўці.
φευκτός, όν, ухілены /на бок/, адхілены.
φεῦξις, εως, ἡ, уцёкі, уцяканьне.
φέφᾰλος, ου, ὁ, іскра, жар, гарачы попел.
φεφᾰλόω, абярнуць у попел, спаліць, спаліць дазваньня.
φή і φῆ, як, / ὡς/.
φήγινος, α, ον, дубовы, з дубовага дрэва.
φηγός, ἡ, род дубу, дуб.
φῆληξ, ηκος, ὁ, дзікая фіґа.
φηλητεύω, ашукваць, маніць, зманьваць, падводзіць, ашукаць.
φηλητής, ου, ὁ, = φηλήτης, ου, ὁ, /φηλός/, ашуканец, злодзей.
φηλός, ή, όν, поўны ашуканьня, зладзейскі.
φηλόω, ашукваць, маніць, падстаўляць нагу, красьці.
φήλωμα, ατος, τό, ашуканства, ашуканьне, крадзежа.
φήμη і φάμα, голас зь неба, прарочы голас, апавяшчэньне; голас аракулу; 2. кажны гук або голас; мова, прамова, выражэньне, песьня; пераказ, лягэнда, апа-

вяданьне, казка; 3. чутка, гутарка пра: добрае ці дрэннае; слава, характар, рэпутацыя.
φημί, гаварыць, казаць, сказаць, высказаць, выразіць, апавясьціць, расказаць, падаваць да ведама; 2. /за/пярэчыць, адказаць; хваліцца; 3. утрымліваць пагляд; запэўніць, паясьніць; патакваць, адхіліць, паўстрымліваццa; 4. думаць, разважаць, верыць, мець перакананьне; быць перакананым.
φημίζω, выразіць, -цца; пашыраць чутку.
φῆμις, ῐος, ἡ, паэт. замест φήμη: мова, гаворка, прамова; чутка; рапорт; рэпутацыя.
φήνη, ἡ, сьцярвятнік; грыф.
φήρ, φηρός, ὁ, страшыдла, нелюд, пачвара, дыябал.
φθάνω, прыходзіць раней; папераджаць, папярэдзіць; перавышаць; прадпрыймаць; перагнаць, выперадзіць.
φθαρτός, ή, όν, зьнішчальны, часовы, пераходны, //сьмяротны.
φθέγγομαι, выдаваць тон; уздымаць голас; голасна клікаць, гукаць, разыходзіцца рэхам.
φθέγμα, ατος, τό, гук, голас, мова, язык, гаворка; слова, гавораньне, акцэнт; крык.
φθείρ, ρός, ὁ, вош; 2. сасновая шышка.
φθειρίᾱσις, εως, ἡ, шуканьне вошаў.
φθειριάω, быць вашывым.
φθειροτρᾰγέω, есьці вошы; 2. есьці сасновыя шышкі.
φθείρω, сапсуць; нішчыць, сапхнуць у няшчасьце.
φθερσῐ-γενής, ές, родазьнішчальны, сям'язьнішчальны.
Φθία, ἡ, Фтыя, акруга ў Тэссаліі.
Φθιάς, ᾰ́δος, ἡ, фтыйская жанчына.
φθίνασμα, ατος, τό, зьменшаньне, паменшаньне, занярад.
φθῐνοπωρῐνός, ή, όν, восеньскі, познавосеньскі.
φθιν-όπωρον, τό, апошняя частка ὀπώρα або час пасьля ὀπώρα, позная восень, позная пара́.
φθίνω, /пра/мінаць, шчазаць; адняць, закінуць; прапасьці, заняпасьці.
φθῑσ-ήνωρ, ορος, чалавеказьнішчальны, нішчыцель.
φθῐσῐκός, сухотны.
φθῑσίμ-βροτος, ον, чалавеказьнішчальны.
φθίσις, εως, ἡ, заніканьне, шчазаньне; сухоты.
φθίω, = φθίνω.
φθογγή, -ά, ἡ = φθογγός, ὁ, тон, гук, голас, шум, сьпеў; голас, кліч, гуканьне; гутарка, мова.
φθογγός, ὁ, голас.
φθονερός, ά, όν, завідны; 2. зайздросны.
φθονερῶς, прысл. завідна; 2. зайздросна.
φθονέω, завідаваць; 2. зайздросьціць. [Пол.IX,580a].
φθόνησις, εως, ἡ, завіднасьць; 2. зайздрасьць.
φθόνος, ὁ, завіднасьць, нядобразычлівасьць; зайздрасьць.
φθορά, маральны заняпад, гніль; 2. зьнішчэньне, руіна; 3. сьмерць.

φθόρος, ὁ, зьнішчэньне, разбурэньне; зруйнаваньне, руіны; 2. зараза, мор.
φιάλη, ἡ, чараватая або глыбокая чаша; плоская чара: чара да піцьця або для лібацыі; урна.
φιᾰρός, ά, όν, блішчусты, юнацка-малады.
φῐλ-άβουλος, ον, свавольны, бязмысны, капрызны, //нясталы.
φῐλ-άγᾰθος, ον, міласэрная дабрыня.
φῐλ-άγλαος, ον, які любіць пышнасьць.
φῐλ-άγραυλος, ον, які захопліваецца па-заместавым жыцьцём.
φίλ-ᾰγρος, ον, = φῐλάγραυλος.
φῐλαδελφία, ἡ, братняя любоў.
φῐλ-άδελφος, ον, які любіць брата, сястру.
φῐλ-ᾰθήναιος, ον, які любіць атэнцаў.
φῐλ-αίακτος, ον, які любіць плакаць, выць.
φῐλ-αιδήμων, ον, які любіць памяркоўнасьць.
φῐλ-αίμᾰτος, ον, прагны крыві. //змамоўны.
φῐλα-αίτος, ον, які любіць наракаць, прыдзірлівы,
φῐλ-άκρᾱτος, = -άκρητος, ον, ахвочы да чыстага /неразьведзенага з вадою/ віна.
φῐλο-ᾰλέξανδρος, прыяцель Аляксандра.
φῐλ-ᾰλήθης, ον, праўдалюбны, які любіць праўду.
φῐλ-αναγνώστης, ου, ὁ, прыяцель чытаньня, пазнава- //ньня.
φίλ-ανδρος, ον, якая любіць нечыяга мужа.
φῐλανθρωπεύω, быць прыяцелем людзей або людзкасьці; паступаць па-людзку; абыходзіцца ласкава.
φῐλανθρωπία, ἡ, любоў да людзкасьці, добразычлівасьць, шляхэтнасьць, далікатнасьць, міласэрнасьць.
φῐλ-άνθρωπος, ον, філянтрапічны, поўны любові да людзей, адкрытага сэрца, людзкі.
φιλανθρώπως, прысл. па-людзку, далікатна.
φῐλ-αοιδός, όν, які любіць сьпеў.
φῐλαπεχθημοσύνη, ἡ, ахвочасьць або схільнасьць да сваркі; ненавіснасьць.
φῐλ-ᾰπεχθήμων, ον, прыдзірлівы, зачэпны, сваркавы, ненавісны, варожы, няпрыхільны.
φῐλ-απόδημος, ον, ахвочы падарожнічаць.
φιλαργῠρία, ἡ, любоў грошый, прагны да грошай.
φῐλ-άργῠρος, ον, прагны грошай, скупы, жміндны.
φῐλαρχέω, імкнуцца да панаваньня, хацець панаваць; дамагацца ўрадавага становішча.
φῐλαρχία, ἡ, прагнасьць да панаваньня, да ўлады.
φίλ-αρχος, ον, прагны панаваньня, улады.
φίλ-αυτος, ον, самалюбны.
φῐλ-ελεύθερος, ον, свабодалюбны.
φῐλ-ελεύθερος, τό, свабодалюбнасьць. //каў.
φῐλ-έλλην, ηνος, ὁ, ἡ, прыяцель гэльленаў або грэ-
φῐλ-ένδοξος, ον, славалюбны, эгоістычны.
φῐλ-έννῡχος, ον, які любіць ноч.

φῐλεργέω, ахвочы, старанны ў працы. //наньні.
φῐλεργία, ἡ, любоў да працы, стараннасьць у выка-
φῐλ-εργός, όν, працавіты, старанны.
φῐλεταιρία, ἡ, сяброўскасьць.
φῐλ-έταιρος, ον, сяброўскі.
φιλ-εύτακτος, ον, схільны да парадку, апратны.
φῐλέω, любіць; пас.хв. быць любімым; абыходзіцца далікатна, ветліва, прыхільна; праяўляць пашану; вітаць, радасна прымаць гасьцей; быць сяброўскім; быць ахвочым у выкананьні; праяўляць любоў.
φίλη, ἡ, сяброўка, каханая; 2. жонка, сужаніца; 3. хатняя дапаможніца.
φῐληδέω, быць здаволеным зь я.-н. знаходкі; любіць прыемнасьць.
φῐλ-ηδής, ές, які любіць прыемнасьць.
φῐληδία, ἡ, далікатнасьць, любоў, прыемнасьць.
φῐληδονία, ἡ, ахвочасьць прыемнасьці.
φῐλ-ήδονος, ον, ахвочы да прыемнасьці, які любіць прыемнасьць.
φῐληκοΐα, ἡ, любоў быць чутым /у дыскусьі/.
φῐλ-ήκοος, ον, ахвочы слухаць /дыскусыю/або прыслухвацца.
φίλημα, ατος, τό, /па/цалунак; ласка.
φῐλημάτιον, τό, пацалунак.
φῐλημοσύνη, ἡ, ласкавасьць, сяброўскасьць.
φῐλ-ήνιος, ον, паслухмяны.
φῐλήτωρ, ορος, ὁ, любоўнік, каханы.
φῐλία, ἡ, любоў, паважаньне, сяброўства; прыхільнасьць, ветлівасьць.
φῐλικός, ή, όν, прыналежны да любові, сяброўскі.
φῐλικῶς, прысл. пасяброўску, прыхільна.
φίλιος, α, ον, сяброўскі, прыяцельскі.
φῐλιππίζω, філіппізаваць або быць на баку Філіппа /караля?/; быць на баку партыі.
Φίλιπποι, αἱ, Філіппы, места ў Трацыі.
φῐλ-ιππος, ον, які любіць коні.
Φίλ-ιππος, ὁ, часта спатыкане мужчынскае імя; у вапр. імя македонскага караля.
φῐλίτιον, τό, = φειδίτιον, сяброўскі пачастунак.
φῐλίως, прысл. пасяброўску.
φῐλο-βᾰσῐλεύς, εως, ὁ, прыяцель караля.
φῐλό-γαιος, ον, які любіць зямлю.
φῐλο-γέλοιος, ον, які любіць жарты /пасьмяяцца/ або ахвотны да жартаў.
φιλό-γελως, ωτος, ὁ,ἡ, жартаўнік.
φῐλογεωργία, ἡ, любоў да земляробскае працы, любоў да жыцьця па-за местам.
φῐλο-γεωργός, όν, які любіць селянскае жыцьцё, працу.
φῐλογυμναστέω, любіць фізычныя практыкаваньні.

φῖλο-γυμναστής, οῦ, ὁ, прыяцель, аматар ґімнастычных або фізычных практыкаваньняў.
φῖλογυμναστία, ἡ, любоў да фізычных практыкаваньняў.
φῖλογυμναστῐκός, η, ον, выґімнастыкаваны; - ὁ, ґімнаст.
φῖλο-γύνεια, -γυνία, ἡ, філёґінэя, надмерная любоў да жанчын, бабніцтва. //бабнік.
φῖλο-γύνης, ου, ὁ, той, хто надмерна любіць жанчын,
φῖλό-δενδρος, ον, дрэвалюб; які любіць дрэвы.
φῖλο-δέσποτος, ον, які любіць свайго пана; улеглы.
φῖλό-δημος, ον, які любіць просты народ а. людзей.
φῖλο-δίκαιος, ον, які любіць справядлівасьць.
φῖλοδικέω, быць прыхільнікам права, судаўніцтва, справядлівасьці.
φῖλό-δικος, ον, які любіць судзіцца.
φῖλοδοξέω, шукаць славы, імкнуцца да славы.
φῖλό-δοξος, ον, які любіць гонары або славу.
φῖλό-δωρος, ον, шчодры.
φῖλόδωρως, прысл. шчодра.
φῖλο-εργός, όν, працалюбны, ахвочы да працы.
φῖλό-ζῳος, ον, які любіць жыцьцё, праглы жыцьця; 2. трусьлівы.
φῖλο-θεάμων, ον, прагны тэатральных гледзішчаў.
φῖλό-θεος, ον, богалюбны, пабожны.
φῖλοθηρία, ἡ, аматар паляваньня, гонкі зьвера.
φῖλό-θηρος, ον, ахвочы да паляваньня.
φῖλο-θύτης, ου, ὁ, ахвочы да спажываньня ахвярнае яды.
φῖλ-οίκειος, ον, які любіць сваіх хатніх, сваякоў.
φῖλ-οικτίρμων, ον, спачувальны, схільны да наракаңьня.
φῖλ-οίκτιστος, ον, = φίλοικτος.
φίλ-οικτος, ον, які будзіць жаль, спаўчуваньне; схільны да лямэнтаваньня.
φῖλοινία, ἡ, любоў да віна.
φίλ-οινος, ον, ахвочы да віна. //вага.
φῖλό-καινος, ον, які любіць новае, імкнецца да но-
φῖλοκαλέω, любіць прыгожае, шляхэтнае; выраблядь смак да чыстага.
φῖλό-κᾰλος, ον, які любіць прыгожае, добрае; са смакам для прыгожага выгляду; які любіць гонары.
φῖλο-καμπτής, ές, лёгказгінаны, гібкі.
φῖλο-καρποφόρος, ον, які прыносіць багаты плён.
φῖλοκέρδεια, ἡ, любоў а. прага да профіту.
φῖλοκερδέω, быць праглым да заработку ў гандлю.
φῖλο-κερδής, ές, прагны да профіту.
φῖλο-κέρτομος, ον, які любіць пацьвяляцца.
φῖλο-κίνδῡνος, ον, які любіць небясьпеку, прыгоды.
φῖλοκοσμιά, ἡ, любоў да заможнасьці, бліску.

φῐλο-κτέᾰνος, ον, прагны, жміндны, скупы; прагны да нажывы.

φῐλο-κῡδής, ές, славалюбны; які любіць хваліцца.

φῐλο-κῡνηγέτης, ου, ὁ, аматар паляваньня, ловаў, нагонкі.

φῐλό-κωμος, ον, які любіць забавы, гульні.

φῐλο-λάκων, ωνος, ὁ, сымпатык лякедаймонцаў або спартанцаў.

φῐλολογέω, весьці навуковыя размовы а. дыскусыі.

φῐλολογία, ἡ, любоў да дыскусыі; любоў да навукі і літаратуры; вывучаньне, студыяваньне мовы і гісторыі; філялёгія.

φῐλό-λογος, ον, які любіць словы, навуковыя гутаркі; вучоны.

φῐλόλογος, ὁ, студэнт мовы і гісторыі, вучоны чалавек, чалавек навукі; філялёг. //ны.

φῐλο-λοίδορος, ον, пагардлівы, зламоўны, пашквіль-

φῐλομαθέω, будавацца навукова, студыяваць, вучыцца.

φῐλο-μᾰθής, ές, зайздросны да навукі, да пазнаньня; прагны да пранінаньня, ахвочы да досьледу.

φῐλομᾰθής, ὁ, філямат, любіцель навукі і веды; [філяматы ў Вільні, 1817-1824].

φῐλομᾰθίᾱ, ἡ, любоў да навукі, прага да пазнаньня.

φῐλό-μαντις, εως, ὁ, прыяцель прадказаньня, праракаваньня.

φῐλό-μαστος, ον, які любіць ссаць матчыныя грудзі.

φῐλομᾰχέω, быць ахвочым змагацца, біцца.

φῐλό-μᾰχος, ον, ахвочы да бою, змаганьня.

φῐλ-όμβρος, ον, = φῐλ-όμβριος, ον, які любіць буру з дажджом.

φῐλομήλα, -λη, ἡ, філёмэля або салавей, названы гэтак ад імя Φιλομήλη, дачкі атэнскага караля Пандіёна, якая паводля старавечнага пераказу сталася са-

φῐλομηλειος, α, ον, салаўіны. //лаўём.

φῐλο-μήτωρ, ορος, ὁ, ἡ, той, хто любіць сваю маці.

φῐλο-μμειδής, ές, сьмехалюбны.

φῐλό-μολπος, ον, які любіць танец і песьню.

φῐλομουσέω, любіць музы.

φῐλομουσία, ἡ, любоў да музаў.

φῐλό-μουσος, ον, які любіць мастацтвы музаў і асабл. паэзыю ці музыку.

φῐλόμῡθος, ον, які любіць міты або казкі.

φῐλό-μωμος, ον, схільны да папроку і ўпіканьня.

φῐλονεικέω, = φιλονικέω, быць ахвочым да сваркі, быць задзіракам /задзіраю/; 2. сварыцца зь н.

φῐλονεικία, ἡ, схільчасьць да сваркі; 2. імкненьне да пяршынства.

φῐλό-νεικος, = φῐλόνικος, ον, які імкнецца да перамогі /у гутарцы/, да пяршынства.

φλονῑκέω, імкнуцца да перамогі.
φῐλονῑκία, ἡ, імкненьне да перамогі.
φῐλόνικος, ον, які імкнецца да...
φῐλό-ξεινος, ον, = φιλόξενος.
φῐλο-ξενίᾱ, ἡ, гасьціннасьць /дому/.
φῐλό-ξενος, ον, гасьцінны. //хлапцоў.
φῐλό-παις, -παιδος, які любіць дзяцей, любіць
φῐλο-πᾱτρία, ἡ, любоў бацькаўшчыны.
φῐλό-πᾱτρις, ιδος, які любіць сваю бацькаўшчыну.
φῐλό-πλοος, ον, які любіць мора а. плаваць на моры.
φῐλ-όπλος, ον, які любіць ваеннае аружжа.
φῐλοπλουτία, ἡ, любоў да багацьця.
φῐλό-πλουτος, ον, які любіць багацьце і імкнецца да яго. //ва.
φῐλο-ποιητής, οῦ, ὁ, прыяцель паэтычнага мастацт-
φῐλο-πόλεμος, ον, ваенна-настроены; які любіць змагацца.
φῐλόπολις, ιδος, які любіць сваю бацькаўшчыну, патрыятычны.
φῐλο-πολίτης, ου, які любіць сваіх суродзічаў.
φῐλοπονέω, любіць працу, работу, быць працавітым, быць стараннымж; старацца.
φῐλοπονηρία, ἡ, любоў дрэнных людзей.
φῐλο-πόνηρος, ον, які любіць дрэнных людзей або дрэннасьць.
φῐλοπονία, ἡ, любоў да працы; працавітасьць, стараннасьць, запал да працы.
φῐλό-πονος, ον, які любіць працу, старанны.
φῐλοποσία, ἡ, схільнасьць піць, любоў да віна.
φῐλο-πότης, ου, які аддаецца піцьцю.
φῐλοπρογμοσύνη, ἡ, /шмат/працавітасьць, праца без адпачынку; адсутнасьць пачуцьця змучанасьці.
φῐλοπροσηγορία, ἡ, сяброўскасьць, ветлівасьць.
φῐλο-προσήγορος, ον, які любіць гаварыць зь людзьмі, сяброўскі, ветлівы.
φῐλο-πρωτεύω, хацець або імкнуцца быць першым, хацець быць перадавым.
φῐλο-πτόλεμος, ον, = φιλοπόλεμος. //праўднасьці.
φῐλ-όρθιος, ον, які любіць тое, што адказвае за-
φῐλ-ορνῑθία, ἡ, любоў да птушак.
φίλορνις, ῑθος, ὁ, ἡ, далікатнасьць праяўленая да птушак.
φῐλ-ορχήμων, ον, ахвочы да танцу.
φῐλο-ρωμαῖος, ον, прыхільны да рымлянаў.
φίλος, η, ον, /наш/ уласны, любы, дарагі, вартасны, прыемны, пажаданы. //ханы.
φίλος, ὁ, сябра, прыяцель, таварыш; любы, муж, ка-
φῐλό-σῑτος, ον, ахвотна і прыемна спажываны.
φῐλοσοφέω, любіць мудрасьць або шукаць яе; быць

любіцелем веды /ведаў/, імкнуцца стацца мудрым; імкнуцца да навучанасьці або ўзрастаць духова; быць філёзафам; весьці філязафічныя гутаркі; філязафаваць.
φιλοσοφία, ἡ, любоў да мудрасьці і веды; нахіл да пошукаў у галіне навукі; сыстэматычнае апрацоўваньне прадмету /тэмы/; навуковы досьлед; шуканьне праўды, фактаў; стан духовага прабуджэньня; - філязофія; ἡ φιλοσοφία περὶ ἀλήθειάν ἐστι, філязофія займаецца праўдаю.
φιλόσοφος, ὁ, філёзаф, чалавек, каторы любіць мудрасьць або веды; студэнт праўды; той, хто дыскутуе прадмет навукова; Пітаґорас першы назваў сябе φιλό-
φιλοσόφως, прысл. філязафічна. //σοφος.
φιλο-σπῆλυγξ, υγγος, ὁ, ἡ, той, хто любіць жыць у ґроце або ў спэлюнґу. //катнасьць.
φιλοστοργία, ἡ, далікатная і цёплая любоў; далі-
φιλό-στοογος, ον, далікатны ў любові.
φιλο-στρατιώτης, ου, ὁ, сябра-жаўнер.
φιλο-σώματος, ον, які любіць цела; зьмысловы.
φιλοτάσιος, α, ον, = φιλοτήσιος, прыналежны да любові а. сяброўства; сяброўскі, поўны любові.
φιλοτιμέομαι, мець любоў гонару, мець гордасьць; уважаць нешта як справу гонару; быць куражлівым.
φιλοτιμία, ἡ, любоў гонару або адзначэньня; амбіцыя, гордасьць.
φιλό-τιμος, ον, які любіць гонары, адзначэньні; ганарысты.
φιλοττάριον, τό, памянш.: /маленькі/ коцік, коцічак; даражэнькі.
φιλο-τύραννος, ον, тыраналюбны; які любіць тырана.
φιλό-φθογγος, ον, які любіць крык, шум. //ру.
φιλό-φιλος, ον, які любіць свайго прыяцеля, сяб-
φιλο-φρονέομαι, абыходзіцца або ўступаць у дачыненьні ветліва, добразычліва; праяўляць ветлівасьць.
φιλοφροσύνη, ἡ, сяброўскі настрой, добразычлівасьць, прыяцельскасьць, сяброўскасьць, любоў.
φιλοφρόσυνος, η, ον, = φιλόφρων.
φιλό-φρων, ον, далікатна ўсуадношаны; сяброўскі, дабраўсуадношаны, ветлівы.
φιλο-χορευτής, οῦ, ὁ, прыяцель або прыхільнік харальнага танцу.
φιλό-χορος, ον, які любіць хор а. харальны танец.
φιλοχρηματέω, любіць грошы, быць прагавітым, скупым, жміндаю.
φιλοχρηματία, ἡ, прага, любоў да грошай; жміндасьць, скупасьць.
φιλο-χρήματος, ον, які любіць грошы, скупы, прагавіты, жміндны. //чэснасьць.
φιλό-χρηστος, ον, які любіць дабрыню, прыгожасьць,

φῐλό-χριστος, ον, хрысталюбівы, які любіць Хрыста.
φῐλό-χρῡσος, ον, прагавіты на золата.
φῐλοχωρέω, хацець затрымацца на дадзеным месцы; затрымацца зь н. прычыны.
φῐλοχωρία, ἡ, прывязанасьць да дадзенага месца.
φῐλό-χωρος, ον, які любіць дадзеную мясцовасьць.
φῐλο-ψευδής, ές, ахвочы хлусіць, які любіць хлусьню.
φῐλό-ψογος, ον, які любіць ганіць а. лаяць н.
φῐλοψῡχέω, любіць сваё жыцьцё, чапляцца за жыцьцё; быць спалоханым або трусам.
φῐλοψῡχία, ἡ, -η, ἡ, дрыжэньне за жыцьцё, трусасьць.
φῐλό-ψῡχος, ον, які любіць за шмат сваё жыцьцё, безадважны.
φίλτᾰτος, ον, дарагі, даражэнькі, любы.
φίλτερος, α, ον, = φίλτᾰτοσ.
φίλτρον, τό, сродак, які будзіць да любові, любчык.
φίλ-υμνος, ον, які любіць песьні.
φίλ-υπνος, ον, які любіць спаць.
φῐλύρα, -η, ἡ, ліпа, ліпавае дрэва; лыка.
φῐλύρῐνος, η, ον, зь ліпы, зь ліпавага дрэва; сьветлы як ліпавае дрэва.
φῐλ-ῳδός, ον, які любіць песьню або пяяць яе.
φίλως, прысл. пасяброўску, далікатна.
φῑμός, ὁ, наморднік.
φῑμόω, закрыць морду; запхаць, сьцішыць, быць ціхім.
φῑτρός, ὁ, пень дрэва, калода, бервяно.
φῑτῠ, τό, сьцісн. для φίτυμα.
φίτῡμα, ατος, τό, прарастак, атожылак; сын.
φῑτῠ-ποιμήν, ένος, ὁ, агароднік.
φῑτύω, гадаваць, расьціць, разводзіць расьліну.
φλαττοθραττοφχαττόθρατ, камічнае павязаньне словаў у Арыстофанэса, якое высьмейвае харавую песьню бяз сэнсу.
φλαῦρος, α, ον,= φαῦλος.
φλαυρότης, ητος, ἡ, = φαυλότης.
φλαυρουργός, όν, які дрэнна працуе; просты, дрэнны работнік/.
φλαύρως, прысл. дрэнна, проста.
φλάω, = θλάω, расьціснуць, раздушыць, зьмяжджыць.
φλεγέθω, = φλέγω.
φλέγμα, ατος, τό, полымя, агонь, жара; у мэд. запаленьне, гарачка; флеґма, сьлізь, макрота.
φλεγμαίνω, запаліцца, успыхнуць; быць нагрэтым; быць узбударажаным; напухнуць.
φλεγμᾰτώδης, ες, запальны; 2. гнойны, загноены.
φλεγμονή, ἡ, агонь, жара, пал; 2. запаленьне, пухліна, скула.
φλεγύας, ου, ὁ, род сьцярвятніка, хіжака ці арла.
φλέγω, успламяніцца, разгарэцца агнём; запаліць, паліць, запаліць.
φλέδων, ονος, ὁ, = φλεδών, ῶνος, ὁ, баўбатун.
φλέψ, φλεβός, ἡ, жыла, вена, крываносны канал; крыніца; /мэд.: флебіціс/.

φλέω, уздымацца, напаўняцца, пераліваццa, пераліць, хлынуць.
φληνάφάω, бязмысна гутарыць, баўбатаць.
φλήνάφος, ὁ, парожная гутарка, пераліваньне з пус-
φλῖά, ἡ, пер. у м.л.: вушак дзьвераў.//тога ў парожнае.
φλῖή, = φλῖά, ἡ.
φλόγεος, α, ον, у полымі, у вагні; які пылае.
φλογυρός, ά, όν, = φλόγεος.
φλογίζω, падпаліць, спаліць. //рыць.
φλόγῐνος, η, ον, у полымі, агнёвы, агнявы; які га-
φλογιστός, ή, όν, падпалены, у полымі, спалены.
φλογμός, ὁ, пажар; полымя; жара.
φλογ-ώδης, ες, агнены, агнёвы, распалены, гарачы.
φλογ-ωπός, όν, агнёвы, які дыша агнём.
φλόγωσις, εως, ἡ, палячая жара, жар.
φλοιός, ὁ, дрэвавая кара; 2. лыка, луб.
φλοῖσβος, ὁ, шум, гук, крык, грукат; роў хваляў.
φλόξ, φλογός, ἡ, пажар, полымя.
φλυᾱρέω, чаўпці, гаварыць парожна, пляткаваць, пераліваць з пустога ў парожнае. //ва.
φλυᾱρία, ἡ, глупая гутарка, чаўпня; недарэчная мо-
φλύᾱρος, ὁ, чаўпня, недарэчная мова.
φλύκταινα, ἡ, прышч, прышчык, карбункул, скула.
φλύος, τό, = φλυαρία. //выразна.
φλύω, біць ключом, прабівацца; гаварыць хутка і ня-
φοβέομαι, /с/палохацца, /с/пужацца; быць у жаху; баяцца; уцякаць са страху.
φοβερός, ά, όν, страшны, які выклікае страх, страшэнны, жахлівы.
φοβερῶς, прысл. страшна.
φοβέ-στρᾰτος, ἡ, страх /сярод жаўнераў/, паніка.
φοβέω, палохаць, надаць страху; спалохаць, спудзіць; 2. пужлівым стацца, палохацца, баяцца, пужацца.
φοβή, ἡ, доўгасплываючыя валасы; лёканы; 2. грыва; 3. атожылак.
φόβημα, ατος, τό, страх, жах; аб'ект страху.
φοβητός, страшны, небясьпечны.
φόβητρον, τό, аб'ект страху, пужала, страх.
φόβος, ὁ, страх, жах, боязь, спуд; тэрор; 2. уцёкі /з прычыны страху/; сэнсацыя страху.
φοιβάζω, чысьціць, ачысьціць, вычысьціць.
φοιβάω, = φοιβάζω.
φοῖβος, ον, чысты, зіхацісты, праменны.
Φοῖβος, ὁ, Праменны, Зіхацісты, Сонечны - эпітэты
φοινήεις, εσσα, εν, крывава-чырвоны. //Апольлёна.
φοινίκεος, α, ον, пурпурнага колеру.
Φοινίκη, ἡ, Фэніцыя.
φοινῑκήϊος, η, ον, адносіцца да пальмавага або

дактылевага дрэва; – οἶνος, пальмавае віно.
Φοινῑκικός, ή, όν, фэніцкі, пуніцкі, картагінскі.
φοινίκῐνος, ον, = φοινικήϊος, з пальмавага дрэва.
φοινῑκίς, ίδος, ή, чырвоная а. пурпурная вопратка; чырвоны плашч /у Спарце/; чырвоны сьцяг на моры.
φοινῑκιστής, οῦ, ὁ, чырвоная вопратка ношаная ў Пэрсыі вышэйшымі ўрадоўцамі.
φοινῑκο-βατέω, узлазіць на пальму.
φοινῑκο-γενής, ές, фэніцкага паходжаньня.
φοινῑκό-κροκος, ον, з пурпурнае шэрсьці, памалёваны на пурпурны колер.
φοινῑκό-πεζα, паэт., жан.р.: чырвонаногая.
Φοῖνιξ, ῑκος, ὁ, фэніцыянін.
φοινῖξ, ῑκος, пурпурна-чырвоны, цёмна-чырвоны.
φοῖνιξ, ῑκος, ὁ, пурпур, пурпурная хварба; 2. дактыльная пальма; пальма; 3. птушка фэнікс.
φοίνιος, α, ον, крывавачырвоны: заплямлены крывёю, крывавы.
Φοίνισσα, ή, фэніцкая жанчына, фэніцыянка.
φοινίσσω, /па/чырванець, зрабіць чырвоным; памаляваць а. /па/хварбаваць начырвона.
φοινός, ή, όν, крывава-чырвоны, паплямлены крывёю, крывавы.
φοιτάς, ίδος, ή, спацыруючая або блукаючая жанчына, неспакойная жанчына.
φοιτάω, хадзіць туды і назад, неспакойна хадзіць, ісьці; сьпяшацца некуды.
φοίτησις, εως, ή, сталае ходжаньне туды і сюды; 2. ходжаньне або адведваньне школы.
φοιτητήρ, ῆρος, ὁ, той, хто ходзіць або прыходхіць рэгулярна; той, хто ходзіць стала ў школу: вучань, студэнт.
φοιτίζω, паэт. замест φοιτάω.
φοῖτος, ὁ, ходжаньне навакол, блуканьне.
φολκός,, ή, όν, крываногі.
φόλλις, εως, ή, манэта; 2. капшук.
φονάω, быць прагным крыві, схільны да забойства.
φόνευμα, ατος, τό, тое, што мае быць зарэзана на ахвяру, ахвяра. //заць.
φονεύω, быць забойцам; 2. мардаваць, забіваць, рэ-
φονή, ή, забойства, забіцьце. //ві.
φονικός, ή, όν, схільны да забойства, прагны кры-
φόνιος, α, ον, крывавы, з крыві.
φονολιβής, ές, які ацякае крывёю.
φόνος, ὁ, мардаваньне, забойства, забіцьце; разьня.
φόνος, ὁ, масса, глыба, ком, куча.
φορά, ή, прыношаньне /плоду/; нясеньне, прынясеньне; 2. плата грошай; 3. роджаньне, прыводжаньне на сьвет; 4. нараджэньне, пачатак; 5. рух; 6. плод.

φορβάς, άδος, ὁ, ἡ, даваньне пашы, кармленьне; пасьвіньне на пашы а. на выгане.

φορβεία, ἡ, трымальнік: рэмень, пры помачы якога конь прывязваецца да ясьляў, карыта; 2. раменная павязка на вусны і шчокі флейцістага.

φορβή, ἡ, паша, корм, правіянт.

φοβεῖον, τό, ручныя двухкалёсныя насілкі а. возік; крэсла на калёсах; пальлянкін /Індыя, Кітай/, з лац. лектыка.

φορεύς, έως, ὁ, разносчык, носьбіт.

φορέω, насіць або несьці стала /аружжа, завушніцы і ін./; насіць на сабе або пры сабе.

φορηδόν, прысл. звычайна.

φόρημα, ατος, τό, цяжар, ноша; 2. упрыгожаньне: залатыя вырабы, дарагацэнныя камені. //чымы.

φορητός, ή, όν, ношаны, прыдатны да ношаньня; маг-

φόρμιγξ, ιγγος, ἡ, формінкс, найстарэйшы грэцкі струнны інструмэнт, свайго роду ліра /кітара/.

φορμίζω, граць на φόρμιγξ, на ліры.

φορμικτής, οῦ, ὁ, лірнік.

φορμίς, ίδος, ἡ, = φορμίσκος, ὁ, малы кош, кошык, кошычак.

φόρον, ου, τό, рынак, кірмаш.

φόρος, ὁ, тое, што ўнесена: дань, даніна; падатак.

φορτᾰγωγέω, несьці ладунак або цяжар.

φορτ-ᾰγωγός, ον, які нясе /вязе/ цяжар, груз.

φορτηγέω, несьці, везьці цяжар.

φορτ-ηγῐκός, ή, όν, які нясе, вязе цяжар, ношу.

φορτ-ηγός, όν, = φορταγωνός.

φορτίζω, /на/ладаваць, /на/грузіць.

φορτῐκός, ή, ό, які нясе цяжар, які выконвае цяжкую працу; 2. дакучлівы, назойлівы, нязносны, бяссорамны.

φορτίον, τό, цяжар, груз /вадаплаву/, фрахт тавар; 2. цяжар бярэменасьці.

φορτίς, ίδος, ἡ, грузавы або таварны вадаплаў.

φόρτος, ὁ, вадаплаўны груз, тавар.

φορτοφορέω, несьці цяжар.

φορύνω, = *φορύσσω*, = *φύρω*, мясіць /цеста/, мяшаць; абмазваць, пэцкаць.

φορύσσω, = φορύνω.

φορῡτός, ὁ, сумесь; сьмецьце, нячыстасьць.

φόως, τό, = φῶς, сьвятло.

φραγέλλιον, τό, бізун, пуга, біч.

φραγελλόω, /вы/біць бізуном.

φράγμα, ατος, τό, агарода, агароджаньне, плот; забесьпячэньне, палісада, абарона.

φραγμός, ὁ, узьняцьце /плоту/, перагарода, агараджаньне, распадзел.

φράγνῡμι, = φράσσω.

φραδή, ἡ, зразуменьне, веда; рада, перасьцярога.
φρᾰδής, ές, кемны, разумны, асьцярожны, разважны.
φραδμοσύνη, ἡ, разумнасьць, разуменьне; разумная рада, кемнасьць, разважнасьць.
φράζω, /у/чыніць спасьцярожным; паведаміць, падаць да ведама; паказаць; сказаць, выразіць словам, узяць //пад увагу.
φράν, ἡ, = φρήν.
φράσδω, дор. замест φράζω.
φράσσω, -ττω, агарадзіць, вымежаваць, паставіць плот; стварыць абарону, уфартыфікаваць.
φραστήρ, ῆρος, ὁ, апавядальнік, чалавек, які гаворыць; даношчык; чалавек, які паказвае дарогу.
φράστωρ, ορος, ὁ, = φραστήρ.
φράτηρ, ερος, ὁ, сябра а. сваяк радовае групы людзей.
φράτρα, ἡ, = φρατρία.
φρατρία, ἡ, фратрыя, братэрства, сяброўства; радня, род, клян.
φρατριάζω, быць сябрам тае самае фратрыі.
φρατρι-άρχης, ου, ὁ, фратрыярх; старшыня, лідар, кіраўнік фратрыі.
φράτριος, α, ον, які адносіцца да фратрыі.
φράτωρ, ορος, ὁ, = φράτηρ.
φρέᾰρ, ᾰτος, τό, калодзісь, студня: цыстэрна, рэзэрвуар, вадаёмішча.
φρεᾱτία, ἡ, зьмяшчальнік на ваду; цыстэрна, рэзэрвуар; калодзісь, студня; вадаёмішча.
φρεᾱτίας, ου, ὁ, зьмяшчальнік на ваду: вядро, бочка, //цыстэрна.
φρεῖαρ, ᾰτος, τό, = φρέαρ.
φρεν-ᾰπᾰτάω, ашукваць, ашукаць, зводзіць.
φρενᾰπάτης, ου, ὁ, ашуканец.
φρεν-ήρης, ες, які валадарыць над сваім розумам, здольны разумець, разумны, поўны ўгляду /у пытаньне/.
φρενο-ᾰρᾱς, = φρενήρης.
φρενοβλάβεια, ἡ, пашкоджаньне зразуменьня.
φρενο-βλᾰβής, ές, пашкоджаны ў уразуменьні, дурны.
φρενο-γηθής, ές, радаснага сэрца.
φρενο-δᾱλής, ές, паслабленага змыслу, расьцярушанае ўвагі.
φρενο-κλόπος, ον, з прамытымі мазґамі, ашуканы.
φρενο-ληστής, οῦ, ὁ, злодзей разуменьня, ашуканец.
φρενόω, прывесьці да розуму; учыніць разумным.
φρέω, пакідаць, пакінуць, пакінуць з-заду.
φρήν, φρενός, ἡ, /мн. л. φρένες/ = διάφραγμα, якая распадзеляе грудную частку ад часткі жывата; грудзі; 2. змысл, душа, дух, сьведамасьць; памяць, успамінаньне; пачуцьцё; разуменьне, думаньне, разважаньне, сіла суду; угляд, памятаньне.
φρήτρη, ἡ, іён. замест φράτρα.
φρήτριος, η, ον, іён. замест φράτριος.

φρίκη, ἡ, судрыганьне, жах, дрыжыкі; гусіная шкурка, холад; 2. лёгкае дрыжэньне морскіх хваль; 3. божы страх.

φριμάσσομαι, сапці, пырхаць, фыркаць; пра коней: храпці, быць несупакойным, скакаць.

φρίξ, φρῑκός, ἡ, = φρίκη.

φρίσσω, быць грубым, шарахаватым; быць задзірыстым; быць шчацінiстым, няпрыхільным.

προίμιον, τό, уступ, прэлюдыюм, прэамбула.

φρονέω, думаць, быць сьведамым, мець зразуменьне або быць разумным, цьвярозым; разважваць, разважаць; памятаць; намервацца.

φρόνημα, ατος, υό, умысл, розум, воля, дух.

φρόνησις, εως, ἡ, стан выконваньня замеру; замер, мэта, далёкасяжнасьць думкі, мудрасьць, растаропнасьць; узьнёсласьць думкі; умысл, воля, дух.

φρονίμως, прысл. чула, разумна, здольна.

φρόνις, εως, ἡ, мудрая думка, глыбокі пагляд, мудрасьць, растаропнасьць.

φρονούντως, прысл. разумна, мудра, растаропна.

φροντίζω, думаць, уважаць, уяўляць, разглядаць.

φροντίς, ίδος, ἡ, думаньне, разважаньне, разглядваньне /справы/; памятаньне.

φρόντισμα, ατος, τό, нешта /рэч/ думанае, задуманае, прадуманае, выдуманае; мэдытацыя, думка.

φροντιστής, οῦ, ὁ, думаньнік, дасьледчык, філёзаф.

φροντιστικός, ἡ, όν, які думае, поўны думкі, спэкулятыўны.

φροῦδος, η, ον, які адыйшоў, адлучаны, вылучаны, выдзелены.

φρουρά, ἡ, вызіраньне, пільнаваньне; стража, варта; ночная стража /старожа/; 2. вязьніца, вастрог; палон; 3. ґарнізон; 4. у Спарце склад людзей вызначаных на службу; рэкрутацыя.

φρουραρχέω, быць φρούραρχος'ам камандантам.

φ φρουραρχία, ἡ, становішча каманданта.

φρούραρχος, ὁ, камандант варты, старшыня старожы, камандант ґарнізону або цытадэлі.

φρουρέω, вартаваць, пільнаваць.

φρούρημα, ατος, τό, пільнаваньне, дагляд; 2. аб'ект дагляду; дагляданы гурт, стада.

φρουρητόρ, ορος, ὁ, даглядчык, вартавы.

φρουρικός, ή, όν, прыналежны да дагляду, варты.

φρούριον, τό, месца назіраньня, пункт абсэрвацыі; замак, крэпасьць цытадэля.

φρουρίς, ίδος, ἡ, вадаплаў стражы, вадаплаў-стража.

φρουρός, ὁ, вартавы, даглядчык; 2. пункт абсады.

φρύαγμα, ατος, τό, сапці фыркаць, храпці; 2. гордасьць, пыха, зухаватасьцьц.

φρυάσσω, = -ομαι, сапці, шумець, бурліць, кідацца, дурэць.
φρῡγᾰνίζομαι, дровы зьбіраць або несьці.
φρῡγᾰνισμός, ὁ, зьбіраньне або нясеньне дроваў.
φρύγᾰνον, τό, сухія дровы.
Φρῠγίᾱ, = -η, ἡ, Фрыгія.
Φρύγῐα, ων, τά, Фрыгіі, мясцовасьць у Аттыцы паміж Атэнамі і Ахарнаямі.
Φρύγιος, α, ον, фрыгійскі.
φρυγίλος, ὁ, берасьцянка /птушка/.
φρύγω, /пад/пражыць, /пад/праждваць ячмень.
φρυκτός, ή, όν, падпражаны; 2. згарэлы. //ворага.
φρυκτός, ὁ, пажар; агнявы сыґнал а. знак надыходу
φρυκτωρέω, наказваць пры помачы агня /сьвятла/; сыґналізаваць.
φρυκτωρία, ἡ, сыґналізаваньне пры помачы агня.
φρυκτ-ωρός, ὁ, /чалавек/, які мае дагляд над падаваньнем сыґналаў пры помачы агнявых знакаў.
φρύνη, ἡ, жаба.
Φρύξ, Φρῠγός, фрыґіец.
φῦ, фэ! /гадасьць!/.
φυά, дор. замест φυή.
φύγᾰ-δε, прысл. на ўцёках, да ўцёкаў.
φῠγᾰδεία, ἡ, = φυγή. //зылю.
φῠγᾰδεύω, выгнаць з краю; быць на выгнаньні а. у а-
φῠγᾰδικός, ή, όν, своймы для ўцекача.
φῠγάς, άδος, ὁ, ἡ, уцекач або выгнаны чалавек.
φῠγή, ἡ,= -ά, уцёкі /з поля змаганьня/; 2. выгнань-
φῠγο-δέμνιος, ον, які баіцца жанімскага ложа. //не.
φῠγο-δῐκέω, баяцца суду або брыдзіцца судоваю валакітаю.
φῠγο-μᾰχέω, уцякаць з абозу або з бою.
φῠγό-μᾰχος, ον, які ўцякае з абозу або з жаўнерніці з бою, трусьлівы. //дзей.
φῠγό-ξενος, ον, які саромеецца гасьцей а. чужых лю-
φῠγο-πτόλεμος, ον, які баіцца абозу; палохлівы,
φύζᾰ, ἡ, уцёкі; 2. параза. //трусьлівы.
φυζᾰνῐκός, ή, όν, беглы, спалоханы, трусьлівы.
φῠή, ἡ, выгляд /шляхэтны/, рост, пастава /натураль-
φῡκίόεις, εσσα, εν, поўны морскае травы. //ная/.
φῦκίον, τό, морскае зельле, морская трава.
φῦκος, εως, τό, морскае зельле; 2. чырвоная хварба атрымліваная з φῦκος.
φῠλᾰκή, ἡ, чуваньне, пільнаваньне; трыманьне стражы; стража; вартаваньне; гарнізон.
φῠλᾰκίζω, пасадзіць у вастрог; укінуць у вязьніцу.
φύλᾰκος, ὁ, = φύλαξ.
φῠλακτήρ, ῆρος, ὁ, = φύλαξ, стражнік, вартаўнік.
φῠλακτηρῐον, ου, τό, крэпасьць /для старожаў/, зам-

чышча; 2. абарона, ацаленьне; 3. сярод жыдоў: τὰ φυλακτήρια /філяктэрыі/: раменныя паскі з фраґмэнтамі выпісанага на іх права ў пераканаваньні, што яны твораць ахову для носьбітаў іх перад злумі духамі; /Мат. 23:5/.

φῠλακτῐκός, ή, όν, здольны да пільнаваньня; чуйны.

φύλαξ, ακος, ὁ, ἡ, старожа, вартаўнік.

φύλαξις, εως, ἡ, пільнаваньне; стража; варта; 2. прычына быць на стражы.

φῡλαρχέω, быць філярхам.

φύλ-αρχος, ὁ, вілярхос - старэйшы ў радзе; 2. старшыня ў філе; 3. камандзір кавалерыі.

φῠλάσσω, пільнаваць, ня спаць; быць чыйным; быць насьцярожаным.

φῡλέτης, ου, ὁ, чалавек таго самага роду, суродзіч.

φῡλή, ἡ, племя, пакаленьне; аб'еднаньне /саюз/ між грамадзянамі гаспадарства; 2. кляса або племя ўхвармаванае на аснове паходжаньня або крыві ці звычаю; 3. вайсковы аддзел /у пяхоце або кавалерыі/; 2. акруга; 5. кляса, цэх, філе́.

φῠλία, ἡ, дзікае аліўкавае дрэва.

φυλλάρῐον, τό, памнш. лісьцік, лісток.

φυλλάς, άδος, ἡ, лісьце, лісьцё; куча лісьця.

φυλλεῖον, τό, зяленіва, зелянізна, зелень, зёлкі.

φύλλινος, η, ον, учынены зь лісьцяў.

φυλλοβολέω, пра лісты: ападаць.

φυλλο-βόλος, ον, апалы ліст.

φυλλό-κομος, ον, пакрыты лісьцем.

φύλλον, τό, ліст /дрэва/; куст, зельле; 2. зёлкі.

φυλλορροέω, лісты губіць або скідаць.

φυλλόρ-ροος, ον, скінуты або згублены ліст.

φυλλό-στρωτος, ον, засыпаны або пакрыты лісьцем.

φυλλο-φόρος, ον, пра вянок: які мае на сабе лісьце.

φῡλο-κρῐνέω, распазнаваць паводля філе; браць пад увагу /справу/ паводля апініі філе.

φῦλον, τό, асяродак, стрыжань, сутнасьць, корань, раса, племя, род, народ, нацыя.

φύλοπις, ῐδος, ἡ, лясканьне і гул бітвы; бітва, змаганьне; сварка.

φῦμα, τό, нарост на целе, прышч, пухлізна, скула.

φύξηλις, ῐ/δ/ος, ὁ, ἡ, уцякач, трус, дэзэртыр.

φύξῐμος, ον, у стане ўцякчы ад,або знайсьці сховішча, прытулак ці бясьпечнае месца.

φύξῐμος, τό, сховішча.

φύξῐς, εως, ἡ, φυγή, уцёкі.

φύρᾱμα, ατος, τό, тое, што зьмешана або замешана /цеста/; 2. хаос, сумяціца.

φῡράω, мяшаць, мясіць, вырабіць /цеста/; уцерціся ў натоўп.

φύρω, мяшаць, мясіць.
φῦσα, ἡ, паветрадзьмухавы мяшок; дзьмуханьне; подых, гух, гуханьне; вецер.
φῦσαλίς, ίδος, пузыр, вадыр, пухір;мачавы пузыр.
φῦσάω, дзьмухаць, хухаць, дзьмуць; веяць; пыхкаць; сапці, храпці.
φύσει /ад φύσις – натура/, натураю, праз натуру, дзякуючы натуры, натуральна; згэтуль паняцьце натуральнае тэалёгіі. Слова θέσει адказвае антытэзе φύσει у значэньні ненатуральны, выдуманы, міталягічны.
φύση, ἡ, = φῦσα.
φύσημα, ατος, τό, подых, дыханьне, аддыханьне, дзьмухаць; роў, конь: іржаньне, храп; нюханьне.
φῦσητήρ, ῆρος, ὁ, духовы інструмэнт; дудка.
φῦσιάω, = φυσάω, дзьмухаць, пыхкаць; цяжка дыхаць, дуць.
φῦσιγγόομαι, быць раздражненым а. раззлошчаным.
φῦσί-ζοος, ον, жыцьцепадтрымлівальны або жыцьцедайны: хлеб.
φυσικά, τά, рэчы, якія адносяцца да натуры /мэтафізыка/.
φῦσικός, ή, όν, натуральны,створаны натураю; уроджаны; прыродны; народны.
φῦσιογνωμονέω, судзіць /распазнаваць/ чалавека паводля ягоных натуральных /фізычных/ прыкметаў або твару; /фізыяґномія/.
φῦσιογνωμονία, ἡ, штука распазнаваньня чалавека паводля ягоных натуральных прыкметаў; /фізыяґномія/.
φῦσιο-γνωμων, ον, распазнаваны /чалавек/ паводля ягоных натуральных прыкметаў.
φῦσῐολογέω, устанаўляць, устанавіць натуральныя філязафічныя назіраньні.
φῦσῐολογία, ἡ, досьлед натуры; філязафічны ўгляд; навука адносна свамасьцяў і складу натуральных целаў і іхных функцыяў.
φῦσῐολόγος, ον, натурапазнавальны.
φῦσῐολόγος, ὁ, дасьледчык натуры,натуразнаўца.
φῦσῐόω, = φυσάω. //ла натуры.
φύσις, ἡ, натура, фізыка; уроджаная свомасьць, сі-
φύσκων, ωνος, ὁ, тоўстапузы.
φυστή, = φύστη, ἡ, род ячнага апрэсьніку.
φύστις, εως, ἡ, нашчаднасьць, раса.
φῦτάλιά, = φυταλιή, ἡ, месца засаджанае фруктовымі дрэвамі або вінаграваю лазою: сад, вінаграднік.
φῦτ-άλμιος, ον, прадуктыўны, выдайны; народжаны некаму, бацькаўскі, натуральны.
φῦτεία, ἡ, флянс; 2. флянсаваньне.
φῦτευμα, ατος, τό, = φυτόν.
φῦτευτήριον, τό, атожылак, рассада, сеянец.

φῦτεύω, садзіць флянсы, флянсаваць, зафлянсаваць, гадаваць; /вы/прадукоўваць, прадукаваць.
φύτλη, ἡ, семя, род; пакаленьне, раса.
φῦτόν, τό, тое, што вырасла, флянса, расьліна, дрэва, фруктовае дрэва.
φῦτο-σπόρος, ον, засаджаны дрэвам.
φῦτο-σπόρος, ὁ, родзіч, бацька. //зроджаны.
φῦτουργός, όν, культываваны, стваральны, створаны,
φῦτουργός, ὁ, стваральнік, творца; аўтар, ацец, бацька: агароднік, садоўнік; 2. культываваная расьліна. [Пол. X, 597].
φύω, узгадоўваць, гадаваць /расьліну/; 2./с/тварыць; радзіць, узгадоўваць; стацца; быць зроджаным, узьнікаць, узьнікнуць, расьці, вырасьці.
Φωκῦλίδης, ου, ὁ, Фокілідэс зь Мілетосу, ґномічны паэта, р. каля 560 г.п.н.э. /γνώμη, думка, выказваньне, афарызм/.
φωλάς, άδος, ἡ, падпільноўваньне зь ямы; ляжаньне ў яме. //хата.
φωλεός, ὁ, яма, выкап, западліна; нара; гняздо;
φωλεύω, ляжаць а. жыць у яме, мець яму.
φωνασκέω, практыкаваць або вырабляць голас, вучыцца пяяць або дэклямаваць.
φωνασκία, ἡ, навука вырабляньне голасу а. сьпеву.
φωνέω, вытвараць артыкуляцыйны гук або тон; гаварыць выразна і ясна; выклікваць, крычаць, называць, клікаць; даць голас..
φωνή, ἡ, гук, голас, тон, крык; роў /зьвера/; звон; /пра/мова; выказваньне; выслоўе.
φωνήεις, εσσα, εν, абдораны моваю, гаворкі, вымоўны.
φώνημα, ατος, τό, = φωνή.
φώρ, ός,ὁ, злодзей.
φωρά, = φωρή, ῆς, ἡ, крадзеж, крадзежа.
φωράω, лавіць або шукаць злодзея; быць злоўленым.
φωρή, = φώρη, ἡ, шуканьне злодзея.
φωριαμός, ὁ, скрыня, скрынка, куфэрак, куфар.
φώς, ὁ, чалавек, мужчына; муж; герой.
φῶς, τό, /скарот ад φάος/, сьвятло, зіяньне.
φωστήρ, ῆρος, ὁ, нябеснае сьвятло; зіяньне; крыніца /даўца/ сьвятла; адкрыцьце для сьвятла: дзьверы, //вакно.
φωσφόρος, ον, /φῶς+φέρω/, сьветланосны, фасфорны; 2. зорка Вэнэра.
φωσφόρος, ὁ, носьбіт сьвятла; сьветачаносьбіт, носьбіт сьветача.
φωτᾰγωγέω, весьці або ісьці за нутраным сьвятлом.
φωτ-ᾰγωγός, όν, ведзены сьвятлом.
φωτεινός, ή, όν, зіяючы, зіхацісты, прамяністы, сьветладайны.

φωτίζω, сьвяціць, зіяць, зіхацець.
φωτισμός, ὁ, асьвятленьне, ілюмінацыя, сьвятло.

Χ

Χ, χ, χῖ, τό, хі, дваццаць другая літара грэцкае абэцэды; як лік: χ΄= 600, але χ = 600.000; χ = 1000.
χάζω, змусіць уступіць, адступіць, ухіліцца ад.
χαίνω, зяваць /адкрыўшы шырака рот/; рашчыніць /пашчу зямлі/; рашчыніць рот; /χάσκω/.
χάϊος, α, ον, шчыра, праўдзіва, добра.
χαῖρε, радуйся – агульна прынятая хворма вітаньня пры спатканьні як і разыходжаньні.
χαίρειν λέγω σοί, радавацца кажу табе.
χαίρειν νόῳ, радавацца ў розуме /у сэрцы/.
χαίρεις ὁρῶν φῶς, радуйся з прычыны аглядааньня //сьвятла.
χαρετίζω, /пры/вітаць.
χαιρετισμός, οῦ, ὁ, /пры/вітаньне. //насьць.
χαιρηδών, όνος, ἡ, радасьць, здаволеньне, прыем-
χαίρω, радавацца, быць радасным ці здаволеным, весяліцца; быць вясёлым.
χαίτη, ἡ, -ᾱ, волас, які доўга зьвісае /і доўга-зьвісаючыя валасы/; пра каня: грыва, хвост.
χαίτωμα, τό, = χαίτη.
χάλα, ἡ, дор. замест χηλή.
χάλαζα, ης, ἡ, град, градавая бура.
χᾰλαζάω, пра град: падаць, біць.
χαλαζήεις, εσσα, εν, як град; вялікі, як град.
χᾰλαζο-βολέω, удырыць градам.
χᾰλαίνω, пазт. замест χαλάω.
χᾰλᾰρός, ά, όν, вялы, драхлы, лядашны; раскіслы, няґеґлы, павольны, распушчаны.
χᾰλᾰρότης, ητος, ἡ, вяласьць, адрахлеласьць, павольнасьць, распушчанасьць.
χᾰλάω, быць вялым; адрахлець; быць нездаволеным.
Χαλδαῖος, ὁ, халдзеец.
Χαλδαϊστί, прысл. па-халдзейску.
χᾰλεπαίνω, быць ацяжалым, знаходзіцца ў труднасьці; быць нездаволеным, быць жорсткім.
χαλεπός, ή, όν, трудны, цяжкі, упорысты, сіберны.
χᾰλεπότης, ητος, ἡ, труднасьць; цяжкасьць, жорсткасьць, цьвёрдасьць.
χᾰλέπτω, паступаць жорстка, абыходзіцца нялюдзка, дакучаць, уціскаць; рабіць труднасьць н.: правака-
χαλεπῶς, прысл. трудна, цяжка, дрэнна, жорстка//ваць.
χᾰλί-κρᾱτος, ον, пра цякоміну: нязьмешаны, неразь-
χᾰλῑν-ᾰγωγέω, зацугляць, трымаць у цуглях.//ведзены.
χᾰλῑνός, ὁ, аброць; τά χαλινά, цуглі.
χᾰλῑνόω, зацугляць, зацугліць.
χᾰλῑνωσις, εως, ἡ, аброць, вузьдзечка.
χᾰλῑνωτήρια, τά, вяроўкі, канаты, кабель /для за-

мацаваньня вадаплаву пры беразе/.
χάλιξ, ῐκος, ὁ, каменчык; жвір.
χάλις, ιος, ὁ, запраўднае або чыстае віно.
χᾰλιφρονέω, быць /чалавекам/ лёгкіх паводзінаў.
χᾰλιφροσύνη, ἡ, бязмыснасьць, лёгкадумнасьць, нясталасьць; пасьпешнасьць /у чыне/. //ны.
χᾰλῐ-φρων, ονος, ὁ, ἡ, чалавек лёгкадумны, бязмыс-
χαλκεῖᾰ, ἡ, кавальскае мастацтва. //зь медзі.
χαλκεῖον, τό, каваль; 2. кузьня; 3. рэчы выкованыя
χάλκειος, α, ον, медны, зь медзі або бронзы.
χαλκεύειν, τό, кавальскае мастацтва.
χάλκευμα, ατος, τό, кажная рэч выкананая з бронзы, масенжы ці медзі: аружжа, музычны інструмэнт, аковы.
χαλκεύς, έως, ὁ, меднік.
χαλκευτός, ἡ, όν, медны, мэталёвы.
χαλκεύω, кавадь, выканаць /зрабіць/ зь медзі а. з мэталю; 2. выкаваць; 3. стацца кавалём, быць кавалём.
χαλκεών, ῶνος, ὁ, каваль. //меня.
χαλκηδών, όνος, ὁ, халькедон - назоў каштоўнага ка-
χαλκίον, τό, медная пасуда /конаўка/; 2. медная ма-
χαλκίς, ίδος, ἡ, драпежная птушка. //нэта.
χαλκο-βᾰρής, ές, цяжкі як медзь; нагружаны медзьдзю.
χαλκο-βᾰτής, ές, які стаіць на бронзе, з бронзавым фундамэнтам, з бронзаваю асноваю.
χαλκο-βόης, -ᾶς, ου, з медным гукам, голасам.
χαλκο-γένειος, ον, з меднымі зубамі. //медзі.
χαλκο-δαίδᾰλος, ον, апраўлены ў медзь; выраблены з
χαλκο-δάμᾱς, αντος, паддадзеная /агню/ або вывастраная медзь.
χαλκο-κορυστής, οῦ, медзьдзю абкладзены, вылажаны.
χαλκό-κροτος, ον, які зьвініць як медзь; выкананы зь медзі. //разолата.
χαλκο-λίβανον, τό, залатая медзь, поўзолата, сераб-
χαλκο-μίτρας, ου, зь медным поясам.
χαλκο-πάρῃος, ον, шчокі або бакі зь медзі.
χαλκό-πεδος, ον, з падлогаю зь медзі.
χαλκό-πηκτος, ον, выкаваны з бронзы.
χαλκο-πληθής, ές, выкананы з бронзы, пакрыты бронзаю.
χαλκό-πληκτος, ον, выкаваны або выліты з бронзы.
χαλκό-πους, -πουν, меднастаповы, зь медным чараві-
χαλκό-πῠλος, ον, зь меднымі варотамі.//кам; медзяны.
χαλκός, οῦ, ὁ, руда, латунь, мосенж, жоўтая медзь, бронза; 2. мядзяк. /Халкоґрафія/.
χαλκο-σκελής, ές, зь мядзянымі нагамі. //бронзаю.
χαλκοστέφανος, ον, каранованы а. абнесены навакол
χαλκό-στομος, ον, меднавусны, зь мядзянымі вуснамі.
χαλκό-τευκτος, ον, выкананы а. выраблены з бронзы,
χαλκοτορέω, хвармаваць а. выліваць у //бранзовы.
хворму медзь або бронзу.

χαλκο-τύπος, ον, які выбівае а. куе ці выпрацоўвае медзь.
χαλκοῦς, ὁ, халкус, мядзяная, медная манэта = 1/8 оболя, /грош?/.. //жам выраблены з бронзы.
χαλκο-χάρμης, ου, ὁ, змагар, жаўнер у рукох з аруж-
χαλκο-χίτων, ονος, ὁ, ἡ, бронзаапрануты, баронены шчытом.
χαλκό-χῦτος, ον, выліты зь медзі ці з бронзы.
χαλκόω, /па/крыць, пакрываць бронзаю.
χάλκωμα, ατος, τό, кажная рэч выкананая зь медзі ці бронзы.
χαλυβδικός, ή, όν, стальны, са сталі.
χάλῦβος, ὁ, сталь.
χάλυψ, -ῦβος, ὁ, цьвярдое жалеза, сталь.
χᾰμά-δις, прысл. паэт. на зямлі, зь зямлі, у зямлі.
χᾰμᾶζε, прысл. у зямлю, на зямлю, у зямлі.
χᾰμᾶ-θεν, прысл. зь зямлі.
χᾰμαί, прысл. на зямлі, у зямлі, зь зямлі.
χᾰμαι-γενής, ές, зроджаны, народжаны зь зямлі, увыпуклены зь зямлі.
χᾰμαι-ευνάς, άδος, які ляжыць на голай зямлі.
χᾰμαι-εύνης, ου, які робіць сабе ложак або пасланьне /пасьцель/ на зямлі.
χᾰμαί-ζηλος, ον, які расьце нізка або блізка пры зямлі; нізкі. //на зямлі.
χᾰμαικοιτέω, ляжаць на зямлі або рабіць сабе ложа
χᾰμαι-κοίτης, ου, = χαμαιεύνης.
χᾰμαι-λέων, οντος, ὁ, хамэлеон.
χᾰμαιπετέω, падаць, упасьці на зямлю.
χᾰμαι-πετής, ές, які падае або ападае на зямлю.
χᾰμαι-τῦπεῖον, τό, бордэль, публічны дом.
χᾰμευνέω, ляжаць на зямлі.
χαμ-εύνη, ἡ, пасланьне на зямлі, саламяная пасьцель.
χᾰμ-ευνίς, ίδος, ἡ, нізкае пасланьне, пасьцель з
χᾰμηλός, όν, на зямлі, нізкі. //саломы.
χᾰμόθεν, прысл. зь зямлі.
χάμψαι, οἱ, кракадзілы.
χάν, ἡ, дор. замест χήν, гусь.
Χᾰνάάν, ἡ, Ханаан.
Χαναναῖος, α, ον, ханаанскі.
χανδάνω, утрымліваць /пагляд/; /ус/прыймаць; агортваць /думку/; развважаць /у думцы/; быць на самоце з самым сабою; займацца /думкаю/; засяродзіцца ў самым сабе; тварыць сваю ўласную апінію, фармуляваць, прадпрыняць /пастанову; агортваць розумам, разумець, асягваць /мэту/.
χανδόν, прысл. прагна.
χάος, εος, τό, бязьмежная прастора сусьвету; бязьмежнасьць; бязхвормная сумесь першабытных матэрыяль-

ных элемэнтаў сусьвету; хаос; гэтаксама імя ўласнае: Хаос, Прастора, як першы стан быту. //ры.
χᾱδς, όν, = χᾱϊος, шчыры, натуральны, праўдзівы, доб-
χᾰρά, ἡ, радасьць, здаволеньне; 2. добраслаўленьне.
χάραγμα, ατος, τό, кажны выцісну́ты знак, прыкмета, адцема, знак, штэмпель, пячаць, пячатка.
χᾰράβρα, -η, ἡ, расколіна ў зямлі, прорва, западліна; роў.
χᾰραδριός, ὁ, баклан, весланогая пражэрлівая птушка, якая жыве пераважна на морскіх скалістых узьбярэжжах, корміцца рыбаю. //падліну.
χᾰραβρόω, сільнымі патокамі прабівацца ў водную за-
χᾰρᾰκόω, абгарадзіць палісадаю.
χᾰρακτήρ, ὁ, тое, што выразана або адцемлена; выцісьненьне або адбітка /на манэце, пячаці.../; свомыя рысы чалавека; характар.
χᾰράκωμα, ατος, τό, выгараджэньне навакол месца палісадаю; абароннае ўмацаваньне, сьцяна.
χᾰράκωσις, εως, ἡ, = χαράκωμα.
χάραξ, ᾰκος, ὁ, востразакончаны кол; кол для вінаграднае лазы; абаронны кол; палісада.
χᾰράσσω, завастрыць, закончыць востра; надсекчы; 2./раз/злосьціць; разгневаць, выклікаць гнеў або злосьць; 3. загараць плугам зямлю, гараць; 4. гравіраваць; рэзаць на камені, мэтале, дрэве...
χᾰρῐ-δώτης, ου, ὁ, /чалавек/ які выклікае радасьць, здаволеньне, далікатнасьць.
χᾰρίεις, χαρίεσσα, χαρίεν, чароўны, цудоўны, ґрацыёзны, поўны ласкі, ласкавы, прыемны, прыгожы, сьвежы, добры.
χᾰριεντίζομαι, быць ласкавым або далікатным у слове і чыне; гаварыць ґрацыёзна а. з ґрацыяю.
χᾰρῐεντισμός, ὁ, жартаваньне, жарты; далікатнасьць.
χᾰριέντως, прысл. ласкава, ветліва, хараша, кемна.
χᾰρίζομαι, выявіць, праявіць ласку або далікатнасьць; быць удзячным; ахвяраваць або падараваць добравольна; даць як гасьцінец.
χάρις, ῐτος, ἡ, радасьць, уцеха, пацеха, добрасхільнасьць; прыемнасьць; ласка, дабрыня, міласьць; удзячнасьць. //ласкаю.
χάρισμα, ατος, τό, ласка; дар; /чалавек/ абдораны
χᾰρῐτία, ἡ, жарт; вясёлае кароткае апавяданьне.
χᾰρῐτο-βλέφαρος, ον, зь вейкамі поўнымі ґрацыі а.
χᾰρῐτόω, рабіць прыемным, добраславіць, //ласкі. абдарыць ласкаю.
χᾰρῑτ-ώνῡμος, ον, зь мілым добразычлівым імем; мілагучны.
χάρμα, ατος, τό, радасьць; крыніца або прадмет радасьці.

χάρμη, ἡ, радасьць; радасьць змаганьня.
χαρμονή, ἡ, радасьць, прыемнасьць, пацеха.
χαρμόσυνος, η, ον, радасны, рады. //ца.
χαρμό-φρων, ονος, радасны, радаснага настрою а.сэр-
χἄρο-ποιός, όν, які спрычыняе а. выкліквае радасны настрой ці радасьць.
χἄρ-οπός, ἡ, όν, які радасна спазірае, глядзіць.
χαρτός, ἡ, όν, захоплены, зачараваны; радасны, вясёлы, прыемны.
Χάρυβδις, εως, ἡ, Харыбд/з/іс, небясьпечная морская бездань, што знаходзілася на ўзьбярэжжы Сыцыліі насупраць італіянскае скалы Сцыльля або моркі ўсёпраглынаючы вір: у сэнсе пераносным - ненажэрлі-
χασκάζω,/пра/зяваць, не дагледзець,//вы, хіжацкі ча-
χάσκω, пазяхаць, расчыняць рот пры пазя- //лавек.
ханьні; разявіць рот пра зьдзіўленьні; дзівіцца.
χάσμα, ατος, τό, кажная прастора; адчынены рот у ча-
χασμάομαι, зяваць. //се зяваньня.
χάσμημα, ατος, τό, зяваньне з шырака расчыненым ро-
χἄτέω, тужыць па нечым; хацець, мець патрэбу. //там.
χἄτίζω,тужыць па нечым; мець жаданьне, жадаць.
χἄτίς, ἡ, хаценьне, жаданьне, патрэба.
χαυνότης, ητος, ἡ, рыхласьць;поры; самаўзвышэньне.
χαύνωσις, εως, ἡ, узрыхленьне; чыненьне рэчы лёгкаю.
χέζω, выпаражняцца; какаць.
χειά, -ῆ, ἡ, яма, дол.
χειλο-ποτέω, піць толькі вуснамі, сёрбаць, цадзіць.
χεῖλος, εος, τό, вусны, губы; 2. морда, мыза, рыла; 3. дзюб; 4. скрай/насьць/; 5. бераг, узьбярэжжа.
χεῖμα, ατος, τό, зімовая пагода, зіма, сьцюжа,мароз.
ει άδιον τό = ει ασία, зімовая кватэра жыльлё.
χειμάζω, выст віць на ў дзея імы, м розу, хо-
χειμαίνω,= χειμάζω. //ладу.
χειμάσία, , пера зімаваньне, перабыцьце зімы;2. зімовая кватэра.
χειμερίζω, перазімаваць; перажыць, перабыць зіму.
χειμερῖνός, ἡ, όν, зімою, зімовы, у /часе/ завеі.
χειμέριος, α, ον, зімовы, зімою, у часе зімовага сэ-
χειμο-θνής, ῆτος, ὁ, ἡ,замерзлы на сьмерць. //зону.
χειμῶν, ῶνος, ὁ, зіма, зімовая пара; зімовы сэзон.
χείρ, ἡ, рука, кулак.
χειρ-άγρα, ἡ, пад гр 'згушчэ ь е крыві/; п добна як подάγρα ў назе.
χειρἄγωγέω, весьці за руку.
χειρ-ἄγωγός, όν, ведзены рукою або за руку.
χειρ-απτάζω, даткнуцца рукою, узяць у руку.
χεῖρος, α, ον, у руках; падпарадкаваны ўладзе,сіле; злоўлены, паняволены, запалонены.
χειρίς, ίδος, ἡ, рукавіца, рукаў.

χειρο-βολέω, кідаць, кінуць рукою.
χειρογράφαμα, τό, рукапіс, манускрыпт; 2. павестка.
χειρό-γράφον, τό, рукапіс, манускрыпт; 2. павестка, урадавы /афіцыяльны/ наказ.
χειρό-γράφος, ον, напісаны рукою, рукапісны.
χειρο-δάϊκτος, ον, рассечаны рукою, разьбіты на ка-
χειρό-δεικτος, ον, паказаны пальцам. //валкі.
χειρο-δίκης, ου, ὁ, /чалавек/ які запэўнівае сабе права сілаю рукі.
χειρο-ήθης, ες, ручны, асвоены, абрахманены. //лы.
χειροκρατία, ἡ, панаваньне кулака а. брутальнае сі-
χειρό-μακτρον, τό, ручнік, рушнік; хустка.
χειρομάχέω, біцца ўручную.
χειρο-μάχος, ον, які б'ецца рукамі.
χειρο-μύλη, ἡ, жорны, ручныя жорны.
χειρονομέω, даваць знакі рукою. //цыя.
χειρονομία, ἡ, даваньне знакаў рукамі, ґэстыкуля-
χειρο-νόμος, ον, які рухае /ківае/ рукамі, махае або рытмічна ці рэгулярна ґэстыкулюе.
χειρόνως, прысл. горай, болей дрэнна.
χειρόομαι, перамагаць, змусіць стацца пераможаным.
χειρο-πληθής, ές, узяты, хоплены поўнаю рукою, жме-
χειρο-ποιέομαι, рабіць уласнымі рукамі. //ню.
χειροποίητος, ον, учынены, зроблены, выраблены рука-
χειρό-σοφος, ον, са здольнымі рукамі. //мі.
χειρο-τένων, οντος, ὁ, з распасьцертымі рукамі.
χειρότερος, α, ον, горшы, дрэнны, слабы.
χειρο-τέχνης, ου, ὁ, здольны працаўнік, адумысловец, майстра; 2. фізычны работнік; праца нявольніка.
χειροτεχνία, ἡ, ручная праца.
χειροτεχνικός, ή, όν, свомы для ручное працы; здольны; мэханічны.
χειροτονέω, уздымаць, узьняць працягнутую руку, асабліва пры аддаваньні голасу ў Народным Атэнскім Зграмаджэньні /ἐκκλησία/; галасаваць; быць выбраным дарогаю галасаваньня.
χειροτονητός, ή, όν, выбраны праз галасаваньне, праз падняцьце рук.
χειροτονία, ἡ, узьняцьце працягнутых рук; галасаваньне; 2. вынік галасаваньня; 3. хіратонія, хіратонізацыя, рукапалажэньне, ордынацыя;
χειροτονία τοῦ δήμου, выбары, агульнае галасаваньне народу /Атэны/.
χειρο-τόνος, ον, з узьнятымі рукамі /у часе малітвы або пры ахвяраваньні/.
χειρο-τὔπής, ές, удыраны рукамі.
χειρουργέω, рабіць, выконваць уласнымі рукамі.
χειρουργία, ἡ, ручная праца; практыка ручнога рамяства; хірургія.

χειρουργός, όν, працоўны, здольны ў рычным мастацтве; выпрактыкаваны; згэтуль:
χειρουργός, ὁ, хірург.
χειρόω, браць, узяць у руку, браць жменяю; схапіць; папасьціся ў рукі; падпарадкаваць, -цца; займець на ўласнасьць, узяць у палон.
χείρων, ὁ, ἡ, горшы /чалавек/, ніжэйшы /паходжаньнем/, просты.
χειρωνάκτης, ου, ὁ, = χειρῶναξ.
χειρῶναξ, ακτος, ὁ, фізычны работнік.
χειρωναξία, -η, ἡ, ручная праца, ручны выраб.
χειρωτός, ἡ, όν, пераможаны, падпарадкаваны.
χείω, эп. = χέω.
χελῑδονίζω, шчабятаць як ластаўка, гаварыць нявыразна; гаварыць іншаю моваю або чужою.
χελῑδόνιος, α, ον, ластачкавы, ластаўкавы.
χελῑδονίς, ίδος, ἡ, ластавачка.
χελῑδόνισμα, ατος, τό, старадаўная ластачкавая песьня пяная ў часе прылёту ластавак.
χελῑδών, όνος, ἡ, ластаўка.
χέλῡνη, ἡ, губа.
χέλῡς, ῦος, ἡ, чарапаха.
χελώνη, ἡ, чарапаха; 2. чарапахавы панцыр; 3. ліра.
χέννιον, τό, некі род перапёлкі.
χέρᾶδος, τό, чвыр нанесены ракою.
χεράς, άδος, ἡ, = χέραδος.
χέρης, нязначны, слабы; 2. дрэнны.
χερι-φῡρής, ές, рукамі замешаны /ад словаў: мяшаць, мясіць/. //з прашчы.
χερμάδιον, τό, польны камень, які можна запусьціць
χερμάδιος, ον, не вялікага памеру камень адпаведны, каб кінуць рукою.
χερμάς, άδος, ἡ, камень адпаведнае вялічыні для запушчаньне з прышчы; камень, які можна ўзяць у руку; камень, польны камень.
χερμαστήρ, ῆρος, ὁ, пра́шчальнік.
χέρνης, ητος, ὁ, чалавек, які жыве з працы рук сваіх; падзёншчык, бедны чалавек.
χερνήτης, ου, ὁ, = χέρνης. //сваіх.
χερνῆτις, ῐδος, ἡ, жанчына, якая жыве з працы рук
χερνίβειον, τό, начыньне да мыцьця рук.
χέρνιβον, τό, міска да мыцьця рук, твару.
χερνίπτομαι, пакрапіць а. абмыць рукі сьвянцонаю
χέρ-νιψ, ῐβος, ἡ, сьвянцоная вада для //вадою. мыцьця рук а. пакрапленьня перад прыношаньнем ахвяры.
χερρό-νησος, ου, ὁ, землявостраў або поўабтока /доўгі пас зямлі, які бяжыць уздоўж Гэльлеспонту/.
χέρρος, ἡ, = χέρσος.
χερσεύω, пра зямлю: ляжаць пад папарам.

χερσόθεν, прысл. з сухое зямлі.
χερσόθῐ, прысл. на сухой зямлі.
χέρσονδε, прысл. у або на сухой зямлі.
χέρσος, ἡ, сухая зямля, зямля, суша, сухазем.
χερύδριον, τό, ручка /рука/, кісьць рукі. //ка.
χεῦμα, ατος, τό, ліцьце,паліваньне; 2. вядро, боч-
χέω, ліць /ваду/; выліваць, паліваць, разьліваць; пырскаць; 2. стацца цякомінаю; тапіцца, распускацца, разыходзіцца; зьмякчэць; 3. надліваць, зьліць /на чэсьць памершага/.
χηλευτός, ή, όν, /с/плецены.
χηλεύω, вязаць /сетку/, плесьці /кош/.
χηλή, ἡ, коньскі капыт; расьсечаны капыт /вала/; у мн.л.: кіпцюры /птушак/.
χηλός, ἡ, вялікая скрыня, куфар, куфэрак.
χημεία. ἡ, поз. гр. – хімія /ад слова альхімія/.
χήν, χηνός, гусак, гусь.
χήνειος, α, ον, гусіны.
χήνεος, ον, = χήνειος.
χήρᾱ, ἡ, гл. χῆρος. //на.
χηρᾰμός, ὁ, яма, западліна /сярод скалаў/, жалобі-
χηρεία, ἡ, стан аўдавеньня.
χήρειος, α, ον, аўдавелы.
χηρεύω, быць раскрытым, парожным; пазбаўляць, губіць, траціць; аўдавець; быць аўдавелым.
χῆρος, α, ον, раскрыты; аграблены; аўдавелы.
χηρόω, пазбаўляць, траціць, губіць; пакінуць, аўдавець.
χηρωστής, οῦ, ὁ, далёкае сваяцтва; 2. спадкаемнік паводля права. //леча.
χῆτος, εος, τό, жаданьне, патрэба, беднасьць, га-
χητοσύνη, ἡ, беднасьць, галеча, жаданьне, хаценьне.

χθᾰμᾰλός, ή, όν, блізкі да зямлі, пад зямлёю, нізкі; праваленьі ў; – τό, западліна, грунт, зямля.
χθές, = ἐχθές, прысл. учора.
χθεσῐνός, ή, όν, учарашні, нядаўны.
χθιζῐνός, ή, όν, = χθεσινός, учарашні.
χθιζός, ή, όν, = χθεσινός, учарашні, нядаўны.
χθόνιος, α, ον, зямельны, падзямельны, на зямлі або пад зямлёю; з зямлі.
χθονο-στῐβής, ές, які ходзіць, крочыць па зямлі.
χθών, ἡ, паверхня зямлі, багацьце зямлі; ваколіца, край, бацькаўшчына; зямля, грунт.
χῖδρον, τό, пшанічныя крупы.
χῑλιάκις, прысл. тысячу разоў, у тысячу разоў.
χῑλί-ανδρος, ον, складзены з тысячы людзей.
χῑλῐαρχέω, быць ваенным трыбунам.

χῑλι-άρχης, = χῑλί-αρχος, ου, ὁ, камандзір аддзелу тысячы людзей; хіліархос.
χῑλιαρχία, ἡ, /галоўная/ кватэра хіліархоса.
χῑλιάς, άδος, ἡ, адна тысяча /лік/.
χῑλῐ-ετής, = -έτης, тысячагодні.
χῑλι-έτης, ου, ὁ, трываньне тысячогодзьдзя.
χίλιοι, αι, α, тысяча /валоў/.
χῑλιό-ναυς, εως, ὁ, склад /морскіх сілаў/ з тысячы вадаплаваў.
χῑλιο-ναύτης, οῦ, ὁ, тысяча вадаплаваў або з тысяччу вадаплаваў.
χῑλιό-πάλαι, прысл. тысяча разаў таму або доўно, даўно таму.
χῑλιοστός, ή, όν, тысячны.
χῑλιοστυς, ύος, ἡ, аддзел у сіле тысячы чалавек.
χῑλός, οῦ, ὁ, зялёны корм, паша; зялёная трава.
χῑλόω, выганяць на пашу, карміць.
χίμαιρα, ἡ, каза.
χῐμαιρο-θύτης, ου, ὁ, той, хто прыносіць на ахвяру казла або казу.
χίμᾰρος, ὁ, казёл.
χῖον, τό, зьмяшчальнік на віно.
χῐόνεος, α, ον, сьнежны, са сьнегу.
χῐονίζω, пра сьнег: падаць; быць пакрытым сьнегам.
χῐονό-βλητος, ον, біты /у твар/ сьнегам; пакрыты сьнегам.
χῐονό-κτῠπος, ον, біты /па твару/ сьнегам; траплены ў мяцеліцу.
χιον-ώδης, ες, беласьнежны; белы, як сьнег.
Χίος, ἡ, Хіёс, востраў на Эгэйскім моры пры іёнскім узьбярэжжы.
χῐτών, ῶνος, ὁ, пападзежына, хітон; вопратка ў хворме доўгае кашулі; у рымлянаў – туніка.
χῐτώνιον, τό, малы хітон; кароткі малы плашч; туніка; кашуля, вышываная сарочка.
χῐών, ὁ, сьнег; сьнег, які падае.
χλάζω, гукаць, званіць, браскацець; крычаць.
χλαῖνᾰ, = χλαίνη, ἡ, хлайна, простакутная цёплая хустка або накрыцьце; адзежа, плашч, ношаны свабодна наверсе хітону /выраб ваўняны/.
χλαινῖον, τό, малая хлайна.
χλαινόω, узьдзець, накінуць на сябе хлайну.
χλαίνωμα, ατος, τό, апрананьне, накрыцьце.
χλᾰμύς, ύδος, прасторны кароткі плашч, накідка, пераважна ўжываная ў часе коннае язды.
χλᾰνίδιον, τό, малы плашч, плашчык.
χλᾰνῐδο-ποιία, ἡ, выраб верхняга накрыцьця ці вопраткі для дзяржаўных урадоўцаў.
χλᾰνίς, ίδος, ἡ, лепшая верхняя вопратка; плашч,

накідка, выкананая з воўны; хланіс. //плашч.
χλᾰνισκίδιον, χλανίσκιον, τό, малы хланіс або
χλευασία, ἡ, зьдзек, асьмешваньне, высьмейваньне.
χλεύη, ἡ, жарт, даўціп.
χλῆδος, ὁ, бруд, сьмецьце, кал.
χλιαίνω, аграваць, награваць; агрэцца, награвацца.
χλιᾰρος, ά, όν, цёплы.
χλῐδαίνω, рабіць мяхкім або далікатным. //псуты.
χλῐδᾰνός, ή, όν, далікатны; расьпешчаны, мяхкі, са-
χλῐδάω, быць мяхкім або далікатным.
χλῐδή, ἡ, ласунак, далікатэс; ґлянс, прыгожасьць, упрыгожаньне.
χλίδημα, ατος, τό, = χλίδη.
χλιερός, ή, όν, = χλιαρός. //сьнег: тапіцца.
χλίω, ставацца цёплым, нагрэтым а. мяхкім; пра
χλοερός, ά, όν, = χλωρός.
χλόη, ἡ, малады а. сьвежы зялёны веснавы парастак.
χλοη-κομέω, быць зялёным, як малады ліст.
χλο-ήρης, ες, = χλοερός, = χλωρός. //лісток.
χλοη-φόρος, ον, прабіты малады парастак /траўка,
χλοίη, ἡ, = χλόη.
χλούνης, ου, ὁ, дзікі вяпрук.
χλοῦνις, ἡ, сьвежасьць, маладосьць, юнацтва.
χλωρηίς, ίδος, зелянкава-жсўты.
χλωρός, ά, όν, бледна або сьветла-зялёны, ясна-зялёны, зялёны, зялёна-жоўты.
χνοάζω, атрымаць, выступаць; /пра юнакоў: калі выступае на барадзе першы пушок/.
χνοάω, = χνοάζω.
χόᾰνος, ὁ, печ да варкі жалеза; 2. хворма да выліваньне мэталу.
χόες, гл. χοῦς.
χοή, ἡ, ліцьце, зьліваньне; надліцьце; 2. ахвяраваньне ліцьця /для памершых або для багоў/.
χοινῖκίς, ίδος, ἡ, жалезны персьцень.
χοῖνιξ, ῐκος, ἡ, хойнікс, мера сыпкіх целаў, зьмяшчаючае ў сабе 3 ці 4 коцілы.
χοιράς, άδος, ἡ, падводная скала, што выступае нізка над узроўнем мора.
χοίρειος, α, ον, сьвінячы.
χοιρίδιον, τό, парася.
χοιρίον, τό, = χοίρος.
χοίρος, ὁ, парася, парсюк, сьвінчо.
χολή, ἡ, жоўць.
χόλιξ, ῐκος, ἡ, патрахі.
χόλιος, α, ον, раззлошчаны, злосны, разьюшаны.
χολόω, злосьціць, раззлосьціць.
χολωτός, ή, όν, злосны, гнеўны, разгневаны.
χόνδρος, ὁ, зерне, крупа, кусочак, крошка.

χορδεύω, пасекчы, як кілбаснае мяса; 2. прыводзіць у стан зьбянтэжанасьці.

χορδή, ἡ, хорд; струна з кішкі; струна або хорд ліры; 2. каўбаса.

χορεία, ἡ, = χόρευμα, τό, хорэя, танец выконваны хорам пры сьпеве пад музыку – карагод; /хорэоґрафія/.

χόρευμα, ατος, τό, гл. χορεία, харальны танец.

χορευτής, οῦ, ὁ, хорэўт, харальны танцор; удзельнік хору, выступаючага ў трагэдыі; харысты. //хор.

χορεύω, удзельнічаць у танцу; танцаваць, хвармаваць

χορηγέω, весьці хор або карагод; кіраваць хорам; абясьпечыць нешта нечым, пакрыць кошты.

χορηγία, ἡ, хорэґія, канцылярыя χορηγός'а:,2. кошт, грашовыя расходы; шчодрасьць.

χορηγικός, ή, όν, які адносіцца да кіраўніка хору.

χορ-ηγός, ὁ, хорэґос, чалавек, які вядзе хор ці кіруе ім; 2. правадыр працэсыі. У Атэнах на хорэґоса прыпадаў абавязак пакрыцьце коштаў, зьвязаных з выступленьнем хору.

χόριον, τό, шкура; рэмень.

χορο-διδάσκαλος, ὁ, вучыцель хору; /рэґэнт/.

χορο-ήθης, ες, прывыклы да танцу.

χοροι-θαλής, ές, здаволены танцам.

χοροι-μανία, ἡ, ахвота /манія/ да танцу.

χοροιτυπία, ἡ, выбіваньне нагамі ў танцу.

χορόνδε, прысл. да карагоднага танцу.

χορο-ποιός, όν, які хвармуе або ўстаўляе хор; які вядзе танец.

χορός, οῦ, ὁ, танец у коле, каловы танец; 2. хор г.зн. група людзей, якая пяе і танцуе; 3. хор, група.

χορτάζω, карміць у хляве.

χορτάσία, ἡ, кармленьне ў хляве.

χόρτασμα, ατος, τό, паша для быдла, корм.

χόρτος, ὁ, месца кармленьня быдла; пасьвішча, выган; 2. трава, сена.

χοῦς, ὁ, ἡ, мн.л. — χόες, у ст. Грэцыі мера цякоміны, якая зьмяшчала ў сабе 12 κοτύλαι або 6 сэкстарыюсаў ці 3 анг. кварты: /сэкстарыюс – мера цякоміны ў ст, Рыме, раўнялася прыблізна адной анг. пінце/.

χόω, насыпаць, насыпваць /вал/; высыпаць перашкоду.

χραίνω, лёгка дакнуцца; мазаць, хварбаваць; 2. пляміць, брудзіць; /χράω/. //бараніць.

χραισμέω, быць карысным; памагаць, быць услужным;

χραισμήιον, τό, сродак помачы: лек, лекарства.

χραύω /I/, рабіць царапіны, рубцы на; царапаць; дакранацца, закрануць, зачапіць; пацарапаць.

χραύω /II/, накінуцца, наваліцца, напасьці, увар-

χράω /α/, = χραύω /II/. //вацца.

χράω /β/, жадаць сабе, дамагацца, карыстацца.

χράω /γ/, даць тое, што патрэбным ёсьць; даць патрэбны адказ; падаць да ведама, агаласіць, наказаць; 2. выражаць словамі; раіцца ў бога або ў аракула.

χρεία, ἡ, ужыцьце, ужываньне, ужывальнасьць, тасаваньне, прыдатнасьць; служба; 2. дазнаньне, абазнанасьць, дасьведчаньне; 3. неабходнасьць, патрэба, справа, неабходная справа. //скрыгатаць.

χρεμετίζω, пра каня: іржаць, храпці; хрыбусьцець,

χρεμέτισμα, ατος, τό, іржаньне, храп.

χρεμετισμός, ὁ, іржаньне, храп.

χρέμπτομαι, кашляць, адкашліваццa, выплёўваць.

χρέος, τό, рэч, прадмет; патрэба: справа; доўг; а-

χρέω іён. = χράω /γ/. //бавязак.

χρεώ, οῦς, ἡ, неабходнасьць, патрэба, нястача, бяда, туга. //ад доўгу.

χρεωλυτέω, заплаціць, сплаціць доўг, увольніцца

χρεών, τό, тое, што аракул апавясьціў; тое, што мае здарыцца; доля, лёс; неабходнасьць.

χρέως, τό, = χρεός, доўг.

χρεώστης, ου, ὁ, даўжнік.

χρε-ωφειλέτης, ου, ὁ, даўжнік.

χρή або χρῆ, ἡ, = χρεία, патрэба, неабходнасьць.

χρή, неас. гэта неабходна, гэта на месцы, чалавек можа, чалавек у стане, чалавек павінен, чалавек мае

χρῄζω, быць бедным, быць у нястачы. //гэта зрабіць.

χρῆμα, ατος, τό, рэч, прадмет; рэч, якая ўжываецца або нехта патрабуе; карысная рэч; у лік. мн. - грошы; дабро; маемасьць; агульная справа.

χρημᾰτίζω, выконваць або весьці справу; праводзіць гандлёвую справу; дамовіцца; 2. раіцца, радзіцца; 3. урачыста перасьцерагаць; мець тытул.

χρημᾰτικός, ή, όν, грашовы, з грошай, за грошы.

χρημάτῐσις, εως, ἡ, дамоўленасьць справы; 2. апавяшчэньне аракулу; палец божы; 3. здабыцьце грошай у гандлю; 4. даход, нажыва.

χρημᾰτισμός, ὁ, урадавая дзейнасьць, выкананьне ўрадавых абавязкаў; пэртрактацыі; аўдыенцыя; аракул, адказ бога; заработная праца або гандаль. //газын.

χρημᾰτιστήρῐον, τό, дом гандлёвы, склад, крама, ма-

χρημᾰτιστής, ου, ὁ, той, хто праводзіць справу, прыносячую грошы; чалавек грошай, дзялец, гандляр, прадпрыемца.

χρημᾰτιστική, ἡ, нагрмаджаньне грошай; здольнасьць быць чалавекам бізнэсу.

χρημᾰτιστικός, ή, όν, дзейны, актыўны, энэргічны; які робіць грошы на дарозе гандлю.

χρημοσύνη, ἡ, беднасьць, галеча, нястача, патрэба.

χρῆναι інф. ад χρή; заг. лад: χρῆν.

χρησῐμεύω, быць карысным, прыносіць карысьць.

χρήσιμος, η, ον, карысны, прыдатны, падобны, датарнаваны; ужывальны. //падобна.
χρησίμως, прысл. прыдатна, карысна, датарнавана,
χρῆσις, εως, ἡ, павер /даць напавер/ ; пазыка.
χρησμολογέω, апавясьціць, выразіць, падаць ад ведама аракул.
χρησμο-λόγος, ον, апавешчаны аракулам. //кулу.
χρησμολόγος, ὁ, апавяшчэньне, прадказаньне ара-
χρησμο-ποιός, όν, які выражае аракул у вершаванай хворме.
χρησμός, ὁ, адказ аракулу; аракул.
χρησμοσύνη, ἡ, = χρημοσύνη. //выказваньняў.
χρησμο-φύλαξ, ἄκος, ὁ, перахавальнік аракулавых
χρησμῳδέω, рэцытаваць аракулы вершам; падаць да ведама аракул; прадказваць, прадказаць.
χρησμῳδία, ἡ, адказ аракулу /пераважна ў хворме вершаванай/; прароцтва. //лам.
χρησμῳδικός, ή, όν, згодны /адпаведны/ з араку-
χρησμ-ῳδός, όν, прадказальны, прарочы.
χρησμ-ῳδός, ὁ, прадказальнік, прарок.
χρηστεύομαι, паводзіць сябе далікатна, паказаць сябе добрым, ветлівым.
χρηστηριάζω, падаць да ведама, пераказаць аракул.
χρηστηριάζω, -ομαι, пытацца ў аракула, пытаць аракул; зьвяртацца да аракулу.
χρηστήριον, τό, месца, трон засяданьня аракулу; 2. адказ аракулу; 3. ахвяраваньне ў часе звароту да аракулу.
χρηστήριος, α, ον, прыналежны аракулу, прарочы.
χρήστης, ου, ὁ, крэдытар, ліхвяр.
χρηστολογέω, ужываць прыгожыя словы, прыгожа выражацца.
χρηστολογία, ἡ, прыгожамоўніцтва, крывадушная мова, салодкія словы.
χρηστός, ή, όν, карысны, прыдатны; здаровы /цела/.
χρηστότης, ητος, ἡ, ὁ, годнасьць, чэснасьць, добрасьць, сяброўскасьць, далікатнасьць; прыдатнасьць.
χρῖμα, ατος, τό, = χρῖσμα. //зіцца.
χρίμπτω, пакінуць палосы, царапаць, датыкаць, наблі-
χρῖσμα, ατος, τό, кажнае рэчыва, якім можна памазаць а. мазаць; пахнючая мазь /гусьцейшая ад μύρον/.
Χριστίνα, ἡ, Хрыстына, /жан. ўласнае імя/.
Χριστιανός, ὁ, хрысьціянін.
χριστός, ή, όν, памазаны, намазаны, нацерты; 2. памазаны алеем.
Χριστός, ου, ὁ, Памазаны, Хрыстос, з гэбр. Мессія.
πρό Χριστοῦ, перад Хрыстом; .. //нашага.
μετά Χριστόν, пасьля Хрыста або ў годзе Госпада
Χριστός ἀνέστη, Хрыстос уваскрос.

χρίω, даткнуцца да паверхні цела; памазаць пахнючаю масьцяю або алеем; нацерці; малявваць; зълёгка наколваць; калоць цела.
χρόᾱ і χροιά, іён. – ἡ, ἡ, = χρώς.
χροίζω, даткнуцца паверхні.
χρόμᾰδος, ὁ, скрыгатаньне, скрыпеньне, скрып.
χρονίζω, час правесьці або згубіць. //валкі, позны.
χρόνιος, α, ον, пасьля даўжэйшага часу, доўгатры-
χρόνος, ὁ, час, трываньне /руху/; сэзон; [хронолёгія].
χρονο-τρῐβέω, /з/губіць час.
χρόος, род. скл. ад χρώς.
χρῡσ-άμπυξ, ῠκος, ὁ, ἡ, з залатою павязкаю на чоле.
χρῡσ-ανθής, ές, з кветкаю з золата.
χρυς-ανταυγής, ές, які адбівае залатое сьвятло.
χρῡσ-άορος, ον, з залатым мечам.
χρῡσ- άρμᾰτος, ον, з залатою калёсьніцаю.
χρῡσ-ασπις, ιδος, з залатым шчытом.
χρῡσ-αυγής, ές, які зіхаціць золатам. //лата.
χρῡσεῖον, τό, у мн. л. χρυσεῖα, τά, капальні зо-
χρῡσ- ελεφαντ-ήλεκτρος, ον, з золата і слановае косьці і электрону /бурштыну/.
χρῡσεο-βόστρῠχος, ον, з залатымі лёканамі.
χρῡσεό-δμητος, ον, пабудаваны а. ўхвармаваны з зо-
χρῡσεό-κυκλος, ον, з дыскам з золата. //лата.
χρύσεος, η, ον і ος, ον, атт. сьцісн. χρῡσοῦς, ῆ, залаты, з золата, як золата, упрыгожаны золатам, пазалочаны; пышны, каштоўны.
χρῡσεο-σάνδᾰλος, ον, з сандаламі з золата, з залатымі сандаламі.
χρῡσεο-στέφᾰνος, ον, = χρυσοστέφανος.
χρῡσεό-στολμος, ον, упрыгожаны золатам.
χρῡσ-ήλατος, ον, выбіты або выраблены з золата.
χρῡσ-ήνιος, ον, з залатымі цуглямі.
χρῡσ-ήρης, ες, выпрацаваны з золата, залаты.
χρῡσίδιον, τό, малы кавалак золата.
χρῡσίον, τό, кусок золата; золата. //жа.
χρῡσίς, ίδος, ἡ, судзіна з золата; залатая адзе-
χρῡσῖτις, ίδος, жан. род, упрыгожаная золатам; якая мае ў сабе прапорцыю золата, як залатая. //та.
χρῡσό-βωλος, ον, з грунтам зъмяшчаючым у сабе зола-
χρῡσό-γονος, ον, зроджаны з золата. //камі.
χρῡσο-δακτύλῐος, ον, упрыгожаны залатымі пярсьцён-
χρῡσό-δετος, ον, апраўлены ў золата, упрыгожаны золатам.
χρῡσο-έθειρ, ειρος, ὁ, ἡ, золатавалосы, з залатымі валасамі.
χρῡσό-ζῠγος, ον, з залатым ярмом.
χρῡσό-θρονος, ον, на залатым троне.
χρῡσο-κάρηνος, ον, з галавою з золата.

χρῡσο-κόλλητος, ον, выраблены з золата, з золата, залаты.
χρῡσο-κόμης, ου, золатавалосы /эпітэт Апольлёна/.
χρῡσο-κόμος, ον, = χρῡσοκόμης.
χρῡσόλῐθος, ἡ, крызоліт або залаты камень.
χρῡσολογέω, гаварыць пра золата. //ве.
χρῡσο-μίτρης, з залатым поясам або апаскаю на гала-
χρῡσό-μορφος, ον, у хворме і падобнасьці золата.
χρῡσό-νωτος, ον, з залатым заплеччам: пазалочаны зьверху.
χρῡσό-παστος, ον, панавытыканы золатам, упрыгожаны золатам.
χρῡσο-πέδῑλος, ον, з залатымі сандаламі.
χρῡσό-πεπλος, ον, у залатым рызьзі а. у залатой
χρῡσο-πῆληξ, ηκος, у залатой касцы. //вопратцы.
χρῡσο-ποιός, ὁ, залатар.
χρῡσό-πρᾰσος, ὁ, хрызопраз, каштоўны камень.
χρῡσό-πτερος, ον, аперавы золатам; з залатымі крыламі.
χρῡσό-ροος, ον, які абцякае золатам.
χρῡσ-όροφος, ον, з залатым дахам або стольлю.
χρῡσό-ρρᾰπις, ῐος, абабіты залатымі плітамі.
χρῡσόρ-ρῡτος, ον, які струменіцца золатам.
χρῡσός, οῦ, ὁ, золата; залаты выраб; залатая манэта.
χρῡσο-στέφανος, ον, з залатым вянком.
χρῡσό-στομος, ον, залатавусны.
χρῡσο-τέκτων, ονος, ὁ, залатар.
χρῡσό-τευκτος, ον, выраблены з золата. //зубцам.
χρῡσο-τρῐαίνος, ον, з залатым трыдэнтам а. тры-
χρῡσο-φᾰής, ές, які зіяе золатам.
χρῡσο-φεγγής, ές, золатапраменны.
χρῡσοφορέω, насіць залатое ўпрыгожаньне.
χρῡσο-φόρος, ον, які носіць залатое ўпрыгожаньне.
χρῡσο-φύλαξ, ᾰκος, ὁ, сторож золата.
χρῡσο-χάλινος, ον, з залатым аблямаваньнем.
χρῡσό-χειρ, -χειρος, з залатымі рукамі: з пярсьцёнкамі на пальцах...
χρῡσοχῐτων, ωνος, у хітоне з золата.
χρῡσοχοεῖον, τό, магазын з залатымі вырабамі.
χρῡσοχοέω, быць залатаром.
χρῡσο-τόος, ὁ, залатар.
χρῡσόω, рабіць залатым, пазалочваць, пазалаціць.
χρύσωμα, ατος, τό, залатарства, мастацтва залатара; залатое ўпрыгожаньне.
χρῡσ-ωνέω, купляць або выменьваць золата.
χρῡσ-ωπός, ον, χρῡσωπίς, ίδος і χρῡσ-ώψ, ῶπος, воблікам зіяючым золатам, залаты, з залатым пералівам колераў.

χρύσωσις, εως, ὁ, пазалочаньне.
χρυσ-ῶφ, ῶπος, = χρυσῶπος.
χρώζω і χρῴζω, гладзіць, даткнуцца паверхні; прытыкацца, закранацы, закрануць.
χρῶμα, ατος, τό, хварба, колер; 2. паверхня цела, шкура; колер шкуры; 3. арнамэнт; абрамаваньне.
χρωματικός, ή, όν, які адказвае колеру; хроматычχρωμάτιον, τό, = χρῶμα. //ны.
χρώς, ὁ, паверхня цела; цела; шкура; колер цела.
χρωστήρ, ῆρος, ὁ, той, хто падводзіць пад колер або малюе.
χρωτίζω, падводзіць пад колер, хварбаваць.
χύδην, дор. -ᾶν, прысл. як выліты; бязладна. //ка.
χυλός, οῦ, ὁ, сок; вываркаваньне, экстракт, смак, юшχυμός, οῦ, ὁ, = χυλός.
χύσις, εως, ἡ, выліваньне, адліваньне.
χυτλάζω, выліваць; раскідаць марнатраўна.
χύτλον, τό, цякоміна.
χυτλόομαι, купацца і адсьвежыцца духмянасьцямі; ужываць ванну і масьці.
χυτλόω, = χυτλόομαι.
χυτός, ή, όν, выліваны, хлынуты.
χύτρα, ἡ, гліняны гаршчок; конаўка; 2. страва.
χύτραι, αἱ, рынак ганчарскіх вырабаў.
χύτρεια, τά, ганчарскія вырабы; ганчарства.
χύτρειος, α, ον, выраблены з гліны.
χυτρεοῦς, ῆ, οῦν, з гліны.
χυτρεῦς. έως, ὁ, ганчар.
χυτρίδιον, τό, гаршчочак, малы гаршчок.
χυτρίζω, укласьці ў гаршчок.
χύτρινος, η, ον, падобны да гаршчка; гліняны.
χυτρίς, ίδος, ἡ, гаршчок, гаршчочак.
χύτρος, ὁ, гліняны /адумысна для варкі/ гаршчок.
χῶ = καὶ ὁ.
χωλαίνω, кульгаць, закульгаць; быць кульгавым.
χωλεύω, быць кульгавым, кульгаць; астацца кульгаχωλός, ή, όν, кульгавы; недалужны. //вым.
χωλότης, ητος, ἡ, кульгавасьць.
χῶμα, ατος, τό, насыпваньне, насыпаньне /валу/.
χώνη, ἡ, гліняны зьмяшчальнік для варкі мэталу; хворма да выліваньня.
χώννυμι і -ύω, = χόω.
χώομαι, быць злосным, быць узбударажаным.
χώρα, ἡ, прастора, месца; 2. пляц; 3. краіна; сяліба; хутар.
χωρέω, прырыхтаваць, прыгатовіць, рыхтаваць месца для іншага; уступіць месца.
χωρίδιον, τό, малое месца.
χωρίζω, дзяліць, раздзяліць, распадзяліць.

χωρίον, τό, дадзенае месца; месца; мясцовасьць; умацованае месца, крэпасьць, цытадэля; тэкст /месца/ у кнізе; [Мэнон, 87а].
χωρίς, прысл. асобна, адзін за адным, паасобку.
χωρίς, прнз. з род. скл. без /ягон ласкі/; апрача /іх/; далёка /ад нас/.
χωρι μός, ὁ, распадзел, распацэнленьне.
χωρίτης, ὁ, пазаместавы жыхар, селянін.
χωρῖτικός, ή, όν, вясковы, сялянскі.
χῶρος, /α/, ὁ, = χώρα.
χῶρος, /β/, ὁ, паўночна-заходні вецер.
χῶσις, εως, ἡ, насыпваньне, насыпаньне /валу/.
χωστός, ή, όν, навалены, звалены на кучу.

Ψ

Ψ, ψ, ψῖ, τό, псі, дваццаць трэйцяя літара грэцкае абэцэды; як лік: ψ′ = 700, але ψ = 700.000.
ψᾰθῠρός, όν, рыхлы, мяхкі, далікатны.
ψαίρω, зьлёгінька датыкацца.
ψαιστά, τά, апрэсьнік з молатага ячмэню.
ψαιστίον, τό, малы апрэсьнік, апрэсьнічак.
ψαιστός, ή, όν, змолаты. //чы.
ψαίω, расьцерці, разацерці; змалоць, таўчы, растаў-
ψᾰκάζω, пра дождж: падаць, капаць малымі каплямі; раздажджыцца.
ψᾰκάς, άδος, ἡ, кажнае раздробленае рэчыва: зярно; крупы, крошкі; пясок, пясок /цукер/.
ψᾰλίδό-στομος, ον, ножніцападобны: сьмешная мянюшка рака.
ψᾰλίζω, стрыгчы, кроіць /ножніцамі/.
ψάλιον, τό, вузьдзечка, аброць; цуглі.
ψᾰλίς, ίδος, ἡ, ножніцы, пара ножніцаў.
ψάλλω, дакрануць; скалыхнуць; шчыпаць; цягнуць; 2. граць на гарфе; 3. хваліць песьняю.
ψάλμα, ατος, τό, тон ці мэлёдыя выгрываныя на струнным інструмэнце.
ψαλμός, ὁ, перабор, дакрананьне, ударваньне пальцамі струн на музычным інструмэнце; 2. стварэньне музыкі, мэлёды нацягнутымі струнамі; пяяная песьня пад струнны інтрумэнт; 3. псальм.
ψαλμο-χᾰρής, ές, які дазнае прыемнасьць /і/гры на гарфе, ліры.
ψαλτήρ, ῆρος, ὁ, гарфісты, лірнік, псальтырысты.
ψάλτης, ου, ὁ, лірнік, гарфісты, псальтырысты.
ψάλτρια, ἡ, гарфістка. //сок.
ψᾰμᾰθος, ἡ, морскі пясок; пясчанае ўзьбярэжжа; пя-
ψᾰμᾰθ-ώδης, ες, пясчаны.
ψᾰμᾰθών, ῶνος, ὁ, пясчанае месца.
ψάμμη, = ψάμμα, ἡ, пясок.
ψάμμῖνος, η, ον, пясчаны, зь пяску, на паску.

φάμμιος, α, ον, на пяску.
φάμμος, ὁ, пясок.
φαμμώδης, ες, пясчаны.
φάρ, φᾱρός, ὁ, шпак /птушка/.
φᾱρός, ά, όν, падобны да шпака; шпакаваты, сівы.
φαύω, дакрануць лёгка паверхню; гладзіць; /на/цер-
φαφαρά, ἡ, бераг, узьбярэжжа. //ці, сьцерці.
φᾰφᾰρός, ά, όν, = φαφερός, ή, όν, мяхкі, трухлявы; ссохлы, брудны, каравы. //раць; шчэзнуць.
φάω, = φαύω, даткнуцца паверхні; націраць, сьці-
φέγω, наракаць, папракаць.
φεδνός, ἡ, όν, сьцерты /з паверхні/; тонкі; рэдкі; лысагаловы, лысы.
φενάζω, кап̆аць.
φέκτης, ου, ὁ, абгаворшчык, ганьбавальнік, пляткар.
φεκτός, ἡ, όν, ганьбаваны, якога абгаварваюць.
φέλιον, τό, браслет, броша, брошка, пярсьцёнак.
φελιο-φόρος, ον, які носіць брасьлеты.
φελιόω, зьвіць, скруціць, /с/плесьці.
φελλός, ή, όν, нявыразны ў гаворцы, заіклівы.
φευδ-αγγελία, ἡ, хвальшывая вестка або чутка.
φευδ-άδελφος, ὁ, хвальшывы брат, хвальшывы хрысьці-
φευδ-ἄπόστολος, ὁ, хвальшывы апостал. //янін.
φευδηγορέω, гаварыць хвальшыва, хлусіць.
φευδ-ηγόρος, ον, які хвальшыва гаворыць.
φευδη-λογέω, = φευδολογέω.
φευδής, ές, хлусьлівы, махлярскі, хвальшывы.
φευδής, ὁ, махляр, хлус. //чыцель.
φευδο-διδάσκᾰλος, ὁ, хвальшывы вучыцель, псэўдо-ву-
φευδο-κῆρυξ, ῡκος, ὁ, псэўдо-пасланец.
φευδολογέω, гаварыць хвальшыва; распаўсюджваць хвальш; пашыраць няпраўду.
φευδολογία, ἡ, хвальшывая мова, хвальш; хвальшывая вестка. //праўду.
φευδο-λόγος, ον, які махлюе або распаўсюджвае ня-
φευδό-μαντις, εως, ὁ, псэўдапрарок.
φευδο-μαρτῠρέω, хвальшыва сьведчыць.
φευδομαρτῠρία, ἡ, складаньне хвальшывага сьведчаньня, псэўдосьведчаньне.
φευδό-μαρτυς, ῠρος, ὁ, псэўдосьведка.
φευδο-προφήτης, ου, ὁ, псэўдопрарок.
φευδορκέω, хвальшыва прысягаць.
φεῦδος, τό, хлусьня, махлярства, няпраўда, псэўдо-праўда, зман.
φευδοστομέω, гаварыць хлусьліва, махляваць.
φεύδω, хлусіць, махляваць, зманьваць, ашукваць; уводзіць у блуд.
φευδῶς, прысл. хвальшыва, непраўдзіва.
φεῦσμα, τό, = φεῦδος.

ψευστέω, хлусіць, махляваць, ашукваць, зманьваць.
ψεύστης,ου, ὁ, хлус, махляр, ашуканец.
ψεφηνός, ή, όν, цёмны, заслонены; дрэнны.
ψέφος, τό, цемра, дым, імгла.
ψέω = ψάω.
ψῆγμα, ατος, τό, тое, што націрaецца; тое, што саскрэбваецца: істружкі, кара́, апілавіны.
ψηκτήρ, ῆρος, ὁ, скрэбла.
ψήκτρα, ή, скрэбла для чышчэньня коней.
ψηλάφάω, чуць, вычуваць,адчуваць праз дотык; датыкацца; ісьці вошчупам.
ψηλάφημα, ατος, τό, дотык, вошчуп.
ψήρ, ψηρός, ὁ, = ψάρ.
ψηφῖδο-φόρος, ον, які аддае /кідае/ свой голас.
ψηφίζομαι, галасаваць, падаць голас.
ψηφίζω, лічыць, рахаваць; 2. /ад/даваць голас пры помачы каменчыка ці чарапка; укінуць голас у вурну.
ψηφίς, ῖδος, ή, каменчык.
ψήφισμα, στος, τό, справа пастаўленая пад галасаваньне; галасаваньне; пастанова.
ψηφο-ποιός, ὁ, ашуканец, які робіць або хвальшуе галасы.
ψῆφος, ή, каменчык; каменчык да рахаваньня; каменчык галасаваньня; голас; адгаласаваньне; выданьне суду, прысуджэньне, пастанова, заканчэньне.
ψηφοφορέω, /ад/даць свой голас, адгаласаваць.
ψηφοφορία, ή, выбары, галасаваньне.
ψήχω, сьціраць, сьцерці; знасіць /чаравік/, зужыць.
ψιάζω, гуляць, забаўляцца; займацца спортам; танцаваць; радавацца, цешыцца.
ψιάς, άδος, ή, капля; у мн. л.: дождж.
ψῐθῠρίζω, шаптаць, баўбатаць.
ψιθύρισμα, ατος, τό, шопат, шаптаньне.
ψῐθῠρισμός, ὁ, шаптаньне, шопат; 2. плётка, абгавор, паклёп.
ψῐθυριστής, ου, ὁ, паклёпнік, пляткар.
ψῐθῠρός, όν, які шэпча.
ψῖλός, ή, όν, голы, лысы, безвалосы; пра птушкі: абясьпераны; адцьвілы; ненакрыты; неўзброены без аружжа.
ψῖλόω, агалаціць; аблысець; стацца лысым.
ψιλῶς, прысл. проста, звычайна, толькі, адно.
ψῖχίον, τό, крошка хлеба, кусок хлеба.
ψόγος, ὁ, нараканьне, упіканьне, дакор.
ψόλος, ὁ, сажа, дым.
ψοφέω, рабіць гук, гучэць, траскацець, шарахцець.
ψοφο-δεής, ές, палохлівы на кажны гук.
ψόφος, ὁ, кажны неартыкуляваны гук: скрып дзьвярэй, трэск гальля, шорах.

φοφ-ώδης, ες, голасны, крыклівы.
φυδρός, ά, όν, хлусьлівы, махлярскі, хвальшывы.
φῡθής, ές, хлусьлівы, хвальшывы. //зман.
φῦθος, εως, τό, хлусьня, махлярства, ашуканства,
φυκτήρ, ῆρος, ὁ, начыньне да ахаладжваньня віна.
φυκτήριον, τό, халоднае ў цяньку /пад дрэвам/ месца.
φυκτήριος, α, ον, /пра/халодны, цяністы.
φύλλα, ης, ἡ, блаха.
φῦξις, εως, ἡ, ахаладжваньне; ставаньне халодным.
φῡχᾰγωγέω, быць праваднікам памершага; весьці душу памершага ў сьвет падзямельля /у Гадэс/; 2. здабыць душу жывога чалавека; пераканаць чалавека.
φῡχαγωγία, ἡ, выводжаньне душ зь ніжэйшага сьвету.
φῡχ-ᾰγωγός, όν, які вядзе душы памерших у ніжэйшы сьвет.
φῡχ-ᾰπάτης, ου, ὁ, зман/ваньне/ душы; уводжваньне душы ў зман; ашукваньне душы.
φῡχεινός, ή, όν, ахаладжаны, халодны, сьвежы.
φῡχή, дор. φῡχά, ἡ, подых жыцьця; дыханьне; душа, дух; розум, разуменьне; інтэліґэнцыя; жыцьцё; сьведамасьць; разумнасьць; думка; адважнае сэрца.
φῡχήιος, η, ον, з дыханьнем, з азнакаю дыханьня; ажыўлены, жывы.
φῡχίδιον, τό, малая душа, малое жыцьцё; лац. animula.
φῡχικός, ή, όν, прыналежны да фізычнага жыцьця; 2. жывы, мэнтальны, натуральны, земскі; 3. духовы, псыхічны.
φῡχο-δαΐκτης, ου, ὁ, зьнішчэньне а. забіцьце душы.
φῡχο-δοτήρ, ῆρος, ὁ, даўца душы або жыцьця. //цця.
φῡχο-λῐπής, ές, пакінуты душою; без азнакаў жыцьφῡχο-μᾰχέω, змагацца /біцца/ да апошняга дыханьня.
φῡχορρᾰγέω, дазволіць душы аддзяліцца ад цела; 2. знаходзіцца ў вапошнім дыханьні; быць на парозе сьмерці.
φῦχος, εος, τό, холаднасьць, холад, сьцюжа.
φῡχόω, даць душу ці жыцьцё; ажывіць.
φῡχρολογία, ἡ, халоднае або нуднае апавяданьне, баўбатня, чаўпня; напышанасьць.
φῡχρο-πότης, ου, ὁ, той, хто п'е халоднае пітво.
φῡχρός, ά, όν, халодны, сьцюжы; 2. бясплодны; непраўдападобны; зманлівы; страшны; 3. пра чалавека: бяз сэрца, неспагадлівы, абыякавы.
φῡχρότης, ητος, ἡ, холаднасьць, прахалода.
φῡχρόω, ахаладжваць, халадзіць.
φῡχρῶς, прысл. холадна.
φύχω, дыхаць; дзьмухаць, хухаць; 2. ахаладжваць.
φωμίζω, карміць памаленьку і пакрысе.
φωμίον, τό, малая частка, частачка, крошка.
φωμός, οῦ, ὁ, кусок, кавалак /мяса, хлеба/.

ψῶρα, ἡ, сьвярбячая хвароба, кароста.
ψώχω, /рас/церці, расьціраць /на кавалкі/.
ψώω, расьціраць, /рас/церці на кавалкі.

Ω

Ω, ω, ὦ μέγα, омэґа, дваццаць чацьвертая літара гр. абэцэды; як лік: ω´ = 800, але ͵ω = 800.000; 2. царк. канец, апошні.

ὦ і ὤ, воклік, які выражае неспадзеўку, радасьць, страх або боль: о! а! ой!

ᾠ або ᾠά, ἡ, авечая шкура, кажух, кажушок.

ὦας, ατος, τό, колас.

ὠγἀθέ, = ὦ ἀγαθέ, мой дарагі, дружа мой.

Ὠγυγία, ἡ, Огігія – казачная абтока на Сяродземным моры; 2. найстарэйшы назоў Ягіпту.

ὧδε, прысл. гэткім спосабам, гэтак, наступным спосабам /шляхам/, сюды.

ᾠδεῖον, /Ὠιδεῖον/, τό, Одэйён, дом сьпеву /песьні/ і спаборніцтваў, пабудованы Пэрыклесам у Атэнах /445 п.н.э./.

ᾠδή, ἡ, песьня; верш; ода. //ны.

ᾠδικός, ή, ό, ахвочы да пяяньня, сьпеўны, музыч-

ᾠδικῶς, прысл. сьпеўна, музычна.

ὠδίνω, цярпець, мець болі ў часе родаў.

ὠδίς, ῖνος, ἡ, /па/родавы боль.

ᾠδο-ποιός, όν, які творыць мэлёдыю або верш.

ᾠδός, ὁ, пяюн, пясьняр.

ᾤεον, τό, яйцо /ᾠόν/.

ὠή, клікаць к.-н.: гэй! ля! глянь!

ὠθέω, пхаць, сьпіхаць, сапхнуць /з дарогі/, адпіхаць, адпіхнуць; праганяць, прагнаць, гнаць; прапіхацца, пхацца, ісьці наперад.

ὠθίζω, пхаць; 2. пхацца. //пе/.

ὠθισμός, ὁ, пханьне, папіханьне, сьціск /у натоў-

Ὠκεανίνη, ἡ, Океаніна, дачка Окіяну, окіянская німфа.

Ὠκεανίς, ίδος, ἡ, Океаніса, дачка Окіяну.

ὠκεανόν-δε, прысл. у Окіян, у мора.

Ὠκεανός, οῦ, ὁ, Океанос – паводля Гэзіёдоса, сын Ураноса і Гэі – жарало ўсіх малых водаў. Паводля Гомэра, Окіян быў ракою, якая агортвала сабою сьвет, затым бо і назвалі яе імем: ὠκεανὸς ποταμός. З часам Окіян стаўся назовам найбольшага і бязьмежнага сусьветнага штрому або Вонкавага мора як супроцьпастаўленьне Унутранага ці Сяродземнага мора, якое звалася θάλασσα.

ὠκέως, прысл. хутка. ///ра.

ὠκύ-αλος, ον, морска-хуткі, які імкнецца праз мо-

ὠκύ-βολος, ον, хутка-імклівы.

ὠκύ-δίδακτος, ον, які хутка думае.

ὠκυ-δρόμος, ον, хуткабежны.
Ὤκυλλος, ὁ, Окіллос, спартанец.
ὠκυ-επής, ές, хуткамоўны, які хутка гаворыць.
ὠκύ-θοος, ον, хуткабежны.
ὠκῠ-μάχος, ον, які хутка змагаецца.
ὠκύ-μορος, ον, які коратка жыве а. рана памірае.
ὠκύ-πλᾰνος, ον, які хутка вандруе.
ὠκύ-πλοος, ον, які хутка вятружыць.
ὠκυ-πόδης, ου, хуткаогі.
ὠκῠ-ρόης, ου, пра раку, ручай: хуткі, імклівы.
ὠκύς, хуткі, імклівы.
ὠκύτης, ητος, ἡ, хуткасьць, імклівасьць.
ὠλένη, ἡ, локаць; рука.
ὠλεσί-καρπος, ον, бясплодны, неўраджайны.
ὠλεσί-οικος, ον, які нішчыць а. развальвае дом.
ὦλξ, ὦλκος, ἡ, баразна, маршчына; 2. матчынае лона або ўтроба.
ὠμ-αχθής, ές, /за/цяжкі для плечаў.
ὠμ-ηστής, ου, які есь сырое мяса, ахвочы да мяса, людаедны; крыважэрны; брутальны.
ὠμο-βρώς, ῶτος, ὁ, ἡ, спажываньне сырога мяса.
ὠμο-γέρων, οντος, ὁ, ἡ, стары чалавек сьвежы і //актыўны.
ὠμό-δροπος, ον, абабраны нясьпелым.
ὠμο-κρατής, ές, моцны ў плячох, шыракаплечы, нязлом- //ны.
ὠμολογημένως, прысл. бязумоўна, бясспрэчна.
ὠμό-λῖνον, ου, τό, сыры лён, палатно, сарвэта, аб- //рус, хвартух.
ὦμος, ου, ὁ, плячо, прадплечча.
ὠμός, ἡ, όν, пра мяса: сыры, недаварaны; нячышчаны; акрываўлены; няструўны /сыры/; нясьпелы, перадчасны; у сэн. пераносным: дзікі, грубы, бязлітасны, храпаваты.
ὠμό-σῖτος, ον, = ὠμηστής.
ὠμότης, ητος, ἡ, неапрацаванасьць; неаброблeнасьць; 2. у сэн. пер.: грубасьць, дзікасьць, неабчэсанасьць, нязграбнасьць.
ὠμῶς, прысл. дзіка, груба.
ὦν, часьць. іён. для οὖν, цяпер, цяперака, затым, з гэтае прычыны.
ὠνέομαι, купіць, закупіць; 2. прадацца.
ὠνή, ἡ, купля, закуп, закупленьне.
ὠνητής, ου, ὁ, купец.
ὠνητός, ἡ,όν, куплены, закуплены.
ὦνος, ὁ, цана; вартасьць, плата.
ᾠόν, τό, яйцо, асаб. курынае.
ὤρα, -η, ἡ, апека, стараньне, дбаньне, увага.
ὥρᾱ, ἡ, хвіліна, мінута, гадзіна, час; сэзон, 2. веснавая пара цьвету; 3. вясна жыцьця.
ὡραιότης, ητος, ἡ, расьцьвет юнацтва; прыгожасьць.
ὡρᾱκιάω, самлець, абамлець.

ὡραῖκός, ή, όν, сьпелы; у расьцьвеце сваіх сілаў; сэзановы, сэзонны. //пары году.

ὥριος, ον, які здараецца а. вяртаецца ў дадзенай

ὦρος, εος, τό, = ὄρος, гара.

ὠρύομαι, выць /воўк/, раўці /леў/.

ὡρχαῖος і ὥρχων іён. = ὁ ἀρχαῖος і ὁ ἄρχων.

ὥς і ὡς, прысл. пераважна як, так, але, што да /цябе/; такім чынам, затым; што, калі. //калі.

ὡς, дзе, як, якім спосабам, гэтак як, затым, што,

ὥς, ὠτός, τό, = οὖς, вуха; слух.

ὡσαννά, з арам. і гэбр., госанна, дык-жа памажы, ах, ратуй, ратуй цяперака; 2. у літургіі сталася фармальным просьбаклічам /Ян, I2:I3/.

ὡς-αύτως, прысл./= ὁ αὐτός, гэты самы/, у гэты самы спосаб; гэтаксама, якраз гэтак.

ὥσ-περ, прысл. як заўсёды, якраз як, зусім як, гэтаксама як, як гэта кажацца.

ὥσ-τε, прысл. як, гэтак, так-жа.

ὠστίζω, пхаць, пхацца, папіхаць, папіхацца туды і сюды; 2. ходацца, тузацца, таройкацца.

ὠτάριον, τό, памян. ад οὖς, вушка, малое вуха.

ὠτειλή, ἡ, рана, шрам /на твару/.

ὠτίον, τό, памян. ад οὖς, вушка.

ὠτίς, ίδος, ἡ, = ὀτίς, драфа, вялікая стэповая птушка з доўгімі навушнымі пер'ямі.

ὠφελέω, /да/памагаць, /да/памагчы.

ὠφέλημα, ατος, τό, карысная рэч, добры чын; карысьць; пра чалавека: добрачынца.

ὠφελήσιμος, ον, карысны, памочны.

ὠφέλησις, εως, ἡ, дапамога, услуга; карысьць.

ὠφελία, ἡ, помач, дапамога, падтрымка; карысьць.

ὠφέλῖμος, ον, карысны; памочны.

ὠφελίμως, прысл. карысна.

ὠχράω, збляднець пабляднець, зьінавчыцца, зьмяніцца на твару.

ὠχρός, ά, όν, бледны, пабляднелы; 2. жоўты.

τέλος.